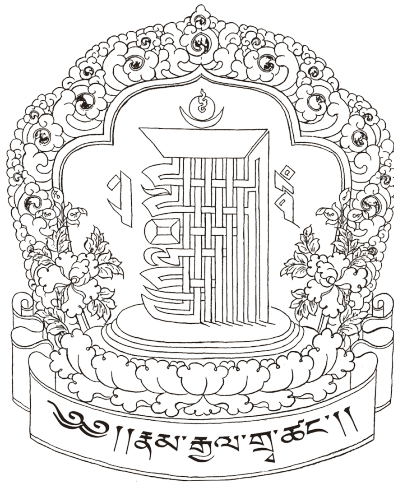


༄༅། །དབལ་རྫོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་

རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་ཕྱོགས་

བསྐྱིགས་བཞུགས་

སྟོ།།



སྐྱེ་བཅད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཚང་། བཅད་བཅད་ལོགས་བཅད་ལྟོང་།

Printed and donated for free distribution by  
**The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation**  
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.  
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415  
Email: [overseas@budaedu.org](mailto:overseas@budaedu.org)  
Website: <http://www.budaedu.org>

**This book is strictly for free distribution, it is not for sale.**

ཕྱག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱིན་དུ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྐྱར་མི་ཚོག་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

### པར་སྐྱུན་གསལ་བཤད།

༄༅། །དེ་ཡང་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠

ལོར་འདི་ག་སྐྱུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཚང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སློང་དུ་གཞུང་ཆེན་མཆོན་ཉིད་  
སློབ་གཉེན་རྣམ་མེད་སློལ་བཟང་གཏོད་པ་ནས་བཟུང་། ཐོག་མར་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་ནས་རིམ་  
བཞིན་བརྒྱ་གསུམ་དོན་རྗེ་འཛིན་པའི་གྲངས་ལྡན་བར་སྐྱུ་ཆ་གནང་ཞིང་། སྐར་ཡང་སྤྱི་ལོ་  
༡༩༧༡ ལོར་པར་སྐྱུན་འཛིན་རིམ་གསུམ་གསལ་འཇུགས་ལུས་ཏེ་འཛིན་རིམ་བཙོ་ལྷ་བར་  
རིམ་བཞིན་གྲངས་སྐར་གནང་བ་མ་ཟད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ རྣམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་  
རྒྱུར་བརྒྱ་གསུམ་མཛད་པ་སོགས་སློབ་ཁང་ནས་སྤྱུན་སྤྱུམ་རྗེ་ཆོགས་དང་། འཇུགས་སློབ་རྗེ་ཚང་དུ་  
གྱུར་པ་རྣམས་ཞི་འཕགས་མཆོག་སྤྲུག་ན་པར་སྤོལ་ལེ་མི་གཟུགས་སུ་བྱོན་པ་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་  
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ལྷུགས་རྗེ་དང་བཀའ་བྱིན་ཉག་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

ལྷག་པར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༤ ལོ་ནས་བཟུང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ནས་གཞུང་ཆེན་  
མཆོན་ཉིད་ལོ་རིམ་སོ་སོའི་དངོས་གཞི་དང་། རྒྱུར་ལྷ་སོགས་ཀྱི་སློབ་གཞི་རྣམས་རིམ་བཞིན་  
དེ་བཤེང་བརྒྱ་གཅིག་བར་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་པར་སྐྱུན་ལེགས་ལྷུ་བ་ཟེན་པས་དགེ་སློབ་རྣམས་  
ལ་ལྷུ་བས་བདེ་དང་། གཞུང་ཆེན་མཆོན་ཉིད་སློབ་གཉེན་སོགས་ལ་དགེ་མཆོན་ལྷུ་བས་ཆེན་  
བྱུང་བས། ད་ལན་དེ་བཤེང་བརྒྱ་གཉིས་པ་འདིར་རྒྱལ་བ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་  
དཔལ་དོན་རྗེ་འཛིན་གསུང་བྱེད་ཁྲིའི་ལུང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། པརྟེན་ཏེ་བཟང་ལྷན་གྱུ་བ་དཔལ་  
བཟང་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་དོན་རྗེ་འཛིན་གསུང་བྱེད་ཀྱི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པ་རྗེ་གསུང་རིམ་

རྒྱ་གསུམ་ཐེམ་སྐས་གཉིས་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་གྱིས་པར་རྒྱུན་ལྷན་པ་ལགས།

ལས་གཞི་འདིར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤྱངས་པའི་མཁས་མང་སློབ་གསལ་གྱི་བའི་  
 མིང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ངག་དབང་སངས་རྒྱལ་ལགས་ནས་ཡིག་འདུག་དང་ལྷན་དག་  
 འེས་འདྲོངས། དེབ་གཟུགས་བཟོ་བའོད་གནང་བས་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་བྱུགས་རྗེ་བཀའ་  
 དྲིན་རྒྱ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ལྷན་སྤྱོད་དང་། འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིག་རྟེན་  
 གྱི་སྤྱོད་མཚམས་ཀྱི་དུ་ལྷན་པ་དང་། དེ་ཡི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་  
 པའི་རྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཡགོང་ས་ཡུལ་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་ཆེ་ཡེན་པས་པད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་  
 བརྟན་ཅིང་། རྒྱལ་ཆེན་བྱུགས་བཞེད་མཐའ་དག་གི་གསལ་མེད་རྒྱུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་  
 གྱི་བདེན་མཐའ་ལྷུང་དུ་གསལ་བའི་སློན་འདུན་བཅས། རྣམ་གྲུ་གེས་ཡོན་རྣམ་ཆོགས་གྱི་  
 དུང་ཆེད་མིང་འཛིན་པ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་བས་སྡི་ལོ་ ༡༠༡༣ ཟླ་ ༡༣ ཚེས་ ༡༥  
 དགེ་བར།



# དཀར་ཆག

## དབལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གྲོས་པའི་རྒྱད།

༡	དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་རྒྱད་ལས་ཉོག་པ་དང་ཕོ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པ། .....	1
༢	དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལས་ཉོག་པ་གཉིས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་སྟབ་པ། .....	6
༣	དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལས་ཉོག་པ་གསུམ་པ་སྟགས་བཏུ་བ། .....	12
༤	དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལས་ཉོག་པ་བཞི་པ་ལྟོས་པ། .....	15
༥	དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལས་ཉོག་པ་ལྔ་པ་ལྟོས་པའི་ལྟོས་ཆོ་ག། .....	18
༦	དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལས་ཉོག་པ་དྲུག་པ་ལྟོས་པའི་ལྟོས་ཆོ་ག། .....	20
༧	དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལས་ཉོག་པ་བདུན་པ་ལས་ཐམས་ཅད་གཏན་གྲོས་ལས་སྟབ་པ། .....	24

## གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ།

༡	རྫོད་བྱེད་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། .....	31
༢	གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། .....	33
༣	བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། .....	37
༤	གང་གིས་བསྟོས་པའི་སྟབ་པ་ཕོ། .....	37
༥	གང་ཏུ་བསྟོས་པའི་གནས། .....	38

6	གང་བསྐྱོམ་བྱའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ནམ་གཞག་བཤད་པ། .....	39
21	ཐུན་གྱི་མགོར་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། .....	39
1	ཕྱིན་རྒྱབས་འདུག་ཕྱིར་ཅ་བརྒྱད་སྐ་མར་གསོལ་བ་གདབ་ཚུལ། .....	40
4	རང་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་དོར་བྱེལ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ། .....	41
10	ནང་མཚོད་དང་སྔོན་འགྲོའི་མཚོད་གཏོར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དང་འབྲུལ་ཚུལ། .....	55
11	བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཚོད་བ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ། .....	82
13	དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་བྱ་ཚུལ། .....	83
13	ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་བཤད་པ། .....	88
14	དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམ་ཚུལ། .....	88
14	འཆི་བ་ཚོས་སྐྱར་འཁྲེར་བའི་ནལ་འབྱོར་བྱ་ཚུལ། .....	88
16	ཚོགས་ཞིང་སྐྱོན་འབྲེན་བའི་ཚུལ། .....	88
17	དེ་ལ་ཚོགས་གསོག་ཚུལ། .....	92
18	འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་ཚོས་མཐུན་བར་ཡེ་ཤེས་གྱི་སའི་སྣང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ། .....	108
19	འགལ་སྐྱེན་འགོག་བའི་དོན་དུ་བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ། .....	117
20	བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འཁྲེར་བའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ཚུལ། .....	126
21	གང་དུ་འཚང་བྱ་བའི་གནས་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ། .....	126
23	བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འཁྲེར་བའི་ནལ་འབྱོར་བྱ་དོ་རྗེ་འཛིན་བ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས། .....	163

༡༩	སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུར་འཁྲུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ། .....	272
༡༩	རིག་མ་འདུ་བྱ་ཚུལ། .....	205
༢༥	དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ། .....	211
༡༦	དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཅིང་སློམ་ཉེ་མཚན་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ། .....	211
༡༧	སྐྱེ་མཚེད་དང་སྐྱེ་གསུང་སྐྱེ་གསུང་གི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ། .....	226
༡༨	ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱུར་རྒྱས་གདབ་བྱ་ཚུལ། .....	233
༡༩	ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་ཚུལ། .....	245
༢༠	མཚོད་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ། .....	245
༢༡	བསྐྱེད་རིམ་མ་རགས་བསྐྱོམ་ཚུལ། .....	260
༢༢	དག་པ་འཛུལ་ཚུལ། .....	277
༢༣	བརྒྱས་པ་བྱ་ཚུལ། .....	283
༢༤	སྐྱེ་བྱི་མཚུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། .....	298
༢༥	སྐྱེ་མཚེས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། .....	300

## དབལ་རྩོམ་ལཱ་ལྷན་ཁྲིའི་རྩོགས་རིམ།

༡	གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། .....	315
༢	གནས་པ་རྩེ་ལོ་རྣམ་གཞག། .....	315
༣	གཡོ་བ་རྒྱུ་གི་རྣམ་གཞག། .....	327
༤	བཀོད་པ་ཐོག་ལེའི་གནས་ཚུལ། .....	335
༥	ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། .....	337
༦	སྐྱོན་འགྲོ་རྩོད་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུགས་པུ་ཚུལ། .....	337
༧	ཟླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ཚུལ། .....	343
༨	ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བསྐྱོམ་ཚུལ། .....	355
༩	སྤྲལས་གྱི་རྣལ་འབྱོར། .....	355
༡༠	སྤྲལས་གྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ཚུལ། .....	355
༡༡	ཉེ་བར་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་ཚུལ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ། .....	355
༡༢	གཏུམ་མོ་བསྐྱོམ་ཚུལ། .....	377
༡༣	སྤྲལས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་བསྐྱོམ་ཚུལ། .....	394
༡༤	རྒྱུ་ལུམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང། .....	394

༡༥	སྒྲིབ་གར་དོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བསྐོས་ཚུལ། .....	398
༡༦	དོར་བཟླས་སྒྲིབ་རྣམ་གཞག་ལ་གོ་བ་ཆགས་ཚུལ་བཤད་པ།.....	398
༡༧	དོར་བཟླས་དངོས་བྱ་ཚུལ་བཤད་པ། .....	405
༡༨	དམ་ཚིག་གི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་འབྱོར།.....	412
༡༩	དབྱིབས་གྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་འབྱོར།.....	429
༢༠	རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་འབྱོར.....	438
༢༡	འབྲ་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་.....	450
༢༢	མཇུག་དུ་སློབ་སློབ་བྱ་ཚུལ་.....	456



༡༡། །དབལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཁྲིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་  
རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ།  
བཛོད་བྱ། བསྐྱེད་རྗེགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས།





༡༡། །དཔལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཁྲིམ་པའི་རླུང་གི་རྒྱལ་པོ་  
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ལྷོ་བཟོ་ལྷོ་ར་མ་ཉ་རྒྱ་ལོ་རྒྱ་ར་ལ་ལྷོ་ལ། བོད་སྐད་དུ། དཔལ་དོ་རྗེ་  
 འཇིགས་བྱེད་ཁྲིམ་པའི་རླུང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ། །དཔལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་  
 ཁྲི་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱུག་འཆའ་སོ། །དེ་ནས་ །དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི། །སྐྱུ་བ་པ་ཡང་  
 དག་རབ་བཤད་དེ། །དེས་ནི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །དྲག་ཤུལ་ཆེ་ཞིང་འཇིགས་པར་  
 བྱེད། །དེ་ལ་སོག་མར་སྐྱུགས་པས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་གང་ཡང་རྩེད་བར་གནས་  
 ལ་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གནས་གསུངས་པ་ནི། དུར་ཁོང་དམ་  
 རྩ་སྐྱུང་གི་འགྲམ་མམ། ཤིང་གཅིག་གམ། མཚན་མ་གཅིག་པམ། བཞི་མདོམ། རིའི་  
 ཅེ་མོམ། ཁང་སྟོང་མ། མ་མོའི་བྱིམ་མམ། ལྷའི་ཁང་བམ། འཐབ་མོའི་གནས་མམ།  
 མོང་ཁྱེར་མམ། ཉགས་ཁོང་དམ། མོང་བར་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་ །སྐྱུགས་པ་གནས་  
 ཉ། འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རླུང་འདིར་དབང་བསྐྱུར་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དབང་དང་།  
 དགུག་པ་དང་། གསད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རེངས་པ་དང་། རལ་གྱི་  
 དང་། མིག་སྒྲན་དང་། ས་འོག་དང་། རིལ་བུ་དང་། རོ་དང་། བརྒྱུད་གྱིས་ལེན་པ་དང་།  
 རོར་དང་། འབྱུང་བོ་དང་། རོ་ལངས་དང་། ལ་ཟ་དང་། གཞོད་སྐྱིན་དང་། གཞོད་སྐྱིན་  
 མོ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་ག་འདིས་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། །

། དེ་ལ་ཆོ་ག་ནི། དང་པོར་རེ་ཤིག་སྐྱུགས་པས་མི་རོ་བསྐྱེགས་པའི་ཐལ་ཆེན་

གྲིས་ལྷུས་བྱུགས་ཏེ་མཚོན་མེད་ན་གཅེར་བུ་སྐྱོ་ལོ་བར་བྱས་ལ། མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་  
 གྱི་ནལ་འཁྲོར་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་བས་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་བར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེ། །༥ ལྷ་  
 བཞི་བ་ལ་སྟོ་བཞི་བ། །རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་ནམ་བར་བརྒྱ། །འིལ་བུ་དར་གྱི་འཕན་ལ་  
 སོགས། །མེ་ཏོག་མེད་བས་ནམ་བར་བརྒྱ། །ལྷ་ནམས་དག་ཅི་ཐམས་ཅད་དང་། །སྟོ་  
 རྒྱུད་ཀྱི་འི་ལྷུག་ནམས་སྟུ། །རྩོ་རྩེ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྦྱས་བའི། །ལྷ་བ་མེད་བའང་དེ་བཞིན་  
 འོ། །༥ །དེ་དབུས་འཁོར་ལོ་གྱི་བ་འི། །རེ་ལྷ་མིག་དགུ་བ་རྒྱུ་ལོ་འོ། །སྟོ་གཅིག་བ་འི་  
 དབྱེ་བར་བྱ། །ལྷུག་མ་ཡོངས་སུ་གཙོད་བར་བྱ། །༥ །དེ་དབུས་མི་རོ་གྱི་བར་བྱ། །ཤར་  
 དུ་མགོ་ལོ། །སྟོར་ལག་ལ། །ལུ་བ་ཏུ་རྒྱ་ལ། །བུར་དུ་ཀར་བ། །ཤར་གྱི་བྱར་ཐོད་ལ། །སྟོར་  
 ཐོད་ཚལ། །ལུ་བ་ཏུ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ས། །བུར་དུ་སྦྱེས་བུ་གསལ་ཤིང་ལ་བཅུ་གས་བའོ། །འདི་  
 དག་འི་འཁོར་ལོ་འི་དབུས་སུ་མཚོན་མའི་ལྷུག་རྒྱའོ། །༥ །དེ་ནས་འཁོར་ལོ་འི་ལྷུ་རོལ་གྱི་  
 ལྷུག་རྒྱ་ནམས་འི། །ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱུ་བུ་དག་ལ། །གྱི་ལྷུག་དང་། མཚོན་ཅེ་གཅིག་  
 བ་དང་། །གཏུན་ཤིང་དང་། །ཚུ་གྱི་དང་། །རྩོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་བ་དང་། །ལྷུགས་ལྷུ་ལ་སོགས་  
 བ་གྱི་འོ། །སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱུ་བུ་ལ། །སྟེ་དང་། །མདའ་དང་། །ཁ་རྒྱུ་ག་དང་། །དབུག་ཏོ་  
 དང་། །འཁོར་ལོ་དང་། །རྩོ་རྩེ་ཞགས་བ་ལ་སོགས་བ་གྱི་འོ། །ལུ་བ་ཀྱི་སྦྱུ་བུ་ལ། །རྩོ་རྩེ་  
 དང་། །རེ་ལྷ་རྒྱུད་དང་། །ལུ་བ་དང་། །གཏུ་དང་། །འིལ་བུ་དང་། །རྒྱུད་གི་རས་ལ་སོགས་བ་  
 གྱི་འོ། །བུར་གི་སྦྱུ་བུ་ལ། །སྟེ་གས་མཚུ་བ་དང་། །འཕན་ཅེ་གསུམ་བ་དང་། །སྦྱང་ལོ་ཆེའི་  
 བགས་བ་དང་། །རྩོ་རྩེ་ཐོ་བ་དང་། །མདུང་དང་། །ཐབ་ལ་སོགས་བ་གྱི་འོ། །༥ །སྟོ་བཞི་དང་  
 ལྷ་བཞིར་རོ་ལངས་ཆེན་ལོ་གྱི་འོ། །

།༥ །གས་ཏེ་མཚོག་གི་དངོས་བྱུ་བ་འདོད་ན། །མར་ཁྱ་ཆེན་པོའི་མར་མེ་དབུལ། །མི་  
 དང་། །ཐོང་བུ་དང་། །རྩ་མོང་དང་། །བྱི་དང་། །ལྷ་དང་། །མ་ཉེ་དང་། །སྦྱང་ལོ་དང་། །བ་ལང་

དང་། ལུག་དང་། རི་དུགས་དང་། བག་ལ་སོགས་པའི་ཤ་རྣམས་དབུལ་བར་བྱའོ། །གཞན་  
ཡང་བྱ་ཚོད་དང་། ལུག་པ་དང་། བྱ་རོག་དང་། ཁྲ་དང་། ཚུ་སྐྱར་དང་། མཐིང་རིལ་དང་།  
བཞད་དང་། མ་བྱ་དང་། རི་སྐྱེགས་དང་། བྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤ་རྣམས་དབུལ་  
བར་བྱའོ། །༥ །ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་བཟའ་བ་དང་། སྟོན་མོ་དང་། སྐྱིན་སྲིག་  
དང་། གཏོར་མའི་ལས་བྱའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐྲག་གིས་ཆག་ཆག་  
བྱའོ། །དཔལ་དོ་ཇེ་འཇིགས་བྱེད་མ་ཉེའི་གདོང་གི་སྐྱོར་བ་ལ་གནས་པས་ལྷ་བཞོས་  
ཐམས་ཅད་དབུལ་བར་བྱའོ། །

༥ བྱིན་ས་སྐྱགས་པ་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་བྱས་པས་བདག་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་བཞིའམ་  
བདག་གཅིག་ལུ། །༥ རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་ཀྱིས་ལུས་བྱུགས་གཅེར་བུར་སྤྲད་སྐྱོ་བསིལ་  
ལ། མཚན་བྱེད་ན་ཅང་ཉེའུ་དགོལ་བས་ཉ་ཉ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། །༥ ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་  
སྟེ་དོ་ཇེ་འཇིགས་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དངོས་བྱུབ་འདོད་པས་འཇུག་པར་བྱའོ། །  
རབ་ཏུ་ཞིམ་པའི་ཆང་ལ་སོགས་པ་བརྟུང་བ་དང་། བཟའ་བའི་རོ་རྣམས་དབུལ་བར་  
བྱའོ། །༥ །སྐྱིན་ས་དེའི་དབུས་སུ་འདོད་པའི་དངོས་བྱུབ་དམིགས་ཉེ། དེའི་སྟེང་དུ་དཔལ་  
དོ་ཇེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་བསམ་པར་བྱའོ། །དེའི་མདུན་དུ་གཡས་  
བསྐྱམས་སུ་གནས་ལ་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་པས། སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་  
བཞག་པས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྐྱགས་བཟོ་བར་བྱའོ། །༥ །དེ་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་  
དེ་ལ་སྐྱགས་པས་འཇིགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། གལ་ཉེ་འཇིགས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་བཞེགས་  
ཆེན་པོའི་བར་ཆད་འབྱུང་ངོ། །བར་ཆད་བྱུང་ན་དངོས་བྱུབ་མི་འབྱུབ་པའོ། །དེའི་སྐྱིར་  
སྐྱགས་པས་འཇིགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དཔལ་དོ་ཇེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དགྲེས་སོ། །  
༥ དགྲེས་ནས་ཁྱོད་ལ་མཚོག་ཅི་ཞིག་སྐྱིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་རིག་འཇིན་གྱིས་

སྤྲུམ་ལ། རལ་གྱི་དང་། ས་འོག་དང་། མིག་སྦྲུལ་དང་། རོ་དང་། བཅུད་གྱིས་ལེན་བའམ།  
གཞན་ཡང་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་བདག་ལ་ངེས་པར་སྦྱོལ་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ན་དེ་  
ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྦྱོལ་ལོ། ། །། །གལ་ཏེ་སྤྲུམ་པས་མཚོག་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཡིས་སྨ་མོའི་  
ལས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྲུབ་པོ། ། །། །འདི་ནི་འཇམ་དབལ་མཚོག་རོ་རྗེ་འཛིགས་ཤེད་  
ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོའི་སྦྱོར་བའི་རྒྱད་ལས་དགེ་ལེགས་འཁོར་བརྟན་བ་སྟེ་རྟོག་པ་དང་པོའོ། །།

། ། །དེ་ནས་ལས་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་  
ཚོག་བཤམ་དེ། དེ་ལ་ངེས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་དང་། བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པ་  
སྤྲུམ་པ་ཞོས་པས་དབལ་ཆོ་རྗེ་འཛིགས་ཤེད་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པས་བྱ་སྟེ།  
། ། །དང་པོར་རེ་ལྷིག་སྤྲུམ་པས་གསལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཅིའི་སྦྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ནི་སྤྲུམ་  
དང་ལྷན་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པས་ཐོག་མར་ནི་དེ་བྱ་སྟེ། དེའི་སྦྱོར་བ་གཙོ་བོ་ནི་ཡིན་པའི་  
སྦྱིར་རོ། ། །། །དེ་ལ་འདི་ཡི་ལས་ནི་རི་ལྟར་གསལ་བར་འདོད་པའི་སྤྲུམ་པས་དུར་ཁྲོད་  
ཀྱི་རས་ལ། དུག་དང་། ཁྲག་དང་། ལན་ཚུ་དང་། སྒྲེ་ཆེ་དང་། ཉིམ་པ་དང་། ད་རྒྱ་རའི་  
ཆུ་བས་རོ་རྗེ་འཛིགས་ཤེད་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ལེ་ཆེ་བཅུ་དུག་ལ། བྱ་རོག་ཆེན་པོའི་  
སྦྱོར་ཅའི་སྤྲུ་བུ་ལམ་མིའི་རུས་པའི་སྤྲུ་བུས། བཅེད་བྱ་སྤྱོད་བའིག་པ་ཁ་སྒྲོལ་བརྟན་ཏེ་མ་  
ཉིའི་གདོང་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བས་གྱི་བར་བྱའོ། །ཐེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྐྱུབ་བྱའི་མིང་དང་  
བཅས་པར་གཞག་ལ། དེ་ཡི་གོ་བཅུ་བས་བསྐྱོད། རྩེ་བརྒྱད་ཀྱང་གྱི། རྩེ་དུ་བའ་བརྒྱད་  
བ། ། ། །བདག་ཉིད་ཚེ་བའི་མར་གྱིས་སྤྲུམ་སྤྲུགས་ལ། ཐོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་ལོ་  
བཅུག་ལ། རྩེད་བྱ་གསུམ་གྱི་སྦྱིར་དུ་བཞག་ལ། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མགས་བས་མེ་རབ་ཏུ་སྤྲུབ་  
ཏེ། ཤད་པ་གཡོན་པས་མཉན་ལ་ཡི་གོ་བཅུ་བའི་སྤྲུམ་པ་བསྐྱུས་པོ། །དེ་ཡིས་སྤྱད་ཅིག་  
གིས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འཛི་ལོ། །

༥ གཞན་ཡང་རིམས་ཀྱིས་ཐེབས་པར་འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དེ་ཉིད་མིའི་ཉ་སྤྱིས་  
 གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་སྤྱི་ལེགས་པར་གཞག་ལ། མེ་དུར་གྱི་འོག་ཏུ་བརྟུག་ན་རིམས་ནད་ཀྱིས་  
 འཛིན་ཏོ། །དེ་ལ་ལེ་ཆེ་བརྟུ་དུག་པའི་འཁོར་ལོའི་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བ་གཞན་གསུངས་ཏེ། འོན་  
 །ཀྱང་འདི་ཡི་ཁྱད་པར་ནི། ཡི་གེ་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པའི་སྤྲུགས་དང་ལྷན་པ། ཡི་གེ་བརྟུ་  
 པའི་སྤྲུགས་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་དང་བཅས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡི་གེ་དང་སྤྲུགས་སྤེལ་བ་དགོད་  
 དོ། །སྐྱོན་དུ་གསུངས་པའི་རྣམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱུ་རོག་གིས་ཟས་བཏོགས་པའི་ལྷག་  
 མ་མི་གཙའ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཁོད་ཀྱི་རས་ལ་བྱུགས་ཏེ།  
 དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་གསུངས་པའི་ཚོ་གས་འཁོར་ལོ་གིས་ཏེ། ༥ དུར་ཁོད་དུ་སྤྲས་ན་འཆི་བར་  
 འགྱུར་རོ། །ཤིང་གཅིག་གི་དུང་དུ་སྤྲས་ན་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་མ་གཅིག་པར་  
 སྤྲས་ན་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆུའི་ནང་དུ་སྤྲས་ན་རེངས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱིས་དུ་བཞག་  
 བ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ལུང་ནས་ལེགས་པར་བཟུས་ན་སྐོལ་བར་འགྱུར་རོ། ༥ །གཞན་  
 ཡང་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བ་གསུངས་པ། གཤིན་རྗེའི་འཁོར་ལོ་སྐྱོན་གྱི་ཚོགས་དུར་ཁོད་ཀྱི་རས་  
 ལ་གྱིས་ཏེ། ༥ དུར་ཁོད་དམ། ལམ་བཞི་མདོ་དང་། ཤིང་གཅིག་དང་། རྟོག་མཁར་དང་།  
 ཆུ་འགམ་དང་། མཚན་མ་གཅིག་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྐོ་ཁར་དང་། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་  
 དང་། རོ་རྗེའི་ཆུ་དང་། དུར་ཁོད་ཀྱི་སོལ་བས་བསྐྱབ་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་སོར་བརྟུད་པ་  
 བྱས་ལ། དེའི་སྤྱིང་གར་སྤྲུགས་བརྟུག་སྟེ་མིའི་རུས་པའི་ལུང་བྱ་གནས་སྤྱི་གདབ་པར་  
 བྱའོ། །ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚེར་མ་རྗོན་པོས་དགང་བར་བྱའོ། ༥ །དེ་ཐོད་པ་གཉིས་ཀྱི་  
 དབྱུང་སྤྱི་བརྟུག་སྟེ། དེར་སྐོག་མཁར་དང་གནས་བདུན་གྱི་སས་གཤིན་རྗེའི་གཟུགས་ཁྱུ་  
 གང་ཙམ་ཞལ་གཅིགས་པ། གསུས་པ་ཆེ་བ། ཞལ་གཅིག་པ། ལུག་གཉིས་པ། ལུག་ན་  
 རས་ཀྱི་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ། གཙའ་བྱ་སྐྱ་སིལ་བྱར་བྱས་པ། དེའི་སྤྱིང་གར་ཐོད་པ་

གཉེས་བཅུག་སྟེ། ཉེ་མ་སྲིད་དམ་ནམ་སྲིད་ན་དུར་མོད་དམ་རོ་བསྐྱེགས་པའི་སར་སྐྱ་སྟེ།  
ལེན་ཏུ་རིང་བར་བརྟེན་ཏེ་མགོ་སྟོར་བསྟན་ལ་ཁ་སྐྱར་དུ་སྐྱབ་ལ་སྐྱེ། །ཁྱིམ་དུ་འོངས་  
པ་དང་། ལེན་ཏུ་ར་རྒྱལ་དང་སྟན་པའི་མ་ཉེ་གདོང་གི་སྟོར་བས་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་དང་  
བཅས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྐྱགས་བཞུས་པར་བྱས་ན་ཉེ་མ་གསུམ་གྱིས་འཆིའོ། །སྐྱར་  
ནས་བཟུམ་ན་ཐར་བར་འགྱུར་རོ།།

༥ དེ་ནས་རེངས་པའི་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་གསུངས་ཏེ། ཉེ་ཏུ་ལོ་པའི་བགས་པ་ལ་དུག་ལ་  
སོགས་པའི་རྗེས་གྱིས་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྐྱགས་གྱིས་ལ། བགས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་རྟེན་རྗེས་  
གྱི་རྒྱལ་དང་། གཅིན་བཏང་བའི་ལྷུང་གྱི་སས་བཀང་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་སྐྱས་བཅིང་བར་  
བྱའོ། །༥ །སྐྱི་ནས་འོང་བྱའི་གཅིན་དང་། རྣམ་པར་སྐྱར་མཛད་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་བརྗེས་ལ་  
སྐྱགས་མ་ཡང་དག་པར་དགང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཏུ་འཁོར་ལོ་བཅུག་ལ་རོ་བསྐྱེགས་པའི་མེ་  
ལ་བཞག་སྟེ་རྟེན་བ་གཡོན་པས་མཐོན་ལ། གཤེན་རྗེའི་སྟོར་བས་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྐྱགས་  
བཞུས་པ་བྱས་ན་ཞག་གཅིག་གིས་རེངས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་སྐྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་རབ་  
ཏུ་སྟོར་བའོ། །༥ །སྐྱགས་པ་ལེན་ཏུ་ཁོས་པས་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་བྱའོ། །བཞག་པ་ཡང་དབྱེ་  
བའི་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་ནི། གཤེན་རྗེའི་འཁོར་ལོ་སྟོན་གྱི་ཚོ་གས་གྱིས་ལ། །༥ བཞགས་བདུན་  
གྱི་སས་མ་ཉེ་དང་རྟ་བྱས་ལ། དེ་གཉེས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་བཞག་ལ། དེ་གཉེས་གྱི་  
སྟེང་གར་འཁོར་ལོ་བཅུག་སྟེ་ནིམ་པའི་ཤིང་དུང་དུ་སྐྱེ། །འཁོར་ལོ་ཡང་མ་ཉེ་དང་རྟའི་  
ཞག་གིས་གྱིས་ཏེ། ལེན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཞག་གསུམ་གྱིས་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ།།

༥ དེ་ནས་སྐྱགས་པས་བསྐྱད་པར་འདོད་ན། བཞགས་བདུན་གྱི་སས་རྩ་མོའི་གཞུགས་  
བྱས་ལ། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཡི་གེ་ཡོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་རྒྱུད་གི་དབྱིལ་འཁོར་རྩ་བ་སྲིད་  
པའི་རྣམ་པ་དམིགས་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་དམིགས་ལ། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་གཤེན་རྗེའི་

གཟུགས་ལག་པས་དབྱུག་པ་འཛིན་པ་དམིགས་ལ། དེའི་དབྱུག་པས་རྟོག་ཅིང་ཁ་སྟོར་  
བལྟས་ནས་འཁྲིད་པར་ནམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། ། །འཁོར་ལོ་དེའི་སྟེང་གར། གོང་དུ་  
གསུངས་པའི་ཚོ་གས་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་དང་སྟེལ་བ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ལ་བརྟུག་ན་ཞག་  
བདུན་གྱིས་མེ་ཚོམ་མེད་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། ། །དེ་ནས་གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་  
གསུངས་པ། ཉི་མའི་ཚེས་ལ་གཏུམ་པོའི་ལུས་ཚ་བའི་མར་ཁུས་བྱུགས་ལ། བེམ་པའི་  
ཤིང་ལ་འཛེགས་ནས་དེར་བཞག་ལ། དེའི་ལུས་ཀྱི་མར་ཁུ་ཉ་སྟེས་གྱིས་བཞར་ལ་དེར་  
གནས་པས་གཟུང་རོ། །མར་ཁུ་དེ་སྐྱངས་ནས་ལྷ་ཚེན་པོའི་རྒྱལ་མཚན་སྟོན་པོའི་རས་  
སམ་དེ་མ་རྟེན་ན་དཀར་པོ་སྐྱངས་ལ། བསྐྱེགས་པའི་བར་གྱི་དུ་བའི་རྟེག་པ་དེ་དང་མར་  
ཁུ་དེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དེའི་ལྷམ་ལ་དེ་བསྐྱེད་དེའི་ལག་པ་དང་རྒྱང་  
བ་གཉིས་ལའང་བྱུགས་ན་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྟོན་རོ། ། །དེ་ནས་གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་  
གསུངས་པ་ནི། དུར་ཁོང་གི་རས་སམ་གྲོ་གའི་ལོ་མ་ལ། རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུར་ཁོང་  
གྱི་སོལ་བ་དང་བྱ་རོག་གི་ཁབ་དང་བྱ་རོག་གི་རྒྱ་གྲུས་གྱི་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱུང་གི་  
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་དང་སྟེལ་ལ། གཏོར་མ་ཟ་བའི་མཁྱིལ་བར་  
བཅིངས་ལ། བྱ་རོག་བཟུང་ནས་མ་ཉེའི་གདོང་གི་སྟོར་བས་གནས་པས་ཁ་སྟོར་བལྟས་  
ལ་གཏང་སྟེ། དེ་སྐྱད་ཅིག་གིས་བྱ་རོག་བཞེན་ས་ཀུན་ཏུ་སྟོར་རོ། །

༥ གཞན་ཡང་བསྐྱེད་པ་ནི། ཚ་བའི་མར་ཁུས་བསྐྱས་ལ། བེམ་པའི་ཤིང་ལས་གཏོར་  
མ་ཟ་བའི་ཚང་སྐྱངས་ལ། ཚང་དེ་པའི་ནགས་ཀྱི་ཤིང་གི་མེས་བསྐྱེགས་པའི་ཐལ་བ་དེ་  
སྐྱངས་ལ། གང་གི་མགོར་སྐྱུགས་པ་དེ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། ། །གཞན་ཡང་དབྱེ་བའི་  
རབ་ཏུ་སྟོར་བ་ནི། བྱ་རོག་དང་། ལུག་པའི་གཤོག་པ་དང་། ལམ་ཟེ་དང་། གཏུམ་པོའི་སྐྱ་  
གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། ད་རྒྱུ་པའི་ཤིང་ལ་མེ་རབ་ཏུ་སྐྱར་ཉེ། དུ་བ་མེད་པའི་མེས་བསྐྱེགས་ཉེ།



དེའི་ཐལ་བ་སྐྱབས་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྒྲགས་བརྒྱུས་ནས། བྱང་མེད་དང་སྐྱེས་པ་གཉིས་  
ཀྱི་བར་དུ་ཐལ་བ་བཞག་ན་དེ་སྐྱད་ཅིག་གིས་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ། ༥ །དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་  
ཀྱི་རས་སྐྱབས་ཏེ་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ཀྱིས་སྒྲགས་པའི་བར་དུ་བརྒྱག་ལ། བསྐྱབ་  
བྱའི་མིང་གིས་ལ། མེ་མོའི་སྐུ་དང་སྐུ་ལ་ཀྱི་བགས་པ་སྐྱབས་ཏེ་བསྐྱེས་ནས་སྐོང་བུ་བྱས་  
ཏེ་གང་དང་གང་གི་ཁྲིམ་དུ་སྐྱར་བ་དེ་པཎ་ཚུན་འཐབ་པར་འགྱུར་རོ། ། ༥ །དེ་ནས་གསང་  
བར་འདོད་པས་ནི། བཤང་གཅི་ལ་གཟུགས་བརྟན་བྱས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་དུག་གི་སྤེལ་ས་  
རབ་དུ་བྱུགས་ལ། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མེ་ལ། གཅེར་བུ་སྐྱ་བཞིག་པ་བྱས་ལ་ཁ་སྐྱོར་བལྟས་  
ཏེ། མ་ཉེའི་གདོང་གི་སྐྱོར་བས་ནམ་བྱེད་ན་དེ་གཏུབས་ལ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མེ་ལ་བསྐྱེག་  
གོ་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པར་བྱས་ན་དེ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཆི་ལོ། །རྫོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་  
ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་དུ་སྐྱོར་བ་འདི་གསུངས་སོ། ། ༥ །དེ་ནས་བསྐྱད་བར་འདོད་པས།  
རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་རས་ལ་ལེ་ཆེ་བརྒྱ་དུག་པའི་འཁོར་ལོ། སྟོན་དུ་གསུངས་པའི་རྗེས་དང་  
དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སོལ་བས་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པ་གིས་ཏེ་ནིམ་པའི་ཤིང་ལ་རྒྱལ་མཆོན་  
བཞག་ན་དེ་སྐྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །

༥ དེ་ནས་རེངས་བར་འདོད་པས། ག་ཤིན་རྗེའི་འཁོར་ལོ་གཡམ་པའམ་རས་ལ་བ་  
སྐྱ་དང་ཕྱུང་བས་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བྲིས་ནས་བཞག་ན་དེ་རེངས་  
བར་འགྱུར་རོ། ། ༥ །གལ་ཏེ་སྒྲགས་པས་དབང་དུ་བྱ་བར་འདོད་ན། མོག་མཁར་ཀྱི་ས་  
དང་། བྱར་ཀུམ་དང་། རྗེ་མི་དང་སྐྱུན་ཅིག་དུ་བྱས་ཏེ། བསྐྱབ་བུ་སོའམ། གལ་ཏེ་མོའི་  
གཟུགས་བརྟན་ཆོད་སོར་བརྒྱ་དུག་པ་བྱས་ལ། རྗེ་མི་དང་སྐྱུན་ལག་གི་ཁྲག་གིས་མོ་ག་  
ལ་ག་ཤིན་རྗེའི་འཁོར་ལོ་བྲིས་ཏེ་དེའི་སྟེང་གར་བརྒྱག་ནས་རང་གི་ཁྲིམ་དུ་གཞག་ལ།  
མེ་ཉོག་དམར་སོས་དུས་གསུམ་དུ་དབྱལ་བ་དང་། ཁ་རུབ་དུ་བལྟས་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་



སྒྲགས་བརྒྱུས་པ་བྱས་ན། ཞག་བདུན་གྱིས་བརྒྱ་གྲིན་ཡང་དབང་དུ་འགྲུབ་ན་པ་མོའི་མི་  
 ལྟ་ཅི་སྟོས། །༥། དེ་ནས་ཡང་དགུག་པར་འདོད་ན། དེ་ལ་ཐོད་པ་ལ་འཁོར་ལོ་སྟེ་སྟོན་དང་  
 སྟོན་ལག་གི་ཐུག་གིས་བྲིས་ཏེ། མེད་སྟོང་གི་མེ་ལ་བསྟོ་ཞིང་གང་ལ་བྱ་བའི་མིང་དང་  
 བཅས་པར་བརྒྱུས་ན་དེ་སྐད་ཅིག་གིས་རྒྱུད་གི་ཕྱགས་བཞིན་འགྲུགས་པར་འགྲུབ་རྟོ།  
 །༦། དེ་ནས་སྒྲགས་པས་སྟོ་བར་འདོད་ན། ད་རྒྱ་རའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་ལ་འཇོན་དང་སྟོན་  
 ཅིག་ཏུ་ཤིང་སྟོན་གྱིས་ཐོས་པའི་བྱེ་མ་དང་བསྟེས་ནས་བཟུང་བ་དང་བཏུང་བ་ལ་སྟོན་  
 རོ། །སྒྲགས་ཀྱང་བརྒྱ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་སྐད་ཅིག་གིས་སྟོ་བར་འགྲུབ་ཞིང་ཞག་བདུན་གྱིས་  
 འཇོན་ །༧། དེ་ནས་གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་གསུངས་པ། གཤམ་རྗེའི་སྒྲགས་དུར་ཁོད་  
 གྱི་རས་ལ་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྩས་གྱིས་བྲིས་ཏེ། མར་མེ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པར་སྦྱང་  
 མཛད་གྱིས་གཟུགས་བརྟན་བྱས་ལ། དེའི་སྟོང་གར་འཁོར་ལོ་བཅུག་ནས་པའི་ནགས་  
 སུ་སོང་ལ། རོ་བསྟེགས་པའི་མེ་ལ་མཚོན་རྟོན་པོས་གཏུབས་ནས། རྣམ་པར་གཅིགས་  
 པའི་སྟོར་བས་རྣམ་འབྱོར་བས་གནས་ལ། རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་གྱིས་ལུས་བྱུགས་ཏེ། ལ་  
 སྟོར་བལྟས་ནས་བསྟེགས་ན་དེའི་མོད་ལ་འཇོན་།

།༥། དེ་ནས་དབལ་བའི་ཆོ་ག་བྱུང་བ་ནི། བྱ་རོག་དང་ལུག་པའི་རུས་པ་སྐྱེས་ལ། དེ་  
 གཉིས་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆེར་མས་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་དང་སྟོན་ཅིག་ཏུ་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྒྲགས་  
 བྲིས་ལ། གཅིག་ལ་གནས་སུ་གནས་ཏེ། གང་གི་མིང་དང་བཅས་པར་བརྒྱུས་ཤིང་དེ་  
 གཅིག་ལ་གཅིག་དུད་ན་འབྲལ་བར་འགྲུབ་རྟོ། །༦། གཤམ་རྗེའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་གའི་འདབ་མ་  
 ལ་བུད་མེད་དང་སྟོས་པའི་མིང་བྲིས་ནས་སྐལ་བའི་གསུས་པར་བཅུག་ལ། གང་གི་མིང་  
 དང་བཅས་པ་བཟུང་བའི་འོག་ཏུ་སྦས་ན། དེའི་ཡན་ལག་མཚོན་གྱིས་གཏུབ་པར་འགྲུབ་རྟོ།  
 །༧། དེ་ནས་བྱ་མོ་རེངས་པའི་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་ནི། གཤམ་རྗེའི་སྒྲགས་དུར་ཁོད་གྱི་རས་ལ་

དུག་ལ་སོགས་པས་བྱིས་ཏེ། རོ་བསྐྱེགས་པའི་སོལ་བས་གཟུགས་བརྒྱན་མཐོ་གང་ཙམ་  
 གྱི་ཚད་ཁ་གཅིགས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་སྤྱིང་གར་འཁོར་ལོ་བཅུག་ནས་རྐང་བ་གཡོན་  
 བས་མཚན་ལ་མ་ཉེའི་གདོང་གི་སྐྱོར་བས་ཆེ་གེ་མོའི་བྱ་མོ་རེངས་པར་ཡུར་ཅིག་ཅེས་ཡི་  
 གོ་བཅུ་པའི་སྒྲགས་བརྒྱས་ན་རེངས་པར་འཇུག་རོ། ། །འདིའི་ལས་རྣམས་ནི་གཞན་སྲུ་  
 ལ་ཡང་སྒྲ་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲགས་པ་སྤོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ན་དཔྱལ་  
 བར་རེས་པར་ལྷུང་རོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མ་ལ་བརྟེས་  
 པ་དང་། དམ་ཚིག་དང་བཟལ་བ་དང་། སྒྲགས་དང་རྒྱུད་ལ་འབྲུ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་  
 ཅན་ལ་འཆོ་བ་འདི་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། སྒྲགས་པས་སྤྱིང་རྗེས་གདུངས་པའི་སེམས་  
 ཀྱིས་གཞོད་པའི་སྐྱོར་བར་རབ་ཏུ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བྱས་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་ནས་  
 ཚ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོའོ། །རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སློབ་བྱེད་  
 དང་། བྲེག་པ་ཆེན་པོར་སྐྱུར་བ་དང་། །སྒྲགས་རྒྱུད་རབ་སྐྱོར་ཡི་ཤེས་ལ། །འབྲུ་བར་  
 བྱེད་པའི་མི་གང་ནི། །དེ་ནི་འབད་པས་གསད་པར་བྱ། །ཡང་ན་གནས་ནས་གཡོ་བར་  
 བྱ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱིང་རྗེ་མེད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་རུང་རུང་བྱས་ན་ནི། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་  
 ལས་དེ་ནི། །ཕྱིར་རྫོག་པར་ནི་འབྲུང་བར་འབྲུང། །ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མཐོ་བཅའ་ས་  
 ཕྱིར། །རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་འདི་ལ་འོ། ། །འདི་ནི་འཇམ་དབལ་མཆོག་རྩོམ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་  
 ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་གཉིས་པའོ། ། །

༥ དེ་ནས་རི་ལྷ་བུའི་ཚོ་གས་སྒྲགས་བཏུ་བ་རབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ། རབ་ཏུ་གཅོང་བའི་  
 གནས་སྲུ་སྒྲགས་པས་གནས་ལ་སྒྲགས་བཏུ་བ་བྱའོ། ། །རི་ལྷ་བུ་གས་པའི་དང་པོ་དང་། །  
 ལྷ་པ་ཡི་ཡང་ལྷ་པ་དང་། །བྱུག་པ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་གཉིས་དང་ལྷན་  
 པ་དང་། །གཉིས་པ་ཡི་ནི་གསུམ་པ་ལ། །ཡང་ནི་དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་ལྷན། །བདུན་

བ་ཡི་ཡང་གསུམ་པ་དང་། །བཞི་བ་ཡི་ཡང་གསུམ་པ་ལ། །དབྱེད་ས་ཡིག་བཅུ་གསུམ་  
 དང་ལྡན་པ། །ལྔ་བ་ཡི་ཡང་ལྔ་བ་ལ། །དབྱེད་ས་ཡིག་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པ། །དྲུག་  
 བ་ཡི་ཡང་དང་པོ་དང་། །༥ །ཡང་ནི་དྲུག་པའི་དང་པོ་སྦྱིན། །ལྔ་བ་ཡི་ཡང་ལྔ་བ་ལ། །བཅུ་  
 དང་གཅིག་གིས་མཉན་ལྡན་པ། །བཞི་བ་ཡི་ནི་གསུམ་པ་ལ། །བཅུ་གསུམ་པ་ཡིས་མཉན་  
 མཉན་པ། །དྲུག་པ་ཡི་ཡང་གཉིས་པ་ལ། །དབྱེད་ས་ཡིག་ལྔ་བ་དང་ལྡན་པ། །གསུམ་པ་  
 ཡི་ནི་ལྔ་བ་དང་། །རྒྱུད་གི་ས་པོན་དེ་ནས་སྦྱིན། །དབྱེད་ས་ཡིག་བཅུ་གསུམ་ཡང་དག་  
 ལྡན། །བཞི་བ་ཡི་ནི་གསུམ་པ་དང་། །དེ་ནས་རྒྱུད་གི་ས་པོན་སྦྱིན། །༥ །དྲུག་པ་ཡི་ནི་དང་  
 པོ་དང་། །བཞི་བ་ཡི་ནི་གསུམ་པ་དང་། །དེ་ནས་རྒྱུད་གི་ས་པོན་དེ། །དབྱེད་ས་ཡིག་བཅུ་  
 གསུམ་པ་དང་ལྡན། །བཞི་བ་ཡི་ནི་ལྔ་བ་ལ། །དབྱེད་ས་ཡིག་གསུམ་པ་དང་ལྡན་པ། །  
 དེ་ནས་མེ་ཡི་ས་པོན་སྦྱིན། །རྒྱུད་གི་ས་པོན་དེ་བཞིན་ལོ། །དེ་ནས་ཡི་གེ་ཐ་མ་སྦྱིན། །  
 དབྱེད་ས་ཡིག་བཅུ་གཅིག་པ་དང་ལྡན། །རྒྱུད་གི་ས་པོན་དེ་བཞིན་མཚོགས། །དྲུག་པ་ཡི་  
 རི་དང་པོ་དང་། །དེ་ནས་ཡི་གེ་ཐ་མ་སྦྱིན། །དབྱེད་ས་ཡིག་བཅུ་གཅིག་པ་དང་ལྡན། །  
 ཡང་ནི་རྒྱུད་གིས་ས་པོན་དང་། །གཉིས་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་དང་། །གཉིས་པའི་གཉིས་པ་  
 དང་ལྡན་པ། །བཞི་བ་ཡི་ནི་ལྔ་བ་ལ། །དབྱེད་ས་ཡིག་གསུམ་པ་དང་ལྡན་པ། །དེ་ནས་  
 མེ་ཡི་ས་པོན་དང་། །དབྱེད་ས་ཡིག་གཉིས་པར་ལྡན་པ་དང་། །ལྔ་བ་ཡི་ནི་ལྔ་བ་དང་། །  
 དེ་ནས་རྒྱུད་གི་ས་པོན་སྦྱིན། །

།༥ །ཐོག་མར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་སྦྱིན། །མཚོགས་གི་དབང་ལྷུག་དང་སྤྱར་བ། །སྤྱོད་  
 དུ་ས་པོན་སྤོང་བས་བརྒྱན། །ལྔ་བ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་དང་། །གསུམ་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་ནི། །  
 མཁས་པས་གཉིས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ། །༥ །འདི་ནི་དབལ་ལྡན་འཇམ་པའི་མཚོགས། །འཛིག་  
 བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་འཁོར་ལོ། །མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་ཅ་སྤགས་ཏེ། །འབྲུམ་བཟུང་བས་ནི་

ལས་ཀྱུན་བྱེད། །འདི་ནི་སྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རོ། །  
༥ །བདུན་པ་ཡི་ནི་བཞི་པ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་བཞི་པ་དང་ལྡན་པ། །འོག་ཏུ་མེ་ཡི་ས་བོན་  
སྦྱིན། །དེ་ནས་མངའ་བདག་བཅུ་དྲུག་མཐའ། །བདུན་པ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་ལ། །དབྱངས་  
ཡིག་བཞི་པ་དང་ལྡན་པ། །གསུམ་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་ལ། །མེ་ཡི་ས་བོན་འོག་ཏུ་གདགས། །  
མངའ་བདག་བཅུ་དྲུག་མཐའ་མ་སྟེ། །དྲུག་པ་ཡི་ནི་བཞི་པ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་  
དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ཡི་ནི་དང་པོ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་དང་ལྡན་སྟེ། །འོག་ཏུ་  
མེ་ཡི་ས་བོན་སྦྱིན། །བཞི་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །  
བཞི་པ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་ནི། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་ལན་གཉིས་བརྗོད། །ཐོག་མར་རྣམ་པར་སྤང་  
མཛད་སྦྱིན། །སྟེ་ཚོན་བདུན་གྱི་ས་བོན་ལ། །དབྱངས་ཡིག་དྲུག་པ་དང་ལྡན་པ། །སྦྱི་པོ་  
རུ་ནི་ཐིག་ལེས་བརྒྱན། །ལྷ་པ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་དང་། །གསུམ་པ་ཡི་ནི་དང་པོའོ། །

༥ །འདི་ནི་སྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་  
ལས་ནི་བྱེད་པའོ། །ལས་ཀྱི་སྲགས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། །སུམ་འབྲུམ་བརྒྱུ་ལས་ཀྱུན་  
བྱེད། །༥ །དྲུག་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་དང་། །ལྷ་པ་ཡི་ཡང་ལྷ་པ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་  
དང་སྦྱར་བ། །བཞི་པའི་ལྷ་པས་བརྟེན་པར་བྱ། །བཞི་པའི་དང་པོ་འོག་ཏུ་བཞག། །དང་  
པོ་ཡི་ནི་དང་པོ་དང་། །ཐོག་མར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་སྦྱིན། །སྟེ་ཚོན་བདུན་གྱི་ཐ་མ་ལ། །  
དབྱངས་ཡིག་དྲུག་པ་དང་ལྡན་པར། །འབྲུ་པ་དེ་བཞིན་མཐར་སྦྱིན་ནོ། །སྟོང་པའི་ལྷ་ཡིས་  
མཉམ་མཉམ་པ། །ལྷ་པ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་དང་། །གསུམ་པ་ཡི་ནི་དང་པོའོ། །༥ །འདི་ནི་མ་  
ཉེའི་གདོང་བ་ཡི། །སྦྱིང་པོའི་སྲགས་སུ་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཡི་གེ་རེ་རེ་འབྲུམ་བརྒྱུ་པས། །  
འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་གང་། །ཅི་ཡང་རུང་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད། །༥ །སྲགས་བརྟུ་  
བའི་ཚོ་གའི་སྐབས་འདིར་མཚོད་པར་བྱའོ། །༥ །འདི་ནི་འཇམ་དཔལ་མཚོག་དཔལ་རྗེ་རྗེ་

འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་སྒྲགས་བརྟུ་བའི་རྣོན་གཤམ་སྟེ་གསུམ་བཤོ།། །།

༄ དེ་ནས། ༄ རྗེ་མེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་བ་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་སྟོན་ཏུ་  
སོང་བས་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ༄ དང་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་  
དག་པའི་སྒྲགས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོར་བྱས་༄ ༄ ནས་  
ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་ཡི་གྱི་རྣམ་པ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མདོག་དུ་བའི་  
རྣམ་པར་བསམ་མོ། །དེའི་སྟེང་དུ་དང་པོའི་དབྱངས་ཡིག་ལས་གྱུར་བའི་རྩ་བའི་དཀྱིལ་  
འཁོར་དམིགས་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་རྗེ་མེ་འཇིགས་པ་ལས་འཇམ་དབལ་གཞོན་ཏུའི་གཟུགས་སུ་  
གྱུར་པར་བྱའོ། །དེའི་སྟེང་གར་ཨའི་རྣམ་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོན་  
སྟེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྟོགས་བརྩུ་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་  
ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། སྲང་རྒྱབ་སེམས་དབའ་དང་། རིག་  
པའི་ལྷ་མོ་དང་། ཁྲོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལོན་ཏུ་བསྐྱུལ་ཏེ། ཡང་འོངས་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་  
འཁོར་ལ་ཞུགས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ཡིས་འཇམ་དབལ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་  
སོགས་པ་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །འོད་  
ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པས་དབག་ཚད་སྟོང་སྤྲུལ་བརྒྱར་བྱུང་བ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། ༄ །དེའི་  
སྟེང་དུ་རྗེ་མེ་འཇིགས་པ་ལས་སྟོན་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་ཞུགས་ཏེ། ཡི་གེ་དེ་ལས་  
རྗེ་མེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གདེངས་པ་ཁ་མདོག་ནག་པོ་འོད་ཟེར་ལྡན་པ་རྣམ་པར་  
དམིགས་པར་བྱ་སྟེ། རྗེ་མེ་དེ་ལས་སྤྲ་མོའི་རྣམ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། སྲང་རྒྱབ་སེམས་  
དབའ་དང་། ཁྲོ་བོ་དང་། རིག་པའི་ལྷ་མོས་ནམ་མཁའི་དབྱུས་ཏིལ་གྱི་གར་བྱུར་གར་བ་  
ཉི་མ་ལ་གནས་པ་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

གྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བརྟུལ་ནས་བྱང་རྒྱལ་ལ་རབ་ཏུ་བཀོད་དེ། དེ་ཡང་  
དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་རྗེ་རྗེའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་རབ་ཏུ་ལྷགས་པར་བསམ་མོ།

༥ རྗེ་རྗེ་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་ལ་ཞལ་དགུ་པ། མ་ཉེའི་གཟུགས་ཅན། འཛིག་  
པའི་དུས་ཀྱི་མེ་ལྟར་འབར་བ། རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ། ཁམས་གསུམ་ཟ་བར་བྱས་  
པ། ཞལ་གཅིགས་པ། ཏ་ཏ་ཞེས་སྐྱགས་འབྲིལ་བ། རྣམ་པར་གཅིགས་པའི་ཁྲོ་གཉེར་  
འཛིགས་པ། ཁྲོ་གཉེར་གྱི་འགྲམ་ན་སྒྲིན་མ་དང་སྐྱུན་འཛིག་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ལྟར་འཕྲོ་  
བ། སྐྱ་སྐྱོགས་པ། མིའི་ཁྲག་དང་། ཚིམ་དང་། ཞག་དང་། རྐང་ཟ་བ། འཛིག་རྟེན་དང་  
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྲིགས་མཛུབ་བྱེད་པ། བརྒྱ་བྱིན་དང་།  
ཚངས་པ་དང་། དབང་སྐྱབས་ཆེན་པོ་དང་། འབྲུག་དང་། གཞོན་ལུ་རྣམས་ཁ་སྐྱབ་  
ཏུ་བྱས་ནས་ཞབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཛན་པ། འཛིགས་སུ་རྩེ་བའི་ཐོད་པས་ཐོད་བྱས་པ།  
ཐོད་པ་གཅིགས་པའི་ཅེ་མོ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ཅན། མོ་ཞེས་སྐྱ་སྐྱོགས་པ། ཐོད་པའི་  
སྤང་འཕྲུལ་གྱིས་བརྒྱན། ཞབས་བརྒྱ་རྒྱག་པ། གཅེར་བུའི་གཟུགས། མཚན་མ་གྱེན་ཏུ་  
འགྲེང་བ། གཡོན་བརྒྱུད་པ། གསུམ་པ་ཆེ་བ། སྐྱ་བྱིན་ཏུ་བརྗེས་པ། འཛིགས་པ་ཆེན་  
པོར་བྱེད་པ། བཟ་ཅེས་སྐྱ་སྐྱོགས་པ། ༥ །སྐྱལ་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་བཞི་དང་ལྷན་པ། སྤང་པོ་ཆེའི་  
པགས་པ་རྫོན་པ་འཛིན་པ། ༥ དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་མ་ཉེའི་གཏོང་ཅན་རྣམ་  
པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལོན་ཏུ་བསམ་པ་བརྟན་པོས་བྱས་ཏེ། ༥ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་  
སྦྱོར་བ་ལ་ལོན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྐྱགས་པས་ཉལ་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། གཡས་  
དང་པོ་ན་རྗེ་རྗེ་གྱི་གྲུག་གཉིས་པ་ན་མཛུང་ཅེ་གཅིག་པ། གསུམ་པ་ན་གཏུན་ལོང་། བཞི་  
པ་ན་རྒྱ་གྱི། ལྷ་པ་ན་རྗེ་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པ། རྒྱག་པ་ན་སྟེ། བརྟན་པ་ན་མཛུང་། བརྒྱུད་པ་  
ན་མཛུང་། དགུ་པ་ན་སྐྱགས་ཀྱ། བརྟན་པ་ན་དབྱུག་ཏོ། བརྟན་གཅིག་པ་ན་ཁ་རྒྱུ་ག། །བརྟན་

གཉིས་པ་ན་འཁོར་ལོ། བཅུ་གསུམ་པ་ན་རྗེ་རྗེ། བཅུ་བཞི་པ་ན་རྗེ་རྗེ་ཐོ་བ། བཅོ་ལྷ་པ་  
ན་རལ་གྱི། བཅུ་དྲུག་པ་ན་ཅང་ཉེ་ལྟོ། །གཡོན་པའི་སྤྱུག་དང་པོ་ན་ཐོད་པ། གཉིས་པ་  
ན་མགོ་པོ། གསུམ་པ་ན་སྤྱུག་བཞི་པ་ན་རྒྱུད་པ། ལྷ་པ་ན་ཞགས་པ། དྲུག་པ་ན་གཞུ  
བརྟན་པ་ན་རྒྱུ་ལ། བརྒྱད་པ་ན་རྗེ་ལྷ་བྱ། དགྲ་པ་ན་ལག་པ། བཅུ་པ་ན་དྲུང་ཁོད་ཀྱི་རལ།  
བཅུ་གཅིག་པ་ན་སྐྱེས་སུ་གསལ་ཤིང་ལ་བཅུ་གསུམ་པ། བཅུ་གཉིས་པ་ན་མེ་ཐབ། བཅུ་  
གསུམ་པ་ན་ཐོད་ཚལ། བཅུ་བཞི་པ་ན་སྤྲིགས་མཛུབ། བཅོ་ལྷ་པ་ན་འབའ་ཅེ་གསུམ་  
པ། བཅུ་དྲུག་པ་ན་རྒྱུད་གིས་འབྱུང་བའི་རལ། སྤྱུག་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱུང་པོ་ཆེའི་བགས་པ་  
རྗེན་པ་འཇིག་པའོ།།

༥ ཞབས་གཡམས་ཀྱི་དང་པོས་མི། གཉིས་པས་མ་ཉེ། གསུམ་པས་སྐྱུང་། བཞི་པས་  
པོང་བྱ། ལྷ་པས་རྗེ་ཐོང་། དྲུག་པས་ཁྱི། བརྟན་པས་ལུག་བརྒྱད་པས་ཅེ་སྐྱུང་། ཞབས་  
གཡམས་པས་འདི་དག་མཚན་པའོ། །ཞབས་གཡོན་པའི་དང་པོས་བྱ་རྟོད། གཉིས་པས་  
ལུག་པ། གསུམ་པས་བྱ་རོག་བཞི་པས་ཞེ་ཅོ། ལྷ་པས་ཁྱ། དྲུག་པས་ལྷུང་ཆེན། བརྟན་  
པས་རི་སྐྱེགས། བརྒྱད་པས་བཞད། གཡོན་པས་འདི་དག་མཚན་པའོ། །༥ །དབལ་རྗེ་རྗེ་  
འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནི་རབ་ཏུ་གནག་པ། མ་ཉེའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཁྱོས་པ་ཅན།  
རྩའི་གཡམས་སུ་ཞལ་གསུམ་པ། དང་པོ་སྡོན་པོ། གཉིས་པ་དམར་པོ། གསུམ་པ་སེར་  
པོ་སྟེ། མངའ་བདག་གི་ཞལ་གསུམ་ཤིན་ཏུ་ཁྱོས་པའོ། །རྩའི་གཡོན་པར་ཞལ་གསུམ་  
དཀར་པོ་དང་། དྲུད་ཀ་དང་། ཉག་པོ། རབ་ཏུ་ཁྱོས་པ་གཅིགས་པའི་ཞལ་བསམ་པར་  
བྱའོ། །རྩ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དབུས་ཀྱི་ཞལ་དམར་པོ་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ། ཞལ་ནས་  
ཁྱུག་འཇོག་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །སྟེང་དུ་འཇམ་དབལ་ཀྱི་ཞལ་རྩུང་ཟད་སེར་བ་ཡིད་  
ཅམ་ཁྱོས་པ། གཞོན་བུའི་རྒྱན་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། སྤྱི་པོར་རལ་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་རྣམ་པར་



བསམ་སྟེ། ཞལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་གསུམ་པར་བསྐྱོམ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཅི་གཅིག་  
ཏུ་དམིགས་སོ། ། རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྲེད་ཆེན་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་དེ་བདག་ཉིད་  
ཡིན་པར་བསྐྱོམས་ནས། སྐོན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དབལ་པོའི་གནས་ལ་གནས་  
པའི་རྣལ་འབྱོར་བས། ། སྐྱི་ནས་སྐྱགས་བཞུ་བར་བྱ་སྟེ། བཞུས་པའི་དུས་སུ་རང་གི་  
སྤྱིང་གར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྤྱིང་དུ་རང་གི་སྐྱགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསམ་ཉེ་འབར་  
བ་དང་། སྐྱི་ནས་མ་ཡེངས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བཞུས་པ་བྱའོ།།

༥ འདི་སྐྱོར་ལ་གནས་སྐྱགས་པ་ཡིས། ། ཉམ་ཏུ་འཛིགས་མེད་ལས་ཀྱུན་བྱ། ། དུར་  
ཁོང་གནས་ལ་བསྐྱོམ་བྱ་ཞིང་། ། ཉམ་ཏུ་བདུད་ཅི་ལྡན་རྣམས་བཟུམ། ། འདི་ཡི་སྐྱབ་ལས་  
སྐྱབ་གཞན་མིན། ། གཞན་ཡང་མར་མེ་ཆེ་བཟུང་ཞིང་། ། མཚན་མོ་རྒྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་  
བས། ། སྐྱམ་འབྲུམ་རྩ་བའི་སྐྱགས་བཞུས་བྱ། ། འདི་རྫོས་པ་ཡི་སྐྱགས་པ་ཡིས། ། ཐམས་  
ཅད་ལས་ནི་བྲེད་པར་འགྲུང། ། རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྲེད་ཆེན་པོའི་རྣལ་  
འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་སྐྱོམ་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་བཞི་པའོ།། །།

༥ དེ་ནས་དབལ་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྲེད་ཆེན་པོས་གསུངས་པའི་བྱིས་སྐྱའི་ཚོ་ག་རབ་  
ཏུ་བབས་པ། ། རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྲེད་ཆེན་པོས་མཉམ་སྟེ་ཞེང་ལ་བཞག་པའི་རས་སམ། མེ་རྟོག་ཅན་གྱི་  
རས་སམ། རབ་ཏུ་འཛིག་པའི་རས་སམ། རྩ་བཙུན་པའི་རས་སམ། དེ་མ་རྟེན་ན་རས་  
གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་རྣངས་ལ། ། རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྲེད་ཆེན་པོས་ཀྱུན་གྱིས་མོས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་  
པ་མེད་པའི་མི་ཁྲི་བ། གཙང་བ། མཁས་པ། གཞུངས་པ། དད་པ་དང་ལྡན་པ། བཙེ་བ་  
ཅན། མེད་པ་དང་བྲལ་བ། འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། སྐོན་ཏུ་རི་མོ་མཁས་པའི་  
ལག་པས་བྱི་བར་བྱའོ། ། གལ་ཏེ་དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་དབལ་པོའི་ཡོན་སྐྱེན་ནོ། ། དེ་  
ལ་ཚོ་ག་ནི། གསང་བའི་གནས་སུ་གནས་ལ་སྐོན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་བྱི་བར་བྱ་སྟེ།



དེ་མོ་མཁན་དང་སྐྱུ་བ་པ་ལོ་ས་མཐོང་བ་ལས་འཛིག་ཉེན་པ་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བར་གྱི་  
བར་བྱ་སྟེ། །༥ །ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ། བྱུག་སྐྱུ་བཅུ་ཙུ་བཞི་པ། ཞབ་དབྱུ་པ། གཅེར་བྱ་ཁ་  
དོག་ནག་པོ། གཡོན་བརྒྱུད་ས་པ། འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་  
ཅན། མཚན་མ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཐང་ག་གི་བར་བྱའོ། །༥ །ཞབ་དང་པོ་མ་  
ཉེད། །རྩའི་གཡས་སུ་ཞབ་གསུམ་སྟེ། ལྡོན་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སེར་པོ་ལོན་ཏུ་  
ཁྲོས་པ་གྱི་བར་བྱའོ། །གཡོན་དུ་དཀར་པོ་དང་། དུད་ཀ་དང་། ཉག་པོའོ། །དེ་གཉིས་གྱི་  
དབྱས་སུ་རབ་ཏུ་དམར་བ་གྱི་བར་བྱ། དེའི་སྟེང་དུ་འཇམ་དབལ་གྱི་ཞབ་སེར་པོ་ཙུང་ཐང་  
ཁྲོས་པ་གྱི་བར་བྱའོ། །༥ །བྱུག་གཡས་པ་ན་དོ་མེ་གི་གྲུག་དང་། མཚན་ཅེ་གཅིག་པ་དང་།  
གཏུན་ཤིང་དང་། ལྷ་གྱི་དང་། དོ་མེ་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ལྷ་རེ་དང་། མདུང་དང་། མདའ་  
དང་། ལྷགས་ལྷ་དང་། དབྱུག་ཉོ་དང་། ཁ་ལྷོ་ག་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། དོ་མེ་དང་། དོ་  
མེ་ཐོ་བ་དང་། རལ་གྱི་དང་། ཅང་ཉེ་ལྟའོ། །བྱུག་གཡོན་པ་ན་ཐོང་བ་དང་། མགོ་པོ་དང་།  
ལུབ་དང་། ཀླང་བ་དང་། ཞགས་པ་དང་། གཞུ་དང་། ལྷ་མ་དང་། རིལ་བུ་དང་། ལག་  
པ་དང་། དུར་ཁོང་གི་རས་དང་། ལྷེས་བྱ་གསལ་ཤིང་པ་བཅུ་གས་པ་དང་། མེ་ཐབ་དང་།  
ཐོང་ཚལ་དང་། ལྷིགས་མཚུབ་དང་། འཕན་ཅེ་གསུམ་པ་དང་། ལྷུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རས་  
སོ། །བྱུག་གཉིས་གྱིས་སྐྱང་པོ་ཆེའི་བགས་པ་རྫོན་པ་འཛིན་པ་གྱིའོ། །

༥ །ཞབས་གཡས་པས་མི་དང་། མ་ཉེ་དང་། སྐྱང་དང་། བོང་བྱ་དང་། ར་མོང་དང་།  
ཁྲི་དང་། ལུག་དང་། ཅེ་སྐྱང་རྣམས་སོ། །ཞབས་གཡོན་པས་བྱ་རྒྱོད་དང་། ལུག་པ་དང་།  
བྱ་རོག་དང་། བེ་ཚོ་དང་། ལ་དང་། ལྷུང་ཆེན་དང་། དེ་སྐྱེགས་དང་། བཞད་རྣམས་སོ། །  
འདི་ལྷ་བྱར་འདུག་པའི་དོ་མེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་གི་བར་བྱའོ། །༥ །དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དུར་  
ཁོང་ཆེན་པོ་ཡང་གི་སྟེ། འཛིགས་པ་ཆེན་པོར་བྱེད་པའི་གཞོན་སྤྱིན་དང་། སྤོན་པོ་དང་།



པར་བཞག་པ་ཁ་སྐྱོར་བལྟས་ཏེ། རོ་བསྐྱེགས་པའི་མེ་ལ་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པ་བརྒྱ་  
ཅེ་བརྒྱད་བསྐྱེགས་ན་དེ་ཞག་བདུན་གྱིས་འཆིའོ། །ཡང་ན་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་གནས་ལ།  
མེ་ཐབ་གྲུ་གསུམ་བྱས་ལ། དེ་ཏུ་སྐྱོན་ཏུ་གསུངས་པའི་རྣམ་གྱིས་གཏུམ་པོའི་མེ་ལ་སྐྱིན་  
སྲིག་བྱའོ། །སྐྱོར་བ་དེས་ནི་ལས་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པོ། །དེ་ནས་དབལ་བར་འདོད་ན། བྱ་  
རོག་དང་། ལུག་པ་དང་། རྩ་བུའི་སྐྱོད་དང་། སྐྱལ་གྱི་ལུག་པ་དང་། སྐྱ་དང་། འབྲས་ལུབ་  
དང་། མ་ཉེ་དང་། ཉའི་ཤ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པ་དུང་ཁྲོད་གྱི་མེ་ལ་  
བསྐྱེགས་ན་དེ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དུང་ཁྲོད་གྱི་ཤིང་ལ་གཏུམ་པོའི་མེ་  
རབ་ཏུ་སྐར་ལ་བྲིམ་ཏུ་གནས་ཏེ། གོང་གི་རྣམ་དེ་བསྐྱེགས་ན་རྗེ་མེ་འཇིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་  
ཉི་མ་བདུན་གྱིས་འབྲལ་ལོ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན། བྱ་རོག་གི་ཤ་དང་། ར་མོའི་  
སྐངས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆང་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པ། ལྷུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་  
སུ་དུང་ཁྲོད་གྱི་མེ་རབ་ཏུ་སྐར་ལ། གཅེར་བུ་སྐྱ་བཤིག་པར་བསྐྱུར་ནས། ཁ་སྐྱོ་སྤོགས་  
སུ་བལྟས་ཏེ་ཆེ་གོ་མོའི་མིང་དང་བཅས་པ་ལག་པ་གཡོན་པས་སྐྱིན་སྲིག་སྐྱོང་བྱས་ན་  
སྐྱོད་པ་ལས་གཞན་མིན་ལོ། །

༥ དེ་ནས་རེངས་པར་འདོད་ན། བ་སྐྱ་དང་། ལུང་བ་དང་། སྐྱོང་རོས་དང་། ཟླ་མི་  
དང་བཅས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་བ་བྱས་ལ། ཁ་བྱང་དུ་བལྟས་ཏེ་ལས་གྱི་རྗེས་སུ་  
འབྲངས་པའི་སྐྱོར་བ་དམིགས་ནས། གང་གི་མིང་དང་བཅས་པས་སྐྱིན་སྲིག་བྱས་ན་ཉི་མ་  
བདུན་གྱིས་རེངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ལྲོང་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན། ཉི་མ་པའི་ཤིང་  
ལ་མེ་རབ་ཏུ་སྐར་ལ། བྲིའི་ཤ་དང་། སྐལ་བའི་ཤ་དང་། ར་མོང་གི་སྐངས་དང་། གྱི་ལའི་  
ཞག་དང་གཅིག་ཏུ་སྐྱས་ཏེ། གཤིན་རྗེའི་སྐྱོར་བ་ལ་གནས་པས་ལྲོང་གི་མིང་དང་བཅས་  
པར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤྲགས་གྱིས་ལྷུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སྐྱིན་སྲིག་སྐྱོང་བྲག་

བརྩེ་བྱས་ན་ཤོད་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ། ། །ལས་དེ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་  
 བས་བྱ་བའོ། ། །ཡང་ན་སྒྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་དེ་དག་མི་བྱ། བཞུགས་སུ་ལ་ཡང་  
 མི་བསྟན་ནོ། ། །དེ་ནས་བྱ་བེ་རེངས་པར་འདོད་ན། ཆེར་མ་དང་། རྒྱུ་དང་། ལྷ་ཆེ་  
 དང་བཅས་པར་རང་གི་ཁྱད་གིས་སྒྲུས་ནས་ཡི་གེ་བརྩེ་བའི་སྒྲགས་དང་བཅས་པས་བྱ་  
 བེ་ཆེ་གེ་མོ་རེངས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅས་དུར་ཚོད་ཀྱི་མེ་ལ་སྐྱབས་སྒྲིག་སྦྱོང་བྱས་ན་རེངས་  
 པ་ལས་གཞན་མིན་ནོ། ། །དེ་ནས་ཞི་བར་བྱ་བར་འདོད་ན། མར་དང་། སྤར་ཅི་དང་། ལོ་  
 མ་དང་། རྒྱུ་བ་དང་བཅས་པར་པ་ལ་ཤེས་ཤིང་ལ་མེ་རབ་ཏུ་སྤར་ནས་ཞི་བར་འདོད་པའི་  
 དམིགས་པས། དུལ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བསྟོན་ཏེ་གནས་པས། རྒྱུ་གསུམ་ཏུ་སྐྱབས་  
 སྒྲིག་བརྒྱུ་ཙུ་བརྒྱད་བྱས་ན་དེས་དུལ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། ། །དེ་ནས་རྒྱས་པར་འདོད་ན།  
 ཉིམ་དང་། འབྲས་དང་། རྣམ་དང་། མར་དང་བཅས་པས་ལྷ་ཏུ་མ་ཐེ་རེས་ཤིང་ལ་མེ་རབ་  
 ཏུ་སྤར་ནས་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྤྱི་སྐྱོད་བ་དམིགས་ཏེ། ཁ་བྱང་དུ་བསྟོན་  
 བས་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྒྱུ་གསུམ་ཏུ་སྐྱབས་སྒྲིག་སྒྲིག་སྦྱོང་བྱས་ན་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །  
 ། ། །དེ་ནས་དགྲུག་པར་འདོད་ན། ལྷ་ཆེས་གནུགས་བརྟན་བྱས་ལ་སེང་སྤེང་གི་མེ་ཡི་  
 དབྱས་སུ་བརྒྱུ་ཙུ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་སྤྱི་དེས་དགྲུགས་སོ། ། །ཉི་མ་བཟུང་གིས་གང་འདོད་  
 པ་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

། ། །དེ་ནས་སྐྱོད་བར་བྱེད་པར་འདོད་ན། བྱ་ཚོད་ཆེན་པོའི་ཆང་དང་། འགཅོག་བསྐྱོད་པས་  
 བསྐྱོད་བར་འགྱུར་རོ། ། །དེ་ལུག་མའི་མེ་ལ་བསྐྱོད་པས་ན་བདེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་རོ། ། ། །དེ་  
 ནས་ལོར་ལོར་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། ཤིང་བལ་གྱི་མེ་ལ་ད་རྒྱ་ཤེས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་  
 པར་མཚན་མོ་བརྒྱུ་ཙུ་བརྒྱད་སྐྱབས་སྒྲིག་སྒྲིག་སྦྱོང་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ཚུན་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། ། །ཨ་ཏུ་  
 ར་བསྐྱོད་པས་ན་སྤར་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ། ། །རྗེ་བཙུན་གྱི་མཇུག་དུ་འགཅོག་ཆང་དང་

བཅས་པ་རྒྱ་བ་སུམ་པུ་ལོ་མཚན་མོ་སྦྱོན་སྟེ་ག་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད་བྲམ་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གྱི་  
 བདག་པོར་འགྱུར་རོ། ། རྟེན་གཤམ་གྱི་ག་ཞུག་དང་བཅས་པ་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པར་  
 སྦྱོན་སྟེ་ག་སྦྱོང་བྲམ་ན་རི་སྦྱོན་འཛོལ་བར་སུ་བུ་ལྟུག་གནས་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། ། །མི་  
 ལོ་རྒྱུ་རྗོངས་མུ་དང་བཅས་པར་མཚན་མོའི་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པར་སྦྱོན་སྟེ་ག་བརྒྱ་ཚ་  
 བརྒྱད་བྲམ་ན་བདག་ཉིད་འོར་དང་བཅས་པར་དབང་སུ་འགྱུར་རོ། ། །རྟེན་ག་རྣམ་པར་  
 ལྷང་མཛད་དང་བཅས་པ་སྦྱོན་སྟེ་ག་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད་གནས་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་མཚན་མོ་  
 རྒྱལ་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བྲམ་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དབང་སུ་འགྱུར་  
 རོ། ། །སྐྱོང་པོའི་ག་ཁུ་བ་དང་བཅས་པས་འཛིག་ཉེན་ཀུན་ལ་དམིགས་ཉེ་མཚན་མོ་  
 སྦྱོན་སྟེ་ག་སྦྱོང་བྲམ་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་དབང་སུ་འགྱུར་རོ། ། །ཉ་དང་། །ལ་དང་། །མང་  
 དང་བཅས་པས་འཛིགས་པ་མེད་པར་སྦྱོན་སྟེ་ག་བརྒྱ་ཚ་བརྒྱད་བྲམ་ན་བྱད་མེད་ཐམས་  
 ཅད་དབང་སུ་འགྱུར་རོ། ། །དེ་ནས་བསྐྱུད་པར་འདོད་ན། འུ་རོག་གི་ག་གཞན་དང་མ་  
 འདྲེས་པར་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པར་སྦྱོན་སྟེ་ག་སྦྱོང་བྲམ་ན་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་རྗོངས་  
 འཛོལ་བ་སྣ་སུ་ཡང་རབ་ཏུ་འཁོས་པར་འགྱུར་ན་སྤོ་ལེ་གཞན་སྣ་ཅི་སྤོས། ། །དེ་ནས་འུ་  
 རོག་གི་ཚང་དང་། འབྲས་གྱི་སྤུབ་མ་དང་སྣ་ལོ་ཅིག་ཏུ་ད་རྒྱ་རའི་ལིང་ལ་མེ་རབ་ཏུ་སྐྱར་  
 ཉེ། ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤྱུགས་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པར་ནམ་མཁུན་ན་སྦྱོན་སྟེ་ག་བྲམ་ན་  
 ཉི་མ་བདུན་གྱིས་བསྐྱོད་པར་གྱུར་རོ། །

། །དེ་ནས་དབང་སུ་འུ་བར་འདོད་ན། སེང་ལྗེད་གི་མེ་ལ་ཉིལ་དང་། འབྲས་དང་།  
 བྱད་མེད་གྱི་མེ་ཉོག་དང་སྣ་ལོ་ཅིག་ཏུ་རྗོངས་མུ་རྒྱུག་དང་བསྟེན་ཉེ། རྣམ་འཁོར་གྱི་གཞུགས་  
 དམར་པོར་དམིགས་ནས་ཁ་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱུད་ཉེ། ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤྱུགས་གང་གི་མིང་དང་  
 བཅས་པ་སྤྱུགས་པས་བསྟེན་ན་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་དབང་སུ་འགྱུར་ཉེ། རི་སྦྱོན་འཛོལ་བར་

དུ་མི་འགྲུལ་ལོ། ། རྩོམ་པ་དགུ་གཤམ་པར་འདོད་ན། བཏུབ་ཅི་ལྟ་དང་བཅས་པར་སེང་སྟེང་གི་མེ་ལ་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པ་སྦྱོན་སྟེ་གཤམ་བཏུབ་ཅི་བཏུབ་པུས་ན་དེ་རྒྱུད་ཅིག་གཅིག་གིས་འོང་བར་འགྱུར་རོ། ། །ལས་འདི་རྣམས་ནི་སྦོན་དུ་བསྟེན་པ་བུས་པའི་སྟུགས་པས་བྱའོ། །གཞན་པས་བུས་ན་སྟུགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་འབྲུ་བར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་བྱེ་བྲག་མི་བྱ་སྟེ། །གང་ལ་འདྲ་བྱེ་བྲག་སྦྱོན་མི་བྱ། །བྱེ་བྲག་བྱེ་བྲ་སྟུགས་པ་ཡིས། །དངོས་བྲུབ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་བྱེ་བྲག་མ་སྦྱོས་ན། །དེ་བཞིན་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་སྦྱས། །རྩོ་རྗེ་སེམས་དབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ། །གང་གི་མདུན་དུ་འདྲ་སྟུགས་པ་ཡིས། །དེ་སྦྱིར་ལས་རྣམས་མཐོང་མི་བྱ། །གཞན་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་བྱ། །གས་ཏེ་སྟུགས་པས་ལས་བྱ་འདོད། །དེ་དག་གཅིག་སུ་ཉིད་བྱིས་བྱ། །སྟུགས་པ་དེ་ཡིས་ལས་ཀུན་འགྲུབ། ། །འདི་ནི་འཇམ་དབལ་མཚོག་རྩོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྣམ་འབྲོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་སྦྱོན་སྟེ་གཤམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆེ་བའི་རྟོག་པ་སྟེ་བྲུག་པའོ། ། །།

། རྩོམ་པས་མ་གཏན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་གསུངས་ཏེ། ། བསམ་གཏན་ཅམ་གྱི་སྦྱོར་བས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོབ་པར་བྱ་སྟེ། ། དེའི་ཚོགས་ཀྱི་དང་པོར་རེ་ཞིག་རྣལ་འབྲོར་པ་མ་ཉེའི་གདོང་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པ། སྦོན་དུ་བསྟེན་པ་བུས་པས་ལས་ཐམས་ཅད་བྱའོ། ། །རི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མེའི་དབྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཏུ་གསལ་ཞིང་འབར་བ་རྣམ་པར་བསམས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བསྟོབ་བྱ་གཅེར་བྱ་སྦྱོ་བཞིག་པ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་བདག་གི་མདུན་དུ་རྣམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ལས་ཁྱོ་བོའི་གཟུགས་བརྟན་མང་པོ་རྣམ་པར་སྦྱོས་ཏེ། ཁྱོ་བོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རལ་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་ཁྲག་འབྲུང་བར་བསམ་པར་བྱའོ། །བསྟོབ་བྱ་དེའི་ཤ་བ་བ་དང་རྒྱ་མ་འབྲས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །འདི་རྒྱུད་སྦྱོ་སྟེ། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་



དང་། ལྷ་མ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ལ་རྫོབ་ཅིག་རྫོབ་ཅིག་སོད་ཅིག་སོད་ཅིག་བསམས་  
ཤིང་བརྗོད་བ་ཙམ་གྱིས་རྗོ་རྗོ་འཇིག་བ་ཡང་ཞག་བཏུན་གྱིས་འཆི་ན་སྤ་མོ་སྲོག་ཆགས་  
གཞན་ལྟ་ཅི་སྲོས། །༥། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བ་ནི། མ་ཉེའི་  
གདོང་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་གནས་ཉེ་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །མེའི་དགྱིལ་  
འཁོར་དཔུས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་འདར་བར་རྣམ་པར་བསམས་ལ། དེའི་མཐུན་ཏུ་སྲིབ་པོ་མང་  
པོ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྲིབ་པོ་དེ་དག་ཐ་དད་པའི་ལུས་ཅན་མ་རུངས་པ་ཤིན་ཏུ་གཏུམ་  
བས་ཤི་བ་དང་ཁྲག་འཕུངས་པར་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པ་སྐྱ་  
ཚོགས་པའི་བྱ་རྣམས་ཉེ། བྱ་རྗོད་དང་། བྱ་རོག་དང་། ལུག་པ་དང་། ཅེ་སྐྱང་དང་། བྱི་  
རྣམས་གྱིས་ཤི་བ་དང་ཁྲག་འཕུང་བར་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་འདིའི་  
སྐྱོར་བས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འཆི་འོ། །དབག་ཚད་བརྒྱ་ན་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡང་བརྩེད་  
སྟེ་བསམ་གཏན་བཅམ་མོ། །སྐྱགས་པས་བསམ་པ་བཏུན་པར་བྱའོ། །

༥། དེ་ནས་དབུལ་བར་འདོད་ན། མ་ཉེའི་སྡིང་གར་བསྐྱབ་བྱ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ།  
བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ཉེའི་སྡིང་གར་བསམ་པར་བྱའོ། །རྟ་དང་མ་ཉེ་གཉིས་པན་ཚུན་འཐབ་  
པར་བྱེད་པར་བསམ་སྟེ། རི་སྡིང་རྟ་དང་མ་ཉེ་གཉིས་སྟེ་མར་མ་གྱུར་གྱི་བར་ཏུ་བྱའོ། །  
བྱི་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་གཉིས་རབ་ཏུ་མི་མཛོལ་བར་བསམ་པར་བྱས་ན། བསམས་པ་ཙམ་  
གྱིས་ཉི་མ་བཏུན་གྱིས་དེས་པར་འཐབ་པར་འགྱུར་ཉེ་གཞན་ཏུ་སྲིབ་ནོ། །༥། དེ་ནས་བསྐྱེད་  
པར་འདོད་ན། དེ་རུ་ཡི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ར་མོང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དེའི་རྒྱབ་ཏུ་  
ཡི་གྱི་རྣམ་པ་ལས་གྱུར་པའི་རྒྱང་གི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་བསམ་མོ། །  
དེའི་སྡིང་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་གཅེར་བྱ་སྐྱ་བཤིག་པ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མ་  
ཉེའི་གདོང་ཅན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལ་གནས་པས་དེའི་རྒྱབ་ཏུ་གཤིན་རྗེའི་གཟུགས་ལག་པས་

དབུག་པ་འཛིན་པ་སྐྱབས་སུ་བཅུ་བཅུ་ལྟོག་པ་བུམ། ར་མོང་དེ་ཁ་སྐྱོར་བསྟན་  
ལ་གཏང་རོ། །དེའི་མིང་དང་བཅས་པར་གཤིན་རྗེའི་སྐྱབས་བརྟེན་པར་བྱས་ན། རྣམ་  
འགྲུའ་བས་འདི་བསམས་པ་ཚམ་གྱིས་ཞག་བུམ་ན་འདི་སྐྱར་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡང་སྐྱོད་  
པར་འགྱུར་རོ། ། །གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བ་ནི། བྱོ་ག་གི་འཕམ། བྱ་  
མོད་གྱི་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱབས་བྱ་སྐྱོལ་བ་གཅེར་བྱ་རྣམ་པར་བསམ་མོ། །དེའི་རྒྱབ་ཏུ་གཤིན་  
རྗེ་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ལག་ན་མོ་བ་མོགས་པ། བསྐྱབས་བྱའི་སྐྱབས་བུམ་སྟེ། དེ་ལ་  
མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་གྱིས་བཀའ་བསྐྱོ་སྟེ། ཁ་སྐྱོལ་བྱ་བསྐྱབས་ནས་སོང་བར་བསམ་སྟེ། ཅེ་  
གཅིག་པའི་སྐྱོར་བས་ཞག་བུམ་གྱིས་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །

༥ དེ་ནས་འགྲུགས་པར་བྱེད་ན། ཡི་གེ་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དབྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་  
དུ་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བའི་དབྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་གཤིན་རྗེའི་གཟུགས་ལྷགས་ཏུ་  
དང་ཞགས་པ་ལག་ན་མོགས་པ་རྣམ་པར་བསམ་མོ། །མ་ཉེའི་གདོང་གི་རྣམ་འགྲུའ་ལ་  
གནས་པས་དེ་ལ་བཀའ་བསྐྱོ་བ། གཤིན་རྗེ་སོང་ལ་ཡུལ་ཆེ་གོ་མོ་ནས་བྱ་མོ་ཆེ་གོ་མོ་  
རྒྱུར་དུ་ཁྱལ་ཅིག་དེ་སྐྱད་བསྐྱབས་བས་ཡི་ཡིག་གིས་བསྐྱོད་དེ་སོང་བར་རྣམ་པར་བསམ་  
པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་འདི་ཡི་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བ་ལ་གནས་པས། སྐྱབས་པས་ཁམས་  
གསུམ་དུ་གཉོགས་པའི་བྱུང་མེད་བཀའ་ལ་རོལ་བར་བྱའོ། །དེ་སྐྱར་བསམ་པ་བརྟན་  
པར་གྱུར་ནས་འདིའི་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བས་དེ་དག་བྱ་ཡི། གཞན་གྱིས་མི་བྱའོ། ། །དེ་ནས་  
དུག་གིས་ཐེན་པ་སྐྱོར་བའི་སྐྱོར་བ་གསུངས་ཉེ། རང་གི་སྟེང་གར་བརྒྱ་དཀར་པོ་འདབ་  
མ་བརྒྱད་པ་རྣམ་པར་བསམས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་དབྱུངས་ཡིག་གསུམ་པ་མདོག་དཀར་པོ་  
དང་། འདབ་མར་པར་བརྒྱད་བསམ་པར་བྱ། དེ་ལས་སྐྱབས་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱའི་གཟུགས་  
རྣམ་པར་བསམ་ཉེ། དེའི་སྐྱི་པོར་ཡི་གེ་ཨི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལས་བུམ་ཅི་འཛིག་པར་



བསམ་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་དེའི་མིག་རྣམས་ནས་བདུད་ཅི་འཇོས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ལུས་  
ལ་ཐིམ་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་འདིའི་སྐྱོར་བས་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་  
གང་བའི་དུག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དུག་ལྷུང་སྟོང་ཡང་ཟ་བུས་སོ།།

༥ དེ་ནས་ལྷ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོར་བ་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་མདུན་  
དུ་བསམས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་ཡི་ལས་བྱུང་བའི་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་  
པར་བྱ། དེའི་སྟེང་དུ་གསང་བའི་གནས་སུ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གསུམ། ཁ་དོག་དམར་  
པོ་རི་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟོང་གར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་  
བཞི་པ། ཁ་དོག་སེར་པོ་ལི་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་དབྲུལ་བར་  
རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ། དེའི་དབུས་སུ་ཡི་གེ་ལྷོ་མའི་ཐུར་དུ་གནས་པ་ལས་བདུད་  
ཅི་འཇོག་པར་བསམས་ཏེ། དེ་ནི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བསམས་ནས་རྣུང་གིས་མེ་རབ་  
ཏུ་སྐྱར་ཏེ། མེ་དེས་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་རྣམ་པར་བསམ། དབང་  
ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་གྱིས་བདུད་ཅིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལྷ་བའི་རྣམ་པར་བསམ་  
པར་བྱ་སྟེ། འདིའི་སྐྱོར་བ་ཙུང་གྱིས་དེའི་བྱུང་མེད་ལྷ་བར་འགྱུར་ཏེ། འོ་མའི་ཤིང་བཞིན་  
དུ་ལྷ་བར་བྱེད་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །༥ །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འཇོག་རྒྱལ་པོའི་སྐྱོན་པོ་དབང་དུ་བྱ་  
བར་འདོད་ན། ལྷགས་པས་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ལ། བདག་  
ཉིད་མདོག་དམར་པོར་བསམས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་གང་དུ་གནས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་གནས་ལ།  
སྐྱེ་ནས་རང་གི་ལུས་ལས་འཇམ་དབལ་མདོག་དམར་པོ་ལྷག་ན་སྐྱེགས་ཀྱི་དང་ཞགས་  
པ་ཅན་རབ་ཏུ་སྐྱུང་སྟེ། འཇམ་དབལ་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་སྟོང་ག་དང་མགྱིན་པར་བཅིངས་  
ནས་དགུག་པར་བསམས་ཏེ་འཇམ་དབལ་གྱི་སྐྱེ་ལ་རབ་ཏུ་གཞུག་གོ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་  
སྐྱོས་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་འདི་ཡི་སྐྱོར་བས་དེའི་སྟོང་གར་ཡི་གེ་བརྒྱ་

པའི་སྐྱགས་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་དོག་དམར་པོའི་སྐྱབ་པ་པོས་ཡེ་ཤེས་  
ཀྱི་གཞུགས་ཀྱིས་ཡི་གེ་དེ་ལ་གཞུགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱགས་གཅིག་  
ཏུ་རྒྱུར་བར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་འདིའི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་འཁོར་ལོས་  
སྦྱར་བ་ཡང་དབང་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་རི་སྲིད་འཚོའི་བར་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །༥ །རབ་ཏུ་མཉམ་  
པར་བཞག་པའི་སྐྱགས་པས་མི་གཡོ་བའི་བསམ་གཏན་གྱིས་བྱའོ། །

༥ རྒྱ་གང་ལ་ཡང་མི་སྦྱིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱགས་ཀྱང་མི་བསྟན། དཔལ་རྫོ་རྗེ་འཇིགས་  
བྱེད་ཆེན་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གང་ལ་ཡང་མི་སྦྱིན་ནོ། །སྦྱོ་བར་ཡང་  
མི་བྱ། སྐྱགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་མི་བྱ། སྲིས་སྐྱ་ཡང་གང་གི་མདུན་ཏུ་ཡང་མི་དགམ། ཐང་  
ག་ཡང་གསང་བར་གཞག་གོ། རྒྱུད་འདིའི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། བཟླས་པ་དང་། སྦྱོ་བ་  
གཞན་སྲུ་ལ་ཡང་འགའ་ཅམ་ཡང་མི་བཟླ། །༥ གལ་ཏེ་ཡང་བཟླས་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་  
པར་འགྱུར་བས། དཔལ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་  
གྱིས་དང་། མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་གྱིས་ཟའོ། །དེའི་སྲིད་སྐྱགས་པས་སྲུ་ལ་ཡང་མི་སྦྱིན་  
ནོ། །སྐྱགས་པས་གཞན་ལ་སྦྱིན་ན་དེ་དང་སྦྱོ་བ་མར་བཅས་པ་དམ་ཚིག་ཉམས་ཏེ་འཇིག་  
རྟེན་འདིར་ནི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་པ་པོས་ཏུ་དཔྱུལ་བར་འགོ་བར་  
ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །༥ །དེ་ནས་སྦྱིན་ན། དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་  
པ་དང་། དམ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན། དཔའ་པོ་སྦྱོ་མ་ལ་གྲུས་པ། དུལ་བ་ཅན། དེ་བཞིན་  
གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་དེས་པར་འཇིན་པ། རྒྱུད་སྦྱས་པ། མི་ཁྱོ་བ། སྦྱིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ།  
བཟླས་པ་དང་བསམ་གཏན་ལ་སྦྱོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་འཇོམ་པ་དང་། འདི་  
ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ནི་སྦྱོ་བ་མ་བཟང་པོ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་  
དཔལ་རྫོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་མཚོག་ཏུ་གྲུས་པ། སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བརྒྱན་པ། རྣམ་

པར་རྟོག་པ་མེད་པ། རབ་རྒྱ་རྟོག་པ་ལ་ཤིན་རྒྱ་རྣམ་པར་བསམས་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་སྟ་བུའི་  
སློབ་མ་ལ་དབལ་རྗེ་ཆེ་འདིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྦྲིན་ནོ། ། །སྟགས་པས་གཞན་ལ་  
བྱིན་ན་དེ་དང་སློབ་མར་བཅས་པ་དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །འདིག་རྟོག་འདིར་  
ནི་འདིགས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །འདིག་རྟོག་པ་རོལ་རྒྱ་ནི་དཔུལ་བར་འགྲོ་ལོ། །དམ་  
ཆོག་གྲང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་འདམ་དབལ་མཚོག་རྗེ་ཆེ་འདིགས་བྱེད་ཆེན་  
པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་བསམ་གཏན་གྱིས་ལས་སྦྲུབ་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་བརྟམས་པའོ། ། །

། །དབལ་རྗེ་ཆེ་འདིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་འབྲུལ་ (སྟགས་པས་གཞན་  
ལ་བྱིན་ན་དེ་དང་སློབ་མར་བཅས་པ་དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །འདིག་  
རྟོག་འདིར་ནི་འདིགས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །འདིག་རྟོག་པ་རོལ་རྒྱ་ནི་དཔུལ་བར་  
འགྲོ་ལོ། །དམ་ཆོག་གྲང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐེར་བ་རྒྱུད་སྦྲིན་ནོ་ཞེས་པའི་རྗེས་ལ་  
ཡོད། །ཁ་ཅིག་རྒྱལོ།) བ་ནས་སྤང་ལ། རྟོག་པའི་སྟོགས་བསྟགས་པས་འགྲུབ་པ། དབལ་  
འདིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྦྲུབ་པའི་རྟོག་པ། དབལ་ལྷ་རྒྱན་  
གྱི་གནས་ཆེན་པོ་ནས་འདམ་དབལ་གྱི་རྒྱུད་ལས་སྤང་བ། རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དབལ་  
རྗེ་ཆེ་འདིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། རྣམ་དམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་སློབ་དཔོན་  
དབལ་ལ་ལི་ཏ་བརྗོན་སྤང་ནས་མཛད་པ་རྗོགས་སྟོ། ། །

རུས་བཞིན་ཤེས་རབ་སྣ་མ་ཡིས། །བཀའ་འདི་བསྟུར་བའི་དགོ་བ་གང་། །དེ་ཡིས་  
བསྟན་ལ་རྟེན་བ་དང་། །ཞལ་ནི་ཉེ་བར་སྟོན་གྱུར་ཅིག །སྤང་གིས་བརྗེ་ཏ་རྩ་རོ་བྲུག་  
རུམ་དང་། ལོ་རྩ་བ་དགོ་སྤོང་རྗེ་ཆེ་གྲགས་གིས་གྲང་བཅས་ཤིང་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །  
རྒྱུད་རྒྱལ་འདི་ལ་ཞང་ཅོག་གྲུ། རོང་ཚོམ། རུ་ལོ། བ་རི། བཀའ་ཆོ། གྱི་རོ། མལ་གྲོ། ལུ་  
དངོས་གྲུབ། བརྗེ་ཏ་ས་མཚན་བསྟུར་བ་སྟེ་འགྱུར་བརྒྱུད་ཡོད་ཅེས་སྟོན་རུས་གྲགས།

དུས་མཁའ་སྐྱེད་རོང་ལོ་རྩ་པ་རག་དབང་གིས་དབུས་གཙང་ཀུན་ཏུ་བཅའ་བས་སྲ་མ་  
 བཞི་པོ་དང་། བརྒྱད་པོ་དེར་མ་འདུས་པ་སྟེ་བཅད་པོ་སྟེ་མེ་རྩ་འཇིགས་མེད་ཀྱི་ཚ་རྒྱུད་དང་། ཚིགས་  
 བཅད་མ་དང་། གཞན་ཞིག་སྟེ་འགྲུང་བྱང་མ་ཐེབས་པ་གཉིས་མཐོང་གསུངས་ལ། ཁོ་  
 བོས་ཀྱང་འགྲུང་དང་པོ་གསུམ་དང་། མལ་འགྲུང་དང་། མ་ཞིང་ཚོས་ཤེ་དང་། ཚིགས་  
 བཅད་མ་སྟེ་འགྲུང་དུག་མཐོང་ངོ་། །རྩ་འགྲུང་ལ་འགྲུང་སྲ་མ་ཞང་གི་འགྲུང་བྱང་ཡོད་  
 མེད་གཉིས་སྟངས་། ཚིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་གདམ། རྩ་བའི་རྟེན་ཉིང་ནམས།  
 ཞང་གི་འགྲུང་བྱང་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་འབྲུ་གཞོན་པར་འདུག མལ་འགྲུང་དེ་ཡང་ལོ་རྩ་  
 བ་ལྟུང་པོ་ཚོས་བཙོན་གྱི་འགྲུང་ལ་འགྲུང་བཅོས་མཚད་པར་འདུག་པས། མ་ཞིང་བ་  
 དང་། ཚོས་བཙོན་གྱི་འགྲུང་འདི་གཉིས་ཀྱང་སྲར་གྱི་བརྒྱུད་ལ་མི་ཐེབས། སྐྱིར་འགྲུང་  
 མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཅིག་ནི་ངེས་པར་བྱུང་སྟངས་ངོ་། །ཞང་འགྲུང་དང་། རོང་ཚོམ་འགྲུང་ལ་  
 སྲགས་བཏུ་ཚིག་སྟུག་པར་ཡོད། གཞན་མཐོང་བ་བཞི་ལ་ཚིགས་བཅད་ཏུ་སྟངས། སྐྱིར་  
 དཔེ་ཉིང་མང་པོ་རང་ལ་བཏགས་དུས། འགྲུང་གཞན་ལ་རྩའི་འགྲུང་བྱང་བཏབ་པ་དང་།  
 འགྲུང་མི་གཅིག་པ་མཐོང་ཞུ་དག་བྱས་པས་ཚིག་རིགས་འདྲེས་པ་དང་། ཚིག་སྟེ་རིང་  
 སྟངས་དང་། མཚན་བྱ་དགུས་ལ་ཤོར་བ་སོགས་སྟེ་ཚོགས་སྟངས་ཡང་། རྩ་བོད་ཀྱི་འགྲུང་  
 བ་རི་སྟེད་པ་ཞིག་ལ་གཏུགས་ཤིང་། རྩ་འགྲུང་སྲ་མའི་སྟེང་ཏུ་ཡིག་ཞོར་བརྒྱུད་པ་འགའ་  
 རེ་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་སྟངས་ཏེ། བཏག་དབུང་བྱུང་ངེས་པར་ཞུས་དག་མེད་པ་པོ་ནི་རྩ་  
 ར་རྩ་ཐམོ། །འདིའི་རྩ་དཔེ་མ་མཐོང་བས་བོད་སྐད་ཁོ་ནའི་ཞུས་དག་ལས་གཞན་འགྲུང་  
 བཅོས་ཐབས་མ་བྱུང་ཡང་། འགྲུང་མི་གཅིག་པ་ནམས་བསྟུང་བ་དང་བཤད་པ་ནམས་གྱི་  
 རོན་ལ་དབུང་ན། ཚིག་བྱར་ཚུན་ཆད་དག་མ་དག་སྐྱོན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་རྟོགས་  
 པ་རྒྱུད་ཉིད་ལས་སོ། །།

༡༡། །དབལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རིམ་གཉིས་  
ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྐྱེ་གསུམ་ལོར་བུའི་བང་མཛོད་  
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཛོད་པ་སོ། །སྐྱེ་ཉ་སྐྱོ་བཟང་ལྷན་གྲུབ་དབལ་བཟང་སོ།  
བཛོད་བྱ། །དབལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ།



༡༡། །དཔལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་  
སྐྱེ་གསུམ་ནོར་བུའི་བར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་གུ་རུ་མཚུ་རྗེ་ལྟ་ཡ། རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས། །མྱི་  
ནང་བདུད་དབྱང་འཛོམས་མཛད་གཤེན་རྗེའི་གཤེད། །དེ་ཉིད་མི་ཡི་ཚུལ་བཟུང་ཚོང་ཁ་  
བཞུ། །དབྱེད་མེད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལ་འདུད་དོ། །འཇམ་དཔལ་ཁྲོས་བ་འཇིགས་མཛད་དོ་རྗེ་  
ཡི། །གསང་ཆེན་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། །རྒྱུད་དང་སྒྲ་མའི་དགོངས་དོན་  
འི་མེད་བཞིན། །གསལ་བར་འཆད་དོ་ལས་ཀྱི་གཤེན་རྗེས་སྐྱོངས།།

འདིར་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དོ་རྗེ་འཆར་གི་སར་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་བསྐོད་  
བར་བྱེད་པའི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ། །གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་  
ཀྱི་ལམ་རིམ་བ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་བ་ལ། །རྫོད་བྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་  
བཤད་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི།  
སྐྱོབས་བཙུ་མངའ་བ་མཉམ་མེད་བྱ་རམ་ཤིང་བས་དཔལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཏུ་སྐྱལ་ནས་  
གསུངས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་འབྱམ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཚང་མ་ནི། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབྱུང་ཀྱི་བྱ་བ་  
ལྷོགས་སུ་ཨོ་རྒྱན་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་བ་གོང་འབྱམ་ཚོ་སྤྲ་སྤྲུག་ཡོད་བ་ལྱབ་ཐོབ་དང་དཔལ་  
བོ་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་སྤྲིན་བཞིན་འདུ་བའི་གནས་མཚོག་དེར་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་  
ཀྱི་མཚོད་ཉེན་རྣམ་གཞུ་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་ཏུ་བཞུགས་ཡོད་པར་བཤད། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས་

རྒྱ་གར་དུ་ཐོག་མར་དར་ཚུལ་ནི། དུལ་དབུས་མ་ག་རྒྱའི་ཤར་ཉེའི་སྲོགས་སུ་ཨོ་ལེ་བེ་  
ཤའི་ཡུལ་དུ་བུམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་ཤིང་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་བྱོན་ནས་བརྗེ་  
ཏ་ཚེན་པོར་གྱུར་བ་མཚན་ལྷ་ལི་ཏ་བརྗེ་སྟེ་རོལ་པའི་དོ་རྗེའམ་མིང་གཞན་འཇམ་དབལ་  
མཚོན་ཆ་དག་བསྟུན་ཞེས་བྱ་བ་དེས། འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ནང་ནས། དོ་རྗེ་  
འདུགས་བྱེད་འདུགས་བར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་མཐོང་ནས་དོ་རྗེ་འདུགས་  
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་འབད་བས་བཅའ་ཡང་མ་རྟེན། ཕྱིས་སུ་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་བྱོན་ནས་བཞད་པའི་  
འཇམ་དབལ་བསྐྱབས་ཏེ་ཕོ་ཉི་ཤུ་སོར་བའི་སྐབས་སུ་འཇམ་དབལ་གྱིས་ཞལ་བསྟུན་ཏེ་  
བྱ་བྱོད་ཨོ་རྒྱལ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་ཞེག་དོ་རྗེ་འདུགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་བ་ཡོད་དོ་གསུངས།

ལྷ་ལི་ཏས་འཇམ་དབལ་གྱི་ཡུང་བསྟུན་ལྟར་ཨོ་རྒྱལ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱིན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་  
མཁའ་འགོ་མ་སྟེ་དོ་རྗེ་རོ་ལངས་མ་ལས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ། རྒྱ་བ་གསུམ་ཀྱི་  
བར་དུ་བསྐྱེད་རྗོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པས་བྱུབ་པ་བརྟེས་ཤིང་། མཁའ་འགོ་མ་  
རྒྱལས་ལ་འདུགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་གདན་འདྲེན་བར་ལུས་པས་གནང་བ་ཐོབ་ནས་ཚོས་མཛོད་  
རྒྱལ་གར་ཞལ་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་བལྟགས་ཏེ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དབང་གདོང་འདུགས་  
གསུམ་ཀྱི་རྒྱུད་སློང་བཟུང་བ་ནི། ཅ་རྒྱུད་རྟོག་བདུན་དང་། བཞད་རྒྱུད་རྟོག་གསུམ་དང་།  
ཉེ་ལུ་ཕོའི་རྟོག་བ་སྟེ་རྒྱུད་སློང་གསུམ་ཀྱི་ཚིག་དོན་མ་ལུས་བ་སློང་ལ་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་གར་དུ་  
སླར་བྱོན་ནས་དར་བར་མཛད།

རྒྱུད་སློང་གསུམ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་ཚུལ་ནི། རྟོག་བདུན་ཀྱི་རྟོག་བ་  
དང་པོར་བསྟུན་བ་དང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོ་ག་གསུངས། གཉིས་པར་ཅ་སྟགས་སོགས་  
སྟགས་བདུ་བའི་ཚོ་ག་གསུངས། གསུམ་པར་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྟོན་ལེ་ཞེ་སོགས་རབ་  
འབྲུལས་ལས་བསྐྱབ་ཚུལ་གསུངས། བཞེ་བར་ལྷ་ཞེ་དགུ་མ་དང་རོ་ལངས་བརྒྱུད་སློང་



སོགས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས། ལྷ་བར་གྱིས་སྐྱ་དང་སྤྲེགས་བམ་བཞེངས་པའི་ཚོ་  
ག་གསུངས། དུག་པར་སྤྱོན་བསྐྱེག་གི་སྐོ་ནས་ལས་བསྐྱབ་ཚུལ་གསུངས། བདུན་པར་  
བསམ་གཏན་ཚམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབ་ཚུལ་གསུངས། གཉིས་པ་  
བཤད་རྒྱུ་རྟོག་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་སྐོར་ཞིབ་དུ་གསུངས། གསུམ་པར་ཉེ་ཏུ་  
ལོའི་རྟོག་པར་སེམས་ཅན་ཉེ་ཏུ་ལོའི་བགས་པ་སོགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་བསྐྱབ་  
ཚུལ་རྣམས་གསུངས་སོ།།

རྒྱུད་དེ་རྣམས་ལ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱུང་ཚུལ་ནི། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་  
དཔལ་འཛིན། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱེད་རྗེ་རྗེ། རྗེ་རྗེ་གྲུབ་པ། སོ་ན་ལྷ། ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས། ལྷ་  
ལི་ཏ་བཟླ། ལི་ལ་བཟླ། འཕྱི་བ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། བོད་དུ་རྒྱ་སྐོར་ཞང་གསུམ།  
མལ་གཉོས་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་དུ་མ་ཡོད། རྒྱུད་དང་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་  
བཅོས་ཚད་ལྡན་གྱི་མ་མེད་པ་དེ་དག་ལས་བཤད་པའི་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་མ་ཉེའི་ཞལ་  
ཅན་འདི་ནི། ལྷིར་རྒྱུད་ལྷེ་བཞི་ལས། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་ཤིང་། དེ་ལ་མ་རྒྱུད་  
མ་རྒྱུད་གཉིས་ལས། བ་རྒྱུད་སྤོགས་མཐུན་དང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏོ་སྤུག་གི་རྒྱུད་  
གསུམ་ལས། ཞེ་སྤང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་བཤད། འདི་ལ་མ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་  
ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་ཚང་ཞིང་། རྒྱུད་གཞན་ལ་མ་ཚང་བའི་ཟབ་མོའི་ཁྱད་ཚོས་སྐྱ་དང་  
ལྷན་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་སྐྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་ཚད་ལྡན་མཁས་པ་མཐའ་དག་གིས་  
དགོངས་པ་གཅིག་དུ་མཐུན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཚོང་ཁ་པ་  
ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་གྱི་སྤྱར་གཙོ་བོར་བསྟེན་པའི་ཡི་  
དམ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཟབ་མོའི་ལམ་བསྐྱེད་རྗེ་གསུངས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་གཉིས་ཉམས་སུ་  
སྤང་བྱུང་ཡོད་པའི་སྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ནི། ལྷ་དུམ་མ་ར་དང་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་

དགོན་པས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྣོད་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་སྲོག་ལའང་མི་བཟོ་བར་  
ལམ་འདིར་འཇུག་རིགས་སོ།།

གོང་གི་བྱེད་ཚུལ་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཆེ་བ། ཤེས་རབ་ཚུང་  
བཞུགས་ཚེ་གམི་བསྐྱེད་བཞུགས་སྣོད་པ་དང་མི་ལྷན་བཞུགས་སྣོད་ལྷན་ཆེ་བ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་  
ལ་སྐྱོངས་བཞུགས་སྣོད་པ་དང་སྲོག་ལ་མི་གུས་བཞུགས་སྣོད་པ་དང་ཆོས་སྐྱོང་ཞིང་  
ཁེངས་པ་ཆེ་བ། འཇིགས་སྐྱོང་རྒྱལ་བྱེད་ཅིང་ལྷན་པའི་གཅོད་ཅོད་དུ་སྐྱེད་བཞུགས་  
ལོན་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་སྐྱོས་བཞུགས་སྣོད་པའི་ལོན་པའི་དམན་བཞུགས་སྣོད་པ། ཆེ་བྱེད་བཞུགས་  
ལའངས་གཤེན་རྗོ་རྗོ་མའི་བཞག་པས་དང་ལོག་འདྲེན་ཀྱི་བར་ཆད་ཆར་ལྷན་བབ་པའི་དུས་  
རབ་པ་འདིར། དཔལ་རྗོ་རྗོ་འཇིགས་བྱེད་ཡི་དམ་ཀྱི་སྐྱེད་བསྐྱེད་རྣམས་དེའི་རྒྱལ་དང་ལྷན་  
ཞིང་། དེའི་སྐྱེད་བཞུགས་རྣམས་འབྱོར་བསྐྱོམ་ན། གོང་གི་མི་མཐུན་པའི་སྲོག་པའི་དཔལ་གིས་  
བརྗོ་བར་མི་རྣམས་པའི་བྱེད་ཚུལ་གཅིག་དང་། འཇིགས་བྱེད་འདིའི་སྐྱེད་མཚན་དུ་སྐྱེད་པ་  
དང་མེ་ཐབ་ཡོད་པས་པ་སྐྱེད་འདུས་པ་ནས་བཞག་པའི་སྐྱེད་ལུས་དང་འོད་གསལ་མཚོན་  
པའི་བྱེད་ཚུལ་གཅིག་དང་། པ་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་ལ་ཁ་ལྷོ་ག་སྐྱེད་མཚན་དུ་མི་འོང་ཞིང་འདིའི་  
སྐྱེད་མཚན་དུ་ཁ་ལྷོ་ག་ཡོད་པས་པ་སྐྱེད་བདེ་མཚོག་ནས་བཞག་པའི་བདེ་སྐྱོང་གི་རྣམ་  
གཞག་མཚོན་པའི་བྱེད་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་གོང་གི་མེ་ཐབ་ཀྱིས་འདུས་པ་ནས་བཞག་  
པའི་འོད་གསལ་མཚོན་པར་མ་ཟད་རྗོ་རྗོ་འཇིགས་བྱེད་རང་ཤེས་རབ་གཞན་ལས་ཆེ་བ་  
ཡང་མཚོན་པའི་བྱེད་ཚུལ་གཅིག་དང་། རྗོ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་ལྷོ་སྐྱེད་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་  
ཡལ་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས་འཚང་སྐྱེད་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་རྗོ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་  
དབྱེད་ལ་བཅུན་ནས་འཚང་སྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འཇིགས་བྱེད་འདི་ལ་སྐྱེད་འབྲས་  
གཉིས་ཀའི་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་འཇམ་དཔལ་ཀྱི་ཞལ་དངོས་སྐྱེད་ཡོད་པས་འཇིགས་བྱེད་ཡི་དམ་

དུ་བརྟེན་ན་རྗེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷག་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ཤེས་རབ་  
སྒོམ་པ་སོགས་པོགས་འདོན་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་བྱང་ཚོས་གཅིག་སྟེ་བྱང་ཚོས་ཟབ་མོ་ལྷ་  
ཡོད་པར་གསུངས། ཡང་སྤྲིགས་མཛུབ་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་  
ལྷ་ལ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྐྱོས་པས་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་  
ང་ལ་ཡོད་ཅེས་མཚོན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་གསལ་ཤིང་ལ་བཅུགས་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་  
དང་ཚོས་སྟོང་བ་དང་མཚམས་མེད་ལྷ་སོགས་བྱས་པའི་སྤྲིག་པ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བཅོན་  
ཐབས་སུ་འཚང་རྒྱ་བར་མཚོན་པ་དང་། རྩ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་  
ཚུལ་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་རྒྱུད་ལ་རི་ལྷར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་འབྲས་བུའི་སྐྱོབ་ཚུལ་མ་  
ཚང་བ་མེད་པར་རྫོགས་པ་མཚོན་པར་ཡང་གསུངས།

བྱང་ཚོས་ལྷ་སོགས་འདི་དག་ནི་རྗེ་བཅུན་ཚོང་ཁ་པས་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་  
ལ་ཞུས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཡོངས་རྫོགས་རྗེ་བཅུན་དེད་མདའ་བ་ལ་ཕྱལ་བ་ལས།  
རིམ་གྱིས་ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་བརྒྱུད་དེ་ལྷང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཚོས་ལྷན་གྱི་བར་  
འོངས་ནས་དེས་ཟིན་ཐོར་བཞོད་པ་ལས་བྱིས་པ་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཁོ་ལོ།  
དེས་ན་རྫོད་བྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གཉིས་པ་བརྗོད་བུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་  
གཞག་བཤད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྐྱེད་  
རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གང་གིས་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ། གང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་  
གནས། གང་བསྐྱོམ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་གང་  
གིས་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ནི་རི་འབྲ་བ་ཞིག་དགོས་ཤིག་ལ། ཅ་རྒྱུད་རྟོག་པ་བདུན་པ་  
ལས། དེ་ནས་སྐྱེན་པ་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དམ་

སའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དཔལ་ལོ་སྐྱ་མ་ལ་གུས་པ་དུལ་བ་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་སའི་  
 བསྟན་པ་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པ། ལྷུང་སྐྱས་པ། མི་ཁྲོ་བ། ལྷིང་རྗེ་དང་ལྷན་པ། བཟླས་པ་  
 དང་བསམ་གཏན་ལ་སྐྱོགས་པ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་འཛེམ་པ། འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་  
 སར་ཅན་གྱི་སློབ་མ་བཟང་པོ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་དཔལ་ལོ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་  
 སྦྱིན་ལོ། །སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བརྟན་པ་རྣམས་པར་ཉོག་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་བརྟགས་ལ།  
 འིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་སྦྱར་ན། རྒྱ་མས་དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མ་ལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་  
 པོའི་རྒྱུད་སྦྱིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས། དངོས་  
 སྦྱོར་འབྲུག་སའི་རྒྱ་བཞི་ལྟེ། དད་བས་མི་སྡོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་མི་ཐ་བ་  
 དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། འིན་ཏུ་གསང་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷུག་  
 ཆེན་ལྷ་ལི་ཏས། ལུན་སུམ་ཚོགས་སའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྐྱ་མ་དང་པོར་མཉེས་པར་བྱ།  
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་པས། དེ་དག་གི་དོན་དེའི་ན། བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་  
 དུ་བསྟེན་པ་སོགས་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ། ཡི་དམ་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་  
 དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ། དམ་ཚོག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་བ། ལྷུང་སའི་དུ་  
 དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བ་དད་པ་དང་། ལྷིང་རྗེས་ཀྱི་རྣམས་བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱག་བསྐུལ་  
 གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་ཀྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཆེ་འདིར་རྒྱུད་འཇུག་གི་གོ་  
 འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་སྟམ་སའི་བསམ་པ་ཅན་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །

གཉེས་པ་གང་དུ་བསྐྱོམ་སའི་གནས་ལྟེ། ལྷ་ལི་ཏས། དང་པོར་དུར་ཁྲིད་ཚུ་འགམ་  
 མས། །འིང་གཅིག་གམ་ནི་མཚན་གཅིག་གནས། །བཞི་མདོའམ་ནི་དེ་པོ་ཡི། །རྩེ་མོ་  
 དང་ནི་ཁང་སྡོང་གནས། །མ་མོའི་བྱིས་མམ་ཡང་ཐོག་མཛེས། །སྦྱ་ཡི་ཁང་བ་དག་ཏུ་  
 དང་། །འཐབ་མོའི་ས་དང་མོང་བྱེད་སྡོངས། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་དག་ཏུ། །འཕོས་

བའི་སྟོན་སོགས་ལ་འདྲུག་ནས། །ཐང་ག་ལ་སོགས་གཟུགས་བཞག་བསྐྱོམ། །ཞེས་པ་  
དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ལུས་པའི་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་སྐྱེས་བུ་དམ་  
པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་བཟུགས་པར་གསུངས་པས། ལུས་པ་རྙེད་པའི་གང་  
ཟག་ཡིན་ན། དུར་ཁྲོད་སོགས་མཁའ་འགོ་འདྲུ་བའི་གནས་སམ། ལུས་པ་རྙེད་མ་རྙེད་གང་  
ཡིན་ཡང་འཕྲོར་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་སམ། དེ་དག་གང་  
ཡང་མ་ཡིན་ཡང་རང་གི་ཁང་གིས་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ། གྱི་དོར་ལེགས་  
པར་བྱས་ཤིང་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་གས། མེ་ཉོག་གཅེས་དུ་དགམ། བདེ་བའི་སྟོན་ལེགས་  
པར་བཞགས་པའི་མདུན་དུ་ནང་མཚོད་དོ་རྗེ་བྱིས་བུ་ཅང་ཉེའུ་སོགས་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་  
རྣམས་ཚོགས་པར་བྱས། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པའི་རྙོག་བདུན་དཀའ་འགྲེལ་དུ། བསྐྱོམ་  
པ་ནི་རི་མོའི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་  
གསལ་བའི་རྙེན་དུ་འདིགས་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་འདྲ་རབ་གནས་ཅན་བཟུམ། དེའི་མདུན་དུ་མཚོད་  
གཏོར་སོགས་ལུག་ལེན་མཚོང་བརྒྱུད་ལྟར་མཛེས་པར་བཞགས། སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་རྩལ་  
ལུས་གྱི་བྱི་མ་འཇུ་བ་བྱིའི་ལུས་དང་། བདག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་དང་། དམ་ཚོག་བསྐྱུང་བ་  
སོགས་གྱིས་སེམས་གྱི་བྱི་མ་འཇུ་བ་ནང་གི་ལུས་གཉིས་བྱས་ལ་རོའི་གདན་ལ་གཅེར་བུ་  
སྐྱ་བཞིག་པ་དང་། ལུས་ལ་ཐལ་ཆེན་གྱིས་བྱུགས་ནས་ཁ་སྟོ་སྟོགས་སུ་བལྟས་ཉེ་འདྲུག་  
པའམ། རོ་གདན་སོགས་དེ་དག་དངོས་སུ་མ་བྱུབ་ན་མོས་པར་བྱ་ཞིང་། བདུད་ཅིའི་  
རིལ་བུའམ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཚོད་གྱིས་ཁ་དག་པར་བྱས་ལ། ལྟོ་སྟོགས་  
སུ་བལྟ་བར་མོས་ཤིང་གང་དུ་འདྲུག་པའི་གནས་ཡང་དུར་ཁྲོད་དུ་མོས་ལ། མཚོན་བྱེད་  
ནས་དབུ་འཇུགས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་གང་བསྐྱོམ་བྱའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཞག་པ་ལ། ལུན་གྱི་མགོར་

རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། སྐྱེ་དངོས་གཞིར་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། སྐྱེ་གི་མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།  
སྐྱེ་མཚམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་གི་མཁོར་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ལ།  
འབྲེལ་བའི་འཇུག་ཕྱིར་ཅ་བ་དང་བརྒྱུད་པའི་སྐྱ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་ཚུལ། རང་  
ལྟར་བསྐྱེད་ནས་དོར་རྩིལ་འབྲེལ་གིས་བརྒྱབ་ཚུལ། བད་མཚོད་དང་སྐྱོན་འགྲོའི་མཚོད་  
གཏོར་འབྲེལ་གིས་བརྒྱབ་ནས་སྐྱོགས་སྐྱོད་ལ་འབྲེལ་ཚུལ། བདག་བསྐྱེད་གི་མཚོད་བ་  
འབྲེལ་གིས་བརྒྱབ་ཚུལ། དོར་སེམས་བསྐོམ་བརྒྱས་བྱ་ཚུལ་ལྟོ།།

དང་པོ་སྐྱ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་བྱ་ཚུལ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ས་  
བཅད་གི་གྲངས་སུ་མི་བཞོད་ཀྱང་། ལྷན་འབྲེལ་གིས་བརྒྱབ་ཅིང་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཉེ་  
བར་མཁོ་བས་སྐྱ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་ཐོག་མར་བྱ་དགོས་ཉེ། བྱ་ཚུལ་ནི། ལྱལ་བ་  
ཡང་དགོན་པས། གསོལ་བ་བཏབ་ཆེ་སྤྱི་པོའི་གཙུག་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་  
སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བརྒྱའི་ལྟེ་བར་སྐྱེ་ཉིའི་སྤྱིང་དུ། ཅ་བརྒྱུད་སྐྱ་མ་རྣམས་ཁོམ་ཚོགས་གི་ཚུལ་  
དུའམ། མཐོ་བཅེགས་གི་ཚུལ་དུ་གསལ་བཏབ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་ཤིང་དེ་  
ཡང་ཁོམ་ཚོགས་གི་ཚུལ་དུ་བྱེད་ན། རང་གི་སྤྱི་པོར་བརྒྱའི་ལྟེ་བར་སྐྱེ་ཉིའི་སྤྱིང་དུ། རོ་  
པོ་རང་གི་འོན་ཅན་ཅ་བའི་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་དབལ་དོ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་ལྟམ་དང་  
བཅས་ལ། དེའི་མཐར་མཇུག་ནས་གཡས་སྐོར་དུ་གྲུབ་ཆེན་སྐྱ་མི་ཉ་ནས་རང་གི་ཅ་བའི་  
སྐྱ་མ་མཇུག་དུས་གི་རྣམ་པ་ཅན་གི་བར་གསལ་བཏབ་ནས། ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གི་སྐྱ་  
ཅན་དུངས་གསལ་འོད་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མོས་ལ། དབལ་ལྟན་ཅ་བའི་སྐྱ་མ་རིན་པོ་  
ཆེ། །ཞེས་སོགས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྐྱ་མ་རྣམས་གི་སྐྱེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལས་བདུད་  
ཅི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་མར་པབ་ནས་ལུས་གི་སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བཟུས་པས། འགལ་  
སྐྱེན་སྤྱི་གསྐྱིབ་ནད་གདོན་སོགས་བྱང་ཞིང་། ལེགས་ཚོགས་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་



པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འོག་ནས་འབྲུང་བའི་བསྐྱེད་རྗེས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སྤྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་  
བའི་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་བྱས་སོང་སྟེ་ལྷ་དུ་བསམ་མོ། །མཐོ་བཅེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་ན། རང་  
གི་སྐྱེ་བོའི་ཐད་དུ་སྟེང་གི་ནམ་མཁར་རྒྱུད་རིང་ཅམ་དུ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་དང་བཅས་པ།  
དེའི་འོག་དུ་ལྷ་མི་ཏ་བརྗོད་སོགས་རང་གི་ཚ་བའི་སྐྱེ་མའི་བར་གཅིག་གི་འོག་དུ་གཅིག་  
བཞུགས་པའི་ཚུལ་དུ་གསལ་བཏབ་ལ། གསོལ་འདེབས་དང་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱད་གི་  
དམིགས་པ་སྤྱར་ལྟར་བྱའོ། །གསོལ་འདེབས་ཀྱི་མཁུག་དུ་རང་ལ་ཐེམ་ཚུལ་ནི། ལྷགས་  
སྤྱ་མ་ལྟར་ན། མཐའ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱེ་བ་དབུས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་  
ཞིང་། འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་དང་བཅས་པ་རང་ལ་ཐེམ་བར་མོས། ལྷགས་སྐྱེ་མ་ལྟར་ན།  
སྟེང་མ་སྟེང་མ་རྣམས་འོག་མ་འོག་མ་ལ་ཐེམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་ལ་ཐེམ་བར་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་རང་སྤྱར་བསྐྱེད་ནས་རྡོར་འཇིག་གིས་བརྒྱུད་པ་ལ། རང་སྤྱར་བསྐྱེད་  
ཚུལ་ནི། རང་གི་ཤ་རུས་རྡོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་འདི་ཉིད་འོད་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་མེར་གྱིས་  
ཞུ་ནས་ཡལ་བར་མོས་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་  
མེད་དོ་སྟེ་ལྷ་དུ་ཐག་བཅད་པའི་ལྷ་བ་ཤམ་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་ཡང་འབྲས་ཏུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་  
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མོས་པ་རྣམས་ལྷགས་ཤལ་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ནས།  
རང་ཉིད་སྤྱད་ཅིག་གིས་དབལ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དམིགས་  
པ་བྱ་ཚུལ་ནི། སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་རང་ལས་སྤྱ་ཚོགས་བརྒྱའི་སྟེ་བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་  
འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། རང་གི་ཐེམས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དབལ་  
རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་སྐྱེ་མའོག་ནག་པོ་མ་ཉེ་ཤལ་དུ་ཁོས་པའི་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་  
གྱིས་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྤྱར་བཞེངས་བར་མོས་ཉེ་ཚོག་  
ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་རྒྱལ་གསལ་སྤྱད་ལྷགས་ཤལ་དུ་བྱ། དེ་ཡང་བེམ་པོ་ཤ་ཞལ་མེད་

པ། དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། རོ་བོ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སྲུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་  
ཚོས་སྐྱུ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུར་ཤར་བར་མོས་དགོས་སོ།།

སྐབས་འདིར་རང་སྣང་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐ་མལ་བའི་སྣང་ཞེན་དང་སྣང་  
བས་མཚོན་གཏོར་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་མི་རུས་པས། ལྟའི་ང་རྒྱལ་གསལ་སྣང་བརྟན་  
པོས་བྱིན་བརྒྱབས་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེད་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ། སྐད་ཅིག་དགོང་  
བསྐྱེད། ཚོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད། རོ་རྗེ་བཞེས་བསྐྱེད། མངོན་བྱང་ལྡན་བསྐྱེད། ལྟ་བུ་གི་  
བསྐྱེད་ཚོག་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་སྐད་ཅིག་དགོང་བསྐྱེད་ཡིན། བོང་གི་སྐྱ་ཚོགས་  
བརྒྱ་ནི་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ལ། སྤོགས་བཞིའི་འདབ་མ་དམར། མེ་རྒྱུད་གཉིས་སེར།  
བདེན་བལ་ལྗང་། དབང་ལྟན་ནག་ལྟེ་བ་ལྗང་། བེ་སར་སེར། དེའི་སྟེང་གི་ཉི་མ་ནི་བརྒྱའི་  
སྟེ་བ་དང་མཉམ་ཞིང་མེ་ཤེས་དམར་སོའི་མཁུལ་ཁ་སྐྱབས་པ་ལྟ་བུ། དེའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་  
སྟབས་ནི་གཡས་བསྐྱམས་གཡོན་བརྒྱུད་ས། ཉིང་བ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་སྣ་རང་གི་མཚོ་ལྟ་  
ཡོད་པ། སྐྱུན་གསུམ་རྒྱུ་པོའི་ཅ་ཁག་ལྟར་དམར་པ་སྐྱུན་འབྲས་ཉི་མ་ལྟར་འཚོར་ཞིང་  
འབར་བ། སྦྱིན་མཚམས་དང་ཤངས་ལ་ཁོ་གཉེར་བསྟུས་པ། དབྱ་སྐྱ་དང་སྐྱ་ར་སྦྱིན་མ་  
རྣམས་ནི་སེར་སྐྱའམ་ཁམ་སེར་གྱེན་དུ་བརྗེས་པ། ཤངས་བྲུག་གཉིས་ཟངས་དུང་མེས་  
བསྐྱེགས་པ་ལྟར་དམར་རུ་རེ་བའི་ནང་ནས་དབྲུགས་རྒྱུད་ནག་འཚོབ་མ་ལྟར་འབྲིལ་བ།  
ཞལ་རབ་རུ་གདངས་པ། ཞལ་ནས་ཁག་རྒྱུན་འཇོག་པ་གདངས་རི་ལྟ་བུའི་ཚེམས་འཕྲེང་  
དང་། མཚེ་བ་རྗོན་པོ་བཞི་གཅིགས་པ། ལྷགས་སྐོག་ལྟར་གཡོ་བ། རུ་གཉིས་སྟོན་པོ་  
ཤིན་རུ་རྗོན་པ་ཅེ་མོ་ལས་མེ་འབར་བ། ལྷག་ཞབས་གྱི་མཐིལ་ཁག་རྗོན་བྲུག་པ་ལྟར་དམར་  
བ། སེན་མོ་ལྷགས་ལྟ་ལྟར་རྗོན་ཞིང་རིང་བ། སྐྱ་བོངས་ཆེ་ཞིང་ཡན་ལག་རགས་པ། དབྱ་  
སྐྱ་སྐྱ་ར་སྦྱིན་མ་བ་སྐྱའི་བྲུ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་སྟག་ཁོམ་ཁོམ་འཕྲོ་བ། གཡས་གྱི་བྲུག་



དང་། གཡོན་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་པའི་སྤྱད་གཉེས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མཚན་ལོག་ནས་འཕྱུང་དེ་  
སོག་སྤྱད་ཏུ་བསྐྱོལ་བ། དེའི་ཡུམ་རྗེ་རྗེ་རོ་ལངས་མ་ནི། སྐྱུ་མདོག་སྐྱོན་མོ་ཁྲོ་མོའི་ཞལ་  
ཅན། ཡབ་ལས་སྐྱུ་ཐོངས་ཅུང་ཟད་ཅུང་བ། སྤྱད་གཡལས་གྱི་གྲུག་ནམ་མཁའ་ལ་འབྱུང་  
བ། སྤྱད་གཡོན་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་པས་ཡབ་གྱི་མགུལ་གཡལས་ངོས་ནས་འཕྱུང་བ། ཞབས་  
གཡོན་པས་ཡབ་གྱི་བརྒྱ་གཡལས་པའི་སྤྱེད་ནས་འབྲིལ་བ། ཞབས་གཡལས་བརྒྱུངས་པས་  
ཡབ་གྱི་ཞབས་གཡོན་དང་མཉམ་དུ་གནས་པའོ།།

ཡབ་ཡུམ་གཉེས་ཀའི་རྒྱན་ནི། ཡབ་ལ་རུས་རྒྱན་རྒྱག་དང་། སྐྱུ་རགས་དང་། ཐོད་  
སྐྱུ་ལྟ་དང་། མི་མགོ་རྒྱུ་བ་ལྟ་བུའི་དོ་ཤལ་གྱིས་བརྒྱན་བ། ཡུམ་ལ་སྤྱད་རྒྱ་ལྟ་དང་  
སྐྱུ་རགས་དང་ཐོད་སྐྱུ་ལྟ་དང་། མི་མགོ་སྐྱུ་ལྟ་བུའི་དོ་ཤལ་གྱིས་བརྒྱན་པའོ།།  
རུས་རྒྱན་རྒྱག་ནི། དབྱ་རྒྱ། སྐྱུ་རྒྱ། མགུལ་རྒྱ། གདུ་བ། སེ་རལ་ཁའམ་མཚོད་  
ཕྱིར་ཐོགས། ཐལ་ཆེན་རྒྱག་གོ། སྤྱད་རྒྱ་ལྟ་ནི། ཐལ་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་རུས་རྒྱ་ལྟ་  
མ་ལྟའོ། རང་སྤྱད་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་ཡབ་ལ་ཐལ་ཆེན་གྱི་རྒྱན་མ་གསུངས་ཀྱང་།  
མཁས་མཚོག་འཇམ་དབྱུངས་བཞད་པ་དང་། སྐྱུ་བས་མཚོག་བསྐྱུ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གཉེས་  
ཀྱིས་ཐལ་ཆེན་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་སྟེ་བཞོད་དོ། །རུས་རྒྱན་  
རྒྱག་ལས། དང་པོ་དབྱ་རྒྱན་ནི། ཡབ་ཡུམ་གཉེས་ཀའི་སྐྱུ་ཐོད་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་  
བརྒྱུད་པའི་སྟེ་བར་རྗེ་རྗེ་སྐྱོན་པོ་ཅེ་སྟེ་བ་ཕྱེད་པས་ཏོག་བྱས་བ། འཁོར་ལོ་དེའི་ཅིབས་  
ནི། མདུན་སྐྱོགས་སུ་གསུམ། སྐྱུ་གཉེས་ཀྱི་ཐད་དུ་རེ་རེ། རྒྱབ་ཏུ་གསུམ་མོ། །སྐྱུ་  
གཉེས་དང་མདུན་སྐྱོགས་ཀྱི་ཅིབས་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ལྱུང་གྱི་སྟེང་དུ། ཐོད་སྐྱུ་ལྟ་མིག་  
གོང་ཆེ་ཞིང་མཆེ་བ་རིང་པོ་བསྐྱོལ་བ་ཐོད་སྐྱུ་ལྟའི་སྟེང་དུ་རུས་པའི་ཅེ་སྐྱུ་རེ་རེ། ཅེ་  
སྐྱུ་ལྟ་གའང་བ་དུའི་རི་མོས་མཛེས་པའི་དབྱས་སུ། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་འབྱུང་དོད་དུ་

ཡོད་པ་ཐོད་སྐྱེམ་སྒྲ་ལོ་དེ་དག་གཅིག་གི་ཁ་ནས་གཅིག་གི་ཁར་བརྒྱུས་པའི་རྩ་ས་པའི་  
བྱ་བ་གཉིས་གཤམ་བས་སྲུ་འབྱུང་བ། ཐོད་སྐྱེམ་རེ་རེའི་ཁ་དབྱུས་ནས་རྩ་ས་པའི་བྱ་བྱེད་  
གསུམ་གཤམ་བས་སྲུ་འབྱུང་བའི་སྒྲེ་མོར་ལོར་བྱ་སྐོམ་ལོ་གསེར་གྱིས་བསྐྱེམས་པ། ར་  
ཡབ་ལོར་བྱའི་ཡུ་བ་ཅན་དང་། རིལ་ཚུང་རྣམས་སྐྱེལ་མར་འབྱུང་བའི་སྒྲེ་མོ་རྣམས་སྐྱེན་  
དབྱུས་མའི་ཐད་དུ་སྐྱེལ་ཅམ་ཡོད་པའོ། །དབྱུ་རྒྱན་འཁོར་ལོ་དེས་དབྱུ་སྐྱེ་མི་སྐྱིབ་ཅིང་།  
དབྱུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་མི་སྐྱིབ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའོ།།

གཉིས་པ་སྐྱོན་རྒྱན་ནི། སྐྱོན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་ཀྱུག་པ་ལོག་  
ངོས་ནས་རྩ་ས་པའི་བྱ་བྱེད་གསུམ་གཤམ་བས་སྲུ་འབྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་མགྲུལ་རྒྱན་ནི།  
མགྲུལ་གྱི་མདུན་ངོས་སྲུ་རྩ་ས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱ་ཀྱུག་པ། རྒྱབ་ངོས་སྲུ་ཅིབས་  
ཀྱུག་པ། སྐྱེལ་གོང་གཡས་གཡོན་གཉིས་སྲུ་ཡང་ཅིབས་ཀྱུག་པ་རེ་རེ། འཁོར་ལོ་བཞི་  
དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་རྩ་ས་པའི་འཁོར་ལོ་སྐྱེད་བ་གཉིས་གཤམ་བས་སྲུ་ཀྱུ་རྩ་ཁའི་ཚུལ་  
དུ་སྐྱེལ་བ། འཁོར་ལོ་བཞི་ལོ་རེ་རེའི་འོག་ངོས་ནས་རྩ་ས་པའི་བྱ་བྱེད་གསུམ་གཤམ་བས་  
རེ་རེ་སྐྱེ་ཉི་མི་མི་འབྱུང་བའོ། །བཞི་པ་གདུ་བྱ་ལ་གསུམ་མམ་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་དེ།  
གསུམ་ནི། སྐྱེལ་གི་མཁའ་མར་བརྒྱན་པའི་སྐྱེལ་གདུ་བ། དབྱུང་བར་བརྒྱན་པའི་དབྱུང་  
རྒྱ། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བྱུང་བརྒྱན་པའི་ཞབས་གདུ་བ། བཞིར་བྱེད་ན། སྐྱ་མ་གསུམ་གྱི་  
སྐྱེད་དུ་ཚིགས་རྒྱན་ཞེས་པ་སྐྱེལ་གི་བྱ་མོའི་ཚིགས་སྲུ་བརྒྱན་པའི་ཚིགས་རྒྱན་དང་།  
མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཚིགས་རྒྱན་ནི་བྱ་མོ་དང་བྱུས་མོའི་ཚིགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱན་  
དུ་ཡང་བཤད། དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་ཀྱུག་གི་ནང་ཚན་གྱི་གདུ་བྱ་ལ་སྐྱེལ་གདུ་བ། དབྱུང་རྒྱ།  
ཞབས་གདུ་བ་གསུམ་བཤད་པའི་སྐྱེལ་གཅིག་དང་། སྐྱེལ་གདུ་བ། དབྱུང་རྒྱ། ཞབས་  
གདུ་བ། བྱ་མོའི་ཚིགས་རྒྱན་བཞི་བཤད་པའི་སྐྱེལ་གཅིག་དང་། སྐྱེལ་གདུ་བ། དབྱུང་

རྒྱལ། འབས་གདུབ། བྱ་མོའི་ཚོགས་རྒྱལ། ལུས་མོའི་ཚོགས་རྒྱལ་ལྟ་བུ་བཤད་པའི་ལུགས་གཅིག་སྟེ། ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་མཐོང་ཡང་། འདྲི་མཁས་མཚོག་འཇམ་དབྱེད་པ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཚོ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱུང་གདུབ། དཔུང་རྒྱལ། འབས་གདུབ་གསུམ་བཤད་པར་བྱའོ།།

དེས་ན་ལུགས་འདྲི་རྒྱལ་རྒྱལ་གི་ནང་ཚོན་གདུ་བུ་ལ། བྱུང་གདུབ། དཔུང་རྒྱལ། འབས་གདུབ་གསུམ་ལས། བྱུང་གདུབ་ནི། བྱུང་གི་མཁའ་མའི་མདུན་དོས་སུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བྱུང་བ། མཁའ་མའི་རྒྱབ་དོས་སུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་གསུམ་ལ། འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རུས་པའི་སྐྱེད་པ་གཉིས་གཤེགས་ཀྱིས་ཀྱ་རུ་ཁའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེལ་བ། འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་མཐའ་ནས་རུས་པའི་བྱ་སྐྱེད་གསུམ་གཤེགས་ཏེ་འཕྱང་བའོ། །དཔུང་རྒྱལ་ནི། དཔུང་པའི་མདུན་དོས་སུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བྱུང་བ། དཔུང་པའི་རྒྱབ་དོས་སུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་གསུམ་ལ། འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རུས་པའི་སྐྱེད་པ་གཉིས་གཤེགས་ཀྱིས་ཀྱ་རུ་ཁའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེལ་བ། འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐའ་ནས་རུས་པའི་བྱ་སྐྱེད་གསུམ་གཤེགས་ཏེ་འཕྱང་བའོ། །འབས་གདུབ་ནི། འབས་ཀྱི་ལོང་བུའི་མདུན་དོས་སུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བྱུང་བ། རྒྱབ་དོས་སུ་ཅིབས་གསུམ་ལ། འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རུས་པའི་སྐྱེད་པ་གཉིས་གཤེགས་ཀྱིས་ཀྱ་རུ་ཁའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེལ་བ། འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོང་མཐའ་ནས་རུས་པའི་བྱ་སྐྱེད་གསུམ་གཤེགས་ཏེ་སྐྱེ་ལོ་རྒྱལ་དུ་སྐྱོགས་པའོ།།

ལྷ་པ་སེ་རལ་ཁའམ་མཚོད་ཕྱིར་ཐོགས་ནི། སྤྱིང་གའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་གཉིས་སུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱུད་པ་རེ་རེ། འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཅིབས་བརྒྱུད་ལས་སྤྱིང་འོག་གཡས་གཡོན་ཀྱི་ཅིབས་བཞི་དོར་བའི་མཚམས་ཀྱི་ཅིབས་བཞིའི་ཐད་

ནས་རྩལ་པའི་སྤོང་བ་གཉིས་གཤེགས་པ་ཐོན་ཏེ། སྤྱི་གོང་གཡས་ནས་མཆན་འོག་  
གཡོན་དང་། སྤྱི་གོང་གཡོན་ནས་མཆན་འོག་གཡས་སུ་བསྐྱོལ་མར་བཏགས་ཤིང་།  
འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འོག་མཐའ་ནས་རྩལ་པའི་བྱེད་གསུམ་གཤེགས་ཏེ་འབྱུང་བའོ།  
དྲུག་པ་ཐལ་ཆེན་ནི། ཡབ་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་ལ་མི་རྩལ་ཀྱི་ཐལ་ཆེན་དྲུགས་པའོ། །དྲུག་པོ་དེ་  
ལས་གཞན་ནི་འོག་པག་གམ་སྐྱ་རགས་དང་། འོག་པག་གམ་སྐྱ་  
རགས་ནི། ལྷོ་བའི་མདུན་ཀྱི་ཐད་དུ་རྩལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིགས་རེ་བཞི་བ། དེའི་རྒྱབ་ཀྱི་  
ཐད་དུ་ཅིགས་དྲུག་པ། དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཡང་ཅིགས་དྲུག་པ་རེ་དེ། འཁོར་  
ལོ་དེ་བཞི་གའི་བར་བར་དུ་རྩལ་པའི་སྤོང་བ་གསུམ་གཤེགས་ཀྱིས་ཀྱུ་རྩ་ཁ་སྐྱེལ་ནས་  
བསྐྱོར་བ། དེ་ལས་རྩལ་པའི་བྱེད་བྱེད་སྤོང་བ་གསུམ་གཤེགས་སུ་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་ལོ་  
ནམས་སུ་ཞོར་བྱ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུང་དང་། ར་ཡབ་ནམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་ཞབས་  
ཀྱི་ལོང་བྱར་སྐྱེབས་པའོ། །འོག་པག་ནི། ཡབ་ལ་མི་མགོ་ཚོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུམ་ལ་མི་  
མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྟ་བུའི་སྤོང་བ་མིའི་རྒྱ་མར་བརྒྱས་པ་མགུལ་ནས་འབྱུང་བ་བརྟུ་པ་སྐྱོན་  
ཀྱི་མཚམས་སུ་སྐྱེབས་པར་འཇམ་དབྱུངས་བཞད་པ་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་གསུངས།  
མཁས་མཚོག་ཐད་སག་པས་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བྱའི་ཐད་ཅམ་དུ་སྐྱེབས་པར་བཞད་ཀྱང་  
འདིར་སྐྱེ་མའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའོ།

རྩལ་རྒྱན་དེ་དག་གི་མཚོན་དོན་ནི། དབྱུ་རྒྱན་མི་བསྐྱོད་པ། ལྷན་རྒྱན་འོད་དཔག་  
མེད། མགུལ་རྒྱན་རིན་འབྱུང་། གདུ་བྱ་ནམ་སྤང་། སྐྱ་རགས་དོན་གྲུབ། སེ་རལ་ཁ་དོ་རྗེ་  
འཆང་གི་དོ་བོར་བཞད། ཡང་དབྱུ་རྒྱན་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱེ་བའི་ཅ་འཁོར་མཚོན། མགུལ་  
རྒྱན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མདུན་མས་མགྱིན་པའི་ཅ་འཁོར། སེ་རལ་ཁའི་འཁོར་ལོ་མདུན་མས་  
སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར། སྐྱ་རགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མདུན་མས་ལྷོ་བའི་ཅ་འཁོར་ནམས་མཚོན་



ཅེ་མོ་དགུ་པ་དང་། ལྷ་པ་གཉིས་ཡོད། དཔའ་བོའི་རྩིས་བྱ་ནི། བ་བ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་  
པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩིས་བྱ་ནི། ཅེ་ལྷ་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་སྐྱེད་གི་ཞལ་ཅན། རྫོ་  
རྗེ་སྐྱེད་པའི་ཚབ་ཏུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅེ་ལྷ་པ་ཡིན་ལ་རིན་འབྱུང་  
གི་ཞལ་ཅན་ལ་རིན་པོ་ཆེ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞལ་ཅན་ལ་བསྐྱེད། རོན་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ཅན་  
ལ་རལ་གྲིས་བསྐྱོར་བའི་རྩིས་བྱ་བཞི་ཡོད། དམ་ཚིག་གི་རྫོར་རྩིས་ནི། ཅེ་ལྷ་པ་དང་།  
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྫོར་རྩིས་ནི་ཅེ་དགུ་པར་བཞད་དོ། །དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཚད་སོགས་རྣམ་  
འགྲུབ་དགའ་འོས་སོགས་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྫོར་རྩིས་ཀྱི་མཚོན་དོན་ནི། རྫོ་རྗེའི་སྤྱེ་བས་རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མཚོན། སྤྱིང་རྩ་  
ལྷས་རྣམ་སྐྱེད་སོགས་རིགས་ལྷ་མཚོན། སྤྱིང་གི་པད་འདབ་བརྒྱད་ཀྱིས་འབགས་ལམ་  
ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱམས་པ་སོགས་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ།  
སི་བྱུ་ལ་ལས། དབྱུས་སུ་རྣམ་པར་སྐྱེད་མཛད་འགོད། །འཤར་དུ་མི་བསྐྱོད་དེ་བཞིན་  
ཡང་། །རིན་ཆེན་སྟོ་ཡི་རྩ་ལ་ལོ། །འོད་དཔག་མེད་ནི་ལུབ་ཏུ་འགོད། །བྱང་དུ་དོན་ཡོད་  
གྲུབ་པ་སྟེ། །རྩ་ལྷ་རྣམས་ནི་སྤྱ་ཉིད་དོ། །བསྐྱེད་བྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་  
པ་སྟེར་དོ། །ཡང་འོག་རྩ་ལྷས་མཁའ་འགྲོ་སྟེ་ལྷ་མཚོན། འོག་གི་པད་འདབ་བརྒྱད་ཀྱིས་  
སྟོ་མ་བཞི་དང་བསྐྱེད་བྱེད་མ་སོགས་བཞི་སྟེ་སྤྱ་ལོ་བརྒྱད་མཚོན་པར་བཞད་དེ། སི་བྱུ་  
ལས། རྩ་ལྷ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལྷ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེར་དོ། །

རྩིས་བྱའི་མཚོན་དོན་ནི། རྩིས་བྱ་ཆ་གསུམ་དུ་གནས་པས་ཁམས་གསུམ་མཚོན།  
ནང་ཁོང་སྟོང་དུ་ཡོད་པས་ཁམས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོ་  
རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དབྱུས་ཀྱི་ཁོག་པ་ཟབ་པ་དང་། །མམས་ཅད་དག་བྱེད་བཅུད་ཀྱི་  
གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེར་དོ། །ཡང་རྩིས་བྱའི་དབྱུག་གུས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་



ཐབས་འགྲུལ་དུས་ཀྱི་སྐྱོན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན། དེའི་བྱམ་བས་བདེ་  
སྟོང་དབྱེར་མེད་པ་མཚོན། དེའི་བྱའི་ཞལ་གྱིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་  
སྐྱོན་མའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་མཚོན། བསྐྱེད་ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡུམ་བཞི་དང་འོར་རྒྱུན་  
མ་སོགས་བཞི་མཚོན་པའོ། །ཡང་དོ་རྗེས་ཐབས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མཚོན། དེའི་བྱས་  
ཤེས་རབ་དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་མཚོན། དོར་དེའི་སྐྱོན་ཚུན་བསྐྱེད་བས་ཁ་སྐྱོར་  
ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་མཚོན། དེའི་བྱའི་སྐྱོན་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་ཐེག་  
པའི་ཚོས་འཁོར་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་བསྐྱོར་བ་མཚོན་པའོ། །

ཡང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་  
སྐྱབ་པ་པོ་རང་ལ་ཡོད་པ་མཚོན་ཚུལ་ནི། དོ་རྗེས་ཐབས་སྐྱབ་པ་པོ་རང་དང་རང་གི་  
གསང་བའི་དོ་རྗེ་གཉིས་ཀ་མཚོན། དེའི་བྱས་ཤེས་རབ་ཕྱག་རྒྱ་དང་དེའི་རྣ་ག་གཉིས་  
ཀ་མཚོན། དོ་རྗེའི་སྤྲོ་བས་ཡབ་ཀྱི་དོ་རྗེའི་རྒྱ་ཉི་མར་སྤྲོ་མཚོན། དོ་རྗེའི་སྤྲོ་བ་ལྷུང་བརྒྱད་  
དུ་ཡོད་པས་འོར་བུའི་ཅ་འཁོར་འདབ་བརྒྱད་པ་མཚོན། དེའི་བྱའི་སྤྲོས་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་  
མར་སྤྲོ་མཁའ་འཕྲོ་གདོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མཚོན། དེའི་སྤྲོ་ལྷུང་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པས་  
སྐྱས་པ་ནང་གི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་མཚོན། དོ་རྗེ་སྤྲོགས་བརྒྱད་དུ་གསོལ་བ་དང་། དེའི་སྤྲོ་  
སྤྲོགས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་ནས་དཔྱོལ་བས། སྐྱབ་པ་པོའི་དོ་རྗེ་འོར་བུས་ཕྱག་རྒྱའི་རྒྱ་ཉིའི་  
མར་སྤྲོ་འབྲེད་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱས་པ་ནང་གི་ཅ་བརྒྱད་བསྐྱོད་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོ་  
ལར། གནས་ནི་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། མན་སྤྲོ་ལས། དེའི་བྱའི་ནང་གི་  
སྤྲོགས་བརྒྱད་རྣམས་སྤྲོ་བསྐྱོད་ཅིང་དཔྱོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ཅ་བརྒྱད་  
བསྐྱོད་པ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་སྤྲོ་ལྷུང་བརྒྱད་པ་སྤྲོ། དེ་ལྟར་དོ་རྗེའི་སྤྲོ་བ་ཡང་ཆ་བརྒྱད་  
པའོ། །སྤྲོགས་ཀྱི་སྤྲོ་འབྲེད་བ་དེ་ནི་མཁའ་འཕྲོ་གདོང་མཚོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་རོ། །ཡང་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྗེས་སྐྱེད་པས་ཡབ་ཡུམ་སྐོམ་ས་པར་འཇུག་པ་མཚོན།  
 རྟོན་རྗེས་པན་ཚུན་འཇུག་པའི་ཚུལ་བྱས་པས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྐྱེ་གཉིས་འབྲེལ་  
 བས་རྒྱུད་གཉིས་འབྲེལ་ཉེ་ཙམ་འཁོར་བཞིར་གཏུམ་མོ་འབར་བ་དང་ཁམས་འཇོག་བྱེད་པ་  
 མཚོན། ཡང་རྟོན་རྗེས་གྱི་ཉི་གདན་གྱིས་གཏུམ་མོ་འབར་བ་མཚོན། རྒྱ་གདན་གྱིས་བྱང་  
 སེམས་དཀར་པོ་ཞུ་བ་མཚོན། བརྒྱས་འཁོར་ལོ་དུག་གི་ཙམ་འདུག་མཚོན། རྩོམ་རྗེས་སེམས་  
 དང་རྗེས་སྐྱེ་བྱུང་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་པས་ལུགས་འབྲུང་ལུགས་སྡོག་གི་དགའ་བ་བཞི་བྱང་  
 མཚོན། མཚོན་དོན་དེ་དག་ནི། སྐྱེ་ལ་ལས། བར་གི་ཡེ་ཤེས་དབྱུག་གུ་ནི། །ཐམས་  
 ཅད་སྤོ་ཞིང་སྤྲད་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད། ཡང་རྟོན་རྗེས་གྱི་རྩ་སྐྱེས་ཡེ་  
 ཤེས་སྐྱ་མཚོན། རྩ་དེ་དག་ཚུ་སྤོན་གྱི་ཁ་ནས་ཐོན་པས་སྐྱིད་རྗེས་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་  
 བ་མཚོན། བརྒྱའི་སྐྱེད་ལོག་གི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་རི་མོས་གཏུམ་བྱའི་  
 རེ་བ་སྐྱོང་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་མཚོན། མཚོན་དོན་དེ་དག་གྲང་གོང་གི་དོན་རྗེས་མཁའ་  
 འགྲོའི་ལུང་གི་དོན་དུ་བཤད། ཡང་རྟོན་རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་ཡེ་  
 ཤེས་མཚོན། རྗེས་བྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚོན། རྗེས་བྱའི་སྐྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་  
 མཚོན་པ་ཡིན་ཉེ། མན་སྐྱེ་ལས། རྩོམ་སྐྱེས་དང་རྗེས་བྱ་སྐྱེ་དང་དེའི་སྐྱས་གསུང་རོ། །  
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྟོན་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ལ། བསངས་སྤྲངས་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་  
 ཚུལ་དང་། མཚོན་དོན་བརྒྱབ་པའི་སྐོམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་  
 པོ་ནི་དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན། ལུགས་འདིར་བྱི་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་  
 དགོས་སོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་དངོས་ནི་དོན་རྗེས་སེམས་དང་རྗེས་བྱ་ནི་ཤེས་རབ་སྐྱེ།  
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སྤུ། བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་ཚུལ་ནས་མི་སྐོམ་པའི་བྱང་འཇུག་དོ་



རྗེ་འཆང་གི་བར་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དོན་རྗེས་མཚོན་བར་བྱེད་པའི་སྐྱམ་དུ་བྱ་  
ནས་དོན་རྗེ་བཟུང་བ་དང་། བཤེས་གཉེན་བསྐྱེད་ཚུལ་ནས་མི་སྣོབ་པའི་བྱུང་འདུག་དོན་རྗེ་  
འཆང་གི་བར་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དེའི་བྱས་མཚོན་བར་བྱེད་པའི་སྐྱམ་དུ་བྱ་  
ནས་དེའི་བྱ་བཟུང་། དོར་དེའི་གཉེས་ཀའང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་སྣོང་  
གཉེས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལོ་སྐྱམ་དུ་བྱ་བ་དང་། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དོར་  
དེའི་བདེ་སྣོང་གཉེས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཚོན་བྱེད་ཉུགས་ཀྱི་དོར་དེའི་གཉེས་  
དང་མི་འབྲལ་བར་བཟུང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བྱ་བའི་སྣོན་ནས་བཟུང་དགོས་ཤིང་། བོང་དུ་  
བཞག་པའི་མཚོན་དོན་དུ་མ་ཡང་བྱ་བར་བྱའོ།།

སྐྱུག་མ་སྐྱགས་དང་ཚིགས་བཅད་ནམས་ནི། རྒྱུད་སྐྱུ་འ་དང་གྲུར་ལས་གསུངས་  
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། ཨོ་སར་ཉ་ལྷ་ག་ཉ་སི་རྩི་བརྗོ་ས་མ་ཡ་ཉིའུ་ཨེ་ཏུ་ལྷོ་རྩུ་ལྷ་མི།  
ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པ། དོན་རྗེའི་དམ་ཚིག་འདི་  
བཟུང་བར་བཟུང་བར་བཞི། ཞེས་པའི་དོན་དང་། བཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་རྗེའི་དམ་ཚིག་  
ཅས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ལྷས་མཚོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་། ཉུ་ཉུ་ཉུ་གསུམ་  
གྱིས་མཚོན་པའི་སྐྱུ་གསུང་སྐྱགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལོ་ཞེས་  
བསྟན་པའོ། །མཇུག་གི་པའ་སྐྱུ་གཉེས་ལས། པའ་ནི་བོང་གི་དོན་དེ་དག་གསལ་བར་  
བྱེད་པ་དང་། སྐྱུ་ནི་སྐྱིག་པ་འཛོམས་ཤིང་དགེ་བ་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་  
ལྡན་པས་དབུགས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་མོ་ལས། སྐྱུ་ཞེས་ནི་ཅི་ཡིན་བརྗོད། །སྐྱིག་  
པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་ཅིང་། །དགེ་བའི་ཚོགས་ནི་འབྲེལ་བར་བྱེད། །ཉེས་པ་ཐམས་  
ཅད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་། །སྐྱུ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་མཚོག་ །ཅས་གསུངས་  
པ་ལྟར་རོ། །སྐྱགས་མགོའི་ཨོ་པ་ཨ་ལྷ་མ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ལ། ཨའི་ཡི་གེ་ལྷའི་ཡི་

གོ་ལ་ཨོའོ། །ཞེས་བསམ། ཨ་ཨོ་རུ་བསྐྱེད། བ་རོལ་གྱི་ལྷ་ལྷིས་མ་ནི་སྒྲ་མར་རྗེས་སྤང་  
རོལ་ཞེས་བསམ། མ་སྒོག་མེད་ཨོ་ལ་ཐིག་ལེར་བྱིན་བས་ཨོ་ཡིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ལྷོང་ཡི་གོ་  
གསུམ་ཨོ་ཡིག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་མཚོན། མཚོན་  
དོན་དེ་ཉིད་བྲན་པའི་སྒྲོན་ལ། ཨོ་ཞེས་ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དབལ་ཏུ་  
མེད་བ་ཐོབ་བསམ། རོར་བུ་འཛིན་པའི་སྤྲལས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོང་དོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས།  
ཨོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད། །མཚོག་དང་ཞོར་སྤྱོད་དབལ་དང་གཡལ་། །སྐལ་བཟང་  
ལྷ་མ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། །དམ་བཅའ་བ་དང་བཟུ་གིས་དོན། །ཞོར་བུ་འཛིན་པའི་སྤྲལས་སུ་  
བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །བརྗོད་སྐྱོད་ལྷོ་ལོ། དེས་བུ་འཛིན་པའི་སྤྲལས་ཡིན་  
ལ། དེ་ཡང་བརྗོད་སྐྱོད་ནི་དོ་རྗེ་དེས་བུ་ཞེས་པའོ།།

སྤྲལས་དེ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། དེས་བུ་འདིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤོང་མཉམ་  
བ་ཉིད་ཏུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚོན་པར་བྱེད་པའོ། །སྐལ་ཏུ་བྲན་ཞིང་དེས་བུ་དགོལ།  
དེས་བུ་དེའི་སྤྲལས་ཀྱང་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་བསྐྱེད་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །རྒྱ་གིས་ཡེ་ཤེས་  
སྒྲ་ལུལ་དང་བཅས་བ་མཚོན། མཚོན་དོན་དེ་ཉིད་བྲན་པས་ལན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་སྤྲལ་  
བསྐྱེད་སྐྱུ་བཅས་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། ཡི་གོ་རྒྱ་ལྷོ་ལོ་ཡིན་བརྗོད། །སྤྲལ་  
བསྐྱེད་འཚོས་ཤིང་འཛོམས་པར་བྱེད། །གཏུག་པ་སྤྲལས་ཀྱིས་གསོད་བྱེད་ཅིང་། །སྤོང་  
པའི་ཞགས་བ་གཅོད་པར་བྱེད། །རྒྱ་ལོ་མཚོག་ཏུ་བྲན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དེའི་རྗེས་སུ་དོར་དེས་ཀྱི་མཚོན་དོན་བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་རྣུད་ལ་  
བསྐྱེད་ནས། དོ་རྗེ་སེམས་དབའ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷན་མཉམ་པའི་སྤོང་ལོ། །  
སྐལ་ཏུ་བསམ་ཞིང་བརྗོད་ནས། རྒྱ་ཞེས་སྐྱུར་སྤོང་བར་བྱའོ། །དེ་རྗེས། སེམས་ཅན་ཚོར་ས་  
དང་འབྲལ་བ་ཡི། །དོ་རྗེ་གསོར་བ་མཛེས་པ་ཡི། །ལྷ་མ་ཐར་ཚོས་ཀྱི་བུ་བ་སྤེ། །སྤོང་དང་

བཅས་པས་དོན་དེ་བཟུང་། །ཞེས་དང་། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ཉོ་ཉོ་ཉོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ།  
 ཚིག་ས་བཅད་གྱི་དོན་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཚོངས་པ་མ་དེག་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱ་  
 བའི་ཆེད་དུ། དེས་དོན་གྱི་དོན་དེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། གསོར་བ་  
 ལྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ན་མཛེས་པའམ་བཟང་པོ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་  
 འཁོར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་གྱིས་བྱ་བ་དེས་པར་བྱེད་  
 བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེས་དོན་གྱི་དོན་དེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་  
 དང་། དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་གྱི་དོན་དེ་ཡང་སྟོང་བ་དང་བཅས་པས་བཟུང་བར་  
 བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བསམ་ནས་ཚིག་ས་བཅད་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་བཤད། དེ་ནས། དོན་དེ་བྱང་  
 རྟོགས་སོགས་ལྟོགས་བརྒྱུད་དུ་གསོར་ཞིང་། ལྷོ་གསུམ་དང་ཉོ་གསུམ་བརྗོད་དགོས་ཏེ།  
 སྐྱེ་ལས། བྱང་དུ་དོན་དེ་གསོར་ནས་ནི། །ཕྱིས་ནས་སྟོང་ལྡན་ཡང་དག་གདབ། །ཅེས་  
 གསུངས་པའི་བྱིད། དེ་ཡང་། ལྷོ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཚོན།  
 ཉོ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཚུང་འགྲིང་ཆེ་གསུམ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་  
 བྱེད་པར་མཚོན་པའོ།།

དེ་ནས། ལོ་བརྗོད་རྣམ་རཾ་ཉེ་ཏེ། བྱ་རཾ་ཉེ་ཏེ། སི་བྱ་རཾ་ཉེ་ཏེ། སམ་བརྗོད་ལེ་ལ་ཅ་  
 ཡི་ནི། བརྗོད་སྐྱེ་རཾ་ལི་ཏུ་རྣུ་ད་སྐྱེ་ལ། བརྗོད་སྐྱེ་ལེ་ལ། སམ་ལེ་ལེ་ལི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་  
 ལྷོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་བཞིན་པས་བརྗོད་དེ། ཅི་ལ་བུའི་སྐྱེ་ལྟོགས་བརྒྱུད་དུ་དཔྱོད་  
 བར་བྱའོ། །དོན་ནི་གང་ཞེ་ན། ལོ་ནི་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བརྗོད་དོན་དེ་སྟོང་ཉིད་  
 མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། སྐ་ཞིང་སྐྱིང་པོ་ཞོང་སྐྱིང་མེད། །སྐེག་ཏུ་མེད་ཅིང་བཅད་  
 དུ་མེད། །གཞིག་ཏུ་མེད་ཅིང་གཞོམ་མེད་བྱིད། །སྟོང་ཉིད་དོན་དེ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་ཚོས། རཾ་ཉེ་ཏེ་སྟོག་པ། བྱ་རཾ་ཉེ་ཏེ་རབ་ཏུ་སྟོག་པ། སི་བྱ་ར་

ཉི་ཏུ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ། སམ་ཐུན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད། རྗེ་ཉི་ལེད། བ་ཚ་མི་ནི་གཤོ་  
བཞུ་བ་རྒྱ་སྐད་མི་ཏུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ། ལྷ་ད་རྒྱ། སྐྱ་སྐྱ་མ་རང་བཞིན། བརྒྱ་  
སུ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ། མེད་པ་ལ་ལུགས། མཚོ་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་དབྱེས་པ། ཚུམ་གསུམ་དང་  
ཚོ་གསུམ་སྐྱུ་སྐྱུ་རྣམས་ལག་ལུ་སྦྲེད་པའོ།།

དེ་ཡང་། བོ་སྤྱོད་བར་བརྗོད་ན། བ་ཚ་མི་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་ནི། རྣམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་  
ལ། དང་ཏུ་སྐྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཤོ་  
བར་བུཅད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་སྐད་མི་ཏུ་ལྷ་ད་སྐྱ་སྐྱ་མེས་པའི་དོན་ནི། སངས་  
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཤོ་བར་བུཅད་པའི་སྐྱོད་པའི་ཤེས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐྱོད་པ་  
བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། བརྒྱ་སུ་མེད་པ་སུ་མཚོ་པ་ནི་ཚུམ་ཚུམ་ཚུམ་ཚུམ་ཚུམ་ཚུམ་ཚུམ་ཚུམ་ཚུམ་  
མི། དེ་བའི་སྣོད་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོད་པའི་དགོས་པ་ནི་སྐྱུ་གསུང་ལུགས་དབྱེར་མི་  
ལུང་པའི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་སྤྲུགས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་མཐུས་སེམས་ཅན་རབ་  
འབྱེད་ཐ་གསུམ་ཐམས་ཅད་འབོད་པའི་སྐྱུ་གསུང་ལས་སྐྱོད་བར་བྱའོ། །སྐྱུ་ཏུ་བྲན་  
པས་ཤིང་ལུ་སྐྱོད་པའི་སྐྱོད་པ་བརྒྱུད་ཏུ་བསྐྱོད་ནས་དཔོན་པོ་བར་བྱའོ། །དེ་སྣོད་ཤིང་ལུ་སྐྱོད་པ་  
བརྒྱུད་ཏུ་དཔོན་པོ་བའི་དོན་ཡང་། སྐྱུ་བྲན། ལགས་ལོ་བརྒྱུད་ཏུ་བསྐྱོད་པར་བྱ། །ཞེས་  
གསུངས་པ་སྣོད་པའོ།།

སྐྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་རྗེ་དེ་ཤིང་ཤིང་ལུ་སྣོད་ཀྱིས་བརྒྱུད་པའི་དགོས་པ་ནི། མཚོན་  
ལུང་དཔའི་དེ་ཤིང་ཤིང་ཀྱི་མཚོན་དོན་བྲན་པས། མཚོན་བྱ་དེས་དོན་ཀྱི་དོན་ཤིང་ལུ་སྣོད་  
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་སྐྱོད་པའི་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་དང་། ཚོ་  
གའི་མགོ་མཐུག་ཐམས་ཅད་བདེ་སྣོད་གི་ཅིས་ཅིན་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་དང་།  
ཚོ་གའི་མགོ་ལས་བརྒྱུད་སྐྱེད་པའི་ཆོད་ཀྱི་གསུམ་མཐུན་པའི་དང་མ་བུ་བཞིག་དགོས་པར་

ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པར་མཁས་མཚོག་དུ་མས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དོ་རྗེ་  
ནམ་བཟུང་རེས་ཀྱིས་ཐབས་བདེ་བ་ཚེན་པོ་བྲན་པ་དང་། རིལ་བྱ་ནམ་བཟུང་རེས་ཀྱིས་  
ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བྲན་པར་བྱའོ།།

དམ་ཚིག་གསུམ་ནི། དོ་རྗེ་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ རིལ་བྱ་གསུང་གི་དམ་ཚིག་ རང་  
ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་གསུམ་དང་། དམ་ཚིག་བཞི་ནི། དོ་རྗེ་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་  
ཚིག་ རིལ་བྱ་གསུང་གི་དམ་ཚིག་ རང་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་དམ་ཚིག་ དོར་རིལ་དང་བཅས་  
པས་ཡུམ་ལ་འཇུག་པར་བསྐྱོམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་བཞི་འོ། །དེ་ལྟར་ན་དོར་རིལ་  
ནམ་བཟུང་རེས་ཀྱིས་དམ་ཚིག་དེ་དག་ཀྱང་མ་བཟེད་པར་བྲན་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནང་མཚོད་དང་སྒོན་འགྲོའི་མཚོད་གཏོར་གྱི་བསྐྱབས་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་གསུམ་  
སྟོང་ལ་འབྲུལ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། རང་མཚོད་གྱི་བསྐྱབས་བསྐྱེད་པ་ནི། བགཟུགས་བསང་  
བཤ། སྟོང་པར་སྐྱངས་པ། རྗེས་བཅུ་བསྐྱེད་པ། འབྲུ་གསུམ་གྱིས་གྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་  
ནམས་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་བྱ་དགོས་པས། བགཟུགས་བསང་ཚུལ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་ཐོད་  
པ་ཚང་གིས་གང་བ་ལ་དམིགས་ནས། བསང་ཚུ་གཏོར་ཞིང་། ཡོ་སྤྱི་སྤྱི་སོགས་ལས་  
སྤྲུགས་བཟོད་པའི་ཚེ། རང་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་སྟོང་གང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་  
གྱི་དབུས་སུ་རྩྭ་ཡིག་མཐིང་ཁ་གྱེན་འབྱེད་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་དུ་ལས་སམ་རྩྭ་ཡིག་དེའི་  
མཐར་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྤྲུགས་འབྱེད་གཡས་སྟོར་དུ་ཡོད་པ་ལས། རོ་བོ་བདེ་སྟོང་ཡི་  
ཤེས་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པ་ཁོ་བོ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཕྱག་ན་གྱི་  
ཐོད་འཛིན་པ་ཚེ་བ་རི་རབ་ཅམ། འབྲིང་རི་སྐན་ཅམ། ཚུང་བ་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ཅམ་དཔག་  
ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ། རང་མཚོད་ལ་གནས་པའི་བགཟུགས་ནམས་བྱིའུའི་ཚོགས་ཁྲས་དེད་  
པ་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོའི་པར་འབྲུལ་དུ་བསྐྱེད་པས་བྱིར་འོང་མི་བྱས་པར་བསམ། ཡང་

ཁོ་ལོ་དེ་དག་གྲང་དོ་ལོ་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་དེས་ནང་གི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་  
ཅད་གྲང་འཇོམས་རྒྱས་ན་སྤྱིའི་བྱང་དོན་གྱི་བགོགས་སོགས་འཇོམས་རྒྱས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་  
སྟོམ་དུ་རྒྱས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་ཡང་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་བགོགས་བསང་བའི་དགོས་པ་ནི། བགོགས་རྣམས་མཚོན་གཏོར་ལ་གནས་  
ནས་སྐྱབ་པ་ལོ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་  
ཡང་བསང་བྱའི་བགོགས་ནི། མཚོན་ཡོན་དང་ཞབས་བསེལ་ལ་ཚུ་ལྟར་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་  
བའི་བགོགས། མེ་ཏོག་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མེ་ཏོག་བདུག་སྟོས་ལ་ནག་པོ། མར་མེ་ལ་  
གཙུག་ཕྱུང་གཅིག་པ། རྗེ་ཆབ་ལ་ཟས་སུ་རྗེ་བ་བ། ཞལ་ཟས་དང་གཏོར་མ་ལ་ཟས་སུ་  
གཏོར་མ་བ་བ། རོལ་མོ་ལ་སྒོམ་གར་མཁན་ཞེས་བྱ་བའི་བགོགས་རྣམས་གནས་པར་  
བཞད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་བཟང་ལས། གཡོ་ཞིང་འགྲུལ་བ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་བགོགས།།  
ཚུ་ནང་སྐྱེས་བྱ་འཇུགས་པའི་ཆེ་ན་འཇུག། དེ་ནི་ལྷུས་གྲང་སྟོམ་ཞིང་གཉིད་གྲང་ཆེ།།  
དེ་བཞིན་ལྷུས་སྐྱེ་མཚོག་དུ་འཇུགས་པར་གྱུར། །མེ་ཏོག་འགྲུལ་ཆེ་མེ་ཏོག་ཆ་དགོས་  
པ། །རང་གི་གནས་སྐྱབས་ཉིད་ན་ལྷུས་ལ་འཇུག། །རིམས་དང་མཚིན་པ་རུས་ལྷན་ན་  
བ་དང་། །གོགས་པོ་དང་ནི་རྣམ་པར་བྲལ་བར་བྱེད། །ནག་པོའི་ལྷུས་ཅན་ས་ནི་རྟོལ་  
ནས་སུ། །བདུག་པ་རབ་དུ་འགྲུལ་བའི་ཆེ་ན་འཇུག། །འཇུངས་དང་གཡོ་སྐྱེ་ཆེ་ཞིང་མི་  
བསྐྱབ་ལ། །འདོད་ཆགས་ཆེ་ཞིང་རབ་དུ་ཁྱ་བ་འཇོག། །མར་མེ་གཙུག་ཕྱུང་གཅིག་པ་  
བགོགས་བྱེད་ཅིང་། །འགྲོང་བའི་ཆེ་ན་གཙུག་འཆད་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །སྐྱིང་གར་ཆ་ཞིང་  
གཟེར་ཐེབས་སེམས་ཉམས་བྱེད། །རིམས་དང་འཇུ་སྐྱུག་བྲག་པོས་འདེབས་པར་བྱེད། །དེ་  
བཞིན་རྗེ་བ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་བགོགས། །དེ་ནི་རྗེ་འགྲུལ་ཆེ་ན་ལྷུས་ལ་འཇུག། །ལྷུས་དང་  
རྒྱལ་པོ་གཉིན་དང་ལོར་ལ་སེམས། །དེ་ནི་བྱང་མེད་རྣམས་ལ་ཆགས་པར་གྱུར། །ཞེས་



གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ། །ལུང་གི་དངོས་བསྟན་ལ་ཞལ་བས་དང་གཏོར་མའི་བགའ་སྲོལ་དངོས་  
སྲུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། མཁས་པ་དུ་མས་གཏོར་མ་བཟུང་བའི་བགའ་སྲོལ་ཞེས་གསུངས་པ་  
དང་། རང་མཚོད་ལ་ཡང་དེ་དག་གང་དུང་གི་རིགས་གནས་པར་བཤད་པས། རང་མཚོད་  
བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བའི་སྐབས་འདི་དང་། མཚོད་གཏོར་བྱིན་བརྒྱུ་འོག་མ་རྣམས་སྲུ་ཡང་  
བགའ་སྲོལ་དེ་དག་སེལ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྟོང་པར་སྐྱུང་བ་ནི། ཨོ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་སྤྲུལ་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྤྲུལ་དོན་ལྟར་  
ནང་མཚོད་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ་སྟུམ་  
དུ་སྟོང་ཉིད་གྱི་སྤྲུལ་བ་འབྲུག་པས། མདུན་གྱི་ཐོད་པ་ཚང་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་མེད་གྱིས་ལྷ་  
ནས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེ་ཡང་བདེན་པར་མེད་པར་  
འབྲས་དུས་གྱི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྲུ་མོས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འོག་གི་  
བསྐྱེད་ཆ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འོས་དུ་འཆར་བའི་གནད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་  
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བོད་གི་སྤྲུལ་གྱིས་ཨོ་ལ་ཨ་ལུ་མ་གསུམ་ཚང་བས་སྐྱུང་བྱ། སྟོང་  
བྱེད། སྐྱུངས་པའི་དོ་བོ་གསུམ་བདེན་པར་མེད་པར་མཚོན་པ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྐྱུང་ཞེན་  
དང་བྲལ་བའི་མཚོག་གི་སྐྱུང་ཞེན་བྱེད་པ་ཡང་མཚོན། མཚོན་དོན་དེ་ལྟར་འབྲུག་ཏེ་དག་  
དུ་བརྗོད་པས་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟེར་བ་སོགས་ནི་དོར་བྱིས་བྱིན་རྒྱུ་ལས་  
གྱི་སྐབས་ལྟར་རྟོ། །སྤྲུལ་ལ་སོགས་གྱི་དོན་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་  
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རེ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་  
སྟོང་པར་སྐྱུང་བའི་དགོས་པ་ནི། རང་མཚོད་སོགས་ལ་ཐ་མལ་སྐྱུང་ཞེན་སྟོང་བའི་ཆེད་  
དུ་དང་། དོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཡིད་དོར་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་འོ། །དེ་  
རྗེས། རྣམ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྟོང་པའི་རང་ལས་སྐྱུང་ནང་མཚོད་གནས་པའི་གོ་སར་ཡི་

ཡིག་སྐྱོ་སྐྱུ་གྱེན་འགྲེང་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ། ཡི་དེ་ཡང་འོད་དུ་ལྷུ་བ་ལས་རྒྱུད་གི་  
 དགྱིལ་འཁོར་སྐྱོན་པོ་དགྱིབས་མཁུལ་རྒྱུ་པོ་སྐྱེད་མར་བཅད་པའི་དགྱིབས་ཅན་ནམ།  
 གཞུའི་དགྱིབས་ལྟ་བུ་ལེབ་མོ། བཅད་ཁ་རང་ལ་བསྟན་ཅིང་སྐོར་མོ་པར་བསྟན་པ། རྒྱུད་  
 དགྱིལ་དེའི་བྱར་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་བྱམ་པ་རེ་རེ། བྱམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོད་པའི་  
 ཡུ་བ་ཅན་གྱི་བ་དན་སྐྱེ་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གཡོ་བ་ཅན་གྱིས་མཚན་པ། རྒྱུད་དགྱིལ་  
 དེའི་སྐྱེད་དུ་རྩི་ཡིག་དམར་པོ་གྱེན་འགྲེང་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ། རྩི་དེ་ཡང་འོད་  
 དུ་ལྷུ་བ་ལས་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་པ། རྒྱུད་གཅིག་རང་ལ་བསྟན་ཅིང་  
 རོས་གཅིག་པར་བསྟན་ནས་མེ་འབར་བཞིན་པ། མེ་དགྱིལ་དེའི་བྱར་གསུམ་གྱི་སྐྱེད་དུ་  
 ཨ་ཡིག་དམར་པོ་འཕ་དཀར་པོ་རེ་རེ་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་  
 གིས་མདུན་བྱར་གྱི་ཨ་དཀར་པོ། པར་རོས་ཀྱི་ཨ་གཉིས་ཀ་གཡས་སྐོར་དུ་དམར་པོ་དང་  
 སྐྱོན་པོར་བཞད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་མ་གསུམ་ཆེ། གང་ལྟར་ཡང་ཨ་དེ་གསུམ་འོད་དུ་ལྷུ་བ་  
 ལས་མི་མགོ་རྒྱོན་པའི་སྐྱེད་དུ་གསུམ་གསར་དུ་བཅད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ། མིག་ཁ་མིག་གི་  
 བཤེན་སྐྱེ་ལིག་གེ་བ། རྒྱ་དབྱེལ་བའི་སྐྱེད་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་པ། ལྟག་པ་དབྱེས་སུ་བསྟན་  
 ཅིང་གདོང་ཁ་སྐྱེད་བསྟན་པ། རྐྱེད་དུ་གསུམ་གྱི་དབྱེས་ཐད་ཀྱི་སྐྱེད་གི་ནམ་མཁར་ཉ་ཅང་  
 མི་རིང་བ་ཅན་དུ་ལྷུ་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ། ལྷུ་དེ་ཡང་འོད་དུ་ལྷུ་བ་  
 ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་སྐྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། དབྱེལ་བ་རང་ལ་  
 བསྟན་པ་གསལ་གང་བ། དེ་ལྟར་འོག་དུ་རྒྱུད་དགྱིལ། དེའི་སྐྱེད་དུ་མེ་དགྱིལ། དེའི་སྐྱེད་  
 དུ་སྐྱེད་དུ་གསུམ། དེའི་སྐྱེད་དུ་ཐོད་པ་ནམས་དགྱིབས་མདོག་སོགས་སྐྱར་བཞད་པ་ལྟར་  
 ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་རྗེས།

ཐོད་པ་དེའི་ནང་དུ་རྣམས་བཅུ་བསྐྱེད་རྩལ་ནི། གསང་འདུས་ལྟ་བུ་ལ། ལ་སྐྱེ་དང་



བདུད་ཅི་ལྟ་དབྱུང་དང་སྟོན་གས་བཞིར་གཉིས་གཉིས་འགོད་པའི་འབྲུག་གཅིག་དང་།  
བདེ་མཚོན་སོགས་ལ་བདུད་ཅི་ལྟ་དབྱུང་དང་སྟོན་གས་བཞིར་བཀོད་ནས་ཤུ་དབྱུང་  
དང་མཚོན་ས་བཞིར་འགོད་པའི་འབྲུག་གཅིག་དང་། གཤམ་མེ་གཤམ་གྱི་སྟོན་ལ། ཤུ་  
ལྟ་དབྱུང་དང་སྟོན་གས་བཞིར་བཀོད་ནས་བདུད་ཅི་ལྟ་དབྱུང་དང་མཚོན་ས་བཞིར་བཀོད་  
པའི་འབྲུག་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ལས། འདིར་འབྲུག་གྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ལ།

གོང་གི་གསུང་བཏུབ་པའི་ཚོད་པ་དེའི་ནང་གི་ཤུ་ལྟ་མེ་མོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་  
ནམ་ལྟར་གི་དོ་ལོ་སྟོན་དཀར་པོ་འགྲུལ་ཐབས་སུ་གནས་པ་འོད་དུ་ལུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བ་  
སྟངས་གི་ཤུ་བཏུབ་པ་དང་བཅས་པ་དུམ་བུར་གཏུབ་སྟེ་སྟངས་པའི་སྟེང་དུ་གོ་ཡིག་  
དཀར་པོ་བྱེད་འགྲུལ་གིས་མཚོན་ལ། སྟོན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། རིན་འབྲུང་  
གི་དོ་ལོ་མི་ཡིག་སེར་པོ་འགྲུལ་ཐབས་སུ་གནས་པ་འོད་དུ་ལུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྲིའི་ཤུ་  
སྟངས་ལྟར་གྱི་སྟེང་དུ་གྲུ་ཡིག་སེར་པོ་བྱེད་འགྲུལ་གིས་མཚོན་ལ། ལུབ་དུ་སོར་རྟོག་ཡེ་  
ཤེས་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དོ་ལོ་རྩི་ཡིག་དམར་པོ་འགྲུལ་ཐབས་སུ་གནས་པ་འོད་  
དུ་ལུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟངས་པོ་ཆེའི་ཤུ་སྟངས་ལྟར་གྱི་སྟེང་དུ་ད་ཡིག་དམར་པོ་བྱེད་འགྲུལ་  
གིས་མཚོན་ལ། བྱང་དུ་བྲུ་བྲུ་ཡེ་ཤེས་དང་། རོན་བྲུ་གྱི་དོ་ལོ་ཁྲི་ཡིག་ལྟར་གྱུ་འགྲུལ་  
ཐབས་སུ་གནས་པ་འོད་དུ་ལུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོན་ཤུ་སྟངས་ལྟར་གྱི་སྟེང་དུ་ཉ་ཡིག་ལྟར་  
གྲུ་བྱེད་འགྲུལ་གིས་མཚོན་ལ། དབྱུང་སུ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་། མི་བསྟོན་པའི་དོ་  
ལོ་སྟོན་ཡིག་སྟོན་པོ་འགྲུལ་ཐབས་སུ་གནས་པ་འོད་དུ་ལུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མིའི་ཤུ་  
སྟངས་ལྟར་གྱི་སྟེང་དུ་ན་ཡིག་སྟོན་པོ་བྱེད་འགྲུལ་གིས་མཚོན་ལ། ཤུ་སྟོན་སྟེན་མའི་དོ་ལོ་  
མི་ཡིག་དཀར་པོ་འགྲུལ་ཐབས་སུ་གནས་པ་འོད་དུ་ལུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྲི་ཆེན་སྟེང་དུ་  
མི་ཡིག་དཀར་པོ་བྱེད་འགྲུལ་གིས་མཚོན་ལ། སྟོན་ལུབ་དུ་མ་མ་གིའི་དོ་ལོ་མི་ཡིག་སྟོན་

པོ་འགྲོང་ཐབས་སྲུ་གནས་པ་འོད་དུ་ལྷུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱའི་སྐྱེད་དུ་ར་ཡིག་སྐྱོན་པོ་  
སྐྱེད་འགྲོང་གིས་མཚན་པ། ལུ་བ་བྱུང་དུ་གོས་དཀར་མའི་ངོ་པོ་པོ་ཡིག་དམར་པོ་འགྲོང་  
ཐབས་སྲུ་གནས་པ་འོད་དུ་ལྷུ་བ་ལས་བྱུང་བས་བྱུང་སེམས་དཀར་པོའི་སྐྱེད་དུ་ལྷུ་ཡིག་  
དམར་པོ་སྐྱེད་འགྲོང་གིས་མཚན་པ། བྱུང་ཤར་དུ་སྐྱོལ་མའི་ངོ་པོ་ཉི་ཡིག་ལྷང་ལྷང་འགྲོང་  
ཐབས་སྲུ་གནས་པ་འོད་དུ་ལྷུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མར་གྱི་སྐྱེད་དུ་མ་ཡིག་ལྷང་ལྷང་སྐྱེད་  
འགྲོང་གིས་མཚན་པ། དབྱས་སྲུ་མིའི་ཤེད་མའི་སྐྱེད་པོ་སྲུ་རྩོ་རྩོ་ལངས་མའི་ངོ་པོ་པོ་  
ཡིག་སྐྱོན་པོ་འགྲོང་ཐབས་སྲུ་གནས་པ་འོད་དུ་ལྷུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱི་ཚུའི་སྐྱེད་དུ་མ་  
ཡིག་སྐྱོན་པོ་སྐྱེད་འགྲོང་གིས་མཚན་པ་སྐྱེ་རྣམས་བཅུ་པོ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱིབ་  
པའི་ཚུལ་དུ་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་པོ།

དེ་ཡང་གོང་གི་སྐྱོ་ཨོ་ཁྱོ་ཁྱོ་ཁྱོ་ལྷ་ཞི། གཤེགས་པ་ལྷའི་ས་བོན་ཡིན་པས་དེ་དག་  
ལས་བསྐྱེད་པའི་ཤ་ལྷ་ཡང་གཤེགས་པ་ལྷའི་ངོ་པོར་མོས་དགོས་ཤིང་། ལོ་ལོ་པོ་ཉི་པོ་  
ལྷ་ཞི་གཤེགས་མ་ལྷའི་ས་བོན་ཡིན་པས། དེ་དག་ལས་བསྐྱེད་པའི་བདུན་ཅི་ལྷ་ཡང་  
གཤེགས་མ་ལྷའི་ངོ་པོར་མོས་དགོས་སོ། །དེ་དག་གི་སྐྱེད་དུ་མཚན་པའི་ཡི་གེ་གོ་ཀྱང་  
ཉ་ན་ལྷ་ཞི་བ་སྐྱུང་སོགས་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་དང་། བི་ར་ལྷ་མ་ལྷ་  
ལྷ་ཞི། དྲི་ཆེན་སོགས་རྣམས་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡིན་པར་བཤད། ཡི་གེ་ཉི་ལྷུ་  
དེ་དག་རྣམས་སོ་སོའི་མདོག་ཏུ་བསམ་པ་ནི་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་  
དམིགས་པ་འཆར་སྐྱོ་ཞིང་མཁས་པ་དུ་མས་ཀྱང་བཞེད་པ་ལྟར་བཤོད་དོ།

དེ་ལྟར་རྣམས་རྣམས་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་གིས་མཚན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྣམས་བཅུ་  
སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་  
སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས། རྣམས་དེ་དག་ཐོད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་

རྒྱ་མཚོན་ནི། ཐོད་པ་སྤྱི་དཀར་བས་སྟོང་པ་མཚོན། ནང་དམར་བས་བདེ་བ་མཚོན། དེ་གཉིས་ཐོད་པ་གཅིག་ལ་ཚང་བས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་རྒྱུས་ཀྱང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་རྒྱུད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས། ཡང་ཐོད་པའི་སྐད་དོད་བདེ་བ་སྟོང་བ་ལ་འབྲུག་པས་ཀྱང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པ་གྲུབ་པོ། །མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོད་པ་སྤྱི་དཀར་ནང་དམར་བའི་མཚོན་དོན་སྲུང་བཤད་པ་ལས་གོ་ལྡོག་དུ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་སྲུ་འབྲུང་སྟེ་བཤད་དོ། །

ཤ་ལྗང་བདུད་ཅིའི་རྣམ་སྲུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། རྒྱུད་ལས། རྒྱང་པོའི་ཤ་དང་རྩ་ཡི་ཤ། །ཤ་ཆེན་དག་ནི་བཟའ་བྱ་ཞིང་། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་འབྲུལ་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྲས་ན་མགོན་པོ་མཉེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤ་ལྗང་དེ་དག་སྤྱངས་རྟོགས་སྲུང་གསུམ་བྲས་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་ལོངས་སྟོན་པ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ལ་སྤུལ་བས་ལྷ་མཉེས་ནས་དངོས་བྱུང་སྲུང་དུ་སྟོལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་དངོས་བྱུང་སྲུང་དུ་འབྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱང་ལྗང་དང་། དངོས་བྱུང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་མེ་ལྗང་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲི་ཆེན་སོགས་ལྗང་ཡང་སྲུང་སྲུང་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་ལོངས་སྟོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་སྤུལ་བས་འཆི་མེད་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་བྱུང་སྲུང་དུ་འབྲུག་པར་གསུངས་པས། དྲི་ཆེན་སོགས་ལྗང་ཡང་བདུད་ཅིའི་རྣམ་སྲུ་འཛོག་པར་བཤད། ལྷི་མ་ལྗང་པོ་འདིའི་ཁྱདས་ཀྱང་། འདུས་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། བ་མལ་སྤུས་གྱི་ཚོས་ལ་ནི། །དྲི་མ་ལྗང་རྣམས་སྲུང་བ་ནི། །ཡེ་ཤེས་ལྗང་ཡིས་བྱིན་བརྒྱབས་པས། །བདུད་ཅི་ལྗང་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐོད་པའི་ནང་དུ་གཤེགས་པ་ལྗང་དང་གཤེགས་མ་ལྗང་པོ་སོན་ལས་རྣམས་བརྒྱ་སོ་སོར་བསྐྱེད་ནས། རང་

རང་གི་མིང་ཡིག་དང་སོས་མཚན་པར་གསལ་བཏབ་ཇེས། འུམ་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་དངོས་  
ནི། ཐོད་པའི་ནང་གི་རྣམ་བཏུ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་ཨོྲོ་དཀར་པོ། དེའི་འོག་  
ཏུ་ལྷུང་དམར་པོ། དེའི་འོག་ཏུ་རྩྱ་སྟོན་པོ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་ཏེ་གནས་  
པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དེ་རྗེས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་རྒྱང་  
དཀྱིལ་བ་དན་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པས། བ་དན་འགྲུལ་ཞིང་རྒྱང་དག་ཏུ་གཡོས། རྒྱང་  
གི་མཐུས་མེ་རབ་ཏུ་སྤང། མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་ཐོད་པ་གདུངས་ཏེ། ཐོད་པའི་ནང་གི་  
རྣམ་ལུས་ཐངས་ཆེན་པོར་མར་ཁུ་ལུ་བ་ལྟར་ལུས་ལུས་དུ་ལུ་ཞིང་ཁོལ་བར་བསམ་མོ།

དེ་རྗེས། རྣམ་ལུས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཨོྲོ་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས་པས་  
སྤྱོད་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནམ་སྤང་གི་ནམ་པར་བཀྲུག་ནས་ཨོྲོ་ལ་ཐེམ། ལྷུང་དམར་  
པོ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་ཏེ། གསུང་རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འོད་དཔག་  
མེད་ཀྱི་ནམ་པར་བཀྲུག་ནས་ལྷུང་ལ་ཐེམ། རྩྱ་སྟོན་པོ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་འཕྲོས་ཏེ།  
ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱོད་པའི་ནམ་པར་བཀྲུག་ནས་རྩྱ་ལ་ཐེམ་པར་  
བསམ། དེ་ལྟར་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ནམས་བཀྲུག་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་  
ཐེམ་པས་ཡི་གེ་གསུམ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་  
པ་ལ། ལྷ་པ་བདུད་ཅི་མེད་རེ་རེར་སྤང་བའི་ཨོྲོ་ལྷུང་གསུམ་སྤང་ལས་ཀྱང་གཟི་བཞིན་  
མདངས་དང་ལྡན་པར་བསམ།

དེ་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་དེ་ནམས་འོག་གི་ཐོད་པར་སྤྱང་ནས་ལུ་བས་རྣམ་ལུས་  
དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདྲེས་པར་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གོ་རིམ་ནི་སོགས་མར་རྩྱ་  
དེ་རྗེས་ལྷུང་དེ་རྗེས་ཨོྲོ་ཐོད་པར་སྤྱང་ནས་ལུ་བར་བསམ། རྩྱ་གིས་རྣམ་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་  
དན་པ། དེ་མི་ཞིམ་པ། རོ་མི་བྲོ་བ། ལུས་པ་དམན་པ། གྲིབ་དང་མི་གཅང་བ་སོགས་ཀྱི་

སྒྲོན་རྣམས་སྤྱད་ས་ནས་ཤེལ་ལྟར་དག་པར་བསམ། ལྷན་པ་མགྲོན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་སྤྱད་  
ལ་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེར་བྱས་པའི་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་ངོ་  
ལོར་རྟོགས་པར་བྱས་ཤིང་ཁ་དོག་ཉི་མ་འཆར་ཁ་མའི་དུས་ཀྱི་ཤར་སྤོགས་ཀྱི་བར་སྐྱད་  
ལྟར་གསལ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དམར་སེར་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ཞི་གིས་བདུད་ཅི་དེ་  
ལ་མགྲོན་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ཅམ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཐད་བ་མེད་བ་ལྟ་བུའི་མང་པོ་སྤར་ཞིང་  
སྟེལ་བར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། དག་ཏུ་ཡང་། ཞི་ལྷན་ཏུ། ལན་གསུམ་བརྗོད།

འབྲུ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ཆེ་དམིགས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། རང་འདྲིགས་བྱེད་དུ་གསལ་  
བའི་སྟོང་གར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གསལ་  
གདབ། དེའི་མདུན་དུ་ཆེ་འདྲིའི་པ་མ། གཡས་སུ་སྤྱན་རྒྱ། གཡོན་དུ་སྤོགས། རྒྱབ་ཏུ་  
མཇེའ་བཤེས། དེའི་མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་གནས་པར་མོས་ལ།  
འབྲུ་གསུམ་དང་པོ་བརྗོད་པའི་ཆེ། རང་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པ་གཙོ་བུས་པའི་སེམས་ཅན་  
ཐམས་ཅད་དེ་དག་གི་ལུས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སོལ་ཁྱ་དང་དུད་ཁུའི་རྣམ་པར་བ་  
སྟེའི་བྱ་གནས་སྤེར་ཐོན་ཏེ་མདུན་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལ་ཐེམ་པར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་འབྲུ་  
གསུམ་གཉིས་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ། དེ་དག་གི་དག་གི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་། གསུམ་པ་བརྗོད་  
པའི་ཆེ། དེ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤར་ལྟར་ཐོན་ཏེ་མདུན་ཀྱི་བདུད་ཅི་  
ལ་ཐེམ་པས། ལྷོ་གསུམ་གྱི་རྗེ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་  
བསམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷོ་གསུམ་གྱི་རྗེ་མ་དང་བྲལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་  
དུ་གཤེགས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་ཡང་རྒྱབ་བ་  
དང་། དགོ་བ་རྣམས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཐེན་བ་སོགས་དགོས་པ་ཐན་ཡོན་ལྷག་  
པར་ཆེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་བདུད་ཅི་སྤྱད་ས་རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱེད་པ་ལ།

ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྲམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྐབས་དོན་རྗེ་བདེ་སྐྱོང་གཉིས་སུ་  
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། བ་མལ་སྤང་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བའི་ཐབས་མཚན་གྱི་  
རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཡིག་ནི་སྐབས་དོན་རྗེ་དེའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རྗེ་  
ཀམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དྲི་རོ་བུས་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བར་བུས་པས། རྒྱ་གིས་རྗེ་དེ་  
དག་གི་སྐྱོན་སྤང་དགོས་པར་བཤད།

གསུང་དོན་རྗེ་སྤེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པ་ནི། འགྲོ་བ་ཀམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་  
ཐམས་ཅད་སེལ་བ་དང་། འཆི་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་སྤྲེར་བར་བྲམ་པའི་བྲམ་པས་དང་སྐྱོན་  
བ་དང་། རང་གི་དོ་བོ་འཆི་བདག་གི་བདུད་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་དེས་  
དོན་གྱི་བདུད་ཅི་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཡིག་ནི་དེ་འདྲའི་གསུང་དོན་རྗེའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་  
མཚན་གྱིས། རྗེ་དེ་ཀམས་བདུད་ཅིའི་དོ་བོར་བསྐྱར་བུས་པས། རྒྱ་ས་བདུད་ཅིར་རྟོགས་པར་  
བྱ་དགོས་པར་བཤད། ཡང་ཀམས་པ་གཅིག་ཏུ་ན། གསུང་དོན་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ནི་འཆི་  
མེད་བདུད་ཅི་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཡིན་པར་བཤ་ཆེན་  
རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། སྐྱ་དོན་རྗེ་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཞུགས་སུ་  
ཤར་བ་ཡིན་པས། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཐེང་འབྲུམ་སོགས་སུ་རྗེ་སྐྱོད་སྐྱལ་བ་  
ཡང་ཆུད་མི་བཞུགས་པའི་སྤོངས་ལ་ལུས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཡིག་ནི་དེ་འདྲའི་སྐྱ་དོན་རྗེའི་ས་  
བོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། བདུད་ཅི་དེ་ཉིད་མངའ་བོར་སྤར་བར་བུས་པས། རྒྱ་གིས་  
བདུད་ཅི་དེ་ཉིད་སྤར་དགོས་པར་བཤད་དོ། །ཡང་གཞུགས་སུ་རིགས་འདྲ་སྤྲོ་མས་སྤྲི་  
མ་སྤེལ་ལ། རྒྱ་གཞུགས་སུ་ཀམས་པར་དག་པ་ཀམས་སྤང་གི་ས་བོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་  
གྱིས་ཀྱང་རྒྱ་གིས་སྤེལ་བར་བཤད། འདི་དག་གི་ཁྱད་སྤངས་ཀྱང་རྒྱུད་ལས། སྐབས་ཀམས་  
ཀྱན་གྱི་ཡི་གེ་རྒྱ་། །བསྐྱོན་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་



སོ། །ནང་མཚོད་གྱི་བསྐྱབ་ས་ཀྱི་སྐྱབ་ས་འདི་གཞི་ལམ་འབྲུལ་བྱ་དང་སྐྱར་ནས་མཚོན་  
དོན་མང་དུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་སྟོས་སོ།།

ནང་མཚོད་གྱི་གྱིས་བསྐྱབ་ས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་སོགས་  
ལ་སྐྱུལ་ནས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དང་། རང་ཉིད་གྱིས་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་དུ་  
བསྟེན་པ་དང་། བདུད་ཅིའི་རིལ་བུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་དང་། མཚོད་གཏོར་  
གཞན་བསང་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །དེ་ལྟར་རང་ལྷར་བསྐྱེད་ནས་རྟོར་བྱིས་དང་། རང་  
མཚོད་གྱི་གྱིས་བསྐྱབ་ས་རྗེས། སྟོན་འགྲུལ་མཚོད་པ་གྱི་གྱིས་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་  
མདུན་དུ་བྱས་མོ་གཡོན་རོས་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ། མཚོད་ཡོན་ཞབས་བསིལ་སོགས་  
མཚོད་པ་ཅི་འགྲོར་བ་བཞིན་བཤམ་མམ། འགྲོར་ན་ཐང་སག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར། རང་  
གི་མདུན་དུ་རང་གི་གཡོན་ནས་གཡམས་སུ་མཚོད་ཡོན་བཅུ་དྲུག་དེའི་ནང་རོལ་དུ་ཞབས་  
བསིལ་བཅུ་དྲུག་དེའི་ནང་རོལ་དུ་བྱི་ཆབ་བཅུ་དྲུག་སོགས་རོལ་མོའི་བར་བརྒྱད་ཀའང་  
བཅུ་དྲུག་རེ་བཤམ་མམ། དེ་ལྟར་བཤམ་མི་རུས་ཀྱང་དམིགས་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཤམས་  
ཡོད་པར་དམིགས་ལ། ཨོ་ལྷོ་ལྷོ་སོགས་གྱིས་བསང་བ་དང་། ཨོ་སྐ་སྐ་མ་སོགས་གྱིས་  
སྟོང་བར་སྐྱར་བ་ནི་ནང་མཚོད་གྱི་སྐྱབ་ས་དང་འབྲུལ་།།

དེ་རྗེས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྟོང་པའི་རང་ལས་རང་གི་མདུན་དུ་ཨ་དཀར་པོ་བརྒྱད་  
ཚར་བཅུ་དྲུག་བརྒྱ་དང་ཉེ་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་ཀའང་གྱིན་འགྲོང་གི་རྣམ་པར་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་  
བསམས་ལ། ཡི་གེ་དེ་རྣམས་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་  
བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བརྒྱ་དང་ཉེ་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་བར་བསམ། དེ་རྗེས་ཐོད་པ་དེ་  
རྣམས་གྱི་ནང་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྩི་སྟོན་པོར་ཤར་བ་འགྲོང་ཐབས་སུ་གནས་པ་  
རེ་རེ་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ། རྩི་དེ་རྣམས་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཚོད་ཡོན།།

ཞབས་བསིལ། རི་ཆབ། མེ་ཉོག་བདུག་སྒོམ། མར་མེ། ཞལ་ཟས། རོལ་མོ་རྣམས་རང་  
བཞིན་ནི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་པ་ནི་མཚོན་ཡོན་སོགས་མཚོན་རྣམས་རང་རང་གི་  
རྣམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་ནི། མིག་ན་བ། ལྷ། ལྷེ། ལུས། ཡིད་གྱི་དབང་པོ་དུག་སོ་སོའི་  
སྐྱོད་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་རྣམས་པའི་བྱུང་ཚོས་གསུམ་དང་  
ལྡན་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། ཨོྲོ་ཨྲྀ་ཨྲྀ་ཨྲྀ། ཞེས་བ་ནས། ཨོྲོ་ཤྲྀ་ཨྲྀ་ཨྲྀ། ཞེས་པའི་  
བར་བརྗོད་རྣམས་མཚོན་པ་རང་རང་གི་མིང་སྲགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྐྱེལ་རྣམས་རང་རང་  
གི་བྱུག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །དེ་ཡང་མིང་སྲགས་ཡི་གེ་གསུམ་  
དང་སྐྱེལ་བའི་དགོས་པ་ནི། ཡི་གེ་གསུམ་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པས། མཚོན་པ་  
དེ་དག་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་  
ཚེད་དུ་ཡིན་ལ། དེས་ན་མཚོན་པ་རྣམས་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་  
གྱི་རོ་བོར་སོང་སྐྱེལ་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ་དགོས་སོ། །

སྤྱིར་སྐྱེད་ལ་མཚོན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། ལྷ་འབྲུལ་བྱ་བ་ལས། མཚོན་རྣམས་རྣམས་  
ཨྲྀ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། ལྷ་འབྲུལ་ཞེས་ཅུ་རྣམས་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་  
པོ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། ལྷ་འབྲུལ་  
བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བྱི་མ་ལྷར་བྱས་པའི་ལུགས་སོ། །བརྟག་  
གཉིས་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། ལྷ་ཚོགས་ལྷ་འབྲུལ་ལས་རྗོགས་པ་དང་། །མེ་ཉོག་ལ་སོགས་  
འབྲུལ་བར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ལྷ་འབྲུལ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷ་འབྲུལ་གཙོ་བོའི་  
སྲགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཚོན་རྣམས་གྱི་  
རྣམ་པར་ཤར་བར་མོས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས། མཚོན་པ་བྱིན་  
གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པ་ནི། གང་ལ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་དང་། ལྷ་བ་



བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཡོན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས་མོངས་སྲུང་བས། འབྲས་བུ་  
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མོངས་སྲུང་ཡོངས་སྲུང་དག་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བའི་ཚེད་དུ་ཡིན་  
བར་བཤད་དོ། །མདོར་བྱས་ལས། འདོད་པ་ལྗེ་ཡོངས་སྲུངས་ནས། །དགའ་ལྷན་གྱིས་  
ནི་གདུང་མེད་པར། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལ། །དེ་བས་བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པར་  
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གོང་གི་མཚོད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་དང་ཡུལ་གང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ། མཚོད་ཡོན་  
ནི། དག་བགཏམ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཁྲག་ཡིན་ལ། ཞལ་དུ་འབྲེལ་རྒྱ། ཞབས་བསེལ་ཡང་  
སྲར་སྟར་ལ། ཞབས་ལ་འབྲེལ་རྒྱ། སྒྲི་ཆབ་ནི་ཁྲག་ཞག་གས་མཁྲིས་པའི་སྒྲི་ཆབ་ཡིན་ལ།  
སྐབས་ཀར་འབྲེལ་རྒྱ། མེ་ཉོག་ནི། མིག་ན་བ། ལྷ། ལྷ། སྟོང་སྟེ་དབང་པོ་སྟེ་མེ་ཉོག་  
ཡིན་ལ། སྟུན་ལ་འབྲེལ་རྒྱ་ཡིན་པར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་བས་གསུངས། བདུག་སྟོས་  
ནི། །ལ་ཚེན་ཚོལ་ཚེན་གྱི་བདུག་སྟོས་ཡིན་ལ། །ཤངས་ལ་འབྲེལ་རྒྱ། མར་མེ་ནི། ལྷན་  
ཚེན་གྱི་མར་མེ་ཡིན་ལ། སྟུན་ལམ་དུ་འབྲེལ་རྒྱ། ཞལ་བས་ནི། སྟོང་། སྟོ་བ། མཚེན་བ།  
མཚེར་བ། མཁལ་མ་སྟེ་དོན་སྟོང་ལྡོ་སོགས་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་བས་ཡིན་ལ། ལྷགས་ལ་  
འབྲེལ་རྒྱ། རོལ་མོ་ནི་མི་རུས་ཀྱི་རྒྱང་སྟོང་ཐོད་རྩ་སོགས་ཡིན་ལ། སྟུན་ལ་འབྲེལ་རྒྱའོ།།

དེ་སྟར་སྟོན་འགྲོའི་མཚོད་པ་གྱི་གྱིས་བརྒྱབས་རྗེས། སྟོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་གྱི་ནི་  
གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་སྟོགས་སྟོང་ལ་འབྲེལ་རྒྱའི་གཏོར་མ་བཤམས་ལ།  
དེར་དམིགས་ཉེ། རྩི་ལྡོམ་བསངས། ལྷ་སྟོན་སྲུངས། ཐོད་སྟོན་དང་རྩས་བཅུ་བསྐྱེད་  
པ། འབྲེལ་གསུམ་གྱིས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རྣམས་ནང་མཚོད་ཀྱི་སྐབས་སྟར་བྱའོ། །

དེ་སྟར་སྟོན་འགྲོའི་མཚོད་གཏོར་གྱི་གྱིས་བརྒྱབས་རྗེས། སྟོན་འགྲོའི་མཚོད་གཏོར་

དེ་ཉིད་གང་ལ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་སྤོགས་སྐྱོད་སྒྲིབ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྤྱད་པ་གཞི་  
སྤྱི་གི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱིས་སྒྲིབ་འདྲེན་པའི་ཡུལ་སྤོགས་དང་། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་སྐོ་བོ་སྒྲོམ་  
ཏེ་སྒྲིབ་འདྲེན་པའི་ཡུལ་སྤོགས་གཉིས་བཤའ་བ་ལས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དུང་བས། དང་པོ་  
ལྟར་ན། རང་གི་སྤྱད་པ་གཞི་སྤྱི་སྒྲོམ་པོ་ལས་སྒྲོམ་པའི་འོད་ཟེར་སྒྲོམ་པོ་སྤྱད་པ་གཞི་  
ལྟར་བཤའ་བ་ཅན་གྱིས། སྤོགས་མཚན་ས་བརྒྱད་དང་སྟེང་འོག་རྣམས་སྤྱི་སྒྲོམ་ཏེ། སྤོགས་སྐྱོད་  
བཅོ་ལྔ་འཁོར་དང་བཅས་བ་བཀུག་ནས་སྤོགས་མཚན་ས་རྣམས་སྤྱི་འཁོར་པར་བསམ།

སྤོགས་སྐྱོད་བཅོ་ལྔ་ནི། འཤམ་དུ་དབང་པོ། དེའི་ཁ་ནང་དུ་བལྟ་བའི་གཡོན་དུ་བྱལ་  
འབྲུག་གས་ཉེ་དབང་། ལྟོང་གཤེན་རྗེ་སྟེ་བདུན་དང་སྤྱི་སྤྱོད་ལ། ལུབ་ཏུ་ཚུ་ལྟ། འབྲུ་དུ་གཞོན་  
སྤྱི་རྣམས་ལུས་ངན། དེའི་གཡོན་དུ་ཚོགས་བདག་འབྲུ་འཤམ་དུ་དབང་སྤྱད་ཆེན་པོ་ལས་  
དབང་ལྟན། འཤམ་ལྟོང་མེ་ལྟ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་སྤོན་པོ། ལུབ་འབྲུ་དུ་སྤྱོད་ལྟ། དབང་པོའི་གཡམ་  
སྤྱི་སྤྱོད་ལ། དེའི་གཡམ་སྤྱི་ཉེ་ལ། དེའི་གཡམ་སྤྱི་ཚངས་ལ། ཚུ་སྤྱིའི་གཡམ་སྤྱི་སའི་སྤྱོ་  
མོ། དེའི་གཡམ་སྤྱི་ཐགས་བཟང་རིས་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་འཁོར་དུ་སྤྱིད་བ་གསུམ་  
ལྱེ་འབྲུང་པོའི་ཚོགས་ལྱིས་བསྐྱོར་བར་མོས་པའོ། །ལོང་གི་གཤེན་རྗེ་སྟེ་བདུན་ནི། ལྟོའི་  
དབྱུག་སྤྱི་ཚོས་སྤྱོད་ལྟན་ལྟ། དེའི་གཡམ་སྤྱི་དབང་སྤྱོད་ལྟོ་ལྟ། གཡོན་དུ་ཚ་སྤྱོད། དེ་  
གསུམ་གྱི་འཤམ་དུ་ཞི་བའི་གཤེན་རྗེ། ལྟོང་སྤྱོད་པའི་གཤེན་རྗེ། ལུབ་ཏུ་དབང་གི་གཤེན་  
རྗེ། འབྲུ་དུ་བྱལ་པོའི་གཤེན་རྗེ་སྟེ་བདུན་ནོ། །བདུན་པོ་དེ་དག་གི་འཁོར་དུ་པོ་བརྒྱད་  
མོ་བརྒྱད་པོགས་ལྱིས་བསྐྱོར་བར་ཡང་བཤའ། དེ་ལྟར་སྤོགས་སྐྱོད་བཀུག་སྟེ་སྤོགས་  
མཚན་ས་རྣམས་སྤྱི་འཁོར་པར་མོས་པའི་རྗེས་སྤྱི་རང་གི་སྤྱད་པ་གཞི་སྤྱི་ལས་འོད་ཟེར་  
སྒྲོམ་པོ་འཕྲོས་ཏེ་སྤོགས་སྐྱོད་རྣམས་ལྱེ་སྤྱིང་གར་པོག་སའ། དེ་དག་སྤྱད་ཅིག་གིས་  
འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་ནས་འོད་དུ་ལུ་བ་ལས། ཐམས་ཅད་དབང་དོ་རྗེ་འཛིགས་ལྱེད་ཞམ་

གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གིས་གི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱུར་བཞེངས་  
པར་བསམ་མོ། །འདི་དག་ནི་འོད་ཟེར་ཅམ་གིས་སྐྱུན་འདྲེན་པའི་ལུགས་སྐྱབས་མཚོག་  
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་བཀོད་ལགས།

ལུགས་གཉིས་པ་ཁོ་བོ་སྟོས་ཏེ་སྐྱུན་འདྲེན་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱེད་ན། བོད་གི་སྟོན་  
འགྲུལ་གཏོར་མ་བྱིན་གིས་བརྒྱབས་པའི་མཛུག་ཏུ། ཨོ་སྡི་སྡི་ཞེས་པ་ནས་ཨ་ཀཱ་ཡ་  
ར་ཞེས་འབྲུགས་སྐྱབས་བརྗོད་པའི་ཚེ། རང་གི་སྟོན་གའི་སྟུང་གི་མཐར་འབྲུགས་སྐྱབས་དེ་  
ཉིད་གཡས་སྐྱོར་དུ་འཁོད་པ་ལས། ཁོ་བོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་མ་ཉེའི་ཞལ་ཅན་སྐྱུ་མདོག་ཅག་  
པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཕྱག་གཡས་ན་ལྷགས་ཀྱུ་དང་། གཤེན་ན་ཞལས་པ་ཐོགས་  
པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་མགོན་གངས་སམ་བཅུ་དུག་སྟོས་ཏེ། ལྷོགས་སྐྱོང་གི་གཙོ་བོ་བཅུ་  
དུག་རྣམས་གི་སྟོན་ག་ནས་ལྷགས་ཀྱུས་བཟུང་། མགོན་པ་ནས་ཞལས་པས་བཅིངས་ཏེ་  
བཀུག་ནས་རང་གི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ལྷོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་འཁོད་པར་བསམ།

བོད་གི་ཁོ་བོ་བཅུ་དུག་སྟོན་ཚུལ་ནི། ཤར་དུ་གཉིས། ལྟོར་གཉིས། ལྟོང་དུ་གསུམ།  
བྱང་དུ་གཉིས། འོག་ཏུ་གཉིས། ལུབ་ཏུ་གཅིག་ ཤར་སྟོར་གཅིག་ ལྟོ་ལུབ་ཏུ་གཅིག་ ལུབ་  
བྱང་དུ་གཅིག་ བྱང་ཤར་དུ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་དུག་སྟོན་དགོས་མོ། །ཁོ་བོ་དེ་དག་གིས་བཀུག་  
བའི་ལྷོགས་སྐྱོང་གི་གཙོ་བོ་རྣམས་ནི། ཤར་གི་ལྷོགས་སྐྱོང་དབང་པོ་དང་། ཉེ་དབང་  
གཉིས། ལྟོང་གི་ལྷོགས་སྐྱོང་ཚོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབས་སྟེ་བདུན་དང་། ལྷོ་སྐྱབས་གཉིས། ལྟོང་གི་  
ལྷོགས་སྐྱོང་རྒྱ་བ་དང་། ཉེ་མ་དང་། ཚངས་པ་གསུམ། བྱང་གི་ལྷོགས་སྐྱོང་ལུས་རན་  
དང་། ཚོགས་བདག་གཉིས། འོག་གི་ལྷོགས་སྐྱོང་སའི་ལྷ་མོ་དང་། ཐགས་བཟང་རིས་  
གཉིས། ལུབ་གི་ལྷོགས་སྐྱོང་ཚུ་ལྷ་གཅིག་ ཤར་སྟོང་གི་ལྷོགས་སྐྱོང་མེ་ལྷ་གཅིག་ ལྟོ་ལུབ་གི་  
ལྷོགས་སྐྱོང་ལྷོ་བོ་གཅིག་ ལུབ་བྱང་གི་ལྷོགས་སྐྱོང་རྒྱུད་ལྷ་གཅིག་ བྱང་ཤར་གི་ལྷོགས་

སྐྱོང་དབང་ལྡན་གཅིག་རྣམས་སོ། །འདིར་སྣོའི་གཤིན་རྗེ་ལ་སྤྱི་ནང་གཉིས་དགོས་པ་ནི།  
ཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། ལྷགས་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་འཇམ་  
དབྱངས་བཞད་པས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

སྤྱོགས་སྐྱོང་དེ་དག་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་སྤྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དུ་དགོད་ཚུལ་ནི།  
ཤར་དུ་དབང་པོ། ཉེ་དབང་། རྩ་བ། ཉི་མ། ཚངས་པ་ལྟ་དང་། ལྟོར་ཚོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབ་  
སྤེ་བདུན་དང་། སྤྱི་སྐྱབ་གཉིས། ལུ་བ་ཏུ་ཚུ་ལྟ། སའི་ལྟ་ལོ། ཐགས་བཟང་རིས་གསུམ།  
བྱང་དུ་ལུས་ངན། ཚོགས་བདག་གཉིས། ཤར་སྟོར་མེ་ལྟ། ལྟོ་ལུ་བ་ཏུ་སྤིན་པོ། ལུ་བ་བྱང་  
དུ་རྒྱང་ལྟ། བྱང་ཤར་དུ་དབང་ལྡན་རྣམས་བཀོད་པའོ། །

དེ་དག་གི་སྐྱ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་ནི། ཤར་དུ་དབང་པོ་དམར་མེར་སྐང་པོ་  
ཚེ་དཀར་པོ་ལ་ཞོན་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ལུས་ལ་མིག་སྟོང་ཡོད་པ། གཡས་  
རོ་རྗེ་ཅེ་བརྒྱ་པ། གཡོན་སྤྲིགས་མཚུབ་མཛད་པའོ། །དེ་ཁ་ནང་དུ་བལྟ་བའི་གཡོན་དུ་  
ཉེ་དབང་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། ལམ་མཁའ་སྤྲིང་ལ་ཞོན་པ། གཡས་གཉིས་  
ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབ་པའི་ཤིང་དང་། གཅོད་པའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་གཉིས་  
ཀྱིས་དྲུང་དང་། འོར་བུ་ཀོ་སྐྱ་རྩ་ཐོགས་པ། འོར་བུ་ཀོ་སྐྱ་རྩ་ནི། འོར་བུ་ས་ལྡན་ཞེས་  
བའམ། འོར་བུ་ས་མོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ས་གསུམ་གྱི་འོར་བུ་ལས་ས་སྐྱའི་འོར་བུ་ཡིན་  
པར་བཤད། དབང་པོའི་གཡས་སུ་རྩ་བ་དཀར་པོ་ཀྱ་སྐྱ་དའི་སྟེང་ན་གནས་པ། ལག་པ་  
གཉིས་ཀྱིས་ཀྱ་སྐྱ་ད་འཛིན་པ། དའི་གཡས་སུ་ཉི་མ་དམར་པོ། ཏཱ་མཚོག་བདུན་ཀྱིས་  
ཐངས་པའི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་པ། ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱ་འཛིན་པ། དའི་གཡས་སུ་ཚངས་  
པ་མེར་པོ་གདོང་བཞི་པ་ངང་པ་ལ་ཞོན་པ། གཡས་པས་སྤྱི་རྒྱགས་དང་མི་འཛིགས་པ།  
གཡོན་པས་དབྱུག་པ་དང་བགྱང་འསྐང་འཛིན་པ། སྤྱོགས་སྐྱོང་འདི་སྐྱ་པོ་རང་གི་ཤར་

སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལོད་བར་མོས་བཤོ། །སྒྲོར་ཚོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབ་གཙོ་ལོར་བྱས་པའི་གཤེན་  
རྗེ་སྒྲིབ་བདུན་དང་དང་གི་མདོན་ཉོགས་ལྟར་དང། སྒྲིབ་བདུན་ནི་གོང་དུ་བཤའ་བ་ལྟར་རོ།།

ཚོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབ་འཕྲིའི་བཅས་དེའི་གཤེན་དུ་ཚོས་རྒྱལ་སྒྲིབ་སྐྱབ་གཤེན་རྗེ་ནག་  
ལོ་ཞལ་གཅིག་ལྷན་གཉིས་པ་མ་ཉེའི་ཞལ་ཅན། མ་ཉེ་ལ་ཞོན་པ། སྐྱད་མར་སེར་གྱི་དུ་  
འབར་བཤོ། གཤེན་དུ་བྱུག་པ་དང་གཤེན་སྒྲིབ་སྐྱབ་མཚུབ་མཚོད་པའོ། །རུབ་ཏུ་ཚུ་སྐྱད་ཀར་  
ལོ་སྐྱལ་ལ་ཞོན་པ། སྐྱལ་ཞགས་འཛིན་པ། དེའི་གཤེན་སྐྱལ་སའི་སྐྱལ་ལོ་སེར་ལོ་བསྐྱལ་  
གནས་པ། གཤེན་དབང་ལོར་ཞལ་ལེན་གྱི་སྐྱལ་རྒྱ་མཚོད་ཅིང། གཤེན་གསེར་གྱི་སྐྱལ་  
ལ་འཛིན་པ། དེའི་གཤེན་སྐྱལ་ཐགས་བཟང་རིས་སྒྲོན་ལོ་ཤིང་ཉ་ལ་ཞོན་པ། གཤེན་རལ་  
གྱི་དང་གཤེན་སྒྲིབ་སྐྱབ་མཚུབ་ཅན། འདི་གསུམ་ག་རུབ་ཏུ་འཕྲིའི་བར་མོས་བཤོ། །བྱང་  
དུ་ལུས་ངན་སེར་ལོ་ཤོ་རྒྱས་པ་གཏོར་ལ་གནས་པ། གཤེན་ས་ལོན་གྱི་སྐྱོང་ཁྲིར་དང་  
གཤེན་ཞེ་ཉུ་ལེ་ཐོགས་པ། ས་ལོན་གྱི་སྐྱོང་ཁྲིར་ནི་ལི་ཇ་སྐྱར་དང། ཞེ་ཉུ་ལེ་ནི་སྐྱེ་  
མོང་རོ། །ལི་ཇ་སྐྱར་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་གང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་  
པར་རྒྱལ་བའི་དོན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང། འདིར་ནི་ཉུང་བ་ལས་རྒྱལ་བའི་མང་པོའི་དོན་ཡིན་  
ཅིང། མདོར་ན་འབྲུ་མང་པོས་གང་བའི་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་  
ཉན་ནི་ཞོར་བུ་དང་འབྲུ་བར་འདོད་པ་འཛོལ་བར་བཤའ། བྱང་གི་སྒྲིབ་སྐྱོང་ལུས་ངན་  
དེའི་གཤེན་དུ་ཚོགས་བདག་སྐྱོང་སྐྱད་ཀར་ལོ་སྐྱོང་ལོ་ཚེའི་གཏོང་བ་ཅན་གྱི་བ་ལ་ཞོན་  
པཤོ། ལྷན་གཉིས་པ། གཤེན་གཉིས་བཟང་འཕྲིའི་དང་དམ་སྐྱལ། གཤེན་གཉིས་ལ་སྐྱལ་དང་  
ལ་དུ་འཛིན་པ། ལ་དུ་ནི། ཚོགས་བདག་གི་རྒྱུད་ལས་བཤའ་བ་གཅིག་དང། མདོ་ལྷང་  
འདས་ལས་བཤའ་བ་གཅིག་སྐྱེ་མི་འབྲུ་བ་གཉིས་ལས། དང་ལོ་ནི། ཀ་ར་བུ་རལ་སྐྱོང་ཅི་  
སྐྱེ་མངར་གསུམ། ཨར་བར་སྐྱུར་གསུམ་སྐྱེ་འབྲས་བུ་གསུམ། དེ་ཞེས་པོའི་སྐོས། བག་

སྤྱི་རྒྱུ་ལས་པ་ལྟོས་པའི་རིམ་གྱི་འོ་མ་དང་མར་དུ་བཅོས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ཚོགས་  
བདག་གི་རྒྱུད་ལས། ལ་དུ་ཞེས་བྱ་ཞལ་བས་ནི། །མངར་གསུམ་འབྲུ་གསུམ་རྣམས་དང་  
ནི། །དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྒོམ་གྱིས་བྲན། །བག་བྲན་གྱིས་ནི་རིམ་བྱ་བ། །འོ་མ་མར་དུ་  
བཅོས་བྲས་ལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན། མདོ་སྲུང་འདས་ལས།  
རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན། མར་དང་། བག་སྤྱི་དང་། བི་མི་མིང་དང་། བཅའ་སྒྲ་  
དང་། ར་ལེ་ཤམ་དང་། རྒྱན་འབྲུམ་དང་། བལ་པོ་སེའུ་དང་། འོ་མ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་  
སོགས་པ་བསྟུས་པ་ལ་ལ་དུ་ཞེས་བྱའོ། །བསྟུས་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་ལ་དུ་གུད་ན་  
མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཤར་སྟོང་མེར་མེ་སྟེ་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྩ་སྤྱིས་ལ་ཞོན་པ།  
གཡས་བགང་སྤེང་དང་གཡོན་སྤྱི་སྒྲགས་འཛིན་པ། ལྟོ་བྱུ་བ་བམ་སྲིན་པོར་སྲིན་པོ་སྲོན་  
པོ་རོ་ལ་ཞོན་པ་མོ་ཞིང་རྩམས་པ། གཡས་གྱི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པ། ལུ་བ་  
བྱང་ངམ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་སྟེ་དུ་བའི་མདོག་ཅན་རི་དྲགས་ལ་ཞོན་པ། ལག་པ་གཉིས་གྱིས་  
རྒྱུད་རས་འཛིན་པ། བྱང་ཤར་དུ་དབང་ལྡན་དཀར་པོ་སྤང་ལ་ཞོན་པ། རས་པའི་ཐོར་ཅོག་  
ཅན་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་ཅེ་གསུམ་དང་ཐོད་པ་ཐོགས་པས་གོ་རིམ་འབྱུང་བའོ། །དེ་དག་  
རེ་རེ་ལའང་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱོར་ཞིང་། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྲུང་པོ་ཚོགས་  
དང་བཅས་པ་འཁོར་བར་མོས་བའོ། །

འདི་ལྟར་སྤྱོགས་མཚམས་བརྒྱུད་དུ་སྤེ་ཚན་བཅུ་དྲུག་འགོད་ཚུལ་ནི། འཇམ་བཞན་  
རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་བཀོད་ལགས། མཁས་མཚོག་ཐང་སག་པ་དང་། དག་  
དབང་བྲམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་གྱི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། དབུས་སུ་གཤེན་རྗེ་སྤེ་བདུན་དང་  
སྤྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་སྤྱོགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ་གཞན་སྤེ་ལྟར་འགོད་པར་གསུངས།



སྟོགས་སྐྱོད་འཁོད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དེ་དག་ལས་གང་སྟར་བྱས་ཀྱང་། ཚོ་གའི་  
དག་འདོན་རྒྱས་བསྐྱབ་གང་རུང་སྐྱབ་ཐབས་ཁྱད་མ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་སྟར་བྱས་  
ནས། དམིགས་པས་སྟོགས་སྐྱོད་བཞོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས་གང་མོས་བ་བྱའོ།།

གོང་གི་འགྲུགས་སྐྱགས་ཀྱི་དོན་བཤད་བ་ལ། ལོ་ནི་ནང་མཚོད་བསང་བའི་སྐབས་  
སྟུ་བཤད་བ་སྟར་དང་། རྗེ་མི་འཕྲོག་གྱེད། རྗེ་མི་མཆེ་བ། མི་གི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་  
བཤ། ཨ་ན་ན་ནི་ཞལ། འདིའི་ཨ་ནི་གོང་གི་ཉའི་ཨ་དང་མཚུངས་འདྲ་བྱས་པས་ན་ན་ལུས་  
པའོ། །རྗེ་རྗེ་པའ་ནི་དོན་དེར་བསྐྱལ་བའི་ཚིག་སྐར་ནི་ཐམས་ཅད། དུལྟོ་ནི་མ་རུངས་ལ།  
ཨི་རྗེ་དབང་པོ། ལྷ་དེ་ན་ནི་ལ་སོགས་བ་དང་བཅས་ལ། ས་སྐྱ་རི་སྐྱ་ར་ནི་འཁོར་དང་  
བཅས་ལ། ཨ་གཞུ་ཡ་ཇ་ནི་སྐྱར་དུ་བཀུག་པར་གྱིས། སྐྱར་ནི་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པའོ།།

དེ་དག་གི་དོན་རྗེས་ཉེ་གོ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ན། འཕྲོག་གྱེད་རྣམ་  
པར་འགྱུར་བའི་ཞལ་ཅན། མ་རུངས་བ་དབང་པོ་ལ་སོགས་བ་འཁོར་དང་བཅས་ལ།  
སྐྱར་དུ་བཀུག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །དེ་ཡང་འཕྲོག་གྱེད་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཞལ་  
ཅན་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་སྟོང་ག་ནས་སྟོ་རྒྱའི་ཁོ་པོ་ལ་པོས་པའི་ཚིག་མ་རུངས་བ་དབང་  
པོ་ལ་སོགས་བ་འཁོར་དང་བཅས་བ་སྐྱར་དུ་བཀུག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་ནི། སྟོགས་  
སྐྱོད་འཁོར་དང་བཅས་བ་སྐྱར་དུ་བཀུག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཁོ་པོ་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྟོད་  
བའི་ཚིག་ཡིན་པས་སྐྱགས་འདི་བརྗོད་པའི་ཚེ་དེ་སྟར་བཀའ་བསྟོད་བར་བསམ་པོ།།

དེ་སྟར་སྟོགས་སྐྱོད་བཀུག་སྟེ་སྟོགས་མཚམས་རྣམས་སྟུ་འཁོད་པར་མོས་རྗེས།  
སྟོགས་སྐྱོད་རྣམས་སྟར་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ནི། ལོ་རྗེ་རྗེ་ཞེས་བ་ནས། གྱི་ལ་ཡ་རྗེ་  
པའ་སྐྱར། ཞེས་སྐྱར་བཏུབ་ཀྱི་སྐྱགས་བརྗོད་པའི་ཚེ། རང་གི་སྟོང་གར་རྗེ་གི་མཐར་སྐྱར་

བཏབ་ཀྱི་སྐྱགས་དེ་ཉིད་གཡས་སྐྱོར་དུ་འཁོར་བ་ལས། ཁོ་ལོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་མ་ཉེའི་  
ཞལ་ཅན། བྱག་ན་ཕུར་བུ་སྐྱོན་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟེ་མགོན་གངས་སལ། བཅུ་དྲུག་  
སྐྱོན་ཉེ་སྐྱོན་སྐྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོང་ག་དང་མགོན་པ་སོགས་སུ་ཕུར་བུ་རེག་ཅོམ་བྱས་  
པས། གསེར་འཇུར་གྱི་རྗེས་ལྷགས་ལ་རེག་ཅོམ་གྱིས་གསེར་དུ་འཇུར་བ་ལྟར་རལ། བྱབ་  
པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་རིལ་བུའི་བཅུད་ལེན་བྱབ་ནས་ཐོས་པ་ན། སྤར་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་  
ལོན་པའི་རྣམས་འཁོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་  
ཉམས་ཅན། ལ་དོག་འཇམ་བུ་ཚུ་བོའི་གསེར་མདོག་ཅན་དུ་འཇུར་འོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།  
འདྲིར་ཡང་སྐྱོན་སྐྱོར་འཁོར་བཅས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་དཔག་པ་དོར་ནས་སྐྱད་ཅིག་  
གིས་དཔལ་དོ་རྗེ་འདྲིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འདྲིན་  
པ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པར་ལོས་པའོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱོན་སྐྱོར་བཀུག་སྟེ་སྐྱར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷགས་གསུམ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་  
བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་སྐྱགས་ཀའི་རྩི་སྟོན་བོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀུག་ནས་སྐྱར་བསྐྱེད་པ་  
ནི་ལྷགས་བསྐྱར་པ་དང་། སྐྱོན་སྐྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་མདོག་བྱག་མཚན་སོགས་གསལ་  
འདེབས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚོག་ལྟར་མ་བྱས་པར་འགྲུགས་སྐྱགས་དང་ཕུར་སྐྱགས་བརྗོད་ནས་  
ཁོ་ལོ་སྐྱོན་པས་བཀུག་ནས་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་སྟེ། ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི་ལྷགས་  
འབྲིང་བོ་དང་། སྐྱོན་སྐྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་མདོག་བྱག་མཚན་སོགས་གསལ་འདེབས་  
ཀྱི་བསྐྱེད་ཚོག་ལྟར་རྒྱས་པ་བརྗོད་པ་དང་འགྲུགས་སྐྱགས་ཕུར་སྐྱགས་ཀྱང་བརྗོད་ནས་  
འགྲུག་པ་དང་སྐྱར་བསྐྱེད་པ་ནི་ལྷགས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལོ།།

གོང་གི་ཕུར་སྐྱགས་ཀྱི་དོན་ནི། འཕྲོག་བྱེད་རྣམ་པར་འཇུར་བའི་ཞལ་ཅན། མ་  
རུངས་པ་དང་དབང་བོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕུར་བུས་ཐོབ་



ཅིག ཅེས་པ་ཡིན་པས། སྤྱད་སྟུགས་བརྗོད་པའི་ཚེ། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བཀའ་  
བསྟོད་བར་བསམ་མོ། །སྟུགས་ཀ་ནས་སྟོས་པའི་ཁྲོ་བོ་དེ་དག་སྤྱད་བསྟུ་བར་དངོས་སུ་  
མ་གསུངས་ཀྱང་། ཁྲོ་བོ་དེ་དག་གང་བསྟོད་པའི་ལས་མཛད་ཟིན་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱད་ལོག་སྟེ་  
སྤྱིང་གར་ཟེམ་པར་མོས་པས་ཚོག་པར་མངོན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྟོགས་སྟོང་བཀའ་ནས་སྟོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་འཁོད་པ་འདིགས་བྱེད་  
ཡུལ་བཅས་སུ་གསལ་བཏབ་རྗེས། མགྲོན་སྟོགས་སྟོང་དེ་དག་སྤྱད་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་  
སྟུགས་འོད་དུ་ལྷན་སྟེ་དཀར་པོ་དེ་དེ་སྤྱད་པར་བསམས་ལ། སྤྱི་དེ་དག་གྱང་འོད་དུ་ལྷ་  
བ་ལས་སྟེས་པའི་དབྱིབས་དོ་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པ་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འོད་གྱི་སྤྱི་གྱུ་ཅན་  
དུ་སྤྱད་པར་བསམ། དེ་ནས། ཨོྱ་ཡ་མ་རྩ་རྩ་སོགས་ཅེ་སྟུགས་བརྗོད་པའི་ཚེ། མདུན་དུ་  
སྤྱད་ཅིག་གིས་འདིགས་བྱེད་སྟེ་བཅུ་གསུམ་མ་རྟེན་དང་བཟེན་པའི་དབྱིལ་འཁོར་ཡོངས་  
རྫོགས་གསལ་བཏབ་ནས་གཏོར་མའི་སྤྱད་སྟུགས་བས། བཞེས་ནས་ལྷག་མ་སྟོགས་སྟོང་  
རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སྟོང་དུ་དུང་བའི་གནང་བ་བྱིན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ།  
དེ་ལྟར་གནང་བ་བྱིན་ཚུལ་ཡང་། སྟོན་གཤེན་རྗེ་འདུལ་པའི་སྐབས་སུ། བཙམ་ལྷན་འདས་  
ལ་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་ཤ་ཁྲག་ལ་མི་སྟོང་པར་དམ་བཅས་པ་གོ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་  
གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་གཏོར་སྤྱད་ཅེ་སྟུགས་ཀྱིས་འདིགས་བྱེད་ལ་འབྲུལ་བ་ནི། རྗེ་ཚོང་ཁ་བས།  
སྤྱད་དང་འབྲུང་སོ་ལ་གཏོར་མ་སྤུལ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བྱི་མ་མེད་པ་ཡིན་  
པར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་བཞད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། སྤྱད་དང་  
འབྲུང་སོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ནི་འདིགས་བྱེད་དང་། འབྲུང་སོ་ནི་སྟོགས་སྟོང་ཡིན་པར་བཤད་  
པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་གཏོར་སྤྱད་སྟེ་ལ་སྤུལ་རྗེས། ལྷག་མ་སྟོགས་སྟོང་སྤྱད་གསལ་བ་ལ་

འབྲུལ་ཚུལ་ནི། ཚེ་རྒྱ་ཚ་ར་ནི། སོགས་བརྗོད་པའི་ཚེ། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་ལྷ་མོ་ཕྱག་  
ན་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་མགྲོན་འཁོར་བཅས་གངས་དང་མཉམ་པའམ། བཅུ་དྲུག་སྒོམ་ཏེ།  
མདུན་གྱི་གཏོར་མའི་བདུད་ཅི་ནས་ཕྱག་གི་ཐོད་པས་ལྷི་ལྷི་བཅུས་ཏེ། གཙུག་འཁོར་སོ་  
སོ་ལའམ། གཙུག་མོ་རྣམས་ལ་ཕྱལ་བས། དེ་དག་གི་ལྗགས་འོད་ཟེར་གྱི་སྐུ་གུས་ལྷ་མོའི་  
ཕྱག་བཅུང་གི་ཐོད་པའི་བདུད་ཅི་ལ་ཕྱག་སྟེ་གསོལ་བས། གཙུག་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཟག་  
མེད་གྱི་བདེ་བས་མཉེས་ཤིང་ཚིམ་པར་བསམ། དེ་ཡང་གཙུག་འཁོར་བཅུ་དྲུག་ལ་ཕྱལ་  
གུང་། འཁོར་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གཙུག་མོ་དང་ཕྱགས་རྒྱུད་གཅིག་པས་ཐམས་ཅད་  
ཚིམ་པར་བསམ་མོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱིང་ག་ནས་སྒོམ་རྒྱུའི་ལྷ་མོ་དེ་ཉིད་མཁས་པ་འགའ་  
ཞིག་གིས་དོ་རྗེ་རོ་ལངས་མར་བཤད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་དོ་རྗེ་རོ་ལངས་བཤད་པ་  
ལྟར་བྱས་ཀྱང་དུང་། ལྷ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཚོས་ལྷན། འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེ།  
པད་དཀར་འཛིན་པ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་  
དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ།།

གོང་གི་གཏོར་སྐབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཚེ་རྒྱ་ཚ་ར་ནི། ཡ་སྟ་ཏ་ལ་ཚ་ར་ཡ།  
ལྷན་ཁེ་ཚ་ར་ཡ། ཏ་སྟར་བ་ནི་གྲ་ནི། ཀ་དམི་ཏ་རྒྱ་ཡ། ལྷི་པ་ལྷི་མ་ནི། བཏ་ལྷན་ཏ་ར་  
ཏི་གྲ་ཡ། ཞེས་པའི་སྐབས་སེ་ཚན་བདུན་ནི། ཉེ་སྤྱིང་ཡི་གེ་བདུན་པ་དང་གཤིན་རྗེ་སྟེ་  
བདུན་གྱི་མིང་སྟེ་ལ་ནས་གཤིན་རྗེ་སྟེ་བདུན་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་སྐབས་ཡིན། དེའི་  
སྐབས་མ་ལ། ཚེ་ཨི། ཨིམ། ལྷིམ། ལྷིམ། ལྷིམ། ལྷིམ། ལྷིམ། ལྷིམ། ལྷིམ། ལྷིམ། ལྷིམ། ལྷིམ། ལྷིམ། ལྷིམ།  
སྐྱེ་དེ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་སྟེ་ཚན་བཅུ་ནི། སྤྱིང་པོ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་དང་སྤྱིགས་སྤྱིང་གཞན་རྣམས་  
གྱི་མིང་ཡིག་དང་པོ་སྟེ་ལ་ནས། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིགས་སྤྱིང་བཙུག་འཁོར་བཅས་  
ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟེ་ཚན་བཅུ་གྱི་དང་པོའི་ཚིམ་ནི། ཉེ་

སྟོང་གི་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཙ་ར་ལྟོ་ལོ། ས་ལ་སྟོད་པ་སྟེ་དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ་འཁོར་དང་  
བཅས་པའོ། །ཡ་ནི་ཉེ་སྟོང་གི་ཡི་གེ་གཉིས་པ་དང་། སྤ་རྒྱ་ལ་ཙ་ར་ཡ་ནི། ས་འོག་ན་  
སྟོད་པ་སྟེ། ཙ་སྟེ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །སྤ་ན་ནི་ཉེ་སྟོང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་པ་དང་།  
ཁི་ཙ་ར་ཡ་ནི། མཁའ་ལ་སྟོད་པ་སྟེ་གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་དཔལ་ལྷན་སྟེ་  
མོ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །ཉ་ནི་ཉེ་སྟོང་གི་ཡི་གེ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་ར་བ་ནི་གྲུ་ལྟོ་ནི་  
ཤར་ན་སྟོད་པ་སྟེ་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་ཤར་དུ་གནས་པ་ཞི་བའི་གཤེན་རྗེའོ། །ཀ་ནི་ཉེ་སྟོང་གི་  
ཡི་གེ་ལྷ་པ་ཡིན་ལ། དམྱེ་ཅ་རྒྱ་གྲུ་ཡ་ནི། ལྷོ་ཕྱོགས་ན་སྟོད་པ་སྟེ། ལྷོ་འོག་སྤུ་ལ་ཞི་བའི་གཤེན་  
རྗེའོ། །རྩྭ་ནི་ཉེ་སྟོང་གི་ཡི་གེ་དྲུག་པ་ཡིན་ལ། བཟླ་མ་ལྟོ་ནི། ལུ་བ་ཕྱོགས་ན་སྟོད་པ་སྟེ་  
ལུ་བ་གྱི་དབང་གི་གཤེན་རྗེའོ། །པཌ་ནི་ཉེ་སྟོང་གི་ཡི་གེ་ཐ་མ་ཡིན་ལ། ལྷུང་ཉ་ར་ཉི་གྲུ་  
ཡ་ནི། ལྷུང་ཕྱོགས་ན་སྟོད་པ་སྟེ། ལྷུང་གི་དྲག་པོའི་གཤེན་རྗེ་ཡིན་ལོ། །

སྟེ་མ་ལོ་ཨོ་ཨོ་སོགས་སྟེ་ཚོན་བཅུའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཨོ་ནི་སྟོང་པོ་ཡི་གེ་བཅུ་  
པའི་དང་པོ་ཡིན་ལ་ཨོ་ནི་ཨོ་རྒྱ་སྟེ། དབང་པོའི་མིང་ཡིག་དང་པོའོ། །རྩི་ནི་སྟོང་པོའི་ཡི་  
གེ་གཉིས་པ་ཡིན་ལ། ཡ་ནི། ཡ་མ་སྟེ་གཤེན་རྗེའི་མིང་ཡིག་དང་པོའོ། །ལྷོ་ནི་སྟོང་པོའི་  
ཡི་གེ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། མ་ནི་མ་རྩ་སྟེ་རྩ་སྟེ་མིང་ཡིག་དང་པོའོ། །མེ་ནི་སྟོང་པོའི་  
ཡི་གེ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། ལྷོ་ནི་ཡ་སྟེ་གཞོན་སྟོན་གྱི་མིང་ཐ་མའོ། །ཀྱི་ནི་སྟོང་པོའི་ཡི་གེ་  
ལྷ་པ་ཡིན་ལ། ཀོ་ནི་ཀོ་ལྷོ་གྱི་སྟེ་བརྒྱ་གྱི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་སྟོང་  
གི་ཕྱོགས་སྟོང་ཉེ་མ་རྒྱ་བ། ཚངས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བསྟུ་བར་བཤད་དོ། །ཡང་  
ན་ཀོ་ཡིག་ནི་ཉེ་མ་དང་རྒྱ་བ་དང་ཚངས་པ་གསུམ་གཤི་མིང་ཡིག་དང་པོར་བཤད་ཀྱང་  
རྒྱང་ངམ་སྟེ་མ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀོ་ཤ་ཉ་གྱི་རྒྱ་འོད་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་  
དང་། ཀོ་ཤི་ག་ཚངས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉ་ནི་སྟོང་པོའི་ཡི་གེ་

དུག་པ་ཡིན་ལ། ཨེ་ནི། ཨེ་རྩ་ན་སྟེ་མེ་ལྷའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་འོ། །ན་ནི་སྟིང་པོའི་ཡི་གེ་  
བདུན་པ་ཡིན་ལ། ཨ་ནི་ཨ་རྩི་ལྷ་སྟེ་ལུས་བསྐྱུང་བའམ། མངོན་བསྐྱུང་བ་ཞེས་པ་སྲིན་  
པོ་ཡིན་པས་སྲིན་པོའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་འོ། །

ཡང་འདིའི་སྐབས་སུ། ཨ་ཤེས་སྟེ་ཐུག་འཕྲུང་ངམ་ཨ་ཤེས་སྟེ་ཤུན་ཏུ་རྒྱ་དག་གི་  
མིང་ཡིག་དང་པོ་འདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་བའང་མཐོང་ངོ་། །ན་ནི་སྟིང་པོའི་ཡི་གེ་བརྒྱད་  
པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་བ་སྟེ་རྒྱུང་ལྷའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་འོ། །རྩྭ་ནི་སྟིང་པོའི་ཡི་གེ་དགུ་པ་  
ཡིན་ལ། རྩྭ་མི་ས་སྟེ་སའི་ལྷ་མོའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་དང་། དེས་ཐག་བཟང་རིས་འཁོར་  
དང་བཅས་པའང་བསྐྱེད། །མཎ་ནི་སྟིང་པོའི་ཡི་གེ་ཐ་མ་ཡིན་ལ། སམ་བྱ་ཉེ་རྩྭ་མི། འབྱུང་  
པོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྟེ། དབང་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་པོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་དང་  
བཅས་པའོ། །ཉེ་དབང་དང་། ཚོགས་བདག་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཡིག་འདིར་དངོས་སུ་མ་  
བཟོད་ཀྱང་སམ་བྱ་ཉེ་རྩྭ་མི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཉེ། ལྷ་མ་བུམས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱེད་  
རིམ་ལས། དངོས་སུ་མ་ཟེན་བ་རྣམས་ལ་སམ་བྱ་དེ་རྩྭ་ཞེས་པས་གཏོར་མ་ལན་གསུམ་  
བར་དུ་ལུལ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་ལུལ་བ་  
ལ། ཉེ་སྟིང་ཡི་གེ་བདུན་པ་དང་། སྟིང་པོ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་རྣམས་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་  
ཀྱི་མིང་སྟེལ་བའི་དགོས་པ་ནི། ལྷའི་སྐབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྐྱོང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱིན་གྱིས་  
བརྒྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་བྱུ་ཅ་ར་ནི་སོགས་ཀྱིས་གཏོར་མ་ལུལ་རྗེས། མཚོད་པ་  
འབྲུལ་ཚུལ་ནི། ཨོྲ་དཔལ་དེ་ག་ལོ་ག་སྐལ་ས་སྐལ་རི་སྐལ་ར་ཨུྲི་ཞེས་སོགས་བཟོད་པའི་  
ཚོ། རང་གི་སྟིང་ག་ནས་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་སྐྱོས་ཉེ། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་  
དུ་མཚོད་ཡོན། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མན་ཆད་ཞབས་བསིལ་གྱིས་བཟུ་བ་དང་། ལུགས་

གར་བྱི་ཆབ། སྤྱན་ལ་མེ་ཉོག་འབྲུལ་བར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་བཤད། མཁས་པ་  
གཞན་གྱིས་དབྱེ་ལ་འབྲུལ་བར་བཤད་པའང་ཡོད། ཤངས་ལ་བདུག་སྟོས། སྤྱན་ལ་མར་  
མེ། ལྷགས་ལ་ཞལ་ཟས། སྤྱན་ལ་རོལ་མོ་འབྲུལ་བར་བསམ་མོ། །དེ་ཡང་། ཨོྲཱི་ཞེས་པ་  
དང་མཚོད་ལྟ་སྟོས། ལྷོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། སྤྱར་པོག་སྟེ་སྟོང་གར་ཐེམ་བར་མོས། རྩོ་རྩོ་  
བསྐྱེད་པའི་བྱུག་རྒྱ་བྱའོ། །དེ་རྩོས། ནང་མཚོད་ཀྱང་མཚོད་ལྟས་འབྲུལ་བར་མོས་ཏེ། གྱིན་  
གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ནང་མཚོད་ནས་གཏོར་ལ། དཔེ་དེ་ག་སོགས་ཀྱི་མཐར་འབྲུག་གསུམ་  
བཏགས་པས་འབྲུལ། དེ་སྤྱར་གྱི་ནང་གི་མཚོད་པ་ལྷུལ་བས་ཆེམ་ནས་བྱུགས་རྒྱུད་ལ་  
བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱི་བར་བསམ།

སྤྱགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཨོྲཱི་ལ་ཨ་ལྷ་མ་གསུམ་ཡོད་པས་རྩོ་རྩོ་གསུམ་མཚོན། དེ་  
གསུམ་ཡི་གེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་རྩོ་རྩོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་མཚོན། དེར་མ་ཟད་མཚོད་  
ལྷུལ་མཚོད་མཁན་མཚོད་པ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་མ་གཏོགས་རང་  
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་པས་ཨོྲཱི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་མཚོད་ལྷུལ་དང་  
མཚོད་མཁན་མཚོད་པ་རྩོ་རྩོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱར་མོས་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་  
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། །སྤྱགས་སྤྱག་མའི་དོན་ནི། དཔེ་བཅུ་  
དེ་ག་སྟོགས། ལོ་ག་འཇིག་རྟེན། སྤྱ་ལ་སྟོང་བཞུ་ས་སྤྱ་རི་ལྷ་ར་འཁོར་དང་བཅས་པ།  
ཨ་རྒྱུ་སོགས་ནི་མཚོད་ཡོན་སོགས་ལྷ་རྩི་རྩི་ནི་སོ་སོར་བཞེས། ལྷོ་སྤྱུ་རྩི་ལེགས་པར་  
སྤྱིན་ནམ་གཞི་རྒྱུགས། ཞེས་པའོ།

དེ་སྤྱར་སྟོགས་སྟོང་ལ་གཏོར་མ་དང་གྱི་ནང་གི་མཚོད་པ་ལྷུལ་རྩོས། བསྟོད་པ་བྱ་  
ཚུལ་ནི། བཅོམ་སྤྱན་ཚོས་རྩོ་ཞེས་པ་ནས། འདུད་ཅིང་མཚིས། །ཞེས་པའི་བར་བསྟོད།  
བསྟོད་པ་འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་པའོ། །དེ་ཡང་

བཙུག་ལྷན་ཚོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཞེས་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཁྲིམ་པ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་  
ཅས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱོན་ལས་དུ། བདུད་འདུལ་ཞིང་བསྐྱོན་པ་བསྐྱེད་བར་ཞལ་  
གྱིས་བཞེས་པ་ནི། ལས་གྱི་གཤེན་རྗེ་དམ་ཅན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་དང་། མ་  
མོ་ནི་ཅ་སྐྱེ། མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་དང་། འདུང་པོ་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་  
ནི། དབང་པོ་སོགས་སྤྱོད་པ་ལྷན་ལྷན་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱོད་པ་  
ཡིན་པར་སེམས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་རྗེས་སུ་འཕྲིན་ལས་བཙུག་ཅིང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་འཁོར་དང་  
བཅས་པ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་སུ་གང་དགོས་གྱི་འཕྲིན་ལས་བཙུག་པ་དང་།  
ཁྱད་པར་དུ་སྐྱབས་ཐབས་བསྐོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་། མཐུན་རྒྱུན་  
སྤོངས་སྤོངས་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་བཙུག་པས་དེ་དག་གི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱེད་པར་ཞལ་  
གྱིས་བཞེས་པར་བསམ། གལ་ཏེ་ཞི་བས་མ་འདུལ་བའི་དགའ་བགེགས་ལྟ་བུའི་མཚན་མ་  
བྱུང་ན། སྤྱིང་རྗེས་ཀྱི་ནས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་གྱིས་དྲག་པོའི་ཆད་པས་ཚར་གཅོད་  
པར་བཙུག་པས། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པོ་གཙོ་བོ་རྣམས་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ནས་གནས་ལྷགས་གྱི་  
འཁོར་ལོ་ཁ་སྐྱར་བསྐོམ་པར་བསམ། འཁོར་རྣམས་གྱིས་དགའ་བགེགས་མ་བྱུངས་པ་  
དེ་དག་བཀའ་ཉན་འཁོར་ལོ་ཁ་སྐྱར་བའི་བར་དུ་བཅུག་པས། འཁོར་ལོས་དུམ་བུ་དུམ་  
བུར་བཅད་ཅིང་བཅུབ་ནས་ཤུག་རྣམས་གཙོ་བོར་ཐབས་ཅན་གྱིས་གསོལ་ཞིང་། རྣམ་  
ཤེས་ཀྱི་མ་དང་བྲལ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་བསམ།

དེ་ལྟར་ལས་མཐུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བཙུག་པའི་རྗེས་སུ། ཚཱི་ལྷ་མཚན་ག་ས་མ་ཡ།  
ཞེས་སོགས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་གྱི་ཡིག་བརྒྱ་བཙོན་པའི་ཆེ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་རྣམས་གྱི་སྤྱི་  
པོའི་རིགས་བདག་གི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱོད་པའི་དེའི་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་དུ་སྤྱི་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་



གེ་བརྒྱ་པའི་སྟགས་འཕྲེང་དཀར་པོས་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཀར་པོ་བབས་  
ཏེ། རྟོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་ལྷགས་པས། དེ་དག་གི་སྤྱི་བ་དང་དེ་དག་ལ་  
སྤུལ་བའི་མཚོད་གཏོར་མི་གཙང་བ་དང་། ངན་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་མི་  
མཉེས་བ་དང་། འཁོར་ལ་སོགས་བ་ཐམས་ཅད་བཟུས་ནས་འདག་པར་བསམས་ལ།  
ཡིག་བརྒྱའི་མཚུག་ཏུ། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་སོགས་བཟོད་གསོལ་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་རྗེས། ཨོ་  
ལྷོ་བརྗོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་བ་གཏོགས་པས། རྟོགས་སྐྱོང་འཁོར་དང་བཅས་  
བ་རྣམས་སྤྱི་བ་བཟུང་ནས་རང་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་པར་གནས་པའོ། །རང་རང་གི་གནས་  
སུ་གཤེགས་ཏེ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་བསྐྱབ་བར་མོས་བ་གང་བདེ་བྱའོ། །

འདི་ལྟར་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་མཚོད་གཏོར་སྤུལ་ནས་ལས་བཅོལ་སོགས་བྱ་བའི་  
ཁྱེད་མི། སྐྱབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏུ། ཤ་རྣམས་ཀྱང་གཏོར་མ་ལོ། །འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་  
འདིགས་ལ་སྤྱི་བ། །དང་པོ་སྤྱོད་པའི་གསོལ། །ཞིང་སྐྱོང་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་  
གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དགོས་པ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ། བགེགས་ཀྱི་བར་ཆད་  
བསྐྱོག་པ་དང་། མཐུན་ཕྱེན་སྤྱོད་ཆོགས་བསྐྱབ་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་  
པར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི།  
ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་བའི་སྤྱང་ཞེན་སྐྱོང་བའི་ཆེད་དུ་དང་། དེ་རྣམས་ལའང་མན་  
འདོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དང་། དེ་དག་ལྟར་གསལ་བ་ལ་མཚོད་གཏོར་སྤུལ་བས་སྤྱོད་  
མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། འབྱུང་པོ་རྣམས་ཆེས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་བཞི་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་  
དུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་སྟོན་འགྲོའི་མཚོད་གཏོར་སྤུལ་ནས།  
བསྐྱོད་པ་ལས་བཅོལ། བཟོད་གསོལ། གཤེགས་གསོལ་རྣམས་བྱས་རྗེས།

བཞི་པ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚོན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་བྱས་མོ་  
གཡས་ངོས་ཀྱི་ཐད་ནས་མགོ་བཙུགས་ཏེ། མཚོན་པ་ཚུ་གཉིས་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ཇི་  
ཆབ་སོགས་ཉེར་སྟོན་ལྟ་རྒྱུ་ལོ་དང་བཙས་པ་བཅུ་གསུམ་བཤམ་མམ། མ་འགྲུབ་ན།  
ཅི་འགྲོར་བཞིན་བཤམས་ལ། དེར་དམིགས་ཏེ། བསངས་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་  
བརྒྱབ་ཚུལ་སྟོན་འགོའི་མཚོན་པའི་སྐབས་ལྟར་བྱ།

སྐབས་འདིར་མཇུག་ལྷུ་འབྲུལ་བྱེད་པ་ཚོགས་འདོན་གྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་ཡོད་ཀྱང་།  
མ་གྲས་བས་ཚོ་ག་ཆད་པའི་སྟོན་དུ་མི་འགྲུར་རོ། །འབྲུལ་རྒྱའི་མཇུག་དེ་ལ་ཚོམ་བུའི་  
གངས་མི་འབྲུ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི་འགོ་མགོན་ཚོས་རྒྱལ་འབགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོམ་བུ་  
སོ་བདུན་ལ། རྗེ་ཚོར་ཁ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོམ་བུ་ཉེར་ལྷུ་ལ། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་ཚོམ་  
བུ་དགུ་ལ། མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཚོམ་བུ་བདུན་མ་རྣམས་སུ་ཡོད། ཚོམ་བུ་སོ་བདུན་མ་ནི།  
རི་རབ། སྤིང་བཞི། སྤིང་ཐན་བརྒྱན། རིན་པོ་ཆེའི་རི་པོ། དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་། འདོད་  
འདྲའི་བ། མ་ཚོས་པའི་ལོ་ཉོག་རྒྱལ་སྤིང་སྣ་བདུན། གཉེར་ཆེན་པོའི་བུམ་ལ། སྤེག་མོ་  
སོགས་མཚོན་ལྟ་བརྒྱན། ཉི་ཟླ་གཉིས། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས། རྒྱལ་མཚན་རྣམས་སོ། །  
ཚོམ་བུ་ཉེར་ལྷུ་མ་ནི། གསེར་གྱི་ས་བཞི། ལུགས་རི། རི་རབ། སྤིང་བཞི། སྤིང་ཐན་བརྒྱན།  
རྒྱལ་སྤིང་སྣ་བདུན། གཉེར་ཆེན་པོའི་བུམ་ལ། ཉི་མ་ཟླ་བ་རྣམས་སོ། །ཚོམ་བུ་དགུ་མ་  
ནི། རི་རབ། སྤིང་བཞི། ཉི་མ། ཟླ་བ། སྤྲི་གཙན། དུས་མེ་རྣམས་སོ། །ཚོམ་བུ་བདུན་མ་  
ནི། རི་རབ། སྤིང་བཞི། ཉི་མ། ཟླ་བ་རྣམས་སོ། །སྤྱིར་མཇུག་ལ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་  
ན་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་བཞི་ལས། ཕྱིའི་མཇུག་ནི། རི་རབ་སྤིང་བཞི་སོགས་གོང་གི་ཚོམ་བུའི་  
གངས་ཅི་རིགས་ལྟར་སྐོར་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་དག་དེ་དེའི་སྟེང་དུ་བརྒྱའི་སྟོང་པོ་ཡལ་  
གཉི་ཤུ་ཙུལ་པ་དེ་དེ། ཡལ་ག་དེ་དེའི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་



བའི་བར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་བ་སྐྱམས་པ་རེ་རེ། དེ་དག་རེ་རེའི་ཉེ་བ་ནས་བརྒྱའི་  
 ལྷོང་པོ་ཡལ་གཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་བ་རེ་རེ། ཡལ་ག་རེ་རེའི་སྤྲོད་དུ་ཡང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྤར་  
 དང་འདྲ་བ་རེ་རེ་སོགས་རྗེ་མང་རྗེ་མང་དུ་སྐྱོས་པས་ནམ་མཁའ་གང་བར་བསམས་ལ།  
 དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་  
 བའི་དགོ་བའི་ཅུ་བ་རྣམས་སྤྲོད་པར་མོས་ཏེ་འབྲུལ་བའོ། །ནང་གི་མཁུལ་ལོ། རང་གི་  
 ལུས་ཀྱི་ཤ་བགས་ལྷུ་ཚིགས་སོགས་སྒོས་སོ་སོར་བཞིག་སྟེ། བགས་པ་གསེར་གྱི་ས་  
 གཞི། བང་ཁོག་རི་རབ། སོག་དཔྱི་སྤྱིར་བཞི་སོགས་སུ་བསྐྱར་བར་མོས་ནས་འབྲུལ་  
 བའོ། །གསང་བའི་མཁུལ་ལོ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་རྩྭ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་རྩྭ་དེ་  
 ཡང་རི་རབ་སྤྱིར་བཞི་སོགས་སུ་བསྐྱར་བར་མོས་ཏེ་འབྲུལ་ལོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཁུལ་  
 ལོ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤོང་ཉིད་ལུས་དུ་བྱས་ཏེ་ལུས་ཅན་བདེ་  
 བ་ཆེན་པོའི་ལུས་སྤོང་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་དེ་ཉིད་  
 རྩྭ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་རྩྭ་དེ་ཡང་རི་རབ་སྤྱིར་བཞི་སོགས་སུ་བསྐྱར་བར་མོས་ཏེ་འབྲུལ་ལོ། །

ལྷ་བ་རྗོང་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས་བྱ་ཚུལ་ལོ། མེད་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱུ་བ་  
 ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པའི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་བ་དང་། སྤྱི་གཞུང་གི་འཕེལ་  
 ཁ་ཚོད་བ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་སྤོང་བའི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས།  
 ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་པོ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་  
 གཅིག་པོ། །པད་དཀར་རྩེ་བའི་དབྲུས་གནས་ཤིང་། །རྗོ་རྗེ་རྗེའི་བྱ་རྒྱན་སྐྱུས་པའི། །རྗོ་  
 རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང་། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཚོ་ག་བཞིན། །ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་རེ་རེ་  
 བཞུས། །ལྷུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་འགྱུར་བས། །འཕེལ་བ་རུ་ལྷི་མི་འགྱུར་ཞེས།  
 ལྷུང་བ་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས། །སྐྱུ་མཚོམས་སུ་ལྷི་སྤྲུང་པར་བྱ། །འབྲུམ་ལྷག་

ཏུ་ཉི་བརྒྱས་ལྟར་ན། །རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྲུང། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་བསྐོར་ཚུལ་དངོས་ཉི། སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་དགོན་མཚོག་གསུམ་  
ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། ཞེས་སོགས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སྡོམ་དུ་བཏང་ནས། རང་གི་  
སྤྱི་པོར་ཡི་གེ་པོ་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམས་ལ། པོ་དེ་ཡང་འོད་དུ་ལྷུ་བ་  
ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ལྟེ་བ་གེ་སར་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་  
བྱུང་བར་བསམ། དེའི་ལྟེ་བར་ཨ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱའི་ལྟེ་  
བ་དང་ཚད་མཉམ་པ། དེའི་སྤྱིར་དུ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལྷུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་  
ཅེ་སྟེ་བ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོས་མཚན་བ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བར་བསམ། དོ་རྩེ་དེ་ལས་  
འོད་ཟེར་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོད་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། འོད་ཟེར་རྒྱར་འདུས་ནས་  
དོ་རྩེ་ལ་ཐེམ། དོ་རྩེ་རྩྭ་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ལྷུ་བ་ལས། དོ་རྩེ་སེམས་དབའ་སྐྱུ་མདོག་  
དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་དོ་རྩེ་དང་བྲིལ་བུ་འདྲིན་པས་ཡུམ་གྱི་སོག་ཕྱག་ཏུ་  
བསྡོལ་བ། དར་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་ན་བཟང་གསོལ་བ། ཞབས་དོ་རྩེ་སྤྱིལ་བྱང་གིས་བཞུགས་  
པ། དེའི་པར་ན་ཡུམ་དོ་རྩེ་བསྐྱེམས་མ་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་གྱི་ལྷག་  
དང་ཐོད་པ་འདྲིན་པས། ཡབ་གྱི་མགུལ་ནས་འཁྲུད་པ། ཡུམ་གྱི་ཞབས་གཉིས་གྱིས་ཡབ་  
གྱི་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་སྤྱིར་ནས་འབྲིལ་ཏེ་འཁྲུད་པ་དོ་རྩེ་སེམས་དབའ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་པོར་  
ཨོྲེ་དཀར་པོ། མགྱིན་པར་ལྷན་དམར་པོ། ལྷགས་པར་རྩྭ་སྡོམ་པོས་མཚན་པར་མོས་ལ་  
ཡེ་ཤེས་པ་འགྲུག་ཐེམ། དབང་བསྐྱུར་རྒྱས་བཏབ་རྣམས་མདོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐོར་བར་  
བྱོལ། །དེ་ནས་རང་གི་ཕྱགས་ཀར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་  
རྣམ་པ་ཅན་འཁོད་པར་མོས་ལ། དེའི་མཐར་ཆེ་འདྲིའི་པ་མ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་སའི་བྲིག་པ་བཞིན་སྐྱབ་ཤིག་གེར་འཁོད་པར་བསམ། རང་གི་སྤྱི་པོའི་དོ་རྩེ་སེམས་

དཔའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་གདན་ལ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ། དེའི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་བསྐྱོར་བ་  
ལས་འོད་ཟེར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་བ་སྐྱོས་པའི་སྡེ་མོར་དོ་རྗེ་  
སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་རེ་རྣམས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱོར་མཚམས་ནས་ཐོན་ཏེ། རང་གི་  
སྐྱེ་བོ་ནས་ལྷགས། སྤྱིང་གར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྐྱེ་བོར་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་  
ཡབ་ཡུམ་བྱུང་རེ་བལྟགས་པར་བསམ། ཡང་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་སྐགས་  
འབྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་བ་སྐྱོས་པའི་སྡེ་མོར་མཚོད་སྟུ་མཚོད་  
རྣམས་སྣ་ཚོ་གས་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་བ་སྐྱོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་ཐམས་ཅད་  
ལ་མཉེས་པའི་མཚོད་བ་སྟལ་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་  
ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱུས་ཏེ། སྐྱེ་བོའི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་བེམ་  
པས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྐྱིབ་སྐྱོང་བ་ལ་ཐོགས་  
པ་མེད་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཏུས་པ་གཟེ་བརྗིད་ལུན་སུམ་ཚོ་གས་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ།།

དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་བརྒྱ་བའི་ཚོ། དམིགས་བ་བྱ་ཚུལ་ནི། ཡས་འདེད་ཀྱི་དམིགས་  
པ། མས་འདེད་ཀྱི་དམིགས་པ། ལྷང་འདེད་ཀྱི་དམིགས་པ་གསུམ་ལས་གང་བྱས་གྱང་བྱང་  
བས། ཡས་འདེད་ལྷང་ན། རང་གི་སྐྱེ་བོའི་དོ་རྗེ་སེམས་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་སྐགས་འབྲེང་  
དང་བཅས་པ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱུང་སེམས་དཀར་དམར་དང་  
འབྲེས་བ་སྐྱོར་མཚམས་ནས་ཐོན། རང་གི་སྐྱེ་བོ་ནས་ལྷགས། སྤྱིང་གར་སྐྱེ་བས་སྤྱིང་  
གའི་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྐྱེ་བོ་ནས་ལྷགས་ཏེ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
ཚོ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྐྱིབ་ཉེས་སྤྱང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་  
ཐམས་ཅད་སྟག་ཚའི་ཁྲ་བ་སྟུ་བུའི་རྣམ་པར་དབང་པོའི་སྐོ་དང་བ་སྐྱེའི་བྱ་ག་ནས་ཕྱིར་  
ཐོན་ཏེ། ལུས་ཤེལ་སྐོང་ཕྱིས་པ་སྐྱར་བྱི་མ་དང་བུལ་བར་བསམ་ནས་བརྒྱ་བའོ། །མས་

འདེད་ལྟར་ན། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྒྱགས་ཀ་ནས་བདུད་ཅི་སྣང་ལྟར་བབས་ཏེ། སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ནས་རྒྱ་མཐོང་གྱི་བར་གང་བས། འགྲུ་འཁྱུ་ཡོད་པའི་སློབ་དུ་  
ཚུ་སྤྱི་བ་ལྟར་ཉེས་ལྟར་སྤྲི་བ་སྤྲི་བ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིས་བཏེགས་ཏེ། དབང་པོའི་སློབ་  
དང་བ་སྤྱི་བྱ་བ་ནས་སྤྲི་བ་ཚེ་ལུ་བའི་རྣམ་པར་སྐོབ་ཏེ་ཡུས་སྣང་ལྟར་བྱེ་མ་དང་བྲལ་  
བར་བསམ་ནས་བསྐྱེད།

ལྟར་འདེད་ལྟར་ན། རང་གི་སྤྱི་བར་གང་གནས་པའི་རང་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་  
སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བར་གང་ཉེས་ལྟར་སྤྲི་བ་སྤྲི་བ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱི་བར་གང་  
པོ་སློབ་དུ་སྤྱི་བར་གནས་པར་བསམས་ལ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྒྱགས་ཀ་ནས་བབས་པའི་  
བདུད་ཅིའི་རྒྱན་སློབ་པ་ཅན་པོ་དེ་ལ་སོགས་ལ། ཚུ་རྒྱུན་བྱ་བ་པོས་ཐལ་སྤྱི་བ་སོགས་ལྟར་  
སྤྲི་བ་སྤྲི་བ་ཅན་པོའི་སློབ་དེ་ཉིད་བཞིན་གནས་སྣང་ལྟར་དབང་པོའི་སློབ་དང་བ་སྤྱི་བྱ་བ་  
ནས་སྤྱི་བ་སྐོབ་པས་བྱེ་མ་དང་བྲལ་བར་བསམ་སྟེ་བསྐྱེད། །ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་རང་གི་སྤྱི་བར་གང་གསལ་འདེབས་མི་བདེ་ན། རང་གི་སྐྱེ་བོའི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་  
རྒྱགས་ཀ་ནི་ལྟུང་སྤྱི་བར་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས། འོད་ཟེར་དབག་ཏུ་མེད་པ་སློབ་པའི་སྤྱི་  
མོར་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་རེ་རེ་སློབ་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བོར་  
ལྷགས་ནས་བདུད་ཅི་སྣང་ལྟར་བབས་པའི་དམིགས་པ་གོང་བཞིན་བྱས་ནས་བསྐྱེད།

བསྐྱེད་པའི་རྒྱགས་ཀྱི་དོན་ལ། ལོ་ནི་གོང་དུ་བཞག་ཟེན་པ་ལྟར་དང་། བརྟེན་པ་ལྟར་  
རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ། ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཚིག་མ་རྒྱ་སྤྱི་བ་ཡ་ནི་རྗེ་སྤྱི་བར་སྤྱི་བར་སྤྱི་བར་  
ཏེ་ལོ་ལ་ནི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བར། ཏིལ་ལྟར་གནས་པར་མཛོད། རི་རྩོམ་ལྟར་སྤྱི་བར་  
ནི་བདག་གྲུ་མ་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། ལྟུང་ཏེ་ལྟུང་མེ་རྩ་མ་ནི་བདག་ལ་ཞེན་ཏུ་  
དམྱེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། ལ་རྒྱ་རྩོམ་མེ་རྩ་མ་ནི་བདག་ལ་རྗེས་སུ་ཚགས་པའི་

རང་བཞིན་དུ་མཛོད། ལྷ་སོ་ཕྱོ་མེ་རྩ་མ་ལི་བདག་ལ་ལེན་དུ་དགེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་  
མཛོད། སམ་སིརྩི་མེ་བྲ་ཡ་རྩུ་ལི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། སམ་  
ཀམ་སྲུ་ཚ་མེ་ལི་བདག་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་སྦྱལ་དུ་གསོལ། ཅིའྲི་ལྷོ་ཡི་ཀྱ་རུ་ལི་སེམས་  
ཀྱི་དཔལ་དུ་མཛོད། ལྷོ་ལི་ཐུགས་དོ་རྗོ་སེམ་པོལ། ཉ་ཉ་ཉ་ཉ་ཉོ་ལྷས་ཡེ་ལེས་ལྷ་མཚོན།  
རྩ་ག་མཐོན་ལི་བཅོམ་ལྷན་འདས། སམ་ཉ་སྲུ་ག་ཉ་ལི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་  
ཀྱི། བརྗོ་ལི་དོ་རྗོ། མ་མེ་ལི་བདག་སྦྱུ་ལི་མ་དོར་ཅིག་བརྗོ་རྩ་མ་ལི་དོ་རྗོ་ཅན་ཀྱི་རང་  
བཞིན། མཐོ་ས་མ་ཡ་སུ་ལི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ། ལྷོ་ལི་གསུང་དོ་རྗོ་སེམ་  
པོན་ལིན་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བ་མེད་པ་མཚོན། ལྷོ་གིས་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་ཡེ་ལེས་  
མཚོན། བཟ་ཀྱིས་བདེ་སྦོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ལེས་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་མི་  
མཐུན་སྦོགས་ཀྱང་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ། བཟ་ལི་འཛོམས་བྱེད་དགའ་ཡིན་ཏེ། །སྦོགས་  
དང་བཅས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བརྒྱས་པའི་མཐར། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྦྱི་པོའི་དོ་རྗོ་  
སེམས་དཔའ་ལ་མཐོན་གཅིག་དུ་བརྗོད་པར་མོས་ལ། མཛོན་བརྗོད་ནས་གསུངས་པའི་  
ཚིགས་བཅད། བདག་ལི་མི་ལེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དོ་རྗོ་སེམས་དཔའ་  
དེ་དག་གང་གི་སྦྱི་པོར་བཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་ཀྱི་སྦྱིག་  
སྦྱིབ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཚགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་གོ། །ཞེས་སྦྱང་སྦྱང་གསུངས་  
ནས་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པས། རང་གཞན་ཀྱི་ལྷས་དག་ཡིད་  
གསུམ་དང་དོ་རྗོ་སེམས་དཔའི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ།།

དེ་ལྟར་དོར་སེམས་བསྐྱོན་བརྒྱས་བྱེད་པ་ལ། སྦྱིག་པའི་གཉེན་སོ་སྦོབས་བཞི་ཚང་  
ཚུལ་ལི། སྦྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་ཉེན་ཀྱི་སྦོབས། བསྐྱོན་བརྒྱས་དངོས་ལི་གཉེན་

པོ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པའི་སྟོབས། བདག་ནི་མི་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་  
ནི་རྣམ་པར་སྐྱབ་འབྱིན་པའི་སྟོབས། སྐྱབ་ཆད་སྤིག་པ་མི་བྱེད་པར་སྟོམ་སེམས་བྱ་བ་  
ནི་ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་སྟོབས་ཀྱི་སྟོབས་ཏེ། མྱི་མ་འདི་ལྷགས་ལ་བསྟན་པའོ། །འདི་ཡན་  
ཆད་ཐུན་གྱི་མགོར་ངེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་ངེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྐྱོར་བའི་  
ཉིང་འཛིན་བསྟོམ་ཚུལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་འཛིན་བསྟོམ་ཚུལ། ལས་  
རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་འཛིན་བསྟོམ་ཚུལ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། འཆི་བ་ཚོས་སྐྱར་  
འབྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བྱ་ཚུལ། གང་དུ་འཆོར་རྒྱ་  
བའི་གནས་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་དེ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་རྒྱ་  
རྩོ་རྩོ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ། སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་འབྲས་བུ་རྩོ་རྩོ་འཛིན་  
པ་བསྐྱེད་ཚུལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་འཐོབ་  
པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྐྱོར་ཚུལ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱབས་  
ལ་སྐྱོད་པའི་ཉེན་འཛམ་བྱ་སྤྱིར་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ས་ཚུ་མེ་རྒྱར་ཅ་ཐེག་ལེ་དུག་ལྟན་  
དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འབྱུང་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱ་བ་དང་ཚོས་  
མཐུན་པར་ཚོགས་ཞིང་ལ་སྤྱལ་མཚོད་སོགས་བྱ་ཚུལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འདུ་བྱས་པའི་  
འོག་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྟོང་  
ཉིད་བསྟོམ་ཚུལ། འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དེ་འགལ་རྒྱན་འགོག་པའི་དོན་དུ་  
བསྐྱར་འཁོར་བསྟོམ་ཚུལ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ཚོགས་ཞིང་སྐྱབ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་  
དང་། དེ་ལ་ཚོགས་གསོག་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་སྐྱབ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། ཚོས་  
སྐྱེ་ལས་གཞུགས་སྐྱེའི་རྣམ་པར་སྐྱབ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྐྱབ་



འདྲེན་པའི་ཚུལ་དང་། འོག་མིན་བདེ་བ་ཅན་སོགས་ནས་སྐྱུན་འདྲེན་བ་ལྟ་བུ་གནས་ཀྱི་  
བྲག་བ་ནས་སྐྱུན་འདྲེན་པའི་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་།

སྐབས་འདིར་རི་ལྗང་སྐྱུན་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷ་ལི་ཏས། རང་གི་སྤྱིང་གར་བརྒྱ་  
ལ། །ཉི་མ་ལ་གནས་ཡི་གེ་མཚོག། །ཐུགས་ཀྱི་ནམ་བུ་རབ་བསྐྱོམས་ཏེ། །སྤྲོ་མ་དང་  
བཅས་ལྟ་དམིགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས། རང་ཉིད་འདིགས་བྱེད་  
ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པར་གསལ་བའི་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། རང་ཉིད་  
འདིགས་བྱེད་མ་ཉེའི་ཞལ་ཅན་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་བ་ལྷུ་བཅས་སུ་གསལ་བའི་  
སྤྱིང་གའི་ཐད་ཀྱི་ཅ་དབུ་མར་སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་མཚོན་བར་བྱེད་པའི་སྐྱོ་ཚོགས་བརྒྱ་  
འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཁམས་དཀར་དམར་མཚོན་བར་  
བྱེད་པའི་ཉི་མའི་སྤྱིང་དུ། །ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱུར་སེམས་མཚོན་བར་བྱེད་པའི་རྩྭ་ཡིག་མཐིང་  
ག་གྲེན་དུ་འབྲང་བ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་རང་བཞིན་ཅན། འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྐྱ་སྐྱ་འཕྲོ་བ་ཞིག་  
བསམས་ལ། རྩྭ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། བ་སྤྱིང་བྱ་ག་ནས་  
འོད་ཟེར་སྤྱིང་ཚོན་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་ནམ་བུ་ཅན་ཅུགས་བརྒྱུད་དཔག་ཏུ་མེད་བ་འཕྲོས་ཏེ།  
སྤྱིགས་བརྒྱའི་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་མཐའ་མེད་བ་ཐམས་ཅད་གསལ་སིང་སིང་བར་  
ཁྲབ་བར་བྱས་སོང་སྐྱམ་དུ་མོས་བ་བྲག་པོ་བྱའོ།།

གལ་ཏེ་འོད་ཟེར་གྱིས་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྲབ་བ་སྐྱོ་ལ་འཆར་མི་  
བདེ་ན། རང་གི་སྤྱིང་རྣམས་ཚད་གྱིས་འོད་ཟེར་རི་ཅམ་སྤྱོས་བ་དེས་སྤོད་བརྒྱད་ཡོད་དོ་  
ཅོག་ལ་ཁྲབ་བར་ཐག་བཅད་པས་ཀྱང་ཚོག་པར་རྗེ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གསུངས། དེ་  
ལྟར་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་གྱིས་སྤྱིགས་བརྒྱའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་  
བར་མོས་པའི་རྗེས་སུ། སྤྱིགས་བརྒྱའི་ཞིང་ཁམས་དེ་དག་ན་བཞུགས་པའི་རིགས་སྤྱི་ལ་

བསྐྱེད་ཅིང་འཛིན་པ་གཞི་དང་སོ་སྣོད་པའི་ཉིང་ལེ་འཛིན།

སོགས་པའི་སངས་རྒྱལ། རྗེ་རྗེ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས། རྗེ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་ལ་  
སོགས་པའི་ཁྲོ་ཤོ། སེམས་མ་རྗེ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་རིག་པའི་ཚོགས་ཉེ་མདོར་ན་སངས་  
རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་  
ཉེན་དང་བཟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱ་མ་དང་བཅས་པ་རང་གི་མདུན་ཐད་ཀྱི་ལམ་མཁར་  
སྐྱོན་བྱངས་པར་བསམ།

མཐའ་སྐྱོར་དུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་  
བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ནམ་མཁའ་གང་བའི་ཚད་དུ་གསལ་འདེབས་པའམ། ལྷོ་ལ་འཆར་མི་  
བདེ་ན། མཐའ་སྐྱོར་གྱི་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དེ་དག་ཀྱང་དཔུས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་  
བུ་གསུམ་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ནས། འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མ་ཉེན་དང་བཟེན་  
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་རྣམ་པར་གསལ་འདེབས་ཀྱང་རྒྱང་བར་བཤད། ཤོང་གི་  
སྐྱ་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་མ་ནི། ཚོས་འདིའི་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་མན་དག་  
གནང་བའི་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྐྱ་མའམ། དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཅི་རིགས་ཐོབ་  
པའི་སྐྱ་མ་ཡིན་ལ།

སྐབས་འདིར་སྐྱ་མ་ཚོགས་ཞིང་དུ་བྱ་བའི་དགོས་པ་ནི། འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་  
ལས་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཚོན་པ་བས་ཀྱང་སྐྱ་མའི་བ་  
སྐྱའི་བྱ་གཅིག་ལ་མཚོན་པའི་བསོད་ནམས་ལྟག་པར་ཆེ་བར་རྒྱུད་ཨ་ན་ཏ། སྐྱ་འབྲུལ་  
ཅ་བ། ལྷོ་མ་འབྲུང་། རི་མ་ལྷ། ཞལ་ལྷང་། སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་སོགས་བཀའ་བསྟན་བཅས་  
རྣམ་དག་དུ་མ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ལེགས་ཚོགས་ཀྱན་གྱི་གཞི་དང་  
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བཟེན་པར་བྱ་བའི་ཚད་དུ་ཡིན་ཏེ། རོན་དེ་ལ་དགོངས་



ནས། ལྷ་མི་ཉམ་ཀྱང་། རྣམ་དང་བཅས་ལྷ་དམིགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

དེས་ན་རྣམ་ཚོགས་ཞིང་དུ་སྐྱབ་འདྲེན་དགོས་ཤིང་། སྐྱབ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་རི་ལྷ་  
བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་མོས་ནས་སྐྱབ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་  
གཅིག་དང་། རྣམ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་གྱི་དུར་ཁོང་ན་སེང་ཁྲིའི་སྤྱང་ན་བཞུགས་པར་  
མོས་ཉེ་སྐྱབ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། རྣམ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་དབུ་གཙུག་ཏུ་  
རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དུ་གནས་པར་མོས་ནས་སྐྱབ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས།  
དང་པོ་ནི། འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ལྷ་བ་པས་གསུངས་པའི་བདེ་  
མཚོག་གི་སྐྱབ་ཐབས་འགའ་ཞིག་གི་ལུགས་དང་། ལྷི་མ་ནི་གྱི་རྡོར་དང་། འཛིགས་བྱེད་  
སོགས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་ལུགས་སྲི་མ་ལྟར་བྱ་དགོས་པར་མཁས་པ་དུ་  
མའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཐུན་པ་ལྟར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་  
དང་ཐ་མི་དད་དུ་མོས་ནས་སྐྱབ་འདྲེན་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་གསུངས་  
པའང་ཡོད་པས་ཤེས་པར་གྲོས་ཤིག།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་རྣམ་ཚོགས་སྐྱབ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ནི། ཚོགས་ཞིང་གི་དགྲིལ་འཁོར་  
གྱི་གཙོ་བོ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཅ་ཞལ་གྱི་སྤྱང་སྲིན་ཞལ་གྱི་མདུན་དུ་རང་གི་བྲིན་ཅན་ཅ་བའི་  
རྣམ་ཚོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཞུགས་པར་མོས་ནས་སྐྱབ་འདྲེན་དགོས་ཤིང་། རྣམ་  
མ་དེ་ཡང་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་ནས་སྐྱབ་  
འདྲེན་དགོས་པར་ལུང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆའི་ཐེན་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་དགྲིལ་  
འཁོར་པའི་ལྷ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་བྱངས་པའི་རྗེས་སུ། སྤྱང་ག་ནས་སྲོམ་པའི་  
འོད་ཟེར་རྣམས་ཚུར་འདུས་ནས་སྤྱང་གའི་རྩྭ་ལ་ཐེན་པར་བསམ་པ་གལ་ཆེའོ། །འདིས་  
མཚོན་ནས་གོང་འོག་རྣམས་སྐྱ་འོད་ཟེར་དང་ལྷ་མོ་སྲོ་འདུས་སོགས་སྤྱང་གའི་རྩྭ་ལས་

བྱེད་པ་དེས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ཅམ་  
མཚོན་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཅ་བ་མཐར་སྟེན་སྐྱེད་སེམས་ཡིན་པའང་མཚོན་ཞིང་།  
སྐྱོས་པའི་འོད་ཟེར་སོགས་ཚུར་འདུས་ནས་སྟོང་གའི་རྩི་ལ་ཐེམ་པར་མོས་པས། རྫོགས་  
རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་རགས་པའི་རྐྱེད་སེམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་  
ལ་ཐེམ་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བའི་སྟོན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་གནད་ཤིན་ཏུ་  
ཆེ་བར་མཁས་པ་དུ་མས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འོད་ཟེར་སོགས་ཚུར་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་སེམས་  
ཡུང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྐྱེད་ལས། བརྗོད་ནས་དོ་རྗེ་སྟོན་བཞི། རྫོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་  
བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེང་རོ།།

དེ་ལྟར་ཚོགས་ཞིང་སྐྱབས་བྱེད་པར་ཉེ་མདུན་དུ་གསལ་བཏབ་རྗེས། གཉིས་པ་ཚོགས་  
གསོག་ཚུལ་ནི་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལྷ་ལི་ཏས། ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་ཚོགས་ཀྱི་སྟེང་། །ཕྱག་  
འཆའ་ནས་ནི་བསྐྱེད་མཐར་སྟེན། །བདུན་རྒྱུ་མས་བསགས་ནས་དེ་རྗེས་སུ། །ཆངས་པའི་  
གནས་བཞི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས་ཚོགས་ཞིང་གི་སྐྱེ་མ་  
དང་ལྷ་རྒྱུ་ལས། ཕྱག་འཆའ་བ། མཚོན་པ་འབྲུལ་བ། སྟོན་པ་བཞགས་པ། དགོ་བ་ལ་  
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། དགོ་ཅ་བསྐྱེད་བ། སྐྱབས་འགོ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདུན་རྒྱུ་དག་དང་།  
ལུས་འབྲུལ་བ། ལམ་ལ་བསྐྱེད་པར་དམ་བཅའ་བ། དེགས་ལྷའི་སྟོན་པ་བཟུང་བ། ཆང་  
མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་རྒྱུ་དགོས་ཤིང་། ལུས་འབྲུལ་བ་སོགས་ནི་ལུས་མཉེས་པར་  
བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མཚོན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་བར་བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བདེ་མཚོག་  
གི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་གསུངས། དེ་དག་ལས་ཐོག་མར་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི། གང་གི་རིན་གྱིས་  
བདེ་ཆེན་གནས། །ཞེས་སོགས་སྟོན་འབྲུང་ལས་བཞགས་པའི་སྟོན་གཅིག་གིས་སྐྱེ་མ་ལ་  
ཕྱག་བྱ། གསུགས་མཚོག་མཚོག་ཏུ་དག་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ལྷ་ལི་ཏས་བཞགས་པའི་

ཞེ་དགུ་མའི་སྐྱུབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ག་གཅིག་གིས་ཚོགས་ཞིང་གི་ལྷ་ལ་ཕྱག་  
 བུའོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་གི་དེན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི།  
 རང་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་སོགས་བྱས་པའི་སྐྱ་མ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བཀའ་དེན་གྱིས་ཞེས་  
 པའོ། །བདེ་ཆེན་གནས་ཞེས་པ་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་  
 འཕྲོ་བ་འབྱུར་བ། །སྐྱ་མ་ཞེས་པ་ནི། དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་སྟེ་སྟེགས་  
 དུས་ཀྱི་ཆེ་སྲུང་གཅིག་ལའང་འཕྲོ་བ་བར་འབྱུར་བར་མཛད་པ་པོ་ནི་སྐྱ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་  
 པའི་དོན་ཡིན། རིན་ཆེན་ལྷ་བུའི་སྐྱ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྷར་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཡང་  
 སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྲུང་གཅིག་ལ་སྒྲོལ་བར་བྱས་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ནི། རིན་  
 པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། དོ་རྗེ་  
 ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། །ཅེས་པའི་དོ་རྗེ་ཅན་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་ལ། དོ་རྗེ་ཅན་ཞེས་  
 སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་བཀའ་དེན་དང་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི་སྐྱ་  
 མ་དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བལྟས་ནས་སྐྱ་མ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་  
 དེན་ཅན་པའི་སྒྲོ་ནས་མིག་ནས་མཆི་མ་འཐུགས་པ་དང་བ་སྐྱ་ལྡང་བའི་ཚད་དུ་དད་གུས་  
 ལུགས་ཅག་ཏུ་བསྐྱེད་དེ། སྐྱ་མ་དེའི་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱུ་ལ་འདུད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་  
 པའི་དོན་ཡིན་པས། དོན་དེ་ལྷར་ཅན་བཞིན་པས་སྐྱ་མ་ལ་ཕྱག་བུའོ། །

ཚོགས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་ལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་  
 དེ་ཉིད་གཟུགས་སྐྱའི་རྣམ་པར་ཤར་བས་ན། གཟུགས་མཚོག་ཅེས་པ་དང་། ལམ་དང་  
 འབྲས་བུའི་གནད་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་དང་། བདུད་དང་གཤིན་རྗེ་མ་རུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་  
 འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའི་སྐྱུར་སྟོན་པས་ན། མཚོག་ཏུ་ཅག་པོ་ཆེ། །ཞེས་པ་  
 དང་། སྐྱིབ་གཉིས་བདུད་བཞི་སོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བས་ན་

དཔལ་ལོ་དང་། ལྷ་གསུང་ལྷགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སངས་  
རྒྱལ་འཕགས་པ་ནང་པའི་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྲོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི། གཞན་གང་  
གི་འདྲ་སྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་མཚོག་གི་སྲོད་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བའམ། ཡང་ན་ཐབས་སྣ་  
ཚོགས་གྱིས་འགོ་བའི་དོན་ལ་སྲོད་པའམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གནས་ལུས་ཡོངས་སྲོད་  
ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སྲོད་པས་ན་མཚོག་གི་སྲོད་ཡུལ་ཅན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། གཏུལ་  
དཀའ་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་པ། །ཞེས་པ་ནི། གཏུལ་དཀའ་བ་ཕྱི་ལོ་ལས་གྱི་གཤེན་རྗེ་  
དང་། ལང་གི་གཤེན་རྗེ་དུག་གསུམ་དང་། གསང་བའི་གཤེན་རྗེ་ཉེར་སྐྱོབ་སྟེ་ཕྱི་ནང་  
གསང་བའི་གཤེན་རྗེ་མ་ལུས་པར་འདུལ་བའི་སྣོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུས་རྒྱུན་དུ་  
མཛད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་པ་ནི། དོ་རྗེ་སྣོད་པ་ཉིད་དང་། འཛིགས་  
བྱེད་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་ཚེན་སོ་གཉིས་དབྱེད་མི་བྱེད་པའི་འབྲས་དུས་གྱི་བདེ་སྣོད་ཡེ་  
ཤེས་ནི་དེས་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དང་། དེས་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་བདེ་སྣོད་  
དབྱེད་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཞལ་དགུ་ཕྱག་སོ་བཞི་ཞབས་  
བཅུ་དུག་དང་ལྷན་པ་སོགས་གཞུགས་སྐྱེའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ནི་དང་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་འཛིགས་  
བྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལོ།།

ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། འདུད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལ་མཚེས་བྱ་བ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་།  
འདུད་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་དོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སློལ་གྱི་མའི་དོན་ལྷན་བཞིན་པས་  
ཚོགས་ཞིང་གི་སྣ་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྣ་མ་དང་སྣ་གའི་སྣ་ལ་ཕྱག་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་  
དག་བཟོད་པའི་ཚེ། རང་གི་མཐའ་སྣོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་ནས་རང་དང་འབྲ་  
བར་དག་ཏུ་བསྐྱེད་ཚིག་བཟོད་ཅིང་། ལུས་གྱིས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཡིད་གྱིས་དད་གུས་

ཕྱགས་པ་ལ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་མོས་དགོས་པར་ཇི་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཟུ་མཚོས་གསུངས་སོ།།

དེ་རྗེས། མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་ནི། རང་གི་སྣོད་གའི་ས་པོན་རྒྱ་ཡིག་མཐིང་གའི་འོད་  
ཟེར་ལས་ངོ་བོ་བདེ་སྣོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་ལྷ་མོ་ཅ་ཅི་ཀ་དཀར་  
མོ། བག་མོ་སྟོན་མོ། དབྱེར་ཅན་མ་དམར་མོ། ལོ་དེ་ལྷུང་ལྷུང་རྣམས་ཡབ་མེད་པ་སྤྲུལ་ན་  
བདེ་སྣོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚོད་ཡོན་ཞབས་བསེལ་སོགས་སྐབས་གང་ཡིན་ཀྱི་མཚོད་  
རྗེས་ཐོགས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ། མདུན་ཀྱི་ཚོགས་ཞིང་ལ་མཚོད་པ་འབྲུལ་བར་  
བསམས་ལ། སྐབས་གང་ཡིན་ཀྱི་མཚོད་པ་སྤུལ་ཚར་མ་ཐག་ཏུ་མཚོད་སྟོང་དེ་རྣམས་སྤྱད་  
སྣོད་གར་ཐིམ་པར་བསམ་སྟེ་དོ་རྗེ་བསྐྱེད་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད། །མཚོད་སྟོང་སྣོད་གར་བསྐྱེད་  
བའི་དགོས་པ་ཡང་། ལོང་དུ་ཚོགས་ཞིང་སྐྱབ་འདེན་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་སྟུང་རོ།།

མཚོད་པ་འབྲུལ་བའི་སྤྲུལ་ནི། འདིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་བ་དང་། ལའོང་  
དུག་གི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་མཚོད་སྤྲུལ། ཇོ་རྩི་རྩི་རྩི་ལེས་པས་མཚོད་ཡོན་དབྲུལ།  
དེའི་སྤྲུལ་དོན་ནི། འཕྲོག་བྱེད་མཚེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པའི་ཞལ་ཅན་ལ། ཞེས་གང་  
ལ་འབྲུལ་བའི་ལུལ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའོ། །ཇོ་རྩི་རྩི་སྟེ་ཅེས་པས་ཞབས་བསེལ་  
འབྲུལ། སྤྲུལ་དོན་ནི། ཐ་མལ་བའི་སྤྱང་ཞེན་བཅད་པའི་བདེ་སྣོད་གི་རྣམ་འབྲུལ་ཞེས་  
ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའོ། །ཇོ་མི་གི་ཏུ་ན་ན་དུལྟོ་སཏུ་ད་མ་ཀ་གཤམ་གཤམ་ཞེས་པས་  
དི་ཚབ་འབྲུལ། སྤྲུལ་དོན་ནི། མ་རུངས་པ་བསྐྱེད་བའི་སྣོད་ཁྲག་ཅེས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་  
བརྗོད་པའོ། །ཇོ་ཀུ་སྤྱང་རྩི་ལི་ནི་ངོ་རྩི་སྟེ་སྟེ་ཅེས་པས་མེ་ཉོག་འབྲུལ། སྤྲུལ་དོན་  
ནི། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཞུགས་ཅན། ཞེས་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའོ། །ཇོ་རྩི་རྩི་རྩི་  
སྟེ་ཅེས་པས་བདུག་སྟོས་འབྲུལ། སྤྲུལ་དོན་ནི། འཕྲོག་བྱེད་དབྱེས་པའི་ཚེད་དུ་ཞེས་  
དགོས་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའོ། །ཇོ་དེས་ལོ་ཅོན་མི་གི་ཏུ་ན་ན་མཏུ་ཨ་ལྷ་ལྷ་ཏ་ས་ན་དེ་





ཐབས་ལས་གསུངས་པའི་སྡིག་པ་ནམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཚུབ་  
སེམས་ནི་ཡང་དག་བསྐྱེད། །ཅེས་པའི་བར་རྐང་བ་དགུ་ཡོད་པའི་ཐོག་མ་གསུམ་གྱིས་  
སྡིག་པ་བཤགས་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གི་མཐའ་སྐོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་  
པར་མོས་ནས་རང་རི་ལྟར་བཤགས་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་  
སྡིག་པ་བཤགས་པར་མོས་ལ། ཚེ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་ལ་དུག་  
ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟར་འཁྱོད་སེམས་དྲག་པོས། སྡིག་པ་ནམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ། །ཞེས་  
བརྗོད་ཅིང་། དེའི་མཇུག་ཏུ། སྐྱེས་ཤིང་ཞེས་པ་ནི། སྤར་འདས་པའི་དུས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་  
ཟེན་པའི་སྡིག་པ་དང་། བྱང་བ་ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟར་པའི་དུས་སུ་བྱང་བའི་སྡིག་པ་དང་།  
ནམས་ནི་བསལ་ཞེས་པ་ནི། འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་པའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་སྡིག་  
པ་དེ་ནམས་ནི་སྤྱར་དུ་བསལ་དུ་གསོལ། ཞེས་འཁྱོད་སེམས་དྲག་པོ་དང་བཅས་པས་  
བཤགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས། དོན་དེ་ལྟར་བསམ་ནས་སྡིག་པ་བཤགས་པར་བྱའོ།

དེ་རྗེས། མི་བྱེད་པར་ཡང་སྐྱུན་སྤར་བརྗོད། །ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤར་བྱས་ཀྱི་  
སྡིག་པ་ནམས་འཁྱོད་པ་དྲག་པོས་འཆགས་པར་མ་ཟད། ད་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་སྡིག་པ་དེ་  
འདྲ་བ་མི་བྱེད་པར་སྐྱོམ་མོ། །ཞེས་སྐྱོམ་སེམས་དང་བཅས་པས། ཚོགས་ཞིང་གི་ལྷ་  
མ་དང་ལྟ་ནམས་ཀྱི་སྐྱུན་སྤར་དམ་བཅའ་བའི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་ཉེས་པ་ཕྱི་  
མ་བྱེད་པར་འདོད་བཞིན་དུ་དག་ཏུ་མི་བྱེད་པར་ཡང་སྐྱུན་སྤར་བརྗོད། ཅེས་བརྗོད་པ་  
ནི། སྤར་གྱི་སྡིག་པ་མི་འདག་པའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱལ་བ་སྐྱས་བཅས་ཀྱི་སྐྱུན་སྤར་བརྗོད་དུ་  
སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཉེན་ཆེ་བས། སྡིག་པ་འདི་འདྲ་བ་མ་ལོ་ཚུན་ཆད་དང་། དེ་  
ལྟར་མ་རུས་ན། ལོ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ཞག་དང་། དུས་ཚོད་འདི་ཅམ་གྱི་བར་དུ་སྡིག་པ་  
ཆེ་གོ་མོ་ཡང་དག་པར་སྐྱོམ་མོ་ཞེས་སྐྱོམ་སེམས་བཅས་མིན་གྱིས་བརྗོད་དགོས་ཤིང་།



འཕྲུལ་དུ་སྦྱོང་མི་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་རབས་འདི་དང་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་སྦྱོང་བྱས་པར་  
གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྦྱོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྐོ་ནས་ཀྱང་ཉེས་པ་ལས་སྦྱང་སྦྱོག་པའི་  
དོད་སྐྱབ་ཚམ་བྱ་དགོས་པར་ཆོས་སྦྱོང་ལོར་བུའི་འབྲེང་བ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་སྦྱོབས་བཞི་ཚང་བར་བྱ་ཚུལ་ནི། མདུན་གྱི་ཚོགས་ཞིང་ལ་སྦྱོ་བྱུགས་གཏང་  
ནས་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། སྤྲིག་པ་འདི་དག་བསལ་ནས་སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འཛོལ་བར་བུའོ་སྦྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྟོན་  
གྱི་སྦྱོབས་དང་། སྤྲིག་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་འབྱོར་བ་དག་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་སྐྱབ་  
འབྱེན་པའི་སྦྱོབས་དང་། སྤྲིན་ཚད་ཀྱི་ཉེས་པ་རང་གི་བྱས་ཚད་ཀྱིས་སྦྱོམ་པ་ནི་ཉེས་པ་  
ལས་སྦྱང་སྦྱོག་པའི་སྦྱོབས་དང་། སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་པོ་རང་དང་། བྱས་པའི་སྤྲིག་པ་དང་།  
གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིག་པ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཉེ་སྤྲིག་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་  
མ་གྲུབ་པར་བསམ་པ་ནི་གཉེན་པོའི་སྦྱོབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དམིགས་པའི་སྦྱོ་ནས་  
སྦྱོབས་བཞི་དེ་དག་ཀྱང་ཚང་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྤྲིག་པ་བཤགས་ཇེས། དགོ་བ་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་  
བསོད་ནམས་ཇེས་ཡི་རང་། །ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་བས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་  
རང་དང་། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སོ་སྦྱེ་ཐ་མལ་བ་དང་། མདོར་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་དུས་  
གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བསོད་ནམས་རི་སྦྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་  
བ་བསྐྱོམས་ཉེ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་བའོ། །དེ་ཡང་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་  
ནི། དེའི་གོང་དུ་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཤགས་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་  
དུ་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བསོད་ནམས་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་བའོ། །ཞེས་འབྲེལ་སོ།།  
དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་དགོ་བ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་ཚུལ་རི་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱ་སྦྱོང་ན།

དཔེ་ཚོས་ལས། གཏེར་རྗེད་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས། དཔེར་ན་མི་  
དབྱུང་པོ་ཞིག་གི་བྱས་གསེར་དབྱུང་སོགས་གཏེར་ཆེན་པོ་རྗེད་ན། བས་ཀྱང་རང་གིས་  
རྗེད་པ་དང་བྱུང་མེད་དུ་དགའ་བ་ལྟར། གཞན་གྱིས་དགོ་བ་བྱས་པ་ལ་རང་གིས་བྱས་པ་  
དང་བྱུང་མེད་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། ཡང་། བྱས་རྗེད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ལ་ས་  
ཡང་མཉམ་པོར་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་དགའ་བ་  
སྐྱེད་པ་པོར་རང་གིས་ཀྱང་མཉམ་པོར་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འཕྲོ་བ་པར་  
གསུངས་ལ། སྤྱིར་དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་པན་ཡོན་ཀྱང་། མདོ་ལས། རོར་བུ་  
འཆིང་བའི་སྤང་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡང་། །རིན་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་གཅིག་དེ་ཀུན་གྱིས་  
གཞོན། །དེ་བཞིན་འགོ་ཀུན་སྤྱིན་པའི་སྤང་པོ་རྒྱ་ཆེན་ཀུན། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱང་ཚུབ་  
སེམས་དབས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།

དེ་རྗེས། དགོ་རྩ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྡོམ་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་བདེར་འགོ་ཡོངས་སུ་  
བསྡོམ། །ཞེས་རྟེན་པ་ལྟ་བུས། ཚོགས་ཞིང་ལ་སྤྱག་མཚོད་སོགས་བྱས་པའི་བདེར་འགོ་  
སྡོམ་དགོ་བས་མཚོན་པའི་རང་གཞན་གྱི་དགོ་རྩ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་  
རྒྱར་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བར་བྱའོ། །བདེར་འགོ་ཞེས་པ་ནི། མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་  
གྱི་བདེ་བ་ལ་འགོ་བའི་རྒྱ་ནི་དགོ་བ་ཡིན་པས། དགོ་བ་ལ་བདེར་འགོ་ཞེས་པའི་མིང་དུ་  
བཏགས་པར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་དགོ་རྩ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྡོམ་པ་ལ། དགོ་བའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་བྲན་  
པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐེན་པའི་སྐོ་ནས་བསྡོམ་པ་ནི་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཁོར་གསུམ་རྣམས་  
པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐེན་པའི་སྐོ་ནས་དགོ་རྩ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྡོམ་ན། དགོ་རྩ་དེ་ཉིད་  
ཁོང་ཁོ་སོགས་གྱིས་འདོམས་མི་བྱས་ཤིང་། གནས་སྐབས་སུ་དགོ་རྩ་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་

རྩི་ཚམ་ལོངས་སྐྱེད་ཀྱང་ཀྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུད་མི་ཟེའི་སྐྱེལ་བར་གསུངས་ཏེ།  
དཔེ་ཚོས་ལས། དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་མ་ཞེན་ཅིང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་བར་  
ལེས་བ་ནི། དོན་དམ་པའི་བསྐྱོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྫོང་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས།  
དགེ་བའི་ཚ་བ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱོས་པས་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱིང་སོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་  
མ་དོར་ཟད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དགེ་བ་བསྐྱོས་པའི་  
རྗེས་སུ་སྐྱབས་འགོ་བྱ་ཚུལ་ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། །ཞེས་རྒྱང་  
བ་དུག་པས། རང་གི་ཐོབ་བྱུང་གྱུར་པའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ཐོབ་བྱུང་ཡིད་ཆེས་  
པའི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། མདུན་གྱི་ཚོགས་ཞིང་གི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་  
སྐྱབས་བཅོལ་བའི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱའོ། །

སྐྱབས་བཅོལ་ཚུལ་ནི། རང་གི་ཐོབ་བྱུང་དགོན་མཚོག་གསུམ་དེ་ཉིད་ཐོབ་བར་བྱེད་  
པའི་རྣམ་མཐུ་གང་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། མདུན་གྱི་ཚོགས་ཞིང་གི་སྐྱ་མ་དགོན་མཚོག་གསུམ་  
ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། །སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱབས་  
འདི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་དང་རྒྱང་ཟད་མི་འབྲ་བ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་འཇམ་  
བཞད་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྗེ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་བཀོད་དོ། །

དེ་ལྟར་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མདོ་  
ལས། སྐྱབས་གསོལ་བསོད་ནམས་དེ་ལ་གཟུགས་ཡོད་ན། །ནམ་མཁའ་བར་སྐྱང་འདི་  
ཡང་སྦོད་དུ་རྒྱུད། །ཞེས་དང་། རྗེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་མཐར་ཐུག་མེད་པ་ལ། །འདོམ་གྱིས་  
གཞལ་བའི་ཚད་བཟུང་མེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །  
ཡོན་ཏན་དང་ནི་སྤྲིག་པའི་མཐར་མི་དཔོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྦྱོ་ག་སྤྲི་མ་  
འདིས་མཚོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དུའང་མ་ཟད་སྤྲིག་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་

བསྟན་པའོ།།

དེ་རྗེས། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་དགོལ། །བྱང་  
ཚུབ་གནས་ལ་འགོད་པར་བགྱི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་ཡང་དག་བསྐྱེད། །ཅེས་རྟེན་པ་ཐ་  
མ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་བདག་གིས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོལ་ཞིང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་  
བྱང་ཚུབ་གི་གནས་ལ་འགོད་པར་བགྱིའོ། །དེའི་ཆེད་ཏུ་དཔལ་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གི་  
ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་གྲངས་ཏེ་ཆེ་འདིར་དོན་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལྷུང་ཏུ་ཐོབ་  
པར་བྱའོ། །སྐྱམ་པས་བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་ནི་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་  
ཡིན་པས་དོན་དེ་ལྟར་ཏུ་བསམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་རྗེས། ལུས་འབྲུལ་བ་  
ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བྱིད་རྣམས་ལ། །བདག་གི་ལུས་ནི་འབྲུལ་པར་བགྱི། །ཞེས་གཤེད་  
དམར་གི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་གྱིས་འབྲུལ་པར་བགྱིའོ། །ཆེ་ག་དོན་  
ནི། ཡོན་ཏན་གྲངས་དང་ཚད་གིས་གཞལ་བར་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང་མཚུངས་པའི་  
ཆོགས་ཞིང་བྱིད་རྣམས་ལ། །བདག་གི་ལུས་འདི་ནི་བྲན་ཏུ་འབྲུལ་གྱི། བྱིད་རྣམས་གང་  
ལ་དགེས་པའི་དོན་དེ་ལ་ལུས་འདི་བཞོལ་ཏུ་རྩེད་པར་བཟུང་ཏུ་གསོལ། ཞེས་པའི་དོན་  
ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཏུ་བསམ་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

དེ་རྗེས། ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅས་པ་ནི། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་  
དང་། །ཞེས་སོགས་གཤེད་དམར་གི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ག་གཅིག་གིས་དམ་  
བཅའ་བ་ཡིན་ལ། ཆེ་ག་དོན་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་སྐྱུ་  
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གཅིག་ལྷ་སྐྱེན་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་  
སྐྱེན་པའི་ཚུལ་ལམ་ཐེག་པ་ལ། སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་དུ། འབྲས་བུ་ལམ་བུའི་ཕྱི་ཚུལ་དུ་རབ་ཏུ་དད་བས་སྡིང་རུས་བསྐྱེད་དེ་ཉམས་སུ་  
ལེན་པའི་སྦྱོར་བ་དག་པོས་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པར་བཟུ། །ཞེས་པའོ།།

དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ལམ་བུའི་ཕྱི་ཚུལ་དུ་སྦྱོན་སོགས་ལ་བསྟེན་པ་ནི། བར་ཕྱིན་ཐེག་  
པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་སྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བར་  
ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་འབྲས་བུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པའི་སྐོ་ནས་  
བསྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་པའི་སྐབས་ཐབས་ལས། རྣམས་སངས་རྒྱས་བདག་ལ་  
ལུས་ངོ་བོའི་སྐོས། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་དེ་གཞི་གནས་པར་བཟུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
གོང་གི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྦོན་སེམས་བཟུང་ཚུལ་དང་། སྐབས་འདིར་ལམ་ལ་བསྟེན་པར་  
དམ་བཅས་པས་འདུག་སེམས་བཟུང་བར་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ།།

དེ་སྟེར་ལམ་ལ་བསྟེན་པར་དམ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ། རིགས་སྤྱི་སྤྱོམ་བཟུང་བུ་  
བ་ནི། ལྷ་མི་ཉའི་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་མ་རྒྱུང་བས་མ་བུས་ཀྱང་ཆད་སྦྱོན་མེད་པར་  
གསུངས་ཀྱང་། བུས་ན་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་  
སྤྱོམ་སྤྱར་མེད་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་  
ཀྱང་། སྤྱོམ་པ་སྤྱར་སྐྱེས་ཟེན་པ་བཏན་པ་དང་། གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་  
མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་པའི་མཚོན་པར་གྱུར་ནས་ཚོགས་གཉིས་  
སྤྱར་དུ་རྣམས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་དགོངས་ནས། ལྷ་སྦྱོར་ནས་  
དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྐབས་ཐབས་སུ་བཤད་པ་དང་། འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་འགྲོས་  
སྤྱར་ནས་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདུན་ཀྱི་ཚོགས་ཞིང་གི་སྐབས་སྤྱར་རིགས་  
སྤྱ་སྦྱི་དང་སོ་སོའི་སྤྱོམ་པ་བཟུང་ནས་བསྐྱུང་བར་བཟུ། །སྐབས་དུ་བསམ་པའི་སྐོ་ནས་  
དག་ཏུ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་སྤྱ་ངན་

འདས་ལ་འགོད། །ཅེས་པའི་བར་བརྗོད་ནས་སྤྲུགས་སྡོམ་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཆོག་དོན་  
ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་  
དུ་གསོལ། བདག་རིག་པ་འཛིན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ཇི་  
སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཇི་སྟར་དུས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་སྟེ་སངས་  
རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབ་པ་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ། བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་ནི་སྤྲུགས་པེས་  
བར་གཞོལ་བར་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྲུ་ན་མེད་པ་དང་དམ་པར་སྤྱད་པ་བསྐྱེད་  
པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱི། ཞེས་  
སྤྲུགས་སྡོམ་གྱི་གཞི་ཉེན་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

དེ་རྗེས་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་ལས། རྣམ་སྤྱད་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཟུང་  
ཚུལ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྟོན་ཀ་གཅིག་གིས་ཉེས་སྦྱོད་  
སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དག་བའི་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་  
ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སྟོབ་པ་ལས་མི་འདའ་བར་ཁས་གྲངས་པའི་ཚུལ་དང་། སངས་  
རྒྱས་ཚོས་དང་དག་འདུན་ཉེ། །ཞེས་སོགས་སྟོན་ཀ་གཅིག་གིས་རྣམ་སྤྱད་ལ་སོགས་པའི་  
སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་བསྐྱེད་རྗོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སོགས་ཚོས་དགོན་  
མཚོག་རྗོ་རྗོ་སོ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་  
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་ཁས་གྲངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དམ་ཚིག་དུག་པོ་འདི་  
དག་ནི་རྣམ་སྤྱད་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམ་འཁྲོད་ལས་སྐྱེས་  
པའི། །ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་འཁྲོད་ནི། རྣམ་སྤྱད་གི་རིགས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་  
ཕྱིར། དེ་ནས། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཟུང་ཚུལ་ནི། རྗོ་རྗོ་རིགས་མཚོག་  
ཚོན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་སྟོན་ཀ་གཅིག་གིས་རྗོ་རྗོའི་དམ་ཚིག་དེས་བྱའི་དམ་ཚིག་ཕྱག་

རྒྱུ་ལེ་དམ་ཚིག་སློབ་དཔོན་གྱི་དམ་ཚིག་བཞི་བསྐྱེད་བར་ཁས་སྐྱབས་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་  
བའི་ཕྱགས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དྲན་པའི་སློབ་ནས་དོ་རྗེ་བཟུང་བ་ནི་དོ་རྗེའི་  
དམ་ཚིག་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དྲན་པའི་སློབ་ནས་འི་ཕ་བྱ་བཟུང་བ་ནི་འི་ཕ་བྱའི་  
དམ་ཚིག་རང་སྐྱེད་བསྐྱོམས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་དང་འཇུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་  
བདེ་སྟོང་རྒྱུར་ནས་བསྐྱོམས་པ་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་རང་གི་དོ་རྗེ་སློབ་  
དཔོན་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱེའི་རོ་བོར་བསྐྱེད་ཏེ། བསྐྱེད་བཀུར་བའི་ཞིང་མཚོག་ཏུ་འདྲིན་པ་ལས་  
མི་འདའ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་དམ་ཚིག་དམ་ཚིག་བཞི་པོ་དེ་དག་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་  
གྱི་དམ་ཚིག་གོ།

དེ་ནས། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་གྱི་དམ་ཚིག་བཟུང་ཚུལ་ནི། རིན་ཆེན་རིགས་  
མཚོག་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་སློབ་ཀྱི་གཅིག་གིས་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ། ཚོས་གྱི་སྦྱིན་  
པ། མི་འདྲིགས་པའི་སྦྱིན་པ། འུམས་པའི་སྦྱིན་པ་བཞི་ཉིན་མཚན་དུས་འུག་ཏུ་བྱ་བ་ལ་  
མི་འདའ་བར་ཁས་སྐྱབས་བའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ཟས་གོས་ཚོར་སོགས་གཞན་ལ་གཏོང་  
བ་ནི་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་དངོས་སུ་ཚོས་སྦྱོན་པའམ། རང་གི་དགོ་  
ཚུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱུང་འཕོབ་པའི་རྒྱུར་བསྐྱོ་བ་ནི་ཚོས་གྱི་སྦྱིན་པ། སེམས་  
ཅན་གཞན་ཆགས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྦྱོམས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བཏང་སྦྱོམས་  
པ་ལྟ་བུ་ནི་མི་འདྲིགས་པའི་སྦྱིན་པ། སེམས་ཅན་གཞན་བདེ་བ་དང་དགོ་བ་དང་ལྡན་  
པར་འདོད་པའི་བྲལས་པ་བསྐྱོམས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བྲལས་པའི་སྦྱིན་པའོ། །དམ་ཚིག་བཞི་པོ་  
དེ་དག་ནི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་གྱི་དམ་ཚིག་གོ། དེ་ནས། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་གྱི་  
དམ་ཚིག་བཟུང་ཚུལ་ནི། འོད་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི། །ཞེས་སོགས་སློབ་ཀྱི་གཅིག་  
གིས། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ས་བསྐྱེད་པའི་དམ་པའི་ཚོས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་



དམ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་ལས་མི་འདབ་བར་ཁས་གྲངས་པའོ། །དེ་ཡང་། མི་  
དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །ཞེས་པའི་མི་ནི། འུ་བའི་རྒྱུད་དང་སྦྱོང་བའི་རྒྱུད་གཉིས།  
གསང་བ་ནི་རྣམ་འབྲུག་རྒྱུད་དང་གླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས། ཐེག་པ་གསུམ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་  
ཐེག་པ། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ཐེག་པ། བར་སྤྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་མོ། །རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གཅིག་ཏུ་  
བཟང་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བཟང་བའི་དམ་ཚིག་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་འོད་  
དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ།

དེ་ནས། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཟུང་ཚུལ་ནི། ལས་ཀྱི་རིགས་མཚོག་  
ཆེན་པོ་ལ། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས། བོད་གི་རྣམ་སྤྱད་གི་དུག་མི་བསྐྱོད་པའི་  
བཞི། རིན་འབྲུང་གི་བཞི། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གཉིས་དེ་དམ་ཚིག་བཅུ་དུག་དང་ལྡན་པའི་  
སྡེ་དུ། གླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཚོགས་ལ། སྤྱི་འཚོད་པ། རྣང་གི་མཚོད་པ།  
གསང་བའི་མཚོད་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་བཞི་ཅི་རུས་སུ་ལུལ་བ་ལས་མི་འདབ་  
བར་ཁས་གྲངས་པའོ། །དེ་ཡང་ཉེར་སྦྱོང་ལྟ་སོགས་ནི་སྤྱི་འཚོད་པ། སྦྱབ་ཐབས་སྤྱད་  
བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཚོད་ལྟ་བུ་ནི་ནང་གི་མཚོད་པ། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་  
ཞུགས་པའི་བདེ་བས་ལྟ་རྣམས་ཚིམ་བར་མོས་པ་ནི་གསང་བའི་མཚོད་པ། སྟོམས་ཞུགས་  
ཀྱི་བདེ་བ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྣོད་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་  
ཡུལ་སྣོད་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྣོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ལྟ་  
རྣམས་མཉམ་བར་བཞག་པར་མོས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པའོ། །སྤྱ་མ་བཅུ་དུག་  
དང་ལྡན་པའི་སྡེ་དུ་དམ་ཚིག་བཞི་པོ་བསྐྱུང་བ་འདི་ནི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་  
གོ། །དེ་ནས། རིགས་ལྟ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་སྤྱད་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བཟུང་ཚུལ་ནི།  
བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་གླ་ན་མེད། །ཅེས་པ་ནས། བདག་གིས་སྟོམ་པ་མ་ལུས་བཟུང་། །ཞེས་

པའི་བར་སློབ་ཀྱི་གཞི་གཉིས། བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིགས་ལྡེ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་  
དམ་ཚིག་དང་སློབ་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་བར་ཁས་སྐྱེད་པའོ།།

དེ་ཡང་རིགས་ལྡེ་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་ལ། ཅུ་བའི་དམ་ཚིག་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་  
ཚིག་གཉིས་ལས། ཅུ་སྐྱེད་བཅུ་བཞི་བསྐྱེད་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཅུ་བའི་དམ་ཚིག་ཡིན། སློང་བའི་  
དམ་ཚིག་བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་བསྐྱེད་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཡན་ལག་གི་དམ་  
ཚིག་གོ། དེ་ཡང་། སློབ་ཆགས་མི་གསོད་པ་སོགས་ལྟ་བུ་ནི་སློང་བའི་དམ་ཚིག་བཤེས་  
གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་སོགས་ལྟ་བུ་ནི་བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་བཟའ་བའུ་སྐྱེད་ས་  
ཉོགས་སྐྱེད་གསུམ་བུས་ཉེ་བཟའ་བ་ལྟ་བུ་ནི་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་གོ།

རིགས་ལྡེ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། རྣམ་སྐྱེད་གི་དུག་མི་བསྐྱེད་  
པའི་བཞི། རིན་འབྱུང་གི་བཞི། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གཉིས། རོན་གྲུབ་ཀྱི་བཞི་སྟེ་ཉི་ཤུ་དེ་  
དག་གོ། རིགས་ལྡེ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་ལ་གྲངས་ཉི་ཤུ་བྱེད་པ་དེ། བཞུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་  
དགོངས་པ་ལྟར་བཤད། དེ་ལྟར་རིགས་ལྡེ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་དེ་དག་བཟུང་ཆེ།  
སློབ་ཅུས་ན་སློབ་པར་ཐག་བཅད་པས་དམ་བཅའ་བ་དང་། མི་ཅུས་ན། སློབ་འདོད་དུ་  
སློང་བའི་ཚུལ་དུ་བཟུང་དགོས་ཉེ། རྗེ་ཐང་སག་པས། སློབ་པའམ་སློབ་འདོད་དུ་སློང་བ་  
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་རིགས་ལྡེ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་བཟུང་ཞེད་བསྐྱེད་  
བ་དེས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱེད། ཞེས་  
སོགས་སློབ་ཀྱི་གཞི་གཉིས། རོན་བཤད་རིགས་ཉེ། དེ་ཡང་རོན་ནི། བདག་གིས་སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སློབ་ནས་ཚངས་པ་དང་  
བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱེད་  
བར་བཤད། ཞེས་དང་། ཉོན་སྤྱི་བ་ལས་གོས་ཀྱང་ཤེས་སྤྱི་བ་ལས་མ་གོས་པའི་ཉོན་རང་

དག་བཙུག་པ་རྣམས་བདག་གིས་གྲོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱུགས་  
མ་སྤྱོད་པའི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དག་ལས་དབྱུགས་དབྱུང་  
བར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་སྤྱང་འདས་སངས་རྒྱས་  
གྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྤྱགས་སྦྲོམ་བཟུང་ཇེས། ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སྦྲོམ་འབྱུང་ལས།  
གཞན་པར་བསམ་བ་བྱམས་བ་སྟེ། །སྦྱང་ཇེས་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཛོམས། །གཞན་  
བདེས་ཚིམ་བ་དགའ་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་གཞན་སྦྲོམས་བཏང་སྦྲོམས་སོ། །ཞེས་བ་ལྟར་  
གྱི་ཚད་མེད་བཞིའཕམ། ཚངས་པའི་གནས་བཞི་ཞེས་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་  
བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་བ་ཚད་མེད། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྦྱང་ཇེ་ཚད་  
མེད། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་དགའ་བ་ཚད་མེད། ཆགས་སྤང་དང་འཇིག་  
ཉེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་ནམ་ཉོག་གིས་མི་བསྐྱོད་པའི་བཏང་སྦྲོམས་ལ་  
གནས་པར་འདོད་པའི་བཏང་སྦྲོམས་ཚད་མེད་བཞི་ཡིན་པས། བཞི་པོ་དེ་དག་བསྐྱོམ་  
བ་ལ། དུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤྱོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པར། སེམས་ཅན་  
ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རྩུང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ལྡན་པར་བྱའོ་སྦྲོམ་པའི་སྦྱོ་  
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོགས་ལྷག་མ་གསུམ་  
ལའང་དམིགས་བ་དང་ངག་འདོན་བཟུང་བར་བྱའོ།།

འཇིག་ཉེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་ཅེས་བ་ནི། རང་ལ་ཟས་ནོར་སོགས་ཉེད་བ་འབྱུང་ན་  
དགའ་བ། མ་ཉེད་ན་མི་དགའ་བ། སྤྱན་པ་ལ་དགའ་བ། མི་སྤྱན་པ་ལ་མི་དགའ་བ། བདེ་  
བ་ལ་དགའ་བ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་མི་དགའ་བ། བསྐྱོད་པ་ལ་དགའ་བ། སྤྱད་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་  
ནམ་ཉོག་དང་། གཟུང་འཛིན་ཞེས་པའི་གཟུང་བ་ནི། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དུལ་དང་། འཛིན་

བ་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། རྣམ་རྟོག་གིས་མི་  
བསྐྱེད་བ་ནི། འཛིག་ཉེན་པའི་ཚོས་བརྒྱད་ལ་དགའ་སྤྲུག་གིས་མི་གཡེང་བ་དང་། ཡུལ་  
ཅན་ཤེས་བ་དེ་དག་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་བས་མི་གཡེང་བའི་དོན་ནོ། །གོང་གི་  
བྱམས་བ་སོགས་བཞི་ལ་ཚད་མེད་བཞི་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་བ་  
ལ་དམིགས་ནས་བྱམས་བ་སོགས་བཞི་བསྐྱོམས་བས་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་བ་གསོག་  
བ་དང་། འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཚད་མེད་བའང་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཚད་མེད་བཞི་ཞེས་  
བརྗོད་བར་གསུངས། དེ་བཞི་ལ་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་ཞེས་བ་ནི། གཟུགས་ཁམས་  
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷ་ཚངས་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་བས་ཚངས་པའི་གནས་སུ་བཞག་བ་  
སྐྱུན་མོང་བའི་ལུགས་དང་། ཚངས་བ་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་  
གྱུར་བས་ཚངས་པའི་གནས་སུ་བཞག་བ་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས།  
འདིར་སྐྱེ་མ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟར་ཚོགས་བསགས་ཇེས། ཚོགས་ཞིང་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ནི། ཚོགས་ཞིང་རང་  
གནས་སུ་གཤེགས་གསོལ་བྱ་བ། དེ་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་བར་བསམ་བ། བྱིན་གྱིས་  
ཚོབ་པའི་ཚེད་དུ་རང་ལ་བསྐྱེམ་ཚུལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱུན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོང་བར་སྦྱོང་  
ཚུལ་རྣམས་ཡོད་བ་ལས། ལུགས་འདིར་སྐྱེ་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལི་ཏས། ལྷ་དང་  
ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀུན། །སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་བསམ་ནས། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་  
རོ། །ཚོགས་གསོག་གི་ཚུལ་འདི་དག་སྤང་གཞི་དང་ཚོས་མཐུན་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན།  
སྤྲུགས་ལ་སྦྱོད་པའི་ཉེན་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྟར་དུ་སྐྱེ་དགོས་  
ཚོ། དེའི་རྒྱར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱ་དགོས་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་བ་དེ་ལྷ་བུའི་ལས་འདུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་

བ་དང་ཚོས་མཐུན་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྣོད་ཉིད་བསྐོམ་ཚུལ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་བའི་  
མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱིས་རགས་བ་ཉེར་ལྷ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་  
གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་བའི་ཚེ། ས་ཚུ་མེ་རླུང་ཐིམ་བའི་གནས་སྐབས་བཞི་དང་། རྣང་  
མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་རྣང་བ་གསུམ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་དངོས་ཤར་བའི་རྣང་བ་  
གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་བ་བཞི་ན། དེ་དང་མཐུན་  
བར་སྣོད་ཉིད་བསྐོམ་བ་ལའང་། གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྐོམ་དགོས་བསམ།  
དང་པོར་སྣོད་བརྒྱད་གཞན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐིམ་བར་མོས་པ། དེ་རྗེས་རང་ཡང་སྣོད་  
གའི་རྒྱུ་ལ་ཐིམ་པ། རྒྱུ་དེའི་ཞབས་རྒྱ་ཏ་ལ་ཐིམ་པ། ཏ་ནི་ཏ་དེའི་མགོ་པོ་ལ་ཐིམ་པ། མགོ་  
པོ་ནི་རྒྱ་ཚོས་ལ་ཐིམ་པ། རྒྱ་ཚོས་ནི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པ། ཐིག་ལེ་ནི་རྒྱ་དུ་ལ་ཐིམ་པ། རྒྱ་  
དུ་དེ་ཡང་འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུར་པོར་སྐྱུམ་དུ་མོས་བའི་མོས་བ་བརྒྱད་ཀྱི་  
སྐོ་ནས་ས་ཚུ་མེ་རླུང་གི་རྟགས་བཞི་དང་རྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་  
བའི་རྣང་བ་བཞི་ཤར་བར་མོས་ཏེ་འཆི་བ་ཚོས་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་རྣམ་འབྲུང་བསྐོམ་མོ།

གོང་གི་རགས་བ་ཉེར་ལྷ་ནི། གཟུགས་སྤར་སོགས་སྤར་པོ་ལ། གཟུགས་སོགས་  
ཡུལ་ལ། ས་སོགས་ཁམས་བཞི། མིག་དབང་སོགས་དབང་པོ་དུག་གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་  
ཤེས་ལྷ་སྟེ་ཉེར་ལྷ་འོ། །དེ་དག་ལས་སྐྱ་མ་ཉི་ཤུ་ནི་གོ་སྤྲོ་ཞིང་། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་  
ནི། ཡུལ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་དུ་རྣང་བའི་སྣོ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་མོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས། བདེ་  
སྤྱུག་བཟང་སྣོམས་ཀྱི་ཚོར་བ་རིགས་གཅིག་པ་རྩལ་བའི་སྣོ་དང་། རོན་གཅིག་པའི་མིང་གི་  
རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དོན་གཅིག་བར་རྩལ་བའི་སྣོ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས།  
དག་གཉེན་སོགས་ཀྱི་མིང་དོན་སོགས་རྩལ་བའི་སྣོ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་བའི་ཡེ་  
ཤེས། འཛིག་རྟེན་འདི་དང་སྤྱི་མའི་བྱ་བ་དང་དགོས་བ་དང་། དེ་རྣམས་སྐྱབ་ཚུལ་རྩལ་

བའི་སྐོ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་བའི་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུར་འགྱུར་ཅུང་གི་ས་  
འོན་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོ།།

དེ་ཡང་འཆི་བའི་ཚེ་རྟགས་བརྒྱད་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རོག་མར་ས་ཚུ་ལ་ཐེམ་  
བའི་སྤྱི་རྟགས་སུ་ལུས་དང་ཡན་ལག་སྣ་བར་འགྲོ་ཞིང་། འགྲུལ་བསྐྱོད་དཀའ་བ་ལུས་ས་  
ལ་བྱིང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འགྱུར་། བད་རྟགས་སུ་སྤྱི་ག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་རོ། །ཚུ་མེ་  
ལ་ཐེམ་བའི་སྤྱི་རྟགས་སུ་ཁ་སྣ་སྤེལ་གྲུལ་སྐྱེས་ཞིང་། སོ་ལ་དེལ་བ་ཆགས། བད་རྟགས་  
སུ་དུ་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་རོ། །མེ་རྒྱུང་ལ་ཐེམ་བའི་སྤྱི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་རྒྱོད་མཐའ་  
ནས་སྤྱད་ཅིང་རྒྱང་ལག་གྲང་མོར་གྱུར། བད་རྟགས་སུ་མཁའ་སྣང་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུའི་སྣང་  
བ་འཆར་རོ། །རྒྱུང་ནམ་ཤེས་ལ་ཐེམ་བ་ཚོམ་དུས་སུ་སྤྱི་རྟགས་སུ་དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་  
ཆད་ཅིང་བད་རྟགས་སུ་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་རོ། །ཀྱུན་རྒྱུ་བརྒྱད་ཚུ་  
གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་ནམས་སྣང་བ་ལ་ཐེམ་བའི་ཚེ། རྒྱ་འོད་ལྟ་བུའི་དཀར་ལམ་ཀྱི་སྣང་བ་  
འཆར་རོ། །སྣང་བ་མཆེད་བ་ལ་ཐེམ་བའི་ཚེ། ཉི་འོད་ལྟ་བུའི་དམར་ལམ་ཀྱི་སྣང་བ་  
འཆར་རོ། །མཆེད་བ་ཉེར་སོབ་ལ་ཐེམ་བའི་ཚེ། སྲོད་ཀྱི་སྐྱག་འཕྲུག་པོས་ཁྲུབ་བ་ལྟ་བུའི་  
སྣང་བ་འཆར་རོ། །ཉེར་སོབ་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་བའི་ཚེ། སོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡལ་  
དག་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཤར་བའི་སྐོ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་མའོན་དུ་བྱེད་པའོ། །འཆི་བ་  
འོད་གསལ་འདི་ལ་མི་ཐ་མལ་བའི་ནམ་ཤེས་པལ་ཆེར་ཞག་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་གནས་བ་  
དང་། བད་ཀྱིས་ལུའ་རིང་དུ་མནར་བས་རླངས་ཟད་དབྱས་པར་ནམས་ནི་ཞག་མ་སོང་ཅམ་  
དུའང་གནས་བ་དང་། འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུ་དང་བསྐྱེ་བར་བསྐོམ་ལུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་  
བ་ནམས་ནི་ཞག་གྲངས་མང་རྒྱང་མ་དེས་བ་ལ་གནས་པའང་ཡོད་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་  
པོ་ཆེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་ལ་མའི་འོད་གསལ་དང་། གཞིའི་ཚོས་སྐྱུ་

ཞེས་ཀྱང་བརྗོད། འཆི་བ་འོད་གསལ་འདི་ནི་སྐབས་འདིའི་སྐྱུང་གཞི་ཡིན། རྫོགས་རིམ་  
གྱི་དབེའི་འོད་གསལ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་སྐྱུང་  
བྱེད་གྱི་ལམ་དངོས་ཡིན། སངས་རྒྱལ་གྱི་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྐྱུངས་  
འབྲས་ཡིན། དེ་འབྲེའི་སྐྱུང་གཞི་སྐྱོང་བྱེད་སྐྱུངས་འབྲས་གསུམ་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས་འཆི་  
བ་ཚོས་སྐྱུར་བའི་རྣམ་འབྲུང་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཡང་  
བསྐྱོམ་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་བསྐྱོམ་པའི་ཚེ། སྐྱུང་གཞི་འཆི་བ་འོད་གསལ་  
སྐྱོང་བའི་ཆེད་དུ་དང་། དེ་སྐྱོང་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེའི་ཚབ་ཏུ་སྐྱོང་  
བྱེད་དབེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་དང་། དབེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་  
དེས་ཀྱང་མི་ངོམས་པར་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུ་འཕྲོམ་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་  
དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རྫོང་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྫོང་བཅུད་ནས་  
ལྷ་དེའི་བར་རིམ་བཞིན་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་ཚོས་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱོང་བ་ཉིད་  
དུ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ཡང་རང་སེམས་འབྲས་དུས་གྱི་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུར་སོང་སྟམ་དུ་  
མོས་པའི་སྐོ་ནས་རང་སེམས་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡུལ་སྐྱོང་བ་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་  
མེད་དུ་བྱས་ཏེ། འབྲས་དུས་གྱི་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་དགོས་སོ། །སྐྱུང་  
གཞི་སྐྱོང་བྱེད་སྐྱུངས་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་འོག་མ་ཀུན་  
ལ་སྐྱོར་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།

གཞི་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་  
བར་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཡོད་པ་བཞིན། ལམ་དབེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་  
ལའང་། དེ་འབྲེའི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་འབྲས་སུ་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་



བྱེད་པ་ལ་འད་དེ་འབྲའི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཆ་མཐུན་འབྲ་བ་སོ་སོར་ཡོད་པས། སྐྱེད་གཞི་  
སྦྱོར་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་འབྲས་རང་རང་གི་ཐད་དོ་འཕྲོད་པའི་ཚུལ་དུ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ནས། བསྐྱོམ་  
པའི་ཆེ་འཕེན་པ་གཏོང་ཚུལ་ནི། སྐྱེད་གཞི་འདི་འབྲ་བ་ཞིག་སྐྱེད་སྐྱེད་ནས། སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་  
ལམ་འདི་འབྲ་བ་ཞིག་སྐྱེད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་འདི་འབྲ་  
བ་ཞིག་མངོན་དུ་བྱའོ་སྐྱེད་པའི་འཕེན་པ་སྦྱོན་དུ་བཏང་རྗེས།

དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། གཞི་ལམ་གྱི་དུས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འབྲས་དུས་གྱི་  
དག་པའི་ཚོས་སྐྱུ། ཡེ་ཤེས་གྱི་གཞུང་ཡས་ཁང་། ལོངས་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དེ་དང་དེ་སོགས་  
དངོས་ཡིན་པར་མོས་པ་བརྟན་པོས་བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་  
འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱགས་འབྲུང་གི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་འཆར་བ་ནི་འབྲ་  
ཡང་། གཞི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་སོགས་ཕྱགས་སྦྲོག་ཏུ་འཆར་བ་ནི་ཡོད་  
ལ། འབྲས་བུ་མི་སློབ་པའི་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུ་ལས་ཉེར་ཐོབ་སོགས་ཕྱགས་སྦྲོག་ཏུ་  
འཆར་བ་ནི་མེད་དོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་ཉོག་གཡོ་བའི་  
ལས་རྒྱུར་མ་ཟད། འབྲས་བུ་མི་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཟད་པའི་སྤྱིར་དོ། །

དེས་ན་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུ་དེ་ལས་ནམ་ཡང་མ་གཡོས་བཞེན་དུ། སེམས་ཅན་  
གྱི་དོན་ལ་ལོངས་སྐྱུ་དང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འབད་མེད་དུ་སྤྱང་བའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེད་གཞི་སྦྱོར་བྱེད་  
སྐྱེད་སྐྱེད་འབྲས་གསུམ་རོ་འཕྲོད་པའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱོམ་ཚུལ་སྤྱིའི་གོ་བ་སློ་ལ་ཤར་བར་  
བྱས་རྗེས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཚུལ་འཆི་བ་ཚོས་སྐྱེད་འཁྲེང་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་  
ཚུལ་དངོས་ནི། རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་པའི་ར་རྒྱལ་  
གསལ་སྤྱང་བརྟན་པོ་ལ་གནས་བཞེན་པའི་རང་ནས། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་  
གསལ་ཚོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། གཞུང་དོན་དུ་ལོངས་སྐྱུ་དང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དྲང་བར་བྱའོ་

སྐྱེས་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་ཞིག་བཏང་ནས། རང་གི་སྤྱད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་འཕམ་དམར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱད་པ་གཉིས་ལ་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་མཚམས་སོགས་ནས་སྤྱིར་སྟོན་ཏེ། སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་ངོ་བོར་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐེམ་ཞིང་། མྱིག་སྐྱུ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་པ་ཤར་བུར་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱའོ།།

དེ་རྗེས། རང་གི་སྤྱད་པ་གྱི་སྟོན་སྤྱད་སྐབས་མདུན་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ་ནས་སྤྱིར་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ལ་ཐེམ་ཞིང་། དུ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་པ་ཤར་བུར་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་རྗེས། སྤྱི་གི་ཞབས་ཀྱི་ལྷ་ནི་ཉ་ལ་ཐེམ་ཞིང་། མཁའ་སྤྱད་མེ་ཁྲེར་ལྟ་བུའི་སྤྱད་པ་ཤར་བུར་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་རྗེས། ཉ་ནི་ཉའི་མགོ་བོ་ལ་ཐེམ་ཞིང་། མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་པ་ཤར་བུར་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་རྗེས། ཉའི་མགོ་བོ་ནི་རྒྱ་ཆེས་ལ་ཐེམ་ཞིང་། རྒྱ་འོད་ལྟ་བུའི་དཀར་ལམ་གྱི་སྤྱད་པ་ཤར་བུར་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་རྗེས། རྒྱ་ཆེས་ནི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐེམ་ཞིང་། ཉི་འོད་ལྟ་བུའི་དམར་ལམ་གྱི་སྤྱད་པ་ཤར་བུར་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་རྗེས། ཐིག་ལེ་ནི་རྒྱ་དཔ་ལ་ཐེམ་ཞིང་། སྤྱད་པ་ཤར་བུར་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་རྗེས། རྒྱ་དཔ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་བར་བསམ་ཞིང་། ཐོ་རངས་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་ཞིང་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས་སོང་སྐྱེས་དུ་མོས་པས་རག་ཏུ། ཚེ་སྤྱི་སྤྱི་མ་སོགས་དང་། ཚེ་ལྷ་ལྷ་ཉ་སོགས་དང་། རང་དང་ཚོགས་ཞིང་ཞེས་པ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་ནས་སྤྱད་པ་དོན་དང་ཚིག་དོན་ལྟར་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ནི་ཕན་ཚུན་

ངོ་པོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་སྟུང་དུ་མོས་པ་དང་། བདེ་སྟོང་  
དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བ་དེ་ཡང་འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུ་དངོས་ཡིན་སྟུང་བའི་  
ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ། གྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ཚད་ལྡན་དུ་བྱུང་ན། དེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་  
ཐམས་ཅད་འགགས་པར་གྱུར་པ་ལ། སྟོང་བཅུད་འོད་དུ་ལྷ་བ་བྲས་མ་བྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་  
མེད་ནའང་། སྤྱད་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དང་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི་  
གཉིས་སྤང་སྤྱད་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་སྟོང་གར་སྤྱད་རིམ་བྲས་པས་སྤང་གནས་  
དེར་རྒྱལ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཐིམ་ནས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་  
སྟོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པས། སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ཉིད་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་  
ལུགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པའི་ཐབ་གནད་ཡིན་ནོ། །སྤྲུགས་དོན་ནི། ཨོྲེ་གྱི་ཨ་  
ལུ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་བསྐྱོམ་པའི་ངོ་པོ་བདེན་པར་མེད་པ་སེམས་གྱིས་  
བདགས་ཚམ་དུ་མཚོན། ཡང་མན་སྟེའི་ལུགས་ལྟར་ན། དེ་གསུམ་གྱིས་གཞི་ལ་སྐྱབ་  
པ་པོའི་ལུས་རྒྱུ་ཡིད་གསུམ་མཚོན། ལམ་ལ་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་བྱུགས་  
གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་མཚོན་པར་ཡང་བཤད། སྐྱུ་ལྷ་མ་  
ནི་རང་བཞིན་གྱིས། རྒྱུད་རྩ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ། སར་རྩམ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད། སྐྱུ་ལྷ་  
མ་ལྷུང་རྩ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། ཨ་ཉི་ནི་ངའོ་ཞེས་པའོ། །སྐྱུ་ལྷ་མ་ལྷུང་  
རྩ་གཉིས་སྐབ་པ་ནི། དང་པོས་གཟུང་བས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་  
རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གཉིས་པས་འཛིན་པས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་  
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པའོ། །མདོར་ན། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་  
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་འོ། །ཞེས་པའོ།།

སྐྱུ་གུ་གཉིས་པའི་དོན་ལ། ལོ་ནི་སྐྱུར་ལྟར་ཡིན་ལ། ལྷན་ཉེ་ཞི་སྣང་ཉིད། ལྷོ་ནུབ་  
ནི་ཡེ་ཤེས། བརྗེ་ནི་དོ་རྗེའམ་མི་སྲུང་བ། སྐྱ་སྐྱ་མ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། ཨ་ལྷོ་གོ་བདག་  
ཉིད། ཨ་ཉི་ནི་རའོ་ཞེས་བ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་ཡུལ་སྣང་བ་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་  
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བ་སྐྱར་དབྱེར་མི་སྲུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་  
བའི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་སྐྱུར་དུ་བསམ་ནས་བདེ་སྣང་དབྱེར་  
མེད་གྱི་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་ཡུན་རིང་དུ་བཞག་པར་བྱའོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་རང་གི་སློབ་པ་གཉིས་སྤང་ཐམས་ཅད་དག་པའི་སྤང་བ་འཆར་བ་  
སྲུང་དགོས་ཤིང་། དེའི་མན་ངག་དུ་སྣང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ནམ་བུ་སློབ་པ་  
འཆར་དུ་འཇུག་དགོས་པར་གསུངས། ཚིག་དོན་ལྷག་མ་ནི་རང་དང་མདུན་གྱི་ཚོགས་  
ཞིང་ལྷ་སོགས་ཐམས་ཅད་མིང་བདུན་པར་བཏགས་བ་ཅམ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་  
རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་གྲུལ་བའི་དེས་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། བདག་མེད་པའི་  
རང་བཞིན་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སློབ་  
རང་ག་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སེམས་སངས་རྒྱས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་  
སྐྱུར་སོང་སྐྱུ་དུ་ཐག་བཅད་པའི་མོས་པས། རང་སེམས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུར་སོང་བ་དེ་  
ཉིད་སྣང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་སྤྲོ་མོའང་མེད་པར་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བ་སྐྱར་དབྱེར་མེད་མཉམ་  
པར་བཞག་པར་མོས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་དེ་ཡང་རའོ་སྐྱུ་པའི་ང་རྒྱལ་ལུགས་ཐག་  
སོ་ཡང་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །ཤོང་གི་མཐའ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཐའ།  
གཏན་ནས་མེད་པའི་མཐའ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་གཏན་ནས་མེད་པ་  
ཡང་ཡིན་པའི་མཐའ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་  
པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ་བཞིའོ། །མཐའ་བཞི་འདི་དག་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་སྐྱུར་

མེད་ངེས་ཡིན་ལ། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡང་ཡིན། དེ་ཡོད་པར་བརྒྱུད་བའི་སྣོད་བདེན་  
འཛིན་ཡིན། ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ནི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡོད་  
བའང་ཡིན། ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་སྣོད་ནི་སྣོད་ཉིད་རྟོགས་  
པའི་སྣོད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྣོད་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ལ་འཆི་བ་ཚོས་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་པའི་རྒྱ་  
མཚན་ནི། ཐ་མལ་བའི་འཆི་བ་རྒྱལ་བའི་ཚོས་སྐྱུར་སྐྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་  
རྣམ་ཏུ་བརྗོད། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འཆི་བ་ཚོས་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམས་  
བས། རྫོགས་རིམ་གྱི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགོ་ཅ་སྟོན་པར་  
བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་སྣོད་པས་གྱིས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རང་རྒྱུད་ལ་  
སྐྱེ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོད་གསལ་དེ་གཉིས་བསྐྱོམས་བས། རྒྱལ་བའི་ཚོས་སྐྱུ་མངོན་ཏུ་  
བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྫོགས་རིམ་མ་བསྐྱོམ་པར་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་པ་  
ནི་མི་སྲིད་དོ། །ཡང་བསྐྱེད་རིམ་མ་བསྐྱོམ་པར་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ན་བསྐྱོམས་ཀྱང་བསྐྱོམ་  
བྱ་རྫོགས་རིམ་དེ་ཉིད་དངོས་གནས་པ་ནི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་མི་བྱས། དེ་རྣམ་བསྐྱེད་མ་བྱས་  
བས་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནས་ཀྱང་སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །སྣོད་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་  
ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། སྣོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་སྲ་མ་ཞིག་ནས་སྣོད་སང་  
ཏུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ནི། སྣོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་སྲི་མ་འགྲུབ་པའི་གཞིར་བྱེད་པ་བཞིན། འདིར་  
སྣོད་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་  
གཞིར་གྱུར་བས་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་ཞེས་བརྗོད་པར་བཤད་དོ།།

དེས་ན་འཆི་བ་ཚོས་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ནི། གཞི་ལ་  
འཆི་བ་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་རང་ལ་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་འཆི་བ་ཐ་མལ་བ་སྣོད། ལམ་ཏུས་

གྱི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་འོད་གསལ་  
 དེ་གཉིས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་པར་བྱེད། འབྲས་དུས་གྱི་འོད་གསལ་ཚོས་  
 སྐྱུ་འཕྲོ་བ་པའི་རིམ་པ་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་། དེ་འཕྲོ་བ་པའི་རྒྱས་པ་འབྲུད་པར་ཅན་བསྐྱེད་  
 རོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་  
 བ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་མ་ཉོག་པ་རྣམས་གསལ་དུ་ཉོག་པ་ལ།  
 ཉོག་པ་ཀྱང་བརྗེད་པ་རྣམས་དྲན་པས་གསོ་བ། ཉོག་པ་ཐིན་མ་བརྗེད་པ་རྣམས་ཀྱང་གོང་  
 འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་བསགས་ནས་གོང་གི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་  
 དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ། ཐ་མལ་བའི་སྣང་ཞེན་སྟོང་བ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་  
 བ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འོས་དུ་བལྟ་བ། དོན་དམ་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་མཚོག་  
 ཏུ་གྱུར་ནས་བགོགས་གྱིས་བརྗེ་བར་མི་རུས་པ་སོགས་དགོས་པ་མང་བར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་འབྱུང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དེ་འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་དོན་དུ།  
 དེ་ལྟར་སྐྱུང་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམས་རྗེས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཡི་ལས་རྒྱུང་  
 གི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བའི་མདོག་ཅན་ཞེས་པ་ནས། རྗེ་བའི་གདན་ཟུང་རེ་རེ། ཞེས་པའི་  
 བར་འབྱུང་བའི་རིམ་བཅུགས། བསྐྱུང་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་གང་དང་  
 གང་གསལ་བཏབ་ཆེ། ཤེས་པའི་གཙོ་བོ་ཚོས་སྐྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས། རྗེའི་ཟུང་ཞིག་  
 གིས་གསལ་འདེབས་བྱེད་ན་ལེགས། མ་རུས་ན། བདག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་ཁོ་ན་ལ་མི་  
 གནས་པར་གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་གྱི་སྐྱུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་དང་། གང་  
 དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་གནས་འབྱུང་བའི་རི་སྒྲིང་སོགས་མ་དག་པའི་སྟོན་བཅུད་དང་། དེ་ལ་  
 འོངས་སྟོན་པའི་ལས་ངན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྐྱུངས་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་  
 གནས་སྐབས་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བའི་དང་བཅས་པ་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་



འཕེན་པ་སྐྱོན་དུ་བཏང་ནས།

མོག་མར་འབྱུང་བཞི་རིམ་བཞེགས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ལྷ་ལི་ཉ་ས། ཡི་རི་ལི་ལི་ལི་  
 གོ་ལས། །རླུང་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ས། །དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་བར་བྱ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་སྣང་ཡིན་པས། དེ་ཡང་རང་སྣང་གང་དུ་གནས་པའི་གཞི་དེར། བདེ་སྣང་ཡེ་  
 ཤེས་ཚོས་སྐྱེའི་རང་ལས་ངོ་མོ་བདེ་སྣང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཡི་ཡིག་སྐྱོ་སྐྱུ་གྱེན་  
 འབྲེང་ངམ། མགོ་རྒྱབ་སྐྱོགས་སུ་བསྐྱོན་ནས་ཉལ་སྐྱབས་སུ་གནས་པ་ཐོས་གྱིས་བྱུང་བར་  
 བསམ། ཡི་དེ་ཡང་ལྷ་བ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བའི་མདོག་ཅན་དཀྱིལ་སྐྱེ་སྐྱོ་  
 ལུ་གཞུང་འབྲེང་བ་མདུན་སྐྱོགས་སུ་བསྐྱོན་པ་ལེབ་མོ། དེའི་མཚོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་དུ་  
 རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཚན་པ། རླུང་དཀྱིལ་དེའི་སྣང་དུ་རི་ཡིག་དམར་པོ་ཉལ་འབྲེང་གང་  
 རུང་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ། དཀྱིལ་སྐྱེ་གསུམ་པ་རྒྱར་གཅིག་མདུན་སྐྱོགས་  
 སུ་བསྐྱོན་པ། རོས་གསུམ་ལ་འབར་བའི་མེའི་འབྲེང་བས་མཚན་པ། མེ་དཀྱིལ་དེའི་སྣང་  
 དུ་ལི་ཡིག་དཀར་པོ་ཉལ་འབྲེང་གང་རུང་ལས་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་དཀྱིལ་སྐྱེ་  
 པོ་མཚལ་ཁ་སྐྱབས་པ་སྐྱེ་བུ་དབུས་སུ་བུམ་པ་རྒྱས་གང་བ་རྒྱ་ནང་དུ་བྱུབ་ནས་གནས་  
 པས་མཚན་པ། རླུང་དཀྱིལ་དེའི་སྣང་དུ་ལི་ཡིག་མེར་པོ་ཉལ་འབྲེང་གང་རུང་ལས་སའི་  
 དཀྱིལ་འཁོར་མེར་པོ་དཀྱིལ་སྐྱེ་བཞི་པ། རོས་གཅིག་མདུན་སྐྱོགས་སུ་བསྐྱོན་པ། རྒྱར་  
 བཞིར་རྩོ་རྩོ་ཅེ་གསུམ་པ་གྱེན་འབྲེང་གིས་མཚན་པ། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་གའང་ངོ་མོ་  
 བདེ་སྣང་དཀྱིལ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་འབྱུང་བཞི་སོ་སོའི་དཀྱིལ་སྐྱོ་ག་  
 ཅན་དུ་ཤར་བར་བསྐྱོམ། འབྱུང་བཞི་རང་རང་གི་ས་བོན་ཡི་སོགས་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི།  
 འབྱུང་བཞི་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་  
 དུ་དང་། རླུང་དཀྱིལ་དུ་བའི་མདོག་ཅན་དུ་བྱེད་པས་མདོན་སྐྱོད་ཀྱི་ལས་གཙོ་བོར་བྱེད་



བ་མཚོན་པར་སྐྱུང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོན་པས་གསུངས། དེ་ཡང་འབྲུང་བཞིའི་ཚད་ནི།  
བསྐྱུང་བའོར་གྱི་ཆེ་ཆུང་རི་ཅམ་བསྐྱོམ་ཏུས་བ་ལ་དབག་ནས་གསལ་འདེབས་བར་བྱའོ།།

འབྲུང་བཞི་རིམ་བཅེགས་འདི་སྐྱུང་གཞི་དང་ཚོས་མཐུན་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷོད་གྱི་  
འདིག་ཉེན་སྣ་མ་ཞིག་ནས་སྣོང་བར་སོང་བའི་རྗེས་སུ། ལྷི་མ་ཆགས་པའི་ཚོ། ཐོག་མར་  
ཆུང་དགྱིལ་ནས་མས་རིམ་བཞིན་ཆགས་བ་དང་ཚོས་མཐུན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱུང་གཞི་  
ལ་མེ་དགྱིལ་དངོས་གནས་བ་མེད་པས། མེ་དགྱིལ་བསྐྱོམ་པའི་ཚེ་ཚོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་  
མེད་པར་འབྲུང་རོ་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། སྐྱུང་གཞི་ལ་མེ་དགྱིལ་དངོས་གནས་བ་མེད་ཀྱང་།  
འབྲུང་བ་གཞན་གསུམ་ལ་མེ་རྒྱལ་གནས་པས་མཐུན་ཡུལ་ལེགས་པར་ཚང་བར་རྗེ་དགོ་  
འདུན་གྱི་མཚོ་དང་། བཏུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་གྱིས་བཤད་བ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

སྐྱིར་སྐྱུང་གཞི་ལ་མེ་དགྱིལ་དངོས་གནས་བ་ཡོད་པར་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་  
བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་འཁོར་སྐྱུང་ལས་མེ་དགྱིལ་དངོས་གནས་བ་ཡོད་པར་གསུངས་  
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲུང་བཞི་རིམ་བཅེགས་བསྐྱོམས་རྗེས། ས་དགྱིལ་དེའི་སྣོང་དུ་རྩྭ་  
སྣོན་པོ་ཉལ་འབྲེང་གང་རུང་ཐོབ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམས་ལ། དེ་ལྷོ་བ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྩོ་  
རྗེ་རུ་ཉི་ཤུ་ལ། ལྷེ་བ་བྱ་བཞི་སྣོན་པོ། རུ་ནམས་ཤར་དཀར། ལྷོ་མེད། ཏུབ་དམར། བྱང་  
ལྷང་། ལྷོ་ཚོགས་རྩོ་རྗེ་དེའི་ལྷེ་བ་ལ་རྩྭ་སྣོན་པོས་མཚན་བར་མོས་ལ། རྩྭ་དེ་ལས་འོད་  
ཟེར་ཉི་འོད་ས་ལ་སོག་བ་ལྟར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་བ་ལས་རྩོ་རྗེའི་ས་གཞི། འོད་ཟེར་སོགས་  
སྣ་སྐོར་སྐོར་འཕྲོས་བ་ལས་རྩོ་རྗེའི་རུ་བ་རྒྱལ་པོ་སོག་གྱུར་གྱི་སྣོད་ལྟ་བུ། འོད་ཟེར་སྣོང་  
དུ་གདུགས་བཏེགས་བ་ལྟར་འཕྲོས་བ་ལས་རྩོ་རྗེའི་གྱུར་སོག་གྱུར་གྱི་སྣོད་ལྟ་བུ། ཡང་  
འོད་ཟེར་སྣོང་དུ་འཕྲོས་བ་ལས་གྱུར་གྱི་འོག་རུ་བའི་སྣོང་མཚན་སྣ་རྩོ་རྗེའི་སྣ་ལེ་ནམས་  
གྱུར་བར་བསམ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩོ་རྗེ་ཅེ་སྣ་བ་ཆེ་བ་ནམས་གྱི་ཁོང་གསེང་ལ་རྩོ་རྗེ་

ཚུང་བ་རྣམས་གཏམས་བས་བར་མཚམས་སྤྲོ་མོ་ཚམ་ཡང་མེད་པའི་དུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་  
གྱུར་ལ། བལྟས་ན་རྩོ་རྩེའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། དེག་ན་ཞལ་ཞལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མཐོ་དམན་མེད་  
ཅིང་འཇམ་པ། བསྐྱེད་པའི་མེ་རླུང་གིས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་བྱས་པའི་སྤྲོ་མོ་མཁའ་གསལ་  
པ། རྩོ་རྩེའི་རྩ་བུར་དེའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་འཛིག་དུས་ཀྱི་མེ་ལྟ་བུའི་ཁ་དོག་སྤྲོ་མོའི་མེ་  
དཔུང་གཡས་སྐྱོར་དུ་འབར་ཞིང་སྤྱོད་པ་བཅུང་འཕྲོས་པ། མེ་དེའི་ནང་དུ་རྩོ་རྩེ་ཅེ་སྤྱིའི་  
མདེའུ་ཚན་གྱི་མདའ་རྣམས་སྤྱོད་ནས་འོག་འོག་ནས་སྤྱོད། སྤྱི་ནས་ནང་། ནང་ནས་སྤྱིར་  
འཕྲོ་བ་བུ་ཡུག་འཚུབ་པ་ལྟར་འབྲུགས་པས། བྱག་སྤྱོད་པ་རྣམས་དེར་འོང་བ་ལྟ་ཞོག  
བལྟ་བ་ཚམ་ཡང་མི་བྱས་པ། དཀར་སྤྱོད་པ་རྣམས་འཇའ་འོད་དུ་མཐོང་ཞིང་། འཇུང་  
འཇུག་གྱེད་བྱས་པ་ཞིག་ཏུ་བསམ་པ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱེད་འཁོར་རོ།།

ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱེད་འཁོར་འདིའི་དབྱིབས་ནི། བདེ་མཚོག་ལ་བྱ་བཞིར་བཤད་  
ཀྱང་ལུགས་འདིར་རླུམ་པོ་མདོག་སྤོན་པོར་བཤད། ཚད་ནི་ཨ་རྩ་ཡས། སྤྱོད་འོག་མིན་  
ནས་རླུང་དཀྱིལ་གྱི་བར་ཚམ་དང་། ལྷ་བ་བས། ཚངས་པའི་འཛིག་ཉེན་ནས་གསེར་གྱི་  
ས་གཞིའི་བར་ཚམ་དུ་འདོད། རྒྱ་ཚད་ནི། བྱག་པོ་བས། ལུགས་རིའི་བར་ཚམ་དུ་བསྐྱོམ་  
པར་བཤད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ། སྤྱུབ་པ་པོའི་སྤོད་འཚམ་པར་རྩི་ཚམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་  
རུང་བར་བཤད།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་ནི། ལྷ་མི་ཉལ། དེ་ཡི་དབྱུས་སུ་གཞོད་མཛེས་  
གྱི། །བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་བསམ་པར་བྱ། །ཅིབས་བཅུ་བ་ལ་ཅུང་བད་སེད། །ཁོ་བོ་བཅུ་  
བཅས་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རྩ་བའི་དབྱུས་སུ་སྤྱི་  
ལས་བཀའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྩོ་རྩེའི་རྩ་བུར་དེའི་  
དབྱུས་སུ་སྤྱི་སེར་པོ་ཞིག་སོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ་ལ། སྤྱི་དེ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་

ལོ་སེར་པོ་ཚེ་བས་བཅུ་བ། ལྷོང་འོག་གི་ཚེ་བས་གཉིས་ནི་མདུང་རྟིང་ཁ་སྐྱད་པ་ལྟ་བུ། ལྷོ་  
བའི་སྐྱབས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ། ལྷོགས་མཚམས་ཀྱི་ཚེ་བས་བརྒྱད་ནི་རལ་གི་སོ་གཉིས་པ་  
ལྟ་བུ་ལྷོང་འོག་གི་ཚེ་བས་འཕྲད་མཚམས་ནས་ཡུ་བ་ཐོན་པ་རིང་ལུང་ལྷོ་བའི་རྒྱ་ཁྲོན་གྱི་  
ཕྱིད་ཅམ་གཡས་སྐྱོར་དུ་མཁྱོགས་པར་འཁོར་བ། འཁོར་ལོ་ལྷོང་འོག་གི་ཚེ་བས་གཉིས་  
འཕྲད་མཚམས་ཐད་ནང་གི་ཁོང་སྟོང་ལ་གཞོན་མངོས་རྒྱལ་པོའི་གདན། ལྷོང་ཚེ་བས་ཀྱི་  
སྐྱབས་སྟོང་ལ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་བསྐྱུར་གྱི་གདན་མདུན་ལྷོགས་ལ་ཉེ་བ། འོག་ཚེ་བས་ཀྱི་  
སྐྱབས་སྟོང་ལ་རྩོམ་ས་འོག་གི་གདན་རྒྱབ་ལྷོགས་ལ་ཉེ་བ། ལྷོགས་མཚམས་ཀྱི་ཚེ་བས་  
བརྒྱད་ཀྱི་ལྷོང་དུ་མ་རེག་ཅམ་ལ་ཁོ་སོ་གཞན་བརྒྱད་ཀྱི་གདན། གདན་བཅུ་གཅིག་པོ་རེ་  
རེ་ཡང་འོག་ཏུ་སྐྱ་ཚོགས་བསྐྱེད་པར་དུ་སྐྱབས་ལ། ལྷོང་དུ་ཉེ་མ་བཅེགས་པ་རེ་བསྐོམ་མོ།།

དེ་ནས་གདན་དབུས་མའི་ལྷོང་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དོ་སྦྱོར་མཐིང་གའི་རྣམ་པར་  
གནས་པ་དེ་ལྷོ་བ་ལས་ལྷོང་བའི་རང་ཉིད་གཞོན་མངོས་རྒྱལ་པོ་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ག་ ཅ  
ཞལ་མཐིང་ག་གཡས་ཞལ་དགར། གཡོན་ཞལ་དམར། དབུ་ཐོད་དང་མཐིན་པ་གཅིག་ལ།  
སྟོན་པན་ཚད་ཞལ་གསུམ་འབྱུང་པོ་གསུམ་དུ་དོད་པ། དབུ་སྐྱ་ཁམ་སེར་གྱེན་དུ་བརྗེས་  
པ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྐྱུན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། གཡས་གཡོན་གྱི་སོག་པའི་ཁ་རེ་རེ་  
ནས་དབྱུང་མགོ་གསུམ་གསུམ་ལྷོང་འོག་ཏུ་གྲེས་ནས་ཐོན་པའི་ཕྱག་བྲལ་བ། ཕྱག་དང་པོ་  
གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འཇུག་པ། གཡས་གཉིས་པས་རིན་པོ་ཆེ། གསུམ་པས་  
ལྷགས་ཀྱ། གཡོན་གཉིས་པས་བསྐྱེད་པ། གསུམ་པས་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ཞབས་གཡས་  
བསྐྱུམས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་མེ་དབྱུང་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་  
པར་བསྐོམས་ལ་ང་རྒྱལ་གསལ་སྐྱུང་བྲག་ཏུ་བསྐྱེད། དེ་ནས། རང་གཞོན་མངོས་རྒྱལ་  
པོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྐྱོར་མཚམས་དང་། ཕྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེང་



བ་རྣམས་རྩ་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འབང་འཕྲོས་བས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚར་གཙོད་བར་བསྐྱོམ་མོ།།

དེ་ཡང་འོག་གི་འཁོར་ལོ་མགྲོགས་པར་འཁོར་ཡང་། ཁྲོ་བོ་རྣམས་གདན་བཅས་མི་འཁོར་བར་རང་རང་སྤོགས་སུ་འཁོད་པར་མོས་དགོས་ཏེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་ཁྲུངས་སུ་བྲངས་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་བཏང་ལ་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ་སོགས་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་ཅན་ཏུ་བྱེད་ཆེ། ཁྲོ་བོའི་ཞལ་གཟིགས་པའི་གནད། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གནད། བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱབ་བའི་གནད། འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ལས། ཁྲོ་བོའི་ཞལ་གཟིགས་པའི་གནད་ནི། བར་ཚད་ཀྱི་མཚན་མ་ཆེ་ན། རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོའི་ང་རྒྱལ་གསལ་སྣང་བཏུན་པོ་ལ་གནས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས། མཐའ་སྐྱོར་གྱི་ཁྲོ་བོ་བརྩམ་སྐྱུན་ཏུར་གྱིས་གཟིགས་པར་བསམ་སྟེ། བགོགས་རྣམས་ཁྲུག་ལ་ཚོམས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྐྱོས་བས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་རང་འདྲའི་སྐྱུལ་བ་མང་པོ་སྐྱོས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་རྣམས་བཀའ་སྟེ་ཁྲོ་བོ་བརྩམ་ལ་གཏད་པའི་ཆེ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཞལ་སྤྱིར་གཟིགས་པར་བསམ་བཤོ།།

འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གནད་ནི། སྐྱུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏད་པའི་བགོགས་ཀྱི་རྒྱང་བ་ནས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩུང་སྟེ་མགོ་མཇུག་ལོག་ནས་འཁོར་ལོའི་རྩིབས་ཀྱི་བར་ལ་བརྩུག་པ་དང་འཁོར་ལོ་གཡོན་བསྐྱོར་ཏུ་བྲག་ཏུ་འཁོར་བས་གཞོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་ཏུ་མ་བྱ་མང་པོར་བཅད་པའི་སྐྱུག་མ་རྣམས་ཁྲོ་བོ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་འཕྲོས་པའི་མེས་ལྟག་མེད་ཏུ་བསྐྱེག་པར་བསམ་ཞིང་། མཇུག་ཏུ་སྐྱུལ་བ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐྱུལ་གཞིར་ཐིམ། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཞལ་ནང་ཏུ་གཟིགས་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་ལྟར་

གཡས་སུ་འཁོར་བར་བསམ་བཤོ། །ཐང་སག་པའི་ཡིག་ཆར། གཞོན་བྱེད་བཀུག་ཆེ་  
རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀུག་པ་བཤད། སྤར་བཤད་སྐྱུལ་པའི་ཁོ་པོས་  
བཀུག་པ་ནི་མཁས་མཚོག་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་གི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཀའི་འཁོར་  
ལོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་ཡང་མཐུན་ཏེ། གཞོན་མཛེས་གྱིས་ཁོ་པོ་བཅུ་ལ་བཀའ་བསྐྱོ་བའི་  
འཁོར་ལོ་ཡིན་པས་ན་བཀའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པའི་སྲིད། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་  
བའི་གནད་ནི། རང་གཞན་གང་རུང་བསྐྱར་བར་འདོད་ན། རང་གཞོན་མཛེས་རྒྱལ་པོར་  
གསལ་བའི་སྤྱགས་ཀའི་གདན་གྱི་སྤྲིང་དུ་རྩྭ་ཡིག་མཐིང་ག་དེའི་ཞབས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱ་  
གདན་ལ་བསྐྱར་བྱ་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་འཁོད་པར་བསམ་མོ།།

འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་གནད་ནི། རང་གཞོན་མཛེས་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཁོ་པོ་བཅུ་ལ་  
ལས་མཛད་པར་བཀའ་བསྐྱོས་པས། ཁོ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀའི་ལྷ་མོ་དཀར་མོ་བུམ་  
པ་དཀར་པོ་བདུད་ཅི་དཀར་པོས་གང་བ་ཐོགས་པ་སྐྱོས་ཏེ། བསྐྱར་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་དབང་  
བསྐྱར་བས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ལྷི་ཐམས་ཅད་བཀུས། བྱང་དང་སྤྲིག་སྤྲིབ་  
སོགས་སངས་གྱིས་དག ལུས་ཤེས་ལྟར་དྲངས་པར་གྱུར་པར་བསམ་པ་ནི་ཞི་བའི་ལས་  
མཛད་པའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མོ་དང་བུམ་པ་དང་བདུད་ཅི་ཁ་དོག་བསྐྱར་  
ཚུལ་ནི། རྒྱས་པ་ལ་སེར་པོ། དབང་ལ་དམར་པོ། དུག་པོ་ལ་ནག་པོར་བསྐྱར་ཞིང་།  
གང་འདོད་གྱིས་ལས་རྣམས་བསྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཡང་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པ་ལ་  
ཆེ་བསོད་དཔལ་འཕྱོར་ལོངས་སྐྱོད་ཤེས་རབ་བཙུན་འགྲུས་སོགས་རྒྱས་པར་བསམ་པ་  
དང་། དབང་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བདུད་ཅི་དམར་པོའི་ནང་ནས་ལྷ་མོ་དམར་པོ་སྤྱགས་ཀྱི་  
ཐོགས་པ་དཔག་རྩ་མེད་པ་སྐྱོས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་རང་ལ་ཚོས་སྟོན་མཁན་གྱི་མ་ལ། ཚོས་  
སྟོན་ལུས་ཀྱི་སྐོབ་ལ། ལམ་བསྐྱོད་པའི་སོགས་ལས་རྒྱ། ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཚོ་བ་སྐྱོར་



བའི་ཡོན་བདག་དགོན་མཚོག་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་སོགས་གང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་  
ལྷག་ཏུ་བཀུག་ནས་རང་དབང་དུ་འདུ་བར་བསམ། བྲག་པོ་ལ་བདུད་ཅི་ནག་པོས་དབང་  
བསྐྱར་བའི་ཆེ་བུམ་པ་བཟུང་བའི་ཁྲོ་མོ་ནག་མོ་དེ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནད་  
གདོན་བཤེགས་སོགས་ཤུག་གི་ནམ་པར་བསྐྱར་ནས་ཞལ་དུ་གསོལ་ཞིང་། བསྐྱར་  
བྱ་སྐྱར་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའི་ནམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་གཞོན་པ་དང་བྲལ་ནས་གཟི་བུ་དེ་དང་  
ལྷན་པར་བསམ་མོ།།

ལས་མཛད་ཀྱི་སྐབས་འདིར། ཐང་སག་པའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། རང་གཞོན་མཛེས་  
སྲ་གསལ་བའི་ཕྱགས་ཀ་ནས་མཚོད་ལྷ་པར་སློམ་ཏེ་ཁྲོ་པོ་ལ་མཚོད་པ་དང་། ཁྲོ་པོ་  
ནམས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀ་ནས་ལས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཚུར་སློམ་ཏེ་སྤྱིང་གའི་བསྐྱར་བྱ་ལ། དབང་བསྐྱར་  
སོགས་སྐྱར་ལྟར་ཀྱི་ལས་བཞི་མཛད་པར་བཤད་ཀྱང་སྐྱ་མ་བདེའོ། །འདི་དག་ནི་རང་  
གཞོན་མཛེས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་དུས་སུ་བྱ་བའི་དམིགས་བ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་  
སྲ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་བཟུང་བའི་ཆེ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཁྲོ་པོ་བཅུ་ལ་  
བཀའ་བསྐྱོ་བ་སོགས་སྐྱར་ལྟར་བྱ་བར་བཤད། ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་བའི་  
ཆེ་རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་སྐད་ཀོར་ཀྱི་ནད་དུ་བཀོད་ལ། ཡི་དམ་ཀྱི་སྐྱགས་བཟོ་བར་  
བཤད་པའང་ཡོད། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱར་འཁོར་གྱི་ཁྲོ་པོ་བཅུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
སའི་ཤེས་པ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ལྷ་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུན་ཐོ་ལས་གསུངས། དེ་  
ཡང་འདུས་པའི་རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། ཅིབས་ཀུན་ལ་ནི་ཁྲོ་པོ་བཅུ། །ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་  
ལས་བྱུང་། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཤེས་པ་བཅུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
སའི་ཚོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ལྷག་བསྐྱེད་ཤེས་པ། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་ཤེས་  
པ། ལམ་ཤེས་པ། ཀུན་རྗོབ་ཤེས་པ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྐྱེ་



བ་ཤེས་པ་བཅུ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་སྤྲོན་མོང་དང་སྤྲོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་ལུ་མ་ལས་གཞིས་ལས། སྤྲོན་མོང་བ་ཞི་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་ག་ལ་ཡོད་པས་སྤྲོན་མོང་བའི་བསྐྱེད་ལུ་མ་ལས་ཞེས་པ་དང་། སྤྲོན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞི་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལར་བཞག་པས་སྤྲོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་ལུ་མ་ལས་ཞེས་པ་ལོ།།

བསྐྱེད་ལུ་མ་ལས་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ཞི། ལྷན་ཐབས་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོའི་བགོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྲོན་མོང་བའི་བསྐྱེད་ལུ་མ་ལས་བསྐྱོམས་མེས། སྤྲོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་ལུ་མ་ལས་ཞི་མ་བསྐྱོམ་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བས་བགོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་བསྐྱོག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་བསྐྱོམ་ན་ལེགས། དེས་ན་ཚོགས་ཞིང་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྲོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་ལུ་མ་ལས་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདྲིའི་བར་འཆི་བ་ཚོས་སྐྱུར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཞག་ཟིན་ཏོ།།

༥ གཞིས་པ་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་དེ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་དོ་རྗེ་འདྲིན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཞག་པ་ལ་གཞིས། གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་དོ་རྗེ་འདྲིན་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་བཞག་པ་ལོ།། དང་པོ་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ལྷན་བསྐྱེད་ལུ་མ་ལས་བསྐྱོམས་པ་དེའི་མཉུག་དུ་རང་ཉིད་གཞོན་མཛེས་སུ་གནས་པ་ལོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། དབུས་ཀྱི་ལྷེ་བ་སྤོན་པོས་བརྒྱན་པ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚོས་འབྱུང་། པརླ། ལྷ་ཚོགས་དོ་རྗེ་རྣམས་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ལས། ཐོག་མར་རང་ཉིད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། ལུབ་ཆེན་གྱིས། དེ་ནས་བདག་པོ་ལོངས་སུ་

ལས།། རྗེ་རྗེ་སེམས་དབང་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །དཀར་དང་མཐེང་ག་དམར་བའི་ཞལ།།  
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། བོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་  
བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་སྐབས་སྟོང་གི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་གཞོན་མཛེས་ཡབ་ཡུམ་དུ་  
གནས་པ་དེ་ཉིད་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་འོད་དུ་ཞུ་བ་ཡོངས་  
སུ་གྱུར་བ་ལས། རང་ཉིད་རྗེ་རྗེ་སེམས་དབང་དཀར་པོ་ཞེས་གསུམ་སྤྱག་སྤྱག་པ་ཡུམ་  
དང་བཅས་པའི་སྐྱུར་བཞེངས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་རྗེ་རྗེ་སེམས་དབང་ཡབ་ཡུམ་དེ་ཡང་  
སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་འོད་དུ་ཞུ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། ཚོས་འབྱུང་དང་། དེའི་  
ནང་དུ་བརྒྱ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྗེ་རྗེ་རྣམས་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། སྤྱབ་ཆེན་གྱིས།  
དེ་ནས་ཚོས་གྱི་འབྱུང་གནས་ནི། །དཀར་ཞིང་གེན་འགྲོང་གནས་པ་ལ། །ཚུ་སྐྱེས་སྣ་  
ཚོགས་རྗེ་རྗེ་ཡིས། །རྣམ་པར་བརྒྱན་པར་མཁས་པས་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཚོས་འབྱུང་གི་དབྱིབས་ནི། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། འོག་བྱ་བའི་བ་གསུམ་  
གྱི་སྤྱོགས་གསུམ་སྐྱར་ནས་གེན་དུ་བསྐྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ནང་  
མཚོན་གྱི་ཚོད་པའི་སྟེགས་གེན་དུ་བསྐྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་གཏོར་  
མ་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ནང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་འོག་  
དང་རྒྱུད་གཉིས་སྟེང་དུ་བསྐྱུང་བའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། འཤམ་རབ་མའི་རྩ་  
གའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལ་གང་ལྟར་བསྐྱོམས་ཀྱང་མི་དུང་བར་མེད་དོ།།  
འཤམ་རབ་མའི་རྩ་གའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བྱེད་ན་སྟེང་གི་རྒྱུད་གཉིས་རྒྱབ་མདུན་དུ་བསྐྱུང་  
བར་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་བཤད། ཁོ་པོའི་རྣམ་ཏོག་ལྟར་ན། འོག་བྱ་ཁ་གང་མ་གཅིག་  
ལ། དབྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ཐིག་གཉིས་ལྟར་བཏབ་ནས། རྒྱུད་ཐིག་གིས་བཅད་པའི་ངོས་  
བཞི་ལས་ངོས་གཅིག་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ། གང་དོར་རྒྱུའི་ངོས་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་ནས་དབུས་

བསྐྱེད་ཅིང་འདོད་པ་གཞི་དང་པོ་སྣོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན།

ཀྱི་བར་བྲ་ཞིང་ངོས་གཅིག་པོར། ལྷག་མ་ཆེ་ལོས་ཀྱི་བྲ་མཐའ་གཉིས་སྐྱབ་འཕྲད་དུ་འབྱར་  
བ་ལྷ་བུའི་དབྱིབས་ཅན་འཐད་དམ་སྟུམ།

མདོར་ན། ཚོས་འབྱུང་ནི་ངོ་བོ་བདེ་སྣོད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་དབྱིབས་བྱུ་  
གསུམ་པ། མདོག་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། སྤྲད་ལྷུ་ལ་སྣོད་ཡངས་པ། སྤྲད་ཟུར་ནས་  
བཀའི་འཁོར་ལོའི་འོག་ཅིབས་ཀྱི་སྐབས་སྣོད་ལ་གནས་པ། ཁའི་ཟུར་གསུམ་ལས་ཟུར་  
གཅིག་མདུན་སྤྱོད་སྐྱབ་སྐྱབ་པ། རོས་གཅིག་རྒྱབ་སྤྱོད་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཏུ་བསམ།  
ཚོས་འབྱུང་དེའི་ནང་གི་འོག་ཟུར་ནས་པོ་སྤྲད་ལྷུ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ་ལ། པོ་  
དེ་ལྷུ་བ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལས་སྤྲ་ཚོགས་བརྒྱ་བྱུང་བར་བསམ། དེ་ཡང་བརྒྱའི་ཅ་བ་  
ཚོས་འབྱུང་གི་འོག་ཟུར་གྱི་ནང་ནས་ཐོན་པ། འདབ་མ་རྣམས་ཚོས་འབྱུང་གི་ཁའི་ཐད་དུ་  
རྒྱས་ཤིང་ཁེབས་ཅོམ་ཡོད་པ། བརྒྱའི་སྟེ་བ་སྤྲད་ལྷུ་ཉེ་བའི་མཐར་གཏུ་སར་སེར། འདབ་  
མ་དཀར་སེར་དམར་སྤྲད་སྟེ་ལ་བ་རེ་བཞི་འམ། སོ་གཉིས་སམ། བཅུ་དྲུག་ཚད་ནི་བྱི་བྱ་  
ལྟར་ན། དུས་ནས་སྟེ་བའི་སྤྱི་མཐའི་བར་ཆ་སྤྲན་བཞི་བཅུ་དེའི་མཐར་འདབ་མ་ཆ་སྤྲན་  
གཉིས་ཉེ་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་ལ་ཆ་སྤྲན་ཞེ་གཉིས། སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་བསྐྱེམས་པས་ཆ་སྤྲན་གྱི་  
བཞི་ནི་འདབ་མའི་སྤྱི་མཐའ་ནས་སྤྱི་མཐའི་བར་གྱི་ཚད་དོ། །འབྱི་ཆེ་འདབ་མའི་མཐར་  
རྒྱུ་ཐིག་དཀར་པོ་དང་། འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་བར་སྣོད་དམར་པོ་བྱ་བར་བཤད། དེས་  
ནི་ཚོས་འབྱུང་གི་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་མཚོན་པའོ།།

དེ་འདྲའི་སྤྲ་ཚོགས་བརྒྱའི་སྟེ་བར་རྒྱ་སྤྲན་པོ་ཉལ་འགྲོང་གང་རུང་ལྷུ་བ་ལས་བྱུང་  
བའི་སྤྲ་ཚོགས་རྩོ་རྩེ་བྱུར་བར་བསམ། དེ་ཡང་དབྱིབས་མདོག་དང་ཚད་ནི། སྤྲ་ཚོགས་  
རྩོ་རྩེའི་སྟེ་བ་གྱུ་བཞི་བ་སྤྲན་པོ། རུ་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞིར་གསུམ་གསུམ་མམ། ལྷ་ལྷ་ཡོད་པ།  
རུའི་ཁ་དོག་ནི། སྤྱོད་སྤྱོད་མདོག་ཏུ་བཤོད་པ་ལ་ལྷ་བ་པའི་ཕྱགས་དང་། རུ་ཁར་བྱེད་པ་ཨ་

ཐུའི་ལུགས་གཉིས་ལས། ལུགས་འདྲིར་དང་པོ་སྣང་ཡིན་ཏེ། འར་གྱི་རུ་རྣམས་དཀར་  
པོ། ལྷོའི་རུ་རྣམས་སེར་པོ། རུབ་གྱི་རུ་རྣམས་དམར་པོ། བྱང་གི་རུ་རྣམས་ལྗང་ལྷོའོ།།

རྩ་ཁྲབ་བྱེད་ན། དབྱུས་རུ་རྣམས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་  
དོག་དང་། ལྷོར་རུ་རྣམས་གཙོ་བོའི་ཁ་དོག་དང་། འོག་རུ་རྣམས་པར་དོས་གྱི་དེ་བཞིན་  
གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་རུ་རྣམས་གཡས་གཡོན་གྱི་དེ་བཞིན་  
གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །རྩ་གསུམ་མ་ནི་སྣང་འོག་གི་རུ་མེད་  
པའོ། །རུ་ཚད་ནི། དབྱུས་རུའི་སློམ་ཚད་རྩ་བར་ཆ་སྟན་གསུམ་ཅེ་མོར་ཆ་སྟན་གཅིག  
དབྱུས་གྱི་སློམ་ལ་ཆ་སྟན་བཞི། སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག དབྱུས་གྱི་སློམ་ནི་སྲིད་གྱི་ཆ་  
སྟན་བདུན་གྱི་ཐད་དུ་འོང་། ཕྱོགས་རུའི་རྩ་བར་ཆ་སྟན་གཉིས། ཅེ་མོ་ཆ་སྟན་བྱེད། དབྱུས་  
གྱི་སློམ་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ་འདི་ཡང་ཆ་སྟན་བདུན་གྱི་ཐད་དུ་ཡིན་པ་འདྲ། སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་  
བཅུ་དྲུག་ཡིན་ཀྱང་གྲུག་པའི་དབང་གིས། དབྱུས་རུ་ལས་ཆ་སྟན་གཉིས་སྤང་བ། ཕྱོགས་  
རུ་གྲུག་དབྱིབས་ནི། ལྷེ་བ་ལ་བཅད་པའི་གཡས་རུའི་རྩ་བའི་སྤྱི་མཐའ་ནས་གཡོན་གྱི་སྤྱི་  
མཐའི་བར་ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག དབྱུས་རུའི་སྲིད་གྱི་ཆ་སྟན་བཞི་དང་བཞི་གསུམ་གྱི་ཐད་དུ་  
གཡས་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ནས་གཡོན་གྱི་སྤྱི་མཐའི་བར་ཆ་སྟན་བྱེད་དང་བཅུ་དགུའོ། །དེ་དག་  
གི་བར་ཆ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གྲུག་པའོ། །རུ་ལྷ་མ་ལ་སྣང་འོག་གི་རུ་འདྲིས་རིགས་འགྲོ།  
ཕྱོགས་རུ་རྣམས་ཚུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ནས་ཐོན་པའོ།།

ལྷེ་བའི་རྩ་ཚད་ནི། དོས་བཞི་རེ་རེ་ཆ་སྟན་ཞེ་བརྒྱད་ཞེ་བརྒྱད་མཉམ། དབངས་  
ཚད་ནི། རུ་གསུམ་མ་ལ་ཆ་སྟན་བཞི། རུ་ལྷ་མ་ལ་ཆ་སྟན་ཉི་ལུ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་  
གིས་ཆ་ཚེན་བཞིར་བཤད་ཀྱང་། ལྷོར་འོག་གི་རུའི་རྩ་ཚད་ལས་རྒྱང་བས་མི་མངོས་ཤིང་  
བསྐོམ་ཚེའང་འོག་རུས་སྣ་ཚོགས་སྤྲའི་ལྷེ་བར་རེག་ནས་དོ་རྗེའི་ལྷེ་བ་སྤྲའི་ལྷེ་བ་ལ་

མ་རེག་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བས་མི་བདེའོ། །འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་  
བ་དུ་མས་གྲང་ཆ་སྐྱེ་ཉི་ཤུར་གསུངས་པས་སྣ་མ་ལྟར་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་བཀའི་འཁོར་  
ལོ་སྦྱབས་སྟོང་གི་ནང་དུ་ཚོས་འབྱུང་། ཚོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་སྣ་ཚོགས་བརྒྱ། སྣ་ཚོགས་  
བརྒྱའི་སྟེ་བར་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེ་རྣམས་བསྐྱོམས་རྗེས།

དེའི་སྟེ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སྟེ་བའི་དབྱུས་སུ་སྦྱི་ལས་འཁོར་  
ལོ་སྦྱི་གྱིས་མཚན་བ་ཞེས་བ་ནས། རི་དུགས་སོ་སོ་དང་བཅས་བ་ཞེས་བའི་བར་གྱིས།  
གཞལ་ཡས་ཁང་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་སྐྱད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་ལ་  
རིམ་གྱིས་གསལ་བཅའ་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ཉམས། དེར་ནི་སྦྱི་དང་འཁོར་ལོ་  
ལས། །དོ་རྗེ་འཆར་དང་འབྲ་བ་ཡི། །བཏག་བའི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱོམ་བར་བྱ། །དོ་རྗེ་ལ་གནས་  
འཁོར་ལོ་ལོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེ་བ།

དེ་ཡང་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། སྤར་གྱི་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་སྟེ་བའི་དབྱུས་སུ་སྦྱི་དཀར་  
སོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམ་སྤར་གི་ཚོགས་འཕྲོ་ཞིང་འདུ་བ་ཞིག་སོལ་གྱིས་  
བྱུང་བར་བསམ་ལ། དེ་འོད་དུ་ལྷ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་སོ་ཅིབས་  
བརྒྱད་བ་ཡུ་བ་དང་བཅས་བ་ཡུ་བའི་འོག་དོ་རྗེ་ཆེ་སྣ་བ་སྟེད་ཡོད་པ། སྟེ་བ་ལ་སྦྱི་གྱིས་  
མཚན་བ་ཡུ་བ་འོག་ཏུ་བསྐྱེད་བ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བར་བསམ། དེ་ཡང་འོད་དུ་ལྷ་བ་ཡོངས་  
སུ་གྱུར་བ་ལས་རྣམ་སྤར་དཀར་སོ་ཞལ་གསུམ་སྟུག་དུག་བ་ཡུམ་དང་བཅས་བ་མངོན་  
ཉོགས་ནས་བཤད་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བར་བསམ། རྣམ་སྤར་དེ་ཡང་འོད་དུ་ལྷ་བ་  
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བར་བསམ།  
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབྱིབས་ཚད་སོགས་ནི། སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་སྟེ་བའི་སྦྱི་མཐའ་ནས་ཆ་  
སྐྱེ་བཏུན་དོར་བའི་མཚན་སུ་ཅིག་པའི་སྦྱི་མཐའ་འོང་། དེ་ནས་ནང་དུ་ཆ་སྐྱེ་གཅིག་

དོར་བར་ཅིག་པའི་ནང་མཐའ་ལོང་། ཅིག་པའི་ཕྱི་ནས་དཀར་སེར་དམར་སྨྲ་སྡོ་བའི་རིམ་  
 བ་སྨྲ་ག་བསྐྱེམས་པའི་ཞེང་ལ་ཆ་སྟོན་གཅིག་དབངས་སུ་ཆ་སྟོན་བཅུ་གསུམ། ཅིག་པ་དེ་  
 ཉིད་ལྷན་ནས་ལོགས་སུ་གྲུ་བཞི་བའི་ཚུལ་དུ་འཁོར་བའི་སྡོ་གར་སྟེབས་ཚད་ནི། ཅ་ཐིག་  
 དང་ཚངས་ཐིག་སྟེད་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྟོན་གཉིས་གཉིས་དོར་བའི་མཚམས་སུ་  
 སྟེབས་ནས། དེ་ནས་ཕྱིར་ཆ་སྟོན་བཞི་སོང་བ་སྟོ་ལྷན། དེ་ནས་ངོས་སུ་ཆ་སྟོན་གཉིས་  
 སོང་བ་སྟོ་འགྲམ། དེ་ནས་ཕྱིར་ཆ་སྟོན་གསུམ་སོང་བ་སྟོ་ལོགས། འདི་ནི་ཅིག་པའི་ནང་  
 མཐའ་གར་སྟེབས་ཚུལ་ཡིན། ཅིག་པའི་ཕྱི་མཐའ་གར་སྟེབས་ཚུལ་ནི། ལྷན་ནས་ལོགས་  
 སུ་སྨྲ་སྤྱད་འཁོར་བའི་སྡོ་ཚངས་ཐིག་དང་ཅིག་པའི་ཕྱི་ཐིག་སྟེད་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་  
 ཆ་སྟོན་གསུམ་གསུམ་དོར་བའི་མཚམས་སུ་སྟེབས་ནས། དེ་ནས་ཕྱིར་ཆ་སྟོན་གཉིས།  
 ངོས་སུ་ཆ་སྟོན་གཉིས། ཕྱི་ཆ་སྟོན་བཞི་སོང་ཆེ་སྟོ་ལོགས་ཀྱི་ཅེ་ཟད། སྟོ་ལོགས་ཀྱི་  
 ཅེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྡོ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་སྟེ་བ་ཆ་སྟོན་གཅིག་ལུས་པའོ། །སྟོ་ལོགས་གཡས་  
 གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཅེའི་བར་དུ་སྟོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་བཏང་། བཏང་ཚུལ་སྟོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་  
 གདོང་གི་ནང་ངོས་སུ་ག་བ་སྟོ་མས་སུ་ཆ་སྟོན་གཅིག་དབངས་སུ་ཆ་སྟོན་བཅུ་གཅིག་པ་  
 གཉིས་བསྟེན། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གདུང་མིད་ཆ་སྟོན་བཅུད་སྟོ་མས་སུ་ཆ་སྟོན་གཅིག་  
 བ་བཏང་ལ། དེའི་སྟེང་ཅིག་རྒྱུན་དབངས་ཞེང་ཆ་སྟོན་གཅིག་པ་སྟོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་རྒྱུན་  
 དང་མཐོ་དམན་མེད་ཅིང་བར་མཚམས་མེད་པར་བྱས་ཏེ་བཏང་། ཅིག་གདོང་དང་ག་བའི་  
 བར་མཚམས་ལོགས་པར་བཀག་དགོས།

དེ་སྟེན་ཅིག་རྒྱུན་མ་ཚད་པར་འཁོར་བའི་དབངས་ཚད་ནི། ལྷོགས་གར་ནས་གཞལ་  
 ཡང་ལོག་དོ་རྗེའི་སྟེ་བ་ནས་ཡར་ཆ་སྟོན་བཅུ་གསུམ་དང་། ཅིག་པའི་སྟེང་དུ་ས་གྲུ་དམར་  
 སོ་དབངས་ཆ་སྟོན་གཅིག་ཞེང་ཆ་སྟོན་གཅིག་གམ་ཆ་སྟོན་སྟེད་དང་གཉིས་ལ་སྟེད་ནི་ཅིག་



པ་ལས་སྤྱིར་བཏགས་པའི་སྤྱི་ལོས་སྤྱི་ལོ་ལོ་ཆེ་བྱུང་གསུམ་པ། ལྷ་བཞི་པ། ལྷ་གསུམ་ལྷ་མ་  
པོ་རྣམས་ཁ་དོག་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་འབྱུང་དུ་དོད་ཅིང་སྤྱིལ་མང་གནས་པ། བ་ལྷའི་སྤྱིར་དུ་  
གསེར་གྱི་སྐྱར་རགས་བཞི་ནི། དབང་ས་སྤྱི་བཞི་ག་བསྐྱོམས་པས་ཆ་སྐྱོན་གཉིས། ཞེང་ཆ་  
སྐྱོན་གཅིག་ནང་མཐའ་པ་ལྷའི་ནང་མཐའ་དང་མཉམ་པ། གསེར་གྱི་སྐྱར་རགས་རེ་རེ་ཡང་  
རིག་པོ་ཆེ་བདུན་བཅེགས་སྤྱི་བྱ་སྤྱི། དེ་ཡང་དོའི་སྤྱིར་པོ་སྤྱིག་པའི་ཀ་བ། དེའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱི་  
ཉིག་དམར་པོའི་གྲེ། དེའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱིག་གི་གཞུ། དེའི་མཚོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་ཤེལ་གྱི་  
ཀ་ཚུང་རེ། དེའི་སྤྱིར་དུ་བེ་རྒྱུ་སྤོན་པོའི་གྲེ། དེའི་སྤྱིར་དུ་དུལ་གྱི་གཞུ་རེ། དེ་ལྟ་བུ་  
སྤྱི་ནང་དུ་གཉིས་བསྐྱིགས་སྤྱི་བྱས་པའི་སྤྱིར་དུ་གསེར་གྱི་སྐྱར་རགས་ལེ་ལོ་བཀའ་བ་  
སྤྱི་བདུན་པོ་རེ་རེའི་དབང་ས་ལ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་བཅུ་བཞིར་བསོས་པ་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ།  
བདུན་པོ་བསྐྱོམས་པའི་དབང་ས་ལ་ཆ་སྐྱོན་སྤྱིར་ཡོད་པ། དེ་ལྟར་བདུན་བཅེགས་སྤྱི་བྱས་  
པ་ལ་གསེར་གྱི་སྐྱར་རགས་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པའི་གསེར་གྱི་སྐྱར་རགས་བཞི་བཅེགས་པའི་  
དབང་ས་ལ་ཆ་སྐྱོན་གཉིས་སོ། །ཀ་བ་གྲེ་གཞུ་རྒྱལ་པོ་བཅེགས་པ་དེ་དག་ཆ་སྐྱོན་སྤྱིར་  
སྤྱིར་གྱི་བར་དང་བཅས་པ་མང་པོས་བསྐྱོར་ཞིང་། གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱར་གྱི་ཐད་དུ་  
སྤོབས་ཆེ། དོའི་སྤྱིར་པོ་སྤྱིག་པོའི་ཀ་བའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱི་ཉིག་དམར་པོའི་གྲེ། དེའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱིག་  
གི་གཞུ་བསྐྱོམས་པ། དེའི་མཚོག་མ་བཞིའི་སྤྱིར་དུ་ཤེལ་གྱི་ཀ་ཚུང་རེ་རེ། དེ་དག་གི་སྤྱིར་  
དུ་བེ་རྒྱུ་པོའི་གྲེ་རེ་རེ། དེ་དག་གི་སྤྱིར་དུ་དུལ་གྱི་གཞུ་བསྐྱོམས་པོར་བཏང་བ་ནི་ལྷན་པར་  
བཟོ། །དེ་ལྟར་ཆེག་པའི་དབང་ས་སྤྱི་ཆ་སྐྱོན་བཅུ་གསུམ་པ་གྱུ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་གསེར་གྱི་  
སྐྱར་རགས་ཆ་སྐྱོན་གཉིས། ཐམས་ཅད་བསྐྱོམས་པའི་དབང་ས་སྤྱི་ཆ་སྐྱོན་བཅུ་རྒྱལ་ཡོད་  
པ་ནི། གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རྒྱ་སྤྱིར་དང་མཉམ་པས། རྒྱ་སྤྱིར་དབང་ས་མཉམ་གྱི་  
ཚུལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །པ་ལྷའི་དང་གསེར་གྱི་སྐྱར་རགས་གཉིས་ཀྱང་ཆེག་པ་གང་སྤོབས་



གྱི་སར་མ་ཚད་པར་གནས་པའོ། །གསེར་གྱི་སྐར་ལྗང་དེའི་སྤྱིང་དུ་ལྷུ་སྟེ་སྤྱི་མ་རྣམས་  
ཆ་སྐྱོན་གཅིག་སྤྱིར་ཐོན་པ་ནི་ཚུ་སྤྱིན་གྱི་མགོའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ། ཚུ་སྤྱིན་དེ་རྣམས་  
གྱི་ཁ་ནས་བྱ་བ་བྱ་སྤྱིང་འཕྱང་བ། ལྷུ་སྟེ་སྤྱི་མ་དེ་རྣམས་གྱི་སྤྱིང་དུ་བྱ་འདབ་འདི་སྟོ་  
ལོགས་གྱི་སྤྱི་དོས་སུ་མེད་པ་འདྲ། བྱ་འདབ་དེ་དེ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི། ལྷུ་སྟེ་ལས་ཆ་  
སྐྱོན་གཅིག་སྤྱིར་ཐམས་པའི་ཚེའི་ལོག་དོས་ནས་ཤར་བྱ་དེ་འཕྱང་བ། བྱ་འདབ་གྱི་སྤྱིང་དུ་  
མདའ་ཡབ་ནི་བྱ་འདབ་གྱི་ལྷུ་སྟེ་ལས་ནང་དུ་ཆ་སྐྱོན་གཉིས་དོར་བའི་མཚམས་ནས་  
བསྐྱོར་བའོ། །འདི་དག་གི་དབྱིབས་ཚད་ལོག་ཏུ་ཞིབ་པར་འཆད་པར་འདོད།

འདི་ཡན་ཚད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཚད་སོགས་བཤད་ཚུལ་ལ་  
མཁས་པ་དུ་མའི་བཞེད་པ་པམ་ཆེར་མཐུན་ཡང་། འདི་མན་ཚད་ཀ་བ་བསྐྱང་ཚུལ་གདུང་  
བཏང་ཚུལ་ལྷུ་འགྲུལ་ཚུལ། ཐོག་འབྲུབ་ཚུལ་སོགས་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་སྐྱོ་ཚོགས་  
དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། ལུགས་འདིར་སྐྱབས་མཚོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། འཇམ་  
བཞད་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་གྱི་ལེགས་བཤད་ལ་གཞིར་བྱས་ཏེ། དེར་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བ་  
རྣམས་ཚད་ལྡན་གཞན་གྱི་ལེགས་བཤད་ནས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་བརྗོད་ཚུལ་ནི། ལྷ་མི་ཏམ།  
དེ་ཡི་དབྱུས་སུ་འཁོར་ལོ་ནི། །རེ་ལུ་མིག་དགུ་བ་རྒྱུ་པོར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་  
རེ་ལུ་མིག་དགུ་བྱ་བ་ལ། ཚངས་ཐིག་དང་ཅིག་པའི་ནང་ཐིག་འཕྲད་མཚམས་ནས་ནང་  
དུ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་དོར་ནས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ་ནི་དོར་འཕྲེང་གི་སྤྱི་མཐའ་དང་། དེ་ཡི་  
ནང་དུ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་དོར་ནས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ་ནི་དོར་འཕྲེང་གི་ནང་མཐའ་ཡིན་ལ།  
དེར་དབངས་ཞེད་གཉིས་ཀ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་པའི་གོར་མོ་ཞེས་གྱི་སྤྱིང་དོས་ལ། གསེར་གྱི་  
དོར་འཕྲེང་ཅེ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བའོ། །ཡང་ཚངས་ཐིག་གི་དབྱུས་ནས་  
སྤྱིགས་བཞེད་ཆ་སྐྱོན་བཞེད་དང་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་གི་གསུམ་ཆ་དེ་གཞལ་བའི་སྤྱི་དོས་སུ་

དབང་ས་ཞེང་གཉིས་ཀ་ཆ་སྐྱོད་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བུ་ལྟར་སོ་བཞི་བསྐྱོད་མར་བཏང་བའི་  
 ལྷེང་རོས་ལ་གསེར་གྱི་རྩོད་འབྲེང་ཅེ་གསུམ་པ་ཡོད་པ། དེའི་སྐྱེ་མོ་བརྒྱད་གྱི་རྩོད་འབྲེང་  
 ལྷུམ་པོ་ལ་ཁད་མཉམ་པའི་ཐབས་སུ་བྱས་ཏེ་བཀའ་བ། དེ་སྐྱེ་བུས་པས་རེུ་མིག་དགུ་  
 འབྲུང་རོ། །རེུ་མིག་གི་སྐྱེ་བུ་ལྟར་སོ་བཞིའི་སྐྱེ་མོ་བརྒྱད་གྱི་སྐྱེང་ནས་ཀ་བ་བརྒྱད་  
 དབྱིབས་ལྟ་བཞི་བ། སྐྱོམས་སུ་ཆ་སྐྱོད་གཅིག་པ་རོས་རེར་རང་སྐྱོགས་གྱི་བདེ་གཤེགས་  
 མཚན་མའི་རི་མོ་ཅན་སྐྱོགས་མདོག་དབང་ས་སུ་ཆ་སྐྱོད་བཅུ་གཉིས་པ་བཅུ་གས་པའི་སྐྱེང་  
 ཏུ། བྲེ་གཞུ་སྐྱེང་གཞུ་རིང་ལྷུམ་ས་བསྐྱོམས་པའི་དབང་ས་ལ་ཆ་སྐྱོད་གཉིས། དེའི་སྐྱེང་ཏུ་  
 གཏུང་འཁོར་དང་གཏུང་རིང་བསྐྱོམ་མ་བཞི་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཚད་ལོག་གི་རེུ་མིག་གི་  
 རྩོད་འབྲེང་ལྷུམ་པོ་དང་སྐྱེ་བུ་ལྟར་སོ་བཞི་དང་འབྲེང་བ་བཏང་། དེ་དག་གི་ལོག་རོས་སུ་  
 རྩོད་འབྲེང་སྐྱེང་འབྲེང་ཡོད་པ། གཞུམ་ཡས་ཁང་གི་ལོག་གཞི་ནས་གཏུང་འཁོར་འདིའི་  
 ལྷེང་རོས་གྱི་བར་ཆ་སྐྱོད་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པས། གསེར་གྱི་སྐྱེ་རགས་དང་ཁད་མཉམ་པ་  
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལོག་གི་རེུ་མིག་གི་སྐྱེ་བུ་ཆ་སྐྱོད་གཅིག་དེའི་སྐྱེང་ཏུ་ཀ་བ་ཆ་སྐྱོད་  
 བཅུ་གཉིས། དེའི་སྐྱེང་ཏུ་བྲེ་གཞུ་སྐྱེང་གཞུ་རིང་ལྷུམ་ས་བསྐྱོམས་པས་ཆ་སྐྱོད་གཉིས།  
 དེའི་སྐྱེང་ཏུ་གཏུང་འཁོར་ཆ་སྐྱོད་གཅིག་བསྐྱོམས་པས་ཆ་སྐྱོད་བཅུ་དྲུག་གོ། །མཁས་པ་  
 ལྷུ་མ་དག་གིས་ཀ་བ་ཆ་སྐྱོད་བཅུ་གསུམ་བཤད་ཀྱང་ཀ་བའི་ཅ་བ་ནས་ཆ་སྐྱོད་གཅིག་  
 ལོག་གི་སྐྱེ་བུ་ལ་ལུབ་ནས་ཡོད་པར་བརྩིས་ནས་བཤད་པས་འདི་དང་དོན་གཅིག་གོ།

སྐྱོ་ལྷུད་གྱི་གཏུང་བཏང་ཚུལ་ནི། སྐྱོ་ལྷུད་གྱི་ཅིག་གདོང་ནང་མའི་སྐྱེང་ཏུ་གཏུང་  
 གཅིག་དང་། སྐྱོ་ལྷུད་གྱི་ཅིག་གདོང་གྱི་མའི་སྐྱེང་ཏུ་འདྲེང་གཏུང་གཅིག་གཏུང་གཉིས་ཀའང་  
 སོ་སོར་དབང་ས་ཞེང་ཆ་སྐྱོད་གཅིག་མཉམ་པ། སྐྱིད་ཏུ་ཆ་སྐྱོད་དྲུག་པ། གཏུང་གཉིས་  
 གྱི་སྐྱེ་མོ་བཞི་ནི་གསེར་གྱི་སྐྱེ་རགས་ལོག་མ་གཉིས་གྱི་སྐྱེང་ཏུ་བཀའ་ཞིང་། ལྷེང་མ་

གཉེས་ལ་བྱུང་ནས་ཁད་མཉམ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་  
གཏུང་འཁོར་གཏུང་རིང་བསྐྱོལ་མ་བཞི། སློ་ལྷུད་ཀྱི་གཏུང་ལྷུད་བརྒྱད་ཚང་བར་བཏང་  
རྗེས། ལྷུ་འགོལ་ཚུལ་ནི། ལྷུ་ལྷུ་ལྷོ་ལོ་བཞི་དཔངས་སུ་ཆ་སྐྱབ་སྤྱེད་པ། ཞེང་དུ་ཆ་  
སྐྱབ་གཅིག་པ། སྤྱིད་དུ་ཆ་སྐྱབ་སྤྱེད་དང་བཅོ་ལྷ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ། སྤྱི་སྤྱི་ལྷུ་ལྷུ་གསེར་  
ཀྱི་སྐྱ་རགས་ཀྱི་སྤྱིད་དུ་བཀལ་བའི་སྤྱི་མོ་སྤྱིར་ཆ་སྐྱབ་སྤྱེད་དང་གཉེས་ཐམ་བ་ནི་ཚུ་སྤྱིན་  
ཀྱི་མགོའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ། ལྷུ་སྤྱི་ནི། ལྷུ་ཐད་ཀྱི་གཏུང་འཁོར་ཀྱི་སྤྱིད་དུ་བཀལ་  
བའི་སྤྱི་མོ་གཏུང་འཁོར་ལས་ནང་དུ་ཆ་སྐྱབ་གསུམ་ལྷག་ཅམ་ཐམ་བ་ལ་ལོར་བུ་དགའ་  
འབྲེལ་ཡོད་པའོ།།

སྤྱི་ལྷུ་ལྷུ་ཀྱི་སྤྱིགས་བཞིའི་ལྷུ་ལྷུ་སྤྱིགས་རེ་ལ་ཉེར་བརྒྱད་རེ། དཔངས་ཞེང་  
སོ་སོར་ཆ་སྐྱབ་སྤྱེད་སྤྱེད་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་ནང་སྤྱི་ལ་ལ་ནི། གཏུང་འཁོར་ཀྱི་སྤྱེད་ལ་  
བཀལ་ཞིང་། ལྷུ་སྤྱི་ལ་ལ་ནི། ལྷུ་ལྷུ་ཀྱི་སྤྱེད་ལ་བྱུང་ནས་ཁད་མཉམ་པའི་ཐབས་སུ་  
བྱས་ཏེ་བཀལ་བའོ། །ལྷུ་ལྷུ་དེ་དག་གི་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་སློ་ལྷུད་ཀྱི་གཏུང་ནང་མ་དང་གསེར་  
ཀྱི་སྐྱ་རགས་ལ་བཀལ་ཞིང་། སློ་ལྷུད་ཀྱི་གཏུང་ནང་མ་ལ་བཀལ་བའི་སྤྱི་མོ་རྣམས་སྤྱིར་  
མ་ཐོན་པ། གསེར་ཀྱི་སྐྱ་རགས་ཀྱི་སྤྱིད་དུ་བཀལ་བའི་སྤྱི་མོ་རྣམས་སྤྱིར་ཆ་སྐྱབ་གཅིག་རེ་  
ཐོན་པ་ཚུ་སྤྱིན་ཀྱི་མགོའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ་ནི་གོང་དུའང་བཤད་ཐོན། ལྷུ་ལྷུ་དེ་དག་གི་  
བར་སྤྱོད་ཆ་སྐྱབ་སྤྱེད་ཅམ་ཡོད་པའོ། །རེ་ལྷུ་མིག་དབྱུས་མ་མ་གཏོགས་སྤྱིགས་མཚམས་  
བརྒྱད་ཀྱི་རེ་ལྷུ་མིག་ལ་ལྷུ་ལྷུ་འགོལ་ཚུལ་ནི། ལྷུ་དཔངས་ཞེང་སོ་སོར་ཆ་སྐྱབ་སྤྱེད་ལ་  
རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་གཏུང་འཁོར་ཀྱི་སྤྱེད་ལ་བཀལ། ལྷུ་སྤྱི་རྣམས་རང་རང་ཐད་ཀྱི་  
གཏུང་བྱང་ལོ་ལ་བཀལ། དེ་ཡང་སྤྱིགས་བཞིའི་རེ་ལྷུ་མིག་གི་ལྷུ་སྤྱི་ནང་མ་རྣམས་ནི་  
དབྱུས་ཀྱི་རེ་ལྷུ་མིག་གི་གཏུང་ལས་ནང་དུ་ཆ་སྐྱབ་ཀྱི་བཞི་ཆ་ཐོན་པ་ལ་ལོར་བུ་དགའ་

འབྲེལ་ལོད་འབར་བ་རེ་རེ་ཡོད་པ། མཚམས་བཞིའི་རེ་ལུ་མིག་གི་ལྷམ་སྟེ་ནང་མ་རྣམས་  
ནི་རང་ཐད་ཀྱི་གདུང་དྲང་པོ་ལ་བཀལ་བའོ། །ལ་ལའི་ནང་སྟེ་རྩུང་ལྷམ་ལ་བཀལ་བའོ། །

སྐྱོ་བཞིའི་སྐོ་ཁང་གི་ལྷམ་འགོལ་ཚུལ་ནི། སྐྱོ་ལྷུང་གི་གདུང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷམ་  
གཉིས་སམ་བཞི་དཔངས་ཞེང་ཆ་སྟན་སྟེད་རེ་ཡོད་པ། སྟིང་དུ་ཆ་སྟན་དུག་ཡོད་པ། སྟེ་མོ་  
གཉིས་སྐོ་ལྷུང་གཡས་གཡོན་གི་སྟེང་དུ་འབྲེད་ལ་བཀལ་བའོ། །སྐོ་ཁང་གི་ལྷམ་འགོལ་ཚུལ་  
ནི། ལྷམ་དཔངས་ཞེང་ཆ་སྟན་སྟེད་རེ་ཡོད་པ། སྟིང་དུ་ཆ་སྟན་ལྷ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་སྟེ་རྣམས་  
ནི་སྐོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་ཅིག་རྒྱུན་པ་གུ་གསེར་གི་སྐྱ་རགས་རྣམས་བཅིགས་པའི་སྟེང་དུ་  
བཀལ་ཞེང་སྟེ་མོ་རྣམས་ཆ་སྟན་གཅིག་སྟེར་ཐལ་བ་ལ་ཚུ་སྟིན་གི་མགོ་ཡོད་པ། ལྷམ་སྟེ་  
རྣམས་ནི་སྐོ་ལྷུང་གི་གདུང་སྟེ་མ་དང་སྐོ་འགམ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་བཀལ་བའོ། །  
ལྷམ་དེ་དག་གྲང་ཆ་སྟན་སྟེད་ཅམ་གི་བར་དང་བཅས་པའོ། །སྐོ་ལོགས་གཡས་གཡོན་  
གི་སྟེང་དུ་ལྷམ་སྟེར་རྣམས་དཔངས་ཞེང་ཆ་སྟན་སྟེད་རེ་བད་སྟུར་གི་ཚུལ་དུ་བཅུགས་པའི་  
སྟེ་སྟེ་རྣམས་གཡས་གཡོན་གི་ཆ་སྟན་གཅིག་རེ་ཐལ་བའི་སྟེ་མོ་རྣམས་ཚུ་སྟིན་གི་མགོའི་  
དཀྱིབས་སུ་ཡོད་པ། ལྷམ་འདི་དག་གྲང་ཆ་སྟན་སྟེད་གི་བར་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ལྟར་  
ནང་གི་གདུང་འཁོར་གི་ལྷམ་དང་། སྟེ་ལྷམས་སུ་བཞི་པའི་ལྷམ་དང་སྐོ་ཁང་དང་སྐོ་ཁང་  
གི་ལྷམ་རྣམས་བཀལ་རྗེས། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆའི་དེས་མ་དང་རིན་པོ་ཆའི་ཐོག་  
འདམ་གཉིས་བསྐྱོམས་པའི་དཔངས་སུ་ཆ་སྟན་སྟེད་པ་ལེགས་པར་བཀལ། འོན་ཀྱང་ལྷམ་  
སྟེ་སྟེ་མ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་སྟེར་ཐལ་བའི་སྟེང་དུ་ཐོག་འདམ་མེད་པའི་དེས་མ་  
བཀལ་དགོས་ཤིང་། དེས་མ་དེའི་སྟེང་དུ་འོག་གི་ལྷམ་རའི་ཐད་དུ་བྱ་འདབ་རེ་དཔངས་  
ཞེང་ཆ་སྟན་གི་བཞི་ཆ་བྱ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་སྟེ་རྣམས་ནི་ལྷམ་སྟེ་རྣམས་ལས་ཆ་སྟན་  
གཅིག་རེ་སྟེར་ཐལ་བ། ལྷམ་སྟེ་རྣམས་ནི་ལྷམ་སྟེ་རྣམས་ལས་ནང་དུ་ཆ་སྟན་གཅིག་རེ་

འོང་ཞིང་། ཟུར་ལྷུམ་བཞིའི་སྟེང་གི་བྱ་འདབ་བཞི་ནི་སྲིར་ཆ་སྤོང་སྟེང་དང་གཉིས་ཐལ་  
བ་དང་། ཉང་དུའང་ཆ་སྤོང་སྟེང་གཉིས་འོང་བ་ནི་ཁྲད་པར་བཤོ། །བྱ་འདབ་དེའི་སྟེང་དུ་  
རྗེས་མ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཐོག་འདམ་ཡང་སྤྱད་བཞིན་བཀམ། དེ་ལྟར་ན་ལྷུམ་སྟེང་སྟེང་གི་  
རྗེས་མ། དེའི་སྟེང་གི་བྱ་འདབ་དེའི་སྟེང་གི་རྗེས་མ། དེའི་ཐོག་འདམ་བཞི་པོ་བསྐྱོམས་  
པའི་དབངས་ལ་ཆ་སྤོང་སྟེང་ཡོད་པ་འདྲོ། །བྱ་འདབ་ཀྱི་སྟེང་གི་མདའ་ཡབ་ནི་བྱ་འདབ་  
ཀྱི་སྲི་སྟེང་ལས་ནང་དུ་ཆ་སྤོང་གཉིས་དོར་བའི་མཚམས་ནས་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་  
ཅིག་རྒྱུན་པ་གྲུ་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་གང་དུ་འཁོར་བ་ལྟར་འཁོར་བཤོ། །

མདའ་ཡབ་དེའི་དབྱིབས་ཚད་ནི། དབྱིབས་པད་འདབ་སྟེང་བ་དཀར་པོ་གྲུན་དུ་  
བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ། དབངས་ཚད་དང་རྒྱར་ཆ་སྤོང་དེ་དེ་ཡོད་པ། ཞེང་དུ་ཆ་སྤོང་གཅིག་  
པའམ་སྟེང་བ་མང་པོས་བསྐྱོར་བཤོ། །འདོད་ཡོན་གྱི་སྐྱམ་བུ་དམར་པོ་ནི་ཅིག་པའི་སྲི་  
དོས་ཀྱི་འོག་གི་མཐར་འགྲམ་སྟེགས་ཀྱི་ནམ་པར་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། སྐོ་ལོགས་ཀྱི་གཡས་  
གཡོན་དང་སྲི་རོལ་དུ་མེད་ཅིང་འདོད་སྐྱམ་དམར་པོའི་སྲི་རོལ་དུ་སྐྱ་ཚོགས་རྩོ་རྩེའི་སྟེ་  
བ་ཆ་སྤོང་སྟེང་སྤུས་པཤོ། །དེ་ཡང་འདོད་སྐྱམ་གྱི་ཞེང་ལ་ཆ་སྤོང་གཉིས་དབངས་སྤུ་ཆ་  
སྤོང་སྟེང་དམ་ཆ་སྤོང་གཅིག་གམ། ཆ་སྤོང་གཉིས་གང་དུ་བཤུད་ཀྱང་། ཆ་སྤོང་གཉིས་  
ནི་འཐད། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྲི་ནས་ཡར་གཞལ་ན། འདོད་སྐྱམ་ཆ་  
སྤོང་གཉིས། དེའི་སྟེང་གི་ཅིག་པ་ཆ་སྤོང་བཅུ་གཅིག་པ་གྲུ་ཆ་སྤོང་གཅིག་གསེར་གྱི་སྐྱ་  
རགས་ཆ་སྤོང་གཉིས། ལྷུམ་བྱ་འདབ་རྗེས་མ་ཐོག་འདམ་དང་བཅས་པའི་དབངས་ཆ་སྤོང་  
གཅིག་མདའ་ཡབ་ཆ་སྤོང་གཅིག་སྟེ། བསྐྱོམས་པས་ཆ་སྤོང་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །ནང་ནས་  
ཡར་གཞལ་ན། ཅིག་པ་ཆ་སྤོང་བཅུ་གསུམ། པ་གྲུ་ཆ་སྤོང་གཅིག་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་  
ཆ་སྤོང་གཉིས་ཉེ་བསྐྱོམས་པས་ཆ་སྤོང་བཅུ་དྲུག་གོ།





དེའི་སྤྱི་དུ་རྒྱ་སྤྱི་བས་ཀྱི་ཀ་བ་ཆ་སྐྱོད་ལྟ། དེའི་སྤྱི་དུ་གདུང་གྲུ་བཞི་བ་ཆ་སྐྱོད་གཅིག  
དེའི་སྤྱི་དུ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཀ་ཚུང་ཆ་སྐྱོད་གཉིས། དེའི་སྤྱི་དུ་གདུང་ལོག་མ་ཆ་སྐྱོད་གཅིག  
དེའི་སྤྱི་དུ་གདུང་ལེབ་ཆ་སྐྱོད་གཉིས། དེའི་སྤྱི་དུ་ཁང་སྤྱོད་ཆ་སྐྱོད་གཉིས། དེའི་སྤྱི་དུ་  
དུ་བརྒྱ་ཆ་སྐྱོད་གཅིག དེའི་སྤྱི་དུ་ལོ་རྒྱ་ཆ་སྐྱོད་གཅིག དེའི་སྤྱི་དུ་དོ་རྩེ་ཆ་སྐྱོད་གཅིག  
སྤྱི་བསྐྱོད་མས་བས་ཆ་སྐྱོད་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི། གཞུམ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རྒྱ་ཚད་དང་  
མཉམ་བས་དེ་ལ་རྒྱ་དབངས་མཉམ་བའི་ཚུལ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས།

རྒྱ་སྤྱི་བས་ཀྱི་ལྷུ་མ་བཀལ་བས་ལོ། སྤྱི་དུ་གི་རེ་ལུ་མིག་དབུས་མའི་ལུང་བཞིའི་སྤྱི་དུ་  
དུ་སྤྱད་བཅུགས་པའི་ཀ་བ་བཞིའི་སྤྱི་དོལ་དུ་སྤྱོད་མ་བཞིར་ཆ་སྐྱོད་སྤྱད་བཅས་གསུམ་དོར་  
ནས་གྲུ་བཞིར་གདབ། དེའི་སྤྱི་དོལ་དུ་འང་ཆ་སྐྱོད་སྤྱད་རེ་དོར་ནས་སྤྱད་བཞིན་གྲུ་བཞིར་  
བཏབ་ལ། གྲུ་བཞི་སྤྱི་མ་ཆ་སྐྱོད་སྤྱད་ཡོད་པའི་སྤྱི་དུ་ཀ་བ་བྲེ་གཞུ་དུག་བཅེགས་སུ་བྱས་  
བས་གྲུ་བཞིར་བསྐྱོར་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འབྲེ་བར་བྱ་སྤྱི། དེ་ཡང་ལོག་དུ་དོ་སྤྱད་  
པའི་ཀ་བ། དེའི་སྤྱི་དུ་སྤྱོད་ཉེག་དམར་པའི་བྲེ། དེའི་སྤྱི་དུ་སྤྱོད་གི་གཞུ། དེའི་མཚོག་  
མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་ཤེལ་ཀྱི་ཀ་ཚུང་རེ། དེའི་སྤྱི་དུ་ལྷུ་ཚུ་སྤྱོད་པའི་བྲེ། དེའི་སྤྱི་དུ་  
དུལ་ཀྱི་གཞུ་རེ་རྣམས་སྤྱོད་མ་བཞིར་གྲུ་བཞིའི་ཚུལ་དུ་འཁོར་མར་ཡོད་པའི་དབངས་ཆ་  
སྐྱོད་བཞི་ཞེང་ཆ་སྐྱོད་སྤྱད། སྤྱི་དུ་སྤྱི་དོས་རེ་ལ་ཆ་སྐྱོད་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཆ་སྐྱོད་གཅིག་  
གི་གསུམ་གཉིས་རེ། དེའི་སྤྱི་དུ་གདུང་བཞི་ཡང་སྤྱད་གྲུ་བཞིར་བཏབ། གདུང་དེ་  
དག་གི་ཚད་ཀྱང་དབངས་ཆ་སྐྱོད་སྤྱད་ཞེང་ཡང་ཆ་སྐྱོད་སྤྱད། སྤྱི་དུ་ཆ་སྐྱོད་ཉི་ལྷུ་དང་  
ཆ་སྐྱོད་གཅིག་གི་གསུམ་གཉིས་རེ་ཡོད་པར་སྤྱི་སོ་རྣམས་བསྐྱོད་མཚམས་ནས་སྤྱིར་  
ཆ་སྐྱོད་གཅིག་རེ་བཤམ་བའོ། །དེ་དག་ལ་རྒྱ་སྤྱི་བས་ཀྱི་ལྷུ་མ་འགེལ་ཚུལ་ནི། ལུང་ལྷུ་ཁྱ་  
པོ་བཞི་སོ་སོར་དབངས་སུ་ཆ་སྐྱོད་གཅིག་ཞེང་ཆ་སྐྱོད་གཅིག་སྤྱི་དུ་ཆ་སྐྱོད་དགུ་ཅམ་



ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་སྡེ་རྣམས་ནང་གི་རྒྱུར་བཞིའི་གཏུང་བསྐྱོལ་མཚམས་ཀྱི་འོག་ཏུ་  
རྒྱལ་སྤྱི་སྡེ་རྣམས་སྤྱིའི་རྒྱུར་བཞིའི་གཏུང་བསྐྱོལ་མཚམས་ཀྱི་སྡེར་དུ་བཀའ། དེའི་སྡེར་  
དུ་སྡེ་གཉིས་མཐོ་དབུས་ཆ་ཉག་ཐབས་སུ་སྐྱབ་ཞིང་། སྤྱི་སྡེ་དེ་དག་གི་རྒྱུར་ཆ་སྐབ་སྤྱིར་དང་  
གཉིས་ཐལ་བ་ལ་ཚུ་སྤྱིར་གྱི་མགོ་ཡོད་པའོ། །

སྤྱོད་པ་བཞིའི་ལྷན་འགྲུལ་ཚུལ་ནི། ལྷན་ལྷན་གྱི་མ་ཐམས་ཅད་དཔངས་ཞིང་ཆ་སྐབ་  
སྤྱིར་དེ་ཡོད་པ། གངས་ནི་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་བཙོ་བརྒྱུད་ཅམ་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་སྤྱིར་ཚད་  
དང་འགྲུལ་ཚུལ་ནི། འཁར་ཏུ་བ་ཀྱི་ལྷན་འགྲུལ་འཕྲོག་པོ་རྣམས་སྤྱིར་དུ་ཆ་སྐབ་བརྒྱ་གཅིག་  
ཅམ་གངས་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་བརྒྱ་ཅམ་དེ་དང་། འགྲུལ་ཚུལ་ནང་སྡེ་རྣམས་གཏུང་འོག་  
མ་ལ་བཀའ་བ། སྤྱི་སྡེ་རྣམས་སྤྱིའི་སྤྱོད་པ་བཞི་པའི་གཏུང་ལ་བཀའ་ཞིང་། དབུས་ཀྱི་འཕྲོག་  
ཆ་ནི་ནང་གི་སྤྱོད་པ་བཞི་པའི་གཏུང་ལ་གནས་པའོ། །ལྷན་འགྲུལ་འཕྲོག་པོ་དེ་དག་གི་གཡས་  
གཡོན་དུ་ནང་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱིར་བའི་ལྷན་སྤྱིར་རྣམས་ཀྱི་ནང་སྡེ་རྣམས་ནི་རྒྱུར་ལྷན་ཁྲ་  
བོའི་སྤྱིར་ལ་ཏུ་བ་ཐབས་སུ་བཀའ། སྤྱི་སྡེ་རྣམས་སྤྱིའི་སྤྱོད་པ་བཞི་པའི་གཏུང་ལ་བཀའ། སྡེ་  
སྤྱིར་གི་ལྷན་འགྲུལ་རྣམས་ནི། སྤྱིར་དུ་ཆ་སྐབ་དུག་ཅམ། གངས་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་བརྒྱ་ཅམ་  
དེ་དང་། འགྲུལ་ཚུལ་ནང་སྡེ་རྣམས་སྤྱོད་པ་བཞི་པའི་གཏུང་ལ་བཀའ། སྤྱི་སྡེ་རྣམས་སྤྱོད་  
པ་བཞི་པའི་གཏུང་ལ་བཀའ་ཞིང་། དེ་དག་གི་གཡས་གཡོན་དུ་ནང་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱིར་  
བའི་ལྷན་སྤྱིར་རྣམས་ཀྱི་ནང་སྡེ་རྣམས་རྒྱུར་ལྷན་ཁྲ་བོའི་སྤྱིར་ལ་ཏུ་བ་ཐབས་སུ་བཀའ། སྤྱི་  
སྡེ་རྣམས་སྤྱོད་པ་བཞི་པའི་སྤྱོད་པ་བཞི་པའི་གཏུང་ལ་བཀའ་བའོ། །སྤྱོད་པ་བཞིའི་ལྷན་སྤྱིར་ལ་ཐམས་ཅད་  
གཏུང་སྤྱིར་ཆ་སྐབ་གཅིག་ཐལ་བ་ལ་ཚུ་སྤྱིར་གྱི་མགོ་བོ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་ཐམས་ཅད་  
བཀའ་རྗེས། དེ་དག་གི་སྡེར་དུ་སྤྱོད་པོ་འཕམ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕྱི་བས་བཀའ། ལྷན་སྤྱིར་སྤྱི་མ་  
སྤྱིར་ཐལ་བའི་རྒྱ་ཕྱི་བས་ཀྱི་སྡེར་དུ་བྱ་འདབ་དེ་སྡེ་མོ་བད་འདབ་སྤྱིར་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་སྤྱིར་དུ་ཆ་

སྤྱོད་གཉིས། དཔངས་ཞིང་ཆ་སྤོང་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་རེ། སྤྱི་སྤྱོད་རྣམས་ལྷན་སྤྱོད་ལས་སྤྱིར་  
ཐལ་བར་བཀའ། ཐལ་ཚད་ནི། ལྷན་བཞིའི་བྱ་འདབ་བཞི་ཆ་སྤོང་སྤྱོད་དང་གཉིས་ཐལ་ཞིང་།  
སྤྱོད་གས་ཀྱི་བྱ་འདབ་རྣམས་ཆ་སྤོང་གཅིག་ཐལ་བའོ། །བྱ་འདབ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཏུ་གསེར་  
སྤྱི་རྒྱ་ཐོབ་ས་དང་། སྤྱོད་གི་དེ་ལྟ་མིག་དབྱས་མའི་སྤྱོད་ཏུ་འདབ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཐོབ་ས་བཀའ་  
བའོ། །ལྷན་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཐལ་ས་ཅད་ཀྱི་ཚུ་སྤོང་གི་ཁ་ནས་བྱ་བ་བྱ་སྤྱོད་དང་། བྱ་འདབ་ཐལ་ས་  
ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་འོག་དོས་ནས་ཤར་བྱ་རེ་འབྱུང་བའོ། །སྤྱོད་གི་གདུང་ལེབ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་མོ་  
གཡས་གཡོན་གྱི་བྱ་ལྷང་རམ་ཚུ་སྤོང་གི་རྒྱ་ཐོབ་ས་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ཡོད་པ། ཁ་  
ནས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་བ་བྱ་སྤྱོད་དེ་ལ་ཚུང་དང་བཅས་པ་སྤྱར་བྱ་འབྱུང་བས་སྤོང་བྱི་ཉར་  
སྤོང་ཞེས་ས་བར་བྱས་པ། སྤྱོད་འོག་གི་བྱ་བ་བྱ་སྤྱོད་དེ་ལ་སྤྱོད་བྱ་ཚུ་སྤོང་གི། ལྷན་སྤྱོད་ཚུ་སྤོང་  
གཅིག་གི་ཁ་འགྲམ་ནས་གཅིག་ལོས་ཀྱི་ཁ་འགྲམ་ཏུ་བརྟུག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲེང་བ་  
གསུམ་བཤེབས་པ་ཞུག་པ་ཅན་ནི་བྱ་བ་ཡིན། ཚུ་སྤོང་གི་ཁའི་དབྱས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་  
འབྲེང་བ་གསུམ་བཤེབས་པ་སྤྱོད་མོ་གསུམ་སྤྱར་བྱ་འབྱུང་བ་ནི་བྱ་སྤྱོད་ཡིན།

དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། བྱ་བའི་ཞུག་པ་འོག་མའི་དབྱས་སུ་ལོར་བྱ་སྤོང་པོ་ཆེ་  
བ་གཅིག་སྤོང་གཉིས་ནས་གསེར་གྱི་བ་ཤས་བརྟུམས་པ། གཡས་གཡོན་ཏུ་ལོར་བྱ་དེ་  
ལས་ཚུང་ཅམ་རེ་རེ། ཚུ་སྤོང་གི་ཁའི་འགྲམ་ཏུ་ཉེ་བར་ལོར་བྱ་ཆེ་བ་རེ་རེ། དེའི་འོག་ཏུ་  
དེ་ལས་ཚུང་ཅམ་རེ་རེ། བྱ་བའི་ཞུག་པ་སྤྱོད་མའི་དབྱས་སུ་ལ་ལར་རྒྱ་སྤྱོད་དོ་རྗེ། ལ་  
ལར་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ་ཆ་དགྲ་པ། ལ་ལར་དོ་རྗེ་སྤོང་པོ་ཆེ་ལྷ་བ་གྱེན་ཏུ་འབྲེང་བ་སྤེལ་  
མར་གནས་པ། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མོ་དབྱས་མ་ལ་ལོར་བྱ་སྤོང་པོ་ཆེ་བ་གཅིག་སྤྱོད་འོག་ནས་  
གསེར་གྱི་བ་ཤས་བརྟུམས་པ། དེའི་འོག་ཏུ་གསེར་གྱི་དེ་ལ་ཚུང་། དེ་ལ་ཚུང་གི་སྤྱོད་ར་  
ཡབ་དཀར་པོ་འབྱུང་བ། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཡང་དབྱས་མ་ལས་



ལྟ་བུ་བརྒྱུད་རྣམས་སྟེང་ལོག་ཏུ་ཉིས་བཅེགས། གཡས་གཡོན་ཏུ་བཞི་བརྒྱུགས་སུ་བྱ་  
སྟེ། མཚན་མ་རེ་རེའི་དབངས་ཆ་སྤྲོད་གཅིག་རེ་ཡོད་པའོ། །མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས།  
སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་ལོག་ཏུ་འཇོག་སྟེ་གསུམ་མེད་པའི་ཏུ་བཞི་བྱ་བར་བཞག་ཀྱང་། འཇམ་  
བཞག་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་པ་ཏུ་མས་མ་གསུངས།

ཕྱིའི་རྒྱུན་སོགས་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱར་བཞིའི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་སྟེ་འུ་  
ཁ་ནང་ཏུ་བཏུས་པ་བཞེས་བཟུང་བའི་གདུགས་བཞི། གདུགས་དེ་དག་གི་ཚང་མ་ཉེ་ག་ཡུ་  
བ་དང་བཅས་པ་ཆ་སྤྲོད་གསུམ། དེ་ལ་གཡོགས་པའི་ཁེབས་དཀར་པོ་འཇམ་བྱ་དམར་པོ་  
དང་བཅས་པ་ཆ་སྤྲོད་གཉིས། དེའི་ཕྱི་ངོས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་བ་བྱ་སྟེ་ཉི་མི་མི་འབྲུང་བ།  
དེའི་ཉེ་ག་ནི་རྣམས་ཀྱི་དཀར་པོ། དེའི་སྟེང་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ། དེའི་སྟེང་ཏུ་དོ་རྩེ་སྟོན་  
པོ་ཅེ་ལུ་པའོ། །སྟོགས་བཞིའི་སྟོང་གཡས་གཡོན་གྱི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་གསེར་གྱི་  
བུམ་པ་ནས་སྟོན་པའི་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ནི། སྟོགས་རེ་རེ་ལ་སོ་སོར་གཉིས་  
གཉིས་ཉེ་བསྟོམས་པས་བ་དན་བརྒྱད། རྒྱལ་མཚན་བརྒྱད་པའི་ཚུན་གྱི་བར་ཆ་སྤྲོད་བྱ་ག་  
དང་ཆ་སྤྲོད་གཅིག་གི་སྟེ་གསུམ་ཅམ་ཏུ་གནས་པ། དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཚང་མེད། ལོག་གི་  
གསེར་བུམ་ཆ་སྤྲོད་གཅིག་དེའི་ནང་ནས་སྟོན་པའི་ཡུ་བ་ཆ་སྤྲོད་གསུམ། དེའི་སྟེང་གི་རྣམ་  
སྟེད་དཀར་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་རྣམས་བཅེགས་པའི་ཉེ་ག་ཆ་སྤྲོད་གཅིག་  
དེ་ལ་བཏྲགས་པའི་དར་ཡུག་གཅིག་པ་རི་སྟེང་འཚམ་པའི་ལོག་ཏུ་དར་སྟེ་གསུམ་ཁ་དོག་  
ཅི་མཛེས་རིང་རྒྱང་འཚམ་པ་སྟེ་སོ་གསུམ་ལ་གསེར་གྱི་དྲིལ་རྒྱང་ཡོད་པ། རྒྱང་གིས་  
བསྟོད་པས་གསུམ་འབྲོགས་སུ་གཡོ་ཞིང་སྤྲོད་པའི་སྤྱོད་པའོ། །

དེ་དག་གི་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དར་སྟེ་གསུམ་ལ་སྟོག་ཆགས་  
གསུམ་གྱི་མཚན་མ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱལ་མཚན་དང་། དེ་གསུམ་མེད་པ་ལ་བ་དན་ཟེད། སྟོག་

ཆགས་གསུམ་ནི། སེང་གེ་རྐང་པ་བརྐྱད་པ། ཉ་སྐྱ་རྒྱས་པ། ངང་པ་སྐྱ་ཟ་བ་གསུམ་དུ་  
 བཤད། འོན་ཀྱང་འདི་གསུམ་ཁོ་ནར་མ་དེས་ཤིང་སློབ་ཆགས་གཞན་བཤད་པའང་ཡོད།  
 སེང་གེ་རྐང་པ་བརྐྱད་པ་ནི། སེང་གེ་དང་མཁའ་སྤྲིང་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། སེང་  
 གེའི་སྐར་མོ་བཞི། མཁའ་སྤྲིང་གི་སྤྲེར་མོ་གཉིས་དང་གཤོག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་རྐང་པ་  
 བརྐྱད་ཀྱི་ཟ་སྐྱད་བྱས་ཤིང་། མགོ་ནི་སེང་གེའི་གདོང་ལ་མཁའ་སྤྲིང་གི་མཚུ་ཡོད་པའོ།  
 ཉ་སྐྱ་རྒྱས་པ་ནི། ཉ་དང་སྐམ་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། ཉའི་མགོ་པོ་ལ་སྐམ་གྱི་མཆེ་བ་  
 དང་མཚུག་མའང་ཡོད་པའི་ཉ་སྐྱ་ཅན་ཞིག་གོ། །དུང་དང་ཚུ་སྤྲིན་འདུས་པ་ལས་དུང་གི་  
 ལུས་ལ་ཚུ་སྤྲིན་གྱི་མགོ་ཡོད་པའི་སློབ་ཆགས་ཤིག་ལ་སློབ་ཆགས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་  
 དུ་བཤད། ངང་པ་སྐྱ་ཟ་བ་ནི་རི་འབྲ་བ་ཞིག་གི་བཤད་ཚུལ་མ་མཐོང་། རྒྱལ་མཚན་ནི་  
 དར་ལྗེ་ལ་མིའམ་ཅི་ཕོ་མོ་སོགས་ཀྱིས་མཚན་བར་བཤད་པ་དང་། རི་དྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་  
 དང་། རྐྱ་ཟ་བ་དང་། ཉ་སྐྱ་རྒྱས་པ་དང་། ཚུ་སྤྲིན་གྱི་མཚན་མ་ཡོད་པ་ཞེས་བཤད་པའང་  
 ཡོད་པས། གོང་གི་སློབ་ཆགས་གསུམ་ཁོ་ནར་མ་དེས་སོ། །ཡང་བྱ་འདབ་ཀྱི་འོག་ནས་  
 གསེར་གྱི་མེ་ལོང་ལ་བཏགས་པའི་གོས་ཀྱི་འཕམ་རེ་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་མེ་  
 ཉོག་གི་འབྲེང་བ་རེ་རེ་འབྲུང་བར་ཐང་སག་པའི་འབྲིད་ཡིག་དུ་བཤད། ཡིག་ཆ་གཞན་  
 མང་པོ་ལས་མ་བཤད་པས་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་།།

འདོད་སྐྱམ་དམར་པོའི་སྤྲིང་དུ་མཚོད་པའི་སྐྱ་མོ་བཅུ་དྲུག་འཁོད་ཚུལ་ནི། སྐྱོ་སོ་སོའི་  
 གཡས་སུ་གཉིས་གཉིས་དང་གཤོག་དུ་གཉིས་གཉིས་ཉེ་སྤྱོགས་རེ་ལ་བཞི་རེ། བསྐྱེད་ས་  
 བས་བཅུ་དྲུག་ནི། ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་མོ་བརྐྱད། འདོད་ཡོན་  
 གྱི་སྐྱ་མོ་ལ། དེའི་སྤྲིང་དུ་སྐྱ་ལ། གར་ལ། འདོད་མ་སྤྲེ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཁ་ནང་དུ་བཞུ་བ། ལྷག་  
 བ་རང་རང་གི་མཚན་དང་མཐུན་པའི་མཚོད་པ་བཟུང་བ། ཁ་དོག་ནི་སྤྱོགས་མདོག་གལ།

དམར་སྐྱུ་ཤོགས་སྐྱ་ཚོགས་ཡོད་པ་གར་སྐྱབས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་གནས་ཤིང་མཚོན་པ་  
ལྟར་བཞེས་པའོ། །སྐྱོའི་སྤྱིའི་མཚམས་དང་སྐྱོ་བྱུང་གི་སྤྱིའི་མཚམས་དང་ཅིག་པའི་སྤྱི་  
ནང་གི་འོག་ཟུར་ཆུང་ཆུང་སྐྱུ་ལྟར་དཀར་པོ། རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ། རྩོམ་པོ་སྐྱུ་  
བཞེས་ཀྱི་དབངས་ཆ་ཕྱན་ལྟར་ཡོད་པས་སྐྱས་པའོ།།

སྐྱ་ཚོགས་རྩོམ་པོ་ལྟར་སྐྱས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ལྟོགས་བཞིའི་སྐྱ་ཚོགས་རྩོམ་པོ་དུའི་བར་  
བར་ན་རིན་པོ་ཆེའི་འཛིན་པས་བཞེས་པའི་སྐྱ་ཚོགས་རིམ་པ་ལྟ་བུ། རིམ་པ་རེ་རེའི་  
དབངས་སྐྱ་ཆ་ཕྱན་བཞི་རེ། ཞེང་ལ་ཆ་ཕྱན་གསུམ་རེ། སྤིང་ལ་ཆ་ཕྱན་བཅུ་དྲུག་རེ།  
སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལའང་སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ཚུང་བའི་རི་མོ་བཞི་བཞི་ཡོད་  
པར་གསུངས། ཚད་འདི་བཞིན་བྱས་ན་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱས་པའི་དབངས་ཆ་  
ཕྱན་ཉི་ཤུ་ཡོད་པས་རྩོམ་པོ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་དབངས་དང་མཉམ་པ། སྐྱ་ཚོགས་པའི་ཞེང་  
ཆ་ཕྱན་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པས་སྐྱ་ཚོགས་འོག་མ་ནི་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་སྐྱ་ཚོགས་པ་སྐྱེའི་  
སྐྱེ་བ་ཆ་ཕྱན་གཅིག་ལྟས་པའི་མཚམས་སྐྱ་སྐྱེ་བས་ཤིང་། སྐྱ་ཚོགས་འོག་མའི་གཡས་  
གཡོན་གྱི་ཟུར་གཉིས་ནི་སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་ཐད་མཚམས་སྐྱ་མ་སྐྱེ་བས་ཅམ་དུ་གནས་དགོས་  
པ་ཡིན་པ་འདྲའོ།།

ཡང་ན་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱ་ཚུལ་ལྟར་སྐྱས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། སྐྱོའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱ་ཚོགས་རྩོམ་པོ་སྐྱེ་  
བ་ནས་བཅད་པའི་སྐྱ་ཚོགས་བར་རིམ་ལྟ་བུ་སྐྱེང་མ་རྩོམ་པོ་སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་དང་མཉམ་པ། བར་  
རིམ་སྐྱེང་མའི་ཞེང་ཆ་ཕྱན་བཞི། སྤིང་ལ་ཆ་ཕྱན་བཅུ་དྲུག་དབངས་སྐྱ་ཆ་ཕྱན་བཞི། བར་  
རིམ་སྐྱེང་མ་བཞི་ནི། ཞེང་ཆ་ཕྱན་གཅིག་རེ་དང་། སྤིང་དུ་ཆ་ཕྱན་བཅུ་དྲུག་རེ། དབངས་  
སྐྱ་ཆ་ཕྱན་བཞི་རེའོ། །བར་རིམ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རིམ་པ་བཞི་བཞིའི་རི་མོ་ཡོད་པ་བྱ་  
བར་བཤད། ཚད་འདི་བཞིན་བྱས་ན་བར་རིམ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་དབངས་ཆ་ཕྱན་ལ་ཆ་



མཐུན་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ནི་ལུགས་སྐྱ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཞེང་ཚད་ཀུན་བསྐྱེམས་པ་ལ་ཆ་སྟོན་  
བརྒྱན་ཡོད་པས། ཐེམ་སྐྱས་འོག་མ་ནི་སྤྱིར་སྣ་ཚོགས་རྩོམ་རྩིས་དབྱུང་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་  
འོག་ཏུ་སྐྱེབས། ལུགས་གཉིས་གང་སྟར་བྱས་ཀྱང་ཐེམ་སྐྱས་ཕྱོགས་མདོག་ཐེམ་སྐྱས་  
དང་རྩ་ཚུལ་ལ་བརྟུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱིད་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམ།

ཏུ་བབས་སྐྱམ་བུ་བཅུ་གཅིག་བྱ་ཚུལ་ནི། ལྷ་ཚོགས་རྩོམ་རྩིས་ཐེམ་སྐྱས་གོང་མའི་  
སྟེང་དུ་ཐུབ་བཞིན་གསེར་རམ་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཅུང་ལས་བྱས་པའི་བྱམ་པ་བཞི་དབངས་  
ཆ་སྟོན་སྐྱེད་པ་རེ། བྱམ་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀ་བ་སྤྱོགས་མདོག་དབངས་སུ་ཆ་སྟོན་  
སྐྱེད་དང་བཞི། དབྱུང་སྐྱོམ་ལ་སྐྱེ་མོ་གཉིས་སྐྱ་བ་རྩ་ལུ་ལྟ་བུ། བསྐྱེད་རི་མོ་ཅན་བཞི་  
ཐོན་པ། ཀ་བ་དེ་དག་གི་སྐྱེ་མོ་གོང་མ་གསེག་ཁ་རྒྱ་བྱམ་ཏུ་བྱས་པའི་གསེབ་ཏུ་གདུང་  
བཞི་བཀལ་བ། བྱམ་པ་ཀ་བ་གདུང་དང་བཅས་པའི་དབངས་ཆ་སྟོན་ལ། གཡས་གཡོན་  
དུ་ཉལ་རྒྱགས་སུ་བཀལ་བའི་གདུང་རིང་གཉིས་ཀྱི་སྤིང་ལ་ཆ་སྟོན་བཅུ་བཞི། ལྷི་ནང་དུ་  
ཉལ་རྒྱགས་སུ་བཀལ་བའི་གདུང་ཐུང་གཉིས་ཀྱི་སྤིང་ལ་ཆ་སྟོན་བཞི་འཕྲུལ་གསུམ། འདིས་  
འོག་གི་བྱམ་པ་བཞུགས་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས།

གདུང་གྲུ་བཞི་པ་དེའི་སྟེང་དུ་སྐྱམ་བུ་བཅུ་གཅིག་བཞུགས་ཚུལ་ནི། ལྷ་མ་བུ་ཐམས་ཅད་  
ཀྱི་ཞེང་ཆ་སྟོན་བཞི་འཕྲུལ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱད་པར་ལ་གསེར་སྐྱམ་སེར་པོ་དབངས་སུ་  
ཆ་སྟོན་གཅིག་སྤིང་དུ་ཆ་སྟོན་སྐྱེད་དང་གསུམ། གཡས་གཡོན་དུ་གདུང་ཐུང་ལས་ཆ་སྟོན་  
གཅིག་རེ་སྤྱིར་ཐམས་པར་བཏང་། གསེར་སྐྱམ་ཀྱི་འོག་ངོས་ནས་གོས་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་  
པ་ཐུར་དུ་འཕྱུང་བ་ལ་ཀ་རྒྱན་ཟེར་བ་འདི་སྤིང་གཉིས་བསྐྱིགས་སུ་ཡོད། དེའི་སྟེང་དུ་  
ཤར་བུ་ནི་དབངས་སུ་ཆ་སྟོན་གཅིག་སྤིང་ལ་ཆ་སྟོན་གསུམ། ལྷི་ནང་གསེར་ལས་ཆ་སྟོན་  
གཅིག་ཐམས་པར་མདོག་གཞི་སྐྱོན་པོ་ལ་སྤྱི་རྒྱགས་མཚུ་མེད་པ་དཀར་པོ་ཐུར་དུ་ལྟ་བུ་ལྟ་



བྱའི་རི་མོ་དཀར་པོ་ཅན་ནམ། འབྲུང་དུ་དོད་པ་ལས་སྣམ་བྱ་གོང་མ་ལ་འབྲུང་བ་གང་རུང་  
 ལྷ། དེའི་སྣང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དབངས་སུ་ཆ་སྟན་གཅིག་སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ། སྲི་མཐའ་  
 ཤར་བྱ་དང་མཉམ་བ། གཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱར་གསུམ་བ་དང་བྱ་བཞི་བ་སོགས་  
 ཁ་དོག་སྣ་ཚོ་གས་པ་འབྲུང་དུ་དོད་པས་སྣམ་བ། དེའི་སྣང་དུ་མིག་བ་འི། དབངས་སུ་ཆ་  
 སྟན་གཅིག་སྲིད་དུ་ཆ་སྟན་ལྷ། སྲི་མཐའ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་བ། ཁ་དོག་མངོས་ཚོན་  
 བ། ལྷང་ཁུ་ལ་ཉའི་མིག་རིས་ནག་པོ་ཡོད་བ། དེའི་སྣང་དུ་སྟན་སྣམ་འི། སྣམ་བྱ་གོང་  
 འོག་གཉིས་ཀྱི་བར་སྣང་ཡིན་ལ་དབངས་སུ་ཆ་སྟན་སྲིད་དང་གཉིས། སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་  
 སྲིད་དང་ལྷར་བཅི་བ། སྲིད་དང་བཞིར་བཅི་བ། སྲིད་དང་གསུམ་དུ་བཅི་བའི་ལྷགས་  
 གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། བཅི་ཚུལ་མ་གཏོགས་བྱ་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་མེད་དེ། ལྷགས་དང་པོ་ལ་  
 སྣམ་བྱ་དུག་བའི་སྲི་མཐའ་ནས་སྟན་སྣམ་ལ་བཅི། ལྷགས་གཉིས་བ་ལ་སྟན་སྣམ་གྱི་ཀ་  
 བའི་སྲི་མཐའ་ནས་བཅི། ལྷགས་གསུམ་བ་ལ་སྟན་སྣམ་གྱི་ཀ་བའི་ནང་མཐའ་ནས་བཅི་  
 བའི་སྲི་བ། འདི་དག་འི་སྣམ་བྱ་ལྷ་བའི་སྣང་ངོས་ཀྱི་བཅི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འོག་ངོས་ཀྱི་  
 བཅི་ཚུལ་འི། ལྷགས་རང་རང་གི་སྣང་ངོས་ཀྱི་བཅི་ཚུལ་ལས་ཆ་སྟན་སྲིས་ནས་བཅི་འོ།།

དེས་ན་སྣམ་བྱ་ལྷ་བ་སྟན་སྣམ་བྱ་ཚུལ་དངོས་འི། སྣམ་བྱ་བཞི་བའི་སྣང་དུ་སྲི་མཐའ་  
 བས་ཆ་སྟན་གཉིས་དོར་བའི་སར་ཀ་བའི་སྲི་མཐའ་བཞག་སྟེ་ཀ་བ་གཉིས་སྲི་ནང་གཉིས་  
 བསྐྱེགས་སུ་རྒྱག་བ་ཅམ་མོ། །དེའི་ཀ་བའི་དབངས་སུ་ཆ་སྟན་སྲིད་དང་གཉིས། ཞེང་ངོས་  
 རེར་ཆ་སྟན་གཅིག་རེ། དེསྲི་བས་བྱ་བཞི་བ་སྲི་གས་མདོག་གོ། །ཀ་བ་བཞི་འདི་དག་གི་འོག་  
 ཐད་དུ་སྤར་གྱི་བུམ་བ་ནས་ཐོན་པའི་ཀ་བ་བཞི་ཐད་དང་དུ་ཡོད་དགོས་སོ། །སྟན་སྣམ་  
 གྱི་ཀ་བ་དེའི་སྣང་དུ་སྤར་བྱ་འི། དབངས་སུ་ཆ་སྟན་གཅིག་སྲིད་དུ་ཆ་སྟན་ལྷ། སྲིར་སྟན་  
 སྣམ་གྱི་ཀ་བ་ལས་ཆ་སྟན་གཅིག་ཐལ་བ། མདོག་ཁ་དོག་སྣ་ཚོ་གས་པའམ། དཀར་པོ་ལ་

སྐྱེ་འདྲུག་གི་རི་མོ་ཅན་ནམ། རི་མོ་རྒྱར་གསུམ་པ་ཅན་ནམ། འཛོལ་རིས་ཅན་གང་རུང་།  
དེའི་སྟེང་དུ་སྐྱུན་སྒྲུལ་ནི། སྒྲུལ་བྱ་གོང་འོག་གི་བར་སྟོང་ཡིན་ལ། དབངས་སུ་མཐའ་ལ་  
ཆ་སྐྱོན་སྐྱེད་དང་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། དབུས་དབངས་སྐྱར་རྒྱབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སྐྱོན་སྐྱེད་ཡོད་  
ཅིང་གཡས་གཡོན་པན་རྩོད་འབྲེལ་བའོ། །འདིའི་སྲིད་ཚད་ནི། བཙེ་རྩུལ་ལུགས་གསུམ་  
སྐྱར་སྐྱར་ལས། ལུགས་གསུམ་པ་སྐྱར་ན། སྟེང་དོས་ལ་གཡས་ཀྱི་ཀ་བའི་ནང་མཐའ་  
ནས་གཡོན་གྱི་ཀ་བའི་ནང་མཐའི་བར་ཆ་སྐྱོན་བཅུ། འོག་དོས་ལ་ཀ་བའི་ནང་མཐའ་ནས་  
སྐྱར་རྒྱབ་ལ་ཐུག་གི་བར་ཆ་སྐྱོན་གཉིས། འདིས་བཙེ་རྩུལ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་སྤོའོ། །

སྐྱར་རྒྱབ་ནི་འོག་དུ་འཆད། དེས་ན་སྒྲུལ་བྱ་བདུན་པ་དངོས་བྱ་རྩུལ་ནི། སྒྲུལ་བྱ་དུག་  
པའི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་མཐའ་ནས་ཆ་སྐྱོན་གཉིས་དོར་བའི་སར་ཀ་བའི་སྐྱེ་མཐའ་བཞག་སྟེ་ཀ་བ་  
གཉིས་སྐྱེ་ནང་གཉིས་བསྐྱིགས་སུ་རྒྱག་པ་ཅམ་མོ། །དེའི་ཀ་བའི་དབངས་སུ་ཆ་སྐྱོན་སྐྱེད་  
དང་གཉིས། ཞེང་དོས་དེར་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་དེ། དབྱིབས་བྱ་བཞི་པ་སྐྱོགས་མདོག་གོ། །དེའི་  
སྟེང་དུ་ཤར་བུ། དེའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེ། དེའི་སྟེང་དུ་མིག་པ་གསུམ་གའི་དབངས་ཆ་སྐྱོན་  
གཅིག་དེ། གསུམ་གའི་སྲིད་དུ་ཆ་སྐྱོན་བཅུ་བཞི་དེ། གཡས་གཡོན་དུ་བར་མ་ཆད་པ་  
མདོག་དབྱིབས་རི་མོ་རྣམས་འོག་གི་ཤར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མིག་པ་གསུམ་དང་འབྲའོ། །དེའི་  
སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་ནི་དབངས་སུ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་སྲིད་དུ་ཆ་སྐྱོན་བཅུ། ཁ་དོག་དཀར་པོ་  
གཡས་གཡོན་དུ་བར་མ་ཆད་པའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱིགས་རྩུལ་ནི། དབངས་དང་ཞེང་ཆ་སྐྱོན་  
གཅིག་དེ། འཐུག་ཇམས་ཆ་སྐྱོན་སྐྱེད་པ། དབྱིབས་བད་འདབ་སྐྱེད་པ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་ནང་དུ་བཅུ་  
དེ། གཡས་གཡོན་དུ་གཉིས་སམ་གསུམ་དེ་བསྐྱིགས་པ་རྣམས་བསྐྱོམས་པས་སྲིད་དུ་ཆ་  
སྐྱོན་བཅུ། ཞེང་ལ་ཆ་སྐྱོན་གསུམ་མམ་བཞིར་བྱ་དགོས། དེ་སྐྱར་བསྐྱིགས་པའི་ནང་གི་  
བར་སྟོང་ལ་སྒྲུལ་བྱ་དཀར་པོས་ཁེབས་ནས་མདའ་ཡབ་དང་ཁད་མཉམ་པར་བྱ། སྐྱར་རྒྱབ་

བྱ་ཚུལ་ནི། གསེར་སྒྲུལ་གྱི་ནང་སྟེང་སྟེང་ནས་ཆ་སྟོན་སྟེང་པའི་ཤོག་པོ་ཐོན་ཏེ། སྒྲུལ་བྱ་  
ལྷ་སྒྲུལ་གྱི་ནང་མཐའ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དེ་ལྟར་དུ་ཤོག་པོར་བྱས་ཏེ་སྒྲུལ་བྱ་བྱུག་པའི་ནང་  
མཐའ་ནས་ཡང་ཆ་སྟོན་གཅིག་སོང་ལ་དེ་ནས་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་བྱང་པོར་སོང་ནས་  
དོས་གཅིག་ལོས་དང་འབྲུད་པར་བྱས་ཤིང་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་སྤྱོད་བྱུག་བྱ།

སྤྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྟ་བབས་ལ། གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་གྱི་རྟ་བབས་དང་།  
སྤྱོད་མཉམ་གསུམ་མཉམ་གྱི་རྟ་བབས་གཉིས་ལས། འདི་ནི་གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་གྱི་  
རྟ་བབས་དང་། སྤྱོད་ཚད་གསུམ་མའི་ལུགས་དང་། སྤྱོད་ཚད་གཅིག་མའི་ལུགས་གཉིས་  
ལས། སྤྱོད་ཚད་གསུམ་མའི་ལུགས་སུ་བཞུགས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་བཞུགས་པའི་སྒྲུལ་བྱ་  
བཅུ་གཅིག་གི་སྟེང་མདའ་ཡབ་གྱི་སྒྲུལ་བྱའི་དབྱས་སུ་བརྒྱ་ཆ་སྟོན་གཅིག་དེའི་སྟེང་བར་རྒྱ་  
གདན་ཆ་སྟོན་གྱི་གསུམ་ཆ། དེའི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་སེར་ལོ་རྩེབས་བརྒྱད་པའམ་རྩེབས་  
བཅུ་གཉིས་པ་ལུ་བ་དང་བཅས་པའི་དཔངས་ཆ་སྟོན་གཅིག་གྱེན་དུ་འབྲེང་བ། འཁོར་  
ལོའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྟོན་སྟེང་སྟེང་གྱི་མཐའ། དེ་དྲུགས་སོ་སོ་གསེར་མདོག་སྤྱིད་དུ་  
ཆ་སྟོན་གཉིས། གདོང་འབྲེང་ཞིང་འཁོར་ལོའི་རྩེ་མོ་ལ་བལྟ་བ། ལུས་གྱི་ལོག་གཞི་ནས་  
གདོང་མཐོན་པ་དང་བཅས་པའི་དཔངས་ཆ་སྟོན་གཅིག་གམ་སྟེང་དང་གཉིས། དེ་གཉིས་  
གྱི་མཐུག་མ་གཉིས་གྱི་མཐའ་མདའ་ཡབ་དཀར་པོ་གཉིས་དེ་དབྱིབས་ཚད་སྤྱོད་བཞུགས་  
པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའོ། །རྟ་བབས་གྱི་རྒྱན་ནི། སྒྲུལ་བྱ་བཞི་པ། དྲུག་པ། བཅུ་པའི་གཡས་  
གཡོན་གྱི་སྟེང་སྟེང་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཚན་རེ། སྒྲུལ་བྱ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྟེང་  
གི་དེ་དྲུགས་སོ་སོའི་མཐུག་མའི་སྤྱོད་སུ། མདའ་ཡབ་གཉིས་དེ་སྟེང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱི་མ་  
གཉིས་གྱི་སྟེང་དུ་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཚན་རེ་དེ་རྣམས་སྟེང་མར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་  
གསེར་གྱི་བྱས་པ་ནས་ཐོན་ཞིང་། དབྱིབས་སོགས་སྤྱོད་བཞུགས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་

རི་དྲུག་ས་པོ་མོའི་མཚུགས་སྤྱོད་གས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ནང་མ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་  
སྤྱེུ་གཉིས་འཁོར་ལོ་ལ་བལྟས་ཏེ་བརྒྱུང་བའི་གདུགས་གཉིས་དེ་ལྟར་ན། ཏྲ་བབས་རེ་  
ལ་བ་དན་བཞི་རེ། རྒྱལ་མཚན་ཡང་བཞི་རེ། གདུགས་གཉིས་རེ་ཡོད།

ཡིག་ཆ་ལ་ལར། ལྷམ་བུ་བཞི་བ་དྲུག་བ་བརྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་བ་དན་དང་  
རྒྱལ་མཚན་རྣམས་སྤྱི་ནང་གཉིས་བསྐྱིགས་སུ་ཡོད་པར་བཤད་བའང་ཡོད། ཡང་སྤྱན་  
ལྷམ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ཀ་བའི་གཞོགས་ནང་དོས་སུ་སེང་གེ། །སེང་གེ་རྐང་བ་བརྒྱད་  
པ། རྩ་བུ། མིའམ་ཅི་པོ་མོ་རྣམས་བཅེགས་པ་ཁ་དོ་དུ་དོས་ལ་སྤྱོད་པ། ཏྲ་བབས་སོ་  
སོའི་སྐང་རྒྱབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྐྱ་བྲེ་སྤྱིད་དུ་ཆ་སྐྱོན་དུག་ཞིང་ཆ་སྐྱོན་གསུམ་མམ་བཞི། འོག་  
དོས་ནས་དར་གྱི་ཤམ་བུ་འཕྱང་བའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤམ་དང་དོ་ཤམ་སྤྱེད་  
པ་འཕྱང་བ། ལྷམ་བུ་བརྒྱད་པའི་གཡས་གཡོན་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་དང་། ལྷམ་བུ་བཞི་བ་ལྷམ་བུ་  
དྲུག་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་སྤྱི་རྣམས་སུ་ཅི་བ་ཤེའི་ཁ་ནས་བ་བ་སྤྱེད་འཕྱང་བར་འགའ་ཞིག་  
ལས་བཤད། ཀ་རྒྱན་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐང་པོ་ཆེ་རེ། སྐང་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་སེང་གེ་  
སྐར་མོ་གཅིག་སྐང་པོ་ཆེའི་མགོ་པོར་བཞག་ནས། སྐར་མོ་གཅིག་གསེར་ལྷམ་ལ་འཛིག་  
པ། ཏྲ་བབས་ལྷམ་བུ་བརྩ་གཅིག་འདིའི་དབངས་ཚད་བསྐྱོམས་པ་འོག་ནས་གཞལ་ན།  
ཏྲ་བབས་བཏེགས་པའི་ཀ་བ་སྟེང་གི་གདུང་། འོག་གི་བུམ་པ་དང་བཅས་པ་ཆ་སྐྱོན་སྤྱ།  
ལྷམ་བུ་བརྩ་གཅིག་བསྐྱོམས་དབངས་སུ་ཆ་སྐྱོན་བརྩ་གཉིས། ལྷམ་བུ་བརྩ་གཅིག་པའི་  
སྟེང་གི་གཡས་གཡོན་ཀྱི་མདའ་ཡབ་བཞི་དང་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་དབངས་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་  
བསྐྱོམས་པས་དབངས་ཆ་སྐྱོན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྤྱིའི་དབངས་  
དང་མཉམ་མོ། །འདི་ནི་ཏྲ་བབས་ཀྱི་འོག་གི་སྤྱོད་པ་བུ་བཞི་བ་དང་། ལྷ་ཚོགས་དོ་  
ཚེའི་ཐེམ་སྐྱས་གོང་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བུས་པའི་ལུགས་ལྟར་བཤད།

མིང་ཡིག་ལ་ལར། ཐེམ་སྐྱེས་གོང་མའི་སྟེང་དུ་སྟེགས་བུ་བུ་བཞི་པ་གཞན་ཞིག་  
 བཤད་པ་ལྟར་ན། སྟེགས་བུ་བུ་མ་པ་ཀ་བ་ཀླུ་མ་པ་བསྟོན་པ་འདི་དབང་མ་ཆ་སྟན་ལྡེ་ཡིན་  
 བས་ཏེ་བབས་ཀྱི་དབང་མ་བསྟོན་ཀྱང་སྤྱད་དང་འདྲའོ། །དེ་འདྲའི་ཏེ་བབས་དང་གཞན་  
 ཡས་ཁང་གི་སྐོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་བར་དུ་བར་སྟོང་ཆ་སྟན་གཅིག་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟན་  
 པའི་འཁོར་མ་ཟེར། ཡང་ཏེ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་འདོད་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་སྐྱ་ཚོགས་  
 རོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ཆ་སྟན་ལྡེ་སྟེགས་པའི་སྟེང་དུ། གསེར་བུམ་དབང་མ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་སྟན་  
 བཞི་རེ་ཡོད་པ། བུམ་པ་དེའི་ནང་ནས་ཐོན་པའི་དབག་བསམ་ཀྱི་ཤིང་ནི་དབང་མ་ཆ་སྟན་  
 བཞི། ལྷ་གསེར་རམ་རིན་པོ་ཆེ་གང་རུང་ལས་སྐྱེས་པ། དབུས་སྟོང་པོ་གཅིག་ལ་མཐར་  
 ཡལ་ག་ཏུ་གཡོད་པ། ཡལ་ག་ཀླུ་མ་ལས་སྐྱ་རྗེས་ཀྱི་གོས་སྐྱ་ཚོགས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་  
 སྟེང་བ་དུ་མ་འཕྱང་བ། དེ་འདྲའི་དབག་བསམ་ཀྱི་ཤིང་སྟོགས་རེ་ལ་གཉིས་ཉེ་བརྒྱད་  
 ཡོད། ཤིང་རེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་ཚང་མ་རེ་ཡོད་པ་ནི། སྟོང་པོ་དབུས་མ་ལ་ཁྲིམ་  
 བདག་དམར་པོ་མཛོད་ལྟན་ཁ་ནང་དུ་བལྟ་བ། ལ་ལས་འདི་དམར་སྐྱ་ཐལ་མོ་སྐྱར་བའི་  
 བར་དུ་ལོངས་བུ་འཛིན་པར་བཤད།

མཐའི་ཡལ་ག་ཏུ་གཡེག་པ་ཏུ་གཡེག་འཁོར་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡལ་ཁང་གི་སྟོགས་  
 བས་གཡས་སྐོར་དུ་རིམ་པ་བཞིན། འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ། བུད་མེད་སྟོ་  
 བསང་ལོ་བརྟུ་ཏུ་གཡེག། སྤང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་ཏུ་གཡེག། དམག་དཔོན་ནག་པོ་འམ་  
 སྟོ་སྐྱ་གོ་ཁབ་ཅན་རལ་གྱི་དང་ལུབ་ཐོགས་བའམ། རལ་གྱི་དང་མདུང་ཐོགས་བའམ་རལ་  
 གྱི་གཅིག་ཐོགས་བའང་བཤད། ཏེ་མཚོག་ཅང་ཤེས་ལྡང་ཁུའམ་སྟོན་པོ། ལོངས་བུ་རིན་པོ་  
 ཆེ་སེར་པོ་འམ་སྟོན་པོ་རྩུང་བརྒྱད་བའམ་རྩུང་ཏུ་གཡེག། ཡང་ན་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ་ཆ་དབྱུ་  
 བའམ་ཞེས་བའང་བཤད། ལུགས་གཅིག་ལྟར་ན། དབུས་སྐྱ་འཁོར་ལོ། ཡལ་ག་གཞན་

ལ་ནང་ནས་རིམ་བཞིན་ལོར་བུ། བཅུན་མོ། བྱིས་བདག་སྤང་པོ། ཏྲ་མཚོག་དམག་དཔོན་  
ཞེས་གོ་རིམ་མཛད། ཡང་ལ་ལས། དབྱུས་སུ་བྱིས་བདག་དང་། ལང་ནས་སྤང་པོ་ཆེས་  
མགོ་བྱངས་བའི་གོ་རིམ་ཡང་བཤད་པས། ལུགས་དེ་དག་ལས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་།  
གོང་གི་དེ་མི་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་བྱས་སོ། །དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་  
དེ་དག་གི་ཚེར་མ་རེག་ཅམ་སྟེང་དུ་བྱས་ཆེན་རེ་རེ་རང་སྟོགས་གྱི་བདེ་གཤེགས་རྣམ་  
སྟེང་སོགས་གྱི་རྣམ་བཤམ། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་རྣམ་མཁའ་ལ་སྤྱིན་གྱི་གསེབ་ནས་ལུས་  
ལྷེད་ཐོན་པའི་སྟེང་བུ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོ་གསལ་མེ་ཉོག་གི་འཕྲེང་བ་བརྒྱུད་ནས་མེ་ཉོག་གི་ཆར་  
འཕེབས་ཤིང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སྟོགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལ་མཚོན་པ་བྱེད་པའོ།

དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་སྟེང་དང་འོག་གི་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤར་  
དཀར། ལྷོ་སེར། ལྷུང་དམར། ལྷུང་ལྷུང་། དབྱུས་སྟོན་པོ་ཡིན་ལ། དཀར་སོ་རྣམས་  
འཁོར་ལོའི་རྒྱལ་སྤྲ་རབ། སེར་སོ་རྣམས་ལོར་བུའི་རྒྱལ་སྤྲ་རབ། དམར་སོ་རྣམས་བརྒྱའི་  
རྒྱལ་སྤྲ་རབ། ལྷུང་ལྷུང་རྣམས་རལ་གྱིའི་རྒྱལ་སྤྲ་རབ། ལྷོན་པོ་རྣམས་རྩོ་རྩེའི་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་  
ལས་བྱུང་ཅིང་། དེ་ཡང་ལེམ་རྩས་མ་ཡིན་པར་གཞུགས་སྤང་རྣམ་པར་དག་པ་མེ་ལོང་ལྟ་  
བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ཉིད་གཞུགས་སུ་ཤར་བ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གྱི་རོ་སོ་ཡིན་པ་ལ།  
རྣམ་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་ལས་མདོག་ཅན། ལྷུང་ལ་རང་བཞིན་  
མེད་པ་གསལ་ཞིང་དྲངས་ལ་འཆོར་བ། ལྱི་བལྟས་ནང་གསལ། ལང་བལྟས་ལྱི་གསལ་  
བཞིག་ཏུ་བསྐྱོམ་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ལྱི་རོལ་ཏུ་དུར་ཁྱོད་རྩ་བ་བསྐྱོམ་  
ཚུལ་ནི། ལྱིར་རྩོར་རྩེའི་ནང་དུ་བསྐྱོམ་སུགས་གཅིག་དང་རྩོར་རྩེའི་ལྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱོམ་  
པའི་སུགས་གཉིས་ལས་འདིར་ལྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལྱོམ་འབྱུང་འབྱུང་གསར་མ་ལས།  
རྩོ་རྩེ་རྩ་བ་ནང་དུ་སྟེ། །དུར་ཁྱོད་བརྒྱུད་གྱིས་བརྒྱན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་



དགོས་པའི་སྲིད། བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་ནི། རྗེ་རྗེའི་རུ་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་སྲི་རོལ་ཏུ་  
ཞེས་པ་ནས། རོ་མཚར་བར་བྱེད་པའི་དུར་ཁྲོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་ཞེས་པའི་བར་  
ཚོ་གའི་ཚིག་རིས་ལྟར་བསྐྱོམ་མོ།།

དེ་ཡང་རྗེ་རྗེའི་རུ་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་རྗེ་རྗེའི་རུ་བ་ནི། ལྟར་བསྐྱོམས་  
ཟེན་པའི་སྐྱུན་མོང་བའི་བསྐྱུང་བཞེར་གྱི་རྗེ་རྗེའི་རུ་བ་ཡིན་ལ། མེ་རི་ཞེས་པའང་བསྐྱུང་  
བཞེར་གྱི་རུ་གྲུར་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་མེ་ཡིན་པས། བསྐྱོམ་ཚེ་མེ་རི་ལ་ཚད་མ་གསུངས་  
ཀྱང་། འགྲི་བྲལ་སྣ་ཚོགས་པར་བྱའི་འདབ་མ་ཆ་སྟན་གཉིས་ཀྱི་སྲི་རོལ་ཏུ་རྗོར་རུ་ཆ་སྟན་  
གཉིས་ལ་རྗོར་རྒྱ་ཚུ་ཅ་བཞི། དེའི་སྲི་རོལ་ཏུ་མེ་རི་ཆ་སྟན་བཞི་ཁ་དོག་སྣ་ལ། དེའི་སྲི་  
རོལ་ཏུ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ཏུ་ཆ་སྟན་བཞི་ལ་དུར་ཁྲོད་འཆད་འགྲུར་ལྟར་འགྲི་བར་  
གསུངས་པས། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སྲི་མཐའ་ནས་སྲི་མཐའི་བར་ཆ་སྟན་བརྒྱ་དང་བཞིའོ། །དེ་  
ཡང་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སྐྱད་དོད་ཤམ་སྣ་ན་ཞེས་པ་ནི། རོ་གནས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཡིན་  
པས། རོ་གནས་པ་དང་རོ་གནས་པའི་བྲ་བ་བྱེད་པས་ན་དུར་ཁྲོད་ཅེས་བྲ་བ་བཞེ་ཆེན་  
རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། རོ་མགོ་མེད་ཀྱིས་འཆག་པའི་བྲ་བ། དབྱངས་པས་ལངས་པའི་  
བྲ་བ། འགྲེལ་བས་ཉལ་བའི་བྲ་བ། གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་པས་འདུག་པའི་བྲ་བ་བྱེད་པ་  
སྟེ། སྐྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཚང་བའོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་གནས་ནི་དུར་ཁྲོད་དངོས་ཡིན་ལ།  
དེ་ལ་གནས་པའི་ཤིང་སོགས་ནི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗོར་རྗེའི་རུ་བ་  
མེ་རི་དང་བཅས་པའི་སྲི་རོལ་ཏུ། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཚང་བའི་དུར་  
ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་ཤིང་བརྒྱད་སོགས་ཚོ་གའི་ཚིག་རིས་ལྟར་  
བསྐྱེད་ལ་བསྐྱོམ་མོ།།

དེ་ཡང་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་གཏུམ་འགྲུ་སྐྱོར་ཀེང་རུས་ཅན། ལུ་ཏུ་རྗོར་རྗེ་



འབར་བ་ཅན། བྱང་དུ་ཚང་ཚིང་འཁྲིག་པ། བྱང་ཤར་དུ་མི་བཟད་བཞད་པའམ་ཉ་ཉར་ཚོད་  
 པའམ་འག་ཏུ་ཚོད་པ། ཤར་སྐྱོད་བཟུ་ཤིས་མཚོག་གམ་བཟུ་ཤིས་ཚལ། ལྷོ་བྱ་བ་ཏུ་ལུན་  
 པ་འག་པོ་ཅན། ལུ་བ་བྱང་དུ་གི་ལི་གི་ལི་ལི་སྐྱ་ཅན་ཉེ་བརྐྱད་ཡིན་ཉེ། ལྷོ་མ་འབྱུང་ལས།  
 གཏུམ་འག་དེ་བཞིན་ཚང་ཚིང་དང་། །དོ་རྗེ་འབར་བ་གཏང་རུས་ཅན། །དབང་ལྷན་དུ་ལྷོ་  
 མི་བཟད་བཞད། །ཁྱིན་ཟ་རུ་ལི་བཟུ་ཤིས་མཚོག་ལུན་པ་འག་པོ་བདེན་བམ་དུ། །རྐྱང་  
 ལྷོ་གས་གི་ལི་གི་ལི་ལི་སྐྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷོ་རོ། །དུར་ཚོད་དེ་བརྐྱད་པ་གནས་པའི་  
 ཤིང་བརྐྱད་ལོ། ཤར་དུ་སྐྱེད་ཤིང་ངམ་རྒྱ་ག་གོ་སར། ལྷོ་རྩ་ཉའམ་ཨ་ལུ་ལི་ཤིང་། ལུ་བ་  
 ཏུ་གི་རྒྱ་ལའམ་རྩ་ཤིང་། བྱང་དུ་ཨ་ལུ་ཟ། བྱང་ཤར་དུ་པ་འའམ་རྩ་གོ་ཉ། མེར་ག་རྩུ་ལི་  
 ཤིང་། ལྷོ་བྱ་བ་ཏུ་མ་འའམ་སོ་རྗེ་ལི་ཤིང་། ཡང་འདི་ལ་པ་འ་བརྐྱའི་ཤིང་ཞེས་བཤད་པའང་  
 ཡོད། ལུ་བ་བྱང་དུ་པར་ཐེ་བ་ལའམ་ཨ་རྩ་ལྷན་ཉེ་ཤིང་བརྐྱད་དོ། །ཤིང་དེ་བརྐྱད་གི་ཅ་བར་  
 ལྷོ་གས་སྐྱོད་བརྐྱད་དང་། ཅེ་མོར་ཞིང་སྐྱོད་བརྐྱད་ཤིང་གི་ཡལ་གའི་གསེབ་ནས་ལུས་  
 ལུད་ཐོན་ཡོད་པ་ལས། ལྷོ་གས་སྐྱོད་བརྐྱད་ལོ། ཤར་དུ་རྒྱ་ག་གོ་སར་གི་ཤིང་གི་ཅ་བར་  
 དབང་པོ་སེར་པོ་འམ་དཀར་པོ། ལྷང་ཚེན་དཀར་པོ་ལ་ཞོན་པ། ཞལ་གཅིག་ལུག་བཞི་པ།  
 ལུམ་དང་བཅས་པ། ལུག་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ། གཡས་འོག་མས་དོ་རྗེ་འཛིན་  
 པ། གཡོན་འོག་མས་ཐོད་པ་འཛིན་པས་ལུམ་ལ་འབྱུང་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་གཤིན་  
 རྗེ་སྐྱོན་པོ། མ་ཉེ་ལ་ཞོན་པ། གཡས་འོག་མས་དབྱུག་པ་འཛིན་པ། ལུ་བ་ཏུ་རྩ་རྩ་དཀར་  
 པོ་གདེངས་ག་བདུན་དང་ལྷན་ཞིང་། རྩ་སྐྱིན་ལ་ཞོན་པ། གཡས་འོག་མས་སྐྱལ་ཞགས་  
 འཛིན་པ། བྱང་དུ་གཞོད་སྐྱིན་སེར་པོ་མི་ལ་ཞོན་པ། གཡས་འོག་མས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུག་པའི་  
 ལེ་ལེ་འཛིན་པ། བྱང་ཤར་དུ་དབང་ལུག་ཚེན་པོ་དཀར་པོ་སྐྱང་ལ་ཞོན་པ། གཡས་འོག་  
 མས་ཅེ་གསུམ་འཛིན་པ། ཤར་སྐྱོ་མེ་ལྷ་དམར་པོ་རྐྱེས་ལ་ཞོན་པ། གཡས་འོག་མས་

འཕྲེང་བ་སྲི་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་འཛིན་པ། ལྷོ་རུབ་ཏུ་སྲིན་པོ་སྲོན་པོ་མི་མགོའི་འཕྲེང་  
བའི་ཚད་བཞུ་ཅན། རོ་ལངས་ལ་ཞོན་པ། གཡས་འོག་མས་རལ་གྱི་འཛིན་པ། རུབ་བྱང་  
དུ་རྒྱུང་ལྷ་དུད་ཁ་ལ་བ་ལ་ཞོན་པ། གཡས་འོག་མས་བ་དན་སེར་པོ་འཛིན་པ། བདུན་  
གའང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། ཡུམ་དང་བཅས་པ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་  
བ། གཡོན་འོག་མས་ཐོད་པ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། རང་རང་སྲོགས་ཀྱི་ཤིང་  
གི་ཅེ་བར་འཁོད་པའོ། །ལ་ལས་སྲོགས་སྦྱོང་འདི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་སོགས་གོང་གི་  
སྲོགས་སྦྱོང་བཅོ་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་དེ་དང་འབྲ་བར་བཞུད་ཀྱང་། འདི་ཉིད་གྲགས་ཆེའོ།

ཞིང་སྦྱོང་བརྒྱུད་ནི། རང་རང་སྲོགས་ཀྱི་སྲོགས་སྦྱོང་གི་བཞོན་པའི་གདོང་ཅན་དུ་  
གསུངས་པས། འཕར་དུ་རྒྱ་ག་གེ་སར་གྱི་ཤིང་ཅེར་སྦྱང་པོ་ཆེའི་གདོང་བ་ཅན་དཀར་པོ་  
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བ་གཡས་གཉོར་མ་དང་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པ། དེ་བཞིན་དུ།  
སྦྱོར་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་ནག་པོ། རུབ་ཏུ་རྒྱ་སྲིན་གྱི་གདོང་ཅན་དཀར་པོ། བྱང་དུ་མིའི་  
གདོང་ཅན་སེར་པོ། བྱང་འཕར་དུ་སྦྱང་གདོང་ཅན་དཀར་པོ། འཕར་སྦྱོར་ར་སྦྱེས་གདོང་  
ཅན་དམར་པོ། ལྷོ་རུབ་ཏུ་རོ་ལངས་གདོང་ཅན་ནག་པོ། རུབ་བྱང་དུ་ལ་བའི་གདོང་ཅན་  
ལྗང་ལྷ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་གཉོར་མ་དང་གཡོན་ཐོད་  
པ་འཛིན་པ། རྩེ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་བ་བྲག་ཅིང་གཏུམ་པ། རང་རང་སྲོགས་ཀྱི་ཤིང་གི་ཅེ་མོར་  
ཤིང་གི་ཡལ་གའི་གསེབ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་ཅམ་ཐོན་ཡོད་དུ་འཁོད་པའོ། །ཡང་སྲོགས་  
མཚན་སྦྱོང་དུ་ཕྱགས་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྩེ་བརྒྱུད་ཡོད། རྩེ་བརྒྱུད་དེ་ལ་གནས་པའི་  
རྩེ་བརྒྱུད་ནི། འཕར་གྱི་རྩེ་ལ་ལོར་རྒྱས་དཀར་པོ་གདོངས་ཀ་ལ་ལྷུངས་སྲོན་པོས་མཚན་པ།  
སྦྱོའི་རྩེ་བརྒྱུད་དཀར་པོ་དབུ་ལ་ཐིག་ལེ་དམར་པོས་མཚན་པ། རུབ་ཀྱི་རྩེ་བརྒྱུད་ཀ་ལོ་འོ་སྲོན་  
པོ་མགྱིན་པར་རི་མོ་གསུམ་པ། བྱང་གི་རྩེ་བརྒྱུད་འཛོག་པོ་དམར་པོ་གདོངས་ཀ་ལ་དཔལ་

བེའུས་མཚན་པ། བྱང་ཤར་གྱི་ཚུར་པར་ཆེན་པོ་དཀར་པོ་གདེངས་ཀ་ལ་ཅེ་གསུམ་གྱིས་  
མཚན་པ། ཤར་སྣོད་ཚུར་དུང་སྣོད་སེར་པོ་གདེངས་ཀ་ལ་ཐེག་ལེས་མཚན་པ། ལྷོ་ལུབ་  
གྱི་ཚུར་རིགས་ལྷན་དཀར་པོ་གདེངས་ཀ་ལ་ལྷ་སྤེད་དཀར་པོས་མཚན་པ། ལུབ་བྱང་གི་  
ཚུར་མཐའ་ཡས་སྣ་ཚོ་གསལ་མདོག་ཅན་མགོ་ལ་པར་སྣས་མཚན་པ། བརྒྱད་ཀའང་སྟོད་མི་  
འདྲ་བ་ལ། སྤྲོད་སྣུལ་མཇུག་ཏུ་འབྲིལ་བ། ལུག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་བར་དུ་ལོར་བྱ་  
སོགས་ནས་གཙོ་བོ་ལ་འདུད་བའོ། །སྦྱ་བརྒྱད་གྱི་འཁོད་རིམ་འདི་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་  
ཆའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ཡིན་ལ། མཁས་མཚོ་ག་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་  
གཉིས་ཀྱིས་མེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་སྦྱ་འདི་ལས་གོ་སྟོན་ཏུ་བཤད། ལྷོ་མ་འདི་བདེ་མཚོ་ག་གི་  
དགྱིལ་ཚོགས་ལས་བཤད་པ་དང་མཐུན་འོ། །

སྦྱ་དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་སྣོད་གསལ་བ། ལྷོར་གཡོ་  
བ། ལུབ་ཏུ་བྲག་པོ། བྱང་དུ་ཆེར་སྣོད་གསལ་བ། བྱང་ཤར་དུ་བརྟན་པ། ཤར་སྣོད་གང་བ། ལྷོ་  
ལུབ་ཏུ་འབེབས་པ། ལུབ་བྱང་དུ་གཏུམ་པོ། བརྒྱད་ཀའང་སྟོན་འཕྲེང་འཇུག་པ། འབྲུག་སྦྱ་  
སྣོད་པ། དཀར་དམར་སོགས་ཁ་དོག་སྣ་ཚོ་གསལ་བ། ལ་ལ་ནི་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཅན་འོ། །ཡང་  
སྣོད་གསལ་མཚན་པ་བརྒྱད་དུ་རི་བརྒྱད་ཡོད། རི་རེ་རེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རེ་རེ། མཚོ་དཀྱེན་  
རེ་རེ། ལུབ་ཆེན་རེ་རེ་སྟེ། བརྒྱད་ཚན་གསུམ་ཡོད་པའི་རི་བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་རིན་པོ་ཆེ་  
སྣ་ཚོ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུན་པོ། ལྷོར་མ་ལ་ཡ་སེར་པོ། ལུབ་ཏུ་ཀེ་ལ་ཤར་དཀར་པོ།  
བྱང་དུ་མཚོ་ར་སྤང་ལ། བྱང་ཤར་དུ་དབང་ཆེན་ནག་པོ། ཤར་སྣོད་སྣོད་སྣོད་སྣོད་སྣོད་སྣོད་  
པོ། ལྷོ་ལུབ་ཏུ་གངས་ཅན་དཀར་པོ། འདིའི་ཚབ་ཏུ་གདོངས་ཅན་དཀར་པོ། ཞེས་བཤད་  
པའང་མཐོང་། ལུབ་བྱང་དུ་དཔལ་གྱི་རི་སྟོན་པའོ། །རི་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་མཚོ་དཀྱེན་  
བརྒྱད་ནི། བརྒྱད་ཀའང་མདོག་དཀར་པོ་ལ་དབྱིབས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་མཚོ་དཀྱེན་ལྷ་

བྱེད། །ཡང་ཤར་དུ་དོ་རྗེ་དཀར་པོ། ལྗོང་དོ་རྗེ་ནག་པོ། ལུབ་དུ་དོ་རྗེ་ཆགས་པ་དམར་  
པོ། བྱང་དུ་དོ་རྗེ་འདུས་བྱས་སེར་པོ། བྱང་ཤར་དུ་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་དཀར་པོ། མེར་སྐྱེ་དོ་རྗེ་  
དམར་པོ། ལྗོ་ལུབ་དུ་རིན་ཆེན་དོ་རྗེ་ནག་པོ། ལུབ་བྱང་དུ་ཚོས་དོ་རྗེ་ལྷང་ཁུ་ཞེས་བཤད་  
བཤང་ཡོད་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་སྐྱ་མ་བརྒྱད་པོ་གྲགས་ཆེདོ།

ཡང་རི་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་བྱུང་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་  
ལ་ཚེ་གཅིག་དུ་བཟླ་བ། གཅེར་བུ་སྐྱ་བཤེག་པ། དབྱ་རྒྱ། ལྷན་རྒྱ། མགུལ་རྒྱ། གཏུ་  
བྲ། སེ་རལ་ཁ་སྟེ་རུས་པའི་སྤྲུག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། ཅང་ཉེའུ་དང་། རོད་པ་དང་། ཁ་ལྗོ་  
ག་འཛིན་པ། རོད་པས་སྤྱི་པོར་བརྒྱན་པ། ཉ་ཉ་ཞེས་ཚོད་ཅིང་དུར་ཁྲོད་དུ་འཇུག་པ་  
བཞུགས་སྟབས་སྐྱ་ཚོ་གས་དང་སྤྲོད་ལམ་སྐྱ་ཚོ་གས་ཀྱིས་གནས་པའོ། །གཞན་ཡང་  
གོང་གི་རི་དང་། ཚུ་དང་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་བར་མཚམས་སོགས་སྟུ། ཀེང་རུས་དང་། རོ་  
མགོ་མེད་དང་། གསལ་ཤིང་གིས་སྤྲུག་པའི་རོ་དང་། ཤིང་ལ་དབྱངས་པའི་རོ་དང་། རྩ་  
ཁྲི་སོགས་ཀྱིས་ཟ་བར་བྱེད་བཞིན་པའི་རོ་དང་། མེར་བསྐྱེག་བཞིན་པའི་རོ་དང་། མདུང་  
སོགས་མཚོན་ཀྱིས་སྤྲུག་པའི་རོ་དང་། རུས་པ་རྣམས་སོ་སོར་བྱེས་ཤིང་འཛོམ་བ་དང་།  
ཡང་བྱ་རོག་ལུག་པ། རྩ་ཚོད། ཁ། འོས་བ་སོགས་ཤེ་བའི་བྱ་དུ་མ་དང་། སེང་གི། ལྷག  
ལྗོ་སྤྱང་། ཁྲི་སོགས་གཅན་གཅན་དུ་མ་དང་། སྐྱལ་བ་སྤྱང་གི་མགོ་ཅན་དང་གདོང་གཉིས་  
པ་སོགས་སྤོག་ཆགས་གཏུག་པ་ཅན་དུ་མ་དང་། ཅཅོ་སྤོགས་པའི་རོ་ལངས་དང་། ཀི་ལི་  
ཀི་ལིའི་སྐྱ་སྤོགས་པའི་གཞོད་སྤྱིན་དང་། གཞན་ཡང་སྤོན་པོ་དང་། འཇུང་པོ། ཡི་དུགས་  
ཤེ་བའི་གསལ་སྤྱ་རུང་བ་རྣམས་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོ་གས་པ། ལ་ལ་ནི་རྒྱགས་སྟབས་དང་། ལ་  
ལ་ནི་འཕྲོངས་སྟབས་ལ་སོགས་རྣམ་འཇུང་དུ་མ་སྤོན་པའོ། །དེ་འདྲའི་དུར་ཁྲོད་རྣམས་  
ཀྱང་རེ་རེ་ནས་སྤོ་ལ་འཆར་དུ་བཅུག་སྟེ་མཚོན་དོན་བྲན་པའི་སྤོ་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱེདོ།

དེ་འབྲེལ་དུང་ཁོད་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་སྟ་རྣམས་  
 གྱི་གདན་བཞོད་ཚུལ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རེའུ་མིག་དགུ་པའི་དབུས་སུ་ཞེས་  
 པ་ནས། གདན་ཟུང་རེ་རེ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚོ་གའི་དག་འདོན་ལྟར་གསལ་བཏབ་སྟེ་  
 བསྐྱོམ་དགོས། དེ་ཡང་ལྷ་མི་ཉལ། དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཏུ་མེ་དང་རྒྱུང་། །ཞེས་གསུངས་  
 པ་ལྟར། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རེའུ་མིག་དགུ་པའི་དབུས་སུ། ཡི་ཡིག་དམར་རལ།  
 རྩོ་སྐྱུ་ཞིག་ཐོབ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ། ཡི་དེ་ཡང་མེར་གྱིས་ལྷུ་བ་ལས་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་  
 འཁོར་ནག་ལ་ཚུང་ཟད་དམར་བ་མེ་རྒྱུང་འབྲེས་པ་ལྟ་བུའི་མདངས་ཅན། དཀྱིལ་སྐྱུ་  
 རོ། རབ་ཏུ་གཡོ་ཞིང་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་བར་བསམ། རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་  
 འཁོར་དེའི་སྟེང་དུ་གཙོ་བོའི་གདན་སྟེ་ཚོགས་པ་རྒྱའི་ལྟེ་བར་ཉི་མ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་དང་  
 ལུབ་དང་། བྱང་གི་རེའུ་མིག་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འང་སྟེ་ཚོགས་པ་རྒྱའི་ལྟེ་བར་ཉི་མ། རྩོ་  
 བཞི་ལའང་སྟེ་ཚོགས་པ་རྒྱའི་ལྟེ་བ་ཉི་མ་སྟེ། བད་ཉིའི་གདན་བརྒྱད། ཤར་གྱི་རེའུ་མིག་  
 གི་ནང་དུ་སྟེ་ཚོགས་པ་རྒྱའི་ལྟེ་བར་རྒྱ་བ། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་སྟོའི་རེའུ་མིག་སོགས་ནང་གི་  
 བྱ་བཞི་ལའང་། སྟེ་ཚོགས་པ་རྒྱའི་ལྟེ་བར་རྒྱ་བ། རེའུ་མིག་རྒྱུམ་པོ་སྟེའི་བྱ་བཞི་ལའང་སྟེ་  
 ཚོགས་པ་རྒྱའི་ལྟེ་བར་རྒྱ་བ་སྟེ་བད་རྒྱའི་གདན་དགུ་གསལ་བཏབ་སྟེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་སྟེ་བཏུ་གསུམ་དང་ཐོད་པ་བཞི་ལ་གདན་གྱི་གངས་ནི། བད་གདན་བཏུ་  
 བདུན། ཉི་གདན་བརྒྱད། རྩོ་གདན་དགུ་སྟེ་སོ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། བྱི་མ་བཏུ་བདུན་ནི། སྟེ་  
 མ་བཏུ་བདུན་གྱི་སྟེ་བར་གནས་པས་གདན་ཟུང་རེ་རེ། ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གི་མཚོན་  
 དོན་དང་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། ཚོས་འབྱུང་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་  
 མཚོན་ནི། ཚོས་འབྱུང་གིས་འབྲས་དུས་གྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་  
 པ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་མཚོན་ཚུལ་ནི། ཚོས་འབྲུང་གི་སྤྱི་དཀར་བས་རང་བཞིན་  
རྣམ་དག་གི་སྣོང་ཉིད་མཚོན། རང་དམར་བ་དང་ཤེས་རབ་མའི་རྣ་གའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་  
བས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན། ཟུར་གསུམ་གྱིས་སྣོང་བ་ཉིད། མཚན་མ་མེད་པ།  
སྣོན་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་ཐར་སྣོ་གསུམ་གྱི་སྣོང་ཉིད་མཚོན། འོག་ཏུ་སྤྲིབ་སྣོད་ཡངས་  
བས་སྣོ་བྱར་བྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མཚོན། དུལ་སྣོང་  
ཉིད་དང་དུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཚོས་འབྲུང་གི་མཚོན་དོན་དུ་ཚང་  
བས་བདེ་སྣོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོན། དེ་འབྲེལ་ཚོས་འབྲུང་གི་ནང་དུ་རྟེན་དང་  
བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཚུད་པར་བསྐྱོམས་བས་སྐྱེ་མེད་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་  
ཐམས་ཅད་བདེ་སྣོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པ་ལས་འཕྲོ་བ་དགོས་པ་  
མཚོན་ཞིང་། ལྷན་པར་དུ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་  
བདེ་སྣོང་གི་རྣམ་འབྲུལ་ཡིན་པའང་མཚོན།

དེས་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཚོས་འབྲུང་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པར་བསྐྱོམ་  
པའི་དགོས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་རྣམས་བདེ་  
སྣོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་པ་ལས་འབྲུང་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དང་། ད་ལྟ་ནས་ཀྱང་རྟེན་  
དང་བརྟེན་པའི་དབྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྣོང་གི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་གནད་  
གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གོང་མ་ཆག་གོ་སྟེ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན།  
དུར་ཁོད་གྱི་རོ་དང་བྱ་ཁྲི་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བདེ་སྣོང་དབྱེར་མེད་གྱི་  
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་མོས་དགོས་སོ།།

ཡང་སྣོན་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྒྱད་གསུངས་པའི་ཆེ། དོ་རྗེ་བཙུན་མའི་རྣ་གའི་དབྱིབས་  
ཅན་གྱི་ཚོས་འབྲུང་གི་དབྱུས་སུ་ཚུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱུལ་ཉེ་དེའི་ནང་དུ་གསུངས་



བས། ལྷོན་བྱུང་ལྷོན་པའི་རྣམ་ཐང་རྗེས་འཇུག་གཏུམ་བུའི་ཉམས་ལེན་དང་སྐྱུར་བའང་  
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་ཚོས་འབྱུང་གི་ནང་གི་བརྒྱས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་  
 འཁོར་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་མཚོན་ཞིང་། རྗོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་  
 སུ་གང་ལ་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་ཡང་མཚོན།  
 ལྷོ་ཚོགས་དོ་རྗེས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཚོན། འཕྲིན་  
 ལས་བཞི་མཚོན་པར་བཞད་བའང་ཡོད། ལྷོ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་སྟེ་བར་གཞུག་ཡས་ཁང་  
 བསྐྱོམས་པས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་དེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཞར་བ་  
 མཚོན། གཞུག་ཡས་ཁང་རྣམ་སྐྱུང་ལས་བསྐྱེད་པས་གཟུགས་སྐྱུང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་  
 སྐྱུང་གི་རོ་བོ་ཡིན་པར་མཚོན། ཡང་དཔལ་འཛིན་གྱི་གཤེད་དམར་གྱི་དགྲིལ་ཚོག་ལས་  
 བཞད་པའི་མཚོན་དོན་ནི། ལྷོ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་བྱུང་བཞི་དང་། ལོགས་བཞིས་རྣམ་ཐང་  
 བརྒྱད་མཚོན། རུ་ཉི་ཤུས་འཇིག་ལྷ་ཉི་ཤུ་སྐྱངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་པ་མཚོན།  
 རུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་འགྲེལ་བཅུ་གཉིས་སྐྱངས་པ་མཚོན། གཞུག་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་  
 བས་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་མཚོན།  
 ལྷོ་བཞིས། འཇུག་པ་ཉི་བར་བཞག་པ། ཡང་དག་པར་སྟོང་བ། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྐང་པ། དང་  
 ལོགས་དབང་པོ་རྣམས་མཚོན། ཉ་བབས་བཞིས་བསམ་གཏུན་བཞི་མཚོན། འདོད་སྣམ་  
 བཞིས། དཔའ་བར་འགོ་བ། ལམ་མཁའ་མཛོད། ཁྱི་མ་མེད་པ། མེད་གོ་རྣམ་པར་བརྟེ་བ་  
 ལྷོ་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་མཚོན། འདོད་སྣམ་གྱི་སྟང་གི་མཚོད་པའི་ལྷ་མོས་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་  
 དག་པར་རིག་པ། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། ལྷོ་བས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་  
 པ། དེས་ཚོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་མཚོན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་  
 སེམས་ཅན་གྱི་རེ་བ་སྐྱོང་བར་བྱེད་ཅུས་པ་མཚོན། བ་དན་དང་ཁྱིལ་བུས་གཏུམ་བུ་ལ་



ཚོས་སྟོན་པ་མཚོན། དྲ་བ་དཔྱད་དང་མེ་ཉྱལ་འཕྲེང་བ་རྩ་ཡབ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་  
ཡན་ལག་རྣམས་མཚོན། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བས་རྡོ་རྗེ་སྟེགས་པའི་ཚོས་འཁོར་ཉྱལ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་  
མཚོན། ཡང་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པས། རོས་བདག་མེད་མཚོན།  
ཀེང་རུས་འཛོར་བ་སོགས་ཀྱིས་འཆི་བ་མི་ཉྱལ་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་  
དང་། རྣམ་བར་རུལ་བ་སོགས་མི་སྤྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེམས་པ་སོགས་མཚོན། ཚུ་  
བརྒྱད་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བརྒྱན་དང་མི་འབྲལ་བ་མཚོན། དེ་ལ་གནས་པའི་སྐྱུ་  
རྣམས་ཀྱིས་པར་ཕྱིན་རྣམས་མཚོན། སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི་ལག་གི་ཉོར་བྱས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་  
རྣམས་མཚོན། མེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་ཉྱལ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་ཉོན་མོངས་པའི་  
བྱད་ཤིང་བསྟེག་པ་མཚོན། མཚོད་ཉེན་ཀྱིས་སྐྱུ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་མཚོན། སྤུལ་ཆེན་  
རྣམས་ཀྱིས་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་མཚོན། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མཚོན་  
དོན་འདི་དག་ནི་སྐབ་མོང་བ་མཚོན་ཚུལ་ལོ།།

སྐབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་ཚུལ་ནི། ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་ཅ་དབུ་མ་མཚོན། དེའི་  
ཅ་བར་གནས་པའི་སྟོགས་སྐྱོར་གིས་སྐར་སེལ་ཀྱི་རྒྱུར་མཚོན། ཅེ་མོའི་ཞིང་སྐྱོར་གིས་  
སྟོག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱུར་མཚོན། རི་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་ཉྱལ་གིས་མི་གཡོ་བའི་  
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཉྱལ་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྱང་འཇུག་མཚོན། རི་ལ་གནས་  
པའི་མེས་གཏུམ་མོའི་མེ་མཚོན། སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དགའ་དམར་མཚོན།  
ཤིང་སོགས་བརྒྱད་ཚོན་དུ་བྱས་པས་ཡས་བབས་མས་བཟན་ཀྱི་དགའ་བ་བརྒྱད་བསྐྱེད་  
དགོས་པ་མཚོན། སྤུལ་ཐོབ་རྣམས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྟོན་པས། དེས་  
དོན་ཀྱི་བཙོམ་ལྡན་འདས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་  
པ་མཚོན། གཙོ་བོའི་གདན་ཀྱི་འོག་གི་རྒྱུང་དཀྱིལ་དམར་ནག་གིས་དབང་དྲག་གི་ལས་

དང་གཏུམ་མོའི་མེ་ཡང་མཚོན་པའོ། །དེ་འབྲེལ་ཚོས་འབྲུང་བསྐྱེད་སྐྱོ་ཚོགས་དོ་རྗེ་གཞལ་  
ཡས་ཁང་གཏུན་དང་བཅས་པ་རྣམས། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་  
ཚུལ་ནི། གཞི་ལ་རི་སྒྲིང་སོགས་ཆགས་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན། ལམ་ལ་རྗོགས་རིམ་གྱི་  
སྐབས་སུ་དག་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་ལུས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་རྣམ་  
པ་མཐུན། འབྲས་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་བྱུང་བའི་གཞལ་  
ཡས་ཁང་དང་རྣམ་པ་མཐུན། དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་  
བསྐྱོམས་པས། གཞི་དུས་ཀྱི་རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་  
འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་ལ་སྐྱོད་པའི་རུས་པ་རན་བ་སྐྱོད། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ལུས་པ་གཉིས་  
ཀྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་འབྲུབ་པའི་དགོ་ཙ་སྒྲིན་པར་བྱེད། འབྲས་བུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
སའི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་འབྲུབ་པའི་རུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིན།

དེས་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞི་མ་དག་པའི་ཞིང་ལ་སྐྱོད་  
པའི་ལས་རན་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་  
གཞལ་ཡས་ཁང་འབྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱོམ་  
བྱའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཉིད་ས་རྗོངས་སོགས་བཅའ་རྒྱལ་རང་འགའ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་  
ཡིན་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེ་སྣོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་  
ལས་བྱུང་བའི་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་ཡིན་པར་མོས་ཉེ་བསྐྱོམ་པ་ནི་འབྲས་  
བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡིན་པས། བར་སྐྱེན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཞིང་སྐྱོད་  
ཚུལ་ལས་ཆེས་སྦྱར་བའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་གཞལ་ཡས་ཁང་  
བསྐྱོམ་པ་ལའང་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་གཉིས་ཀ་དགོས་ཉེ། ང་རྒྱལ་ནི། བསྐྱོམ་པའི་  
གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཉིད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། བདེ་སྣོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་

ལྷུ་བ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕོ་བྲང་དངོས་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་ཐག་བཅད་པའི་རྒྱན་མ་བརྗེད་པར་  
བྲན་པ་དང་། གསལ་སྒྲུབ་ནི། དེ་དག་གི་ཚད་དབྱིབས་མདོག་རྒྱན་ཆེ་སྒྲ་སོགས་གོང་དུ་  
བཤད་པ་ལྟར་སྒྲོ་ལ་ཡག་པོར་ཤར་བར་བྱས་ཏེ་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་  
བསམ་པའི་རྒྱན་མ་བརྗེད་པར་བྲན་པའོ། །གལ་ཏེ་བརྗེད་ཀྱང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས་  
སྒྲར་སྒྲུབ་ཏེ་འདོག་པ་སོགས་སྐབས་འདི་དང་གོང་འོག་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །  
དེས་ན་ཚོས་འབྱུང་། ལྷ་ཚོགས་བརྒྱ། ལྷ་ཚོགས་དོ་རྗེ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུར་ཁྲིད་གདན་  
བཅས་བསྐོས་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འབྲུང་རྒྱ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐོས་ཚུལ་  
དངོས་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་མཐུན་ཚུལ་ཤེས་ནས་བསྐོས་དགོས་ཤིང་། དེ་  
ཡང་། བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འབྲུང་ཅེས་པ་ནི། གཞི་དུས་གྱི་བར་དོ་སྦྱང་  
བྱེད་དང་། ལམ་དུས་གྱི་སྐྱུ་ལུས་གཉིས་དང་། འབྲས་དུས་གྱི་ལོངས་སྐྱུ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་  
རྒྱ་ཡིན་པས་ན་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འབྲུང་ཅེས་བྱའོ། །

རྒྱ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐོས་ཚུལ་འདི་ནི། གཞི་དུས་གྱི་བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང་མཐུན།  
ལམ་དུས་གྱི་སྐྱུ་ལུས་གཉིས་འགྲུབ་པ་དང་མཐུན། འབྲས་དུས་གྱི་ལོངས་སྐྱུ་འགྲུབ་པ་  
དང་མཐུན་པའོ། །མཐུན་ཚུལ་ནི། གཞི་དུས་གྱི་བར་དོ་བ་དེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་  
བཞེངས། ལམ་དུས་གྱི་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས། འབྲས་  
དུས་གྱི་ལོངས་སྐྱུ་སྒོལ་བ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས། དེ་གསུམ་དང་མཐུན་  
པར་རྒྱ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་འདི་ནི་སྐར་འཆི་བ་ཚོས་སྐྱར་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འབྲུང་གི་སྐབས་སུ་  
སྒོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་སྐྱུད་པ་ལས་ད་ལྟ་བཞེངས་པ་ལྟར་བསྐོས་པའོ། །  
དེ་གསུམ་དང་མཐུན་པར་བསྐོས་པས། གཞི་དུས་གྱི་བར་དོ་སྦྱང་བ་དང་། ལམ་དུས་

ཀྱི་རྒྱ་ལྷན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་དགོ་ཅ་སྒྲིབ་པ་དང་། འགྲུབ་དུས་ཀྱི་སོངས་སྐྱ་འགྲུབ་པའི་  
ལུས་པ་འཛོག་གོ།

དེ་ཡང་མཐུན་ལུལ་ཞིབ་པར་མ་ཤེས་ན། མཐུན་ཚུལ་ཞིབ་པར་ཤེས་མི་ལུས་པས།  
སྐབས་འདིར་མཐུན་ལུལ་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས་བཤད་པ་ལ། ལོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འཆི་  
བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་གི་ཉམས་བཞི་དང་། ལྷན་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་  
གསལ་དང་བཅས་པ་བརྒྱད་ལྷན་བཞིན་ཤར་རྗེས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས་ལོ། འཆི་བ་འོད་  
གསལ་ཀྱི་བཞོན་པར་ལྷན་པའི་རྒྱུད་གིས་ཉམས་ལེན་བྱས་ཤིང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཀྱི་  
སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷན་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་  
ལས་རྒྱུད་གཡོས་པའི་ཆེ། རྒྱུད་སེམས་དེ་ཉིད་སྦྱིང་གའི་ཁམས་དཀར་དམར་ཀྱི་དབྱས་  
ནས་སྤྱིར་ཐོབ། སྦྱིང་གའི་ཁམས་དཀར་པོ་ལྷན་དུ་བབས་ནས་ཉམས་ཀྱི་ཅེར་སྤྱིར་འགྲུབ་  
ཁམས་དམར་པོ་བྱེད་དུ་སོང་ནས་སྐྱ་སྐྱོན་སྤྱིར་འགྲུབ། དེའི་ཆེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་  
འགགས་པ་བར་དོ་འགྲུབ་ལ། ལུགས་སྤོག་གི་ཉམས་ཐོབ་ནག་ལམ་འཆར་བ་གསུམ་དུས་  
མཉམ་དུ་འགྲུབ་འོ། །དེ་རྗེས་མཆེད་པ་དམར་ལམ་འཆར། དེ་རྗེས་སྤྲོད་བ་དཀར་ལམ་  
འཆར་བ་སོགས་སོ། །བར་དོ་བ་དེ་ཡང་མཛོད་ལས། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་སོགས་མེད་  
ཚུ། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་འཕྲུལ་འཕྲུགས་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་  
བཤྲོད་ལན་ལག་ཉིང་ལག་གཅིག་ཆར་རྫོགས་ལ། དེ་རབ་སོགས་ལ་མ་སོགས་པར་སོལ་  
བྱུང་དུ་འགྲོ་ལུས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་མི་ལུས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་འཕྲུལ་དང་  
ལྡན། གང་དུ་སྦྱིང་འགྲུབ་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་འབྲེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན། ལྷན་པར་  
དུ་འཛོམས་ལུ་སྦྱིང་གི་མིར་སྦྱིང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྱིས་པ་ལོ་ལྷ་དུག་ལོན་པའི་སོངས་  
ཚོད་ཀྱི་ལུས་ཅན་དུ་འགྲུབ་པར་མཛོད་ལས་གསུངས། དེ་ཡང་ངན་འགྲོའི་བར་དོ་འགྲུབ་

ན་མཚན་མོ་ཐུན་ནག་གིས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་དང་། བདེ་འགྲོའི་བར་དོ་འགྲུབ་ན་  
མཚན་མོ་ལྷོ་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་དང་། ལྷམ་བུ་དཀར་པོ་བརྒྱུད་ས་པ་ལྟ་  
བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས། ཡང་དབྱུག་བའི་བར་དོ་སྤོང་  
དུམ་མེས་ཚིག་པ་ལྟ་བུ། ཡི་དུགས་ཀྱི་བར་དོ་ཚུ་ལྟ་བུ། དུད་འགྲོའི་བར་དོ་དུ་བ་ལྟ་བུ།  
འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དང་མིའི་བར་དོ་གསེར་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་དོ་དཀར་  
པོ་འབྱུང་བར་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་  
མི་འབྱུང་། གཟུགས་མེད་ལས་འཕྲོས་ཏེ་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་འབྱུང་། ངན་  
འགྲོའི་བར་དོ་སྐྱེ་བོས་ཚུགས་ནས་འགྲོ། མིའི་བར་དོ་ཐད་ཀར་འགྲོ། ལྷའི་བར་དོ་ཤེན་  
དུ་འགྲོ་བ་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས།

ཆེ་ཚད་ནི་སྐྱེ་གནས་རྟེན་ན་ཞག་བདུན་གྱི་མཐར་ཡང་བར་སྲིད་འགགས་ནས་  
སྐྱེ་བ་ལེན། མ་རྟེན་ན་ཞག་བདུན་རེ་ལ་འཆི་ཡང་སྤྱད་བར་དོའི་ལུས་འགྲུབ། བར་དོ་རི་  
ལྟར་འགྲུངས་ཀྱང་ཞག་ཞེ་དགུ་ཚུན་ལ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ངེས་པར་ལེན་དགོས། སྐྱེ་གནས་མ་  
རྟེན་གྱི་བར་དུ་རི་ཅམ་འཆི་ཚུལ་བྱས་ཀྱང་བར་སྲིད་ལ་བརྟུའོ། །སྲིད་བ་བཞི་ནི། འཆི་  
བ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་བའི་སྲིད་བ་ནི་བར་སྲིད། སྐྱེས་ནས་འཆི་བ་ལ་  
མངོན་དུ་སློབས་པའི་བར་ནི་སྤོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤོང་  
བའི་དུས་ནི་འཆི་སྲིད། ཉིང་མཚམས་སྤྱད་མ་ཐག་པ་ནས་མ་བཅས་བར་ནི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་  
བྱེད་པར་གསུངས། ཡང་ཉིང་མཚམས་སྤྱད་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་  
འདོད་པར་བཞད་པ་ཡོད། རྟེན་ངན་པའི་བར་དོ་བྱུབ་ཟིན་ནས་རྟེན་བཟང་པོར་མི་བརྗོད་  
པ་དང་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་མངོན་དང་ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན། འོན་ཀྱང་བར་  
དོའི་སེམས་ཅན་ནི་ཚུ་ནང་གི་ཀོ་བ་ལྟར་བརྒྱུར་སྤྱོད་བར་བཞད་པའང་ཡོད་པས། ལྷ་མ་

དེ་བསྐྱེད་ཐབས་མ་གྲུས་པ་ལ་དགོངས་སམ་སྟེ། ཡང་སྐྱེད་བཏང་ལ་བར་དོ་བ་དེས་  
རང་གི་སྤྱི་མའི་ལུས་ཉེན་ཉེད་པ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་མི་འཇུག་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་  
ནི། ལུས་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆད་པས་ལུས་སྤྱི་མ་དེར་འཇུག་  
འདོད་ཀྱི་སྟོ་མི་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས།  
འོན་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ལ་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བས་ཤི་བའི་རྗེས་ཀྱི་བར་དོ་བ་དེ་  
རྒྱུན་མཐུ་ཅན་གྱིས་སྤར་ལོག་སྟེ་ལུས་ཉེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་པར་  
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲེ་སྟོད་འགའ་ཞིག་ལས་གསུངས་ཡང་བར་དོ་བ་དེས་རྒྱུར་རང་གི་ཉེ་འབྲེལ་  
སོགས་མཐོང་ནས་ཆེག་ཅི་ལཔ་ཀྱང་མི་ཐ་མལ་བ་ལྟ་བུའི་མིག་གིས་བར་དོ་བ་དེ་མཐོང་  
མི་བྱས། བར་དོ་རིགས་མཐུན་པ་དག་གིས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མཐོང་བྱས་  
པར་མཛོད་ལས་གསུངས་སོ།།

ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་མིར་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཉེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་  
བརྗོད་ན། འདི་ལྟར་འཆི་བ་འོད་གསལ་འགགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་སྟོག་གི་  
ཉེར་ཐོབ་འཆར། དེ་རྗེས་མཆེད་པ། དེ་རྗེས་སྤང་བ། དེ་རྗེས་ཉོག་པ་རགས་པ་གཡོས་  
ནས་རྒྱང་མེ་རྩེ་སའི་རྟགས་བཞི་སོགས་ལུས་འཇུག་སྤང་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས། རེས་  
འགའ་འཇིགས་སྐྱབ་དངངས་གསུམ་བྱེད་པ། རེས་འགའ་དགའ་ཞིང་སྟོ་བ། རེས་འགའ་  
དོ་མཚར་བ། རེས་འགའ་ཡི་ཆད་ཅིང་སྟོ་བ་སོགས་ཆགས་སྤང་གི་ནུས་ཉོག་སྤྲོ་ཆོགས་  
འབྱུང་། དེ་ནས་ཤི་དང་སྐྱེ་གནས་འཆོལ་བ་ལ་རྒྱུག་དེའི་ཆེ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་དེས་ཀྱི་  
པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གཉིས་ལ་སོ་སོ་གཉིས་ཉལ་སོ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་། དེའི་ཆེ་སོར་སྐྱེ་  
བ་ཡིན་ན་སོ་ལ་སྤང་བས་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་དང་། མོ་ལ་ཆགས་པས་འཇུག་འདོད་ཀྱི་  
སྤང་བ་འབྱུང་། མོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་སོ་ལ་སྤང་བས་འབྲལ་འདོད་དང་། མོ་ལ་ཆགས་པས་

འབྲུང་འདོད་ཀྱི་སྣང་བ་འབྲུང་། འབྲུང་བར་བརྩམ་བ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སོ་སོ་གཉིས་མི་སྣང་  
བར་སོ་མཚན་མོ་མཚན་གཉིས་ཅམ་ཡོད་བར་མཐོང་། དེ་ལ་རང་འདོད་བཞིན་མ་སྣང་  
བ་ལ་ཁྲིས་ནས་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ནས་འགག་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་པའི་ཚེ། ས་རྒྱ་  
མི་རྒྱུད་གི་རྟགས་བཞི་དང་། སྣང་བ་དཀར་ལམ། མཚེད་བ་དམར་ལམ། ཉེར་སློབ་ནག་  
ལམ། འོད་གསལ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་རྣམས་ནི་སྤར་གྱི་འཆི་བའི་  
གནས་སྐབས་ལས་ཡུན་རྒྱུད་བ་ཞིག་འཆར། སྐབས་འདིར་འོད་གསལ་འགགས་བ་དང་  
དུས་མཉམ་དུ་བར་སྲིད་འགགས་པ། མངལ་དུ་སྐྱེ་སྲིད་ལེན་བ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་སློབ་  
འཆར་བར་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱལ་དུ་བ་མའི་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་རྣམ་  
ཤེས་ཞུགས། དེ་ནས་སྐྱེ་བའི་འཕེལ་རིམ་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་སྤར་འབྲུང་།

དེས་ན་བར་དོའི་ས་མཚམས་ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་འུར་བའི་ལུགས་  
ལྟོག་གི་ཉེར་སློབ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་སློབ་ཁ་མའི་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོ། །བར་དོ་བ་དེའི་མིང་  
གི་རྣམ་གྲངས་ལ། ཅི་ཟ། སྲིད་བ་བར་མ། ཡིད་ལས་སྤྱུང་། སྲིད་འཚོ་ལ། ཅི་ཟའི་སེམས་  
ཅན་ཞེས་བར་གསུངས་སོ། །དེ་སྤར་བར་དོ་འབྱུབ་ལུགས་ཤེས་ནས། དེ་དང་མཐུན་བར་  
རྒྱ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་བ་བསྐྱོམ་རྩལ་ནི། སྤར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་དེ་ནང་དུ་སྣ་བརྒྱ་གསུམ་  
དང་སོད་བ་བཞིའི་གདན་རྗོགས་བར་བསྐྱོམས་རྗེས། གདན་དབུས་མའི་སྤྲོད་དུ་ཨ་ཡིག་  
དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བ་ནས་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ།  
ཞེས་བའི་བར་གྱི་ཚོ་གའི་ཚོ་ག་རིས་དང་མཐུན་བར་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རི་སྤར་  
བསྐྱོམ་རྩལ་ནི། བདག་གིས་རང་ལ་མ་འོངས་བ་ན་འབྲུང་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་སྤངས་ནས།  
ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ལུས་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱེ་རིམ་བཞིན་མངོན་དུ་བྱའོ་སྣམ་པའི་  
འཕེན་བ་བཏང་ནས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རིུ་མིག་དགུ་བའི་གདན་དབུས་མའི་



སྤྱིར་དུ། རང་སེམས་ཀྱི་རོ་སོ་དབྱེད་ས་བཅུ་དྲུག་གི་དང་སོ་ཨ་ཐུང་དུ་དཀར་སོ་ཞིག་ཐོལ་  
གྱིས་བྱུང་བར་བསམ། ཨ་དེ་ཡང་འོད་དུ་ལུ་བ་ལས་ཟླ་དཀྱིལ་དཀར་སོ་ཉ་གང་བ་འོད་  
ཟེར་སྤྱིར་དུ་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་བསམ་ལ། དེ་ལ་རའོ་སྦྱུལ་བའི་ར་རྒྱལ་བཞག་ཟླ་  
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དབྱས་སུ་ཚུ་ལས་ཚུ་བྱུར་བརྗོད་བའི་ཚུལ་དུ་འཇམ་དབྱེད་ས་ཀྱི་  
མཚུན་རབ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རོ་སོ་རྒྱུ་ལྟར་ཞིག་འོད་ཟེར་  
འབར་བར་བྱུང་བར་སོས་ལ། དེ་ལ་ར་རྒྱལ་བཞག་རྒྱུ་ལྟར་སོ་དེ་ཡང་ལུ་བ་ལས་རལ་  
གྱི་སྡོན་སོ་སོ་གཉིས་མ་ཡུ་བ་གསེར་གྱི་རྩོ་རྩོ་ཅེ་ལུ་བ་བྱེད་བས་བྱས་ལ། སྤར་གྱི་ཟླ་  
དཀྱིལ་གྱི་སྤྱིར་དུ་བྱེད་དུ་འགྲེང་བ། རལ་གྱི་དེའི་ར་བའམ་ཡུ་བར་རྒྱུ་ལྟར་སོ་སོ་མཚན་  
བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་བསམ།

རལ་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་མཚན་བ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། ལྷོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤམ་  
བཅས་ཐམས་ཅད་འཇམ་དབྱེད་ས་རིགས་ལུའི་རྣམ་པའམ་རྒྱ་རྩོ་རྩོ་འཛིན་བའི་རྣམ་པར་  
སྤྱན་དབང་ཉེ་རལ་གྱི་རྒྱུ་དང་བཅས་བ་ལ་ཐེམ་བར་བསམ་མོ། །འཇམ་དབྱེད་ས་རིགས་  
ལུའི་རྣམ་པ་ནི་གཞོན་ཐམས་ཅད་སོ་ཉེ་འཛིན་བ་ནི་འབྲ་ཡང་། གཡས་རྩོ་རྩོ་རིན་སོ་ཆེ་  
སོགས་རིགས་ལུའི་བྱུག་མཚན་སོ་སོར་འཛིན་བ་དང་། མདོག་གྲང་སྡོན་སོ་སེར་སོ་  
སོགས་རིགས་ལུའི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱན་དབང་པའི་ལུ་རྣམས་རལ་གྱི་  
རྒྱུ་དང་བཅས་བ་ལ་ཐེམ་བར་བསྐྱོམས་རྗེས། རལ་གྱི་རྒྱུ་དང་བཅས་བ་དེ་ཡང་ཡོངས་  
སུ་གྱུར་བ་ལས། རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྩོ་རྩོ་འཛིན་བ་སུ་མདོག་གསེར་གྱི་རི་སོ་ལ་ཉེ་  
མ་འབྱུང་གྱི་མདངས་སོག་བ་ལྟར་འཚོར་ཞིང་འབར་བ་གཞོན་ལུ་བཅུ་དྲུག་སོན་པའི་  
ཉམས་ཅན། སྤོན་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་སུ་ཁོ་གཉེར་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཤིང་ཡིད་ཅམ་ཁྲོས་  
ལ། ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་སྤྱན་གསུམ་ལ། བྱུག་གཡས་རྩོ་རྩོ་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་རལ་གྱི་སོ་

གཉེས་མ་མེ་འབར་བ་འཕྱར་ཞིང་། ལུག་གཡོན་སྤྲིགས་མཚུབ་ཀྱིས་སྤྲེགས་བམ་ལུགས་  
གར་བསྐྱམས་པ། ཞབས་དོ་རྗེའི་སྤྱིལ་ཤུང་གིས་བཞུགས་པ། མཚན་སོ་གཉེས་དང་དཔེ་  
བྱད་བརྒྱད་ཚུས་བརྒྱན་པ། སྤྱོད་དུས་རིང་ཞིང་ཚུང་ཟད་གདངས་པ། རལ་བའི་ཟུར་ལུང་  
ལྷ་དང་ལྷན་པ། ཟུར་ལུང་ལྷ་ལོ། དབུས་ཀྱི་ལྷག་སོ་གཅིག་དེའི་གཡས་ཀྱི་ལྷག་སོ་རྣམ་  
གཉེས། གཡོན་ཀྱི་ལྷག་སོ་རྣམ་གཉེས་ཏེ་ལྷོ།།

དེ་ཡང་དབུ་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲེ་མོ་ནང་དུ་བཞུགས་སྟེ་བཀུག་པའི་ཅེ་མོར་ལོར་བུ་འབར་  
བས་མཚན་པའི་གསེར་ཀྱི་སྟོག་ཤིང་བཞུགས་པ་འཁྱུད་མོས་བསྐྱམས་བ་ནི་དབུས་ཀྱི་  
ལྷག་སོ་བྱ་ཚུལ་ཡིན། དབུས་ཀྱི་ལྷག་སོ་དེའི་འཁྱུད་མོའི་འོག་གཡས་གཡོན་དུ་ལྷག་སོ་  
རེ་རེ་བྱས་ནས་འཁྱུད་མོས་སྤར་བཞིན་བསྐྱམས་པ། འཁྱུད་མོ་དེའི་འོག་གཡས་གཡོན་  
དུའང་ལྷག་སོ་རེ་རེ་བྱས་ནས་སྤར་བཞིན་འཁྱུད་མོས་བསྐྱམས་པའོ། །དེ་འདྲའི་ཟུར་ལུང་  
ལྷ་དང་ལྷན་ཞིང་། དབུ་རྒྱ། སྤྱོད་རྒྱ། མགུལ་རྒྱ། ལུག་གཡུབ། ཞབས་གཡུབ། དོ་  
ལལ། སེ་མོ་དོ་འོག་བག་སྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །སྤྱི་སྟོན་ལྷ་རྣམས་  
ཀྱི་ལོས་ཀྱི་གཤམ་དང་། སྤྱི་སྤྱད་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལོས་ཀྱི་སྤྱད་གཡོགས་གསོལ་བ། ཤིན་ཏུ་ལྷ་  
བའི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུབ་པ། ཐ་མལ་བའི་མིག་གིས་མཐོང་མི་བྱས་པ། དྲངས་  
གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། སྤྱི་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྤྲེལ་འཕྲོ་  
བ། སངས་རྒྱས་ཀུན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་རྒྱ་དོ་རྗེ་འཇིན་པ་  
འཇམ་དབལ་ང་ཡིན་ནོ་སྤྲེལ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་ཚོ་བ་ཚོ་བ་ཀྱི་བར་དུ་འབད་པས་  
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

རྒྱ་དོ་རྗེ་འཇིན་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་མཐུན་ཚུལ་  
ནི། ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པའི་དབྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོའི་

སྐྱུ་བ་གཞི་ཤིན་ཏུ་སྔ་པའི་སྐྱུ་མེམས་དང་མཐུན། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་  
གཞི་དཔེ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་སྐྱུ་མེམས་དང་མཐུན། འབྲས་དུས་ཀྱི་མི་སློབ་པའི་བྱང་  
འབྲུག་གི་དོན་སྐྱུ་སློབ་པ་མཐའི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་རོ་མོར་གྱུར་པའི་སྐྱུ་མེམས་  
དང་མཐུན། རྒྱ་དཀྱིལ་དེའི་སྤོང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྗེ་ཡི་གཞི་གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོའི་དག་དང་  
མཐུན། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་དང་མཐུན། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱུའི་  
གསུང་དང་མཐུན། རྗེ་དེ་ལས་གྱུར་བའི་རལ་གྱི་རྗེ་མཚན་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོའི་  
ཡིད་དང་མཐུན། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་དང་མཐུན། འབྲས་དུས་ཀྱི་  
ཡོངས་སྐྱུའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན། རལ་གྱི་དེ་ལས་འོད་ཟེར་  
འསྐྱོས་ཉེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་བྱངས་ཉེ་ཐིམ་པ་རྣམས་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་  
བར་དོའི་འབྲུག་སྐྱུ་སྐྱོ་ཚོགས་པའི་བྱ་བ་དང་མཐུན། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱི་  
མཛད་པ་དང་མཐུན། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱུའི་མཛད་པ་དང་མཐུན། རལ་གྱི་དེ་ཉིད་  
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་སྐྱུ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དབལ་གྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པ་  
ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ཅིག་ཆར་  
དུ་འབྲུག་པ་དང་མཐུན། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་  
འབྲུག་པ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱུ་སློབ་པ་མཐའི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་འབྲུག་  
པ་དང་མཐུན། འཇམ་དབལ་གྱི་ཐུགས་ཀའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་འོད་  
གསལ་དང་ཚོས་མཐུན་སྐྱོར་ཚུལ་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་། ལམ་དུས་ཀྱི་དཔེ་དོན་ཀྱི་འོད་  
གསལ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱུའི་ཐུགས་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་  
དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཉེ། ལྷ་ལི་ཉལ། རྣམ་ཉོག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ཡི། །ཐུགས་ཀར་ཉི་  
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ། །འོད་གསལ་བ་ཡི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྐྱུར་རོ།།

ཡང་ཉི་མ་དེ་ཉིད་འཇམ་དབལ་གྱི་སྐྱབས་ཀར་བསྐྱོམས་པས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་  
 པའི་བྱང་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྐྱབས་སྐྱབས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་ཚོགས་པ་མཚོན།  
 ཉི་འོད་གྱིས་སྐྱབས་པ་སེལ་བ་ལྟར། ལམ་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྐྱིབ་གཉིས་སེལ་བུས་  
 པ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྐྱིབ་གཉིས་བསལ་ཟེན་པའང་མཚོན་པར་  
 བཤད། འཇམ་དབལ་གྱི་སྐྱབས་ཀར་ཉི་མ་བསྐྱོམས་པ་དེ་ཉིད་ནི། ལྷང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེས་བར་  
 འོ་ལོངས་སྐྱར་འབྲེང་བའི་རྣམ་འབྲུང་དུ་གཏོགས་པར་བཤད། འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེ།  
 སྐྱབས་མཚོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་བྱུབ་དུ་ལས་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འབྲེང་  
 བའི་རྣམ་འབྲུང་དུ་གཏོགས་པར་བཤད། སྐྱབས་གཉིས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་དུང་བ་  
 མེད་པས། འདིར་སྐྱབས་སྐྱི་མ་ལྟར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་  
 མཐུན་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། རྒྱ་དོ་རྗེ་འདྲིན་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་ཆེ་མཐུན་ཚུལ་  
 དེ་དག་བྲན་པའི་སློན་ནས། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་སྐྱངས་ནས། ལམ་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱུ་སྐྱུ་  
 ལུས་གཉིས་རིམ་བཞིན་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་རྒྱན་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་  
 དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱུ་དངོས་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་བེུད་ཀྱི་  
 ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །འབྲས་བུ་ལམ་བེུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ད་ལྟ་ནས་  
 རང་ཉིད་སྐྱིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ལོངས་སྐྱུ་མཐར་སྐྱབས་དངོས་ཡིན་པ་མོས་པས་  
 བསྐྱོམ་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་སྐྱོང་བེུད་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་  
 ལུས་གཉིས་འབྲུབ་པའི་དགོ་ཅ་སྤྲིན། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱུ་འཐོབ་པའི་ཐབས་མཁས་  
 རྒྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་གཞོན་མཛེས་སུ་གནས་པ་ལོངས་སྐྱུ་གྱུར་  
 པ་ལས། ཞེས་པ་ནས། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། བར་དོ་  
 ལོངས་སྐྱར་འབྲེང་བའི་རྣམ་འབྲུང་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་རྣམ་འགྲུབ་འབྲས་བུ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱོམ་  
 ཚུལ་ལའང་སྐྱར་སྐྱུར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་མཐུན་ཚུལ་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་  
 ཤིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་རྣམ་འགྲུབ་ཅེས་པ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་ལས་ཉོན་  
 གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྐྱོར་བྱེད་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རགས་པའི་  
 སྐྱུལ་སྐྱུ་བརྒྱུད་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དགོ་ཅ་སྟེན་བྱེད་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་  
 མོངས་སྐྱུས་སྐྱུལ་སྐྱུ་སྐྱུལ་ཉེ་གདུལ་བྱ་བྱུན་མོང་བའི་དོན་མཛད་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་བར་  
 ཅན་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འགྲུབ་ཡིན་པས་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་རྣམ་འགྲུབ་ཅེས་  
 བཤོ། །འབྲས་བུ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན། ལམ་  
 དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱུལ་སྐྱུ་རགས་པ་བརྒྱུད་བ་དང་མཐུན། འབྲས་དུས་ཀྱི་  
 མོངས་སྐྱུས་གདུལ་བྱ་བྱུན་མོང་བ་ལ་སྐྱར་དུང་གི་སྐྱུལ་སྐྱུ་རགས་པ་བསྐྱུན་པ་དང་ཡང་  
 མཐུན་པའོ།།

དེ་ཡང་མཐུན་ལུས་ཞིབ་བར་མ་ཤེས་ན། མཐུན་ཚུལ་ཞིབ་བར་ཤེས་མི་རྣམས་པས།  
 སྐབས་འདིར་མཐུན་ལུས་སྐྱེ་སྲིད་འབྲུབ་ལུགས་མིར་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཉེ་མངལ་དུ་  
 སྐྱེ་སྲིད་འབྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་སྲིད་ལེན་ཚུལ་ནི། མོང་དུ་བཤད་པ་སྐྱར་བར་སྲིད་  
 ཀྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་འགག་བ། ལུགས་སྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་འཆར་བ། མངལ་དུ་པ་མའི་  
 ལྷ་ལྷག་གི་དབུས་སུ་བར་སྲིད་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྷགས་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་  
 དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ། ཚོས་གསུམ་ཚང་  
 དགོས་པ་དང་། ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་དགོས་ཤིང་། ཚོས་གསུམ་ནི། མ་ནི་མངལ་སྐྱར་  
 འཐོབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་ནད་མེད་ཅིང་། ལྷ་མཚན་དང་སྐྱན་པ་དང་། བར་སྲིད་པས་མ་དེ་  
 ལ་ཉེ་བར་འཁོར་བ་དང་། མ་མ་གཉིས་ཆགས་ཤིང་འབྲས་བུ་སྟེ་ཚོས་གསུམ་ཚང་དགོས།

ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་ཚུལ་ནི། བ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བབས་པའི་སྐྱོན་  
ནས་དུས་མཉམ་དུ་བབས་ཀྱང་དུས་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ། མའི་མངལ་ནི་ཕོ་ག་མའི་སྐྱོན་  
པ་ལྟ་བུའམ། ར་མོང་གི་ཁ་ལྟ་བུའམ། ཉེས་འབྱུ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ། བར་སྲིད་པ་  
དེས་ཕོ་ཕོ་གཉིས་དེ་ཉིད་རང་གི་བ་མར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་དང་། ཕོ་ཕོ་དེ་  
གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བར་སྲིད་པ་དེ་རང་གི་བྱར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པའི་སྐྱོན་དང་  
བྲལ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་གསུམ་ཚང་ཞིང་ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱབས་  
སུ་ཕོ་ཕོ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་ཆོ། བར་སྲིད་པ་དེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེ་གནས་ལ་ཁོས་  
པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤི་ནས་རྒྱུར་སེམས་མངལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྐྱེ་སྲིད་མེན་པའོ།།

དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་གང་ནས་འདུག་པའི་སྐོ་ནི། བ་མ་གང་དུང་གི་སྐྱེ་བོ་ནས་འདུག་  
པ་མཉམ་སྟེ་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ལུགས། པའི་ཁ་ནས་འདུག་པ་རྒྱུད་རྒྱུར་འཕྲེང་དང་  
སྐོ་འབྲུང་དང་ཕྱག་ཚེན་ཐེག་ལེའི་ལུགས། མངལ་སྐོ་ནས་འདུག་པ་མངོན་པའི་ལུགས་  
ཏེ་སྐོ་གསུམ་བཤད། དེ་དག་ལས་མཁས་པ་མང་པོའི་བཞེད་པ་ནི། པའི་ཁམས་སྐྱེ་བོ་ནས་  
འདུག་ཚུལ་མང་དུ་བཤད་པས། ཕོ་ཕོ་གཉིས་སྟོམས་འདུག་གི་ཆེ་ཁམས་སྐྱེ་བོ་ནས་རྣམ་  
ཤེས་ཞུགས་ཏེ་པའི་རྩ་བ་དུན་ཁྲི་ཉེས་སྟོང་གི་ནང་ནས་བབས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་  
དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བས། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མའི་ཁམས་དམར་པོ་ཡང་  
མར་བབས་ཏེ་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་སྤྲད་མཚམས་སུ་རྣམ་ཤེས་གནས་པའོ། །དེ་  
ནས་རྣམ་ཤེས་ལས་སྐོ་ག་རྒྱུར་གཡོས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་ཉེས་འདྲེས་ཤིང་འཕེལ་བའོ།།

འཕེལ་རིམ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཁམས་དཀར་པོའི་འཕེལ་  
རིམ་ལ། མེར་མེར་པོ། ལྟར་ལྟར་པོ། གོར་གོར་པོ། འཁྲང་འགྱུར། ཀྱང་ལག་འགྱུས་པ་  
སྟེ་དང་། དམར་པོའི་འཕེལ་རིམ་ནི། ཞུ་བ། དམར་པོ། གོང་བྱ། འཁྲང་འགྱུར། ཡང་དག་



པར་འདྲེས་པ་ལྟོད། །དེ་ཡང་མེར་མེར་པོ་དང་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལྷན་དེ་སྤྲིས་མ་ལྟར་སྤྱི་ཅུང་ཟད་སྐྱ་ཡང་ནང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའོ། །ལྟར་ལྟར་པོ་དང་དམར་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཞོ་ལྟར་ཅུང་ཟད་སྐྱ་བར་འགྱུར་བའོ། །གོར་གོར་པོ་དང་གོར་བུ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་ཤར་གྱུར་ཀྱང་མནན་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར། འཁྲང་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་ཤར་འགྱུར་ཞིང་ཅུང་ཟད་མནན་བཟོད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར། ཡན་ལག་འགྱུར་བ་དང་ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་ཡན་ལག་ལྡེའི་འགྱུར་པོ་དོད་པའོ། །

དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བས་ཞག་བདུན་སྟག་སོ་སྟེ་བར་དུ་སྤྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་རྣམས་དང་སྐྱ་དང་སེན་མོ་སོགས་ལྷན་དང་། དག་སྐྱེའི་གནས་སྡེ་རྒྱན་དང་། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དྲན་བ་རྣམས་རྫོགས་སོ། །དེ་ཡང་བུ་པོ་ཡིན་ན་མའི་རྒྱབ་ལ་ཁ་སྐྱོགས་ཏེ་དཀྱ་གཡས་ལ་པོ་བའི་འོག་འོང་ཀའི་སྟེང་དུ་དང་། བུ་མོ་ཡིན་ན་མའི་མདུན་དོས་སུ་ཁ་སྐྱོགས་ཏེ་དཀྱ་གཡོན་ལ་གནས་པའོ། །ཡང་མཆེ་མར་སྐྱེ་ན་རྣམ་ཤེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལྷགས་རྗེས་རྒྱང་གཡོས་ཏེ་ཁྱ་ཁྱག་གཉིས་འདྲེས་པ་ཆ་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་སྤར་ལྟར་སོ་སོར་འཕེལ་ནས་དཀྱ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་གནས་པ་དང་། མ་ཞིང་ཡིན་ན་དཀྱ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་དབུས་སུ་གནས་པ་འཚོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལས་བཤད། བཞུགས་སྟབས་ནི་རྒྱང་ལག་བསྐྱེམས་ཏེ་སྤོན་ལག་གཉིས་སྐྱེའི་བུ་གར་བཅུག་ཅིང་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་བཀའ་སྟེ་གནས་པ་ཡང་བཤད། ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མའི་མངལ་དུ་དུད་འགྲོའི་ལྷན་ལེན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་ལྷགས་ནས་ཁྱ་ཁྱག་འདྲེས་རྗེས་རྒྱང་གཡོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱ་ཁྱག་གི་དབྱིབས་སྐྱེལ་གྱི་ལ་སོགས་གང་གི་ལྷན་ལེན་དགོས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་བཅོས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་མའི་མངལ་ན་གནས་པའི་སྐྱབས་སུ་མས་ཐོས་པའི་ཟས་བཅུད་ཀྱི་དྲངས་མའི་བུས་པ་ནི་



མངལ་བུའི་ཉེ་བའི་བུ་གཞན་ཞུགས་ཏེ་གསོས་ཤིང་ལུས་རྒྱས་བར་བྱེད་པའོ།།

མངལ་བུ་གཞན་པའི་སྐབས་དེར་མས་ཟས་སྒོམ་ཏེ་ཅང་ཚོ་བ་བསྟེན་ན་ལུས་ལ་མེ་  
མ་ལྟར་སྐྱགས་པ་ལྟར་ཚོ་བས་གཟིར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་། ཟས་སྒོམ་ཏེ་ཅང་གང་བ་  
བསྟེན་ན་འབྲུགས་རོམ་གྱི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལྟར་གང་བས་ཉེན་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་། ལྟར་  
སྐྱེ་བ་ལྟར་ན་རི་བོས་མནན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཚོངས་པ་དང་རྒྱག་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་གཡང་དུ་  
རྒྱང་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་ལོག་སྐྱུད་ཚེ་བྲག་གཉིས་གྱི་བར་དུ་འཚོར་བ་ལྟ་བུ་སོགས་སྐྱག་  
བསྐྱེད་སྐྱོ་ཚོགས་སྐྱོང་བའོ། །སྐྱུར་བཏང་ལ་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་མའི་མངལ་དུ་ཞག་  
བདུན་སྟག་སོ་བརྒྱད་གྱི་བར་དུ་གཞན་པར་བཞད་པ་ལས། བདུན་སྟག་སོ་ལྔའི་བར་དུ་  
མངལ་བུ་སྐྱུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས། བདུན་སྟག་སོ་དྲུག་པ་ལ་སྐྱུར་འབྱུང་འདོད་གྱི་  
ཚོ་སྐྱེ། བདུན་སྟག་སོ་བདུན་པ་ལ་མངལ་གཞན་ལ་རྗེ་མི་ཞེས་པ་དང་མི་གཙང་བའི་སྐྱུང་  
བ་འབྱུང་། བདུན་སྟག་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་ལས་གྱི་རྒྱང་གིས་མགོ་སྐྱུར་དུ་ཁ་སྐྱོགས་ཤིང་རྒྱང་  
ལག་བརྒྱངས་ཏེ་སྐྱུར་བཙའ་བར་བཞད།

ཡང་ལུགས་གཅིག་ལྟར་ན། ཞག་བདུན་སྟག་སོ་བརྒྱད་འདས་པའི་རྗེས་སུ། ལས་  
གྱི་རྒྱང་གིས་མགོ་སྐྱུར་དུ་ཁ་སྐྱོགས་ཏེ་ཞག་བཞི་ལོན་ཚེ་སྐྱུར་བཙའ་བར་བཞད། དེ་  
ལྟར་མངལ་བུ་སྐྱེ་བ་དགུའམ། སྐྱེ་བ་བཅུ་དོ་མཚོང་ཅམ་དུ་གཞན་པ་ནི་སྐྱུར་བཏང་པལ་  
ཚེ་བའི་དབང་དུ་བྱས། ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་དྲུག་གི་བར་གཞན་པའང་  
ཡོད། ལ་ལ་ནི་མ་སུ་གཉིས་ཀའི་ལས་ངན་གྱིས་ལོ་མང་པོར་མངལ་བུ་གཞན་པ་ཡོད་  
པར་ཡང་བཞད། མངལ་སྐོ་ནས་སྐྱུར་བཙའ་བའི་ཚེ་འཇུར་མིག་ནས་དྲངས་པའམ། བ་  
སྐྱུང་གི་བགས་པ་དམར་བལྟས་བྱས་པ་ལ་འབྱུང་གིས་སོས་བཏབ་པ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེད་  
དག་སོ་སྐྱོང་བཞེན་སྐྱུར་བཙའོ། །དེའི་ཚེ་བཅེ་བའི་སེམས་གྱིས་རྒྱ་རྩོལ་ལྱིས་བཟུས་

ཡུང་ཁོ་ཚུ་ཁོལ་མ་སྐྱབས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་དང་། ལག་པ་འཇམ་པོས་སྐྱབས་ཡུང་  
ཁས་བྱིའུ་འཁྲེང་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཇམ་པའི་གོས་སུ་བཞག་ཡུང་ཚེར་དོང་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་  
བུའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་འག་པོ་འབྱུང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བྱིས་པ། གཞོན་ཅུ། དར་མ། བྱ་  
པོ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་།།

མཐུན་ལུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར། རྐྱེ་བ་སྐྱེལ་སྐྱུར་འཁྲེང་བའི་རྣལ་  
འབྱོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་ལོ། དེའི་སྐྱབས་ཀར་ཞུལ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར།  
ཞེས་པ་ནས། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་ཡིག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་སྐྱོ་འཕྲོ་བ། ཞེས་  
པའི་བར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཚིག་རིས་ལྟར་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ཡང་ཚོག་མར་འཕེན་པ་བཏང་  
ཚུལ་ལོ། བདག་གིས་ཐ་མལ་བའི་མིག་གིས་མཐོང་མི་རུས་པའི་སྐྱུ་ལུས་འདི་ཅམ་བྱིས་  
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུ་གས་པར་བྱ་མི་རུས་པས། དགས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱུ་བཟུང་བར་བྱའོ་  
སྐྱམ་པ་དང་། བར་དོ་བ་དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེ་ཡང་སྐྱུང་  
བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས། རང་ཉིད་འཇམ་དཔལ་དུ་གསལ་བ་དེའི་སྐྱབས་  
ཀར་ཞུལ་ཡིག་དམར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ། ཞུལ་དེ་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་  
འོད་གསལ་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་འབར་  
བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་བསྐྱོམ། ཉི་མ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པ་  
སྐྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྐྱམ་བཅས་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་སྐྱ་ཞེ་དགུ་མའི་རྣམ་པར་སྐྱུན་འདུས་  
པའམ། ཡང་ན་གོང་དུ་བཞག་པའི་འཇམ་དཔལ་རིགས་སྐྱའི་རྣམ་པའམ། ཐམས་ཅད་རྒྱ་  
རྩོ་རྩེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྐྱུན་འདུས་པར་བསམ།

དེ་ཡང་རྒྱུའི་སྐྱ་ཞེ་དགུ་ལོ། རྣམ་སྐྱང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལ། རྩོ་རྩེ་ལོན་  
པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་སོ་གཉིས། རྩོ་རྩེ་སྐྱབས་རྒྱལ་སོགས་པའི་ཁོ་བོ་བརྒྱད།

སེམས་མ་དོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མ་བཞི་སྟེ་ཞེ་དགུའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་  
 ལྷ་ནི། གཉི་ལྷག་དོ་རྗེ། སེར་སྣ་དོ་རྗེ། འདོད་ཆགས་དོ་རྗེ། སྤག་དོག་དོ་རྗེ། གཙོ་བོ་  
 འཇམ་དབལ་དོ་རྗེ་སྟེ་ལྷའོ། །འབྲང་སེམས་སོ་གཉིས་ནི། དོ་རྗེ་ཚོན་པོ། དཔ་གྲི། འབྲས་  
 པ། འཇམ་དབལ། ཡེ་ཤེས་སྤྱ། དག་གི་སྤྱ། རྩ་བའི་འོད། ཡེ་ཤེས་མཛོད། ལྷ་ཚོགས།  
 གཞོད་སྤྱིལ། ལྷ་ཚུར། ཚོས། བསྐྱུང་བ། ཚོན་པོ། ལྷ། ར་བའི་འོད། ལྷ་བ། སེམས་དབལ།  
 ལྷལ་པོ། ཆགས་པ། ལེགས་པ། རིན་ཆེན། ཉི་མའི་འོད། དབལ། བཞད་པ། ལྷོས་གྲི་  
 ལྷར་པོ། ཡེ་ཤེས་ཉོག་ཐམས་ཅད། ཐབས་གྲིས་འགོ་བ། ལྷ་མཚོའི་ལྷོ་ལྷོས། ལྷོ་ལྷོས་མི་  
 ཟད། བདུད་རྩི་འོད་དེ་སོ་གཉིས་སོ། །ཁོ་བོ་བརྒྱད་ནི། ལྷགས་ལྷ། ལགས་པ། ལྷགས་  
 ལྷོག་རིས་བྱ། གཞོད་མཛེས། གཙུག་ཉོར། ལྷོ་མཛོད། གཞན་གྲིས་མི་སྤུབ་པ་སྟེ་བརྒྱད་  
 དོ། །རིག་པ་བཞི་ནི། སེམས་མ་དོ་རྗེ་མ། ཚོས་དོ་རྗེ་མ། རིན་ཆེན་དོ་རྗེ་མ། ལས་གྲི་  
 དོ་རྗེ་མ་སྟེ་བཞིའོ། །འདི་དག་གི་སྤྱ་མདོག་འབྲུག་མཚན་ནི། ཤར་དང་ཤར་སྟོེ་བ་རྣམས་  
 ལྷ་མདོག་སྟོན་པོ། གཡས་དོ་རྗེ་འཛིན་པ། ལྷོ་དང་སྟོེ་བ་རྣམས་སྤྱ་མདོག་སེར་པོ།  
 གཡས་རིན་པོ་ཆེ། ལུབ་དང་ལུབ་འབྲང་བ་རྣམས་སྤྱ་མདོག་དམར་པོ། གཡས་བརྒྱ། འབྲང་  
 དང་འབྲང་ཤར་བ་རྣམས་སྤྱ་མདོག་ལྷར་གྲུ་གཡས་སྤྱ་ཚོགས་དོ་རྗེ་དང་། ཐམས་ཅད་གྲིས་  
 ལྷག་གཡོན་པས་པོ་ཉི་འཛིན་པའམ། རིས་བྱ་དགུར་བརྟེན་པའོ། །ལོང་བྱ་བཤད་པ་ལྷར་  
 ལྷོན་འབྲས་པའི་སྤྱ་ཚོགས་དེ་རྣམས་རང་ཉིད་འཇམ་དབལ་དང་བཅས་པ་བདེ་བའི་དོ་  
 བོ་མེར་གྲིས་ལྷོན་པ། ལྷར་སྤྱགས་ཀར་བཞོད་པའི་ཉི་དཀྲིལ་དེ་ལ་ལྷགས་པ་ལས། ཉི་  
 དཀྲིལ་དེ་ཉིད་སྤར་ལས་འོད་ཟེར་ཆེས་འབར་ཞིང་། འོད་ཟེར་གྲི་སྤྱང་བས་དབག་ཚད་  
 ལྷོང་ཤག་བརྒྱར་ལྷུབ་པ། འོད་ཟེར་གྲི་ཚ་རེག་དུས་མཐའི་མེ་ལྷ་བྱས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་བསྐྱེད་ལུས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ།



ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་ཆེས་འབར་ཞིང་སྤྱི་གི་སྐྱུ་ཡང་སྐྱུར་ལས་ཆེར་སྐྱོགས་པས་མཚན་པ་  
ཞིག་དུ་གྱུར་པར་བསམ།

དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱོགས་བརྒྱུར་འཕྲོས། འོད་ཟེར་གྱི་སྐྱེ་མོ་ལས་དོ་རྗེ་སྐྱེ་མོའི་གཟུགས་  
དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོས། འཕྲོས་པའི་དོ་རྗེ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སངས་རྒྱུས་བྱང་  
སེམས་ཁྲོ་བོ་སོགས་སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱུའི་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་། གཞན་  
ཡང་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་ཡུམ་མེད། ཞལ་གཅིག་སྤྱད་གཉིས་པ། ཞལ་སྤྱད་  
ཡོངས་རྫོགས། དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་སོགས་སྤྱད་མཚན་ཉི་གདན་  
ལ་གནས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་  
བཞིན་དུ་གང་བ། བན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འཆར་བ་སྐྱོས་ཏེ། ཡུམ་བཅས་རྣམས་གྱི་  
ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སྤྱི་པོར་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བདུད་  
ཅིས་དབང་བསྐྱུར་བས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སྐྱུངས་ནས་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་སྐྱུར་གྱུར་  
པར་བསམ། ཡུམ་མེད་པ་དང་སྤྱད་མཚན་རྣམས་ལས་ནི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་སེམས་ཅན་  
རྣམས་ལ་རེག་པ་ཅོམ་གྱིས་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྐྱུངས་ནས་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་སྐྱུར་གྱུར་པར་  
བསམ། ཡང་ཞི་བས་འདུལ་མི་ལུས་པའི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ལ་དག་པོ་དོ་རྗེ་ཆེ་ཆུང་  
ཅི་རིགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོས་ཏེ་གདུག་པ་ཅན་དེ་དག་ལ་སོག་པས་ལུས་སྐྱོག་རྒྱལ་  
དུ་བརྒྱག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཞོན་པར་བསམ། དེ་ནས་  
པར་སྐྱོས་པའི་སྐྱུ་དང་སྤྱད་མཚན་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཛིགས་  
བྱེད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སྐྱབ་ཅིག་ཏུ་ཚུར་བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱུར་གྱི་དོ་རྗེ་ཅེ་དགུ་པ་ཆེ་བ་སྤྱི་དང་  
བཅས་པ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། དེ་རྗེས། སྐྱུར་གྱི་ཆོ་བ་དང་། དེའི་སྤྲོང་གི་ཉི་མ་དང་།  
དེའི་སྤྲོང་གི་ཁྲོ་བོ་དོ་རྗེ་ཅེ་དགུ་པ་དང་། དེའི་སྤྲོ་བར་གནས་པའི་སྤྱི་ཡིག་རྣམས་ཡོངས་

སྲུ་གྲུར་བ་ལས། རང་ཉིད་དབལ་རྩོམ་རྩོམ་ལྟེ་འཛིན་གསུང་ཆེན་སོ་སྦྱོར་མདོ་ག་མཐིང་ནག་ཞལ་  
དགུ། ལྷག་སོ་བཞི། ཞབས་བརྟུ་བྲུག་པ། གཡས་བསྐྱམས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱུད་ས་པའི་  
སྣ་བས་ཀྱིས་སེམས་དབའ་སྲུམ་བཅེགས་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྦྱར་བཞེངས་པར་མོས་  
ཉིང་རྒྱལ་གསལ་སྦྱར་བརྟན་སོ་སོ་བ་སོ་བ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

སྦྱིར་རྒྱུད་སྦྱེ་ནས་བཤད་པའི་སྣ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། མདོན་བྱང་ལྡེའི་བསྐྱེད་ཚོགས་རྩོམ་  
བཞིའི་བསྐྱེད་ཚོགས་། ཚོ་ག་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚོགས་། རྣམ་ཅིག་གིས་དགོངས་སྲུ་བསྐྱེད་ཚོགས་  
སྣ་བྲུག་གི་བསྐྱེད་ཚོགས་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། ལྷགས་འདིར་མདོན་བྱང་ལྡེའི་བསྐྱེད་ཚུལ་  
བཤད། དེ་ཡང་གདན་དབྱུས་མའི་སྦྱང་དུ་ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་བྱང་བའི་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་  
འཁོར་བསྐྱོམ་བ་ནི། མེ་མོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་  
དབྱུས་སྲུ་ཚུལ་ས་ཚུ་བྱར་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞེས་བ་ནས་དབག་ཚད་སྦྱོང་ཐག་བརྒྱར་ཁྲུབ་པའི་  
ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་ཀྱིས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉི་མ་ལས་  
བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་སྦྱང་དུ་རྩྭ་ཡིག་མཐིང་ག་ཞེས་བ་ནས། རྩྭ་ལ་ལྷགས་བ་  
ལས་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་སོར་རྩོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསུང་ས་པོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་  
ཚུལ་དང་། ཁྲོ་བོའི་རྩོམ་ཁ་དོག་ནག་སོ་ཞེས་བ་ནས་རྩོམ་ལ་ཐེམ་བར་གྱུར། ཅེས་པའི་  
བར་ཀྱིས་བྱ་སྦྱོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷགས་སྲུག་མཚན་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱ་  
བ་ཉི་མ་རྩོམ་རྩྭ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སྲུ་གྲུར་བ་ལས། ཞེས་བ་ནས། གཡས་བསྐྱམས་  
ཤིང་གཡོན་བརྒྱུད་ས་པའི་སྣ་བས་ཀྱིས་བལྟགས་པ། ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་ཚོས་དབྱིངས་  
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྦྱོར་ཡོངས་སྲུ་རྩོགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་བཤད། མདོན་བྱང་ལྡེ་  
བྱ་ཚུལ་འདི་ནི། རྩོམ་དགོངས་འདུན་གྱི་མཚོ། བཏུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐལ་  
བཟང་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལས་བཤད་པ་སྦྱར་བའོད་པ་ལགས།



ཡང་ཁ་སྐྱོར་ལས་གསུངས་པའི་མདོན་བྱང་ལྟ་ནི། ལྷ་བ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །དེ་  
 བཞིན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །རང་སྣང་ས་བོན་བྱུག་མཚན་ནི། །སོ་སོར་རྟོག་པར་  
 བརྗོད་པར་བྱ། །ཐམས་ཅད་གཅིག་གྱུར་བྱ་ནན་ཉན། །གཟུགས་ཅན་རྫོགས་པ་དག་པ་  
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་བོན་དང་། བྱུག་མཚན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་ནས་  
 ལྷར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གདན་དབྱུང་མའི་སྣང་ཏུ་ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་  
 ལྷ་བའི་དགྲིལ་འཁོར། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའམ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལས་  
 བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་བཤད། དེའི་དབྱུང་སྐྱེ་ཚུལ་སྐྱེ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། འོད་  
 ཟེར་དཔག་ཚད་སྟོང་སྐྱེ་བ་བྱུང་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་  
 གྱིས་ཉི་མ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའམ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་  
 སྣང་ཏུ་སྦྱི་ཡིག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་ལྷ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་པ་ནས་ཁོ་བོ་རྟོ་རྗེ་ཁ་དོག་ནག་  
 པོ་ཅེ་དགུ་པ་རུ་ཤིན་ཏུ་གདེངས་པ་སྟེ་བ་ལ་སྦྱི་ཡིག་གིས་མཚན་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་  
 ས་བོན་དང་བྱུག་མཚན་ལས་བྱང་ཚུབ་པའམ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་  
 པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་རྟོ་རྗེ་སྐྱོ་མོའི་གཟུགས་སྟོས་པས་ཞེས་པ་ནས་སྟན་ཅིག་ཏུ་འདུས་  
 ཉེ་རྟོ་རྗེ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་སྟེ་  
 བྱ་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་ལམ་མན་སྟེའི་ལུགས་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་  
 ལ་མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷ་བ་ཉི་མ་རྟོ་རྗེ་སྦྱི་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནས་  
 གཡོན་བརྒྱུངས་པའི་སྟབས་གྱིས་བཞུགས་པ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱོ་རྫོགས་པ་ལས་  
 བྱང་ཚུབ་པའམ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།།

ཕྱི་མ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་ལུགས་ལྟར། ས་བོན་བྱུག་མཚན་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་ནས་ལྷར་བྱ་  
 ཚུལ་འདི་ནི། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷར་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་སྟོབས་ཐམས་ཅད་ལྟན།



རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞུགས། བད་དཀར་འཛིན་པ་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་  
 བཞུགས་པ་ལྟར་བཞུགས་ཏེ། །དེ་ནས་ལུགས་སྣ་མའི་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་སོ་སོར་བཟང་བ་  
 དེ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། བཏུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་  
 པ་མང་པོས་ཀྱང་བཞུགས། ལུགས་སྣེ་མ་འདི་ཁ་སྦྱོར་ཅ་འབྲེལ་དང་མཐུན་ཞིང་མཁས་  
 ལུགས་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་ཀྱང་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་ལུགས་གཉིས་གང་  
 ལྟར་བྱས་ཀྱང་དུང་བས་འདིར་གཉིས་ཀ་བཞུགས་ཏེ། །ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་  
 སྐབས་འདིར་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཚུལ་ལྟར་བཞུགས་པ་ལས། རྒྱུ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དབྱངས་  
 གཞོན་ལུང་སྐབས་སུ་ཞི་བས་འདུལ་བྱང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཞི་བས་འདུལ་བ་ནི་དང་སོ་  
 དང་། དེར་ཞི་བས་མ་འདུལ་བའི་གདུག་པ་ཅན་རྒྱུང་དུ་རྣམས་འོད་ཟེར་དཔག་ཚད་སྟོང་  
 རྒྱག་བརྒྱུ་བྱས་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟིར་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི་དྲག་པོས་འདུལ་ཚུལ་  
 རྒྱུང་དུ་སྟེ་གཉིས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་འདུལ་མ་ལུས་པའི་གདུག་པ་ཅན་འབྲིང་རྣམས་རྒྱ་  
 ཡིག་མཐེང་ག་འོད་ཟེར་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་འབྲུག་ལྟར་སྐྱོགས་པས་འདུལ་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི་  
 དྲག་པོས་འདུལ་ཚུལ་འབྲིང་སོ་སྟེ་གསུམ་པ་དང་། དེས་ཀྱང་མ་འདུལ་བའི་གདུག་པ་ཅན་  
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཁོ་བོ་དོ་རྗེ་ཅེ་དགུ་པ་ལས་འབྲོས་པའི་དོ་རྗེ་ཅེ་རྒྱུང་དུ་མས་རྒྱལ་དུ་བརྒྱག་  
 པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་དྲག་པོས་འདུལ་ཚུལ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཞི་པ་དང་། དེས་ཀྱང་མ་འདུལ་བའི་  
 མ་རྒྱུངས་པའི་གདུག་པ་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་  
 ཀྱི་སྦྱར་བཞེངས་ཉེ་འདུལ་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོས་འདུལ་ཚུལ་ཉེ་ལྟར་ལོ།  
 འདུལ་ཚུལ་ལྟར་སྟེ་འདི་དག་ནི་སྟོབ་དཔོན་མི་བསྐྱེད་དོ་རྗེའི་མན་ངག་ཡིན་པར་བཞུགས།

རང་ཉིད་དེ་འདུལ་མའོན་ཀྱང་ལྟར་ལས་བསྐྱེད་པའི་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དངོས་ཡིན་  
 ལྟར་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་འདིར་མ་ཟད་གོང་གི་རྒྱ་བ། ཉི་མ། ས་

མོན། ཡུལ་མཚན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་། དེ་ནི་དེ་དང་དེར་སོང་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་  
བཞག་པ་ནི་གཞན་དམ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱི། ཚུར་ངོས་ནས་པར་ངོས་སུ་གནས་  
པ་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་མི་འཐད་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱའོ།།  
དེ་འདྲའི་ང་རྒྱལ་ཚམ་དུ་མ་ཟད། གསལ་སྐྱང་འདོན་པའང་ཤིན་ཏུ་དགོས། གསལ་སྐྱང་  
འདོན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པའང་དགོས།

དེས་ན་རང་ཉིད་འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་དབལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་བསྐྱོམ་  
པའི་ཞལ་ཡུལ་མདོག་ཡུལ་མཚན་རྒྱན་སོགས་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ཚུལ་ནི། རང་  
ཉིད་འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་དབལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་མདོག་ནི་ཆར་སླིན་  
ལྟར་ནག་པོ་འཕམ་མཐིང་ནག་གང་དུང་དུ་བཤད་པས་དེ་གཉིས་ལས་སློ་ལ་གང་འཆར་  
བ་དེ་ལྟར་གསལ་འདེབས་དགོས། སྐྱའི་བོངས་ཚོད་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཆེ་བའམ་སློ་ལ་འཆར་  
མི་བདེ་ན་རང་གི་སློ་དང་འཚམ་པར་བསྐྱོམ། ཞལ་དགུ་ནི། དབྱུས་ཀྱི་ཅ་ཞལ་མ་ཉེའི་  
གདོང་ཅན། དེའི་གཡས་སུ་ཁོ་ཞལ་གསུམ། གཡོན་དུའང་ཁོ་ཞལ་གསུམ། ཅ་ཞལ་གྱི་  
སྒྲིང་དུ་སླིན་ཞལ། དེའི་སྒྲིང་དུ་འཇམ་དབལ་གྱི་ཞལ་ཉེ་དགུ་ལས། ཅ་ཞལ་དང་གཡས་  
གཡོན་གྱི་ཞལ་དུག་སྟེ་བདུན་ནི། མགྲིན་པ་དང་། དབྱུ་ཐོད་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་པན་  
ཆད་ཞལ་བདུན་འབྲུང་པོ་བདུན་དུ་དོད་པ། སླིན་ཞལ་ནི་ཅ་ཞལ་གྱི་ཆོངས་བྲུག་གི་རྒྱབ་  
ངོས་སུ་མགྲིན་པ་དང་བཅས་པ། འཇམ་ཞལ་ནི་སླིན་ཞལ་གྱི་ཆོངས་བྲུག་གི་རྒྱབ་ངོས་  
སུ་མགྲིན་པ་དང་བཅས་པའོ།།

ཡུལ་སོ་བཞིའི་བྱེས་ཚུལ་ལ། རྩ་ཡུལ་ས། རྩྭ་ཡུལ་ས། ཞང་ཡུལ་ས། རང་ཡུལ་ས་ལྟ་  
ལེ་ཉེའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཡུལ་ས་དང་བཞི་ལས། རྩ་ཡུལ་ས་པ་  
རྣམས་ནི། གྱི་གྲུག་འཛིན་པ་སོགས་ཡུལ་གཡས་བཞི་དང་། ཐོད་ཁྲག་འཛིན་པ་སོགས་

ཕྱག་གཡོན་བཞི་སྟེ་ཕྱག་བརྒྱད་ལ་མདུན་ཕྱག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་བརྒྱད་ལ་ཙུ་ཕྱག་བརྒྱད་  
ཀྱི་ཐ་སྟོན་ཡུང་བྱས། ལྷག་མ་ཉེར་དྲུག་གི་བཅུ་གསུམ་ནི་གཡམས་ཀྱི་རྒྱབ་ཕྱག་དང་།  
བཅུ་གསུམ་ནི་གཡོན་ཀྱི་རྒྱབ་ཕྱག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། སྒྲང་སྤྱགས་འཛིན་པའི་ཕྱག་ཐ་མར་  
འདོད། སྐྱོ་ལུགས་པ་རྣམས་ནི། རྒྱབ་མདུན་དུ་གཉིས་ཚོན་མ་བསྐྱིགས་པར་གཡམས་སུ་  
ཕྱག་བཅུ་བདུན་སྟེང་ལོག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ་དང་། གཡོན་དུའང་ཕྱག་བཅུ་བདུན་སྟེང་ལོག་  
ཏུ་བསྐྱིགས་པར་འདོད་ཅིང་སྒྲང་སྤྱགས་འཛིན་པའི་ཕྱག་སྒྲར་སྟེང་ཐ་མར་འདོད། ཞང་  
ལུགས་པ་རྣམས་ནི། སྟེང་ལོག་ཏུ་མ་བསྐྱིགས་པར་གཡམས་སུ་ཕྱག་བཅུ་བདུན་མདུན་  
ནས་རྒྱབ་སྐྱོགས་སུ་བསྐྱིགས་པ་དང་། གཡོན་དུའང་ཕྱག་བཅུ་བདུན་མདུན་ནས་རྒྱབ་  
སྐྱོགས་སུ་བསྐྱིགས་པར་འདོད།

རང་ལུགས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་ཚུལ་ལ། ཕྱག་སོ་བཞི་ནི། གཡམས་སུ་སོག་པ་  
གཅིག་གི་དཀར་ཡོལ་ནས་ཕྱག་བཅུ་བདུན་དང་། གཡོན་དུའང་སོག་པ་གཅིག་གི་དཀར་  
ཡོལ་ནས་ཕྱག་བཅུ་བདུན་གྱེས་པ། དེ་ཡང་བརྒྱད་ནི་མདུན་དོས་སུ་སྟེང་ལོག་ཏུ་བསྐྱིགས་  
པ། བརྒྱད་ནི་རྒྱབ་དོས་སུ་སྟེང་ལོག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ། གཅིག་ནི་བརྒྱད་ཚོན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་  
མའི་མཚམས་ནས་སྟོན་པ་སྟེ་བཅུ་བདུན་གཡམས་གཡོན་གཉིས་ལ་འདྲའོ། །ཞབས་བཅུ་  
དྲུག་ནི། དམྱི་གཡམས་པའི་འཁོར་མིག་གཅིག་ནས་སྟོན་པའི་གཡམས་ཀྱི་ཞབས་བརྒྱད་མདུན་  
ནས་རྒྱབ་སྐྱོགས་སུ་བསྐྱིགས་ནས་ཞབས་སོར་གཡམས་སུ་བསྟན་པ། དམྱི་གཡོན་པའི་  
འཁོར་མིག་གཅིག་ནས་སྟོན་པའི་གཡོན་ཀྱི་ཞབས་བརྒྱད་ཡུང་མདུན་ནས་རྒྱབ་སྐྱོགས་  
སུ་བསྐྱིགས་ནས་ཞབས་སོར་གཡོན་དུ་བསྟན་པ་ཞབས་གཡམས་བརྒྱད་བསྐྱེད་པའིང་།  
གཡོན་བརྒྱད་བརྒྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཞུགས་པའི་གཡམས་གཡོན་ཀྱི་ཉིང་པ་གཉིས་  
ཀྱི་བར་དུ་སྟོ་རང་གི་མཚོ་ལྷ་ཡོད་པ། ཁམས་གསུམ་ན་དབང་བསྐྱུར་བའི་མཐུ་དང་ལྷན་

པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་དབང་པོ་སོགས་ཀྱང་ཞབས་འོག་ཏུ་མཐོན་  
པས་གཞན་དག་སློམ་ཅི་དགོས་ཞེས་པའི་བདེ་སྟོན་པས་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་བ་བར་  
ལུས་པ་ཞེས་པའོ།།

ཅ་ཞལ་ནས་ཉ་ཉ་ཞེས་སློབ་པ་འཕམ། དག་ནག་གི་འགྲེལ་བ་ནས་བཤད་པའི་  
དཔའ་བོའི་གད་མོ་བརྒྱད་དམ། ལུ་བ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་བཞད་པ་བརྒྱད་གང་  
རུང་སློབ་པ་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་བརྒྱད་ནི། བསྐྱེད་པ་པའི་གད་མོ་ཉ་ཉ་གཉིས། དབྱེས་  
པའི་གད་མོ་ཉེ་ཉེ་གཉིས། སྐྱེག་པའི་གད་མོ་ཉེ་ཉེ་གཉིས། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་གད་  
མོ་ཉེ་ཉེ་གཉིས་ཉེ་བརྒྱད་དོ། །སྤྱི་མ་བརྒྱད་ནི། ཉ་ཉ་ཉེ་ཉེ་ཉེ་ཉེ་ཉེ་ཉེ་སྟེ་བརྒྱད་དོ།།  
ཁོ་ཞལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་ནས་ལྷགས་འདིལ་བ་ནི་སློབ་པ་འཕྲུག་པ་ལྟ་བུ། མཆེ་བ་རྣམ་པར་  
བརྟེན་པ་བའི་གངས་རི་ལྟ་བུ། སློན་མཚམས་སུ་ཁོ་གཉེར་འཁོར་ཏུ་བསྐྱེད་པ། ཁོ་གཉེར་  
དེའི་འགྲམ་དུ་སློན་མ་དང་སྐྱོན་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་པ་འདིག་དུས་ཀྱི་མེ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ཏུ་  
གཡོ་ཞིང་འབར་བ། ཁོ་ཞལ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེས་ཁམས་སེར་གྲེན་དུ་བརྗེས་པ། ཅ་ཞལ་གྱི་  
རྒྱབ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་ནི་སེར་སྐྱ་ཡོད་པར་བཤད། ལུག་གཡོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིག་ཉེན་  
པའི་གཞོན་བགོགས་སོགས་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེགས་མཚུབ་དང་། ལུག་གཡོན་པ་  
རྣམས་ཀྱིས་འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་  
པའི་སྐྱེགས་མཚུབ་བྱེད་པ། དེ་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་  
རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་བདེ་སྟོན་པས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དངོས་བྱུབ་སྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པ།  
གཞོན་བགོགས་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་བར་ཆད་རྩོམ་པ་པོ་རྣམས་ཚར་  
གཞོད་ཅིང་དམ་ལ་བཞག་པའོ།།

དེ་ཡང་གཡོན་ལུག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེགས་མཚུབ་གན་རྒྱལ་དུ་སྐྱོགས་འཁོར་ཅེ་མོ་འོག་



གཉེས་ཀ་ནས་ཐག་བར་བརྒྱས་པའམ། མིའི་རྒྱ་མར་བརྒྱས་པ་བརྒྱའི་ཤ་སྤོམ་གྱི་མཚམས་  
སྲུ་སྤེལ་བར་འབྱུང་བ། སྐྱུལ་ནག་པོའི་མཚོད་ལྷིང་ཐོགས་ནི། སྐྱུལ་ནག་པོ་གཉེས་གྱིས་  
སྐྱུ་བ་གཡས་གཡོན་གཉེས་གྱི་སྤྲེང་ནས་མཚན་འོག་གཡོན་གཡས་གཉེས་སྲུ་སྤོན་  
བར་དགྱིས་བས་རྒྱབ་མདུན་གཉེས་སྲུ་བསྐྱོལ་མ་བྱས་ཏེ་སྐྱུལ་གཉེས་གྱི་མགོ་མདུག་  
བཞི་མདུན་ངོས་སྲུ་གནས་པའོ།།

མི་རུས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྣ་ཆ་ལ་སོགས་པའི་རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཞེས་  
པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་མི་རུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐོད་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་སྟེ་དབུ་རྒྱ། སྤྱན་  
རྒྱ། མགྲུལ་རྒྱ། གདུ་བྲ། སྐྱ་རགས། རུས་པའི་ཐལ་ཚོམ་སྟེ་རུས་རྒྱན་དུག་དང་། རུས་  
པའི་སེ་རལ་ཁ་རྣམས་གྱིས་བརྒྱན་པ། རྒྱན་དེ་དག་གི་དབྱིབས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་  
ལྟར་རོ། །ཅེ་ཞལ་གྱི་དབྱའི་འཁོར་ལོ་ནི་སྤྱི་ཞལ་གྱི་མདུན་དང་། སྤྱི་ཞལ་གྱི་དབྱའི་  
འཁོར་ལོ་ནི་འཇམ་ཞལ་གྱི་མདུན་དུ་ཡོད་པའོ། །ཅེ་ཞལ་གྱི་སྤྱན་རྒྱན་ནི། སྤྱན་དགྱིས་  
པའི་ཚུལ་དུ་བརྒྱན་པར་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད། ཁྱོ་ཞལ་གཞན་བདུན་གྱི་སྤྱན་ལལ་ནས་  
འབྱུང་བར་བཤད། ལེན་ཏུ་ཁྱོས་བས་གསུས་པ་ལེན་ཏུ་ཆེ་བ། རོ་ཆ་ཁྱེལ་ཡོད་གྱི་གོས་  
དང་ལྗན་བས་འདོམས་དགྱིས་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་གཅེར་བུའི་གཟུགས་ཅན། ཁྱོ་ཞལ་  
བརྒྱད་གྱི་སྤྱན་གྱི་སྤྲེང་ངོས་སྲུ་སྤེལ་པའི་སྤྱི་ཞལ་མ་དང་། སྤྱན་སྤུབས་གྱི་ཁའི་རྩེ་མ་དང་  
ཁ་འགམ་གཡས་གཡོན་གྱི་སྐྱ་ར་དང་ཡ་མཚུ་དང་གོས་གོའི་ཨག་ཚོམ་དང་། སྐྱ་ལུས་  
གཞན་ལས་སྤེལ་པའི་བ་སྐྱ་ཤ་མོ་རྣམས་ཀྱང་མདོག་ཁམ་སེར་གཟི་བརྩིད་དང་ལྗན་པ་  
ལས་བསྐྱལ་པའི་མེ་ལྟར་མེ་སྟག་ཁྱོམ་ཁྱོམ་དུ་འབར་ཞིང་འཕྲོ་བ། ཅེ་ཞལ་ནི་ནག་པོ་ཡིན་  
ལ། བདེ་མཚོག་གི་ཁྲ་གདོང་མ་སོགས་ལྟ་བུ་གདོང་དབྱིབས་ཅམ་མིན་གྱི། དབུ་རིལ་པོ་  
མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་དུ་བཤད། རྣམ་འགྱུར་ནི་ལེན་ཏུ་ཁྱོས་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཁྱོ་པོའི་ཉམས་



ལ། དང་སྐོང་ཁྲོས་པ། གཞོན་སྐྱེན་ཁྲོས་པ། གཤེན་རྗེ་ཁྲོས་པ། སྤོན་པོ་ཁྲོས་པ་ཞེས་མ་  
སྟོང་མང་དུ་བྱས་པ་ལས། འདིར་གཤེན་རྗེ་ཁྲོས་པ་འཕམ་སྤོན་པོ་ཁྲོས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་  
པས་དབྱུག་བར་མ་ཟད་ཤངས་ལའང་ཁྲོ་གཉེར་མང་པོ་བསྐྱུས་པའོ།།

དང་སྐོང་ཁྲོས་པ་ནི། བདེ་མཚོག་དང་དགྲེས་དོར་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པའི་ཉམས་  
ཅན་དང་། གཞོན་སྐྱེན་ཁྲོས་པ་ནི། མགོན་པོ་བྱུག་དུག་པ་ལྟར་ཡན་ལག་རགས་ཤིང་སྐོམ་  
ལ་ལྟོ་བ་འཕྲང་ཞིང་བརྗོད་པའི་ཉམས་ཅན་དུ་བཤད། རུ་གཉིས་ནི་སྤོ་སངས་རྣོ་བ་ཅེ་མོ་  
ལས་མེ་འབར་བ། ཅུ་ཞལ་དེའི་སྟེང་མ་རུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་སུ་སྤོན་ཞལ་དམར་པོ་རབ་  
དུ་འཛིགས་པའི་ཞལ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་མཚོན་པའི་ཁྲིག་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་སྟོན་  
པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་སྤྱིར་འཇག་པ། སྤོན་ཞལ་དེའི་སྟེང་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སེར་པོ་  
ཡིད་ཅམ་ཁྲོས་པས། སྤོན་མཚོམས་སུ་ཁྲོ་གཉེར་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་པ་རལ་པའི་སྐོག་ཤིང་  
གི་ཉོག་དང་སྟོན་གོང་དུ་གཞོན་ཅུའི་རྒྱན་ཞེས་པ་མེ་ཉོག་གི་འཕྲེང་བ་དང་། གཞན་ཡང་  
སྤྱི་བོར་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱ་  
ཆས་ཀྱང་བརྒྱན་པ། སྤྱི་བོར་རལ་བ་ལྟ་ནི་གོང་དུ་རྒྱ་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་  
པ་ལྟར་བྱས་པའི་ཁྲིག་སོ་སྟོན་དང་སྟོན་པ། དེ་ལྟར་ན་ཅུ་ཞལ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྤོན་ཞལ་  
དང་། དེའི་སྟེང་དུ་འཇམ་ཞལ་སྐྱམ་བཅེགས་སུ་གནས་པའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་དབུ་དབུ་  
གའི་མགྲིན་པ་གཅིག་པ་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། མཁས་པ་དུ་མས་དབུས་ཀྱི་ཞལ་  
གསུམ་འདི་སོ་སོར་མགྲིན་པ་དང་བཅས་པར་བཤད་དོ།།

ཞལ་ལྟག་མ་དུག་གི་འཁོར་རྒྱུ་ནི། རུ་ལུགས་པས་བཅེགས་ཞལ་དུ་འདོད་པའི་  
ལུགས་དང་། སྤོན་ལུགས་པས་མཐར་ཆགས་སུ་འདོད་ཀྱང་ཞལ་མདོག་གི་གོ་རིམ་རྒྱད་  
ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་མཁས་པ་དུ་མས་བཤད་ཅིང་། ལུགས་གཉིས་ཀ་ལ་



ཡིད་ཆེས་གྱི་ཁུངས་ཀྱང་མེད་པར་སྐྱུར་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐིམ་ཚོ་ལས་བཤད། དེས་ན་རང་  
སྐྱུགས་ནི། ལྷ་ལི་ཉའི་དགོངས་དོན་གྱི་མ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲང་སྟེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་སྐྱུབ་  
ཐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

རྩ་སྐྱུགས་པས་བཅེགས་ཞལ་དུ་འདོད་ཚུལ་ནི། རྩ་གཡས་པའི་ཅ་བར་ཞལ་སྟོན་  
པོ། དེའི་སྟེང་དུ་དམར་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་སེར་པོ་སྐྱུམ་བཅེགས་སུ་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་  
དུ་རྩ་གཡོན་པའི་ཅ་བར་ཞལ་དཀར་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་དུད་ཁ། དེའི་སྟེང་དུ་ནག་པོ་སྐྱུམ་  
བཅེགས་སུ་འདོད་པའོ། །རྒྱུ་སྐྱུགས་པ་མཐར་ཆགས་སུ་འདོད་ཚུལ་ནི། ཅ་ཞལ་གྱི་གཡས་  
སུ་ཞལ་སྟོན་པོ། དེའི་གཡས་སུ་དམར་པོ། དེའི་གཡས་སུ་སེར་པོ་གསུམ་མདུན་ནས་  
རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱིགས་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅ་ཞལ་གྱི་གཡོན་དུ་ཞལ་དཀར་  
པོ། དེའི་གཡོན་དུ་དུད་ཁ། དེའི་གཡོན་དུ་ནག་པོ་གསུམ་ཡང་མདུན་ནས་རྒྱབ་ཕྱོགས་  
སུ་བསྐྱིགས་པར་འདོད། རང་སྐྱུགས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་ནི། ལྷ་ལི་ཉའི་  
དགོངས་པ་གྱི་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལི་ཉས། རྩ་ལི་གཡས་གྱི་ཞལ་གསུམ་ནི། །དང་  
པོ་མཐེང་ག་གཡས་དམར་པོ། །གཡོན་སེར་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་  
ཅ་བའི་ཞལ། །དཀར་པོ་དུད་ཁ་དེ་བཞིན་དུ། །ནག་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། །ཞེས་གསལ་  
བར་གསུངས་པའི་སྟེང་། །ཁ་ཅིག་གིས། རྟོག་བདུན་ལས། རྩའི་གཡས་སུ་ཞལ་གསུམ་  
དང་པོ་མཐེང་ག་གཉིས་པ་དམར་པོ། གསུམ་པ་སེར་པོ། ཞེས་གསུངས་པས་རྗེ་རིན་པོ་  
ཆེའི་སྐྱུགས་དེ་རྟོག་བདུན་གྱི་སྐྱུང་འདི་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་བར་ཐལ། སྐྱུང་  
འདི་ཉིད་གྱིས་དང་པོ་མཐེང་ག་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་གཡས་ཞལ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་ལ་  
དང་པོ། དེའི་གཡས་ཞལ་ལ་གཉིས་པ། དབུས་མའི་གཡོན་ཞལ་ལ་གསུམ་པར་སྟོན་པ་  
ཡིན་པའི་སྟེང་། དེར་ཐལ། ལྷ་ལི་ཉས་སྐྱུང་དེའི་དགོངས་པ་བཀའ་བའི་ཚུལ་དུ་རྗེ་རིན་

སོ་ཆེའི་བཞེད་པ་དང་འབྲ་བར་བཞག་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། ལྷ་ལི་ཉའི་སྐྱབ་ཐབས་ཚུང་  
བ་ལས། རུ་ཡི་གཡས་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་ནི། །དང་སོ་མཐིང་ག་གཡས་དམར་སོ། །གཡོན་  
སེར་ཡིན་ཏུ་ཁྲོས་པ་འོ། །ཞེས་སོགས་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཞན་ཡང་། ཁྲོད་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་ཀྱི་དབྱས་མ་དམར་སོར་འདོད་པ་ལྟར་ན། གོང་  
གི་ཆོས་འབྲུང་གི་སྐབས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སེམས་དབའ་དེ་སྐྱུ་ལུས་དཀར་ལ་དབྱས་ཞལ་མཐིང་  
གཡམ། སྐྱུ་ལུས་དང་དབྱས་ཞལ་གཉིས་མཐིང་ག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་ལི་ཉས། དོ་རྗེ་  
སེམས་དབའི་རྣམ་པར་བསྐྱོས། །དཀར་དང་མཐིང་ག་དམར་བའི་ཞལ། །ཞེས་གསུངས་  
པའི་སྲིད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱུ་ལུས་དང་དབྱས་ཞལ་གཉིས་དཀར་སོ་ཡིན་པའི་སྲིད།  
དེས་ན་འདིར་མ་ཟད་ཞལ་གསུམ་ཀྱི་དབྱས་མ་ལ་དང་སོར་བཅི་བ་འདུས་པ་སོགས་  
ལས་ཀྱང་མང་དུ་བཞག་པས་ཤེས་པར་སྲོས་ཤིག། སངས་རྒྱས་གཅིག་གཤམ་བྱ་དུ་མ་  
ལ་མདོག་དབྱིབས་མི་འབྲ་བ་སོ་སོར་སྤང་བའང་ཡོད་པས། རུ་སྐྱེའི་ལུགས་དེ་དག་ལ།  
དགག་སྤོང་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤར་བས་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་རྗེ་རིན་པོ་  
ཆེའི་ལུགས་ལ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་མཁན་འབྲུང་དུ་དོགས་ནས་ཚོད་སྤོང་ཚུང་ཟད་བྱས་སོ། །དེས་  
ན་རང་ལུགས་ནི། ཅ་ཞལ་གྱི་རུ་གཡས་པའི་ཅ་བར་ཡོད་པའི་ཞལ་ནི་ལྷུན་ལ་སྤོན་སོ་  
ལྟར་སྤོན་སོ། དེའི་གཡས་ཞལ་ཉེ་ལྷག་པའི་སྤོགས་སུ་ཉེ་བའི་ཞལ་ནི་བྱི་རུ་ལྟར་དམར་  
སོ། ཞལ་སྤོན་སོ་དེའི་གཡོན་དུ་ཅ་ཞལ་ལ་ཉེ་བའི་ཞལ་ནི་ཡུང་བ་ལྟར་སེར་སོ། ཞལ་  
དམར་སོ་དང་སེར་སོ་འདི་གཉིས་སོ་ནི་ཞལ་སྤོན་སོ་དེ་ལས་གཡས་གཡོན་དུ་གྲེས་པ་  
ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ་ཅ་ཞལ་གྱི་རུ་གཡོན་པའི་ཅ་བར་ཡོད་པའི་ཞལ་ནི་དུང་ལྟར་དཀར་  
སོ། དེའི་གཡས་ཞལ་ཉེ་ཅ་ཞལ་ལ་ཉེ་བའི་ཞལ་ནི་དུང་ཁའམ་ཁམ་ནག་ ཞལ་དཀར་སོ་  
དེའི་གཡོན་དུ་ལྷག་པའི་སྤོགས་སུ་ཉེ་བའི་ཞལ་ནི་སོལ་བ་ལྟར་ནག་སོ་ཞལ་དུང་ཁ་དང་

ནག་པོ་གཉིས་འདི་ཡང་ཞལ་དཀར་པོ་ལས་གཡས་གཡོན་དུ་གྲེས་པ་ལྟ་བུ། ལྷེང་ཞལ་  
མ་གཏོགས་པའི་ཞལ་འོག་མ་བརྒྱད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་པ། ཞལ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་  
སྐྱེན་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་སྐྱེན་ཉེར་བདུན་དང་ལྔན་པའོ།།

ཕྱག་མཚན་འདྲིན་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡས་ཀྱི་མདུན་ཕྱག་བརྒྱད་དང་རྒྱབ་ཕྱག་  
བརྒྱད་ཚན་གཉིས་ཀྱི་ལྷེང་མའི་མཚམས་ནས་ཐོན་པའི་ཕྱག་ནི་གཡས་ཕྱག་བརྒྱ་བདུན་  
ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ལ། ཕྱག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་རྫོན་པའི་ལག་པ་གཡོན་  
པའི་པགས་པ་ནས་འདྲིན་པ། དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་ལ་འང་འབྲ་སྟེ། གཡོན་ཕྱག་བརྒྱ་བདུན་  
ཀྱི་དང་པོ་དེས་སྤར་གྱི་སྤང་ལྷགས་དེའི་རྐང་པ་གཡོན་པའི་པགས་པ་ནས་འདྲིན་པ།  
སྤང་ལྷགས་དེ་ཉིད་ནི་ཁྲག་ལྔན་ཡིན་ལ་མདོག་སྲོ་སྐྱེའམ་དཀར་པོ། མགོ་གཡས་དང་  
སྐྱ་སྤྱིར་བཏུན་ཅིང་བརྒྱད་ཉེ་རྒྱབ་ཏུ་སྐྱོན་པའི་ཚུལ་དུ་འདྲིན་པའོ། །འོ་ན་རྟོག་བདུན་  
དང་། སྐྱ་ཁ་ལས། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གྱི་ཐོད་འདྲིན་བར་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་  
ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྤང་ལྷགས་འདྲིན་པའི་ཕྱག་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་གཡས་པ་བརྒྱ་  
དྲུག་དང་། གཡོན་པའི་བརྒྱ་དྲུག་སྟེ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི།  
ཕྱག་སོ་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། ལྷག་  
མ་རྒྱབ་ཕྱག་མདུན་ཕྱག་གྲེས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་དགོངས་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྤང་ལྷགས་འདྲིན་པའི་ཕྱག་གཉིས་ཕྱག་སོ་བཞིའི་དང་  
པོར་བཞེད་པ་ནི། ལྷ་བ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཉའི་དགོངས་པ་རྗེ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལི་ཉས།  
གཡས་གཡོན་དང་པོའི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས། །སྤང་ཆེན་ལྷགས་པ་རྫོན་པ་འདྲིན། །ཞེས་  
གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་གཞན་རྣམས་ནི་ལྷག་མ་ཕྱག་  
གཡས་བརྒྱ་དྲུག་གི་དང་པོ་ཡང་ཡིན་ལ་གཡས་པའི་མདུན་ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཡང་

ཡིན་པའི་ཕྱག་དེས་ཡུམ་གྱི་མཆན་ལོག་གཡོན་ནས་འཁྲུང་དེ་སོག་ཕྱག་ཏུ་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་  
པའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་གྱི་གྱུག་འཛིན་པའོ།།

འོ་ན། གཡམས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅུ་དྲུག་ནི། །བརྟེན་ཅིང་འཛོམས་པའི་མཚོན་ཆ་  
གདེངས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་དཔའ་པོ་  
གཅིག་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། བཅུ་གསུམ་མ་འདྲིར་སྤར་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་  
ཏེ། ལྷང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེན་མོ་ལས། དཔའ་པོ་གཅིག་པ་ལ་སྤང་སྤྲུགས་འཛིན་པ་ལས་  
གཞན་པའི་བཅུ་དྲུག་རྣམས་གདེངས་པར་གྱེད། ཡུམ་ཡོད་པ་ལ་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་འཁྲུང་  
པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་གཉིས་པ་ན་རྟེན་གྱི་པ་ལ་ནི། མདུང་ལྟར་ལེབ་  
པའང་མ་ཡིན་ཐེག་ཤིང་ལྟར་གྱུ་བཞི་བ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། ལྷགས་དབྱུག་རྒྱུ་པོ་ཡུ་བ་སྤ་  
ཞིང་རྗེ་པའི་སྤོམ་མགོར་སྤུབས་སྤོང་ཡོད་པའི་ནང་དུ་མ་གྱའི་སྤོ་རྒྱན་བཅུ་གསུམ་པའི་གསོར་  
མདུང་ངམ་འཕང་མདུང་ཞིག་གོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གསུམ་པ་ན་གཏུན་ཤིང་ནི། སྐད་པ་སྤ་ཞིང་  
སྤེ་གཉིས་སྤོམ་པ་འབྲས་འབྲུ་པའི་ཤིང་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཞི་བ་ན་རྒྱ་གྱི་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་  
རྒྱ་བ་རྣམས་གྱི་སྐད་ལ་འཛིན་པའི་གྱི་མོན་གྱི་ཤེལ་དོ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད། དེ་ཡང་ཅེ་མོ་རྗེ་  
ཞིང་ཅེ་མོ་ནས་མར་རིམ་གྱིས་དཔུང་མགོ་རྒྱས་པ། རྐྱེད་པ་ནས་མར་རིམ་གྱིས་སྤ་བ་ཡུ་  
པའི་རྩ་བ་རྒྱས་པའི་གྱི་རྗེ་བ་ཞིག་གོ། །དེའི་འོག་ཏུ། ལྷ་བ་ན་ཀ་ཏ་ཡ་ནི། མདུང་སྤང་ལ་  
ཞགས་པ་བཏགས་པའི་མདུང་ཞགས་འདི་ལ་བཏགས་པའི་ཞགས་པ་ནི་རྒྱ་མའི་ཞགས་  
པ་ཡིན་པར་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད། དེའི་འོག་ཏུ། དྲུག་པ་ན་དག་སྟེན་ནི། ཡོངས་གྲགས་  
གྱི་སྟེ་ལེ་ཡིན་ལ་ཡུ་པའི་རྩ་ལ་དོ་རྗེ་སྤེད་པ་ཡོད་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ། བདུན་པ་ན་མདུང་  
གི་ཡུ་བ་རིང་པོ་ཡོངས་གྲགས་སྟེན་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ། བརྒྱད་པ་ན་མདུང་ནི། ཡོངས་  
གྲགས་གྱི་སོག་མདུང་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཡམས་པའི་རྒྱབ་ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་སྟེ།

དགུ་བ་ན་ལྷན་གསུམ་གྱི་ལོངས་གྲགས་ལྷན་ཡིན་ལ། ལྷན་འགྲོལ་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་  
བ་ན་དབྱུག་ཏེ་ནི་མི་མགོའི་ཐོད་དབྱུག་དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་གཅིག་བ་ན་ཁ་ལྷོ་ཀ་ནི། མར་སྡེ་  
དོ་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ལྷན་བ་དཀར་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་བུམ་བ་སེར་པོ། དེའི་  
སྟེང་དུ་སྐྱ་ཚོགས་དོ་རྗེ་སྡེ་བ་སྟོན་པོ། མདུན་རྩ་དཀར། གཡས་རྩ་སེར། རྒྱབ་རྩ་དམར།  
གཡོན་རྩ་ལྗང། དེའི་སྟེང་དུ་མི་མགོ་རྒྱན་བ་ནག་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་མགོ་རྩིང་བ་དམར་པོ།  
དེའི་སྟེང་དུ་ཐོད་སྐྱམ་དཀར་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་དོ་རྗེ་ཅེ་སྡེ་བ་ཚང་མ་ནག་པོ་གྲུབ་འགྲུབ་  
གིས་མཚན་པ། བུམ་པའི་ཚ་བ་ནས་ཀྲིལ་ཚུར་དང་དང་འབན་ཅི་མཛེས་སྲུ་འབྲུང་བའོ། །

ཁ་ལྷོ་ཀ་འཛིན་པའི་བྱུག་དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་གཉིས་བ་ན་འཁོར་ལོ་ནི། ལྷན་འགྲོལ་མེད་  
པའི་ལྷན་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ། རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མ་ལྷན་བུའི་ཅིབས་ཅན་ཅིབས་ཅེ་ནམས་ཤིན་  
ཏུ་རྗོ་བ། དོ་རྗེ་སྡེད་པའི་ལྷན་བ་ཅན་ཞིག་པོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་གསུམ་བ་ན། དོ་རྗེ་ཅེ་སྡེ་  
བ་ནི་ལོངས་གྲགས་ལྷན་ཡིན་ལ། ལྷན་གསེར་ལས་གྲུབ་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་བཞི་བ་  
ན་དོ་རྗེ་ཐོ་བ་ནི་མགོ་ལ་དོ་རྗེ་ཅེ་སྡེ་བ་སྡེད་པས་མཚན་ཞིང་། ལྷན་པའི་མར་སྡེར་དོ་རྗེ་ཅེ་  
སྡེ་བ་སྡེད་པ་ཡོད་པའོ། །འདི་ལ་རྩ་ཉི་ལུ་བ་བཞད་པ་འབྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་མཁས་བ་དུ་  
མས་སྲ་མ་ལྷན་བཞེད། དེའི་འོག་ཏུ་བཅོ་སྡེ་བ་ན་རལ་གྱི་ནི་དོ་རྗེ་ཅེ་སྡེ་བ་སྡེད་པས་ལྷན་  
བ་བུས་པའི་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་ལྔ་བ་ན་ཅང་ཉེའུ་ནི་ཐོད་པའི་  
ཅང་ཉེའུར་བཞད། དེའི་དབྱིབས་སོགས་ལྷན་གསུམ་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་ནམས་སྲུ་གསལ་  
ཁ་མ་གསུངས་ཀྱང་། སོ་སྲུ་འ་དང་སྲུ་འ་ཁ་སྲོལ་སོགས་ལས་གསུངས་བ་དང་འབྲ་ན།  
ཐོད་པ་གཉིས་གྱི་ལྷན་བ་སྡེད་པར་བུས་ཉེ། ཁའི་མཐར་ལྷན་མོས་བསྐོར་བ་ལ་སྡེའུའི་  
བགས་པས་གཡོགས་པ། ལྷན་མོ་གཉིས་ཀ་ལ་བུག་བ་ལྷན་དེ་བུས་པར་མིའི་སྐྱ་སྐྱད་  
བསྐོལ་མར་བརྒྱས་པ། མགུལ་ཚིངས་དང་འབན་ཚུ་སྐྱར་གྱི་རྟ་རུས་གྱི་རྟུང་བྱེད་དང་

བཅས་པ་ཞིག་གོ།

གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཚན་གཞན་རྣམས་ནི། སྐར་སྤྲུགས་གྱི་རྒྱུ་ལ་གཡོན་པ་ནས་  
 བརྒྱུད་བའི་ཕྱག་མ་གཏོགས་སྤྲུག་མ་ཕྱག་གཡོན་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་ཡང་ཡིན་ལ། གཡོན་  
 པའི་མདུན་ཕྱག་བརྒྱད་གྱི་དང་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱག་དེས། དུམ་གྱི་མཚན་འོག་གཡམས་  
 རས་འཇུག་དེ་སོག་སྤྲུག་ཏུ་ཐུག་གིས་གང་པའི་ཐོད་པ་འཛིན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་གཉིས་པ་ན་  
 ཚངས་པའི་མགོ་པོ་ནི། གདོང་བཞི་པ་སེར་པོ། དེའི་འོག་ཏུ་གསུམ་པ་ན་ཕྱབ་ནི་ཡོངས་  
 གཤམ་གྱི་ཕྱབ་འཇུག་ལྷ་ལྷ་བུའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཞི་པ་ན་རྒྱུ་ལ་ནི་མིའི་རྒྱུ་ལ་ཡ་གཅིག་  
 ལུས་མའི་ཚིགས་གྱི་འོག་ཚམ་ནས་བྲེགས་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྷ་པ་ན་ཞགས་པ་ནི་སྤྲེ་མོ་  
 གཉིས་སུ་རྩོད་མཚན་པའི་ཞགས་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དྲུག་པ་ན་གཞུ་ནི། རྩ་ལས་བྲས་  
 པའི་གཞུ། དེའི་འོག་ཏུ་བདུན་པ་ན་རྒྱ་མ་ནི་མིའི་རྒྱ་མ་རྩོན་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བརྒྱད་པ་  
 ལ་དེས་བུ་ནི་རྩོད་རྩོད་ཅེ་སྤྲེ་ལ་སྤྱེད་པས་ཕྱུ་བ་བྲས་པའི་དེས་བུའོ། །གཡོན་པའི་རྒྱབ་ཕྱག་  
 བརྒྱད་གྱི་དང་པོ་སྟེ། དགུ་པ་ན་ལག་པ་ནི་མིའི་ལག་པ་མཁྱིག་མ་ནས་བཅད་པ་ཞིག་  
 གོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་པ་ན་དུང་ཁོད་གྱི་རས་ནི་མི་རོ་ལ་བཀའ་པའི་རས་སོ། །དེའི་འོག་  
 ཏུ་བཅུ་གཅིག་པ་ན་སྤྲེས་བུ་གསལ་ཤིང་ལ་བཅུ་གསལ་པ་ནི་མི་གསོན་པོ་འཕོངས་ནས་  
 སྤྲི་པོའི་བར་རམ་སྐྱེད་པ་ནས་སྐྱེད་པར་ཕྱག་པའི་གསལ་ཤིང་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་  
 གཉིས་པ་ན་མེ་ཐབ་ནི་ལྷགས་གྱི་མེ་ཐབ་བྲུ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། གཏོར་མ་རྒྱུར་གསུམ་གྱི་  
 རང་འོག་ནས་བྲས་པ་མགོ་མཇུག་སྟོག་སྟེ་བརྒྱུད་བ་ལྷ་བུའི་ནང་ནས་མེ་འབར་ཞིང་རོས་  
 གསུམ་ལའང་རྒྱུད་འཇུག་པའི་བྲུག་པ་གསུམ་ཡོད་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་གསུམ་པ་ན་  
 ཐོད་ཚལ་ནི་མགོ་རིལ་པོ་ཡང་མ་ཡིན། ཐོད་པའི་དུས་བུ་ཡང་མ་ཡིན། མིའི་མགོ་རྩོན་སྤྲི་  
 བཅས་གྱི་སྤྲིན་མཚན་ནས་བཅད་པའི་ཀ་སྤ་ལ་ནང་དུ་ཐུག་སྤྲུགས་པ་མེད་པའོ། །དེའི་



འོག་ཏུ་བཅུ་བཞི་བ་ན་སྡིགས་མཚུབ་ནི་མིའི་ལག་བ་སྡིགས་མཚུབ་བྱས་བ་ཞིག་ཡིན་  
ལ། དེ་ཡང་གྲུང་སྡིན་གཉིས་བཀུག་པའི་རྒྱབ་ནས་མཐེ་བོང་གིས་མཐུན་ཏེ་མཚུབ་རྒྱུང་  
གཉིས་ཀའ་བའི་ལག་བ་མཐིག་མ་ནས་བཅད་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཙུག་པ་ན་འཕམ་  
ཅེ་གསུམ་བ་ནི་མདུང་ཅེ་གསུམ་བ་ལ་བཏགས་པའི་འཕམ་དར་ཅེ་གསུམ་པའམ། ཡང་  
ན་ཡུ་བ་གསུམ་འཕྲིག་གི་ཅེ་མོར་རྒྱ་སྐྱེད་དོ་རྗེས་མཚན་བ་ལ་བཏགས་པའི་སྡོད་དར་  
ཡུག་གཅིག་ཡིན་ལ་སྐྱེད་དར་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་དར་འཕམ་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་  
དྲུག་བ་ན་རྒྱུང་རས་ནི། དར་སྐྱོག་ཁ་བོ་རྒྱར་གསུམ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཤིང་ལ་བཏགས་  
པའི་རས་ཁ་བོ་རྒྱར་གསུམ་པའོ།།

ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐེའ་རྣམས་ནི་ཁྲག་རྒྱུ་བྱུགས་བ་ལྟར་དམར་ཞིང་ཕྱག་  
ཞབས་ཀྱི་སེན་མོ་རྣམས་ནི་ལྷགས་ཀྱི་ལྟར་གྲུག་ཅིང་རྗོ་བ། ཞབས་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་  
མཐུན་རྒྱུ་ནི། ཞབས་གཡས་བརྒྱུད་ཀྱི་མདུན་མ་དང་བོར་བྱས་པའི་ཞབས་གཡས་དང་  
བོས་མི། གཉིས་པས་མ་ཉེ། གསུམ་པས་སྐྱང་། བཞི་བས་བོང་བ། ལྷ་བས་རྩ་མོང་། དྲུག་  
བས་ཁྲི། བདུན་བས་ལུག་བརྒྱད་བས་མ་སྟེ། གཡས་ཀྱི་སྲོག་ཆགས་འདི་བརྒྱད་ཀའང་  
ཁ་སྐྱབ་ཏུ་འགྲེལ་པའི་མགོ་བོ་གཡས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱབ་ནས་མཐུན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་  
ཞབས་གཡོན་བརྒྱུད་ཀྱི་མདུན་མ་དང་བོར་བྱས་པའི་ཞབས་དང་བོས་བྱ་རྒྱོད། གཉིས་པས་  
ལུག་བ། གསུམ་པས་བྱ་རོག་བཞི་བས་ནེ་ཙོ། ལྷ་བས་ཁ་བོ་བོང་ཁ་ཞེས་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་  
བའི་ཁ་ཞིག་གོ། དྲུག་བ་བྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བ་ནི། འོལ་བའམ་ནེ་ལེ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་ཤིང་།  
དེ་ཡང་ལུས་ནག་ལ་མགོ་དང་མཚུ་དཀར་བའི་བྱ་ཞིག་གོ། །འདི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་  
པར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། བདུན་བས་ཁྲིམ་བྱ་ནི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཁྲིམ་  
བྱ་འདི་མ་ཡིན་གྱི་ས་རི་ཞེས་འབོད་པའི་བྱ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཚོང་བ་རྣམས་



ཉི་མོ་གོང་དུ་སྐྱོད་སྐྱུང་བསྐྱུང་བའི་སྤྱིར་འཛིན་པའི་བྱ་ལུས་ནག་ལ་མཚུ་སེར་བ། ཤེ་སྐྱོར་ཅན་མི་སྐྱོད་སྐྱོར་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤམ། བརྒྱད་པས་བཞད་ནི། སྤྱི་མདོག་དཀར་ཞིང་མཚུ་ལེབ་སེར་པོ། མགུལ་ཁ་པོ། ལུས་ལུག་གི་བོངས་ཚོད་ཅམ་ཡོད་པའི་བྱ་ཞིག་སྟེ། གཡོན་གྱི་སྤོག་ཆགས་འདི་བརྒྱད་ཀའང་ཁ་སྐྱབ་ཏུ་གནས་པའི་མགོ་གཡོན་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱབ་ནས་མནན་པའོ།།

གཡས་གྱི་སྤོག་ཆགས་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་ཏུ། ཚངས་པ་ནི་གདོང་བཞི་མཐར་ཆགས་སུ་བསྐྱིགས་པ་སེར་པོ། དབང་པོ་ནི་སེར་པོ་འཕ་དཀར་པོ། ལྷབ་འཇུག་ནི་ནག་པོ། རྩག་པོ་ནི་སེར་པོ་འཕ་དཀར་པོ་མགྱིན་སྟོན་ཅན། བཞི་གའང་ཁ་སྐྱབ་ཏུ་བྱས་ཤིང་མགོ་བོ་གཡས་སུ་འཕ་མདུན་དུ་བསྟན་པའོ། །གཡོན་གྱི་སྤོག་ཆགས་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་ཏུ་གཞོན་ཏུ་གདོང་རྩག་ནི། དམར་པོ་གདོང་རྩག་མཐར་ཆགས་སུ་འཁོད་པ། ལོག་འཛེན་ནི་དཀར་པོ་སྤང་པོ་ཆེའི་གདོང་པ་ཅན། རྩ་བ་ནི་དཀར་པོ། ཉི་མ་ནི་དམར་པོ། བཞི་གའང་ཁ་སྐྱབ་ཏུ་བྱས་པའི་མགོ་བོ་གཡོན་དུ་འཕ་མདུན་དུ་བསྟན་པའོ།།

དེ་ལྟར་སྤོག་ཆགས་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཆེན་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ཁ་སྐྱབ་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཞབས་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ཏུ་མནན་ནས། སྤྱི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དབུང་སྤོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཏུ་འབར་ཞིང་འཇུགས་པའི་སྐྱོང་དཀྱིལ་ན། རང་ཉིད་གོང་དུ་བཤམ་པ་ལྟར་གྱི་དཔལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྩིགས་ཁོ་བོའི་ཉམས་དང་ལྡན་པས་བཞུགས་པར་བསམ་སྟེ་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་དུ་བསྐྱོམས་པ་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་སྟ་བུ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དམར་པོ། བདེ་མཚོག་ལ་སྟོན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དཀར་པོ། གཤེད་དམར་ལ་ཕྱག་མཚན་

དབྱུག་པ་དཀར་པོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་བྱེད་པ་སོགས་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལས།  
ལྷགས་འདྲིང་འཇམ་དབལ་སེང་པོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་བཤད་བས། རང་ཉིད་དེ་  
འདྲའི་དམ་ཚིག་སེམས་དབང་དབལ་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་  
བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཤེས་དཀར་གྱི་མུལ་ཁ་སྐྱབ་པ་སྐྱ་བུའི་སྟེང་དུ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་  
གི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་འཇམ་དབལ་གཞིན་ཏུ་རྒྱུར་པ་ཞེས་པ་ནས་རྒྱན་ཐམས་  
ཅད་གྱིས་བརྒྱན་བ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚོ་གའི་ཚིག་རིས་དང་བསྐྱེད་ཉེ་གོང་གི་རྒྱ་རྩོ་  
རྩེ་འཛིན་པ་རི་སྐྱ་བ་བཞིན་གསལ་བཏབ་སྟེ་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྐྱོམ། ཡེ་ཤེས་  
སེམས་དབང་འཇམ་དབལ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་མན་  
ཤེས་གྱི་མུལ་ཁ་སྐྱབ་པ་སྐྱ་བུ་ཞིག་བསྐྱོམས་ལ། དེའི་དབྱུག་སྐྱ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་  
གྱི་ངོ་བོ་རྩྱུ་ཡིག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་སྐྱ་སྐྱ་འཕྲོ་བ་ཞིག་མར་མེ་འབར་བ་སྐྱར་གསལ་ཞིང་  
འཚོར་བ་བྱེན་འབྲེང་དུ་འཁོད་པར་བསམ་སྟེ་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྐྱོམ། རྩྱུ་ཡིག་  
དེ་ཉིད་ཁ་མདུན་ངོས་སུ་བསྐྱེད་པའམ་གཡས་སུ་བསྐྱེད་པ་འདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱང་།  
མདུན་ངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི་འཚར་བའོ།།

དེ་སྐྱུ་སེམས་དབང་སྐྱུ་བཅེགས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞིའི་སེམས་  
དབང་སྐྱུ་བཅེགས་གྱི་བྱི་མ་སྐྱུངས་ནས། ལམ་གྱི་སེམས་དབང་སྐྱུ་བཅེགས་སུ་བསྐྱུར་  
ཉེ་འབྲས་བུའི་སེམས་དབང་སྐྱུ་བཅེགས་སྐྱུར་དུ་འབྲུབ་པའི་ཚེད་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །གཞིའི་  
སེམས་དབང་གསུམ་ནི། གནས་སྐྱབས་གྱི་ལུས་རགས་པ་གཞིའི་དམ་ཚིག་སེམས་དབང་།  
གཉུག་མའི་ལུས་ཉེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་  
གཉུག་མའི་སེམས་གཞིའི་ཉིང་འཛིན་སེམས་དབང་། །ལམ་གྱི་སེམས་དབང་གསུམ་ནི།  
ལམ་དུས་གྱི་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་གྱི་ཟ་མ་ཉོག་སྐྱ་བུའི་ལུས་རགས་པ་ལམ་གྱི་དམ་ཚིག་

སེམས་དབའ། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ལུས་གཉིས་ལམ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ། ལམ་དུས་  
ཀྱི་དབེ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལམ་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དབའོ། །འབྲས་བུའི་སེམས་  
དབའ་གསུམ་ནི། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ལུས་སྐྱེ་འབྲས་བུའི་དམ་ཚིག་སེམས་དབའ། མི་སྐྱོབ་  
པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཡ་གྲུལ་སྐྱེ་ལུས་འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ། དེའི་ཡ་གྲུལ་  
འོད་གསལ་བདེ་སྣོད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཉིང་རེ་  
འཛིན་སེམས་དབའོ།།

སེམས་དབའ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་ནི། ཡེ་ཤེས་པ་པར་སྐྱོབ་དང་། ཚུར་འདུ་བའི་  
གཞི་ཡིན་པས་དམ་ཚིག་ཅེས་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་པས་ན་སེམས་དབའ་  
ཞེས་བརྗོད་པར་བཤད། དམ་ཚིག་གི་སྐྱད་དོད་ས་མ་ཡ་ཞེས་པ་ལ་དེས་ཚིག་བསྐྱེད་  
པས་ས་མ་ཉི་ཞེས་པར་གྱུར་པ་འགྲོ་བ་དང་འདུ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དང་ཡང་མཐུན་  
པའོ། །ཡང་ན་དམ་ཚིག་གི་སྐྱེ་དོན་སྣང་དང་འབྲས་ལ། སེམས་དབའ་ནི། རྣམ་པར་དག་  
པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་སེམས་དབའ་ཞེས་བརྗོད་པར་  
བཤད་པའང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་མན་སྟེ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་  
ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་  
ནི། བདེ་སྣོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་ལྟའི་སྐྱུར་ཤར་བས་ན་  
ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ཞེས་བརྗོད་པར་བཤད། དེ་ཡང་སྐྱོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་རང་  
བཞིན་ཡིན་པས་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ལོ།།

ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དབའི་སྐྱེ་དོན་ནི། དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་  
བསྐྱོམས་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་མཚོག་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་པས་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་  
སེམས་དབའ་བརྗོད་ཅེས་པའི་ཚེ་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལུས་སྐྱུར་

འཁྲུང་བའི་རྣམ་འབྲུང་དངོས་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལ།

དེ་ནི་དེ་དག་གི་མཐུན་ཚུལ་མཚོན་དོན་བཤད་བ་ལ། གཞི་དུས་དང་མཐུན་ཚུལ་  
ནི། སྐར་བསྐྱོམས་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རིགས་འབྲེལ་སྐྱུན་ནི། གཞི་ལ་པ་ལས་  
ཐོབ་བའི་ཁམས་དཀར་པོ་དང་ཚོས་མཐུན། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྲུལ་ཀའི་ཉི་དཀྱིལ་ནི།  
མ་ལས་ཐོབ་བའི་ཁམས་དཀར་པོ་དང་ཚོས་མཐུན། དེའི་འོད་གྱིས་སྐྱུན་བྲངས་བའི་སྤྱ་  
ཚོགས་འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། པ་མའི་ཁྱེད་ཀྱི་དབྱུང་སྤྱ་  
བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན། འོད་ཟེར་དཔག་ཚད་སྟོང་སྤྲུལ་བརྒྱར་  
ཞུབ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱུར་བ་ནི། པ་མའི་ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པ་  
འབྲེས་པ་དང་ཚོས་མཐུན། དེའི་སྟེང་གི་རྩྱ་ཡིག་ནི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་དག་སྐྱ་  
བ་དངོས་སྤྱ་མེད་ཀྱང་། དག་སྐྱ་བའི་བྱས་པ་དང་བྱེད་པ་སྟེ་རྟོག་སོགས་འབྱུང་བ་དང་  
ཚོས་མཐུན། རྩྱ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་ནི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་ཡིད་དང་ཚོས་  
མཐུན། དེ་ལས་དོ་རྩེ་སྤྱ་མོའི་གསུལ་སྐྱོས་པ་ནས་དོ་རྩེ་ལ་ཐིམ་པའི་བར་ནི་མངལ་དུ་  
སངས་བྱས་གྱི་སྐྱས་བསྐྱུན་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། ཕྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱས་བསྐྱུན་པའི་  
དཔང་པོ་དང་། སེམས་མའི་སྐྱས་བསྐྱུན་པའི་སྐྱེ་མཚེད་དང་ཁོ་པོའི་སྐྱས་བསྐྱུན་པའི་  
ཡན་ལག་སོགས་འཕེལ་བ་དང་ཚོས་མཐུན། ཟླ་བ་ཉི་མ་དོ་རྩེ་རྩྱ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་  
སྤྱ་སྐྱུར་བ་ལས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་སྐྱུར་སྐྱུར་བ་ནི་མངལ་དུ་སྤྲུལ་རྩོགས་ནས་  
ཕྱིར་བཅས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་ལོ།།

ལམ་དུས་དང་མཐུན་ཚུལ་ནི། འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་  
ལམ་དུས་གྱི་སྐྱུ་སྐྱུས་དེ་ཕྱང་པོ་རྩྱིང་བ་ལ་ཞུགས་པའམ་སྐྱུ་སྐྱུ་གཞན་འཛིན་པ་དང་  
ཚོས་མཐུན། རྩྱ་ཡིག་ནི་ལམ་དུས་གྱི་སྐྱུ་སྐྱུ་དའི་གསུང་དང་ཚོས་མཐུན། དོ་རྩེ་ནི་དའི་

ཕྱགས་དང་ཚོས་མཐུན། དེ་ལས་དོ་རྗེ་ལྷ་མོའི་གཟུགས་སྦྱོས་པ་སོགས་ནི་སྦྱུང་སྦྱུད་ཀྱི་  
མཛད་པ་དང་ཚོས་མཐུན། དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱར་གྱུར་པ་ནི་ལས་ཀྱི་སྦྱུང་  
སྦྱུད་དངོས་དང་ཚོས་མཐུན། འབྲས་ཀྱི་དང་མཐུན་ཚུལ་ནི། སྦྱོན་བྱངས་པའི་སྦྱ་འཇམ་  
དཔལ་དང་བཅས་པ་ནི་མ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ལྷ་བའི་མོངས་སྦྱས་ས་མ་སོབ་པའི་གདུལ་བྱ་  
ཕྱོད་མོང་བ་ལ་དངོས་སྦྱ་སྦྱང་བའི་རགས་པའི་སྦྱུང་སྦྱུད་བཟུང་བ་དང་ཚོས་མཐུན། ལྷོ་ནི་  
སྦྱུང་སྦྱུད་ཀྱི་གསུང་དང་ཚོས་མཐུན། དོ་རྗེ་ནི་དེའི་ཕྱགས་དང་ཚོས་མཐུན། དོ་རྗེ་ལྷ་མོ་  
སྦྱོས་པ་སོགས་ནི་སྦྱུང་སྦྱུད་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ཚོས་མཐུན། དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་  
སྦྱར་གྱུར་པ་ནི་འབྲས་ཀྱི་སྦྱུང་སྦྱུད་དངོས་དང་ཚོས་མཐུན་པའོ།།

སྦྱ་མདོག་མཐེང་ནག་གིས་ཕྱགས་སྦྱུད་བྱམས་པས་བརྒྱན་པའམ་ཚོས་དབྱིངས་  
མི་འགྱུར་བ་མཚོན། ཞལ་དགུས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་མཚོན་པ་དོ་རྗེ་འགྲུབ་པའི་  
འགྲུལ་པའི་ཕྱགས་དང་། མཐར་གནས་སྦྱོམས་འཇུག་དགུ་མཚོན་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་འགྲུལ་  
པའི་ཕྱགས་དང་། ཐུན་ཚོད་དགུ་དང་། གཟུང་དགུ་དང་། ལྷིང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་  
རྒྱང་བརྒྱད་ཤིན་ཏུ་ལྷ་བའི་སྦྱོག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་དགུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་  
ཁྲབ་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་ཅ་བའི་རྒྱང་བཞི་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྷ་དང་བཅས་པ་དགུ་རྣམ་  
པར་དག་པའང་མཚོན་པ་སྦྱ་མི་ཉའི་གཞུང་ཞེ་དགུ་མའི་སྦྱུབ་ཐབས་ཀྱི་ཕྱགས་དང་།  
ཕྱག་སོ་བཞེས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་བདེན་པ་གཉིས་སྦྱོབས་བཅུ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་  
བཅས་པ་སོ་བཞི་མཚོན་པ། མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་ཕྱགས་དང་། ཡང་ན་ཕྱག་སོ་བཞི་དང་སྦྱ་  
གསུང་ཕྱགས་ཉེ་སོ་བདུན་གྱིས་བྱང་སྦྱོགས་སོ་བདུན་མཚོན་པ་དོ་རྗེ་གྲུབ་པའི་ཕྱགས་  
དང་། ཡང་ན་ཕྱག་སོ་བཞི་དང་རྩ་གཉིས་ཉེ་སོ་དྲུག་གིས་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡང་ངོ་བཅུ་  
གཉིས་མར་ངོ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་སོ་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡང་འཕྲོ་ཆེན་

བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་འཕོ་རྒྱུང་ཉེར་བཞིའི་རྒྱུང་དང་བཅས་པ་སོ་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པའང་  
མཚོན་པ་ལྷ་མི་ཉའི་ཕྱགས་དང་། ཞབས་བཅུ་དྲུག་གིས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་མཚོན་པ་  
མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྗེ་རྗེ་གྲུབ་པའི་ཕྱགས་དང་། ཡང་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་དབྱར་དབྱུག་སྟོན་  
དམྱིད་དུས་བཞི་དང་བཅས་པ་བཅུ་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡང་འཕོ་ཆེན་གྱི་རྒྱུང་  
བཅུ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རྒྱུང་དང་བཅས་པ་བཅུ་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པའང་མཚོན་  
པ་ལྷ་མི་ཉའི་ཕྱགས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་སྐྱུང་བས་ཁམས་གསུམ་པོ་ཟ་བར་བུས་པ་ཉ་  
ཉ་ཞེས་སོགས་གད་མོ་བརྒྱད་སྟོག་ཅིང་ལྷགས་འདྲིལ་བས་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱག་  
པར་བྱེད་པ། མཆེ་བ་བཞི་རྣམ་པར་གཅིགས་པས་བདུད་བཞི་འཛོམས་པ། ཁྲོ་གཉེར་ཤིན་  
ཏུ་བསྐྱས་པས་གདུག་པ་ཅན་འཛོམས་པ། སླིན་མ་དང་སྐྱུན་མེ་ལྷར་འབར་བས་གདུག་  
པ་ཅན་སྐྱག་པར་བྱེད་པ། སྐྱ་ཁམ་སེར་གྱེད་དུ་བརྗེས་པས་མ་རུངས་པ་འདུལ་ཞིང་ལྷ་  
ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཡང་སྟོན་པར་མཚོན་པ། འདིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྤྲིགས་  
མཛུབ་བྱེད་པས་གཞོན་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པ། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་  
ལ་སྤྲིགས་མཛུབ་བྱེད་པས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དངོས་གྲུབ་སྐྱུར་དུ་སྟོལ་བར་བསྐྱལ་བ། སྲིད་  
འདིར་གཞན་དག་འདིགས་ཤིང་སྐྱག་པར་བྱེད་པའི་ཚངས་པ་སོགས་ཀྱང་ཞབས་འོག་  
ཏུ་མནན་ནས་འདིགས་པར་མཛད་པས་མ་རུངས་པ་གཞན་དག་སྤྲ་བཤོང་བར་བྱེད་པ།  
པོ་ག་རའི་སྤྱ་ཆེན་པོ་འབྲུག་ལྷར་སྟོགས་པས་མཁའ་འགོ་དབང་དུ་སྐྱུང་བ། མིའི་ཁྲག་དང་  
ཞག་དང་རྐང་དང་ཚིལ་བུ་ཟ་བས་གདུག་པ་ཅན་སྐྱག་པར་བྱེད་པ། གཞན་ཡང་ཐོད་སྐྱམ་  
ལྷས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཚོན་ཞིང་། ཚོས་ཀྱི་དམྱིངས་ནས་གསུགས་སྐྱུར་བཞེངས་པ་མཚོན།  
མགོ་རྫོན་ལྷ་བཅུས་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ལྷ་བཅུ་དག་པ་མཚོན། ལྷལ་ནག་པོའི་



མཚོན་ཕྱིར་ཐོགས་གྱིས་ཞེ་སྤང་རྣམ་པར་དག་པ་མཚོན། མི་རུས་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་  
རྒྱན་ལྷས་རིགས་ལྷ་རྣམ་པར་དག་པ་མཚོན། གསུམ་པ་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པ། གཅེར་  
བུའི་གཟུགས་གྱིས་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་དང་ལྡན་པ་མཚོན། སློན་མ་དང་རྗེ་མ་དང་སྐྱ་  
ར་དང་བ་སྐྱ་རྣམས་བསྐྱལ་བའི་མེ་སྟར་འབར་བས་གདུག་སེམས་སྲེག་པར་བྱེད་པ། ཅ་  
ཞལ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའི་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་དུ་ཡོད་པས་གཤིན་རྗེ་འཛོམས་པ་དང་ཁམས་  
གསུམ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའང་མཚོན།

རུ་ཚོན་པོ་གཉིས་གྱིས་གོང་དུ་བཞུགས་པ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་ལུས་དང་དོན་དམ་  
འོད་གསལ་ཉེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་པ། སློན་ཞལ་དམར་པོས་གཞན་དག་དབང་  
དུ་སྐྱེད་པའི་ལས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། འགོ་ཀུན་བཅེ་བས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའང་མཚོན།  
དེའི་ཞལ་ནས་བྱུང་བའི་ཁྲག་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན། ཁྲག་དེ་འཇག་  
པས་ཡེ་ཤེས་དེས་འགོ་བ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་མཚོན། འཇམ་ཞལ་གྱིས་འཇམ་དབྱེད་ཀྱི་  
སྐྱུལ་པ་ཡིན་པ་མཚོན། གཞོན་ལུའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པས་གཞོན་ལུའི་གཟུགས་འཛིན་  
པ་མཚོན། རལ་པ་ལྷས་མངོན་གྲང་ལྷ་མཚོན། སྐྱུན་གསུམ་གྱིས་དུས་གསུམ་གསེགས་  
པ་མཚོན། སྐྱུན་ཉིང་བདུན་གྱིས་རྒྱ་སྐར་ཉིང་བདུན་དང་། ཅ་ཉིང་བཞི་ལྷོ་རྒྱང་དབུ་མ་  
གསུམ་དང་བཅས་པ་ཉིང་བདུན་ཡང་མཚོན། ལུག་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་སྐར་ལྷགས་མིག་  
པ་འཛིན་པས་ལུག་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལུག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་མཚོན།  
ལྷག་མ་གཡས་གྱི་ལུག་མཚན་བཅུ་དྲུག་གིས་ལུག་ཅན་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་མཚོན། ལྷག་  
མ་གཡོན་གྱི་ལུག་མཚན་བཅུ་དྲུག་གིས་ལུག་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་མཚོན།

ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ། སྐར་ལྷགས་གྱིས་གཉི་ལྷག་གི་སྐྱུན་པ་བལྟས་པ་མཚོན། གྱི་ལྷག་  
གིས་མ་རིག་པ་གཙོན་པ་མཚོན། ལྷི་རྗེ་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཉོག་འབྲིགས་པ་



མཚོན། གཏུན་ཤིང་གིས་དྲན་བ་ཉམས་བ་འཛོམས་བ་མཚོན། ཚུ་གིས་སྲིད་བ་གཙོད་  
བ་མཚོན། ཀ་ཏ་ཡས་སྐོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་བ་འཛོམས་བ་མཚོན། དག་སྐྱུ་སྐྱིབ་པའི་བག་  
ཆགས་འཛོམས་བ་མཚོན། མདུང་གིས་ལྟ་དྲན་འབྲིགས་བ་མཚོན། མདས་ནམ་ཉོག་གི་  
ལྷག་རྒྱུ་བསྐྱུན་བ་མཚོན། ལྷགས་ཀྱས་ཡེ་ཤེས་བ་དང་གདུག་བ་ཅན་ཡང་འགྲུགས་པར་  
བྱེད་བ་མཚོན། དཔྱད་ཉོས་ལས་སྐྱིབ་འཛོམས་བ་མཚོན། ལ་ལྟོ་ཀས་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་  
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་མཚོན། འཁོར་ལོས་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བ་མཚོན།  
རྩོ་རྩེ་ཅེ་སྐྱ་བས་ཡེ་ཤེས་སྣའི་བདག་ཉིད་ཡིན་བ་མཚོན། རྩོ་རྩེ་ཐོ་བས་སེར་སྣའི་སྐྱིབ་བ་  
འཛོམས་བ་མཚོན། རལ་གིས་རལ་གྱི་སོགས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱུད་སྐྱེར་བ་མཚོན། ཅང་  
ཉེའུས་མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྐྱས་སངས་རྒྱས་ནམས་བསྐྱུལ་བ་མཚོན།

སྐྱུ་མ་གཡོན་གྱི་དང་པོའི་ཐོད་ཐུག་གིས་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་སྐྱོང་བ་མཚོན།  
ཚངས་མགོས་སྣང་རྩེ་ཚེན་པོས་འགོ་དོན་བྱེད་བ་མཚོན། ལུབ་གྱིས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་  
མཚོན། ཀྱང་བས་སྐྱུབ་བ་པོས་སངས་རྒྱས་སར་འགོ་བ་མཚོན། ཞགས་བས་ཡང་དག་  
པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྒྱུད་འཛིང་བ་མཚོན། གཞུས་ཁམས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བ་མཚོན། ལྷ་  
མས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་བར་ཉོགས་བ་མཚོན། དེལ་བུས་ཤེས་ལྷན་གྱི་སྐྱ་  
སྐོགས་བ་མཚོན། ལག་བས་ཞི་སོགས་གྱི་ལས་བྱེད་བ་མཚོན། དུར་ཁྲོད་གྱི་རས་གྱིས་  
མ་རིག་པའི་སྐྱིབ་གཡོགས་སེལ་བ་མཚོན། ལྷེས་བུ་གསལ་ཤིང་ལ་བཙུགས་པས་ཚོས་  
ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ཕུ་ཐག་ཚོད་དེ་མངོན་སུམ་ཏུ་ཉོགས་བ་མཚོན། མེ་ཐབ་གྱིས་  
ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མཚོན། ཐོད་ཚལ་གྱིས་སྣང་རྩེའི་བདུད་  
ཅིས་གང་བ་མཚོན། སྤྲིགས་མཛུབ་བུས་པའི་ལག་བས་བདུད་ལ་བསྐྱིགས་བ་མཚོན།  
འཕན་ཅེ་གསུམ་བས་སྐོ་གསུམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་བ་མཚོན། ལྷུང་

རས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་མཚོན་པའོ།།

ཞབས་ཀྱི་སྲོག་ཆགས་ཀྱིས་མཚོན་ཚུལ་ནི། ཞབས་གཡས་ཀྱི་འོག་ཏུ་མནན་པའི་  
མི་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་མཚོན། ཞབས་གཡོན་ཀྱི་འོག་  
ཏུ་མནན་པའི་བྱ་ཚོད་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་དབང་སྤྱད་བརྒྱད་མཚོན་པ་དོ་རྗེ་གྲུབ་པའི་  
འགྲེལ་པའི་ལུགས་དང་། ཡང་ཞབས་ཀྱི་སྲོག་ཆགས་བཅུ་དྲུག་གིས་བདེན་འཛིན་བཅུ་  
དྲུག་སྲོང་བ་མཚོན་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུགས་དང་། ཡང་དེ་བཅུ་དྲུག་གིས་ཟླ་  
བའི་དཀར་ཆ་བཙོ་ལྷའི་སྟེང་དུ་སྐྱོས་བཙོས་ནས་བཞག་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་།  
མར་རོ་ལའང་ནག་ཆ་བཙོ་ལྷའི་སྟེང་དུ་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ལྟམ་པར་  
དག་པ་དང་། ལྷུབ་པ་པོའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འཕེལ་ཆ་ལྟམ་པར་དག་པ་མཚོན་པ་  
ལྟམས་ནི་ལྷ་མི་ཉའི་སྐྱབ་ཐབས་ཆེ་བའི་ལུགས་སོ།།

ཚངས་པ་སོགས་ལྟ་ཆེན་བརྒྱད་མནན་པས་གདུག་པ་ཅན་གྱིས་གཞོན་ལུས་  
པའི་བརྗོད་པ་དང་། ལྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་གོང་དུ་འཕགས་པར་རྟོན་པའོ། །མི་  
དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དཔུས་ན་བཞུགས་པས་ནང་གི་སྐྱིབ་གཉིས་དང་། ལྷའི་གདུག་པ་  
ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་ལུས་པ་མཚོན་པའོ། །ཡང་དམ་ཆེན་སེམས་དབས་གནས་  
སྐབས་ཀྱི་ལུས་ལྟམ་པར་དག་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་རགས་པ་མཚོན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབས་གཉེན་  
མའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱང་ལྟམ་པར་དག་པ་ལོངས་སྐྱུ་མཚོན། ཉིང་འཛིན་སེམས་  
དབས་གཉེན་མའི་སེམས་ལྟམ་པར་དག་པ་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུ་མཚོན། འདི་ཡན་ཆད་  
སྐྱུང་གཞི་དང་སྐྱུར་བ་ཡོད་ཅིང་། འདི་མན་ཆད་སྐྱུང་གཞི་དང་འབྲེལ་ཚོས་འགྲིག་པ་ཅན་  
ནི་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་མཐུན་སྐྱུར་བའི་སྐྱོ་ནས་སྐྱུང་གཞི་སྐྱོང་གྱེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་མེད་པས།  
འགྲེལ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཛད་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །དེས་

ན། དེའི་ཐུགས་ཀར་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར། དེའི་འོད་གྱིས། ཞེས་པ་  
ནས། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དབའ་རྩྭ་ཡིག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ། ཞེས་པའི་བར་  
གྱིས་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་མཚོན་དོན་  
སོགས་ཀྱང་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

བཞི་པ་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་གྱི་ཚོས་གྱིས་ཐོབ་པར་  
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དེའི་བར་ན་ཞེས་པ་ནས་ལྷན་གོཉེན། ཞེས་  
པའི་བར་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། རིག་མ་དང་སྐྱོར་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྟན་  
བྱའི་ཐུག་རྒྱུ་ལ་ཡེ་རྒྱ་དང་། ལས་རྒྱ་གཉིས་ལས། ཡེ་རྒྱ་ནི། རང་གི་ཡིད་གྱིས་ཆེད་དུ་  
བཙོས་ནས་མི་མོའི་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ལ་ཡེ་རྒྱ་ཞེས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ལས་གྱིས་འཕངས་  
པའི་བྱ་མ་སོགས་ཕྱང་པོ་རགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ལས་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་གཉིས་ལས་གང་ལ་བསྟན་ཚུལ་ནི། ད་ལྟའི་སྐྱབ་པ་པོ་ལལ་ཆེར་ཡེ་རྒྱ་ལ་བསྟན་  
དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡེ་རྒྱ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐུགས་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་ནས་  
རང་ལམ་ལུམ་ལྟན་ཅིག་དུ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དང་། རང་སྣང་བསྐྱེད་ནས་དེ་རྗེས་རང་  
རིགས་གྱི་མི་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིད་གྱིས་བཙོས་ནས་དམིགས་པ་གཅིག་དང་། རང་  
སྣང་བསྐྱེད་རྗེས་རང་གི་སྣང་ག་ནས་རང་རིགས་གྱི་མི་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རིག་མ་བྱུང་  
བར་མོས་པ་གཅིག་སྟེ་ཐུགས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། གང་སྣང་བྱས་ཀྱང་དུང་། གོང་དུ་  
ཡབ་ལུམ་ལྟན་ཅིག་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་། འདིར་ལུམ་གྱི་མངོན་ཉོགས་སྣང་རིམ་གྱིས་གསལ་  
འདེབས་དགོས། རང་རིགས་གྱི་མི་མོ་ཞེས་པ་ནི། སྐྱབ་པ་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་  
གདོལ་བའམ་སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་མོ་དང་། རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ལ་བཙོ་སྐྱབ་མཁན་གྱི་བྱ་མོ་  
དང་། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ལ་འཕྲེང་བརྒྱུད་མཁན་གྱི་བྱ་མོ་དང་། འོད་དཔག་མེད་གྱི་

རིགས་ལ་གར་མཁན་གྱི་བྱ་ལོ་དང་། རོན་གྲུབ་གྱི་རིགས་ལ་བཟོ་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱ་ལོ་  
ཡིན་པར་བཤད། དེས་ན་རྩོམ་པའི་འཛིན་གསུང་གི་སྐབས་པ་པོ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཡིན་  
པས་དེའི་རིག་མ་ནི་གདོལ་བའམ་སླེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་ལོ་ཡོད།

དེས་ན་ལུགས་སྤྱི་མ་ལུང་ན། བདག་གིས་ཆགས་ཅན་གྱི་སྐྱོད་པས་འདུལ་བའི་  
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རིག་མ་དང་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་  
སྐྱུ་པའི་འཕེན་པ་སྐྱོན་དུ་བཏང་ནས། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་གདོལ་བའམ་སླེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་  
ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་སྤྱང་བར་ལོས་ལ། བྱ་ལོ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྩི་ཡིག་  
སྐྱོན་པོའམ་པོ་ཡིག་སྐྱོན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ། ས་པོན་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་  
ལས། རང་འཛིན་གསུང་དུ་གསལ་བའི་བར་ན་ཡུམ་རྩོམ་པའི་ལངས་མ་ཡབ་ལས་སྐྱུ་  
པོངས་རྩུང་ཟད་རྩུང་བ་དྲག་མའི་རྣམ་པ་ཅན། སྐྱུ་མདོག་སྐྱོན་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་  
མ་གཡས་རྩོམ་པའི་ལྷ་བའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་གྱི་གྲུག་འཕྱར་བ། གཡོན་པས་ཐོད་པ་ཞལ་གིས་  
བཀང་བ་བཟུང་ནས་ཡབ་ཀྱི་མགུལ་གཡས་པོས་ནས་འཁྱུད་པ། ཡབ་ཀྱི་གྱི་ཐོད་འཛིན་  
པའི་ཕྱག་ནི་ཡུམ་གྱི་མཆན་འོག་ནས་འཁྱུད་དེ་སོག་ཕྱག་ཏུ་བསྐྱོལ་བའོ། །ཡུམ་ལ་ཐོད་  
སྐྱུ་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་དང་། མི་མགོ་སྐྱུ་པོ་ལྷ་བའི་དོ་ཤལ་དང་། ཐལ་ཆེན་མ་གཏོགས་  
པའི་མི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། སྐྱུ་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། གདུ་བྱ། སྐྱུ་རགས་ཏེ་རུས་པའི་ཕྱག་  
རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། ཞབས་གཡས་ནི་ཡབ་ཀྱི་ཞབས་གཡོན་དང་སྐྱུ་ཅིག་ཏུ་བརྒྱངས་པ།  
ཞབས་གཡོན་ཡབ་ཀྱི་བརྒྱ་གཡས་པའི་སྤྱིང་ནས་འཁྱུལ་ཏེ་འཁྱུད་པར་བསྐྱོམ་མོ། །རྩོག་  
བདུན་དང་། སྐྱུ་ཁྲུ་འཛིན་གསུང་ལ་ཡུམ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་། བཤད་  
རྒྱུ་རྩོག་གསུམ་དང་དག་ནག་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་གསུང་ལ་ཡུམ་ཡོད་པར་འབད་མེད་  
དུ་གྲུབ་པར་ཚད་ལྡན་དུ་མས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་ཡུམ་རྩོམ་རྩོམ་ལངས་མར་བྱེད་པ་ནི། ཨ་མོ་ལྷ་བརྒྱུ་མཛད་པའི་འདིགས་  
བྱེད་ལྷ་དགུ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལ་སྐྱབ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་འདིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་  
དུག་པ་ལ་ཡུམ་རྩོམ་རྩོམ་ལངས་མ་སྟོན་མོ་གི་ཐོད་འདྲིན་པས་འཇུག་པར་བཤད་པ་དེ་  
ཉིད་ལམ་འདྲིར་ཁ་བསྐྱར་སྟེ་ཡུམ་རྩོམ་རྩོམ་ལངས་མར་བྱེད་པར་གསུངས། ཡིག་ཆ་  
འགའ་ཞིག་ལས། ཡུམ་དེའི་དབྱལ་མཁུན་སྟེང་ལྟེ་གསང་གཙུག་རྒྱལ་ས་སུ་ཨོ་ཨུ་ཨུ་ཉི་  
སྐྱེད་རིམ་པར་བཀོད་པར་བཤད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་དུ་མར་མ་བཤད་ཅིང་སྐྱབ་ཐབས་  
སུ་ཡང་མ་བྱུང་བས་བཞག།

སྐྱབས་འདྲིར་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དུ་རུང་བའི་རྣམ་འགྲུལ་པ་ཡུམ་རྩོམ་གཉིས་ཀ་  
མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སྐྱབས་སུ། ལས་རྒྱ་བརྟེན་དུ་རུང་ཡང་། དུས་འདྲིར་ཡུམ་རྩོམ་  
གཉིས་ཀ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་སྐྱབ་པ་ལོ་པལ་ཆེར་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་  
རིགས་ཤིང་། ཡུམ་རྩོམ་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་ཚང་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མདོར་བུས་  
ལས། སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཚོ། །བུ་མོ་ཨུ་ཨུ་ལ་མཐོང་གའི་མདོག །མིག་ཡངས་དམ་  
པ་རྟེན་ནས་ནི། །མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ཡེགས་པར་བསྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།  
ཡུམ་རྩོམ་གཉིས་ཀའང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་རྒྱུངས་པ། དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ།  
འཇུག་པ་དང་འོ་བྱེད་པ་སོགས་འདོད་པའི་སྐྱ་ཅལ་ལ་སྐྱུངས་པ། ལྷའི་རྣམ་འགྲུལ་ཤིན་ཏུ་  
བརྟན་པ། བཟ་ཡིག་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱང་སེམས་ལྱིར་འཕོ་མེད་དུ་འདྲིན་ལུས་  
པ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྐྱར་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་  
མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚང་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲིའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བར་ལས་རྒྱ་བརྟེན་  
ན་ཉིས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་དུ་གའི་མདོན་འཇུག་ལས། རྣམ་འགྲུལ་མེད་  
པར་རྣམ་འགྲུལ་ཚོས། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་བཀོད་འགྱུར་དང་། །ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་

ཚུལ། །དུལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་  
ན་ཚངས་སྦྱོང་སྤང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག།

གལ་ཏེ་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བས་ལས་རྒྱ་  
བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་བབ་ན། སྐབས་འདིར་ལས་རྒྱ་བསང་སྤངས། ལྟོང་པའི་ངང་ལས་  
རྒྱ་ངམ་པོ་ལས་ཡུམ་རྩོམ་རྩོམ་ལངས་མར་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐྱེད། འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་  
ལྟར་མཁའ་གསང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་སོགས་བྱས་ཏེ། འདྲེ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྡན་པས་མན་དག་  
ཞལ་ཤེས་ལྟར་སྦྱོམས་འཇུག་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། འཛིན་རྟེན་པས་བའི་ཡུགས་དང་  
འདྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དུས་མཐའ་འདིར་ལས་རྒྱ་བསྟེན་དུ་རུང་བ་ནི་ཉིན་སྐར་  
ཚམ་ལས་མེད་པས་བདག་འདྲའི་ལས་དང་པོ་བ་པལ་ཆེ་བ་དག་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་  
ཡི་རྒྱལ་བསྟེན་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡི་རྒྱལ་དང་ལས་རྒྱལ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩོད་བད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་  
སྤང་ཞེན་བསལ་ཏེ་སྦྱོང་བར་སྤངས་ཏེ་འོད་དུ་ལྷུ་བ་ལས་ཡབ་རང་གི་གསང་གནས་རྩི་  
ཡིག་སྟོན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་བསམ། རྩི་དེ་ཡང་འོད་དུ་ལྷུ་བ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་པོ་ཅེ་སྦྱ་  
བའམ། ཡང་ན་སྤྱི་དབྱིབས་པོ་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ནང་རྩོམ་ཅེ་སྦྱ་བར་སྤང་བ་པན་ཚུན་  
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་བསྐྱིབས་པ་ཞིག་ཏུ་བསམ། ཉུགས་དེའི་ནོར་བུ་ནི་ཨོ་ལས་  
བྱུང་བར་མོས་ལ། རོར་བུ་དེའི་ནང་དུ་རྩོམ་ཅེ་སྦྱ་པའི་དབྱས་རྩི་སྦྱ་བྱ་ཁོང་གསང་  
ཚན་ཏེ་རེ་བར་སྤང་བའི་བྱ་ག་པཎ་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟེན་པས་དམ་པོར་བཀག་པར་  
བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་འོད་དུ་ལྷུ་བ་ལས་ལྷུང་མར་པོ་འམ། རྩི་ཡིག་  
དམར་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་བསམ། རྩི་ཡིག་དེ་ཡང་འོད་དུ་ལྷུ་བ་ལས་སྤྱི་དབྱིབས་རྩི་གའི་  
དབྱིབས་ལ་ནང་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སྐབས་སྦྱོང་གི་རྣམ་པ་ཚན་དུ་གྱུར་བར་



བསམ་མཉམས་སྒྲིབ་གི་རྣམ་པ་ཅན་དེའི་ནང་དུ་ལྷན་ལས་བྱུང་བའི་ཟེུ་འགྲུ་སེར་པོའི་  
དབྱུང་སྐྱེ་ཏེ་བར་སྒྲིབ་བའི་བྱ་ག་པར་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྐྱེད་བསམ་སྒྲིབ་ལྟར་དམ་  
པོར་བཀག་པར་བསམ་ཞིང་པར་ཡིག་དེ་གཉིས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གསལ་སྒྲིབ་བརྟན་པོ་  
ཡག་པོར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། ཡབ་ཀྱི་ལོར་བུའི་ཅེར་ཚོའི་ཀྱིས་མཚན་པ་དང་ཡུམ་ཀྱི་  
བསྐྱེད་ཟེུ་འགྲུ་ལ་ལྷན་ས་མཚན་པར་བཤད། དེ་རྗེས། འཇུང་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་  
དུ་མ་དང་བཅས་བསམ། ཡབ་ཡུམ་པན་ཚུན་རྗེས་སྐྱེ་ཆགས་པར་མོས་ཏེ། ཚོའི་སྐྱེ་ཏེ་སྐྱེ་ག་  
ཏེ་ཨ་ཅུ་རྒྱ་ག་ཏེ་བརྗེས་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་གོ་ཉེ། ཞེས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བརྗེད་ནས་སྐྱེ་བས་  
དོན་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སྐྱེ་ཆགས་པའི་རྗེ་རྗེ་བདག་ཉིད་པའོ།།  
ཞེས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ། རང་ཡབ་ཡུམ་ལྟར་གསལ་བར་དམིགས་པ་  
སྤེའི་འདུ་ཤེས། མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་ཏེ་པར་ཡིག་བསྐྱོམ་པ་སྐྱེ་བའི་འདུ་  
ཤེས། ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྐྱེ་བའི་བསམ་པ་  
ཚོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྷན་པས་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པར་མོས་ལ།  
རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དགའ་བ་ནས་བརྟེན་ཏེ། བྱང་སེམས་སྐྱེ་བོ་ནས་རིམ་པར་པབ་པས་  
ཕྱིར་མ་འཕོས་པར་བཟུང་བས་དགའ་བ་བཞི་བྱངས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་དུས་སྐུ།  
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྐྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་  
ཡུལ་སྐྱོང་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་དུ་བྱུང་བ་དེ་དཔོ་སྐྱེ་བའི་བདེ་སྐྱོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་  
དེ་འཛིན་ལ་མཉམས་པར་བཞག་པར་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་ཅུས་སྐྱེ་བསྐྱོམ་མོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱེར་དུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་  
སྐྱོང་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གོང་གི་སྐྱེ་བའི་དོན་ནི། ཚོའི་ལོར་དུ་བཤད་ཟིན། སྐྱེ་



འི་ཐམས་ཅད། ཉ་ཐ་མི་དེ་བཞིན། ཨ་ག་ཉ་མི་གཤེགས་པ། ཨ་བུ་མི་རྗེས་སྟུ། རྩ་ག་ཉ་མི་  
ཆགས་པ། བརྗེ་མི་དོ་རྗེ། སྤ་ལྷ་མ་མི་རང་བཞིན། ལྷ་ལྷ་ཀོ་མི་བདག་ཉིད། ཨ་ཉི་མི་རའོ་  
ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་གོང་གི་ཨ་ག་ཉའི་ཨ་མི་ཐའི་ཨ་དང་མཚུངས་འདྲ་བུས་པས་ཨ་ཕྱིས་  
ནས་སྤ་རིང་པོར་གྱུར། ཨ་ཉི་གི་ཨ་མི་ཀོའི་རྗེས་སྟུ་བྱུང་བས་སྤ་ཉར་སོང་ནས་ཉི་ལུས་  
སོ། །དེ་དག་འི་ཉེ་གོ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ལུ་མ་དང་སྐྱེད་བའི་དགོས་པ་འི། ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་ཉེ་བདེ་སྐྱོང་དབྱེར་  
མེད་དུ་སྐྱོར་བའི་ཆེད་དུ་དང་། ཉེན་དང་བཉེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱོང་ཡེ་  
ཤེས་དེའི་ནམ་རོལ་དུ་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་དང་། རྒྱུད་སྤེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་ལས་  
འདས་པའི་འཁོར་བའི་ཅ་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་  
དུ་དང་། དེས་རྒྱུད་སྤེན་པར་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་སྐབས་སྟུ་ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་བསྐྱེན་པ་  
ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྐྱོང་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་སྤེན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་  
གསུངས། དེ་དག་གི་མཚོན་དོན་འི། ལུ་མ་དང་སྐྱོར་བས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་  
ལ་བཉེན་ནས་བདེ་བ་དེས་སྐྱོང་ཉིད་མཛོན་སྟུ་ལུ་མ་ཤིང་དེ་ལ་བཉེན་ནས་རྒྱང་འདུག་  
གི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་མཚོན། རྩི་དང་ལྷ་ལེག་གིས་ཡབ་ལུ་མ་གྱི་ཁམས་  
དཀར་དམར་གཉིས་མཚོན། ཡབ་གྱི་གསང་གནས་རྩོ་རྩོ་ཅེ་ལྷ་པར་བསྐྱོམས་པས་ཡབ་  
གྱི་འོར་བུའི་དབུས་གྱི་ཅ་འདབ་བཞི་རྩི་ཉི་དང་བཅས་པ་མཚོན། ལུ་མ་གྱི་གསང་གནས་  
པད་འདབ་བརྒྱད་པར་བསྐྱོམས་པས་ལུ་མ་གྱི་གསང་གནས་གྱི་ནང་གི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་  
མཚོན། བཟ་ཡིག་སེར་པོ་གཉིས་གྱིས་ཡབ་ལུ་མ་གཉིས་ཀའི་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུང་སེར་  
པོ་མཚོན། བཟ་ཡིག་གཉིས་གྱིས་བཟ་གཉིས་བཀག་པར་བསྐྱོམས་པས། ཐུར་སེལ་  
གྱི་རྒྱུང་བཅེངས་པ་ལ་བཉེན་ནས་ཐེག་ལེ་སྤེ་རོལ་དུ་མི་འཕོ་བར་གནས་པ་མཚོན་པའོ། །

རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ནི་དང་པོ་སྐྱོར་བ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གཉིས་གང་ལ་སྐྱུན་ཡུང་རུང་བར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། འདིར་དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ས་བཅད་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པར་བྱས་ཏེ་བཤད། དེས་ན་འདི་ཡན་ཚད་དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཚོག་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་བསྐྱོམ་དགོས་པས་དང་པོ་ཞེས་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་སྐྱོར་བའི་ནལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ན་སྐྱོར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ཞེས་པ་ནས་ཨ་ཅུ་རྩ་ག་ཇ་བཟོ་སྐྱུ་རྩུ་མ་ལྷན་ཀོ་ཉུ་ཉ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱོས་ཏེ་མཛད་པ་མཛད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ། སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱུ་གསུང་ལུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱུར་རྒྱས་གདབ་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱོས་ཏེ་མཛད་པ་མཛད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་འགོད་ཚུལ་ནི། གསང་འདུས་ལྟ་བུ་ལ་སྐོ་བདུན་དང་འཛིགས་བྱེད་འདི་ལ་སྐོ་ལྷ་ལྷན་གྱིས་བྱ་བར་བཤད་པ་ལས། སྐོ་བདུན་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐོ། ལྷིར་སྐོས་པའི་སྐོ། ལྷི་སྐོས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་པའི་སྐོ། ལྷུལ་བ་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བའི་སྐོ། ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་སྐོ། རིགས་བདག་གི་བྱང་ལེམས་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་བའི་སྐོ། རང་རང་གི་གནས་སུ་འགོད་པའི་སྐོ་སྟེ་བདུན་འོ། །

སྐོ་ལྷ་ནི། ལོང་གི་སྐོ་བདུན་ལས་ལྷ་བ་དང་རྣམ་པ་དོར་བའི་ལྷག་མ་ལྷ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ལུགས་ཀའི་རྩི་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ལྷས་ཞེས་པ་ནས་མིའི་ཐོད་པ་བདུད་

ཅིས་གང་བ་བཞིན་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་བ་བསྐྱེད་པའི་སྐོ། རྫོང་རྫོང་སོགས་  
རང་རང་གི་འབྲིན་སྐྱགས་བརྗོད་བ་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས་ཞེས་པའི་བར་ནི་ཕྱིར་སྐྱོས་པའི་སྐོ།  
ཕྱོགས་བརྒྱུར་གཤེགས། ཞེས་བ་ནས་བཞོད་ཅེས་བ་དང་སྐྱེད་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་བར་ནི་  
སྐྱི་སྐྱོས་ཀྱི་མཛད་བ་མཛད་པའི་སྐོ། གཅིག་ཏུ་འདུས་ཞེས་བ་ནི་སྐྱུལ་བ་རྣམས་གཅིག་  
ཏུ་འདུ་བའི་སྐོ། ཐེམ་བར་གྱུར་ཅེས་བ་དང་གདན་ལ་འཁོད་ཅེས་བ་ལྟ་བུ་ནི་རང་རང་གི་  
གནས་སུ་འགོད་པའི་སྐོ། རྩེ་ལྷ་བྱ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་བསྐྲོམ་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གི་སྐྱགས་ཀའི་རྫོང་ཡིག་གི་འོད་  
ཟེར་ལྷགས་གྱུར་ཞེས་བ་ནས། དམ་ཚིག་གི་གཞུང་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་བར་གྱུར། ཅེས་  
པའི་བར་སྐྱུབ་ཐབས་སུ་བཤད་བ་ལྟར་བསྐྲོམ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་འཛིགས་ཀྱི་དྲ་  
ཡབ་ཡུམ་སྐྱོམས་བར་ཞུགས་པའི་སྐྱོར་མཚོམས་དང་སྐྱགས་ཀའི་རྫོང་ལས་བདེ་བ་ཆེན་  
པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་སྐྱོན་པོའམ་དམར་པོ་སྐྱགས་གྱུ་ལྟ་བུས་སྐྱེད་འོག་ཕྱོགས་  
མཚོམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁའ་ལ་ཁྲུབ་བར་སྐྱོས་ཏེ། ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་  
བཅས་ཐམས་ཅད་འཛིགས་ཀྱི་དྲ་བས་བྱའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་མའི་རྣམ་པར་བཀྲུག་པའམ། ཡང་  
ན། བརྒྱ་གསུམ་མའམ། གཙོ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱུན་པར་ཏེ་རང་གི་རྩ་ཞུས་ནས་  
ཞུགས་བར་བསམ། འབྲས་བུའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་ནི། གཙོ་པོ་འཛིགས་ཀྱི་དྲ་ཞུག་ཡོངས་  
ཚོགས། དེའི་ཕྱོགས་བཞིན་རྗོ་རྗོ་མགོ་པོ། རྗོ་རྗོ་ལག་པ། རྗོ་རྗོ་རྒྱ་མ། རྗོ་རྗོ་རྒྱ་མ།  
མཚོམས་བཞིན་རྗོ་རྗོ་ཐོད་བ་མ། རྗོ་རྗོ་ཐོད་ཚལ་མ། རྗོ་རྗོ་དུར་ཁོད་ཀྱི་རས་མ། རྗོ་རྗོ་  
མདུང་ཅེར་བསྐྱོན་མ། དེའི་ཕྱི་རོལ་འདུ་རྗོ་རྗོ་གྱི་གྱུག་རྗོ་རྗོ་མཚོན་ཅེ་གཅིག་པ། རྗོ་  
རྗོ་གཏུན་ཤིང་། རྗོ་རྗོ་རྩེ་གྱི། རྗོ་རྗོ་ཀ་ཏུ་ཡ། རྗོ་རྗོ་སྐྱགས་གྱུ། རྗོ་རྗོ་མ་ཏེ། རྗོ་རྗོ་བ་སྐྱེད་  
བརྒྱུད་དང་། རྗོ་རྗོ་རྗོ་རྗོ་ལ། རྗོ་རྗོ་མདའ། རྗོ་རྗོ་དབྱུག་པ། རྗོ་རྗོ་ཁ་རྩྭ་ཀ། རྗོ་རྗོ་མཚོན་

ཆའི་འཁོར་ལོ། རྗེ་ཞགས་པ། རྗེ་པག་རྗེ་ཤོང་བྱ་བརྒྱད་དང་། ལུབ་ཏུ་རྗེ་རྗེ་རྗེ།  
རྗེ་ཅང་ཉེས། རྗེ་ལུབ། རྗེ་གཞུ། རྗེ་འིལ་བྱ། རྗེ་རྒྱང་རས། རྗེ་རྗེ་མོང་། རྗེ་  
བྱི་བརྒྱད་དང་། བྱང་དུ་རྗེ་རྗེ་སྤྲིགས་མཛུབ། རྗེ་རྗེ་འཕན་ཅེ་གསུམ་པ། རྗེ་རྗེ་སྤང་སྤྲུགས། རྗེ་  
རྗེ་མོ་པ། རྗེ་རྗེ་མཛུབ། རྗེ་རྗེ་མེ་ཐབ། རྗེ་རྗེ་ལུག་རྗེ་རྗེ་མ་བརྒྱད་དང་། སྐྱོ་བཞི་ལ་རྗེ་རྗེ་བྱ་  
ལོད། རྗེ་རྗེ་ལུག་པ། རྗེ་རྗེ་བྱ་རོག་རྗེ་རྗེ་ལེ་ཙོ་བཞི་དང་། མཚམས་བཞིར་རྗེ་རྗེ་བྱ་ཆེན།  
རྗེ་རྗེ་ལྷ། རྗེ་རྗེ་བྱིམ་བྱ། རྗེ་རྗེ་བཞད་པ་བཞི་སྟེ་ཞེ་དགུའོ།།

དེ་དག་གི་སྐྱུ་མདོག་སྤྲུག་མཚན་ནི། གཙོ་བོ་འཛིགས་བྱེད་གོང་འབྲེལ་ཞིང་། འཁོར་  
ཞེ་བརྒྱད་ནི། ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ག་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན། ཞལ་གཅིག་སྤྲུག་གཉིས་  
པ། གཡས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་མིང་དང་མཐུན་པའི་སྤྲུག་མཚན་འཛིན་ཅིང་།  
གཡོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་པའོ། །ཞལ་དུ་བརྒྱབ་པའི་སྐྱེ་དེ་དག་སྤྲུགས་ཀར་  
སྤེལས་པ་ན་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ལྷན་ནས་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་གྱུར་  
པར་བསམ། ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་བརྒྱུད་དེ་ཤར་ཡིག་གི་རྒྱར་ཅུང་ཟད་སྤེལ་བའི་  
མཚམས་ནས་ཐོན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཀྱང་དུ་ལྷགས་པར་བསམ། ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཤར་ཡིག་  
གི་རྒྱར་གྱང་ཅུང་ཟད་སྤེལ་ནས་ཡར་ཐོང་ནས། ཡུམ་གྱི་ཐིག་ལེ་དང་འབྲེལ་གྱིང་སྤྲུགས་ཀར་  
སྤེལས་པ་ན། ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར་པར་བསམ། ཆ་གཅིག་ནི་རྒྱ་ཡིག་དཀར་  
པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། རྒྱ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་གྱུ་བཞི་སྐོ་  
བཞི་པ་སོགས་གོང་དུ་བཞད་པ་སྐྱར་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་གདན་དང་བཅས་  
པ། ཤར་སྐོ་ཡབ་རང་ལ་བསྟན་པ། ཆེ་ཆུང་རང་གི་སྐོ་དང་འཚམ་པའམ། ཡུམ་གྱི་སྐོ་བ་  
ཆུང་དུར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསྐོ་ལ།

དེ་ཡང་ཁབ་མིག་ཆུང་དུའི་ནང་ནས་བསྐྱས་པས། རི་ཆེན་པོ་ཡང་མཐོང་བུས་པ་

ལྷ་བྱས་དཔེར་བྱས་ཉེ་བསྐྱོམ་ན་སྐྱོར་འཆར་བདེ་བར་གསུངས། དེ་ཡང་བྱུང་འཇུག་གི་  
གོ་འཕང་ཐོབ་ན་རྩལ་སྤར་བ་གཅིག་གི་སྐྱེད་དུ་ཡང་སྤྱོད་པ་བཅུའི་འདྲིལ་ཏེན་ཁམས་ཀྱི་  
རྩལ་སྐྱེད་དང་མཉམ་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་གནས་པར་སྐྱོན་གྱིང་། དེ་དག་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་  
གཅིག་གོ་ས་མི་ཁྱེད་པར་སོ་སོར་སྤྱང་བྱས་པར་གསུངས་པས། ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་  
ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབས་འདེར་ཡུལ་གྱི་སྟོ་བ་རྒྱུད་དུའི་ནང་དུ་གཞུང་ཡམས་  
ཁང་སྟོང་གསུམ་ལྟར་ཆེ་བ་ཞིག་མོས་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་གྱུར་བསྐྱོམ་ན། འབྲས་བུའི་ཡོན་  
ཏན་དེ་དག་བདེ་སྐྱབ་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཁྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ལོ།

དེ་སྟེར་ཡུལ་གྱི་སྟོ་བར་གཞུང་ཡམས་ཁང་དང་། གཞུང་ཡམས་ཁང་གི་ནང་དུ་གདན་  
བཅུ་བདུན་ཚོན་གཉིས་གསལ་བཏབ་ཇེས། སྤར་གྱི་ཐིག་ལེ་ཆ་གཅིག་ཅི་གདན་དེ་རྣམས་  
གྱི་སྐྱེད་དུ་ཆ་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ཐིག་ལེ་དེ་དག་ལས་སྟོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི།  
སྐྱབས་འདེར་ཚོ་ག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས། ཚོ་ག་གསུམ་ནི། ས་བོན་བསྐྱེད་  
པ། ལྷ་མཚན་བསྐྱེད་པ། སྐྱ་ཡོངས་རྩོགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། སྤར་གྱི་ཐིག་ལེ་ཆ་བཅུ་  
བདུན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ས་བོན་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ས་བོན་  
བཅུ་བདུན་ནི་དབུས་སུ་རྩྭ་ཡིག་སྟོན་པོ། འཕར་གྱི་རེའུ་མིག་གི་ནང་དུ་ཞེ་ཡིག་དཀར་པོ།  
སྟོར་མ་ཡིག་སེར་པོ། ལུབ་རྩ་མེ་ཡིག་དམར་པོ། ལྷང་དུ་ད་ཡིག་ལྷང་ལ། འཕར་སྟོར་ཡ་  
ཡིག་སྟོན་པོ། ལྟོ་སྟོར་ཅ་ཡིག་དཀར་པོ། ལུབ་སྟོར་ནི་ཡིག་དམར་པོ། ལྷང་སྟོར་ར་ཡིག་  
ལྷང་ལ། འཕར་སྟོར་རེའུ་མིག་རྩ་ཅ་ཡིག་དཀར་པོ། ལྟོ་ལུབ་རྩ་ས་ཡིག་སྟོན་པོ། ལུབ་ལྷང་  
དུ་དོ་ཡིག་དམར་པོ། ལྷང་འཕར་དུ་ཅུ་ཡིག་ལྷང་ལ། འཕར་སྟོར་རེའུ་མིག་གི་སྤྱི་རོལ་རྩ་ཁ་  
ཡིག་དཀར་པོ། ལྟོ་ལུབ་རྩ་ཡོ་ཡིག་དཀར་པོ། ལུབ་ལྷང་དུ་ནི་ཡིག་དཀར་པོ། ལྷང་འཕར་  
དུ་ར་ཡིག་དཀར་པོ་རྣམས་གྲེན་དུ་འགྲེང་བའོ།

དེ་འདྲའི་ས་བོན་བརྟུ་བདུན་གྱི་སྲ་མ་བརྟུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། ལྷག་  
 མཚན་བརྟུ་གསུམ་དུ་གྱུར་བར་བསམ། ལྷག་མཚན་བརྟུ་གསུམ་ནི། དབུས་སུ་ཁོ་བོའི་  
 རྩོམ་སྲོན་པོ་ཅེ་སྲ་བ་གྲུབ་འགྲུང་གི་སྟེ་བར་སྟེ་ཡིག་སྲོན་པོས་མཚན་བ། འཤར་གྱི་རེའུ་  
 མིག་ཏུ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་སྟེ་བར་སྟེ་ཡིག་དཀར་པོས་མཚན་བ། ལྟོར་  
 རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ་ཆ་དགུ་པའི་དབུས་སུ་མ་ཡིག་སེར་པོས་མཚན་བ། ལུབ་ཏུ་བརྒྱ་དམར་  
 པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའམ་འདབ་མ་བརྟུ་ལྷག་པའི་སྟེ་བར་མེ་ཡིག་དམར་པོས་མཚན་བ།  
 ལྲང་དུ་རལ་གྱི་ལྲང་ཁུ་སོ་གཉིས་པའི་ཡུ་བའི་སྟེང་མཚམས་སུ་ད་ཡིག་ལྲང་ཁུས་མཚན་  
 བ། འཤར་སྟོར་སོ་བ་སྲོན་པོ་རྩ་ཉི་ལྷུ་པ་ནི་རྩོ་རྩོ་ཅེ་སྲ་བ་རྒྱ་གམ་དུ་བྱས་པའི་སྲོགས་  
 གཅིག་གི་དབུས་རྩ་ནས་ཡུ་བ་སོན་པའི་སོ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡ་ཡིག་སྲོན་པོས་མཚན་  
 བ། ལྟོ་སྟོར་དབུག་པ་དཀར་པོ་རྩོ་རྩོ་སྟེང་པའི་ཅེ་མོ་ཅན་ལ་ཅ་ཡིག་དཀར་པོས་མཚན་  
 བ། ལུབ་སྟོར་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྟེ་བར་ནི་ཡིག་དམར་པོས་མཚན་བ།  
 ལྲང་སྟོར་རལ་གྱི་ལྲང་ཁུ་སོ་གཉིས་མ་ར་ཡིག་ལྲང་ཁུས་མཚན་བ། འཤར་སྟོར་རེའུ་མིག་  
 ཏུ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་ཇ་ཡིག་དཀར་པོས་མཚན་བ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་རྩོ་རྩོ་  
 སྲོན་པོ་ཅེ་སྲ་བ་ས་ཡིག་སྲོན་པོས་མཚན་བ། ལུབ་ལྲང་དུ་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་  
 པ་དོ་ཡིག་དམར་པོས་མཚན་བ། ལྲང་འཤར་དུ་རལ་གྱི་ལྲང་ཁུ་སོ་གཉིས་མ་ར་ཡིག་ལྲང་  
 ཁུས་མཚན་བ། ལྷག་མཚན་བརྟུ་གསུམ་དེ་དག་ལས་རང་རང་གི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ལྷག་  
 མཚན་ཚུང་དུའི་འོད་ཟེར་དང་། ཉ་ལོ་ནི་རའི་ཡི་གེ་བཞི་ལས་ཐོད་པ་ཚུང་དུའི་དབྱིབས་  
 ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱིར་འགྲོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང་། ཚུར་  
 འདུས་པས་རང་རང་གི་སྟོ་གཞི་ལ་སྤེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ། དེ་འདྲའི་ལྷག་མཚན་  
 བརྟུ་གསུམ་ཉ་ལོ་ནི་རའི་ཡི་གེ་བཞི་དང་བཅས་པ་བརྟུ་བདུན་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས།



ལྷ་བརྟུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ། བརྟུ་བདུན་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བསམ་ལ་རིམ་གྱིས་མངོན་ཉོག་ས་ལྷར་གསལ་གདབ་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྷར་གཙོ་བོ་འཛིགས་བྱེད་ལ་འཁོར་བརྟུ་གཉིས་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བརྟུ་དྲུག་གིས་བསྐོར་བའི་ཁྱད་ས་ནི། བཤད་རྒྱུད་ཉོག་གསུམ་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་འཆད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། སོ་ན་ལྷོ་གཉིས་ཀས། ཡི་གེ་སྟེ་ནི་གཉི་ལྷག་བརྗོད། །ཡི་གེ་མ་ནི་སྤ་མར་གསུངས། །མེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རིམ་བཞིན་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྷར། དམ་ནག་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལྷ་བརྟུ་གཉིས་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པས་བསྐོར་བར་བཤད་དོ།།

དེ་ལྷར་ལྷ་བརྟུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བརྟུ་བདུན་པོ་ཡུམ་གྱི་སྟོ་བའི་ནང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བསྐོས་ས་རྗེས། མངོན་ཉོག་ས་ལྷར་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། དབུས་གྱི་གདན་ལ་དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྗོགས་ཡུམ་དང་བཅས་པ། ཡུམ་ཡབ་ལས་ཅུང་ཟད་ཅུང་བ། སྐྱ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་སྤར་དང་འབྲ་བར་བསྐོས་ཞིང་། ཁྱད་པར་ནི་སྤྱགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་གཉིས་དོར་བའོ།། འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གསལ་གདབ་ཚུལ་ནི། ཤར་གྱི་རེ་བྱ་མིག་ཏུ། གཉི་ལྷག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ། ཅ་ཞལ་དཀར། གཡས་ཞལ་སྟོ། གཡོན་ཞལ་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཅན། ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་གྱི་གཡས་པས་གྱི་གྲུག་དང་། གཡོན་པས་ཐོད་ཁྱག་བཟུང་སྟེ་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ། རང་འདྲའི་ཡུམ་ཞེས་པ་ནི་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་སྐྱ་མདོག་ཕྱག་མཚན་རྒྱན་པལ་ཆེར་རང་རང་གི་ཡབ་དང་འབྲ་བའོ། །ཕྱག་ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་པ་ན་འཁོར་པོ་དཀར་པོ་རྩེབས་བརྒྱད་པ། གསུམ་པ་ན་རལ་གྱི་



སོ་གཉིས་མ། ཡུལ་ལྷག་མ་གཡོན་གྱི་གཉིས་པ་ན་ལོར་བྱ་ཆ་དགུ་པ། གསུམ་པ་ན་བརྒྱ་  
འདབ་བརྒྱད་པ་འདྲིན་པ། ཡབ་གྱི་ཞབས་གཉིས་གཡམས་བསྐྱུམས་གཡོན་བརྒྱདས། ཡུམ་  
གྱི་ཞབས་གཡམས་བརྒྱདས་ཤིང་། གཡོན་པས་ཡབ་གྱི་བརྒྱ་གཡམས་པའི་སྤྲིང་ནས་འབྲིལ་  
ཉེ་འཁྱུད་པར་བསྐྱོམ་མོ།།

དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོའི་རེ་ཕྱི་གཏུ་སེར་སྐྱ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། ཏུབ་གྱི་རེ་ཕྱི་མིག་ཏུ་  
འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། ཡུང་གི་རེ་ཕྱི་མིག་ཏུ་སྐྱ་གཏོག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད།  
ཤར་སྐྱོར་ཐོ་བ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། སྟོ་སྐྱོར་དབྱུག་པ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། ཏུབ་སྐྱོར་  
བརྒྱ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། ཡུང་སྐྱོར་རལ་གྱི་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། དེ་བདུན་གའང་ཞལ་  
ཕྱག་མདོག་ཕྱག་མཚན་རང་རང་གི་མདོན་རྟོགས་སྟུང་དང་། རང་འདྲའི་ཡུམ་དང་བཅས་  
པ། ཞལ་ཕྱག་གི་ཤོ་རིམ་ཕྱག་མཚན་འདྲིན་ཚུལ་སོགས་ཤོང་གི་རིགས་འགྲོས་གྱིས་  
ཤེས་པར་བྱས་ཉེ་བསྐྱོམ། ཡབ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡུང་དབྱེ་རེ་རེ་ལ་ཐོད་སྐྱུལ་སྟེ་  
སྟུང་བརྒྱན་པ། མགུལ་ནས་མི་མགོ་རྒྱོན་པ་སྟེ་བརྒྱའི་དོ་ཤལ་འཕྱུང་བ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་  
དམར་པ་རྒྱུམ་པའི་སྟུན་གསུམ་གསུམ་སྟོག་སྟུང་འཁྱུག་པ། མཆེ་བ་རྒྱོན་པོ་བཞི་བཞི་  
གཅིགས་པ། ལྷགས་དམར་པོ་རྣམས་པར་བྱིལ་བ། བདུད་དང་བཤེགས་ཐམས་ཅད་སྟེག་  
པར་བྱེད་པའི་མའི་འོད་ཟེར་སྟོགས་བརྒྱར་འཕྲོ་བ། ཏུས་པའི་འཁོར་ལོ། རྩ་ཆ། མགུལ་  
རྒྱ། གདུ་བྱ། སྐར་པགས། ཐལ་ཆེན་ཉེ་ཏུས་རྒྱན་བྱུག་གིས་བརྒྱན་པ། ལྷ་མཐའ་ཡས་  
སྟོན་པོ་སྟུང་གཞུགས་ཅན་གྱིས་དབྱེ་སྐྱོབ་བཅེངས་པ། དེ་བཞིན་ཏུ་འདོག་པོ་དམར་པོས་  
ན་རྒྱ། རིགས་སྟུན་ཁོས་དབྱུང་རྒྱ། ཏུང་སྐྱོང་སེར་པོས་ལག་གདུབ། བརྒྱ་དཀར་  
པོས་མགུལ་རྒྱ། སྟོབས་རྒྱ་ལྷང་ཁུས་མཚོད་ཤིང་ཐོགས། ལོར་རྒྱས་གྱི་བྱ་བདུད་ཅིའི་  
ཁ་དོག་སྟེ་བྱ་སྟེ་དཀར་པོས་སྐར་པགས། བརྒྱ་ཆེན་པོ་དཀར་པོས་ཞབས་གདུབ་བྱས་པ་

སྡེ་སྐྱ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། རྒྱན་གྱི་སྐྱ་བརྒྱད་དེ་དག་གི་ཁ་ནས་ཕྱད་ཅེས་པའི་  
སྐྱ་སྐྱོག་ཅིང་། ཁ་ནང་ནས་སྡེ་གཉིས་སྐྱོག་ལྟར་གཡོ་བ། དུག་གི་ཁ་རྒྱངས་ན་ལུན་ལྟར་  
འཕྲིབས་པ། མཆེ་བ་དུག་ལྟན་གཅིགས་པའོ། །སྐྱལ་རྒྱན་དེ་དག་ཡུམ་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་  
པར་ལྷང་སྐྱ་རིམ་པོ་ཆེའི་ཟེན་མོ་ལས་གསུངས། སྐྱབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་སྐྱ་  
མ་གསུངས་སོ།།

ཡབ་བརྒྱད་དེ་དག་ལ་འཁྱུད་པའི་ཡུམ་བརྒྱད་ནི། ཐལ་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་རུས་  
རྒྱན་ལྗས་བརྒྱན་པ། ཐོད་སྐྱམ་ལྗའི་དབྱ་རྒྱན་དང་། མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན་  
ནོ། །རང་རང་གི་ཡབ་ལས་སྐྱ་རྒྱང་བྱང་ཆུང་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམ་སོ། །རང་གི་ཤར་སྡོའི་རེའུ་  
མིག་ཏུ། ཅ་ཅི་ཀ་དཀར་མོ་སྐྱ་ཤ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེམ་ཞིང་དག་ཏུ་ཁོས་པ། ལྷོ་རུབ་ཀྱི་རེའུ་མིག་  
ཏུ་པག་མོ་སྐྱོན་མོ་གཡོན་ཞལ་པག་གདོང་ཅན། སྐྱ་སྐྱོམ་ཞིང་སྐྱང་ལ་གསུས་པ་འཕྱང་  
བ། ལུབ་བྱང་གི་རེའུ་མིག་ཏུ་དབྱངས་ཅན་མ་དམར་མོ་ཞི་ཞིང་འཇུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན།  
བྱང་ཤར་ཀྱི་རེའུ་མིག་ཏུ་གོ་རྗེ་ལྷང་ཁྱ་སྐྱོམ་ཞིང་སྐྱང་ལ་གསུས་པ་འཕྱང་བ། ཡུམ་བཞི་  
དེ་དག་གདན་གྱི་སྡེང་དུ་ཆུར་བལྟས་ཏེ་འཁོད་པ་ལ་ཡབ་བཞི་པར་བལྟས་ཏེ་འཁྱུད་པ།  
ཡུམ་བཞིའི་སྐྱག་མདོག་གི་གོ་རིམ་དང་སྐྱག་མཚན་འཛིན་ཚུལ་སོགས་མདོན་རྟོགས་  
ལྟར་གོང་གི་རིགས་འགྲོས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། ཡུམ་བཞི་གའང་ཐོད་སྐྱམ་ལྗའི་དབྱ་རྒྱན་  
དང་། སྐྱམ་པོ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། ཐལ་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱག་རྒྱ་ལྗས་བརྒྱན་པ།  
མའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་དབྱས་ན་གཡས་བསྐྱམས་གཡོན་བརྒྱངས་པའི་སྐྱབས་  
ཀྱིས་བཞུགས་པ། དེ་དག་ལ་འཁྱུད་པའི་ཡབ་བཞིའི་མདོག་དང་ཞལ་སྐྱག་སྐྱག་མཚན་  
སོགས་རང་རང་གི་ཡུམ་དང་འབྲེ་ཞིང་། བཞུགས་སྐྱབས་ཞབས་གཡས་བརྒྱངས་པ་དང་།  
ཞབས་གཡོན་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་གཡས་པའི་སྡེང་ནས་འབྲིལ་བ། རྒྱན་གྱི་བྱང་པར་ལ་དོ་ཤལ་

ནི་མགོ་རྫོལ་དང་། རུས་རྒྱན་དུག་ཚང་མས་བརྒྱན་བའོ། །འཁོར་ལྷ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱ་  
རྣམས་ནི་གཙོ་བོའི་ལྷ་བའི་ཐད་ཅམ་དུ་སླེབ་པ། ཡབ་དབྱའི་ཡུམ་ནི་རང་རང་གི་ཡབ་  
ལས་ཅུང་ཟད་ཚུང་བ། ཡུམ་བཞིའི་ཡབ་ནི་རང་རང་གི་ཡུམ་ལས་ཅུང་ཟད་ཆེའོ། །འཁོར་  
བཅུ་གཉིས་འོའི་ཞལ་གཙོ་བོ་ལ་ཕྱོགས་བར་བསྐྱོམ་མོ། །ཡུམ་བཞིའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲ་  
བཞིའི་གདན་ཀྱི་སྟེང་དུ་མིའི་ཐོད་པ་དཀར་པོ་བདུད་ཅིས་གང་བ་བཞི་གསལ་བཏབ་ཅིང་  
བསྐྱོམ་བར་བྱའོ། །འཁོར་ལྷ་དང་ཐོད་པ་བཞི་དེ་དག་ལའང་རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་མ་ཡིན་  
བར་རང་ཉིད་དེ་དང་དེར་གྱུར་སྐྱམ་བའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་བོ་བྱ་དགོས་སོ། །

སྤྱིར་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ཡུམ་བཅུ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཉེར་དུག་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་བཅུ་  
གསུམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཡབ་དབྱའི་ཡུམ་རྣམས་ཙ་ཙེ་སོགས་ཡུམ་བཞི་དང་དོན་གཅིག་  
པ་དང་། ཡུམ་བཞིའི་ཡབ་རྣམས་གཉི་ལྷག་གཞིན་རྗེའི་གཞེད་སོགས་བཞི་དང་དོན་  
གཅིག་པས་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ཡང་རྗེ་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། གཉི་ལྷག་  
གཞིན་རྗེའི་གཞེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་ཐོ་བ་གཞིན་རྗེའི་གཞེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས་ནི་ཙ་ཙེ་ག་དང་  
དོན་གཅིག་སེར་སྐྱ་གཞིན་རྗེའི་གཞེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་དབྱུག་པ་གཞིན་རྗེའི་གཞེད་ཀྱི་ཡུམ་  
དང་། གཙོ་བོའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གསུམ་ནི་པག་མོ་དང་དོན་གཅིག་འདོད་ཆགས་  
གཞིན་རྗེའི་གཞེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་པརྒྱ་གཞིན་རྗེའི་གཞེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས་ནི་དབྱངས་ཅན་  
མ་དང་དོན་གཅིག་སྐྱུ་དོག་གཞིན་རྗེའི་གཞེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་རལ་གྱི་གཞིན་རྗེའི་གཞེད་  
ཀྱི་ཡུམ་གཉིས་གོ་རྗེ་དང་དོན་གཅིག་དེ་བཞིན་དུ་ཙ་ཙེ་གའི་ཡབ་ནི་གཉི་ལྷག་གཞིན་  
རྗེའི་གཞེད་དང་དོན་གཅིག་པག་མོའི་ཡབ་ནི་སེར་སྐྱ་གཞིན་རྗེའི་གཞེད་དང་དོན་གཅིག་  
དབྱངས་ཅན་མའི་ཡབ་ནི་འདོད་ཆགས་གཞིན་རྗེའི་གཞེད་དང་དོན་གཅིག་གོ་རྗེའི་ཡབ་  
ནི་སྐྱུ་དོག་གཞིན་རྗེའི་གཞེད་དང་དོན་གཅིག་པར་གསུངས། ཡང་གདན་ལུང་རེ་རེའི་

སྤྱི་ལ་ས་པོ་ན་དང་སྤྱི་ལ་མཚོན་གཉིས་ལས་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་ལྷོ་བསྐྱེད་ལས་ལྷ་བཅུ་གསུམ་  
དུ་བྱེད་པར་ཡང་གསུངས།

གཉི་ལྷ་གསུམ་གསུམ་རྗེའི་གསལ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཉི་ལྷ་གསུམ་པར་དག་  
པའི་ཆ་ནས་གཉི་ལྷ་གསུམ་གསུམ་རྗེའི་གསལ་དུ་བཏགས་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་འདྲ་  
འདྲ་བར་གསུངས། ཡང་དེའི་འཁོར་འདྲིའི་གཙོ་བོ་གསུམ་རྗེའི་གསལ་དེགས་བཞི་  
དང་བཅས་པ་ལྟ་དང་། གསང་འདུས་ཀྱི་དེགས་ལྷ་སྟེ་ལྷ་ཚོན་གཉིས་ནི་སྤྱི་ལྷ་ཀྱི་རྒྱལ་  
བ་དེགས་ལྷ་དང་དོན་གཉིས་དེའི་འཁོར་འདྲིའི་རོ་ལངས་མ་དང་། འདུས་པའི་དེག་  
བྱ་དོན་ལྷ་གཉིས་ནི་སྤྱི་ལྷ་འགྲོའི་སྤྱི་ལ་གཉིས། དོན་ལྷ་དེའི་སྤྱི་ལ་མ་དང་དོན་  
གཉིས་འདྲིའི་ཡུམ་བཞི་དང་འདུས་པའི་སྤྱི་ལ་སོགས་བཞི་ནི་སྤྱི་ལྷ་འགྲོའི་གསལ་མ་  
བཞི་དང་དོན་གཉིས་འདྲིའི་སྤྱི་ལ་བཞི་དང་། འདུས་པའི་སྤྱི་ལ་བཞི་ནི་སྤྱི་ལྷ་འགྲོའི་མཐར་  
བྱེད་བཞི་དང་དོན་གཉིས་པར་གསུངས་ཤིང་། འདྲིའི་ཤར་ལྷ་འགྲོའི་ཐོད་པ་གཞུགས་དོན་ལྷ་  
མ་དང་། དེ་དོན་ལྷ་མའི་རོ་བོ། གཞན་གསུམ་ནི་དེའི་མ་བཞི་སྤྱི་ལྷ་འགྲོའི་སྤྱི་ལ་  
རོ་བོ་དང་། ཐོད་པ་བཞི་གཞན་ཚོས་དེའི་དོན་ལྷ་མའི་རོ་བོ་ཡིན་པར་འཇམ་བཞད་དེན་  
སོ་ཆེས་གསུངས། དེའི་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དག་པོ་ཚུན་དོན་གཉིས་པ་ནི་ཡོད་  
ཡང་རྒྱུད་གཉིས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་འཁོར་གཉིས་གཉི་ལྷ་གསུམ་གསུམ་རྗེའི་གསལ་  
དང་སེར་སྤྱི་ལ་གསུམ་རྗེའི་གསལ་ལྷ་སྤྱི་ལ་གཉིས་རྒྱུད་གཉིས་པ་ཡིན་ཡང་དོན་གཉིས་མ་ཡིན་  
པའི་འབྲུག་པར་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དོན་གཉིས་ཅེས་པ་དེ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་  
ཡིད་དང་ཞེ་སྤང་རྣམས་པར་དག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་བཞི་དང་། དེའི་འཁོར་འདྲིའི་གཙོ་  
བོ་འཇིགས་བྱེད་ཡང་ཡིད་དང་ཞེ་སྤང་རྣམས་པར་དག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་  
མཚོན་གཉིས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་དོན་གཉིས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་པ་དང་མི་

ཉལ་པ་གཉེས་ལྟ་བུ་སེམས་ཚུན་ཁྲུབ་པ་མཉམ་པའི་དོན་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་  
དུ་གཞན་རྣམས་ལའང་རིགས་འགྲེལ།

རྒྱུད་གཅིག་པ་ནི། དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་ལ་ལྟ་བུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་  
གཙོ་བོ་གཅིག་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུབ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་  
པར་བཤད། དེ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་ལྟོ་བར་རྟེན་གཞན་ཡས་ཁང་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་ཐོད་  
པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་སྟེ་བསྐྱོམས་རྗེས། རྟེན་  
དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་དག་སྤྱིར་དབྱུང་སྟེ་མཛད་པ་མཛད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་  
ལ་འགོད་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དུ་མས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཞེ་སྤང་གིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་  
དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྤྱིར་ཐག་པ་  
ནས་བསྐྱེད་དེ། འཕེན་པ་གཏོང་ཚུལ་ནི། བདག་གི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
སྣོན་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཞེ་སྤང་གིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་  
ཀྱི་ཞེ་སྤང་སྤངས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །སྐྱམ་དུ་སྤྱི་དང་  
བྱེ་བྲག་གི་འཕེན་པ་བཏང་རྗེས་དག་ཏུ་ཨོྲཱི་ཨཱི་ཨུྲཱི་ཨེ་ཀྱི་ཏུ་ན་ན་རྩྱུ་པའ་ཅེས་བརྗོད་པའི་  
ཚོ། ཡུམ་གྱི་ལྟོ་བའི་ནང་གི་གཞན་ཡས་ཁང་གི་གཙོ་བོ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མིང་  
ནས་བོས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱུལ་བར་བསམ།

དེ་ལྟར་བསྐྱུལ་བའི་རྟེན་གྱིས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱགས་ཀ་ནས་མར་པབ་སྟེ་  
བརྒྱ་ནས་རང་གི་དོ་རྗེའི་ལམ་དུ་ཡར་བརྒྱུད་ནས་རང་གི་སྤྱགས་ཀར་བྱོན་ཏེ། རང་གི་  
སྤྱགས་ཀ་ནས་སྤྱིར་ཐོན་པའོ། །ཡང་ན་ཡུམ་གྱི་སྤྱགས་ཀ་ནས་མར་པབ་རྗེས་ཡབ་ཀྱི་  
དོ་རྗེའི་ལམ་དུ་མར་ཞུགས་པར་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་ནས་སྤྱིར་ཐོན། སྤྱིར་ཐོན་པ་དེ་ལས་རང་

འདྲའི་སྐྱལ་པ་གཉེས་གཉེས་ལས་བཞི། བཞི་ལས་བརྒྱད་སོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་སེམས་  
ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་འཕྲོས་ནས་སྲོགས་བརྩུང་གཤེགས་པར་བསམ། འཕྲོས་  
པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཡབ་ཡུམ་རྩུང་རེ་འཁོར་དེ་སྣོན་སེམས་པར་ཞུགས།  
སྣོན་སེམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་སྦྱིར་འཕྲོས་ཏེ་མ་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་  
འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས། སྣོད་ཀྱི་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་སྣོད་  
ཐམས་ཅད་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྣོན་སེམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་  
མཚམས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་མར་པབ་སྟེ། གང་གི་སྤྱི་བོར་འཁོར་  
པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བས། སེམས་ཅན་དེ་དག་  
གི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་དང་འབྲུག་པར་དུ་ཞེ་སྤང་གི་ཁྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་  
དག་གི་སེམས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ལུས་རྗོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་  
ཀྱི་སྦྱར་གྱུར་པར་མོས་ཤིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྲུག་པར་ཅན་དབག་ཏུ་མེད་པ་གྲུབ་བྱུང་  
སྟུང་པའི་དགའ་བ་ཡང་བསྐྱོན་པར་གསུངས། འཕྲོས་པའི་སྣོད་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་  
མཛད་རྗེས། གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་པའི་རྒྱལ་དུ་རྒྱུར་འདུས་ནས། རང་ལ་ཉེ་བ་ན་འཛིགས་  
བྱེད་ཡབ་ཡུམ་རྩུང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཡབ་རང་ལ་ཐེམ་ཞིང་། ཡུམ་རང་གི་ཡུམ་ལ་ཐེམ་  
པར་བསམ་མོ། །འདི་དག་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་  
གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ།

དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་དག་པའི་སྣོད་བརྩུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་སྦྱང་  
བར་བྱའོ་སྟུང་པའི་སྤྱིའི་འཕེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུག་ཞིང་། རྗེ་བྲག་གི་འཕེན་པ་ནི།  
འབྲུག་པར་དུ་ཡང་གཉི་སྟག་གིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཉི་སྟག་སྦྱངས་ཏེ།  
མེ་འོང་སྟུང་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྟུང་པ་བསམ་པ་སོགས་འཁོར་བརྩུ་གཉིས་







དག་སྐྱར་ལྟར་འདུས་ཉེ། བཞིར་གྱུར་ནས་ཤར་སྟོ་སོགས་སྤྱིའི་བྱ་བཞིའི་གདན་ལ་འཁོར་  
བར་བསྐྱོམ། སྤོང་བྱེད་ཐོད་བ་བཞི་དང་སྤྱང་བྱ་ལྷུལ་དྲུག་གངས་མང་ཉུང་དུ་གྱུར་བ་སྤྱོན་  
མེད་དེ། དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་། ཚོས་ནི་གཞན་བཞིའི་ངོ་བོར་བྱལ་བས་  
གངས་མང་ཉུང་དུ་གྱུར་བ་ལ་སྤྱོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡས་ཁང་ནི། ལྟར་ལྟར་འཕེན་བ་བཏང་རྗེས། ཨོ་སྤྱུ་ལྟོ་བརྗོད་ཅིང་སྐྱར་  
ལྟར་བསྐྱལ་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱིར་སྤྱང་སྟེ་དེ་ལས་སྐྱར་ལྟར་མང་པོ་སྤྱོས་པའི་འོད་ཟེར་  
ཀྱིས་སྤོང་བཅུད་བཅས་ཅད་སྤྱི་དང་བྱང་བར་དུ་མ་དག་པའི་འཛིན་ཉེན་ཁམས་ཀྱི་གསེག་  
རྒྱལ་མི་གཙང་བ་སོགས་སྤྱོན་བཅས་ཅད་སྤྱངས་ཉེ། དག་པའི་གཞན་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་  
བར་བསམ་ལ། དགའ་བ་ཡང་སྐྱར་ལྟར་བསྐྱོམ། དེ་རྗེས་སྤྱོས་པའི་གཞན་ཡས་ཁང་  
དེ་དག་སྐྱར་ལྟར་འདུས་ཉེ་གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་གི་གཞན་ཡས་ཁང་སྟེ། རང་  
གིས་སྐྱར་བསྐྱོམ་པའི་གཞན་ཡས་ཁང་དེ་ལ་ཐེམ་བར་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་ནས་  
གཞན་ཡས་ཁང་གི་བར་དེ་དེ་ལའང་གོང་དུ་བཤད་པའི་དམིགས་བ་རྣམས་ཚིག་ལ་ཤར་  
བ་ཅོམ་དུ་མ་སོང་བར་མོས་བ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་དཔོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་  
ན་སྐྱེད་ཅིག་དེ་དེ་ལའང་ཚོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྗོགས་པ་དང་། སྤྱིབ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་  
འདག་པ་དང་། བར་སྤྱོད་ཐེག་བ་བས་བསྐྱལ་བར་ལམ་བསྐྱོམ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེར་ལྷག་  
པའི་བཅས་མཁས་བྱེད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་བ་དང་། ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དག་མ་དག་པའི་  
སྤྱུ་ལྷུས་བ་གཉིས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྤྱུ་སྤྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་  
དཔག་དུ་མེད་པ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་བཤས་ལ་མཐུན་ཞིང་དེའི་དགོ་ཚ་སྤྱིན་བྱེད་བྱང་བར་ཅན་དུ་  
གྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉེན་དང་བཅེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་  
སྤྱུལ་ནས་སྐྱེད་ཅིག་དེ་དེ་ལའང་སེམས་ཅན་མཐུན་ཡས་བ་སྤྱོད་ཐོབ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་

པའི་མཛད་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཚད་པར་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་  
ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཁྲུང་པར་ཅན་འཛོགས་པར་གསུངས་སོ།།

དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་འདི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱང་ཚང་བ་ཡིན་  
ཏེ། ཕུམ་གྱི་མངལ་དུ་སྟ་རྣམས་གྱི་ས་ཤོན་བསྐྱེད་པ་ནི་གསུང་ཚོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། དེ་ལས་  
ཕྱག་མཚོན་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕྱག་ས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། དེ་ལས་སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་  
བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ། མངལ་ནས་སྟོས་ཏེ་མཛད་པ་མཛད་པ་ནི། འཕྲིན་ལས་  
གྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུད་འདིར་དེ་ཉིད་བསྐྱས་  
པ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་མ་བཤད་  
པས། རྒྱས་འདེབས་བཞི་ཚང་བའི་ཐ་སྟོན་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་  
ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་མེད་ཀྱང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཚུལ་  
ལེགས་པར་ཚང་བའི་ཁྲུངས་དག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་ལས་ལག་པའི་ཕྱག་  
རྒྱ་མེད་ན་རི་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་སྟེན་སྐྱོབ་བསྐྱེད་པར་གྱུར། ཞེས་  
པའི་ལན་དུ། བཀའ་སྐུལ་པ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་  
གྱུར་པའི་སྟེན་སྐྱོབ་ཕྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོའོ། །བཅུན་མོ་ནི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །སྐྱགས་གྱི་  
ཡི་གེ་ནི་ཚོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །གཟུགས་སྐྱ་ཚོགས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་  
བྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་ནི་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བཅུན་མོ་ནི་  
དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ་ཞེས་པ་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡི་གེས་ལ་བཅུན་མོའི་མིང་  
དུ་ཐ་སྟོན་བྱས་པས། དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལའང་བཅུན་མོའི་མིང་དུ་བཏགས་  
པར་བཤད། དེས་ན་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྟ་རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོས་ཏེ་མཛད་  
པ་མཛད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་འགོད་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

བསྐྱེད་གཞི་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གང་ལའང་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོད་བསྐྱེད་པའི་  
ལུགས་གཅིག་དང་། བསྐྱེད་གཞི་དང་འབྲེལ་ཆེ་མཚམས་འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོད་བསྐྱེད་ཀྱང་།  
བདག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པ་བསྐྱོམ་ཆེ་མཚམས་འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོད་མི་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་  
ཡོད་ཅིང་། ལུགས་དེ་གཉིས་ལས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་སྐྱ་  
མ་དེ་ནི་བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཨེ་མི་དུ་བདག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་འང་ཕྱོགས་  
སྐྱོད་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལུགས་སྐྱི་མ་དེ་ནི་རྗེ་  
རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་མཛད་པའི་སྐྱེད་ཐབས་སུ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་  
སྟེ། ལྷར་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་རག་དབང་སྐྱོ་བཟང་ཚོས་ལྷན་སོགས་མཁས་བ་དུ་མས་ཀྱང་  
བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ལུགས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འབྲིས་པས་ལུགས་གཅིག་ཤོས་ལ་སྐྱོན་དུ་མ་  
འཛིན་ཅིག་དེས་ན་མཚམས་འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོད་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན། བོང་གི་  
སྐྱོན་འགྲོའི་གཏོར་མགོན་བསྐྱེད་ཚུལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་ལས། རྒྱས་པའི་ལུགས་  
ལྟར་ཕྱོགས་སྐྱོད་བཀུག་སྟེ་དུར་ཁོང་གི་སྐྱི་རོལ་གི་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱུད་དུ་འཁོད་པ་  
ལ་ལྟར་གདབ་ཚོ་ག་བོང་ལྟར་བྱས་པས་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱང་རུང་། བདག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པའི་  
ཆེ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོ་ག་ཆད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་བཟད་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལེགས་བཤའ་བ་མ་  
ཉོག་དང་མཐུན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱ་གསུང་བྱགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྐྱིར་སྐྱེ་མཆེད་  
ལྟ་གཙོ་ལོ་གཅིག་སུ་ལ་འགོད་པའི་ལུགས་དང་། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་པའི་  
ལུགས་གཉིས་ལས། ལུགས་འདིར་བྱུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལྟར་  
གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་པ་སྐྱེད་ཐབས་སུ་བཤའ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་སྐྱེ་

མཆེད་ཀྱི་ལྷ་འི་ས་བོན་ཅམ་འགོད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ཡབ་རྒྱུ་  
འགོད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྐྱོར་དུ་འགོད་པའི་  
ལུགས་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདྲིར་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་ནི་ཡབ་རྒྱུ་གི་ལྷ་  
འགོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདེགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་  
ཐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ས་བོན་ཅམ་འགོད་པ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དཔལ་བོ་གཅིག་  
པའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཅུ་གསུམ་མའི་སྐབས་འདྲིར་ཡུམ་བཅས་  
བསྐྱེད་ཀྱང་དུང་ཞིང་། བསྐྱེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་འི་ས་བོན་གྱི་སོགས་དགོད་ཀྱང་མི་འགལ་  
ཏེ། ཀུན་མཁུལ་འཇམ་དབྱེད་ས་བཤད་པས། རྗེ་རྗེ་མིག་སོགས་ཀྱི་རོ་བོ་གྱི་སོགས་བཤོད་  
དེ་མིག་དབང་སོགས་ཀྱི་རོ་བོར་བསྐྱོམ་པའམ་ཞེས་ས་བོན་དང་ལྷ་ཡུམ་བཅས་ཡུམ་མེད་  
འདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་ལུའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་  
ལུགས་དང་། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ལུགས་གཉིས་  
ལས་ལུགས་འདྲིར་སྤྱི་མ་ལྟར་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་འི་ས་བོན་ཅམ་འགོད་པའི་ལུགས་  
དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ཡབ་རྒྱུ་འགོད་པའི་ལུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ཡུམ་བཅས་  
འགོད་པའི་ལུགས་གསུམ་ལས། ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་  
ཡང་གོང་དུ་སྤྱོད་སྐྱོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། འདེག་ཉེན་པའི་སྤྱོད་སྐྱོར་འཁོར་བཅས་  
དང་། འདེག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་  
དགོད་པ་དང་། གོང་དུ་སྤྱོད་སྐྱོར་མ་བསྐྱེད་ན། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བཤོད་པའོ།

དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་ཞལ་དགུ་ཡོད་ཀྱང་། ཅུ་ཞལ་གཅིག་ལུའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ལྷ་དགོད་

དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཞལ་གཞན་བརྒྱུད་ལ་དགོད་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཅ་ཞལ་ལའང་  
སྐྱེན་གསུམ་ཡོད་པའི་སྐྱེན་དུས་མ་གཉིས་ལ་བཀོད་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱེན་དུས་མ་ལ་དགོད་  
མི་དགོས་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་རྣམས་ལའང་རིགས་འགྲེལོ།

དེ་ཡང་སྐྱེ་མཚེད་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་ནི། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གྱི་མིག་  
གཉིས་སུ་ལྷོ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་དག་གི་མིག་འབྲས་གཉིས་  
མེ་ལོང་ལྷར་དྲངས་ཤིང་ནག་པོར་སྤང་བ་དེ་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་ལྷོ་དཀར་པོ་  
རེ་རེ་བྱང་བར་བསམ། ལྷོ་དེ་གཉིས་ལྷ་བ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱུད་པ་ལྷོ་གྱིས་  
མཚོན་བ་རེ་རེ་བྱང་བར་བསམ། འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ལྷ་བ་ལས་མིག་དབང་དང་། རོ་བོ་དབྱེར་  
མེད་པའི་དོ་རྩེ་མིག་དཀར་པོ་ཞལ་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་གཉིས་གྱི་བྱ་  
གཞི་ཕྱགས་སུ་རྩོེ་སྟོན་པོ་གཉིས་ལ་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་སྟེ་སྟེ་བ་གཉིས་རྩོེ་གྱིས་མཚོན་པ། དེ་  
གཉིས་འོད་དུ་ལྷ་བ་ལས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་རྩེ་རྣ་བ་ནག་པོ་  
ཞལ་གཡས་གཡོན་དུ་བསྟན་པ། ལྷ་བྱག་གཉིས་གྱི་སྐྱེ་མཚོན་བྱ་གཉིས་སུ་ཁྱི་སེར་  
པོ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ་ཆ་དབྱུ་བ་ཁྱི་སྐྱེ་མཚོན་པ། དེ་འོད་དུ་ལྷ་བ་ལས་དོ་རྩེ་སྟེ་  
སེར་པོ་ཞལ་སྐྱོ་ལ་ཕྱོགས་པ། ལྷ་བྱག་གཉིས་སུ་ཞེས་རྩེ་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེ་དང་  
མཁས་མཚོག་དག་དབང་གྲགས་པ་གཉིས་གྱིས་གསུངས་པ་ལྷར་ན། ལྷའི་སྐྱེ་མཚེད་གྱི་  
ལྷ་ཡང་གཉིས་བསྐྱོམ་དགོས་སམ་སྟུམ། ལྷའི་ཅ་བའམ་དཀྱིལ་དུ་རྩི་དམར་པོ་ལས་བརྒྱ་  
དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་རྩི་གྱིས་མཚོན་པ། དེ་འོད་དུ་ལྷ་བ་ལས་སྐྱེ་དབང་གི་རོ་བོ་དོ་  
རྩེ་སྐྱེ་དམར་པོ་ཞལ་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། དབྱལ་བར་ཀི་ལྷང་ལྷ་ལས་རལ་གྱི་ལྷང་  
ལྷ་སོ་གཉིས་བ་ཀི་གྱིས་མཚོན་པ། དེ་འོད་དུ་ལྷ་བ་ལས་ལྷས་དབང་གི་རོ་བོ་དོ་རྩེ་སྐྱེས་  
ལྷང་ལྷ་ཞལ་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། ལྷས་གྱི་སྐྱེ་མཚེད་གྱི་ལྷ་འདི་དབྱལ་བར་འགོད་

བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐྱེ་ལུས་དབང་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ལུས་ཁམས་ཀྱི་  
གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་དཀར་བོ་སྐྱེ་བོར་གནས་པའི་གནད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་  
དབྱེ་བར་བསྐྱེད་པར་གསུངས།

སྐྱེ་བའི་བྱ་གཞི་ཐད་ཀྱི་ནང་དུ་སི་དཀར་བོ་ལས་རྗེ་རྗེ་དཀར་བོ་ཅེ་ལྷ་བ་སི་ཀྱིས་  
མཚན་པ། དེ་འོད་དུ་ལྷ་བ་ལས་ཡིད་དབང་གི་ངོ་བོ་རྗེ་རྗེ་ཡིད་དཀར་བོ་ཞལ་མདུན་  
ཚོགས་སུ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་  
དུག་པ། ཕྱག་དང་བོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱི་བྱ་གཞི་དང་ཐོད་པ་ཕྱགས་ཀར་འཛིན་པ། གདན་  
བད་ཆེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་འདྲ་ལ། ཅ་ཞལ་ཀྱི་མདོག་རང་རང་གི་སྐྱེ་མདོག་དང་  
མཐུན་པ། རྗེ་རྗེ་མིག་གི་ཞལ་གསུམ་ཀྱི་མདོག་སྐྱེ་བ་ཐམས་སུ་དཀར་སྐྱོ་དམར་བའི་ཞལ་  
གསུམ་ཞེས་པ་ནི། ཅ་ཞལ་དཀར། གཡས་ཞལ་སྐྱོ། གཡོན་ཞལ་དམར་བོ་ཡིན་པའི་གོ་  
རིམ་ཡིན་པས། གཞན་རྣམས་ཀྱང་གང་དང་པོར་སྐྱོས་པ་ཅ་ཞལ། གཉིས་བར་སྐྱོས་པ་  
གཡས་ཞལ། གསུམ་བར་སྐྱོས་པ་གཡོན་ཞལ་ཀྱི་མདོག་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་མཚན་ནི། ཕྱག་དུག་ལས་དང་བོ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་གོང་དུ་  
བཞད་ཟེན། ཕྱག་ལྷག་མ་བཞིས་ཕྱག་མཚན་འཛིན་ཚུལ་སྐྱེ་བ་ཐམས་སུ་ལྷག་མ་གཡས་  
གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་གཉིས་ནོར་བུ་དང་བརྒྱ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི། གཡས་  
ཀྱི་ཕྱག་གཉིས་པས་འཁོར་ལོ་དང་གསུམ་པས་རལ་གྱི་དང་། གཡོན་ཀྱི་ཕྱག་གཉིས་པས་  
ནོར་བུ་དང་གསུམ་པས་བརྒྱ་འཛིན་པ་གོ་རིམ་ལྟར། གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིགས་འགྲེལ།  
འདི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་ལྷགས་སོགས་གཉི་ཕྱག་གཡིན་རྗེའི་གཡེད་སོགས་ཡབ་བརྒྱད་  
ཀྱི་ཆ་ལྷགས་དང་འདྲ་བར་བཞད། ལྷགས་འདིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྗེ་རྗེ་མིག་སོགས་ནི་  
འདུས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ས་སྐྱེད་སོགས་དང་དོན་གཅིག་པར་གསུངས།



དེ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ག་གི་སྣ་ལྔ་མཐའ་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་ར་རྒྱལ་གསལ་  
 ལྟར་བཞག་རྗེས། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ནི། སྣ་ལྔ་མཐའ་གི་ཐུགས་ཀར་  
 ཚུལ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རང་དང་སྣ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཚུལ་  
 ཡིག་རེ་རེ་སོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ། ཚུལ་དེ་དག་ལྷོ་བ་ལས་རྩོམ་སོལ་ཅེ་སྣ་བ་རེ་  
 རེ་གྱུན་དུ་བསྐྱེད་བའི་ལྟེ་བར་ཚུལ་སོལ་རེ་རེ་གྱུར་བར་བསམ། ལྷན་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཚུ་  
 དེ་ལྷན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྩོམ་སོལ་ཅེ་སྣ་བ་རེ་རེ་གྱུར་བར་བསམ། རྩོམ་སོལ་  
 དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཐུགས་རྩོམ་སོལ་གྱི་ལྟེ་བ་ལྟར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཐུག་  
 དུ་ག་སོགས་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐྱོལ། དེ་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཐུགས་རྩོམ་སོལ་དེ་ཉིད་  
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའི་མདུན་ནས། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དབའི་མདུན་དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་། དེ་  
 དག་དུ་བསྐྱོམ་བ་མི་བདེ་ན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའི་གོ་སར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་དང་  
 རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་དུང་བར་གསུངས། མཁྱིན་པའི་ཨོལ་མདུད་  
 ཀྱི་ཐང་ནང་དུ། ལྷ་དམར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ་  
 དག་གི་རོ་བོ་ལྷ་དམར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་རེ་རེ་གྱུར་བར་  
 བསམ། བརྒྱ་དེ་དག་ལྷོ་བ་ལས་གསུང་རྩོམ་སོལ་དམར་པོ་སོགས་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐྱོལ།  
 སྐྱེ་པོར་ཐོད་པའི་འོག་སྐྱེད་རྒྱའི་སྟེང་དུ་ཅ་འཁོར་ཡོད་སར་ཨོ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་  
 འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་གདན་ཐབས་སུ་གནས་པའི་ལྟེ་བར་ལུས་ཀྱི་རོ་བོ་  
 ཨོ་དཀར་པོ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་རེ་རེ་གྱུར་བར་བསམ། འཁོར་  
 ལོ་དེ་དག་ལྷོ་བ་ལས་སྐྱེ་རྩོམ་སོལ་དཀར་པོ་སོགས་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐྱོལ། རྩོམ་སོལ་གསུམ་  
 ཀྱི་ལྟེ་བ་དེ་དག་གི་ཐུགས་ཀར་རང་རང་གི་ཐུག་མཚན་ས་པོན་གྱིས་མཚན་བ་དགོད། དེ་  
 རེ་རེ་འང་སེམས་དབའ་སུམ་བཅེགས་སུ་བསྐྱོམ་སུམ་ན་བསྐྱོམས་ཀྱང་ལེགས་ཤིང་། དེ་



སྐྱེ་བ་སྐྱོམ་པ་མི་བདེ་ན་བཞག་གྲང་ཚོག་པར་གསུངས།

དེ་སྐྱེ་རང་དང་སྐྱེ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞག་གསུམ་དུ་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་སྐྱ་རྣམས་  
བསྐྱོམས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྐྱབས་ཀའི་རྒྱ་དང་། དོ་རྩེ་  
གསུམ་གྱི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀར་སྐྱབས་མཚན་ས་བོན་བཞོད་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་ལས་  
གྲང་འོད་ཟེར་སྐྱབས་བཅུར་འཕྲོས་ཏེ། སྐྱབས་བཅུརི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་ཐམས་ཅད་  
སྐྱེ་བ་སྐྱོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་རྣམས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱབས་དངས་  
པ་དེ་རྣམས་རྣམ་མཁར་བཞུགས་པར་མོས་ལ། རང་གི་སྐྱིད་གའི་རྒྱ་ལས་མཚོན་བའི་  
སྐྱ་མོ་རྣམས་ལག་ན་མཚོན་ཡོན་སོགས་འབྲུལ་རྒྱུའི་མཚོན་རྫས་སོགས་པ་མང་བ་སྐྱོས་  
ཏེ། མདུན་གྱི་རྣམ་མཁར་བཞུགས་པའི་སྐྱ་དེ་དག་ལ་མཚོན་པ་སྐྱལ་བར་མོས་ལ། ལྷོ་  
སྐྱེ་སྐྱེ་ཏེ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན།

དེ་ནས། སྐྱབས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྐྱོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྣམ་མཁར་བཞུགས་  
པའི་སྐྱབས་དོ་རྩེའི་སྐྱ་ཚོགས་རྣམས་ཚུར་བཀུག་ནས་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱི་བོ་ནས་ཞུགས་  
སྐྱབས་ཀའི་སྐྱབས་དོ་རྩེ་ལ་ཐེམ་པར་བསམས་ནས། ལྷོ་སྐྱེ་ཏེ་སྐྱ་བཞོད་ཅིང་སྐྱ་  
སྐྱ་མ་ལྷན་ཀོལ་ཏེ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་དོ་  
རྩེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་རང་སྐྱེས་དུ་ར་རྒྱལ་འཛོག་ཡང་སྐྱབས་ཀའི་ས་བོན་ལས་  
སྐྱོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྣམ་མཁར་བཞུགས་པའི་གསུང་དོ་རྩེའི་སྐྱ་ཚོགས་དང་། སྐྱ་དོ་  
རྩེའི་སྐྱ་ཚོགས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་སྐྱེ་རྒྱུར་བཀུག་སྟེ། སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱི་བོ་ནས་  
ཞུགས་མཐོན་པའི་གསུང་དོ་རྩེ་དང་། སྐྱི་བོའི་སྐྱ་དོ་རྩེ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སོ་སོར་ཐེམ་པར་  
བསམས་ནས། ལྷོ་སྐྱེ་ཏེ་སྐྱ་བཞོད་ཅིང་། གུ་ལ་བཅུག་སྐྱབས་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་སྐྱེ་  
བརྗོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་དང་། སྐྱ་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་གྱི་

བདག་ཉིད་ངོམ་སྐྱེས་དུང་རྒྱལ་འཛོག་པ་སོ་སོར་སྐྱར་སྐྱར་བྱ།

སྐྱེས་པ་དོན་ནི། ཚོ་ནི་གོང་སྐྱར་བཟུ་ཤིས་པའི་དོན་དང་། སྐྱབས་འདིའི་འཁོར་གསུམ་དང་། སྐྱ་གསུང་སྐྱེས་པ་འཛོལ་། སམ་ནི་ཐམས་ཅད། ཉ་སྐྱ་ག་ཉ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཚིན་ནི་སེམས་སམ་སྐྱེས། ཨ་ག་ནི་གསུང་། ཀྲ་ཡ་ནི་སྐྱ། བཟོ་ནི་དོ་རྗེ། སྐྱ་སྐྱ་ཨ་ནི་རང་བཞིན། ལྷན་ལོ་ནི་བདག་ཉིད། ལྷོ་ནི་ངོམ་ཞེས་པའོ།

སྐྱེས་པ་འདིར་སྐྱེས་པ་དོ་རྗེ་སྐྱོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འཇམ་དཔལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པ། ཤེས་རབ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་པས་ཡིད་དུ་གཏོགས་ཤིང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དངོས་བྱུང་སྐྱོལ་བའི་ཚེ་ཡང་། ཐོག་མར་སེམས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཤེས་རབ་རྒྱས། དེ་རྗེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་འཆད་ཚོད་ཚུལ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་ངག་གི་དངོས་བྱུང་འབྱུང་། དེ་རྗེས་མཁས་པ་དེའི་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་འབར་བས་ལུས་ཀྱི་གཟི་མདངས་རྒྱས་ཤིང་མང་པོའི་དབྱུས་སུ་འཛིགས་པ་མེད་པར་མངོན་པར་མཚོ་བའི་སྐྱའི་དངོས་བྱུང་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་བརྒྱུན་ཉེ་སྐྱེས་པ་དོ་རྗེ་སྐྱོན་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། མཚོད་པའི་ཚེ་དེ་ཆབ་སྐྱོན་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་འདི་དང་འདྲ་བར་གསུངས། དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྐྱ་དེ་དག་སྐྱིད་ག་མཐིན་པ་སྐྱི་ལོ་གསུམ་དུ་བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྐྱེས་པ་དོ་རྗེ་ནི་ཡིད་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་བྱེད་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱིད་གར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱེས་པ་དོ་རྗེ་སྐྱིད་གར་བཞོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་དོ་རྗེ་ནི་ངག་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་བྱེད་དང་། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོན་པའི་ངག་རྣམས་མཐིན་པའི་ཅ་འཁོར་ན་ཡོད་པས་གསུང་དོ་རྗེ་མཐིན་པར་བཞོད་པ་དང་། སྐྱ་དོ་རྗེ་ནི་ལུས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་བྱེད་དང་། ལུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཁམས་དཀར་པོ་སྐྱི་ལོར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱ་དོ་རྗེ་སྐྱི་ལོར་བཞོད་པར་གསུངས།

སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དགོས་པ་ནི། མིག་སོགས་ལ་ཐ་མལ་བའི་སྤང་  
ཞེན་བསལ་ནས་ལྷའི་དོ་བོར་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་དང་། མིག་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་རྒྱ་བའི་  
རྒྱང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཐུས། རྐྱོག་ཏུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་  
དོ་རྗེ་སྤང་སོགས་མེད་དུ་འདུག་པའི་མདོན་ཤེས་འགྲུབ་པ་དང་། དབང་སོ་སོ་ནས་རྒྱ་  
བའི་རྒྱང་དབྱ་མར་ཐེམ་པའི་སྐྱེན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་དང་། རྐྱོ་གསུམ་བྱིན་  
གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རང་གི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་བསལ་ནས་  
དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྤང་ཞེན་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་དང་། དེ་བརྟན་པས་དོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་  
ལྟེན་པར་དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་སྤྱར་དུ་འགྲུབ་པའི་དགེ་ཅ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེན་པར་བྱ་བའི་  
ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བྱ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་  
དགྲུག་གཞུག་བྱ་བའི་དགོས་པ་ནི། བདག་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་ཉོག་པ་འགོག་པ་དང་།  
དབྱེར་མེད་གྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་  
པ་ལྟར། རང་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་ཉོག་པའི་སྤང་ཞེན་བསལ་ནས་དབྱེར་མེད་གྱི་ང་  
རྒྱལ་བརྟན་པ་དང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱུག་པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་འདོན་ཅིང་བྱིན་གྱིས་  
བརྒྱབ་པ་དང་། དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པས་ལུས་ལྡན་དུ་བྱ་བ་དང་། རང་གི་  
སོབ་བྱར་གྱུར་བའི་དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་སྤྱར་དུ་སོབ་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་  
ཅན་ཡོད་པས། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་སོབ་འགྱུར་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་བདག་ཉིད་རོ་  
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་མོས་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེན་འདོན་པའི་ཚོ། རྒྱས་པ་ལ་  
སྐོ་ན། འདམ་དཔལ་རང་བཞིན་མ་སྐྱགས་དང་བཅས་པ་དང་། བསྐྱ་ན། འདིགས་བྱེད་གྱི་  
ལེའུ་བཞི་པ་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱགས་ཨོ་མྱེ་ཉ་མྱོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ་སྐྱེན་འདོན་བྱ།

འཇམ་དབལ་རང་བཞིན་མའི་ཚོག་དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱི་རོ་  
 བོ་ཉིད་སྐྱུ་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་འགྲོ་འོང་  
 དང་བྲལ་བ་ནི་དུས་ཀྱི་ཁམས་དང་འབྲེལ། དེའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་འགྲོ་འོང་བྲལ་བ་ནི་མེ་ལོང་ནང་  
 གི་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲེལ། དེ་ལྟར་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བ་ཡང་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་  
 འདུལ་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཚེ་དེ་དང་དེར་འབད་མེད་དུ་སྤང་བ་ནི་ཚུ་ནང་གི་ཟླ་གཟུགས་དང་  
 འབྲེལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་དྲན་པའི་སློ་ནས་སྤྱན་འབྲེན་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩེ་ཞེས་པ་  
 བོ་དགུག་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེར་བཤད། འཇམ་དབལ་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། འཇམ་  
 དབལ་དབྱངས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་མེད་པ་ཞེས་པ་སྟེ་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱི་རོ་  
 བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཞེས་པའོ། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དངོས་ཞེས་པ་ནི། འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱི་  
 རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་བོ་གཅིག་པས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་  
 རོ་བོ་ལ་ཁྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། གནས་མེད་ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུས་ཚོས་  
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་ཁྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དེས་མ་ཁྲུབ་པའི་གནས་  
 གཅིག་གྱུར་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། འགྲོ་འོང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་པ་  
 བོ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་ཁྲུབ་ཐེན་པས་སྤར་མ་སྐྱེབས་པའི་  
 གནས་གཞན་ད་ལྟ་འགྲོ་བའོ་ཞེས་པ་དང་། ད་ལྟ་འོང་རོ་ཞེས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ནམ་  
 མཁའ་བཞིན་ལོ་ཞེས་པའོ། །ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་ཚུལ་རྗེ་སྟུ་བྱ་ཞེ་ན། ཐོགས་རེག་  
 དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོང་དུ་ཁྲུབ་པ་ནི་སྤར་  
 ཕྱོགས་གཞན་ནས་སློ་བུར་དུ་དེར་འོང་བའང་མ་ཡིན། ཕྱིས་སྐྱུ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འགྲོ་  
 བའང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འགྲོ་འོང་  
 དང་བྲལ་ཚུལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་ཚུལ་ལ།

དུས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་སྤྲུགས་རྗེ་འགོ་འོང་བྲལ། །ཞེས་བ་ནི། དབྱར་སྟོན་དགུན་དམིད་  
ཀྱི་དུས་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་དུས་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་ནས་  
མཁའ་དུས་ཉེ་ཁམས་དུག་གི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་  
སྟེ་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། འཛམ་བུའི་སྤིང་འདིར་དབྱར་འབྱུང་ཆེ་དབྱར་  
དེ་ནི་ཞིང་གཞན་ནས་སྤིང་འདིར་འོང་བའང་མ་ཡིན་པ་དང་། དབྱར་དེ་ཉིད་སྤིང་འདིར་  
འགགས་ཐེན་པའི་ཆེ་ཞིང་གཞན་དུ་འགོ་བའང་མ་ཡིན་པ་བཞིན། རྗེ་བཙུན་འཛམ་དཔལ་  
དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་བས། སྐར་  
སྤྲུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གྲང་མེད་ལ། སེམས་  
ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་ད་ལྟ་འགོ་བ་དང་འོང་བ་ཞེས་བ་དང་བྲལ་བ་ནི། བརྗོད་མ་ཐག་པའི་དུས་  
ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་འབྲའོ་ཞེས་བའོ།།

འོ་ན་རྗེ་བཙུན་ཀྱི་སྤྲུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་བ་  
ཡིན་ན། ད་ལྟ་ངན་སོང་སོགས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་མཐའ་གྲས་  
བ་ཡོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་ཀྱི་སྤྲུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་ལ་ཁྲབ་བ་ཡིན་གྲང་། སེམས་ཅན་རང་ངོས་ནས་སྤྱི་བ་བ་དག་མ་དག་དང་། ཚོགས་  
བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དང་། དག་སྤིག་ལ་རྒྱང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་མི་བྱེད་  
ཀྱི་ཁྲད་པར་དང་། མཚོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་ལ་དད་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྲད་པར་ལས།  
སྤྲུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤོང་མ་  
སྤོང་ཆེ་སྤོང་རྒྱང་སྤོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྐལ་པར་རང་ངོས་ནས་ཡིན་ཀྱི། རྗེ་བཙུན་  
ཀྱིས་མཁའ་བ་དང་སྤྲུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་ལ་སྤོགས་རིས་སུ་བྱེད་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དཔེར་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དང་སྐྱ་རྒྱལ་མ་ངོས་ལྟ་བུས་འཛམ་སྤིང་འདིར་གྲུ་ཆར་

འཇམ་མོ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དང་། ས་བོན་རྒྱལ་མ་རྒྱལ་དང་། ས་གཞི་ལ་ཅི་ཤིང་ལོ་རྟོག་བསྐྱེད་དེས་ཀྱི་ལས་སྲུ་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་གི་ཁྱད་བར་གྱིས། ས་གཞི་ལ་ལར་ཅི་ཤིང་མེ་རྟོག་མང་པོ་འཁྲུངས་པ་དང་། ལ་ལར་ཅུང་ཅུ་འཁྲུངས་པ་དང་། རྗེས་ཞིང་འཐས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐལ་ཕྱང་གྲེ་ཕྱང་ལྟ་བུ་ལ་ལར་ཅི་ཤིང་མེ་རྟོག་སོགས་གཏན་ནས་མ་འཁྲུངས་པ་མདོན་སྲུམ་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཡང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་བས། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་བབ་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རྒྱུ་མི་འཁྲུངས་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་ལྷུང་ལྷུང་ཀྱང་། །རྣལ་པ་མེད་པས་བཟང་མི་མྱོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དུས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་ཞེས་པའི་དུས་དེ་ནི་མདོ་ས་སྲུ་ལྷུང་པའི་སྲུགས་ལྟར་གྱི་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནས་མཁའ་དུས་ཏེ་ཁམས་རྒྱག་གི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སྲུར་ནས་བཤད་པའང་དོན་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་ཅིང་ལེགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཞིང་ལ་ས་བོན་བཏབ་རྗེས་སྲུ་གྲུ་གསར་དུ་སྟེ་བཞིན་པའི་རྣམས་ལ་སྲུ་གྲུ་སྟེ་བའི་དུས་ཞེས་པ་དང་། སྟེས་ཟེན་ནས་མ་ཞིག་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་དུས་ཞེས་པ་དང་། ཞིག་པའི་རྣམས་ལ་འཇིག་པའི་དུས་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་དུས་དེ་གསུམ་སྲུ་གྲུའི་སྟེང་དུ་གང་ནས་ཀྱང་འོང་བ་མ་ཡིན་ལ། མཐར་གང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན། རྗེ་བཙུན་གྱི་སྲུགས་རྗེ་དང་གྲིན་རྒྱལ་གྱང་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་རྒྱལ་ནི། སྲུར་བཞེད་མ་ཐག་པ་དེ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཡི་ཤེས་ཚོས་སྐྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་རྒྱལ་ལོ། །

སྲུལ་སྐྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་རྒྱལ་ལ། སྲུལ་བ་འགྲོ་འོང་བྲལ་བ་གཞུགས་བརྟན་བཞིན། །ཞེས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྲུལ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནམས་སྲུ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྐྱལ་བ་དང་འཚོ་བའི་སྐྱར་སྒྲུང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་མཚན་པ་ལ་འབད་ཚོལ་ལ་མ་བཟོས་པར་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི།



འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་འགའ་རེར་སྐྱལ་སྐྱུ་སྐྱང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཚེ།  
 འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་སྐྱལ་སྐྱུའི་སྐྱང་བ་སྟོན་མི་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་  
 བ་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ནམས་སུ་འབད་ཚེས་གྱིས་རེས་མོས་སུ་འགོ་འོང་བྱེད་པ་དང་  
 བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུའི་བཞིན་རས་དང་མེ་ལོང་གཡའ་དག་གཉིས་སྔད་ཚེ།  
 བཞིན་རས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་དེར་འབད་མེད་དུ་སྐྱང་བ་ཡིན་གྱི། བཞིན་རས་གྱི་  
 གཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་སྐྱང་ཚེ། བཞིན་རས་དངོས་གནས་པ་མི་སྐྱང་བ་ནི་མ་  
 ཡིན་པས་བཞིན་རས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་མེ་ལོང་གི་ནང་དང་སྤྱི་རོལ་དུ་རེས་མོས་  
 སུ་འགོ་འོང་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འགོ་དང་འོང་བའི་མཚན་ཉིད་  
 མི་མངའ་ཡང་། །ཚུ་རྒྱ་བཞིན་དུ་གར་དམིགས་དེར་སྐྱང་བས། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རོ་  
 བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་དང་། སྐྱལ་སྐྱུ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་འབད་ཚེས་  
 གྱིས་པར་འགོ་བ་དང་ཚུར་འོང་བའི་མཚན་ཉིད་མི་མངའ་ཞིང་། འབད་ཚེས་ལ་མ་བཟོས་  
 པར་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་གྱིས་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དང་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲལ་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་སྐྱབ་འདེན་ལྷ་བ་ཅི་དགོས་ཞེ་ན། དགོས་ཏེ། རྗེ་  
 བཙུན་རང་ངོས་ནས་འབད་ཚེས་གྱིས་འགོ་འོང་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་མི་མངའ་ཡང་། སྐྱབ་  
 པ་པོ་རང་ངོས་ནས་སྐྱབ་འདེན་ལྷ་བ་དང་། ཐུག་མཚོད་བྱ་བ་སོགས་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།  
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་ཤར་ན། རྒྱ་བ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ས་ལ་གནས་པའི་སྟོན་རྒྱ་  
 བཅས་རྒྱ་མེད་ནམས་གྱི་ནང་དུ་སྤོགས་རིས་མེད་པར་ཁྲལ་ཡང་། སྟོན་རྒྱ་བཅས་གྱི་ནང་  
 དུ་ནི་རྒྱ་རྒྱ་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། སྟོན་རྒྱ་མེད་གྱི་ནང་དུ་མི་འཆར་རོ། །

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་ལ་སྤོགས་རིས་མེད་པར་ཁྲལ་ཡང་། གཏུལ་བྱ་དད་ལྡན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་



དང་། ལྷག་མཚོད་སོགས་བྱེད་པས་རྗེ་བཙུན་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏུན་  
 རང་རྒྱུད་ལ་སློང་གི་དད་པ་མེད་པ་དང་ཚོགས་མ་བསགས་པ་སོགས་སྐྱལ་བ་དམན་པ་  
 དག་གིས་མི་སློང་ངོ་། །རྒྱ་མཚོན་དེའི་བྱིར་རྗེ་བཙུན་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱེ་བུ་དེ་རང་  
 རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན། ལྷོད་གཙང་མའི་ནང་དུ་རྒྱ་དྲུངས་མ་སྐྱེགས་པ་ལྟ་བུའི་དད་  
 པས་སྐྱབ་འབྲེན་བྱ་བ་དང་། ལྷག་མཚོད་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་དགོས་ཤིང་། སྐྱལ་བ་དང་  
 ལྷན་པའི་གདུལ་བྱས་དད་པས། ལྱུན་འབྲེན་པའི་ཚེ་ཡང་ཉེན་འབྱེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ནམ་  
 ཡང་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྲན་པ་དང་ལྷན་པས་སྐྱབ་འབྲེན་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལ་  
 ཡིད་ཆེས་གྱི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན་ན། རྒྱ་མེད་སོགས་སྣོད་རྩལ་བཀའ་བ་  
 བཞག་ན། དེའི་ནང་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཤར་བ་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་པའི་  
 གདུལ་བྱས་དད་པ་དང་འདུན་པ་ལྷགས་ཐག་ལོས་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱབ་འབྲེན་  
 བཞུགས་དེར་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱེ་ངེས་པར་འོང་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་པ་ལོ་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་  
 པའི་ཉེན་འབྱེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་ངེས་ཤེས་ལེགས་པར་བསྐྱེད་  
 དེ། དེང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ངོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་ཉེན་དང་བཟེན་པའི་  
 དཀྱིལ་འཁོར་རྫོས་དམིགས་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་དམ་ཚིག་གི་འཁོར་ལོ་འདིར་སྐྱབ་འབྲེན་  
 པ་ལྟར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་ལྟ་ཞི། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་  
 པའི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དོན་དམ་པར་ཁྲོས་པ་མེད་ཀྱང་། ལྱི་རོལ་གྱི་གདུག་པ་ཅན་  
 འདུལ་བའི་བྱིར་སྐྱེ་མའི་སྲིན་ལོ་ཁྲོས་པ་ལྟར་ཁྲོས་པའི་ངོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་གཉི་སྐྱག་  
 གཤེན་རྗེའི་གཤེད་སོགས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། ལས་བཞི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱལ་བ་  
 འཛིག་ཉེན་པའི་རྩལ་འཛིན་པའི་གཤེན་རྗེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དམ་ཚིག་གི་འཁོར་ལོ་  
 བསྐྱེད་པའི་གཞི་འདིར་གཤེགས་ལ་བདག་ལ་སྐྱགས་རྗེས་དགོངས་ཤིང་བྱང་རྩལ་གྱི་

བར་དུ་བརྟན་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཞེས་བཤོ།།

འདི་གས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་བ་ནས་གསུངས་བའི་སྐབས་ཨོ་སྤྱི་ཉ་རྩོ་སོགས་  
ཀྱི་དོན་བོད་རྣམས་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཨོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་ཞོ་ཆེན་གྱི།  
བདག་གི་མཚོན་པ་སོ་སོར་བཞེས། །འདིར་བདག་བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་སྤོལ། །རྩོ་སྐྱུ་  
ཞེས་བ་དང་། ཡང་རྒྱུ་བ་སྐྱ་མ་གཉིས་སྐྱར་དང་འབྲེལ། འདིར་བདག་སྤོ་དང་ལྷན་བར་  
མཛོད། །ཅེས་དང་། ཡང་། ཨོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་མཐུ་ཆེན་གྱི། །བདག་གི་མཚོན་པ་  
སོ་སོར་བཞེས། །འདིར་བདག་སྐྱ་ཡི་བཀའ་དྲིན་མཛོད། །རྩོ་སྐྱུ་ ཞེས་དང་། ཡང་རྒྱུ་  
བ་སྐྱ་མ་གཉིས་སྐྱར་དང་འབྲེལ། ལྷི་མ། འདིར་བདག་སྤོ་དང་ལྷན་བར་མཛོད། །ཅེས་  
དང་། ཡང་། ཨོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་ཞོ་ཆེན་གྱི། །བདག་གི་མཚོན་པ་སོ་སོར་བཞེས།།  
འདིར་བདག་སྐྱ་ཡིས་བཀའ་དྲིན་མཛོད། །རྩོ་སྐྱུ་ཞེས་དང་། ཡང་། ཨོ་སྤྱི་ཉེ་མ་ཞོ་  
ཆེན་གྱི། །རྩོ་གཤེགས་རྩོ་གཤེགས་བདག་ལས་ནི། །རབ་དྲངས་མཚོན་པ་བཞེས་  
སུ་གསོལ། །བདག་གྱུར་སྤོ་དང་ལྷན་བར་མཛོད། །སྐྱུ་ཞེས་དང་། ཡང་། ཨོ་འཕྲོག་  
བྱེད་ཉེ་མ་གྱི་ཞོ་བོ། །ཆེན་པོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་ཉེ། །བདག་གི་མཚོན་པ་རབ་ཏུ་  
བཟུང་། །བདག་ལ་སྤོ་དང་བཀའ་དྲིན་མཛོད། །སྐྱུ་ཞེས་དང་། ཡང་། ཨོ་འཕྲོག་བྱེད་  
མཛོད་སྤོ་ཞོ་ཆེན་གྱི། །རྩོ་གཤེགས་རྩོ་གཤེགས་བདག་ལས་ནི། །སོ་སོར་མཚོན་  
པ་བཞེས་ནས་སུ། །བདག་ལ་གསལ་བའི་སྤོ་ལྷན་མཛོད། །སྐྱུ་ཞེས་དང་། ཡང་། ཨོ་  
འཕྲོག་བྱེད་མཛོད་སྤོ་ཞོ་ཆེན་གྱི། །ཀྱ་ཡེ་རྩོ་གཤེགས་རྩོ་གཤེགས་ནས། །བདག་  
གི་མཚོན་པ་རབ་ཏུ་བཞེས། །བདག་ལ་དྲངས་བའི་སྤོ་ལྷན་མཛོད། །སྐྱུ་ཞེས་བསྐྱར་  
ཆོག་ལུང་མི་འབྲེལ་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་དག་དོན་ལ་ཆེས་མི་འབྲེལ་བ་མཛོད་བས་མི་འགལ་ཉེ།  
དེ་དག་གི་དོན་དེམ་ན་རྩོ་གཤེགས་བར་གསོལ་བ། མཚོན་པ་བཞེས་བར་གསོལ་བ།

དངོས་གྲུབ་སྣོད་བར་གསོལ་བ་གསུམ་ལས་མི་འདབ་བའི་སྲིད།

དེས་ན་ཨོ་རྒྱུ་ཉ་རྩོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཆེ། དམིགས་བ་བྱ་ཚུལ་ལོ། འཇམ་པའི་  
དབྱངས་ཀྱི་སྣོད་པ་ཁོ་བོ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་གནས་འདིར་གཤེགས་ནས།  
མཚོན་པ་བཞེས་ལ་བདག་ལ་མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྣོད་དུ་གསོལ་སྣོད་  
དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པས་ཚོག་གོ། །དེ་ནས་ལྷགས་གྲུའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་  
བཅས་ཉ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩུ་ལས་འོས་ཟེར་འཕྲོས། ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་ཆེ། རང་  
གི་ཐུགས་ཀའི་རྩུ་ཡིག་མཐེང་ག་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་གྲུ་ལྷ་བྱ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྣོད་  
ཉ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཚོས་སྲུའི་རང་ལས་སྲོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྩོ་  
རྩོ་འཛིགས་ཀྱི་དུ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་རྩོ་དང་བརྩོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་དབག་  
ཏུ་མེད་པའམ། ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་རྩོ་དང་བརྩོ་བ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་ཤིང་བལ་ལྷགས་  
གྲུས་བྱངས་བ་ལྷར་ཐོགས་མེད་དུ་སྲུན་བྱངས་ཉ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་འཁོད་པར་མོས་  
ལ། ཨོ་རྒྱུ་ཉ་བརྗོད་ཆེ། རང་གི་སྲིང་ག་ནས་ཁོ་བོ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་ཐོད་འཛིན་པ་  
དབག་ཏུ་མེད་པ་སྣོད་ཉ། ཡེ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་བཤེགས་རྣམས་སྲིད་བསྐྱེད་  
པར་བསམ། དེ་རྗེས། ཨོ་རྒྱུ་ཉ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་ཆེ། རང་གི་སྲིང་ག་ནས་  
མཚོན་པའི་ལྷ་མོ་མཚོན་པ་ཐོགས་བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྣོད་ཉ། ལམ་མཁར་བཞུགས་  
པའི་ཡེ་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་མཚོན་པ་འབྲུལ་བར་བསམ། དེ་རྗེས། ཨོ་སྲུད་ག་རྩོ་རྩོ་ཞེས་  
བརྗོད་པའི་ཆེ། ཤར་སྣོད་ཐོ་བ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཕྱག་གི་ཐོ་བ་འབྲུང་བའི་བད་བྱས་  
པས། ཁང་བཟང་གི་སྣོད་ཁང་བཟང་བཅེགས་པ་ལྷར། དམ་ཚིག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་  
གི་སྣོད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བཅེགས་པ་དང་མིའི་སྲི་བོར་མི་གནས་པ་ལྷར་  
དམ་ཚིག་པའི་ལྷ་མོ་མོའི་སྣོད་དུ་ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་མོ་མོ་ཁ་བལྟ་བ་དང་སྲོགས་མཐུན་

པར་བཅེགས་ཉེ་གནས་པར་བསམ། ཡོ་དམ་རྩྭ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། ལྷོ་སྒོའི་དབྱུག་  
པ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཕྱག་གི་དབྱུག་པ་འཕྱར་བའི་བརྗོད་པས། ཚུའི་ནང་དུ་འོ་མ་  
ལྷགས་མ་ཐག་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་སོ་སོ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཅུང་མ་  
འདྲེས་པ་ཞིག་ཏུ་བསམ། ཡོ་བརྗོད་པའི་ཚེ། ལུ་བ་སྒོའི་བརྗོད་པའི་རྗེའི་  
གཤེད་ཕྱག་གི་བརྗོད་པའི་བརྗོད་པས། འོ་ཚུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་  
ལྟར་རམ། ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་དམ་ཡེ་གཉིས་སྐྱེན་གྱི་དཀར་ནག་དང་། ཕྱག་ཞབས་  
གྱི་སེན་མོའི་རྩལ་སྤར་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་དབྱེར་མེད་འོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བསམ། ཡོ་  
ཁར་ཉོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། བྱང་སྒོའི་རལ་གྱི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཕྱག་གི་རལ་གྱི་འཕྱར་  
བའི་བརྗོད་པས། ཡེ་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་མི་དགེས་པ་མེད་པར་དགེས་བཞིན་དུ་སྐྱབ་  
པ་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ཡང་དུར་ཁྲོད་མེ་རི་རྩོ་རྩ་ཚུན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་  
ཡེ་ཤེས་པ་ཐེམ་པའི་མོས་པ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་གྱ།

དེ་རྗེས། དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བྱ་ཚུལ་ལ། དབང་བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་ནི།  
བགེགས་དང་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་སྐྱོང་བ་དང་། ཐེག་དམན་སེལ་  
བ་དང་། བསྐྱོམ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་དུ་རུང་བ་དང་། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་འགྲུབ་པ་དང་། བྱང་  
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་པ་གསོ་བ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་པ་སྐྱོང་བ་དང་། མ་འོངས་པ་  
ན་སངས་རྒྱས་ལས་དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པའི་དགོ་ཅ་སྐྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་  
དུ་ཡིན་པ་སྟེ། དགོས་པ་བརྒྱད་ཡོད་པར་རྩོ་པོ་ཆེན་པོས་བཞེད་ཅེས་པའུ་ཆེན་རིན་པོ་  
ཆེས་གསུངས།

རྒྱས་འདེབས་པའི་དགོས་པ་ནི། མ་འོངས་པ་ན་གཙུག་ཉོར་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་འགྲུར་  
བ་དང་། རིགས་བདག་གང་གིས་བྱེད་པའི་ལག་རྗེས་འཛོགས་པ་དང་། ལྷ་གང་དང་གང་

རིགས་བདག་དེ་དང་དེའི་རིགས་སྲུ་ཤེས་ནས་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་  
ཡིན་པར་གསུངས། སྤྱིར་རྒྱས་བཏབ་པ་ལ། མི་བསྐྱོད་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དབའ་ལ་རྒྱས་  
འདེབས་ལྟ་བུ་ནི། འབྲས་བུས་རྒྱ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དབའ་  
མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱས་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་། མི་  
བསྐྱོད་པས་གཤེགས་པ་གཞན་བཞི་ལ་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི། རིགས་ཀྱིས་རིགས་ཅན་ལ་  
རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་། རིགས་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ལྷ་གང་ལའང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དབའ་  
འམ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་བཏབ་པ་དགོས་པར་སྲགས་རིམ་ལས་གསུངས། ཡང་རྒྱབ་  
བཏབ་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱས་བཏབ་བྱ་དེས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྱི་པོར་གྲུས་  
པས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་མི་གྲུས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱས་འདེབས་བྱེད་དེས་ཀྱང་རྒྱས་  
བཏབ་བྱ་ལ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གདུང་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་བཏབ་ཀྱི་དགོས་པ་དང་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ནས། དབང་  
བསྐྱར་རྒྱས་བཏབ་དངོས་བྱ་ཚུལ་ནི། ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་སོགས་སྲགས་བརྗོད་ཅིང་ཕྱག་རྒྱ་སྲར་  
ལྟར་བྲས་པས། སྤྱིར་ཡང་རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་རྩི་ལས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་ཆེ། རང་  
གི་ཕྱགས་ཀའི་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་དབའ་ཏུ་མེད་པ་སྤོས་ཏེ། སྤོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་  
རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤུན་བྲངས་བཞུགས་པར་  
བསམ་ལ། ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་སྲར་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་མཚོད། དེ་  
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་  
སྤུན་བྲངས་པའི་ལྷ་དེ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་  
དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀ་ནས་སྤོས་པའི་ལྷ་མོ་ཅ་ཅི་  
ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོའི་སྐྱོ་སྐྱོག་མེ་ཉོག་གི་ཆར་འབབས། བཏང་ཤིས་ཀྱི་སྤྱི་

དབྱངས་ཀྱིས་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་སྡོན་དུ་འགོ་བས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་བཞིན་དུ། ལྷག་ན་བུམ་པ་དཀར་པོ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུན་ཅི་ལྟས་བཀའ་བ་བཟུང་ནས། རང་དང་འཁོར་ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་པོར་བུམ་ཚུ་ལྷགས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བར་བསམ། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུན་ཅིས་གང་། ལྷོ་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་ལུ་ཚུ་དག་པོས་རྩ་སྐྱར་དེད་པ་ལྷར་སངས་ཤིང་དག་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤོང་བར་བསམ་མོ།།

ཆེགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྤྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ་ལྷས་ཆབ་ལུལ་བ་རི་ལྷར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དབང་ལྷ་རྣམས་ལས་སྤོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་། དག་པ་ལྷ་ཡི་ཚུ་སྟེ་བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་པོ་རྩལ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་སྤྱིང་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་བཏབ་ནི། དེ་ལྷར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྩལ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་བ་ལས་ལྷག་མ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་ཡང་ལུད་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་གཙོ་པོ་རང་རྩོ་རྩོ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཅ་ཞལ་མ་ཉེའི་གདོང་གི་ཚངས་བུག་གི་སྤྱིང་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་སྡོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་པ་གཡས་རྩོ་རྩོ་དང་གཡོན་ཤེས་བྱ་འཛིན་བས་ལུམ་ལྷ་མ་གྱི་སྡོན་མོ་གྱི་བྱུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པའམ། ཡང་ན་ཡབ་རྒྱུང་གཡས་ས་གཞོན་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་ལྷག་རྒྱ་ཅན། མི་བསྐྱོད་པ་འདི་ཅ་ཞལ་གྱི་ཐོད་སྐྱམ་ལྷའི་དབུས་མའི་སྤྱིང་དུ་བཀོད་པར་བཤད་པའང་མཐོང་བས་གང་བདེར་བྱའོ། །ཤར་དང་ཤར་སྟོ་བ་སྟེ་གཉི་ལྷག་གཤེན་རྩེའི་གཤེད། ཐོ་བ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད། ཅ་ཅི་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་ཞལ་གྱི་དབུ་ལ། རྣམ་སྐྱང་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་པ། གཡས་འཁོར་མོ་དང་གཡོན་ཤེས་བྱ་འཛིན་བས་ལུམ་སྐྱུན་མ་དཀར་པོ་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པའམ། ཡབ་རྒྱུང་



གཡས་ཚོས་འཆད། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ལྷོ་དང་ལྷོ་ལུབ་པ་སྟེ་སེར་  
སྒྲ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། དབྱུག་པ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། བག་ཚོ་རྣམས་ཀྱི་ཙུ་ཞལ་གྱི་དབྱུ་  
ལ་རིན་འབྱུང་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་རིན་པོ་ཆེ་དང། གཡོན་རྗེའི་བྱུ་  
འདྲིན་བས་ཡུམ་རིན་ཆེན་སྐྱོལ་མ་སེར་མོ་གྱི་ཐོད་འདྲིན་པ་ལ་འབྱུང་བའམ། ཡབ་རྒྱུང་  
གཡས་མཚོག་སྦྱིན། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན།

ལུབ་དང་ལུབ་བྱང་པ་སྟེ་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། བརྒྱ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད།  
དབྱུངས་ཅན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཙུ་ཞལ་གྱི་དབྱུ་ལ་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་  
གཉིས་པ་གཡས་བརྒྱ་དང། གཡོན་རྗེའི་བྱུ་འདྲིན་བས་ཡུམ་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་  
གྱི་ཐོད་འདྲིན་པ་ལ་འབྱུང་བའམ། ཡབ་རྒྱུང་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན།  
བྱང་དང་བྱང་ཤར་པ་སྟེ་ཕྱག་དོག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། རལ་གྱི་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། ལྷོ་  
རྗེ་རྣམས་ཀྱི་ཙུ་ཞལ་གྱི་དབྱུ་ལ་དོན་གྲུབ་ལྡང་ལྡང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་  
རལ་གྱི་དང་གཡོན་རྗེའི་བྱུ་འདྲིན་བས་ཡུམ་དམ་ཆེག་སྐྱོལ་མ་ལྡང་ལྡང་གྱི་ཐོད་འདྲིན་པ་  
ལ་འབྱུང་བའམ། ཡབ་རྒྱུང་གཡས་སྐྱབས་སྦྱིན་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན།  
དེ་ལྟ་བུ་ཡུམ་བཅས་ཡུམ་མེད་གང་ཡིན་གྱིང་། རིན་པོ་ཆེའི་དབྱུ་རྒྱུ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སོགས་  
ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། དང་གྱི་ན་བཟའ་ལྷུ་བ་ལྷུ་བ་ཏུ་གསོལ་བ་སོགས་ལོངས་སྤྱིའི་ཆ་བྱུང་  
ཅན། འོད་སྐྱོར་གྱི་དབྱུས་སུ་བད་ལྷའི་གདན་ལ་དོ་རྗེའི་སྤྱིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་ཤིང་།  
རང་གི་རྒྱས་བཏབ་བྱ་རྣམས་ཚིམ་བར་བྱེད་བར་བསམ་མོ།།

དེ་ཡང་ཡུམ་བཅས་བསྐྱོལ་ཆོ། རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་བར་ཞུགས་པའི་  
སྐྱོར་མཚམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་བདུད་རྩིའི་  
རྒྱུན་བབས་ནས་རང་གི་ཡུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པས་དགའ་བདེས་ཚིམ་བར་མོས་གྱིང་།



ཚོག་པར་བསྐྱལ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་བཏབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནམ་མཁའ་  
བཞུགས་པའི་དབང་ལྷ་དེ་རྣམས་རང་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་མོ། །དེས་ན། རང་གི་སྤྱད་པ་  
ཀའི་རྒྱ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱད་པ་རྒྱལ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་  
ནས། དབང་གི་སྤྱ་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་  
མཚོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་ཐོབ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ཅེས་པ་  
ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་པས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་  
མཚོག་ཅེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚོད་  
བསྟོན་བྱ་ཚུལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམས་བསྐྱོམ་ཚུལ། དག་པ་བཅས་ཚུལ། བཟུངས་པ་བྱ་ཚུལ་  
བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚོད་པ་གྱིན་གྱིས་མ་བརྟུན་ན། མཚོགས་  
འདིར་གྱིན་གྱིས་བརྟུན་ལ། འབྲུལ་ཚུལ་ནི། རས་གྲིས་སོགས་བསྐྱུབ་གཞི་དང་མ་  
འབྲེལ་བའི་བདག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པ་བསྐྱོམ་ཆེ། རང་གཙོ་བོ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱི་རོལ་  
ཏུ་སྤྱི་མི་དགོས་ཤིང་། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་མཚོད་ལྷ་རྣམས་སྤོས་ཏེ་ཚུར་དཀྱིལ་འཁོར་  
པ་ལ་མཚོད་པར་མོས་ཏེ། མཚོད་སྤྱད་རྒྱུ་པའམ། ཚིགས་བཅད་མཚོད་སྤྱད་སྤྱད་དང་  
བཅས་པ་བརྗོད། རས་གྲིས་སོགས་བསྐྱུབ་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོག་ལྷར་བདག་མདུན་  
ཐ་མི་དད་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱོམ་ཆེ། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་རང་འབྲེལ་གཉིས་པ་  
ཞིག་སྤྱི་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྤོའི་ཐད་ཀྱི་དུར་ཁོད་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འཁོར་པའི་སྤྱིང་ག་  
ནས་མཚོད་ལྷ་རྣམས་སྤོས་ཏེ་མཚོད་པར་མོས་ནས། མཚོད་སྤྱད་རྒྱུ་པའམ། ཚིགས་  
བཅད་མཚོད་སྤྱད་སྤྱད་བཅས་པ་བརྗོད་པར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དག་  
དབང་བུམས་པས་ཤར་སྤོའི་ནང་ཅམ་ནས་འབྲུལ་བར་གསུངས། མཚོད་པ་ནི་སྤྱི་བཟུངས་

སྲུ་སྲི་ནང་གི་མཚོན་པ་གཉིས་ལས་གཞན་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཉག་པོ་སྲོད་  
བས་མཚན་པའི་དག་ནག་གི་དཀའ་འབྲེལ་ལས། དེ་ཡང་སྲི་དང་ནང་དང་གསང་བ་དང་  
ལྷ་ན་མེད་པའི་མཚོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཟ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་  
པ་དུ་མས་མཚོན་པ་བཞི་ག་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། མཚོན་པ་སྲི་མ་གཉིས་ནི། དངོས་  
ལྷུ་བ་འབྲུལ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད་པའང་མཐོང་།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་འབྲུལ་རྒྱུའི་མཚོན་པ་བཞི་ནི། ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྲོད་ལྔ་རོལ་  
མོ་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལྷ། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་རྣམས་ནི་སྲི་བྱམ་དབང་དང་  
འབྲེལ་བའི་མཚོན་པ་དང་། ལ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་སྲུངས་ཉོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས་འབྲུལ་  
བ་ནི། ཉང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོན་པ་དང་། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་  
གསལ་བ་མཉམ་པར་སྤྱར་བས་སྣོན་སྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། བདེ་བ་དེས་རང་  
དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྣ་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ནི་གསང་བ་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་  
མཚོན་པ་དང་། བདེ་བ་དེས་སྲོད་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་པ་སྟེ་དབང་  
བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོན་པ་ཡིན། མཚོན་པ་བཞི་དེ་དག་ལས། རྒྱུའི་མཚོན་པ་  
འབྲུལ་བ་ལ། ལྷགས་རྒྱང་པས་འབྲུལ་བ་དང་། ཚིགས་བཅད་སྣགས་དང་བཅས་པས་  
འབྲུལ་བ་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱང་། ལྷགས་རྒྱང་པས་འབྲུལ་ཆེའང་། རྗེ་ཕྱི་ཉེ་སོགས་  
ཀྱིས་འབྲུལ་བ་དང་། ཡ་སྣོན་ཏ་ཀ་ཨ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་འབྲུལ་བ་དང་། ཡ་སྣོན་ཏ་ཀ་ས་སྣ་  
རི་ཕ་ར་ཨ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་དབྲུལ་བའི་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་མི་རྒྱང་བ་མེད་  
ཅིང་ཚིགས་བཅད་སྣགས་དང་བཅས་པས་ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྲོད་རོལ་མོ། འདོད་ཡོན་སྣ་  
ལྷ། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་འབྲུལ་བ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དུ་མར་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས།  
ལྷགས་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་གི་ཁྱུངས་བཅའ་ན་རང་བཟོས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་

མཁས་པ་དག་གི་ཡིག་ཚང་ཡོད། དེས་ན་དགོན་སྡེ་སོ་སོའི་ངག་འདོན་གྱི་ཚིག་བྱར་ཅུང་  
ཟད་མི་འདྲ་བ་དང་། དབྱེངས་འབྲེན་གདངས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་དང་། འབྲུད་དགོལ་  
འགྲིགས་ལམ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་གཞོན་པས། གཞན་ལུགས་མི་  
འདྲ་བ་དེ་དག་ལ་མི་སྤང་བར་སློབ་གཞུ་བོར་གནས་ན་རང་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་སུ་ཡོང་  
ཆེ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས། སློས་ཚོས་མཚན་ཡོངས་ལ་དག་  
སྤང་སློང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེས་ན་མཚོན་པ་འབྲུལ་བ་ལ། ལྷགས་རྒྱུང་བ་དང་ཚིགས་བཅད་དང་བཅས་པས་  
འབྲུལ་བ་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། ཚིགས་ཞིང་གི་སྐབས་སུ་བཤའ་བ་ལྟར་བྱུང་བར་ལྷ་ཚང་  
བར་བྱས་ཏེ་ཕུལ་ན་ས་ཚོད་ཆེ་ཞིང་། དེའི་སྟེང་དུ་ནག་པོ་བས་བཞེད་པ་ལྟར་བྲལ་བ་  
བཞི་ལྟར་གྱི་བསམ་པས་འབྲུལ་བའང་གལ་ཆེའོ།།

བྲལ་བ་བཞི་ནི། འོགས་པ་དང་བྲལ་བ། དེས་ཤེས་དང་བྲལ་བ། དངོས་པོར་བལྟ་  
བ་དང་བྲལ་བ། རེ་བ་དང་བྲལ་བ་བཞི་ཡིན་ལ། འོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། མཚོན་པ་  
འདི་འབྲུལ་དུ་རྒྱུང་ངམ་མི་རྒྱུང་། འདི་ཕུལ་བས་ལྷ་མཉེས་བར་འགྱུར་ངམ་མི་འགྱུར་  
སྟམ་པའི་འོགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དེས་ཤེས་དང་བྲལ་བ་ནི། མཚོན་པ་དེ་དག་ཐ་མལ་  
བར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་སུ་མོས་པའོ། །དངོས་པོར་བལྟ་བ་  
དང་བྲལ་བ་ནི། བདེན་པར་འདྲིན་པ་དང་བྲལ་ནས་མཚོན་བྱེད་མཚོན་ལུལ་མཚོན་པ་སྟེ་  
འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་བལྟ་བ་དུན་པའོ། །རེ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི། མཚོན་པ་ཕུལ་བ་  
ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ནད་གདོན་ཞི་བ་དང་ཆེ་བསོད་རྒྱས་པར་འདོད་པ་  
སོགས་རང་དོན་ཁོ་ནའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་  
པར་ལྷ་ལྟར་དང་། བྲལ་བ་བཞི་ལྟར་སློབ་ནས་མཚོན་པ་འབྲུལ་བ་ལ། ཚིགས་བཅད་

དང་བཅས་པས་འབྲུལ་ན། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱལ་བ་སྟེ་དགྲིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་  
རྣམས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་འི་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་གཙང་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་  
ལྟར་གཙང་བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས། ལྷེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་མེད་བ་སྟེ་མི་མངའ་  
ཡང་། བདག་ཅག་སྟེ་ཞུའི་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཆབ་སྟེ་ཞུས་ཆབ་གཙང་མ་འདིས། མི་འགྱུར་  
བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གཞུགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཞུས་གསོལ་  
ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཞིན་བཞིན་བས། ཨོ་ཡ་སྐྱེ་ག་ས་བ་དེ་མ་ར་ཨ་རྒྱུ་བྲ་ཉི་རྩུ་རྩུ་སྐྱེ་  
ཞེས་སྐྱེས་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་ལོ། །

དེ་ཡང་ཨོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་སེ་གོལ་སྤྱིར་བསྟན་ཏེ་གཏོགས་ཚེ། སྤྱིར་ག་ནས་  
མཚོན་པའི་ལྷ་མོ་ཁ་དོག་དམར་སྐྱེ་སོགས་ལྷ་གངས་དང་མཉམ་བ་སྐྱོས་པར་བསམ། ཡ་  
སྐྱེ་ག་ས་སྐྱ་དེ་མ་ར་ཞེས་བརྗོད་ནས་པད་ཀོར་བྲལ་ཚེ། མཚོན་ལྷ་དེ་དག་གིན་གྱིས་  
བརྒྱབས་པའི་མཚོན་ཡོན་ཐོགས་པར་བསམ། ཨ་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་ནས་ཕྱག་རྒྱ་འཛིང་ཚེ།  
དགྲིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་བར་བསམ། བྲ་ཉི་རྩུ་ཞེས་བརྗོད་  
པའི་ཚེ། འབྲུལ་བའི་ཞུས་ཆབ་སྐྱེ་ལ་དང་བྱ་བཞེས་པར་བསམ། རྩུ་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་  
ནས་སེ་གོལ་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་གཏོགས་ཚེ། མཚོན་ལྷ་རྣམས་སྤྱིར་གར་བསྐྱེ་བར་བསམ།

སྐྱེས་དོན་ལ། ཨོ་ནི་གོང་དུ་རྩོམ་འི་ལྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཞུགས་པ་ལྟར་  
ཡིན་ལ། ཡ་སྐྱེ་ག་ནི་གཞིན་རྗེའི་གཞུགས་དམ་གཞིན་རྗེའི་མཐར་བུད་ཅེས་པའོ། །ས་སྐྱ་  
དེ་སྐྱེ་ར་ནི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའོ། །ཨ་རྒྱུ་ནི་མཚོན་ཡོན་ཞེས་པའོ། །བྲ་ཉི་རྩུ་ནི་  
སོ་སོར་བཞེས་ཞེས་པའོ། །རྩུ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཚོན་པའོ། །སྐྱེ་ནི་གཞི་རྒྱུགས་ཞེས་  
པའོ། །ཞབས་བསོལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མན་ཆད་བཟུ་བར་བསམ། དེ་ཆབ་  
འབྲུལ་བའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱལ་བ་སྟེ་དགྲིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་སྤངས་

རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་མཚོན་གྱི་སྐྱེ་ཅན་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་  
 པའི་དྲི་ངད་ཅན་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་  
 གྱིས་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་། སྤྱི་བ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་སློབ་བྱར་རྣམ་དག་དང་། བདེན་པར་  
 མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཡིན་པས་ཆགས་སོགས་  
 གྱི་དྲི་མ་དང་རྒྱལ་གྱིས་མ་གོས་པ་སྟེ་མི་མངའ་ཡང་། བདག་ཅག་སྤྱི་ཞུ་བྱས་པའི་ཚུལ་  
 གྱིས། གཙང་མར་བཞགས་པ་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དྲི་ཆབ་སྤུལ་བས། བྱང་ཚུབ་  
 ཚེན་པོའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱུང་ཅིག་གྱུ་ཞེས་སྟོན་  
 ལམ་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དྲི་ཆབ་སྤུལ་ཀར་འབྱུང་ལོ། །མཚོན་ལྟ་དང་སྟུགས་དང་  
 སྤྱུག་རྒྱ་རྣམས་གོང་ལྟར་རིགས་འགྲེ་བ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་འབྲོ། །

མེ་ཏོག་འབྱུང་བའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། བྱང་ཚུབ་ཚེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ།  
 རྒྱ་རྒྱུ་པོ་ནས་དབྱུ་མའི་ནང་ནས་བབ་པའི་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་སྟེ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་དང་། དེ་  
 ལས་བྱང་བའི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྤུགས་རྒྱུད་ཚིམ་པ་སྟེ་མཛེས་པ་ཞེས་པའོ། །བདུག་  
 སྟོས་ལ། ཡེ་ཤེས་པོ་བྱང་སྟེ་སྟེ་བའི་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོར་གནས་པའི་ཚངས་པའི་མེ་སྟེ་  
 གཏུམ་མོའི་མེས་སྐྱེ་བའི་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་སྟོས་དང་དང་  
 ལྟན་པ་ཞེས་པའོ། །སྤྱང་གསལ་ལ། མ་རིག་པའི་སྐྱུན་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་  
 ཀྱི་སྤྱང་བ་བརྟེས་པ་ཞེས་པའོ། །ཞལ་ཟས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། དད་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་།  
 ཐོས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་དང་། རོ་ཚོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་འཕགས་པའི་  
 འོར་བདུན་གྱིས་སྤུག་ཅིང་། ཚོག་ཤེས་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་བདུན་ཅིའི་  
 ཟས་མཚོན་བརྟེས་པ་ཞེས་པའོ། །ཚིགས་བཅད་གཞན་རྣམས་གོང་ལྟར་རིགས་འགྲེ་  
 སྟོ། །རོལ་མོ་འབྱུང་བའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷ་མེད་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་དོན་མཐར་

ཐུག་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་བདེ་སྣོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་  
ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གསུང་དབྱངས་སུ་ཤར་ནས་ཚོས་སྟོན་  
བར་མཛད་པ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་དབྱངས་ཞེས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཡིན་ལ། ཤེས་  
རབ་གྱི་དབྱངས་དེའི་རྗེས་འགོ་སྟེ། དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོང་ཉིད་གྱི་དོན་རྒྱན་དུ་སྟོན་པར་  
བྱེད་པའི་རོལ་མོའི་སྐྱ་དབྱངས་འདི། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྲུལ་ལོ།།

དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་འབྲུལ་ཞེ་ན། མི་བསུན་བདུད་གྱི་ཚོགས་ཉེ་འཁོར་ལོ་  
མཐའ་དག་གཞོན་པའི་སྲིད་དུ་འབྲུལ་བར་བསྟེ། དོན་གྱི་དབྱིངས་ཉེ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་  
བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་བ་ཁྲེད་དག་རོལ་མོའི་སྐྱ་འདི་ཉིད་སྟོན་  
གྱི་ཡུལ་དུ་དང་དུ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་པའོ།།

འདོད་ཡོན་ལྷ་ནི། རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བེ་རྒྱུའི་འོད་སྟོན་པོ་སོགས་ཁ་  
དོག་གི་གཟུགས་དང་། བྱ་བཞི་རྣམ་པོ་སོགས་དབྱིབས་གྱི་གཟུགས་དང་། མདོར་ན་  
འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གྱི་གཟུགས་མཚོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།  
གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་དཀར་མོ་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་གཟུགས་མཐའ་དག་གསལ་  
བར་སྤང་བའི་མེ་ལོང་དམར་པོ་དོས་གཉིས་པ་འཛིན་པར་གྱུར་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོོས་  
ཉེ། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་གྱི་སྟུན་ལ་གཟུགས་གྱི་མཚོན་པ་འབྲུལ་བར་བསམ་སྟེ་  
སྟུགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་སྤར་སྟུང་མཚོན། སྐྱ་ལ་དབང་པོས་མ་ཐེན་པ་ས་རྩ་མེ་  
རྒྱང་སོགས་འབྲུང་བའི་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་  
པ་དབང་པོས་ཐེན་པའི་སྐྱ་དང་དེ་དེ་ལའང་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་སྐྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་མི་  
སྟོན་པའི་བརྗོད་བྲལ་གྱི་དབྱངས་དང་། མདོར་ན་འཛིག་ཉེན་ཁམས་གྱི་སྐྱ་མཚོག་འབྲིང་  
དམན་གསུམ་འདུས་ཉེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྐྱ་དོ་རྗེ་མ་སེར་མོ་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་མི་

མང་བརྒྱུད་བའི་སྐྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་འགྲེངས་པར་མཛད་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ།  
དཀྱིལ་འཁོར་བའི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལ་མཚོན་པ་འབྲུལ་བར་བསམ་སྟེ་སྐྱལ་ས་སྤྱད་ཆུ་  
དང་བཅས་པས་མཚོན། གི་ལ། ག་བྱུར། ཨ་ཀ་རུ། ར་ཏི་ལྟ་བུ་སོ་སོའི་འི་ཉི་སྒྲུབ་སྐྱེས་  
ཀྱི་འི་དང་། དེ་དག་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱར་སྟོས་སྐྱ་བུའི་འི་ཉི་སྐྱར་བྱུང་གི་འི་དང་།  
མདོར་ན་འདྲིལ་ཉེན་ཁམས་ཀྱི་འི་མཚོན་འབྲིང་དམན་གསུམ་འདུས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བྱུར་  
བ་ལས། གི་རྩོ་རྩོ་མ་དམར་མོ་སྤྱད་གཉིས་ཀྱིས་དུང་ཚོས་འི་བཟང་གིས་བཀང་བའི་འི་ས་  
སྟོང་གསུམ་འགྲེངས་པར་མཛད་པ་འདྲིན་པར་བྱུར་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ་དཀྱིལ་  
འཁོར་བའི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེངས་ལ་འི་འི་མཚོན་པ་འབྲུལ་བར་བསམ་སྟེ་སྐྱལ་ས་སྤྱད་ཆུ་  
དང་བཅས་པས་མཚོན།

རོ་ཉི། ལུས་ཀྱི་ལྷུངས་མཚོན་ཏུ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རོ་བརྒྱ་  
དང་ལྡན་པའི་བརྒྱུད་ཚིའི་ཟས་དང་དེ་ལ་རོ་བརྒྱ་ཚོང་ཚུལ་ཉི། མངར་བ། ལྷུང་བ། ཁ་  
བ། བསྐྱ་བ། ཚོ་བ། ལན་ཚུ་བ་སྟེ་ཅ་བའི་རོ་བྱུག་བྱུག་པོ་རེ་རེ་ལ་མངར་བའི་མངར་བ་  
སོགས་བྱུག་བྱུག་ཏུ་སྟེ་བའི་སོ་བྱུག་སོ་བྱུག་དེ་ཡང་གསུམ་ཚོན་དུ་ཡོད་དེ། ལྷེ་ཤེས་ཀྱིས་  
ལྷུངས་ཚེ་དབང་པོ་ལ་པན་འདོགས་པའི་རོ་སོ་བྱུག་ཐོས་རྗེས་འཇུ་བར་སྤྱོད་པས་ཚེ་ལུས་  
ལ་མི་གཞོན་པའི་རོ་སོ་བྱུག་འཇུ་བའི་ཚེ་ལུས་ལ་པན་པའི་རོ་སོ་བྱུག་སྟེ་བསྟོམས་པས་  
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡིན་གྲང་། བརྗོད་པ་བདེ་བའི་སྤྱིར་དུ་རོ་བརྒྱ་ཞེས་སུ་གྲགས། དེ་འདྲའི་  
རོ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པའི་ཟས་སོགས་མདོར་ན་འདྲིལ་ཉེན་ཁམས་ཀྱི་རོ་མཚོན་འབྲིང་དམན་  
གསུམ་འདུས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་ལས། རོ་རྩོ་རྩོ་མ་དམར་མོ་སྤྱད་གཉིས་ཀྱིས་རིན་  
པོ་ཚེའི་སྟོན་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་བས་བཀང་བ་འདྲིན་པར་བྱུར་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་  
ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱལ་ས་ལ་རོ་འི་མཚོན་པ་འབྲུལ་བར་བསམ་ས་སྟེ།



སྐྱེད་ལུ་དངོས་གཞི་ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་འཛིན། རེག་བྱ་ལྟེ། གང་གི་ལུས་ལ་རེག་བ་ཅམ་གྱིས་  
བདེ་བ་སྐྱེད་ལུས་ལ། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་གོས་ཉེ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་སྐྱེས་  
བའི་གོས་དང་། སྐབ་ཅིང་ཡང་བ། འཇམ་ཞིང་མཉེན་ལ། ལྟེ་བ་ན་སེན་མོའི་གསེབ་ཏུ་འང་  
ཚུད་ལ། བརྒྱུད་ལུ་རྒྱ་རི་རབ་ཀྱང་གཡོགས་ལུས་བའི་སྐྱ་རྩམ་གྱི་གོས་སོགས་མདོར་ན་  
འཛིག་ཉེན་ཁམས་གྱི་རེག་བྱ་མཚོག་འབྱིང་དམན་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། རེག་  
བྱ་རྩོམ་སྐྱེས་ལུས་ན་བཟའ་སྐྱེད་སྐྱེས་ཚོགས་བ་འཛིན་བར་གྱུར་བ་དཔག་ཏུ་  
མེད་ལ་སྐྱོས་ཉེ། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་སྐྱ་རྩམས་གྱི་སྐྱ་ལ་རེག་བྱའི་མཚོད་བ་འབྱུལ་བར་  
བསམ་སྟེ། སྐྱེད་ལུ་དངོས་གཞི་ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་འཛིན།

མཚོད་བའི་སྐྱ་མོ་དེ་དག་གྱང་བཞིན་མཛེས་ཤིང་འཇུག་ལ། མིག་ཟུར་གྱིས་བལྟ་  
བ། མཚུ་སྐྱོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བ། ཚེས་འཚོར་ཞིང་དཀར་བ། ལུ་མ་འབྱུར་བ། ལུ་བར་  
དོག་ལ། རྐྱེད་ལ་སྐྱ་བ། རོ་སྐྱེད་རྒྱས་ལ། ཉམས་སྐྱེག་ལ། འགོས་དལ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་  
རྒྱན་དང་དར་སྐྱ་ཚོགས་གྱིས་བསྐྱེད་ལས་ལ། ཡང་སྐྱ་མོ་དེ་དག་གི་གཟུགས་མཛེས་ལ། སྐྱ་  
སྐྱེད་ལ། ལུས་ལ་ཉི་ཞིམ་ཚོར་བ། ལྟེ་མཚུ་མངར་བ། རེག་བྱ་འཇམ་བ་སྐྱེ་ནང་གི་འདོད་  
ཡོན་ལྷའང་ཚང་བའོ།

རྒྱལ་སྐྱེད་སྐྱ་བདུན་ལྟེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱེད་རྒྱལ་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་  
བའི་རིན་ཆེན་སྐྱ་བདུན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟེ། རྒྱ་འཇམ་བྱ་ཚུ་  
བོའི་གསེབ་ལས་གྱུབ་ལ། ཚད་དཔག་ཚད་ལྡན་བརྒྱུད་ལུ་སྐྱེད་ལུ་སྐྱེད་ལུ་སྐྱེད་ལུ་སྐྱེད་ལུ་  
ལ། ཅིབས་སྐྱོང་དང་ལྡན་ལ། ཉི་མ་གཉིས་བ་སྐྱ་བྱའི་འོད་གྱིས་སྐྱེད་ལུ་སྐྱེད་ལུ་སྐྱེད་ལུ་  
འཕགས་ཉེ་འགོ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །འོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟེ། དཀྱིལ་ཟུར་  
བརྒྱུད་བའམ་ཟུར་བྱུག་བའམ་ཚད་གྲུ་བ་ཅི་རིགས། མདོག་སྐྱོན་སོའམ་སེར་སོའམ་དམར་

པོ་གང་རུང་། དགོས་འདོད་སྣ་ཚོགས་སྟེར་བྱས་པ། འོད་གྲིས་དཔག་ཚད་བརྒྱར་བྱས་  
 པར་བྱེད་པ། ཚ་བས་གདུངས་པ་ལས་བསིལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་  
 པའོ། །བྱུང་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ནི། བྱུང་མེད་ཐ་མལ་བའི་སྟོན་སྤངས་པ། མདོག་སྡོ་བསང་  
 གཟུགས་མངོས་པ། བལྟ་ན་སྤྱུག་པ། སྟོན་ཚུལ་བཟང་པ། ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་འཇམ་པ། ལུས་  
 དང་ཁ་ནས་ལྷན་ལའི་རྗེ་ཞིམ་བོ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །སྟོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་  
 ནི། འབྱོར་བས་སྤྱུག་པ། མདོག་དམར་པོ། ལྷའི་མིག་དང་ལྡན་པ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་དང་།  
 དགོས་པ་མ་བསྟོས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ། ཡིད་གཞུང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །སྤང་  
 པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དཀར་པོ་ཅང་ཤེས་པ། མཁའ་ལ་འགོ་བྱས་པ། ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་བརྟན་  
 པ། བཀའ་ཉན་པ། བ་རོལ་གྱི་སྡེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ། སྤང་པོ་པལ་བ་སྟོང་གི་སྟོབས་  
 དང་ལྡན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །རྟ་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དཀར་པོ་འམ་ལྡང་  
 རྩའམ་སྟོན་པོ། ལུས་དབྱིབས་དང་དབང་པོ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཉིན་གཅིག་ལ་འཇམ་  
 བའི་སྤིང་ལན་གསུམ་བསྟོར་བྱས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །དམག་དཔོན་རིན་  
 པོ་ཆེ་ནི། ཉག་པོའམ། སྡོ་སྤྱ། དཔུང་ནམས་འགོ་སྟོག་གནས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་  
 མཁས་པ། བ་རོལ་གྱི་དཔུང་འཛོམས་པར་བྱེད་བྱས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །

དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྤིད་སྣ་བདུན་གྱིས། འཇམ་བུའི་སྤིང་འདི་དང་  
 ལུས་འཕགས་སོགས་སྤིང་གཞན་དག་དང་། མདོར་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཞིང་ཀུན་མ་ལུས་  
 པར་བཀའ་སྟེ། ལྷ་མ་དང་དབྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་གྱི་ལྷ་ཚོགས་དབྱེར་  
 མེད་པ་ལ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་བསམ་པ་ལྷུ་བ་མེད་པ་དང་བཅས་པས་འབྲུལ་ལོ་  
 ལྷུ་དུ་བསམ་སྟེ། ལྷགས་བྱུག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་འབྲུལ།

ནང་མཚོན་འབྲུལ་བ་ལ། སྤར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཚོན་འབྲུལ་བའམ།

ཡང་ན་མཚམས་འདིར། སྐར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་འབྲུལ་བར་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད། དེས་ན་གང་སྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། འབྲུལ་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོར་ཡུལ་གྱི་བརྒྱ་དང་། སྲིབ་ལག་ཡབ་གྱི་རྩོམ་མེས་ནས་དེ་གཉིས་བསྐྱབས་པའི་སྐྱོར་མཚམས་ནས་བདུད་ཅི་འབྱུང་བར་བསམས་ནས། མཐེབ་སྲིབ་སྐྱར་བས་ནང་མཚོད་གྱི་ནང་ན་གཡས་སྐོར་དུ་ལན་གསུམ་དགུགས་རྗེས། རོ་བོ་བདེ་སྐྱོང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་བདུད་ཅི་སྤུལ་བས་མགོན་རྣམས་ཐག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཚིམ་བར་མོས་ནས་ནང་མཚོད་འཛོལ།

འཛོལ་ཚེ་འང་། ཅ་བའི་སྐྱ་མ་ལ་འབྲུལ་ཚེ། སྤྱི་གཙུག་གི་ཐད་ནས་དང་། བརྒྱད་པའི་སྐྱ་མ་རྣམས་ལ་སྲིབ་མཚམས་གྱི་ཐད་ནས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་སྐྱ་རྣམས་དང་། ལྷུང་སྤེ་བཞིའི་སྐྱ་གཞན་རྣམས་ལ་སྲིབ་གའི་ཐད་ནས་དང་། ཚོས་སྐྱོར་རྣམས་དང་། ཡུལ་ཉེར་བཞི་སོགས་གྱི་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལ་སྤེ་བའི་ཐད་ནས་དང་། གཞི་བདག་དང་དེགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ལ་སྤུས་མོའི་ཐད་ནས་མཚོག་སྤྱིན་གྱི་སྤྱལ་རྒྱས་འཛོལ་ཏེ་འབྲུལ་བར་གསུངས། ཡང་ན། གཞན་ཐམས་ཅད་སྐར་དང་འབྲུལ་བ་ལས། ལྷུང་སྤེ་བཞིའི་སྐྱ་ཚོགས་ལ་འབྲུལ་ཚེ། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་བྱ་བར་བཤད། དེ་ཡང་ཅ་བའི་སྐྱ་མས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་ལ་འབྲུལ་བར་མོས་ནས་སྤྱི་བོར་ཐིག་ལེ་དང་། བརྒྱད་པའི་སྐྱ་མས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་ལ་འབྲུལ་བར་མོས་ནས་མགྱིན་པར་ཐིག་ལེ་དང་། རང་གིས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་ལ་འབྲུལ་བར་མོས་ནས་སྤྱིར་གར་ནང་མཚོད་གྱི་ཐིག་ལེ་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཚེ་གནས་གསུམ་དུ་ཐད་སོ་སོའི་ཡི་དམ་དེ་དག་མེ་མོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་འཁོད་པར་མོས་ཏེ་དེ་དག་ལ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ཐིག་ལེར་བྱ་བར་བཤད་པས། སྤྱལ་ས་གཉིས་གང་སྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་། རང་མཚོད་འབྲུལ་ཡུལ་གྱི་མགོན་ཅ་

བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཡུལ་གང་དུ་དམིགས་ནས་འབྲུལ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཕྱགས་མི་འདྲ་བ་  
 གསུམ་ཡོད་དེ། ཅ་ཞལ་གྱི་སྟེང་གི་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ཐམས་ཅད་  
 འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་ནས་དེ་ལ་འབྲུལ་བའམ། རིགས་བདག་དེའི་ཕྱགས་ཀར་  
 མི་ཡོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་སྒྲིག་གདན་ལ་གནས་པའི་སེང་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བད་  
 རྒྱའི་གདན་ལ་རྒྱུ་ཅན་ཅན་ལའི་སྐྱེ་མ་རྩོམ་ཅོམ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ། མདུན་ནས་གཡས་  
 རྐྱོད་དུ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་ལྷ་མི་ཉ་བརྗེ་སོགས་ཅ་བའི་སྐྱེ་མ་མངལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་  
 པ་ཅན་གྱི་བར་གསལ་བཏབ་ནས་འབྲུལ་བའམ། ཡང་ན་རང་གི་མདུན་ཐང་གྱི་རྣམ་མཁར་  
 རྒྱར་ལྟར་ཁོམ་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་བའམ། མཚོ་བཅེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ་བཏབ་  
 རྟེ་འབྲུལ་བར་གསུངས་པས། ཕྱགས་དེ་དག་ལས་སྐྱོ་ལ་གང་འཆར་བདེ་བ་ལྟར་བྱ།

དཀྱིལ་འཁོར་པའི་སྐྱེ་རྣམས་ནི་སྤར་བསྐྱོམས་ཟེན་པས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འབྲུལ།  
 རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་སྐྱེ་གཞན་རྣམས་ལ་ནི་སྤྲད་ཅིག་གིས་མདུན་དུ་གསལ་བཏབ་སྟེ་འབྲུལ་  
 བའམ། གནས་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་བྱེད་ཕྱགས་ལྟར་ན། གནས་དེ་དག་ཏུ་གསལ་བཏབ་  
 བས་འབྲུལ། ཚོས་སྐྱོང་དང་དབའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་རྩོམ་ཅོམ་འཆང་དུ་འམ། རང་རང་  
 གི་གནས་སུ་བཞུགས་པར་མོས་ནས་འབྲུལ། ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་ཞིང་སྐྱོང་དང་སྐྱེ་རྣམས་  
 དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སར་དམིགས་ཏེ་འབྲུལ། གཞི་བདག་གཉུག་མར་གནས་པ་དང་། སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ས་ལའམ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་དམིགས་ཏེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་  
 གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཡུམ་བཅས་སུ་གསལ་བཏབ་ལ་འབྲུལ། རང་མཚོན་འཛོར་ཚེ་  
 དམིགས་པ་ནི། རང་གི་སྟེང་ག་ནས་རེག་བྱ་རྩོམ་ཅོམ་འཆང་ལ་འཛོན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་  
 རྐྱོས་ཏེ། འབྲུལ་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཚོན་རྣམ་ཐོད་པས་བརྩམ་ཏེ་འབྲུལ་བར་མོས་  
 པར་བསྐྱེད་རིམ་འགའ་ཞིག་ལས་གསུངས། དེ་ལྟར་ནང་མཚོན་འབྲུལ་ཚོ། མཚོན་དེ་

དག་གི་སྐྱབས་ཀྱི་ལས་སྐྱེས་པའི་དོ་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པ་འོད་ཀྱི་སྐྱབས་ལུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེས་  
སྐྱེས་པའི་ནང་མཚོན་ལ་རྒྱག་ནས་སྤིལ་སྤིལ་དངས་ཉེ་གསོལ་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་  
སྐྱབས་རྒྱུད་ཚིམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་དག་གི་ཚེ་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་མཚོན་པའི་འཁོར་  
གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསམ་པ་གལ་ཆེ།

མགོན་ཐམས་ཅད་ལ་ནང་མཚོན་སྐྱེས་རྗེས། རང་གི་སྐྱབས་ཀའི་ཕྱི་ལས་འོད་ཟེར་  
འཕྲོས་པས། རྒྱགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་ཐམས་ཅད་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རྣམ་  
པར་སྐྱབས་དངས་ནས། རང་གི་སྐྱེས་ལ་ཐེམ་པར་བསམ། སྤྱི་ཕྱི་བརྗོད་ནས་ནང་མཚོན་  
སྤེ་ཐོག་དུ་བཞག་པས་རང་གི་སྐྱེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་གྲང་ཟག་པ་མེད་པའི་  
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་མཉེས་ཤིང་ཚིམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་རྗེས། སྐར་གཙོ་བོ་ལས་  
ལོགས་སུ་སྤེ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་  
ནས་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་གྱུར་པར་མོས། གསང་བའི་མཚོན་པ་ནི། ཡབ་ཀྱི་གསང་  
གནས་མི་དམིགས་པ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁའ་གསང་  
བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་ཉེ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་  
སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བསམ་མོ། །འདིར་གཙོ་བོ་རང་གཅིག་སྤེའི་མཁའ་གསང་བྱིན་  
ཀྱིས་བརྒྱབས་ཉེ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་སྤོང་ཆེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་  
པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་རྒྱུད་ལའང་བདེ་བ་སྤོང་བར་བསྐྱེད་རིམ་དུ་མ་ཞིག་དུ་  
གསུངས་པས་དེ་ལྟར་དམིགས་གྲང་རུང་ལ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་  
ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་སོགས་ནི་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་ལྟར་བཞེད་པ་  
ལགས། འཁོར་རྣམས་ལུམ་ཅན་ཡིན་པས་ཤིན་དུ་འཐད་དོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་པ་ནི། སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་ཡེ་

ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཟུག་ཏེ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཚེན་པོ་དང་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་གཉིས་  
ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་སྟེ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་བསྟོས་པས་དཀྱིལ་  
འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བར་  
མོས་པའོ།།

བསྟོན་བ་བྱ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྤོང་ག་ནས་མཚོན་པའི་ལྷ་མོ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་  
ཏེ། ཚུར་རང་གཙོ་བོ་ལ་བསྟོན་ཆེ། འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་མོ་དེ་དག་དང་མགོན་གཅིག་ཏུ་  
གཙོ་བོ་ལ་བསྟོན་པར་བསམས་སྟེ། གཉིས་མེད་སྟུན་མོང་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་དགུས་གཙོ་བོ་  
ལ་བསྟོན། དེ་རྗེས། གཙོ་བོ་དང་མཚོན་ལྷས་འཁོར་རྣམས་ལ་བསྟོན་པར་བསམས་ནས།  
གཤམ་རྗེའི་གཤམ་པོ་རབ་འཛིགས་པ། །ཞེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་དང་པོས་ཤར་དང་ཤར་སྟོོ་བ་  
རྣམས་ལ་བསྟོན། དེ་ནས། སྟོོ་ཀ་གཉིས་པས་སྟོོ་དང་སྟོོ་བུ་བ་བ་དང་། གསུམ་པས་བུ་བ་  
དང་བུ་བ་བྱང་བ་དང་། བཞི་པས་བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་རྣམས་ལ་བསྟོན། ཡང་འཁོར་དང་  
མཚོན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བསྟོན་པར་བསམས་ནས། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་དངོས་  
པོ་ཁྱོད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོན་པའོ། །བསྟོན་བ་དེ་དག་གི་ཆེའང་། རང་བཞིན་རྣམ་  
པར་དག་པའི་ལྷ་བ་ཟུག་ཏེ་བྲག་ཚའི་དབྱངས་བཞིན་དུ་བསྟོན་པར་བསམ་དགོས་སོ།།

བསྟོན་པའི་ཆེག་དོན་ནི། སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། སྟོང་  
བ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པས་ན་གཉིས་མེད་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་ཞེས་  
བ་དང་། འདྲིར་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནི། བསྟོན་རིམ་གྱི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་  
སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གསུངས། སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ནི་དུས་  
ཉག་ཏུ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བཞུགས་པའོ། །འབྲེལ་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བ་ནི། སྟུན་མོང་  
མ་ཡིན་པའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་པའི་



བདེ་སྣོང་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ལྡན་བ་ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་བ་གཉིས་པའི་དོན་ནི།  
སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་ཀུན་ལ་སྤྱོད་པ་རིས་མེད་པར་གཞིགས་པའི་མཛད་པ་མཐར་  
སྐྱེན་པས་ན་ཀུན་ལ་སྤྱོད་པ་མཛད་ཅེས་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཐབས་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གྲོ་ན་  
མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་མཛད་པས་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་ཅེས་  
པའོ། །རྒྱུ་བ་གསུམ་པའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་དང་སྒོ་བྱུང་གི་རིམ་དང་བྲལ་བའི་དག་  
བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་གྲོ་ན་མེད་པའི་སྐོ་  
ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་ན། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གྱུར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ།  
ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་བ་བཞི་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་སྤངས་ཉོགས་མཐར་སྐྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་  
སྤྱི་ཐོབ་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་རྒྱལ་སྤྲུལ་གཞོན་ལུ་ཚུལ་བཟུང་བས་ན། ཡེ་ཤེས་  
སེམས་དབའ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྲས། །ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་བ་ལྔ་པའི་དོན་ནི། །སྤྱུག་འཚོལ་  
ལོ་ཡུལ་གང་ལ་ཞེ་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་རོ་བོ་དང་། ཡབ་དང་ཡུམ་དང་སྲས་སྤྱུར་  
པའི་བྱེད་པར་བཞི་ལྡན་གྱི་འཇམ་དཔལ་འགོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤངས་  
ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སྤྱོད་ཉོགས་པ་ཁྲོད་པའོ། །ཞེས་འབྲེལ་ལོ།

ཚིགས་བཅད་སྤྱུག་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མི་སྲིད་  
པས་འགོ་བ་ཀུན་ལ་རིས་སྤྱོད་པའི་བྱམས་སྤྱང་གི་མཚན་མ་མི་མངའ་ཡང་། སྲིད་པ་  
གསུམ་གྱི་གདུག་པ་ཅན་མ་ལུས་པ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་  
ཁོ་བོའི་རྒྱལ་བོའི་སྐྱེ་སྐྱུལ་ཉེ་བསྟན་པ་འཛིགས་བྱེད་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སྤྱུག་འཚོལ་  
ལོ། །ཞེས་བ་དང་། གཤེན་རྗེ་གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་པ། །གཉི་སྤྱུག་འཛོམས་པའི་རྗེ་རྗེ་  
སྟེ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཁྲོད། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐྱེའི་རང་བཞིན་དུ་  
བསྐྱེས་ནས། རྗེ་རྗེའི་སྐྱེ་སྟེ་བདེ་སྣོང་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ལྡན་པ་རྗེ་རྗེ་



འཆང་གི་ངོ་བོ་གཉི་ལྟ་བུ་གཤིན་ལམ་གྱི་ལུག་ལུག་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་། །ཞེས་དང་། གཤིན་ལམ་གྱི་  
གཤིན་ལམ་ལུག་ལུག་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་། །སྤྲོ་མ་སེར་སྤྲོ་དང་རྒྱལ་འཛོམས་པའི་དོ་རྩེ་སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་  
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁྱོད། དོ་རྩེ་སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་རབ་  
ཏུ་མཚུངས་པ་སྤྲོ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་རང་བཞིན་ཏུ་བལྟས་ནས་རིན་  
ཆེན་དོ་རྩེ་སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་གཤིན་ལམ་གྱི་ལུག་ལུག་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་། །ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་  
འཛོམས་པའི་དོ་རྩེ་སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་ལོ་  
རབ་ཏུ་འཛོམས་པ་འདོད་ཆགས་གཤིན་ལམ་གྱི་ལུག་ལུག་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་  
གཤིན་ལམ་གྱི་ལུག་ལུག་ལོ་  
རབ་ཏུ་མཚུངས་པར་བལྟས་ནས་དོ་རྩེ་སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་འདོད་ཆགས་གཤིན་ལམ་གྱི་ལུག་ལུག་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་  
སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་། །ཞེས་དང་། སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་འཛོམས་པའི་དོ་རྩེ་སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་  
ཀྱི་ངོ་བོ་ཁྱོད་གཤིན་ལམ་གྱི་ལུག་ལུག་ལོ་  
ཡང་ཡིན། སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་གཤིན་ལམ་གྱི་ལུག་ལུག་ལོ་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་རབ་ཏུ་མཚུངས་པར་བལྟས་ནས་སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་གཤིན་ལམ་གྱི་ལུག་ལུག་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་  
གཤིན་ལམ་ལུག་ལུག་ལོ་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷན་བཟུང་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཁྱོད། །ཅེས་དང་། རིགས་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷན་བཟུང་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྐྱེད་  
པ། །ཞེས་དང་། རིགས་ལྷན་ལྷན་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཚོན་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་པས།  
སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གཉི་ལྟ་བུ་གཤིན་ལམ་གྱི་ལུག་ལུག་ལོ་  
དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་འཁོར་པའི་སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་  
འཆང་བསྟོན། །ཅེས་པའོ། །འཁོར་སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་ལྟ་བུ་སྤྲོ་མཉམ་ཉིད་ཀུན་རང་

བཞིན། །ཞེས་དང་། རྫོ་རྗེ་ཐུགས་དང་རབ་མཚུངས་པ། །ཞེས་དང་། རྫོ་རྗེ་གསུང་དང་  
རབ་མཚུངས་པ། །ཞེས་དང་། རྫོ་རྗེ་སྐུ་དང་རབ་མཚུངས་པ། །ཞེས་པ་རྣམས་ནི་འཁོར་  
ལྷ་དེ་དག་རིགས་འབྲུག་པ་རྫོ་རྗེ་འཆང་གི་རང་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྐྱང་  
འོད་དཔག་མེད། མི་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་སོ་སོ་ལ་མི་སྐྱོར་བར་རྒྱལ་དབང་མཚོག་  
གི་ཐིན་གྱིས་ལས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་མཚོན་བསྟོད་བྱས་པས་ཚོགས་ཁྲུང་བར་ཅན་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་  
འགྱུར་བ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིས་འཁོར་སྐྱུལ་ཚེ། གདུལ་བྱ་  
རྣམས་ཀྱི་མཚོན་བསྟོད་བྱ་བ་དང་ཚོས་མཐུན་པས་དེའི་ལག་རྗེས་འཛོག་པར་གསུངས།  
དེ་ཡང་འཁོར་གྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། འབྲས་བུའི་ཚེ་སངས་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་དུ་  
སྟོན་ཚེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། གཙོ་བོས་འཁོར་  
ལ་བསྟོད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་དེས་འཁོར་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་དང་  
མཐུན་པར་གསུངས་སོ།།

༥ གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ། བསྐྱོམ་བྱ་དང་། བསྐྱོམ་ཚུལ་  
དང་། བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱི་  
རགས་ཀྱི་ཁྲུང་བར། ཐ་མལ་གྱི་སྐྱང་བ་དང་ཞེན་པའི་ཁྲུང་བར། ལྷའི་གསལ་སྐྱང་དང་  
ང་རྒྱལ་གྱི་ཁྲུང་བར། རྒྱ་ཚེ་བ་དང་ཟབ་པའི་ཁྲུང་བར་སོགས་སོག་མར་བཤད་པར་བྱ་  
སྟེ། དེ་ཡང་ལྷའི་གསལ་སྐྱང་དང་ང་རྒྱལ་ལ་ཡིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་  
རགས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། རང་གི་ཅ་ཞལ་གྱི་སྐྱ་རྩེར་སྤྱག་མཚན་རྫོ་རྗེ་དང་། གསང་  
གནས་ཀྱི་འོར་བུའི་རྩེར་སྤྱག་མཚན་རྫོ་རྗེ་འཕྲིན་ལེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡིད་གཏོང་བ་ནི།  
བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་སོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡིན།

དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་བུར་བསྐྱོད་མཁུ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ནི། སྐྱེད་སྐྱེད་གཞི་ཐ་མལ་  
 བའི་འཆི་བ་དང་། བར་དོ་དང་། སྐྱེ་བ་གསུམ་སྐྱོད་བའི་ཆེད་དུ་དང་། དེ་གསུམ་སྐྱོད་བ་  
 ཚམ་དུ་མ་ཟད། དེ་གསུམ་གྱི་དོད་དུ་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་  
 མ་དག་བའི་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་དང་། སྐྱོབ་པའི་ལྷན་ལྷན་གྱི་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་གསུམ་འགྲུབ་བའི་ཆེད་  
 དུ་དང་། དེས་ཀྱང་མི་དོམས་པར་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་བསྐྱོད་མཁུ་ལྟ་བུ་བ་ལ་བཞེན་ནས། སྐྱེད་སྐྱེད་  
 འགྲུབ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེད་དང་། འོད་སྐྱེད་དང་། སྐྱེད་སྐྱེད་གསུམ་ཐོབ་  
 བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་མོ། །དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་ལྟ་བུར་བསྐྱོད་མཁུ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་བསྐྱོད་མཁུ་  
 བ་ཚམ་གྱིས་སྐྱེ་བུ་གསུམ་འཛོལ་མི་ཉུས་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོད་མཁུ་ལྟ་བུ་ལམ་དང་འགྲུབ་  
 བའི་ལོན་ཉན་དེ་དག་མདོན་དུ་ཕྱེད་བའི་དགོ་ཅ་སྤྲིན་པར་ཕྱེད། དེའི་མཐུས་རྫོགས་རིམ་  
 བསྐྱོད་ཆོ། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་དངོས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ། དེ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་བསྐྱོད་མཁུ་ལྟ་བུ་  
 འགྲུབ་བུ་སྐྱེ་བུ་གསུམ་འཛོལ་བོ། །ཡང་ཕྱེ་བུ་གྱི་དགོས་པ་ནི། ལྷན་ལས། ཐ་མལ་སྐྱེད་བ་  
 གཞོམ་དོན་དུ། །ཡང་དག་བསྐྱོད་མཁུ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་མཁུ་གྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐ་མལ་  
 སྐྱེད་བའི་གཉེན་པོར་སྤྱི་གསལ་སྐྱེད་བསྐྱོད་དགོས་པ་དང་། ཐ་མལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་  
 སྤྱི་རྒྱུ་བསྐྱོད་དགོས། འདི་དག་ནི་རྒྱུ་བསྐྱོད་མཁུ་ལྟ་བུ་འགྲུབ་བསྐྱོད་མཁུ་ལྟ་བུ་  
 བ་ཡིན་ལ། ལྷན་ལས་མཚན་དང་ཐེག་པེ་བསྐྱོད་མཁུ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ནི། ཕྱིར་མོད་ཀྱི་དཔལ་  
 གཞོམ་པའི་དོན་དུ་དང་། དམིགས་པ་ལ་སེམས་བཞེན་པོར་གནས་པ་འཛོལ་བའི་ཆེད་དུ་  
 དང་། ཞི་གནས་སྐྱེད་དུ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱེད་དཔེ་གྱི་རྫོགས་པ་  
 ལྷན་པར་ཅན་སྐྱེད་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་དགོས་པར་གསུངས། འདི་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འཆད།

ཐ་མལ་བའི་སྐྱེད་བ་ནི། དཔེར་ན་རང་གི་སྐོ་ལ་རང་ཉིད་མི་ཐ་མལ་བའི་གཞུགས་  
 སྐྱེད་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་སྤྱི་གསལ་སྐྱེད་བསྐྱོད་མཁུ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་མི་ཐ་

མལ་བའི་གཞུགས་སུ་ཡིད་དོར་འཆར་བ་དེ་བཀག་ནས། དེའི་དོད་དུ་རང་ཉིད་འཛིགས་  
བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་སུ་ཡིད་དོར་ཤར་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་གོམས་བར་བྱེད་པའོ།།

ཐ་མལ་བའི་ཞེན་པ་ནི། དཔེར་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་རང་ཉིད་ལས་ཉོན་ཀྱི་འཆིང་  
བ་དང་ལྡན་པའི་མི་ཐ་མལ་བར་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་སྤྱི་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་  
ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་ལས་ཉོན་ཀྱི་འཆིང་བ་དང་ལྡན་པའི་མི་ཐ་མལ་བར་ཞེན་པ་ཡིད་དོར་  
འཆར་བ་དེ་བཀག་ནས། དེའི་དོད་དུ་རང་ཉིད་སློབ་ཀྱི་ཐད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་  
རྫོགས་པའི་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དངོས་ཡིན་ལོ་སྤྱི་ལ་པའི་སློབ་ལུགས་འགྲུ་བསྐྱེད་པའོ།།  
ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་ཡིད་དོར་འཆར་བ་དེ་འགོག་ཐབས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རྣོང་ཉིད་  
ཀྱི་ལྟ་བ་འདྲ་ཏེ་འོད་གསལ་སྣོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་བར་བསྐྱོམས་པས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་  
པའོ། །ཐ་མལ་ཀྱི་སྤང་ཞེན་དེའི་དོད་དུ་སྤྱི་གསལ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རྣོང་  
པའི་ངང་ལས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུར་  
སྤང་བར་མོས་ཏེ། གསལ་སྤང་སློབ་ལ་ཤར་བར་བྱས་ལ་བདེ་སྣོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་  
ཤེས་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུར་ཤར་བ་ང་ཡིན་ལོ་སྤྱི་ལ་པའི་ང་རྒྱལ་བུགས་འགྲུ་ཡིད་ལ་  
འཛིས་གོམས་སུ་བྱེད་པའོ།།

དེ་ཡང་སྤྱི་གསལ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། དེ་  
སྤང་བསྐྱོམས་པའི་སྤང་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ་སྤྱི་ལ་པའི་  
བསྐྱོམ་པ་ནི། ཟབ་མོའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡིན། དེ་གཉིས་ལ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་  
འབྱོར་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། དམིགས་པ་སྤྱི་སྐྱུ་ལ་གསལ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་  
རྣལ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ན་ཟབ་གསལ་གཉིས་  
མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅེས་པའོ། །བསྐྱོམ་བྱའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་དེ་སྤང་ཡིན་པས། བསྐྱོམ་

ཆེ་ལྗེ་གསལ་སྒྲུབ་དང་རྒྱལ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོབ་གསུམ་ག་དགོས་སོ།།  
དེ་ཡང་གསལ་སྒྲུབ་འདོན་པ་ལ་ནི་རང་གི་སྒྲོ་དང་བསྐྱོམ་བྱའི་ཡུལ་གཉིས་ཡང་ཡང་  
འདྲིས་སུ་བརྟུག་དགོས། རྒྱལ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་འདོན་སྒྲུབ་སྲི་བྱུགས་དབུ་ལྷན་རིང་  
དུ་བསྐྱེད་དགོས། རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོབ་པ་ལ་ནི་དབྱེད་སྐྱོམ་གྱིས་བསྐྱོམ་བྱའི་བཏགས་  
དོན་བཅས་ཉེ་མ་རྙེད་པས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁོ་ཐག་བཅད་དེ་དེའི་དོན་ལ་སེམས་  
ཅེ་གཅིག་དུ་འཛོག་དགོས།

འདིར་དབྱེད་སྐྱོམ་དང་འཛོག་སྐྱོམ་གྱི་ཁྲུང་པར་ནི། ལྗེ་སྐྱུ་མདོག་བསྐྱོམ་པ་སྟེ་  
བྱ་ལ་མཚོན་ན། སྐྱོས་ལྗེ་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ནག་དུ་གསལ་འདེབས་པ་ནི། དབྱེད་སྐྱོམ་  
དང་། དེ་སྟེར་གསལ་བཏབ་པས་ལྗེ་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ནག་དུ་སྐྱོ་ལ་ནམ་ཤར་བ་ན། དེ་ལ་  
སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་གཉོད་པ་ནི་འཛོག་སྐྱོམ་ཡིན། དེས་གཞན་ལའང་བསྐྱེད། །དམིགས་  
ཡུལ་དེ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མ་གཡེང་བར་གནས་པ་ནི་གནས་ཆ་ཡིན། སེམས་གཞན་  
དུ་གཡེངས་ན་གནས་ཆ་ཤོར་བ་ཡིན་པས། སྐྱར་སེམས་བཀུག་སྟེ་དམིགས་པ་ལ་སྐྱབ་  
དགོས། སེམས་གཞན་དུ་མི་ཡེངས་ཀྱང་། ལྗེ་སྐྱུ་མདོག་སྐྱར་གསལ་བཏབ་པ་སྟེར་  
མཐིང་ནག་ཤིན་དུ་མི་གསལ་ན། གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་ཆ་ཤོར་བ་ཡིན་པས་སྐྱར་  
གསལ་འདེབས་དགོས། རང་གི་སྐྱོམ་འདོན་སྒྲུབ་སྲི་བྱུགས་ཞན་པར་སོང་ན་བྱིང་བ་  
ཡིན་པས། སེམས་གཞིངས་བསྐྱེད་དགོས། སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེངས་  
པ་ནི་འཕྲོ་ཚོད་ཡིན་པས་སྐྱར་བསྐྱུས་ཉེ་དམིགས་པ་ལ་སྐྱབ་དགོས། འདི་དག་ནི་ཅུང་ཟད་  
ཅམ་བཤད་ལ། བྱིང་སྐྱུགས་འཕྲོ་ཚོད་སྐྱར་བགས་དང་། དེ་དག་སེམ་ཐབས་སོགས་ཞིབ་  
བར་ལམ་རིམ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་དེ་སྟེར་བསྐྱོམ་པ་ལ། དམིགས་  
ཡུལ་སྐྱོ་ལ་གསལ་བར་ཤར་བའི་གསལ་ཆ་དེ་ལ་སེམས་གཞན་པར་བྱེད་པའི་གནས་

ཚོ། གསལ་ཚ་དང་གནས་ཚ་དེ་གཉིས་འདྲིན་པ་ལ་གྱིམ་པའི་སློབ་འདྲིན་སྟངས་ཀྱི་དང་  
ཚ་གསལ་ལྟན་དུ་བྱས་པས། དམིགས་ལུལ་གྱི་གསལ་ཚ་རྗེ་གསལ་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་  
དང་། གནས་ཚ་རྗེ་རིང་རྗེ་རིང་རྗེ་བརྟན་རྗེ་བརྟན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་གནས་  
ཚ་ནི། རོག་མ་ནས་ཤིང་ལ་ལྷགས་གཟེར་བཏབ་པ་ལྟར་བརྟན་པོ་མི་འོང་བས། འདམ་ལ་  
ཤིང་སྤར་བཏབ་པ་ལྟར་འགྲོ་ཚོད་ཀྱིས་རྒྱལ་གཙོད་པ་དང་། འདམ་ལ་ལྷགས་སྤར་བཏབ་  
པ་ལྟར་བྱིང་བས་རྒྱལ་གཙོད་པ་ལ་ཡི་ཚད་མི་བྱེད་པར་བསྐྱོམ་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་ཡང་ཡང་བསྟོན་ཉེ། སློབ་ཚན་གསལ་སྤྱི་  
ཚོད་རྗེས། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་ལ། རགས་པ་དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་  
ལས། དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་སྤྱི་རྣལ་འགྲུབ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བ་ཐབས་ཀྱི་  
མགོ་ནས་མཚམས་འདྲིའི་བར་དུ་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་སྤར་ཚོ་གའི་  
ཚོག་རིས་ལྟར་དཔལ་གསལ་བཏབ་ཚོ། ལས་དང་པོ་པ་དག་གིས་རང་གི་སློབ་ལུས་  
ཚོད་ལ་དབག་སྟེ་མངོན་ཉེགས་ལ་དུས་བྱ་མང་པོར་བཅད་དེ་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་དུམ་བུ་སྤྱི་  
མའི་དམིགས་པ་སློབ་པ་མ་ཤར་བར་བྱི་མ་གསལ་མི་འདེབས། སྤྱི་མའི་དམིགས་པ་སློབ་པ་  
ཤར་ནས་བྱི་མ་གསལ་འདེབས། བྱི་མ་གསལ་འདེབས་པའི་ཚེའང་། སྤྱི་མའི་དམིགས་  
པ་མ་བརྗེད་པའི་དང་ནས་སྤྱི་མའི་སྟེང་དུ་བསྐྱོན་གྱིན་གསལ་འདེབས་དགོས་པ་རྣམས་དེ་  
ལྟར་དུ་གསལ་འདེབས། དཔེར་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པ་སློབ་པ་མ་ཤར་བར་གདན་  
གསལ་མི་འདེབས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པ་སློབ་པ་ཤར་ན་དེ་རྗེས་གདན་གསལ་  
འདེབས། གདན་གསལ་འདེབས་ཚེའང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པ་སློབ་པ་ཤར་བ་  
མ་བརྗེད་པའི་དང་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་དུ་བསྐྱོན་གྱིན་གསལ་འདེབས་པ་  
ལྟ་བུའོ། །འདིས་གཞན་ལའང་འགྲེལ།།

ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལྟམ་མཚམས་འདིར་  
 སྐྱེབས་པ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སློབ་འོངས་རྫོགས་ཤིང་བར་བྱས།  
 དེ་ལ་ཡིད་གཏད་ཅིང་། སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡོངས་པར་ཅི་བྱས་སུ་མཉམ་པར་བཞག  
 གཡོངས་ན་སྐྱར་སྐྱབ་པ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤར་གསལ་བཏབ་  
 པ་དེ་ཡིས་ནས། ད་ལྟ་སློབ་མེ་ཡང་མི་འདུག་ན་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་འོད་འཕྲེང་ནས་  
 གཙོ་བོའི་བར་སྐྱར་ལྟམ་སྐྱེ་གསལ་འདེབས། དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་རྣམ་པ་སློབ་མ་མཉམ་པར་  
 སྐྱེ་མ་གསལ་མི་འདེབས་པ་སོགས་སྤར་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་གསལ་བར་མཉམ་པར་  
 བཞག་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནས་འོད་འཕྲེང་གི་བར་གསལ་འདེབས་པ་སོགས་སྐྱེལ་མར་བྱས་  
 ཏེ་གསལ་འདེབས། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གསལ་སྤར་མཉམ་པར་བཞག་ན་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་  
 གཙོ་བོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་གསལ་སྤར་དང་ར་རྒྱལ་བསྐྱབ་  
 དགོས། དེ་ཡང་ཞལ་ཕྱག་རྒྱན་སོགས་རེ་རེ་ནས་གསལ་བར་མཉམ་པར་བཞག་ན། སྐྱེད་བྱིབས་  
 རགས་སྐྱེ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོན་དགོས་པར་གསུངས། ཡང་སྐྱེད་བྱིབས་འོའི་དབྱིབས་  
 མདོག་ཤིང་མ་སྐྱབ་ན། མ་ཉེའི་གདོང་ཞལ་ལྟ་བུ་སྐྱེའི་ཆུ་ཤིང་གང་གསལ་བདེ་བ་ཞིག་  
 ལ་དམིགས་ནས་གསལ་སྤར་དང་ར་རྒྱལ་བསྐྱབ།

དེ་རྗེས། སྤྲ་མ་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་སྤྲ་མ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེའི་ཁོག་པ་  
 དང་། ཕྱག་གཉིས་སློབ་པའི་བར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོན། དེ་དག་ལ་གསལ་སྤར་ར་རྒྱལ་ཐོབ་ན།  
 སྤར་གྱི་དེ་དག་མ་ཡིས་པའི་ངང་ནས་བསྐྱོན་པའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་སྤྲད་དང་། ཞབས་གཉིས་སློབ་  
 པའི་བར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོན། དེ་ལྟར་སྐྱེད་བྱིབས་འོའི་གསལ་སྤར་དང་། ར་རྒྱལ་སློབ་པའི་  
 བ་རིམ་བཞིན་སྐྱེན་ཞལ་དམར་པོ་འཇམ་ཞལ་སེར་པོ་སོགས་ཞལ་གཞན་དང་། ཕྱག་  
 གཞན་དང་། ཞབས་གཞན་དང་། ཕྱག་མཚན་རྣམས་དང་། ཐོད་སྐྱེན་སོགས་རྒྱན་ཆེ་སྤྲ་



རྣམས་བསྐྱོན་གྱིན་གསལ་བཏབ། དེ་ནས་ཡུམ་དང་། མདུན་ཐང་གི་གཉི་མུག་གཤེན་རྗེའི་  
གཤེད་སོགས་འཁོར་དང་། ཐོད་པ་བཞི་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ལྷ་ཚོགས་རྫོ་རྗེ་  
དང་། བརྟ་དང་། ཚོས་འབྲུང་དང་། རྫོ་རྗེའི་རྩ་གྲུང་དང་། དུར་ཁྲོད་སོགས་གི་དབྱིབས་  
མདོག་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དབྱིབས་མདོག་མེ་འོད་སོགས་གསལ་འདེབས་པ་ལ། སྤྲ་མ་  
རྣམས་མ་ཡལ་བའི་ངང་ནས་སྤར་སྤར་བསྐྱོན་གྱིན་བསྐྱོམ་བའི་རྟེན་དང་བརྟེན་བའི་དབྱིལ་  
འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་སྤྲང་དང་རྒྱལ་ཐོབ་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་  
བྱུབ་པའི་སྤྲ་མ་ལྟ་བུ་དང་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་གི་རོ་བོར་བསྐྱོམ་མོ།།

དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བསྐྱོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ། གཉི་མུག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་གི་རྣམ་པ་ལྟ་  
བུ་ཤར་ན། གཉི་མུག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སྤྲ་བར་བསམ་ནས་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་དོར་  
ལ་གཉི་མུག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་མི་བྱའོ། །ཡང་སྤར་སྤར་སྤྲ་སྤྲའི་  
བོངས་ཚོད་རྗེ་ཅམ་གསལ་བཏབ་པ་དེ་ལས་ཆེ་ཆུང་དང་མདོག་དང་དབྱིབས་དང་ཉམས་  
མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་སོང་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་དོ། །ཡང་ཐོག་མ་ནས་སྤྲའི་དབྱིབས་  
མདོག་གསལ་བར་མ་ཤར་བར་སྤྲའི་དབྱིབས་དོན་སྤྱི་རགས་ཅམ་ཤར་ཡང་། རེ་ཞིག་  
ཚོག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་གཏོད་ཚུལ་ཅི་བྱས་སུ་འབད་བས་གནས་ཆ་  
ཐོག་མར་རྟེན་དགོས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྲའི་ཁ་དོག་དབྱིབས་བྲུག་མཚན་སོགས་རེ་  
གསལ་རེ་གསལ་དུ་བཏང་ནས་གོམས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཐོག་མར་གནས་ཆ་མ་རྟེན་  
ན་གསལ་ཆ་མི་རྟེན་པས། ཐོག་མར་གནས་ཆ་རྟེན་ཐབས་སུ་གཙོ་བོར་འབད་པར་བྱ།  
གནས་ཆ་ཆུང་བད་རྟེན་རྗེས། གནས་ཆ་དེ་མ་ཡལ་བའི་ངང་ནས་གསལ་ཆ་རྟེན་ཐབས་  
སུ་གཙོ་བོར་འབད། དེ་སྤར་འབད་བས་གསལ་ཆ་དང་གནས་ཆ་གཉིས་ཀ་རྟེན་ན། དེ་  
ལ་གསལ་སྤྲང་དང་རྒྱལ་འཛོག་པའི་འཛོག་སྐྱོམ་གཙོ་བོར་བྱ།

གལ་ཏེ་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་ངམ་མ་གཡེངས་ཀྱང་། དམིགས་ཉེན་མི་གསལ་  
 བཞུགས་པའི་ལྷན་ལྷན་གྱི་སྐོར་སོགས་ཀྱི་སྐོར་རིག་ནས་འབྲེལ་དུ་བཀག་སྡོམ་སྐྱེད་གསལ་  
 འདེབས་བ་དང་། གཡེངས་སེམས་སྐྱེད་བསྐྱེད་ཏེ། དམིགས་ཉེན་ལ་གཏད་བ་སོགས་  
 དབྱུང་སྐྱོམ་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་གསལ་ཆ་དང་གནས་ཆ་སྐྱེད་ལྟར་འཇུག་དམིགས་  
 ཉེན་ལ་སེམས་གནས་ན་སྐྱེད་ལྟར་དེ་ལ་གསལ་སྐྱེད་དང་རྒྱལ་འཛོགས་འདི་འཛོགས་  
 སྐྱོམ་གཙོ་བོར་བྱ། དེ་ལྟར་དབྱུང་དགོས་ཆེ་དབྱུང་སྐྱོམ་དང་། འཛོགས་དགོས་ཆེ་འཛོགས་  
 སྐྱོམ་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། འཛོགས་སྐྱོམ་མི་བྱེད་པར་དབྱུང་སྐྱོམ་ཁོ་ན་དགས་  
 བ་སེམས་དམིགས་ཉེན་ལ་གནས་མི་བྱས། དབྱུང་སྐྱོམ་མི་བྱེད་པར་འཛོགས་སྐྱོམ་ཁོ་ན་  
 དགས་ན་ལྷའི་རྣམ་པར་གསལ་བར་འཆར་མི་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ལྷའི་རྣམ་  
 པ་གསལ་བ་དང་རྒྱལ་བཟོན་པོ་གཉིས་སྟོན་ཡུལ་དུ་དུས་གཅིག་དུ་ཚོགས་པ་ནི་ནམ་  
 གསལ་འདེབས་ཆེ་དེ་བཞིན་འཆར་བ་དང་། གསལ་འདེབས་མི་འདོད་པའི་ཆེ་མི་འཆར་  
 བ་དང་། ལྷའི་ཚོད་དབྱིབས་སོགས་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་བཞིན་འཆར་བ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་  
 དམིགས་ཉེན་ལ་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་སོགས་བྱེད་ན་བསྐྱོམ་པ་ལམ་དུ་འགྲོ་  
 བ་ཡིན། གལ་ཏེ་རི་ལྟར་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྐྱེད་ཁུང་མེད་པའི་ཁང་པའི་ནང་དུ་ལྷའི་སྐྱེད་  
 བཞག་པ་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱ་གསལ་བར་མ་འཇུག།

བོད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་དག་གི་མན་ངག་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྐོ་ཁང་གི་འཇུག་རོལ་ལྟ་བུ་ལ་  
 སྐྱེད་ཁུང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱ། ལུ་བ་རོལ་སྐྱེད་ཡི་དམ་གྱི་གིས་སྐྱེད་བཀའ། ཉེ་མ་འཇུག་མ་ཐག་པའི་  
 དུས་སྐྱེད་རང་ཉིད་སྐྱེད་ཁུང་ལ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་གིས་སྐྱེད་ལ་ཁ་བསྐྱེད་ཏེ་འདུག་རང་གི་མདུན་  
 ཐད་དུ་གིས་སྐྱེད་ལས་ཅུང་ཐད་དམའ་བ་ཞིག་གི་གཞིར་མེ་ལོང་གཡེང་དག་པ་ཆེ་བ་ཞིག་  
 རང་ལ་བསྐྱེད་པ་བཞག་རང་གི་རྒྱལ་དུ་རང་མགོ་ལས་ཅུང་ཐད་མཐོ་བ་ཞིག་གི་གཞིར་

མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་ལ་ཁ་བསྟན་པ་བཞག་ དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྐར་  
 ལྷང་ནས་ལོང་བའི་ཉི་ཟེར་གིས་སྐྱེ་ལ་སོག་པས་ནམ་པ་དབྱིབས་མདོག་གསལ་དུ་བཏང་།  
 གིས་སྐྱེའི་གཟུགས་རྒྱབ་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་འཆར་རྒྱབ་ཀྱི་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཀྱི་  
 གཟུགས་བརྟན་མདུན་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ་འཆར་ལ། དེ་ནས་མདུན་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བའི་  
 ལྷའི་སྐྱེ་བརྟན་ལ་མིག་ཡིད་ལེགས་པར་གཏང་དེ་དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེའི་དབྱིབས་  
 མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་ནི་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་སྟེ་མིག་ཡིད་ལ་གོམས་འདིས་  
 སུ་བཅུག་ དེ་ཆེ་འང་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་  
 བཞིན་བསྐྱོམ་བྱའི་སྐྱེ་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་  
 ལྟམ་དུ་བྲན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མིག་ཡིད་ལ་འདིས་སུ་བཅུག་པས། མིག་བཅུམས་ཀྱང་  
 སྤར་མཐོང་བ་ལྟར་ཡིད་ལ་གསལ་བར་ཤར་ན། མེ་ལོང་ལ་མི་བལྟ་བར་བསྐྱོམ་དགོས་  
 ཏེ། དེ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གིས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བྲན་  
 པའི་སྐོ་ནས། སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པར་མོས། རང་ཡང་  
 སྟོད་སྤང་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་འོད་གསལ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་ལ།  
 འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱེ་ལ་ར་རྒྱལ་ཅི་བྱས་སུ་བཞག་རྗེས། སྟོང་བའི་རང་ལས་རང་ཉིད་སྤང་  
 ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དྲངས་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེར་སྤང་  
 བར་མོས་ཏེ། སྤར་མེ་ལོང་ལ་མཐོང་བ་ལྟར་སྐྱེའི་དབྱིབས་མདོག་སོགས་རང་ལ་ཤར་  
 བར་བྱས་ཤིང་། ར་རྒྱལ་གསལ་སྤང་ཅི་བྱས་སུ་འདོག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་ལྷིབ་པོའི་  
 གསལ་སྤང་མ་ཤར་ན། ཐོག་མར་མ་ཉེའི་ཞལ་དང་། དེ་རྗེས་སྐྱེ་སྟོད་སོགས་རིམ་གྱིས་  
 བསྐྱོན་ཚུལ་སྤར་ལྟར་བྱ།

ཡང་ན་མདུན་ཀྱི་མེ་ལོང་གི་ཚབ་དུ་སྟོད་ཚུས་བཀའ་བར་བཞག་པ་དང་། རྒྱབ་ཀྱི་

མེ་མོང་གི་ཚབ་ཏུ་རྒྱུ་རྒྱེད་གི་ནམ་མཁའ་མེ་མོང་རམ་རལ་གྱི་བཏགས་པར་འཇམ་བཞད་  
 རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་། དེ་ལྟར་ཐབས་དུ་མ་དང་། འབད་  
 པ་དུ་མས་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་པས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་མཐའ་དག་དུས་  
 གཅིག་ཏུ་སློ་ལ་ཤར་བའི་གསལ་སྣང་རྟེན་ཏུ་སྤོང་། གསལ་སྣང་དེས་ཀྱང་མ་ངོམས་  
 པར་ང་རྒྱལ་ལྷགས་དྲག་ཅན་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། གསལ་སྣང་དང་ང་རྒྱལ་གཉིས་  
 ལས་ང་རྒྱལ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་འབྲས་  
 དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དངོས་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་པའི་སྣ་  
 རྣམས་ལ་སློན་ཀུན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྣ་དངོས་  
 ཀྱི་སྐྱེད་ཐག་བཅད་པ་དང་། རང་གི་ངག་སྣའི་གསུང་དངོས་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པ་དང་།  
 རང་གི་ཡིད་སྣའི་ཐུགས་དངོས་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པའི་ང་རྒྱལ་ལྷགས་དྲག་ཅན་བཞག་  
 དགོས། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་མི་མངོན་པར་སྣའི་གསལ་སྣང་དང་ང་  
 རྒྱལ་བཟན་པོ་གཉིས་བཅོས་མིན་དུ་བྱུང་ལ། དེ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བྱུག་ཆར་མཉམ་  
 པར་འདོག་བྱས་ན། བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་པ་བཟན་པ་ཐོབ་པར་འདོག་། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་  
 ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་མནན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

དེས་ཀྱང་མི་ངོམས་པར་རྒྱན་དུ་གོམས་པས་རིགས་བདག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྣ་  
 དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྣའི་སྐྱུན་གྱི་དཀར་ནག་དང་། ལྷག་མཚན་རྒྱན་ཚུན་ཆད་ཡིད་ངོར་  
 དུས་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་དང་། སྣའི་ང་རྒྱལ་བཅོས་མིན་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་འབད་ཚོལ་  
 གསལ་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིད་ངོར་ཤར་ཞིང་། དེ་ལ་གསལ་  
 སྣང་དང་ང་རྒྱལ་ལོ་སྐྱོ་སོགས་རི་ཅོམ་གྱི་བར་དུ་འདོག་ཀྱང་ང་རྒྱལ་གསལ་སྣང་མ་ཡལ་  
 པར་གནས་ན། བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྣའི་གསལ་སྒྲུང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་དག་  
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྒྱུ་མ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་གསུམ་རྗེས་དུ་བྱ་དགོས་པ་  
 ལས། དང་པོ་ནི། ཐམས་པའི་སྒྲུང་བ་འགོག་པ་ལ་བྱུང་ཆེ། གཉིས་པ་ནི། ཐམས་པའི་  
 ཞེན་པ་འགོག་པ་ལ་བྱུང་ཆེ། གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བའི་ཅ་བ་བདེན་འཛིན་གཙོད་པ་ལ་  
 བྱུང་ཆེ་ལོ། །དེ་ཡང་ས་སྐྱ་བརྗེ་ཉལ། གསང་སྤྲུགས་པ་རོལ་སྤྱིན་པ་ལ། །ལྟ་བའི་བྱུང་བར་  
 བཤད་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བར་སྤྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། ལྷུང་སྤེ་འོག་མ་གསུམ་  
 དང་། ལྷ་མེད་གྱི་ལྷགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱོམ་གྱི་སྣོང་ཉིང་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་བསྐྱོམ་  
 ཚུལ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། བར་སྤྱིན་ཐེག་པའི་ལྷགས་ལ་རང་ལྟར་བསྐྱོམ་རྒྱ་མེད་པས།  
 སྣོང་ཉིང་བསྐྱོམ་ཆེ་དམིགས་པ་ལྟའི་སྐྱ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི་མེད། ལྷུང་སྤེ་  
 འོག་མ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ལྟའི་སྐྱ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་སྣོང་པ་ཉིང་  
 དུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡོད་པས། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ཡོད་ཀྱང་། བདེ་སྣོང་  
 ལྷུང་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི་མེད། ལྷ་མེད་ལ་བདེ་སྣོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱར་ནས་བསྐྱོམ་པའི་  
 ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ཡོད། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ནི། ལྷ་མེད་ཁོ་ནའི་ལམ་  
 ཡིན་པས། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བདེ་སྣོང་སྐྱར་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། སྣོང་རྒྱུའི་  
 ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་དེ་དངོས་གནས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རང་  
 ལ་འབྱུང་བར་བསྐྱོམ་པའི་ལྷམ་དང་སྣོམས་པར་ཞུགས་པའི་དམིགས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་  
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སེམས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་  
 འཁོར་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐག་བཅད་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་  
 བར་འཛོག་དགོས། རང་སེམས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་མ་སོང་ཡང་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སོང་སྣོམ་  
 པའི་མོས་པ་ཚུལ་ཆད་གྱིས་ཀྱང་། སྣོང་ཉིང་གྱི་ལྷ་བ་སྐྱར་སྐྱར་བྱ་བར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་བདེ་སྐྱོད་སྐྱུར་ནས་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱོམས་པས། སྤྲིག་སྤྲིག་  
མང་པོ་འདག་པ་དང་། ཚོགས་རྒྱུས་པོ་ཆེ་གསོག་པ་དང་། བདེ་བ་ཅི་ཙམ་ཆེ་ན་ཐ་མལ་  
ཀྱི་སྐྱུར་ཞེན་སོགས་ནམ་རྟོག་གཞན་དེ་ཙམ་དུ་ཡལ་བ་དང་། དེའི་མཐུས་སྐྱོད་ཉིད་ཀྱི་  
དོན་དེས་པའི་དེས་ཤེས་རྗེ་བརྟན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་མཐུས་བདེན་འཛིན་ལ་གཞོད་  
པ་རྗེ་སྐྱུར་དང་། དེའི་མཐུས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་རྗེ་སྐྱུར་རྗེ་སྐྱུར་དུ་  
འགྲོ་བ་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་  
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱུར་དུ་འབྲུབ་པའི་དགེ་ཅུ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་  
དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པས། བདེ་སྐྱོད་སྐྱུར་ནས་བསྐྱོམས་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྤེ་  
འོག་མ་གསུམ་ལ་མེད་པའི་སྤྲི་མེད་ཁོ་ནའི་སྐྱུར་ཁྱད་ཅན་གྱི་ཟབ་ཚོས་སོ།།

སྐྱུར་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱུབ་པ་པོ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཞིར་  
གསུངས་ཏེ། བཞི་ནི་ལས་དང་པོ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་རྩུང་ཟད་འབབས་པ་དང་། ཡེ་  
ཤེས་ལ་རྩུང་ཟད་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་བ་བཞི་ལས། སྤྲི་མ་ནི་  
རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱུབ་པ་པོ་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་སྤྲི་མ་གསུམ་  
ཡོད་པས། དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསྐྱུར་བ་ནས་བཟུང་  
སྤྲི་སྤྲི་བ་སྤྲི་མཆེད་ཀྱི་སྤྲི་སོགས་སྤྲི་ཞོག །རགས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་  
ཙམ་ལའང་གསལ་སྤྱང་མ་ཐོབ་པའི་བར་ནི་ལས་དང་པོ་པ་དང་། རགས་པའི་རྟེན་དང་  
བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཙམ་ལ་གསལ་སྤྱང་ཐོབ་པ་ནས། རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་  
པ་སྐྱུང་ཅིག་གིས་གསལ་བར་སྤྱང་བྱས་ཤིང་། སྤྲི་བ་སྤྲི་མཆེད་ཀྱི་སྤྲི་སོགས་སྐྱུང་ཅིག་  
གིས་གསལ་བར་སྤྱང་མི་བྱས་པར་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་དགོས་པའི་བར་ནི་ཡེ་  
ཤེས་པ་རྩུང་ཟད་དབང་བ་དང་། རགས་པ་སྤྲི་ཞོག་སྤྲི་བ་སྤྲི་མཆེད་ཀྱི་སྤྲི་སོགས་ཀྱང་

སྐྱེད་ཅིག་གིས་གསལ་བར་སྐྱེད་བྱས་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བ་  
ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྤོ་མོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ། ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་ཅུང་  
ཟད་འབབས་པའི་སྐབས་གཉིས་སུ་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབལ་གཞོམ་པའི་ཆེད་དུ་ཅུང་ཟད་བསྐྱོམ་  
ཚུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་དབང་པའི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་གཙོ་  
བོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ལོང་དུ་བཤད་པའི་རགས་པ་ལྟའི་  
རྣམ་འབྱོར་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་ཚོད་རྒྱུང་ན་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་དེ་རེ་  
ཞིག་འཕྲོ་བཅད་དེ། སྤོ་མོའི་རྣམ་འབྱོར་འདི་བསྐྱོམ་དགོས། བསྐྱོམས་པས་བྱིང་ཚོད་ཞི་  
ཚེ་ཡུན་རིང་དུ་མི་བསྐྱོམ་པར་བཞག་སྟེ་སྤྱི་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་དགོས།  
དེ་ལྟར་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་བར་བར་དུ་ཅུང་ཟད་རེ་བསྐྱོམ་སོ།།

བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་ལ་བྱིང་བ་ཤེས་ཆེ་ན། ལྟེ་གི་སྤོ་མོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། ཚོད་  
པ་ཤེས་ཆེ་ན་འོག་གི་གསང་ཅེར་བསྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུགས་  
ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དབང་ལས་རྩོ་རྩོ་ལོ་ཅེ་ལྟེ་པ་ཚད་ཡུངས་ཀར་ཚམ་ཞིག་  
ལྱེན་དུ་སྐྱོས་ཏེ། རང་གི་ཚ་ཞལ་གྱི་སྤོ་མོར་ཟླ་གདན་སྤོ་མོ་ལྱེད་གཤགས་ཚམ་གྱི་སྟེང་  
དུ་ལྱེན་འབྲེང་གི་རྣམ་པར་གནས་པར་བསམས་ལ། དེ་ལྟར་པའི་ལྟ་རྩོ་རྩོའི་རྣམ་པར་ཤར་  
བར་མོས་ཏེ་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །ཚ་ཞལ་གྱི་སྤོ་མོར་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཚ་ཞལ་གྱི་  
སྤོ་མོ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཚ་དབྱས་པའི་སྟེང་ནང་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཐང་སག་པས་  
གསུངས། དེས་བྱིང་བ་སངས་པ་དང་། སྤྱི་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ།

གཉིས་པ་ནི། ཚོད་པ་ཤེས་ཆེ་ན། རང་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྐྱོམས་པར་



ལྷགས་པ་ལ་གསལ་བར་དམིགས་ནས། རང་ཡབ་ཀྱི་སྲུགས་ཀ་ནས་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་  
སྐྱ་མོ་ཞིག་མར་དང་། དུམ་གྱི་སྲུགས་ཀ་ནས་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་སྐྱ་མོ་ཞིག་རེ་མར་སོང་  
སྟེ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་གཉིས་སྲུག་འབྲས་དེ། རང་སྲོགས་  
དཀར་པོ་དང་ཡུམ་སྲོགས་དམར་པོ་གཉེན་ཁ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ཚད་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་མམ།  
ཡང་ན་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་སྟོན་སོ། ཚད་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་རོ་པོ་མི་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ཁྱད་  
བར་གསུམ་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་ཀྱང་རུང་། གང་ལྟར་ཡང་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་  
སེམས་འཛིན་བཤོ། །

དེས་ཚོད་པ་ཞི་ཚེ་སྲར་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་  
མཚམས་ནི། ཡབ་ཀྱི་ལོར་བུའི་བུ་གའི་ནང་དུ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཅེར་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་  
ཡབ་ཀྱི་ལོར་བུ་ནི་ཡུམ་གྱི་བརྒྱའི་ནང་དུ་ཚུད་ཆེ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་སྟེ་ལབ་ཀྱི་ལོར་  
བུའི་ནང་དུ་ཚུད་དགོས་པས་སོ། །ཡུམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་སྟེ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་  
ཐགས་པའི་བྱ་ལེ་ཞེས་པ་དེ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུམ་གྱི་བརྒྱའི་ནང་དུ་འཇག་མ་སྟོམ་ཤོས་ཅམ་  
འབྲ་བ་གཅིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེའོ། །འོག་སྟོར་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ནི་གསང་བ་  
འདུས་པ་ལས་བཤད་ཀྱང་། འཛིགས་བྱེད་འདིར་ཡང་རུང་བར་ཚད་ལྡན་མཁས་པ་དུ་མས་  
བཤད་པས་ལེགས་སོ། །ཟ་མ་ཉོག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འོག་སྟོར་ཡང་རྩི་རྩི་སྟོན་པོ་  
ལྷ་གདན་ལ་གནས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་བར་གསུངས་པས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འབྲེ། །

དེ་ལྟར་རགས་པ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པའི་བར་བར་དུ་བྱིང་ཚོད་  
སེམ་ཆེད་དུ་སྐྱ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ལྷའི་གསལ་སྦྱར་དང་ར་རྒྱལ་  
ལ་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་བར་གྱུར་ལ། དེ་ནས་དག་པ་འཇུག་ཅིང་སྲུགས་ཀྱི་ཡངས་བསྐྱེན་  
རྩོགས་པར་བྱས་ནས་རྗེས་དང་སྲུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཞི་རྒྱས་དབང་དུ་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་

སོགས་ཚོ་ག་རྒྱ་བ་བཞིན་བསྐྱབ་ན། རི་ལྷོ་འདྲོད་པ་བཞིན་བྱུང་ནས་འདྲོད་པའི་  
འགྲུས་བྱེད་པར་འགྲུང་རོ།།

དེ་ལྷོ་བསྐྱོམས་པས་རགས་པ་ལྷའི་རྣམ་འཁྲོལ་བརྟན་ན། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་  
ཚུང་ཟད་དབང་བའི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲི་ཐིག་གི་རྣམ་འཁྲོལ་གཙོ་  
བོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་བྱུགས་ཀའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་སེམས་དབང་ལས་དོ་རྗེ་ཅེ་སྤྲི་བ་  
སྐྱོན་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་སྐྱོས་ཏེ། ཅ་ཞལ་གྱི་སྤྱ་ཅེར་ཚེ་གདན་ལ་གྱེན་འགྲེང་དུ་གནས་  
པར་བསམ་ལ། དེ་ལ་སེམས་བརྒྱུང་། བརྟན་པ་ན་དེ་ལས་དོ་རྗེ་སྤྲི་མོ་གཅིག་སྐྱོས་པར་  
གསལ་བཏབ་སྟེ་སྤྲི་ཚུར་བསྐྱབ་པ་ལ་སེམས་བརྒྱུང་དེ་ཡང་བརྟན་པ་ན། ལྷོ་གྱི་སྟེང་  
དུ་གཅིག་བསྐྱབ་ནས་གཉིས་སྐྱོས་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་སེམས་བརྒྱུང་། དེ་ཡང་བརྟན་པ་  
ན། ཡང་གཅིག་བསྐྱབ་ནས་གསུམ་སྐྱོས་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་སེམས་བརྒྱུང་བ་སོགས་  
རིམ་གྱིས་རྗེ་མང་རྗེ་མང་དུ་བཏབ་སྟེ། གདོང་ཁེབས་ཅམ་སྐྱོ་བསྐྱུ་དང་། དེ་བརྟན་པ་ན་  
ལུས་གྱི་མདུན་ཁེབས་ཅམ་དང་། དེ་བརྟན་པ་ན། དེ་ལས་ཆེ་བ་སོགས་སྐྱོའི་རྣམས་ཆོད་  
དང་བསྐྱབ་ནས་རྗེ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་མཐར་ཉམས་མཁའ་བྱུང་བ་ཅམ་སྐྱོས་པ་དང་བསྐྱབ་པ་  
ལ་སེམས་བརྒྱུང་ཞིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཅིག་སྐྱོས་པ་ནི། ཅ་བའི་དོ་རྗེ་ལ་བསྐྱུ་  
བ་དང་། གཉིས་སྐྱོས་པ་ནི། གཅིག་གིས་གཅིག་ཤོས་ལ་བསྐྱུ་རྗེས། གཅིག་ཤོས་དེ་ཡང་  
ཅ་བའི་དོ་རྗེ་ལ་བསྐྱུས་པ་དང་། གསུམ་སྐྱོས་པ་སོགས་སྤྲི་ག་མ་རྣམས་ཀྱང་། གསུམ་པ་  
གཉིས་པ་ལ་དང་། གཉིས་པ་དང་པོ་ལ་དང་། དང་པོ་དེ་ཡང་ཅ་བའི་དོ་རྗེ་ལ་བསྐྱུ་བ་ལྟ་  
བུ་གོ་རིམ་མ་འཚོལ་བར་བསྐྱའོ། །ཕྱག་འདྲིན་ཁར་ཅ་བའི་དོ་རྗེ་ཡང་བྱུགས་ཀའི་སྤྱི་ལ་  
བསྐྱུ་བར་གསུངས་པའང་ཡོད། དེ་ལྷོ་སྐྱོས་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱུ་བ་དང་། བསྐྱུ་བའི་རྗེས་  
སུ་སྐྱོ་བ་སོགས་སྟེལ་མར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ། ཕྱག་མཚན་སྐྱོ་བསྐྱུའི་དམིགས་པ་བརྟན་

པ་ན། དེ་ཉིད་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱུར་ཏེ། སློབ་སྦྱང་སྦྱར་སྦྱར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་ཀྱང་ལེགས། ཡང་འོག་སློབ་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རང་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་སློམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་གསལ་བར་དམིགས་ནས། རང་གི་སྤྱུགས་ཀ་ནས་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་དང་། ཡུམ་གྱི་སྤྱུགས་ཀ་ནས་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་སྐྱོ་མོ་རེ་མར་བབས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩ་རྒྱུ་འབྲས་མཚམས་སུ་སྦྱར་སྦྱར་གཏུ་ཁ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་བུའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་གསལ་ཞིང་གནས་པ་བརྟན་པ་ན། བུའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམས་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩ་རྒྱུ་འབྲས་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་སྐྱོ་མོའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཚ་བོའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་བརྟན་པ་ན། ཡང་ཚ་བོ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནས་སྦྱར་རོ།།

ལྷན་འཛོགས་ཁར་བུ་ཚ་ཡང་ཚའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་དེ་དག་ནང་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱུས་ཏེ་དོ་རྗེའི་ལམ་ནས་སྤྱུགས་ཀའི་རྩི་ལ་བསྐྱུ་བ་བསྐྱེད་རིམ་འགའ་ཞིག་ལས་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་བྱིང་ཚོད་སྐྱོ་མོའང་མེད་པར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུག་ཚར་མཉམ་པར་འཛོག་ལུས་ན་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོ་མོ་བརྟན་པའི་ཚད་དང་། དེ་ལ་རེག་མཚོང་གི་མཚན་མ་རྙེད་ཅིང་ལོ་རྒྱུ་སོགས་ཇི་ཅམ་འཛོག་ཀྱང་བྱིང་ཚོད་མེད་ཅིང་གསལ་ལ་བརྟན་པར་གནས་པ་ན། ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱེད་པར་ཉེ་ཞི་གནས་ལྷན་ཅིང་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྲོལ་པ་འདིས་རྣམ་སྤྱུགས་ལ་མི་བརྟོམ་པར་དངོས་ལྷན་ཐམས་ཅད་ཉིང་རེ་འཛོན་ཅམ་གྱིས་བསྐྱུབ་ལུས་ཤིང་། ལྷ་གཤམ་མེད་པའི་གནས་སུ་གཞུགས་ཡས་ཁང་བསྐྱོམས་པས་རྩ་བུ་བ་དང་། རྩ་བ་མམ་པ་བསྐྱོམས་པས་མི་བྱིང་བར་འགོ་བ་དང་། མཁའ་ལ་ཐེམ་སྐྱས་བསྐྱོམས་པས་འཛོག་སྟེ་འགོ་ལུས་པ་སོགས་

འགྲུབ་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་གཤིས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུབ་བསྐྱོམས་ལས་དམིགས་ཉེན་གྱི་གནད་ཀྱིས་  
ལར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལས་དུས་ལྡུང་བར་ཞི་གནས་འགྲུབ་པ་དང་། སྐྱོ་བསྐྱེད་ལ་  
བསྐྱབས་ལས་ལར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་དབྱུང་སྐྱོམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབས་པ་ལས་ཆེས་  
ལྡུང་བར་ལྷག་མཐོང་བྱུང་བར་ཅན་འགྲུབ་པ་དང་། རྗེ་གས་རིམ་གྱི་ལུས་དཔེན་གྱི་ཉོག་གས་  
པ་བྱུང་བར་ཅན་ལྡུང་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་སྤྱོད་རྗེ་འཆང་གིས་ནང་ཉིང་རེ་  
འདྲིལ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་དགོ་ཅ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་དགོས་པ་  
ཆེའོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྤྱི་གཤིས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུབ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་།  
གནས་སྐབས་གསུམ་པ་ལ་སྤྱི་གཤིས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུབ་བསྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱོམ་གནས་  
དང་དམིགས་ཉེན་རགས་པ་ཅམ་ནི་འདྲ་ཡང་། བསྐྱོམ་པའི་དུས་མི་འདྲ་བ། བསྐྱོམ་ཚུལ་  
གྱི་གནད་མི་འདྲ་བ། བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མ་  
འདྲེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་ལ་སྐྱོབ་པའི་སྐབས་འདྲིར། ཉེས་པ་སྤྱི་  
སྐྱོང་ཚུལ། འདྲ་བྱེད་བསྐྱེད་བསྐྱོབ་ཚུལ། སྤྱི་མེད་རྗེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ། ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་  
ཉེགས་ཤིན་སྐྱེད་སྤྱི་ཚུལ་སོགས་སྤྱོད་མོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐབས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་  
ལས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་སྤྱི་རགས་ལ་བསྐྱབས་ཚུལ་བཤད་ཐིག་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེད་གཞི་  
སྐྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་རྣམ་འགྲུབ་དུ་བསྐྱེད་ནས་  
བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པར་བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་  
གསུངས། རགས་པའི་རྣམ་འགྲུབ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་མོ་ལས་དམིགས་ཉེན་རགས་པ་ཡིན་པས་  
དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་ཅིང་། སྤྱི་བ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལས་དམིགས་ཉེན་སྤྱི་ཞིང་ཉོག་  
ལས་བཉེགས་ནས་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་འགྲུབ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པར་གསུངས། དེ་

ལྷོ་གསལ་སྒྲུབ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུས་ཀྱི་བདེ་སྐྱོང་གཉིས་སུ་  
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་པོར་བསྐྱོམ་པ་གསུམ་འི་ལ་དུ་བྱས་ན། དེས་ཅིས་ཟིན་པས་མ་  
བསྐྱོམ་པའི་ཚེའང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལུས་ཀྱི་འགྲུལ་བསྐྱོད་དང་། ངག་གི་སྐྱ་བརྗོད་  
ཐམས་ཅད་ལྷག་རྒྱ་འཛིང་བ་དང་། སྤྲུགས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་དབག་ཏུ་མེད་  
པ་འཛོལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཀུན་སྐྱོད་ལས། ཡན་ལག་གིས་ནི་བསྐྱོད་པ་དང་། །ཚིག་གི་  
རབ་འབྲུམས་རི་སྟེད་པ། །དེ་ཉིད་ལྷག་རྒྱ་གསང་སྤྲུགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

༥ གསུམ་པ་དག་པ་འབྲུག་ཚུལ་ནི། རིན་ཚེན་འབར་བ་ལས། བསམ་གཏན་མི་རྣམས་  
རྣམ་འབྱོར་གང་། །དེས་ནི་དག་པ་རྗེས་སུ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་  
ཡང་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཆ་ཤས་སོགས་འདི་དང་འདི་རྣམས་ནི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་  
ཆ་འདི་དང་འདི་མཚོན་པའི་སྤྱིར་དུ་བསྟན་པར་འདུག་སྟུང་དུ་བྲན་པ་ལ་དག་པ་བྲན་པ་  
ཞེས་ཟེར་བས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དག་པ་བྲན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱིར་གསུངས་  
ཅི་རྣམས་སུ་ཡུན་མི་སྤང་བར་བསྐྱོམས་རྗེས། སྐྱོན་དག་པ་བྲན་པར་གསུངས་སོ། །དག་  
པའི་མཚོན་དོན་དེ་ལའང་། སྐྱོབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་སྤྲུགས་དང་། ལྷ་མི་ཉའི་སྐྱབ་  
ཐབས་ཆེ་བའི་སྤྲུགས་དང་། རྗོ་རྗེ་གྲུབ་པའི་འགྲུལ་པར་བཤད་པའི་སྤྲུགས་གསུམ་ལས།  
སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་ནི་སྤྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞལ་དགུས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་  
ལག་དགུ་མཚོན་པར་འདུག་སྟུང་དུ་བྲན་པ་སོགས་སྤྲུག་མ་རྣམས་ལའང་འདྲའོ། །གསུང་  
རབ་ཡན་ལག་དགུ་ནི། མདོའི་སྟེ། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྟེ། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྟེ།  
ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྟེ། ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྟེ། སྤང་གཞིའི་སྟེ། ལོན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེ།  
མེད་དུ་བྱུང་བའི་སྟེ། གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྟེ་དང་དགུའོ། །འོ་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་  
བརྒྱ་གཉིས་འདིར་ཚང་མ་མི་འདུའམ་ཞེ་ན། མི་འདུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོགས་པ་བརྗོད་པའི་

སྒྲེ། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྒྲེ། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་སྒྲེ་གསུམ་ནི་སྐྱེད་གཞིའི་སྒྲེ་ལ་བསྐྱེས་ནས་  
ཡན་ལག་དགུང་བྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ཆེད་བརྗོད་དང་ཉོག་གས་བརྗོད་གཉིས་  
ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་བགྱང་། སྐྱེས་རབས་ནི་སྐྱེད་གཞིར་བསྐྱེས། ཆེགས་བཅད་དབྱངས་  
བསྐྱེད་ལ་བསྐྱེས་ཏེ། ཡན་ལག་དགུང་བགྱང་བར་བཤད་པ་རྣམས་རོ། །

རུ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེན་མོང་བ་དང་། སྐྱེན་  
མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། སྐྱེན་མོང་བ་ནི། གུན་རྗོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་  
པ་གཉིས་ཡིན། སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། གུན་རྗོབ་སྐྱེ་ལུས་དང་དོན་དམ་འོད་གསལ་  
གཉིས་ཡིན་ལས། སྐྱེན་མོང་བ་དང་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་མཚོན་ཞིང་། བྱེད་པར་  
དུ་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་དོན་གཙོ་བོར་བྲན་པར་བྱའོ། །

ཕྱག་སོ་བཞི་དང་སྐྱེ་གསུང་ཕྱགས་ཏེ་སོ་བདུན་གྱིས་ནི། ཉམས་ལེན་གྱི་ལམ་བྱང་  
ཚུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཚོས་སོ་བདུན་མཚོན་པ་ཡིན་ལ་སོ་བདུན་ནི། ལུས་བྲན་པ་ཉེ་བར་  
བཞག་པ། ཚོར་བ་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཚོས་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། སེམས་བྲན་  
པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། མི་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྐྱོང་བའི་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་བ། མི་  
དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་བ། དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྐྱེལ་བའི་ཡང་  
དག་པར་སྐྱོང་བ། དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་བ་སྐྱེ་ཡང་དག་པར་  
སྐྱོང་བ་བཞི་དང་། འདུན་པའི་རྩ་འཇུག་ལ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རྩ་འཇུག་ལ། སེམས་དཔའི་རྩ་  
འཇུག་ལ། དཔྱོད་པའི་རྩ་འཇུག་ཏེ་རྩ་འཇུག་གྱི་རྩ་འཇུག་པ་བཞི་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་དང་།  
བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ། བྲན་པའི་དབང་པོ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། འེས་རབ་  
གྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། དད་པའི་སྟོབས། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། བྲན་པའི་སྟོབས། ཉིང་  
རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས། འེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཏེ་སྟོབས་ལྟ་དང་། བྲན་པའི་ཡན་ལག་ཚོས་

རབ་ཏུ་རྒྱལ་བར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཙུག་པ་གྱི་ཡན་ལག་དག་པའི་ཡན་ལག་  
ལེན་སྦྱངས་གྱི་ཡན་ལག་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་བཏང་སྦྱོམས་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བྱང་  
ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། ངག་གི་ལས་  
དག་པ། ལས་གྱི་མཐའ་དག་པ། འཚོ་བ་དག་པ། སྐྱོམ་སྤང་སྤོང་བའི་རྩོམ་པ། ཞི་གནས་  
གྱི་རྒྱུན་མ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ། མངོན་ལེས་སོགས་བསྐྱུབ་པའི་ཉིང་འཛིན་ཉེ་འབགས་  
པའི་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། བསྐྱོམས་པས་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་ལོ།།

ཞབས་བཅུ་ལྷག་གིས་ནི་ལམ་གྱི་རྟོགས་བྱ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་ལྷག་རྟོགས་པ་མཚོན་  
བ་ཡིན་ལ། ཞབས་བཅུ་ལྷག་གིས་སྟོག་ཆགས་བརྗེས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་བཅུ་ལྷག་རྟོགས་  
པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་བཅུ་ལྷག་གཞོན་པ་དང་། ཚངས་པ་དང་ལྷ་  
ཆེན་རྒྱལ་ལས་གོང་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའང་མཚོན། སྟོང་ཉིད་བཅུ་ལྷག་ནི། བང་  
སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། རོན་དམ་པ་  
སྟོང་པ་ཉིད། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། མཐའ་ལས་འདས་པ་  
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། རོང་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་  
ཉིད། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་  
ཉིད། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་  
དང་བཅུ་ལྷག་གོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བཙུག་གྱི་ཕྱི་བང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཕྱི་སྟོང་དང་བང་  
སྟོང་སོ་སོར་སྤེལ་ལ་འདུ་ཞིང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་གཉིས་  
སོ་སོར་སྤེལ་ལ་འདུ་ལོ།།

ཡུམ་དང་སྟོང་བས་ནི། ཕྱིའི་ཐབས་རིག་མ་དང་ནང་གི་ཐབས་ཉིང་འཛིན་གཉིས་  
ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ལོང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་



འབྲུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ཐིག་པ་དང་བྱེད་དགོས་པར་མཚོན། ཞབས་གཡས་  
འོག་གི་མི་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྱོད་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་མཚོན། དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་  
ནི། ལྷ་མོ་བཞིས་ལྷ་བ་ལས་བཤད་པའི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དང་། ལྷ་མོ་བཞིས་ལྷ་བ་ལས་  
དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཚོན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་བརྒྱད་ནི། ལྷ་མོ་བཞིས་ལྷ་བ་ལས། རི་ལུ་  
མིག་སྤྱོད་དངོས་གྲུབ་དང་། །ས་འོག་རལ་གྱི་དངོས་གྲུབ་དང་། །ཞལ་མཁའ་འཕྱར་དང་  
མི་སྤྱང་དང་། །འཕྱི་བ་མེད་དང་ནད་འཛོམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱད་ནི། ལྷ་མོ་ལས། མིག་སྤྱོད་དང་ནི་རྐང་མཚོགས་དང་། །རལ་གྱི་  
དང་ནི་ས་འོག་སྤྱོད། །རི་ལུ་དང་ནི་མཁའ་སྤྱོད་ཉིད། །མི་སྤྱང་བ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ལེན། །  
ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ལས་རི་ལུའི་དངོས་གྲུབ་ནི། རི་སྟེང་བཤད་  
པའི་ཚོགས་སྟེང་བུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རི་ལུ་དེ་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱུན་ལྷན་དུ་ཐོས་  
ན། ལུས་གཞི་བཞིན་དང་ལྷན་པ་དང་། འཛོམས་ལུ་ཚུ་བོའི་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དང་ལྷན་པ་  
དང་། དགོ་བ་ལ་སྤོ་བྱུགས་དྲག་པོའི་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ་དང་། རི་སྟེང་འདོད་པའི་  
སྤོན་ལས་སྟེང་དུ་འགྲུབ་པ་སོགས་པན་ཡོན་འབྱུང་བར་གསུངས། མིག་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་  
གྲུབ་ནི། ཚོགས་རི་སྟེང་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་དུད་པ་སོགས་མིག་སྤྱོད་ལ་བསྐྱེད་ན། རང་  
མི་སྤྱང་བ་དང་། ས་འོག་གི་གཏེར་མཚོང་བ་དང་། བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་མཚོང་ཚད་ཀྱི་  
འགོ་བ་དབང་དུ་སྤྱད་ཀྱིས་པར་གསུངས། ས་འོག་གི་དངོས་གྲུབ་ནི། ཚུ་ལ་ཉ་རི་སྟེང་བ་  
བཞིན་ས་ལ་མ་ཐུག་པར་པར་ཚུར་ཡར་མར་འགོ་ཀྱིས་པར་གསུངས་པའོ། །རལ་གྱིའི་  
དངོས་གྲུབ་ནི། རལ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་ལུག་མཚོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཚོགས་སྤྱོད་པས་  
ནས་ལག་དུ་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་མཁའ་སྤྱོད་དང་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་སོགས་སུ་སྐྱེད་ཅིག་གིས་  
བཟོད་ཀྱིས་པར་གསུངས། གཞན་རྣམས་ནི་རང་མིང་སྟེང་ཤེས་སྤོའོ། །

ཡང་བསྐྱེད་རིམ་འགའ་ཞིག་ལས། དངོས་གྲུབ་བརྒྱན་དེའི་མིང་ལ། མིག་སྟོན།  
 རིམ་བྱ། རལ་གྱི། གསེར་འགྲུང། བཅུད་ལེན། རྟེན་མཚོན་གས། ས་འོག་མཁའ་སྐྱོད།  
 ཅེས་བརྒྱན་དུ་བཟང་བའང་མཚོན། ཞབས་གཡོན་འོག་གི་བྱ་ཚོད་སོགས་བརྒྱན་གྱིས་  
 བྱི་དབང་ལྷག་བརྒྱན་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། དབང་ལྷག་བརྒྱན་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། སྐྱ་ཡི་  
 དབང་ལྷག་གསུང་གི་དབང་ལྷག་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱི་ལྷགས་ཀྱི་དབང་ལྷག་དང་། །རྩ་  
 འཕྲུལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དབང་ལྷག་དང་། །ཅི་འདོད་འཕྲུང་ལས་ཡོན་ཏན་བརྒྱན་པ་འོ།  
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱ་ཡི་དབང་ལྷག་གསུང་གི་དབང་ལྷག་ལྷགས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྩ་  
 འཕྲུལ་གྱི་དབང་ལྷག་ཀུན་འགྲོའི་དབང་ལྷག་ཅི་འདོད་འགྲུང་བའི་དབང་ལྷག་འཕྲུང་ལས་  
 ཀྱི་དབང་ལྷག་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ལྷག་མེ་བརྒྱན་དོ།

ཡང་འཕྲུང་ལས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གི་ཚབ་ཏུ་གནས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཅེས་བཤད་པའང་  
 ཡོད། ཡིག་ཆ་ལ་ལར། སྐྱ་དང་། གསུང་དང་། ལྷགས་དང་། རྩ་འཕྲུལ་དང་། ཀུན་འགྲོ་  
 དང་། ཅི་འདོད་དང་། སྐྱེད་བྱེད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ལྷག་བརྒྱན་ཅེས་བཤད་པའང་  
 ཡོད་ཀྱང་སྐྱ་མ་འདི་སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །ཀུན་འགྲོའི་དབང་ལྷག་ནི། ལྷག་དང་  
 གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྲབ་ཅུས་པ་དང་། ཅི་འདོད་འགྲུང་བའི་དབང་ལྷག་ནི། འདོད་  
 པ་ཚམ་གྱིས་གང་འདོད་པ་དེ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་བསྐྱབ་ཅུས་པར་གསུང་། ལྷག་མ་  
 རྣམས་ཤེས་སྤོའོ། །གཅེར་བུས་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱིབ་གཡོགས་མེད་པར་མཁའ་  
 བའི་གོ་འཕང་ཚོབ་པ་མཚོན། སྐྱ་གྲེན་དུ་བརྗེས་པས་ནི། སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་ངན་ལས་  
 འདས་པར་སྟོན་པའོ། །ཚོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་  
 རྒྱང་སེམས་དཀར་པོ་འཕེལ་བ་ལས་རྒྱང་བའི་འགྲུང་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཚོབ་པ་དང་ནམ་དུ་  
 ཡང་མི་འགྲུང་བའང་མཚོན་པར་གསུང་།

དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྟུན། རྫོང་བྱེད་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ། བརྗོད་བྱ་  
 བདེན་པ་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་ཉོགས་པའི་ལམ་བུང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། དེའི་ཉོགས་  
 བུའི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དེ་ཡང་ཉོགས་པ་ཐབས་བདེ་བ་ཚེན་པོ་དང་དབྱེར་མེད་  
 དུ་ཞུགས་པ། ལམ་དེས་བསྐྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་དང་། སྐྱུན་  
 མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་པ་མཐའ་དག་ནི་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུའི་ཆ་  
 ཤས་སོགས་འདི་དག་གིས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་མཚོན་པར་འདུག་སྟེ་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱང་  
 བར་དུ་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་མ་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱིབ་  
 གཉིས་ཐད་པའི་བྱང་འདས་གཙོ་བོར་མཚོན་པར་འདུག་སྟེ་དུ་བྱེད་ཞིང་། ལམ་དང་  
 འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏྱན་འདི་དག་མ་ཚང་བ་མེད་པར་མཚོན་པ་ཡིན་པས། ཡི་དམ་འདིའི་  
 ལམ་ལ་བསྐྱབས་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏྱན་དེ་དག་གཞོན་མི་ཟ་བར་འགྲུབ་འདུག་  
 སྟེ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དག་པ་བྱེད་ཚུལ་འདི་རྒྱས་པར་བསྟོན་འདོད་  
 བཤུ་སྟེ་ཉེ་སྐྱབ་ཐབས་ཆེ་བ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་དག་པ། །དུས་ནི་དཔའ་བོ་  
 ཚེན་པོའི་གཞུགས། །ཞལ་བརྒྱད་སྐྱུན་ཚོད་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། །ཞལ་དགུ་སྐྱུན་ཚོད་སྐྱེ་ཡིན་  
 བོ། །ཕྱག་དང་རུ་མི་རྩེ་བ་དང་། །རྩེ་བ་བྱེད་དང་ཡང་དག་སྦྱར། །ཞལ་ནི་གཐའ་དགུ་དག་  
 ཏུ་ཤེས། །སྐྱུན་ནི་རྒྱ་སྐར་དག་དང་སྦྱར། །གཞོན་པར་བཅུ་དྲུག་དུས་དང་ནི། །རྩེ་བ་ཡི་  
 བོ་ཞལ་ཏུ་ཤེས། །ཞལ་ས་ནི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། །དུས་བཞི་ཡི་ནི་གངས་སུ་ཤེས། །  
 མཚོན་ཆ་བཅུ་དྲུག་སྟོང་པ་དང་། །སྟོང་རྩེ་བཅུ་དྲུག་དག་དང་སྦྱར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་  
 དུ་འབྲས་བུ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པའི་སྐྱབས་སུ་བཞག་པ་ལྟར་གྱི་མཚོན་དོན་དང་། གཞལ་ཡས་  
 ཁང་སོགས་ཀྱི་མཚོན་དོན་རྣམས་ཀྱང་གོང་དུ་བཞག་པ་ལྟར་དང་། ཡང་དཔལ་འཛིན་  
 ཀྱིས་གཞེད་དམར་གྱི་དཀྱིལ་ཚོག་ཏུ་བཞག་པ་ལྟར་བྱང་བོ་སྦྱང་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་རྣམ་པར་

དག་པ་ནི། གཤམ་རྗེའི་གཤམ་རིགས་སྣའི་དག་པ་དང་། བདུད་བཞི་བཙུག་པའི་སྣོབས་  
བཞི་ཅུ་པར་དག་པ་ནི་སྣོབ་བཞིའི་དག་པ་དང་། ཁམས་བཞི་དང་ཚད་མེད་བཞི་ཅུ་  
པར་དག་པ་ནི་ཡུམ་བཞིའི་དག་པ་དང་ཡུམ་རྒྱལ་ཅུ་པར་དག་པ་ནི་མོད་པ་བཞིའི་དག་  
པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅན་པར་བྱའོ།།

༥ བཞི་པ་དག་པ་ཅན་པས་སྐྱོན་བརྒྱས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། ཨ་ལུས། སྐྱོན་དེ་ཡི་གསང་  
སྒྲགས་བརྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལྷ་སོ་སོའི་སྒྲགས་དམིགས་པ་དང་  
བཅས་པས་སེམས་མ་གཡེང་བར་བརྒྱ་བར་བྱའོ། །སྒྲགས་བརྒྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཡི་  
དམ་གྱི་ལྷ་དེ་ཉིད་རང་ལ་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དང་། དེའི་མཐུས་སྤྱི་བ་ཟད་ཅིང་  
དག་བྱས་ལྷན་དུ་བྱ་བ་དང་། ཞི་རྒྱས་དབང་ཅན་གྱི་ལས་སོགས་སྦྱར་དུ་འགྲུབ་པ་དང་།  
རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོང་བརྒྱས་གྱི་སྦྱིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་བྱས་པ་  
འཛོགས་པ་སོགས་དགོས་པ་དང་། བན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ལྷངས་ནི། ཅེ་མོ་ལས། སྒྲགས་ནི་  
ཀུན་ནས་ཐམས་ཅད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཞགས་པ་རྣམས་ནི་འདུས། །སངས་རྒྱས་ཚོས་  
རྣམས་སྦྱོར་འདེན་བྱེད། །ཅེས་དང་། བྱུར་ལས་ཀྱང་། སྒྲགས་ནི་སྦྱོར་གསལ་འདེབས་པར་  
བརྫོད། །དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག །སྤྱད་ཅིག་ང་རོས་ལོས་པ་ན། །མངོན་སུམ་དུ་ནི་  
འོང་བར་གྱུར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུངས་ཀུན་གཤམ་གསུངས། །ཞེས་དང་། སྦྱང་འགྲེལ་  
ལས་ཀྱང་། སྒྲགས་གྱིས་ལྷ་ཀུན་འགྲུབ་འགྱུར་ཉེ། །སྒྲགས་པས་གང་ཞིག་རབ་བརྒྱས་  
ན། །དེས་ནི་མཚོག་སྦྱོལ་འགྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟར་སྒྲགས་བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་མར་འཕྲེང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་རྒྱུད་རྫོང་འཕྲེང་  
སོགས་ལས་བཤད། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བྱའི་འཕྲེང་བའི་རྒྱ་ནི་སྦྱར་ལས་བཤད་པ་ལྟར་  
ལས་སོ་སོ་དང་བརྒྱུན་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རྫོགས་བདུན་ལས་དུང་

ཆེན་གྱི་འབྲེང་བ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས། དུང་ཆེན་གྱི་འབྲེང་བ་ནི་མི་རྩལ་གྱི་  
འབྲེང་བ་ཡིན། དེ་ནས་འབྲེང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ནི། རྒྱས་པ་སྤྲུགས་རིམ་ལྟར་རལ།  
བསྐྱེད་ན་ལས་སོ་སོའི་འབྲེང་བ་ལས། བོ་ཉི་ཅེས་ལ། མི་རྩལ་གྱི་འབྲེང་བ་བསངས་སྤྲངས།  
སྟོང་པའི་ངང་ལས་འབྲེང་དོག་རྣམས་རེ་རེ་ནས་འདོད་ཆགས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་རེ་  
རེ་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་ཚོག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད། སྐྱེ་མཆེད་དང་གནས་གསུམ་གྱིན་གྱིས་  
བརྒྱབ་པ་ལས། གནས་གསུམ་ཅམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་དབང་  
བསྐྱེད་རྒྱས་འདེབས། མཚོད་བསྟོད་བརྒྱས་པ་བྱས་རྗེས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་  
གསུང་དོན་རྗེའི་ངོ་བོ་འདོད་ཆགས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་  
གི་རྣམ་པར་གྲུར་པར་མོས།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་འཇམ་དབྱངས་ཞི་བའི་སྤྲུགས་བརྒྱབ་འདོད་ན། རིག་པོ་ཆེའི་  
འབྲེང་བའི་རྣམ་པ་འགྲུར་བར་ཀུན་དའི་དགའ་སྟོན་ལས་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་མ་དམ་པའི་ཞལ་  
ནས་ཀྱང་ཐོས་པས་དེ་ལྟར་དུ་མོས་ཀྱང་ལེགས། བསྐྱེད་རིམ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་མ་  
གསུངས་པ་ནི། ཞི་ཁྲོ་སྤྲུགས་སྐྱབ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱབས་ལ་དགོངས་སམ་སྐྱམ།

ཞི་ཁྲོ་སྤྲུགས་སྐྱབ་བྱས་ནས་བརྒྱས་པའི་ཆེ་དམིགས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། སྤྲུགས་ཀའི་  
ཉིང་དེ་འདྲིན་སེམས་དཔའི་ཉི་གདན་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ལས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཚེབས་  
དུག་པ་ལྟེ་བ་སུ་ལུད་དང་བཅས་པ་གྲུར་པའི་ལྟེ་བར་ཉིང་དེ་འདྲིན་སེམས་དཔའ་རྩྭ་ཡིག་  
དེ་ཉིད་རྩྭ་དམར་སེར་འོད་འབར་བ་གྱེན་འགྲེང་གི་རྣམ་པར་གྲུར་པར་བསམ་ལ། དེའི་  
མཐར་མདུན་ནས་གཡས་སྟོར་དུ་ཚེབས་རེ་ལ་ཨོྲ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་རེ་  
གསལ་ཞིང་འཆེར་བ་མར་མེའི་འབྲེང་བ་ལྟར་འཁོད་པར་བསམ་ལ། རྩྭ་ཡིག་སྤྲུགས་  
འབྲེང་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་འོད་ཟེར་དབག་དུ་མེད་པ་འཕྲོས།

རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། རོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྱི་དང་ལྷན་  
 བར་དུ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ཚོངས་པའི་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལུན་ལྷན་ལ་ཉི་ཟེར་ལྷགས་  
 བ་བཞིན་སྐོ་སྐོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱས་པར་གྱུར་པར་བསམ། འོད་ཟེར་བ་སྐྱའི་སྐོ་ནས་ཕྱིར་  
 འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྱི་དང་ལྷན་པར་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཚོངས་  
 བ་ཐམས་ཅད་སྐྱུངས་ཉེ་རྗེ་བཅུན་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། འོད་ཟེར་གྱི་སྐྱེ་ལས་མཚོན་ལྷ་  
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐོས། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཉེས་པའི་མཚོན་པ་འབྱུང། དེ་རྣམས་  
 ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཐམས་ཅད་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། གསང་  
 རྒྱགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་དང་། ཐུགས་ས་ཐོན་རྗེའི་དང་ཐུག་མཚན་སྐྱེགས་བམ་རལ་གྱི་སོགས་  
 ཀྱི་རྣམ་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོན་བྱངས། ཐུགས་ཀའི་ས་ཐོན་རྒྱགས་འབྲེང་དང་བཅས་  
 བ་ལ་ཐིམ་པས། རོས་བསམ་སྐོམ་གསུམ་དང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་སོགས་གང་ལ་  
 ཡང་སོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་གསལ་བ་སྐྱུར་ཞིང་ཟབ་པ་སྐྱེས་པར་  
 གྱུར་པར་བསམ། ཨོྲ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན་རྗེའི་ཞེས་ཅི་རུས་སུ་བརྒྱའོ། །སྐྱགས་དོན་ལོ། འཕྲོ་  
 རྣམས་སྐྱོན་བྱེད་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅེས་སོ།

ཡང་། མི་ཤེས་གཙོ་བོ་ཅིང་མ་དག་འབྱུང། །སྐྱུ་ཡིས་ཆེ་ཞིང་གསུང་གིས་གསལ།  
 །ས་ཐོན་སྐྱུར་ཞིང་ཐུག་མཚན་ཟབ། །སྐྱེགས་བམ་རལ་གྱི་སྐྱེགས་རལ་གྱིས། །འཆད་དང་  
 ཚོད་དང་ཚོམ་པ་འོ། །ཞེས་པའི་མན་ངག་ལྟར་བརྒྱ་ཚུལ་ནི། ཐུགས་ཀའི་ཉིང་འཇིན་  
 སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཉི་གདན་ལ་འཁོར་སོ་སེར་སོ་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མའི་  
 དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཚིབས་རྒྱག་ས་སྐྱེ་བ་དེས་བྱ་གཡེང་ཁའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེང་དུ་རལ་གྱི་  
 སོ་གཉིས་མ་གྱེན་དུ་འབྲང་བ་ལུ་བ་དོ་རྗེ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། ལུ་བའི་སྐྱེང་རལ་གྱི་ཅ་  
 བར་རྗེའི་ཡིག་དམར་སེར་གྱེན་དུ་འབྲང་བ། ཚིབས་རྒྱག་ལ་རྩང་བད་མ་རེག་ཅམ་དུ་ཨོྲ་ཨ་



ར་བ་ཅན་ལྷག་དང་། ཅིག་ས་ལྷག་གི་མཚམས་སུ་རྒྱུ་ལྷག་རྒྱུ་དབུས་མའི་གི་གྲུའི་ནང་དུ་  
 རང་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན། དེའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པར་གྱུར་  
 བར་མོས་ལ། ལྷགས་བསྐྱེད་འཁོར་ཚོ། འཁོར་ལོ་གཡས་སྐྱོར་དང་ཅིག་ས་སྟེང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་  
 གཡོན་དུ་འཁོར་བས། གི་གྲུའི་ནང་གི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བ་སྐྱེའི་སྐོ་ནས་དེ་དག་  
 གི་རྒྱུ་སྐྱེའི་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷན་པར་དུ་མི་ཤེས་པའི་སྐོར་ས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེའི་རྣམ་  
 བར་ཉིལ་ཉིལ་ཐོན་ཏེ་སྐྱེད་བ་རྣམས་འཁོར་ལོའི་ཅིག་ས་ཀྱིས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གཏུགས་  
 པའི་སྤེལ་མ་རྣམས་ཉི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱེད་བས་བྱ་སྐོ་མེད་བཅུག་པ་བཞིན་གཞོན་བྱུང་དུ་  
 བསྐྱེད་པས་ཤིང་། ཐལ་བ་རྣམས་རྒྱུད་གིས་དེད་ནས་འོག་སྐོ་སོགས་ནས་སྤྱིར་འཐོན་པར་  
 གྱུར་པར་བསམ་པ་སྟེ་འདི་ནི་མི་ཤེས་པ་གཙོད་པའི་མན་ངག་གོ། །མ་དག་པ་འཕྱུད་པའི་  
 མན་ངག་ནི། ལྷགས་ཀའི་ས་ཐོན་སྐྱགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་ལྷ་མོ་དཀར་མོ་བུམ་  
 པ་དཀར་མོ་ཐོགས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོས་ཏེ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར་  
 བས། རྒྱུ་སྐྱེའི་ཐམས་ཅད་དག་པར་གྱུར་པར་བསམ་པ་འཕམ། ལྷགས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིག་ལས་  
 འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྷགས་ཀར་བཀུག་ལྷ་  
 དེ་དག་གི་ལྷགས་ཀ་ནས་ལྷ་མོ་སྐྱོས་ཏེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བས། དེ་  
 དག་གི་ནང་གཏོན་རྒྱུ་སྐྱེའི་ཐམས་ཅད་དག་པར་གྱུར་པར་མོས་པ་དང་། ཡང་རྒྱུ་ཡིག་  
 ལྷགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པའི་འོད་ཟེར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་དེ་དག་གི་  
 བད་གཏོན་རྒྱུ་སྐྱེའི་ཐམས་ཅད་དག་པར་གྱུར་པར་མོས་པ་གཉིས་དེས་མོས་སུ་བྱའོ།།

སྐྱེའི་ས་ཆེ་ཞིང་ཞེས་པའི་མན་ངག་ནི། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་འདོད་ན། ལྷགས་ཀའི་  
 རྒྱུ་ཡིག་སྐྱགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོས་ཏེ། ལྷགས་  
 བཅུའི་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁུན་པའི་ཡི་གེས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་



སྐྱེའི་རྣམ་པར་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱུན་བྱངས། རང་ལ་ཐེམ་པས་ལྷུས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་ཐམས་  
ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་གང་། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་  
ཀྱི་དགོངས་དོན་འབྲེད་རྣམས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་གྱུར་བར་བསམ་མོ།།

གསུང་གིས་གསལ་ཞེས་པའི་མན་ངག་ནི། ཤེས་རབ་གསལ་བར་འདོད་ན། ལྷགས་  
ཀའི་རྗེ་ལྷིག་སྐྱགས་འབྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོས་ཏེ། ལྷོགས་  
བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུང་རབ་ཀྱི་ལྷིག་  
འབྲུ་གསེར་ལྷན་མའི་རྣམ་པར་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱུན་བྱངས། རང་ལ་ཐེམ་པས་ལྷུས་ཀྱི་སྤྱི་  
ནང་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་གང་། གསུང་རབ་ཀྱི་  
དགོངས་དོན་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་འབྲེད་རྣམས་པའི་ཤེས་རབ་གསལ་  
བ་ཐོབ་པར་གྱུར་བར་བསམ་མོ། །ས་བོན་སྐྱུར་ཞིང་ཞེས་པའི་མན་ངག་ནི། ཤེས་རབ་  
སྐྱུར་བར་འདོད་ན། ལྷགས་ཀའི་རྗེ་ལྷིག་སྐྱགས་འབྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དབག་  
ཏུ་མེད་པ་སྐྱོས་ཏེ། ལྷོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་  
ཤེས་རྗེ་ལྷིག་དང་འབྲུ་གསུམ་དང་། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡེ་གེ་གསེར་ལྷན་མའི་རྣམ་པར་  
དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱུན་བྱངས། རང་ལ་ཐེམ་པས་ལྷུས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་  
རང་བཞིན་འོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་གང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་གང་ལའང་བལྟས་པ་  
ཅམ་གྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱུར་བ་ཐོབ་པར་བསམ་མོ།།

ལྷག་མཚན་ཟབ་ཅེས་པའི་མན་ངག་ནི། ཤེས་རབ་ཟབ་པར་འདོད་ན། ལྷགས་ཀའི་  
རྗེ་ལྷིག་སྐྱགས་འབྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོས་ཏེ། ལྷོགས་  
བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མཚན་རལ་གྱི་  
དང་སྐྱེགས་བམ་གྱི་རྣམ་པར་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱུན་བྱངས། རང་ལ་ཐེམ་པས་ལྷུས་ཀྱི་

ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་གང་། གསུང་རབ་  
ཀྱི་ཚོག་དོན་གང་ལའང་གཏུགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་པ་ཐོབ་པར་  
ལྷུང་བར་བསམ་མོ།།

སྤྲེགས་བམ་ཞེས་པ་དང་འཆད་ཅེས་པའི་མན་ངག་ནི། སློབ་མ་ལ་ཚོས་འཆད་པའི་  
སློབས་པ་འདོད་ན། གཞན་རྣམས་སྤར་ལྟར་ལ། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་  
ཀྱི་མཚུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲེགས་བམ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། རལ་གྱི་ཞེས་དང་ཚོད་ཅེས་པའི་  
མན་ངག་ནི། ཚོམ་བ་ངན་བ་ཚར་གཅོད་པར་འདོད་ན། རལ་གྱི་འཛིན་རྣམ་པ་དང་། སྤྲེགས་  
རལ་གྱི་ཞེས་པ་དང་། ཚོམ་བ་ཞེས་པའི་མན་ངག་ནི། བསྟན་བཅས་ཚོམ་པར་འདོད་ན།  
སྤྲེགས་བམ་དང་རལ་གྱི་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པར་བསམ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་སྤར་དང་  
འདྲོ། །གོང་གི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ་མང་དུ་བྱས་ན། སློབ་རྒྱུང་གི་རྒྱུར་འཇུར་བས་  
ལས་དང་ལོ་པ་དག་ལན་རེ་གཉིས་ལས་མང་དུ་མི་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་སྟེང་དམིགས་  
པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ཅི་འཇུག་བརྒྱུས་རྗེས། རང་གི་སྤྲེའི་ཅ་བར་རྒྱུ་ཡིག་  
དམར་སེར་མགོ་གྲེ་བྲགས་སུ་བསྟན་པར་བསམ་ལ། དབྱུགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་བརྒྱ་  
ཅ་བརྒྱད་འདྲེན། དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་ནི། རྒྱུ་མེ་བརྗོད་ཚེ་སྤེ་ཅའི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་མེ་ཚད་ནས་  
སྤྲིང་གའི་རྒྱུ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་ཤིང་། འཇུག་ཏུ་སྤེ་ཅའི་རྒྱུ་དེ་ཡང་སྤྲིང་གའི་རྒྱུ་ཡིག་ལ་  
ཐེམ་པར་བསམས་ནས། མཚིལ་མ་སྤྲ་མེད་པ་ཞིག་མིད་པས། མར་མེའི་སྤྲིང་དུ་མར་ཁུ་  
ཅུང་ཟད་སྤྲུགས་པ་སྤར་སྤྲུགས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིག་སྤྲུགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་  
ཚེས་ཚེར་འབར་དེ་ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་  
རྣུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ལྷུང་བར་བསམ་མོ།།

ཡུམ་གྱི་ཞི་བོ་སྤྲེགས་སྤྲུབ་བྱ་བར་འདོད་ན། རོ་རྗེ་འོ་ལངས་མའི་སྤྲུགས་ཀར་བད་

དགར་འདབ་བརྒྱད་གྱི་ཉེ་བར་སྐྱབ་གདན་ལ། དབྱེད་ཅན་མ་དགར་མོ་ཞལ་གཅིག་ལྷན་གཉིས་ལ། ཞལ་འཇུག་པའི་ཉམས་ཅན། ལྷན་གཉིས་གྱིས་མི་མང་རྒྱུད་མངས་བསྐྱེད་ཞིང་འབྲིང་བག་དང་བཅས་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟས་བསྐྱབས་ལ། དེའི་སྤྲུགས་གར་པད་དགར་འདབ་བརྒྱད་གྱི་ཉེ་བར་སྐྱབ་གདན་ལ་མི་མང་མགོ་གཡས་སུ་བསྐྱབ་ནས་གན་རྒྱལ་དུ་གནས་ལ། དེའི་སྤྲེང་དུ་པད་དགར་འདབ་བརྒྱད་གྱི་ཉེ་བར་སྐྱབ་གདན་ལ་རལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་དུག་པ་སྤྲ་མ་སྤྲ་དུ་དབྱས་གྱི་རལ་གྱིའི་ཡུ་བའི་མཚམས་སུ་སྤྲིལ་གྱི་དགར་པོ། ཅིབས་དུག་ལ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་སྤྲིལ་དུག་དང་། ཅིབས་མཚམས་དུག་ལ་འང་སྤྲིལ་དུག་པད་འདབ་བརྒྱད་ལ་ནང་བསྐྱོར་དུ་དབྱེད་ཡིག་བཅུ་དུག་གཉིས་རེ་དང་། ལྷི་བསྐྱོར་ལ་གསལ་བྱེད་ལོ་བཞི་བསྐྱིགས་པར་གསུངས་པ་སྤྲ་མོས་ལ། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ་དང་དམིགས་པ་སྤྲ་སྤྲ་བྱས་ནས། ཨོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་སྤྲིལ་ཞེས་བཟུང་ཞིང་བྱེད་པར་ནི། ལྷན་གྱི་སྤྲ་མི་མང་ལས་སྤྲོག་པར་མོས་པའོ། །འདི་དག་ནི་ཞི་བའི་སྤྲུགས་བཟུང་ཚུལ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནས་ཁོ་བོའི་སྤྲུགས་བཟུང་ཚུལ་ནི། ར་སྤྲུགས་པ་རྣམས་ཅ་སྤྲུགས་སྤེ་བརྒྱད་གྱི་སྤྲིང་པོ་ཡིན་པས་མན་ངག་དང་མི་སྤྲན་པར་སྤྲིང་གར་འགོད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། མན་ངག་གུང་རང་གི་སྤྲིང་གར་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་དང་། དེའི་ནང་དུ་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་བསམ་ལ་ཉེ་བར་སྤྲིལ་ཡིག་དང་། འདབ་མ་རེ་ལ་ཡ་མ་རྩ་ང་ཞེས་སོགས་ཡི་གེ་བཞི་རེ་བཞོད་ཅིང་སྤྲིང་དུ་ཨོ་དང་། འོག་དུ་སྤྲི་སྤྲི་པའ་ཅེས་སོགས་བཞོད་ནས་བཟུང་བར་འདོད་ཅིང་། དགོ་སྤྲུགས་པ་དག་གིས་དེ་རང་སྤྲུགས་སུ་མི་འདོད་པས། སྐབས་འདིར་རང་སྤྲུགས་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་འབྲིང་བ་དེ་ཉིད་འོད་དུ་ལྷུ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྷན་འཇུག་པའི་མི་མགོའི་འབྲིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ། རང་གི་སྤྲིང་གའི་འཁོར་ལོ་སྤྲིལ་གྱི་སྤྲུགས་འབྲིང་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ལྷུ་བ་ལས་ཉི་གདན་གྱི་སྤྲིང་དུ་རྩོ་རྩོ་ཅེ་སྤྲ་པའི་ཉེ་བར་ཉི་གདན་

ལ་ཉིང་ལོ་འཛིན་སེམས་དབང་རྒྱ་ཡིག་སྒྲིབ་ལོ་འོད་ཟེར་སྣ་སྣ་འཕྲོ་བ་ཤེན་དུ་འཕྲེང་བ།  
དེའི་མཐར་ཉེ་སྤྱིང་ཚར་གཅིག་གས་ཚར་གསུམ། དེའི་མཐར་སྤྱིང་ལོ་ཚར་གཅིག་གས་  
ཚར་གཉིས། དེའི་མཐར་ཅ་སྒྲགས་ཚར་གཅིག་ཉལ་འཕྲེང་གང་བདེ་བས་བསྐྱོར་བར་  
མོས་ལ། ལྷགས་ཀའི་རྒྱ་ཡིག་སྒྲགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་  
དང་བཅས་པ་དབང་ཏུ་མེད་བ་སྐྱོས་ཉེ། དབྱགས་སྤྱིར་དབྱུང་བ་དང་སྣམ་དུ་ཅ་ཞལ་གྱི་  
སྣ་བྱག་གཡས་ནས་ཐོན། སྤྱིར་མཚམས་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་བབས་པས་སེམས་ཅན་  
ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བས། དེ་དག་གི་སྤྱིག་སྤྱིབ་སྤྱངས། དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་  
གོ་འཕང་ལ་བཀོད། དབྱགས་རྒྱལ་པ་དང་སྣམ་དུ་ཅ་ཞལ་གྱི་སྣ་བྱག་གཡོན་ནས་ནང་དུ་  
ལྷགས། ལྷགས་ཀའི་རྒྱ་ཡིག་སྒྲགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་བར་གྱུར་བར་བསམ་ལ་  
ཅ་སྒྲགས་སོགས་བཟུངོ། །ཡང་དབྱགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་སྤྱོ་བསྐྱེད་དམིགས་པ་ཚར་མ་  
ལུས་ན། ཐེངས་གཉིས་གསུམ་སོགས་གྱི་ཡུན་ལའང་སྤྱོ་བསྐྱེད་ལྷ་བར་གསུངས། ཡང་  
སྤྱོ་བསྐྱེད་སྤྱིར་རྣམ་པར་བྱེད་མི་བདེ་ན་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་བསམས་ཀྱང་རྩང་བར་བཤད།  
ཡང་སྐབས་འགར། ལྷགས་ཀའི་རྒྱ་ཡིག་སྒྲགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་མེ་འོད་ཚ་ཞིང་  
སྤྱིག་པ་འཕྲོས། རང་གི་ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ནད་གདོན་སྤྱིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་  
བྱ་སྤྱོ་མེ་ལ་བརྟུག་པ་བཞིན་བསྤེག་པར་གྱུར་བར་བསམ། མེ་འོད་འདས་བྱག་གཡོན་  
ནས་སྤྱིར་འཕྲོས། རང་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་དབྱ་བཞགས་ཐམས་ཅད་བསྤེག་  
པར་གྱུར་བར་མོས། ཡང་རེས་འགའ་ལྷགས་ཀའི་རྒྱ་ཡིག་སྒྲགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་  
འོད་ཟེར་འབར་བ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་གཞན་དུ་མ་གཡོངས་པའི་རང་ནས་བཟུངོ།།

ཡང་འཕྲེང་རྗོག་འགྲུག་པའི་ཚེ། འཕྲེང་རྗོག་རེ་མི་མགོའི་རྣམ་པར་གསལ་བའི་  
དབྱལ་བའི་དབྱས་སུ། འཛིགས་བྱེད་བརྟུ་གསུམ་མའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་

ཡོངས་རྫོགས་རེ་གསལ་བཏབ་ནས། རང་གི་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་ལྷགས་ཀྱི་རྩལ་བསམ་ལ་འབྲེང་དོག་རེ་བབས་པ་དང་མཉམ་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རེ་བཀུག་སྟེ་ཐུགས་ཀའི་རྩི་ལ་ཐིམ་པར་མོས་བའང་བྱའོ།།

སྲགས་གང་བཟོས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ལྷུང་བྱལ་དང་། ཉ་ཅང་གསལ་མི་གསལ་དང་། རིང་ལྷུང་གོ་སྟོག་དང་། གཏམ་གཞན་གྱིས་བར་ཚོད་པ་དང་། སེམས་གཞན་དུ་གཡོངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་བཟོ་ཞིང་། རང་གཙོ་པོའི་ཞལ་དགུ་དང་། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ཐམས་ཅད་ནས་སྲགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྱུང་ལྱུང་སྐྱོགས་པར་མོས་ན། དེ་སྟེད་གྱིས་འགྱུར་བྱུང་འགྱུར་བ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། བཟོས་པའི་སྐྱེ་ཆེ་ཚུང་རི་ལྟར་འཚོམ་པ་ནི། དཔལ་འདྲིན་སོགས་གྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་མི་ཐོས་ཤིང་། རང་གིས་ཐོས་ཅི་ཚད་དུ་བཟོའོ། །ཅ་སྲགས་བཟོས་ཐེན་ཆེ། ཐུགས་ཀའི་ཅ་སྲགས་དེ་ཉིད་སྟོང་པོ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ནས་སྟོང་པོ་བཟོ་བར་བྱ་སྟེ་དམིགས་པ་ནི་གོང་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པོ་བཟོས་ཐེན་ཆེ། སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་ཉེ་སྟོང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ནས། ཉེ་སྟོང་བཟོ་བར་བྱ་སྟེ་དམིགས་པ་ནི་སྲར་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་སྟོང་བཟོས་རེས་ཉེ་སྟོང་དེ་ཡང་རྩི་ཡིག་ལ་བསྟུའོ།།

ཡང་འདྲིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བཟོས་པ་དང་། འདྲིག་རྟེན་པའི་བཟོས་པ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱུང་པར་ནི། སྲགས་བཟོ་བའི་ཆེ་ཐོག་མར་ཅ་ཞལ་ནས་མགོ་འདྲེན་ཉེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་ཞལ་ལྷག་མ་རྣམས་གྱིས་བཟོ་བར་མོས་པ་ནི་དང་པོ་དང་། ཐོག་མར་སྟོན་ཞལ་ནས་མགོ་འདྲེན་ཉེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ཞལ་ལྷག་མ་རྣམས་གྱིས་བཟོ་བར་མོས་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མགོ་འདྲེན་པ་ལ་ནི་སྟོ་གཅིག་པ་དགེ་བ་ཞེས་པའི་བ་སྟེད་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་ནི་ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་

བཅད་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་སོ། །འཁོར་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྲུགས་བརྒྱ་ཚུལ་ནི། འཁོར་ལྷ་རང་  
རང་གི་སྲུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་རང་རང་གི་སྲུག་མཚན་དང་། རང་རང་གི་ས་པོན་ཀྱིས་  
མཚན་པའི་མཐར་རམ། རང་རང་གི་སྲུག་མཚན་རྒྱང་པའི་མཐར་རམ། རང་རང་གི་ས་  
པོན་རྒྱང་པའི་མཐར་རམ། རྩུ་ཡིག་གི་མཐར་རང་རང་གི་སྲུགས་རང་རང་གི་མདོག་ཅན་  
ཉལ་འབྲང་གང་རྒྱང་གིས་གཡས་སུ་བསྐྱོར་ཉེ་འཁོད་ཅིང་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པར་  
ཅན་དུ་དམིགས་ལ་ལྷ་སོ་སོའི་སྲུགས་བརྒྱ་བར་གསུངས། ལྷ་བ་ན། རྩོལ་སྲུ་བྱས་ཀྱང་  
ཚོག་པར་གསུངས། དེས་ན་ལུམ་གྱི་སྲུགས་བརྒྱ་བའི་ཚེ། རྩོ་རྩོ་ལངས་པའི་སྲུགས་  
ཀར་ཉི་གདན་ལ་རྩོ་རྩོ་སོ་སོ་ཅེ་ལྷ་པ་ལྱེན་འབྲང་གི་སྟེ་བར་རྩུ་ཡིག་སྟོན་སོས་མཚན་  
པའི་མཐར་རང་སྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཁོད་པར་  
གྱུར་པར་མོས་ལ། ཚེ་བརྒྱ་བེ་རྩུ་སྟེ་སོགས་བརྒྱའོ། །དེ་རྗེས། གཉི་སྲུག་གཤིན་རྗེའི་  
གཤེད་ཀྱི་སྲུགས་བརྒྱ་བའི་ཚེ། གཉི་སྲུག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དང་ཅ་ཅི་ཀའི་ཡབ་གཉིས་  
ཀྱི་སྲུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་འཁོར་ལོ་དཀར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་སྟེ་བར་སྟེ་ཡིག་དཀར་  
སོས་མཚན་པའི་མཐར་རང་སྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་  
འཁོད་པར་གྱུར་པར་མོས་ལ། རི་ན་རི་ག་བརྒྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྩུ་རྩུ་ག་བརྒྱ་བའི་ཚེ། སེར་སྐྱ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དང་ཕག་མོའི་ཡབ་  
གཉིས་ཀྱི་སྲུགས་ཀར་དང་། དེ་རྗེས། ཨ་རོ་ཡིག་བརྒྱ་བའི་ཚེ། འོད་ཚགས་གཤིན་རྗེའི་  
གཤེད་དང་དབྱངས་ཅན་པའི་ཡབ་གཉིས་ཀྱི་སྲུགས་ཀར་དང་། དེ་རྗེས། བརྒྱ་རྩུ་ག་བརྒྱ་  
བའི་ཚེ། སྐག་དོག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དང་གོ་རིའི་ཡབ་གཉིས་ཀྱི་སྲུགས་ཀར་དང་། དེ་  
རྗེས། རྩུ་རྩུ་ག་བརྒྱ་བའི་ཚེ། ཐོ་བ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྲུགས་ཀར་དང་། དེ་རྗེས།  
དམ་རྩུ་ག་བརྒྱ་བའི་ཚེ། དབྱུག་པ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྲུགས་ཀར་དང་། དེ་རྗེས། བརྒྱ་

རྒྱུ་གཤམ་བཟོ་བའི་ཚེ། བརྒྱ་གཞི་ལྷན་ཞུ་བའི་གཤམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་དང་། དེ་རྗེས། ལྷན་རྒྱུ་གཤམ་  
བའི་ཚེ། རལ་གྱི་གཞི་ལྷན་ཞུ་བའི་གཤམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་དང་། དེ་རྗེས། མོ་ཉ་ར་ཉི་བརྒྱ་བའི་  
ཚེ་ཅ་ཅི་ག་དང་གཉི་ཐུག་གཞི་ལྷན་ཞུ་བའི་གཤམ་གྱི་ལུས་དང་། མོ་བ་གཞི་ལྷན་ཞུ་བའི་གཤམ་གྱི་  
ལུས་གསུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་དང་། དེ་རྗེས། དེ་ལ་ར་ཉི་བརྒྱ་བའི་ཚེ། བག་མོ་དང་སེར་  
སྣ་གཞི་ལྷན་ཞུ་བའི་གཤམ་གྱི་ལུས་དང་། དབྱུག་པ་གཞི་ལྷན་ཞུ་བའི་གཤམ་གྱི་ལུས་གསུམ་གྱི་  
ཐུགས་ཀར་དང་། དེ་རྗེས། ལྷན་གཞི་ལྷན་ཞུ་བའི་ཚེ། དབྱུངས་ཅན་མ་དང་འདོད་ཆགས་  
གཞི་ལྷན་ཞུ་བའི་གཤམ་གྱི་ལུས་དང་བརྒྱ་གཞི་ལྷན་ཞུ་བའི་གཤམ་གྱི་ལུས་གསུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་  
དང་། དེ་རྗེས། བརྒྱ་ལྷན་ཞུ་བའི་ཚེ། ལོ་རྒྱུད་དང་སྤྲུལ་དོག་གཞི་ལྷན་ཞུ་བའི་གཤམ་གྱི་ལུས་  
དང་རལ་གྱི་གཞི་ལྷན་ཞུ་བའི་གཤམ་གྱི་ལུས་གསུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གཤམ་ལ་རང་རང་གི་  
ས་ལོ་སྤྲུལ་གྱི་མཐར། རང་རང་གི་སྤྲུལ་གྱི་ས་ལོ་སྤྲུལ་ལ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་  
དུ་འཁོད་པར་མོས་པ་བརྒྱའོ། །བརྒྱས་པའི་གངས་ནི། དབང་བསྐྱུར་བ་སོགས་ལས་  
རུང་གི་བསྐྱེད་པ་ལ། གཙོ་བོ་རི་ཅུ་སྤྲུལ་དང་། སྤྲིང་ལོ་གང་རུང་འབྲུམ། འཁོར་སྤྲུལ་  
རྣམས་ཁྲི་སྤྲུལ་རེ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྤྲུལ་གྱི། མཐུག་ཏུ་ཁ་སྐོར་གི་སྤྲིན་བསྐྱེད་  
བྱ་བར་གསུངས། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྤྲུལ་ནི། སྤྲི་སྤྲི་ལོ་སྤྲུལ་ལྷན་ཞུ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲིན་བསྐྱེད་  
ཡང་འདི་ལས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྤྲུལ་བཟོ་བའི་ཚེ། རང་གི་  
ཐུགས་ཀར་སྤྲི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་སྤྲུལ་བཅུ་ལྷན་ཞུ་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འཇམ་  
དཔལ་གཞི་ལྷན་ཞུ་བའི་གཤམ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་བྱངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཆར་འབབས་པ་  
བཞིན་ཐེན་པར་བསམ་སྤེ་བརྒྱའོ།

ཞི་རྒྱས་དབང་བྱ་གཞི་ལས་རབ་འབྲུམས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་སྤོན་དུ་བའི་  
སྤྲུལ་གྱི་བསྐྱེད་གངས་ནི། ཉོག་པ་གསུམ་པ་ལས་བཞུད་པ་ལྟར་ན། ཅུ་སྤྲུལ་འབྲུམ་



སྐྱེད་གཅིག་གསལ། ཡང་ན་རྟོག་པ་བཞི་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འབྲུམ་སྐྱེད་གསལ་བཞུགས་  
ན་ལེགས། ལས་སྐྱེད་ཀྱང་ཡིན་སྐྱེད་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་བ་འབྲུམ་སྐྱེད་གསལ།  
ཉེ་སྐྱེད་ཡི་གེ་བཅུ་བ་ཡིག་འབྲུམ་དུ་བཞུགས་པར་རྟོག་པ་གསལ་བ་ལས་གསལ་པ། ཡང་  
སྐྱོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེད་ཀྱང་སྐྱེད་པ་ལྟར་བཤམ། མཚན་མ་ཐོབ་ནས་ལས་རྣམས་  
བཅུམས་པར་གསལ་པ། རི་སྐྱེད་གསལ་པའི་སྐྱེད་ཀྱང་སྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་དེང་སང་བཞི་  
འབྲུམ་དང་། ལ་སྐྱོང་གི་ཞི་བའི་སྐྱེད་བསྐྱེད་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབ་དམར་པོའི་  
ནང་དུ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པའི་བཅུ་ཚའི་སྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱང་བྱ་བར་གསལ་པ་སོ།།

དེ་དག་གི་ཚེ་ལྟས་བྱིན་བྱིས་བཞུགས་པའི་མཚན་མ་དང་དངོས་གྲུབ་ལས་རིང་བའི་  
ལྟས་སོགས་དང་། ཞི་རྒྱས་དབང་འབྲེལ་གི་བཞུགས་པའི་དམིགས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་སོགས་  
གཞུང་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱ། ལུན་དངོས་གཞིར་སེམས་གཞན་དུ་མ་གཡེངས་པར་  
བཞུགས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས། སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་པས་བཞུགས་པ་དང་། ལུན་  
མཚན་སུ་བཞུགས་པ་སོགས་ནི་གྲངས་སུ་མི་བཅིངོ། །འོན་ཀྱང་བཞེགས་བཞོག་པ་  
དང་། ལྟས་བྱིན་བྱིས་བཞུགས་པ་དང་། སྐྱེད་ཀྱི་ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་དཔོན་པ་  
ཚེ་བས། ལུན་མཚན་དང་། སྐྱོད་ལམ་རྣམས་སུ་འང་སྐྱེད་བཞུགས་བཞུགས་དཔོན་པར་གསལ་པ།  
བཞུགས་པའི་མཐར། གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་རིགས་བདག་གི་སྐྱེད་ཀྱང་གཞན་  
ལ་རྒྱུ་ཡིག་དཀར་པོའི་མཐར་ཡིག་བཟུ་ལ་དོག་དཀར་པོས་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་  
པོའི་རྒྱན་བབས། གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ནས་ལྷགས་སྐྱེད་ཀྱང་ལས་  
བྱུང་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེར་དེད་ནས་བསྐྱེད་པར་བསམ་  
ལ། ཡིག་བཟུ་བཞེད། བོང་གི་སྐྱེད་པོ་དོན་བཤད་པ་ལ།

ཅུ་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་ནི། གང་དུ་གཞིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་རྟོག་པར་བདག །འཛེན་པ་གང་

ཞིག་བདག་ལ་རིང་དུ་བཅེ། །ལྷག་པར་གོད་སྐྱིན་མིན་གང་བཅེ་བ་གང་། །དེ་དག་ནང་  
མེད་སྟོལ་མཛད་གོད་སྐྱིན་ལ་འོ། །ཞེས་བ་ཡིན་ལ། རོན་འགྲུར་ནི། གཤེན་རྗེའི་རྒྱལ་  
པོས་རྟག་ཏུ་བདག་དང་། །གཤེན་རྗེའི་གོད་པས་གདུངས་པའི་འགོ་བ། །གང་ཡིན་སྐྱེ་  
གནས་ཟད་མེད་འདིགས་མེད། །མཚོག་སྐྱིན་དེས་པར་སྟོལ་ཅིག་བཅེ་བས། །ཞེས་པའོ། །

སྐྱི་སྐྱི་འགྲུར་ནི། དག་པོའི་མཆེ་བ་གཅིགས་པར་བྱེད་པའི་མདོག་ཅན། ཞེས་བ་  
ཡིན་ལ། རོན་འགྲུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། །ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་  
ཤེས། །ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་རོལ་པར་བྱེད་པ་མཐར་སྐྱབས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་  
ཉིད་མ་ལུས་བ་སྐྱི་ནང་གསང་བའི་གཤེན་རྗེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་སྐྱིན་པོ་དག་ཏུ་ཁྲིས་  
བ་ལྟ་བུའི་སྐྱར་སྟོན་བ་ཁྲོད་གྱིས་སྐྱབས་བཟུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མ་ལུས་བ་ཚོམས་ཤིག  
ཅེས་པའོ། །ཡ་སྐྱུ་ཀའི་འགྲུར་ནི། གཤེན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཅེས་བ་ཡིན་ལ། རོན་འགྲུར་  
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱི་ནང་གསང་བའི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་པོ་ཁྲོད་གྱིས་སྐྱི་ནང་གསང་  
བའི་གཤེན་རྗེ་རྒྱ་དང་བཅས་བ་ཚོམས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །ཡུམ་གྱི་སྐྱབས་རོན་ནི། རོ་  
རྗེ་རོ་ཡངས་མ་རྒྱར་སྐྱོན་རྒྱར་སྐྱོན་ཞེས་བ་དང་། རོ་ཞེས་བ་དགུག་པའི་རོན་ཡིན་པར་  
བཤད། འཁོར་སྐྱབས་གྱི་རོན་ནི། རྒྱལ་བ་རྒྱལ་དང་། རིན་ཆེན་འཆང་དང་། འཁོར་བ་མ་  
ལུས་བ་ལས་འདས་བ་དང་། ཤེས་རབ་འཆང་དང་། ཐོ་བ་འཆང་དང་། དབྱུག་བ་འཆང་  
དང་། བརྒྱ་འཆང་དང་། རལ་གྱི་འཆང་དང་། གཉི་སྐྱབས་དགའ་མ་དང་། ཞེ་སྐྱར་དགའ་མ་  
དང་། འདོད་ཆགས་དགའ་མ་དང་། རོ་རྗེ་དགའ་མ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ལས། ཅ་སྐྱབས་  
ནི། རོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ལ་འདིག་རྟེན་པའི་དེགས་བ་ཅན་རྣམས་གྱིས་རང་རང་གི་སྟོག་  
གི་སྣོད་པོ་ལུས་བ་དེ་དག་ཅ་སྐྱབས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། བདུད་  
རྒྱལ་བྱེ་བ་མགོ་རིང་གིས། །སྟོག་གི་ཡི་གེ་ཡ་ལུས་པོ། །

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་དུ་ཉི། །མ་ཞི་ཡུམ་ཆེན་ཚ་ལུ་ཞེས། །གཤམ་ཞེས་རྣ་དང་  
 བཅའ་གྲིས་རྒྱ། །རྒྱུ་ཞེས་ལྷག་འཛོམས་ས་སྤུལ་ཟེད། །མིག་དམར་དོ་དང་སྤོན་པོས་  
 མ། །ཡི་དྲགས་རྣམས་གྲིས་ཡ་སྤུལ་ལོ། །རྒྱུ་ལ་དང་པོའོ། །དུ་ཡིས་ཡ་དང་སྤོན་གྲེད་  
 མ། །ཐེའུ་རང་དོ་དང་ལྷགས་མཚུས་རྒྱ། །རྣ་ཆེན་དུག་གིས་ཁ་སྤུལ་ལོ། །ཚོགས་བདག་  
 ཡོ་དང་བདུད་གྲིས་ད། །དག་ལྷ་རྣམས་གྲིས་ཡ་སྤུལ་ལོ། །རྒྱུ་ལ་གཉིས་པའོ། །ཡུམ་  
 ལྷས་ཡ་དང་གཤམ་ཞེས་ད། །རྒྱལ་པོས་ཡོ་དང་ཡ་བ་ཉིས། །ཞི་སྤུལ་གཟུང་ཡིས་ར་སྤུལ་  
 ལོ། །གནས་སྤོས་ཡ་དང་སྤུ་སངས་གྲིས། །ལྷེ་དང་གཞོན་སྤོན་རྣམས་གྲིས་ཡ། །རྒྱུ་  
 ལ་གསུམ་པའོ། །སྤུ་བདུད་ཡ་དང་རལ་བ་ཚར་དགུས་ལྷ། །འབྲུང་འགོང་ཡ་དང་བཅའ་  
 གྲིས་རྒྱུ་སྤུལ་ལོ། །སྤུ་ཡིས་ཞི་དང་ཉེལ་པས་རྣ་སྤུལ་ལོ། །མ་མོས་མ་དང་འགོང་པོས་ཡ་  
 སྤུལ་ལོ། །རྒྱུ་ལ་བཞི་པའོ། །ཞེས་བ་ལྷར་སྤུལ་བར་གསུངས། ལྷེད་པོ་ཡི་གེ་བཅུ་བ་ནི།  
 ཚངས་བ་སོགས་གྲིས་སྤུལ་བ་ཡིན་ཉེ། དེ་ཡང་ཚོ་ནི་ཚངས་བ་བརྒྱ་གྲིན་རྣེེ། །གཤམ་ཞེས་  
 ལྷེེད་སྤུ་ཡིས་མེ། །གཞོན་སྤོན་གྲི་དང་མེ་ལྷས་རྒྱ། །སྤོན་པོ་རྒྱུར་ལྷས་ན་ན་སྤུལ། །རྒྱུ་  
 ལི་འབྲུང་པོ་མ་མོས་པའ། །ཅེས་བ་ལྷར་པོ། །ཅ་སྤུགས་ཡི་གེ་སོ་གཉིས་དེ་ཡང་སྤོན་བྲུང་  
 བའི་པོ་རྒྱས་ལས། །འཛིག་རྣེན་པའི་ཤེགས་བ་ཅན་རྣམས་གྲི་སྤོན་ཡིག་ཏུ་བཤད་གྲང་།  
 དེས་དོན་ལ་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཚོ་པོ་དང་། སེམས་དབའ་དང་། སེམས་མ་རྣམས་གྲི་  
 ས་པོན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་དག་ཡི་གེ་བཅུ་བདུན་དུ་བསྤུས་བ་ན། ལྷ་བཅུ་གསུམ་དང་ཚོད་  
 བ་བཞིའི་ས་པོན་དུ་ཡང་གྲུང་བར་གསུངས། ཅ་སྤུགས་ལ་ཡི་གེ་རིང་སྤུང་རི་ལྷར་ཡོད་  
 བ་ནི། རི་སྤུད་དུ། ཡི་གེ་སྤུམ་རྒྱ་སོ་གཉིས་ལ། །རིང་པོའི་ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག་དང་། །སྤུང་  
 ཡིག་ཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་ཡོད། །འབྲུགས་གསུམ་དང་ན་རོ་བཞི། །འབྲུང་བུ་བཞི་དང་བཅུ་  
 གཅིག་ལོ། །ཞེས་བ་ལྷར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲུགས་གསུམ་ནི། རྣ་རྣ་རྣ་གསུམ་ལོ། །ན་



བསྐྱེད་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣམ་འགྲུབ་པས། རྗེས་དང་སྤྲུགས་དང་འབྲུལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་  
ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་རབ་འབྲུལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་ཚུལ་རྒྱུད་ཉོག་  
པ་གསུམ་པ་སོགས་དང་། མཁས་བྱུ་རྗེས་མཛད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་  
ཆེན་པོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཤད་  
ཟིན་ལ། རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་སྐབས་གྱི་རོ་བོ་ལ་རིམ་ལྡན་བྱ་ཚུལ་ཡང་བཤད་ཟིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་གྱི་མཇུག་ཏུ་རིམ་ལྡན་བྱ་ཚུལ་ནི། གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་དང་། ཉེར་བསྐྱེད་  
བསྐྱོད་བྱ་བ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མངོན་སྲོད་རྒྱ་མ་ལས། ཚོག་དེ་ཡི་རིམ་པ་ཡིས། །  
སྐབས་མཚམས་བཞི་ཏུ་སྐྱོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་བཞི་གའི་མཐར་རམ། མ་  
བྱུ་བ། སྐབས་མའི་མཐར་གཏོར་མ་འབྲུལ་དགོས་པར་གསུངས། འབྲུལ་བའི་དགོས་པ་  
ནི། མི་སྐབས་རྒྱ་བས། བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞིའི་ཕྱིར། །གཏོར་མ་རྒྱུན་ཏུ་སྐྱོན་པར་  
བྱ། །ཞེས་དང་། སྐྱོན་འབྲུལ་ལས། སྐྱོན་གྲུབ་གཏོར་མ་མེད་པར་ལས། །སྐྱུར་ཏུ་འབྲུབ་  
པར་མི་འབྲུར་འོ། །དེས་ན་སྐྱོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །གཏོར་མའི་བསྐྱུགས་པ་རབ་  
ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཆེད་ཏུ་དང་། དངོས་  
བྱུ་སྐྱུར་ཏུ་འབྲུབ་པའི་ཆེད་ཏུ་འབྲུལ་བའོ། །དེ་ནས་གཏོར་སྐྱོད་ཐོད་པ་དང་། གཞོང་པ་  
ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ། གཏོར་མའི་རྗེས་ཁ་སྐྱོར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟན་དང་། སྐབས་  
མ་དང་། འཤམ་ཉམ་ཉམ་དང་། ཆན་སྐབས་དང་། ལྷུང་བ་དང་། ཆང་དང་། རྩུ་དང་། སྐྱོག་  
སྐྱུ་དང་འོ་མ་རྣམས་དང་། ལྷུང་པར་རྒྱུད་འདིར་བཤད་པའི་སྐོག་ཆགས་སྐྱོ་ཚོགས་པའི་  
འཕམ། དེ་དག་གི་འཕ་མ་ཆང་ན་འཕ་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་མོས་པའམ། སྐོག་ཆགས་སྐྱོ་  
ཚོགས་ཀྱིས་གསུགས་བྱས་ལ་དེ་དག་གི་འཕར་མོས་པའམ། ཡང་ན་ཟན་དང་རྩུ་གཅོང་མ་  
ཅོམ་མམ། གཏོར་རྗེས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཆང་ལྟ་བུས་བཀང་ལ་མཚོད་པའང་བཤམ། མཚོད་

པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུག་

གཏོར་མ་ཡང་ནང་མཚོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུག་ནས། གཏོར་མ་གྲོན་བསྐྱེད་ཚུལ།  
 རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གང་རུང་བ་མ་ཏོག་ལྟར་བྱས་ནས། ཡི་དམ་དང་། འོག་གས་  
 རྐྱེད་དང་། ལས་གཤིན་རྣམས་ལ་ཚོ་ག་ལྟར་འབྲུལ། བྱི་ནང་གི་མཚོད་པ་དང་། བསྐྱེད་  
 པ། འཕྲིན་བཅོལ། ཡིག་བརྒྱ། བཟོད་གསོལ་གཤེགས་བསྐྱུ་རྣམས་བྱ། གཏོར་མ་འབྲུལ་  
 ཚུལ་འདི་ནི་བདག་བསྐྱེད་རྒྱང་པའི་ལུགས་ཡིན། གཏོར་མ་འབྲུལ་པའི་དམིགས་པ་ནི།  
 རྩོམ་བཟོད་པའི་ཚོ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩོམ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྩོམ་ཅེ་གཅིག་པ་དཀར་  
 བོ་འོད་ཀྱི་སྐྱ་གུ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ། རང་གི་ལུགས་ཀ་ནས་ལྷ་མོ་ཐོད་པ་ཐོགས་  
 པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོས་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱུག་པའི་གཏོར་མའི་བདུན་ཚི་ནས་ཐོད་པས་  
 བརྒྱས་ཏེ་ལུལ་ཚོ། མཐོན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་འོད་ཀྱི་སྐྱ་གུ་ཐོད་ནང་དུ་རླུག་ནས་ཉིལ་ཉིལ་  
 བྲངས་ཏེ་གསོལ་བས་ལུགས་རྒྱུད་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཚིམ་པར་བསམ་མོ།

བཟོད་གསོལ་གྱི་ཡིག་བརྒྱའི་དམིགས་པ་ནི། བརྒྱས་པའི་མཇུག་གི་དེ་དང་འབྲེལ།  
 གཞན་རྣམས་གོ་སྒྲ། གཏོར་མ་འབྲུལ་ཚུལ་འདི་ནི་བདག་བསྐྱེད་རྒྱང་པའི་ལུགས་ལྟར་  
 བྱས་སོ། །རས་བྱིས་སོགས་བསྐྱུབ་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོ་གས་བདག་མདུན་འཇུག་  
 པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་ན། གཏོར་མ་གྲོན་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པར་དཀྱིལ་འཁོར་པ་  
 འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲུལ་བར་གསུངས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། མཚོད་གཏོར་བྱིན་  
 གྱིས་བརྒྱུག་ལ། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་  
 དཔལ་རྩོམ་ཅེ་འདིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ལུག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་  
 གྱི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་མཚོད་གཏོར་གྱི་ལས་ལ་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། འདིག་ཉེན་དང་  
 འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུག་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་



པ་དང་། ལྷི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་གས་སྐྱོང་དང་ལས་གཤིན་རྣམས་ལ་སྤྲུང་སྤྲུང་འབྲུལ་ལ་མཚོན་  
བསྐྱེད་སོགས་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ལྷུགས་ནས་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་  
དང་དུ་གྱུར་པར་མོས།

དེ་ནས་ཉེར་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་  
བལྟུགས། །འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་བལྟུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེན་  
དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རང་ལ་བསྐྱེད་ཞིང་། རང་འོད་གསལ་སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་  
པར་བསམ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་གཤིན་མཐར་བྱ་དགོས་ཤིང་། ལྷི་རོལ་ནི། རང་  
གི་སྐྱེ་གས་ཀའི་རྒྱ་དང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱོང་མཚན་ནས་འོད་ཟེར་འསྐྱོས་ཏེ། དུར་ཁྲོད་  
སྐྱུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་བ་སོགས་འོད་གསལ་གྱི་བར་དུ་  
བསྐྱེད་བའོ། །བཞགས་གྱི་བར་ཆད་ཆེ་བར་དོགས་ན། བསྐྱུང་འཁོར་མི་བསྐྱེད་བར་དུར་  
ཁྲོད་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་བ་སོགས་བྱས་ནས། འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱེའི་རང་ལ་གོང་  
དུ་བཞག་པ་ལྟར་ཅི་རུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་ཇེས། སྐྱོང་བའི་རང་ལས་སྤྲུང་འཛིགས་  
བྱེད་ཞལ་བྱུག་ཡོངས་རྫོགས་སལ། ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱུར་  
བཞེངས་པར་མོས་ལ། སྐྱེ་བའི་དུས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་འགོད་ཅིང་སྐྱོན་ལམ་ཤེས་བརྗོད་  
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉེར་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་སྤྲུང་སྤྲུང་སྐྱུང་སྐྱུང་བའི་དགོས་པ་ནི། གཞི་དུས་གྱི་འཆི་  
བ་འོད་གསལ་ལས་བར་དོའི་ཡིད་ལུས་འགྲུབ་པ་སྐྱོང་བ་དང་། ལམ་དུས་གྱི་འོད་གསལ་  
ལས་དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ལས་འགྲུབ་པ་དང་། འབྲས་དུས་གྱི་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱེ་ལས་  
གཞུགས་སྐྱུར་སྐྱུང་བའི་དགོ་ཅ་སྐྱོན་པ་སོགས་དགོས་པ་ཆེའོ། །

༥ བཞི་བ་སྐྱེ་བ་མཚན་སྤེལ་གྱི་བྱ་བ་ནི། རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ར་རྒྱལ་དང་མ་  
བྲལ་བའི་རང་ནས་སྐྱོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཐས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཉམ་བའི་



རྣམ་འགྲོར་དང་། ལྷང་བའི་རྣམ་འགྲོར་དང་། ལྷུས་གྱི་རྣམ་འགྲོར་སོགས་ལའང་ཐ་མལ་  
 བའི་སྤང་ཞེན་དོར་ནས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་  
 ལམ་གྱི་རྣམ་འགྲོར་ནི། མཐོང་ཚད་འདི་དག་ཉེན་དང་བཉེན་པའི་སྣ། །རྣ་བར་སོས་ཚད་  
 རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་དབྱངས། །འབྲུལ་འདི་དག་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གྱི་དོས། །ལུས་  
 གྱི་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་གར། །དག་གི་སྐྱ་དང་སྐྱ་ཚད་སྐྱགས་གྱི་གདངས། །  
 ཡིད་གྱི་འབྲུལ་ཉེན་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་  
 གྱང་། །ཀུན་རྫོབ་བདེ་ཆེན་སྐྱུ་མའི་གར་དུ་རོས། །ཞེས་དག་ཏུ་བརྗོད་ནས་དོན་ཡིད་ལ་  
 འབྲུལ་བའི་སྐོ་ནས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་གྱང་མི་འགལ། ཚིག་དག་ཏུ་མ་བརྗོད་གྱང་  
 དོན་ཡིད་ལ་འབྲུལ་བཞིན་པས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལྟར་བདེ་སྟོང་གི་ཅིས་ཟིན་ན། ལྷང་  
 མ་བསྟན་གྱི་ལུས་དག་གི་ལས་རྣམས་གྱང་ཕྱག་རྒྱ་འཚིང་བ་དང་། སྐྱགས་བཟོ་བ་ལྟར་  
 དག་སྤོར་དུ་འཕྲོ་བར་བཤད་དེ། ལྷིང་པོ་རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་གནས་འདུག་ན།  
 ལུས་གྱི་ཅི་ཅམ་བསྐྱོད་པ་དང་། །ཚིག་ཏུ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་རྣམས། །དེ་དག་སྐྱགས་དང་  
 ཕྱག་རྒྱར་འགྲུང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཐམས་གྱི་རྣམ་འགྲོར་ནི། བཟའ་བཏུང་ནང་མཚོན་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྟམ་པའམ། བསྐྱུ་  
 བཞུ་རྟོ་རིགས་སྣ་ཡེ་ལུམ་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི། །དངོས་གྲུབ་དགྲུག་གསལ་ཤ་སྣ་བདུད་  
 ཅི་སྣ། །ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སྤངས་ཉེན་སྤྱད་བྱས་པས། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅིའི་  
 རྒྱ་མཚོར་གྱུར། །པར་མོས་ལ། །ཨོ་ཨྲུ་ཨྲུ་གིས་བྱིན་བརྟམ། །དེ་ནས་ཁ་ཐབ་ཁྱང་དང་།  
 ལག་པ་གཉིས་དག་ལྷུག་བཟའ་བཏུང་བསྐྱེད་རྣམས་སུ་མོས་ནས། ལྷིང་གའི་རྩྭ་ཡིག་  
 ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱི་རོ་བོར་མོས་ལ་དེ་ལ་འབྲུལ་བའི་རྒྱལ་དུ་འཇུག། ཡང་ན་རྩྭ་གི་སྐྱད་ཀོར་  
 གྱི་ནང་དུ་སྤྱོད་གི་ཚར་ལྷ་མ་རྣམས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་སྣ་ཚོ་གས་སོགས་

མཚོན་ཡུལ་རྣམས་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་འབྲུལ་བར་མོས་ལ། རང་སེམས་རྩི་ཡིག་  
 རྒྱལ་བ་ཀུན་འདུས་དང་། །རང་ལུས་ཡི་དམ་དགྲིལ་འཁོར་སྟོ་ཚོགས་ལ། །ཟག་མེད་བདེ་  
 ཚེན་བདུད་ཅིའི་མཚོན་བ་འབྲུལ། །བཞེས་ནས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཚིམ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །  
 ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ལོངས་སྟོན་བར་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་གཏུམ་མོའི་མེ་སྐར་ཉེ་བས་རྣམས་ལྷ་  
 བར་བྱེད་བའི་དྲུངས་མ་རྣམས་ནི་སྦྱིང་གའི་སྐྱ་མ་སྟེན་གསོལ་ཞིང་། སྦྱིགས་མ་རྣམས་  
 ཐལ་བར་གྱུར་ནས་འོག་སྒོ་ནས་འཕྲོན་བར་བསམ་མོ། །འདིའི་སྐྱབས་སུ་གསང་གནས།  
 ལྟེ་བ། སྦྱིང་ག་མགྲིན་བར་རིམ་བཞིན། ལྷུང་། མེ། ས། ལྷུང་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་བསམ་  
 བ་སོགས་བཤད་བ་ལྟར་དམིགས་ཀྱང་མི་རྒྱུད་བ་མེད་ནའང་། སྐྱ་མ་དེ་སྟོལ། །ཟས་ཅུང་  
 ཟད་ལྷ་རྗེས། ལྟེ་བའི་རྒྱུད་བུམ་བ་ཅན་འཛིན་བར་གསུངས་བས། དེ་འཛིན་ཚུལ་ནི། སྐྱ་  
 རུག་གཉིས་ནས་རྒྱུད་དལ་བུས་ནང་དུ་རྒྱུ། དེ་སྟེ་བར་སྐྱེ་བས་བ་དང་མཉམ་དུ་མཚེལ་  
 མ་མིད། འོག་རྒྱུད་ཡར་འཐེན་ཚེད་དུ་འོག་སྒོ་ནང་དུ་བཅུ་མས་ནས། ལྟེང་འོག་གི་རྒྱུད་  
 གཉིས་སྟེ་བར་ཁ་སྐྱར་བར་མོས་ཉེ་རྒྱུད་ནང་དུ་ཅུང་ཟད་བཟུང་། བཟུང་མི་བྱས་པའི་  
 མཚམས་ནས་ཁ་ནས་མ་འོར་བར་སྐྱ་བུག་ནས་དལ་བུས་དཔྱུང་བར་བྱ། ཟས་ཀྱི་རྣལ་  
 འཕྲོར་འདི་ནས་ཟས་ཟ་བ་རེ་བཞིན་བུས་ན། དུས་མིན་གྱི་འཚིབ་དང་། སྐྱན་དང་། དམ་  
 ཚུ་དང་། དུག་གིས་མི་རྒྱགས། དཀོར་དང་ལོག་འཚོའི་སྤིག་པ་མི་གསོག་པ་དང་། ཟས་  
 ཟ་བ་རེ་བཞིན་དུ་སྟོ་དང་སྐྱ་མ་ལ་མཚོན་བའི་སུ་ལོན་འབྱུང་བར་བཤད་དེ། གདན་གཞི་  
 ལས། གང་ཞིག་བཟུང་བཏུང་ཅུང་ཟད་རྣམས། །བསྟོ་བ་བུས་ནས་བཟུང་བར་བྱ། །འདི་  
 ལྟར་སྟོན་བའི་རྣལ་འཕྲོར་བ། །བྱ་ལོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །

ཉལ་བའི་རྣལ་འཕྲོར་ནི། དེས་བྱ་བས། ཐིག་ལེ་རྣམ་དའི་བར་བསྐྱས་ལ། །དེ་ཡང་མི་  
 དམིགས་གཉིད་ལ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར། རང་གི་སྤྲུགས་གའི་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་

འཕྲོས། ལྷོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པས། ལྷོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་།  
བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྟར་གྱུར། དེ་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐེམ་བ་སོགས་སྐར་  
ལྟར་བསྐྱུས་ནས་འོད་གསལ་སྣོད་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་བར་བསམ་སྟེ་ཉལ་བའོ།།

ལྟར་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས། ཚད་མེད་བཞི་ཡིས་བསྐྱེད་བ་  
ཡིས། །སྡོམ་གྱི་སྡོམ་ལམ་རྗེས་བྱུང་ནས། །སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་ཡི། །ཉིང་འཛིན་རིམ་  
པར་ལྟར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བྱེད་སྦྱངས་དང་ཏ་མ་བུའི་  
སྐྱེས་བསྐྱེད་བས་སད་པར་བསམ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གཞུགས་སྐྱུར་ལྟར་བར་བྱའོ་  
སྣམ་པའི་སྡོམ། འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་ང་རྒྱལ་གསལ་སྦྱང་བྱུང་  
བཞིན་ནས་ལྟར་འོ། །ཞུས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི། ཞུས་བྱེད་གྱི་ཚུ་དེ་མི་བསྦྱོད་བ་ཡབ་ཡུམ་  
དུ་བསྦྱེད་ལ། ཡེ་ཤེས་བ་དགུག་ཞུགས་བྱས་ཏེ་དེ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚུར་  
མོས་ལ། ཞུས་བྱེད་ཚེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྡེ་ཡབ་  
ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་བྱོན་པའི་ཕྱགས་ཀ་ནས་ལྷ་མོ་རྣམས་སྦྱོས་ཏེ་རང་ལ་བུམ་ཚུ་སྦྱུག་  
ཅིང་། རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཚིགས་བཅད་དང་། ཨོ་སམ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་ཨ་ལྷི་ཤི་ཞེས་  
སོགས་སྐགས་བརྗོད་བཞིན་དབང་བསྐྱུར་བར་བསམ་སྟེ་ཞུས་བྱའོ། །དེ་དག་དག་འདོན་  
དུ་བཀོད་ན། ཡོན་ཚབ་རྒྱུ་ལས་མི་བསྦྱོད་ཡབ་ཡུམ་གྱུར། །ཡེ་ཤེས་བ་རྣམས་སྦྱུང་བྱེད་ས་  
དེ་ལ་ཐེམ། །དེ་ཉིད་ཞུ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། །ཡེ་ཤེས་དག་བྱེད་བདུད་ཅིའི་ཚུ་བྱ་  
གྱུར། །ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟར་མོས།

དེ་རྗེས་ཞུས་བྱེད་ཚེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྐྱ་མ་ཡི་དམ་ཚོགས། །རིགས་ལྡེ་  
ཡབ་ཡུམ་རྣམ་པར་འཁོད་པ་ཡི། །ཕྱགས་ཀ་ནས་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོ་རྣམས། །རང་ལ་  
བུམ་ཚུ་སྦྱུག་ཅིང་དབང་བསྐྱུར་གྱུར། །པར་མོས་ཏེ། ཨོ་སམ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་ཨ་ལྷི་ཤི་ག་ཏ་

ས་མ་ཡ་གྲི་ཡེ་ལྷོ་ལྷོ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ལྷན་གྱི་མཁུག་ཏུ། དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱུར་ལུས་གང་དེ་མ་དག། །ཆུ་ལྷན་གྱི་གཙུག་གནས་པ་ཡོངས་གྱུར་ལས། །མི་བསྐྱོད་བ་ཡིས་དབྱ་བ་བྱུང་དབང་ལྷ་ལྷན་ལ། །རང་ལ་ཐེམ་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བར་གྱུར། །བར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་སྐྱབ་བ་པོའི་ལུས་སྟོབས་ཚུང་གྱུར་ན། ཉམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས། སྤྱི་བོར་ལྷ་བར་ཨོ་ལྷན་ཅན། །དམ་པའི་སེམས་གྱི་ཚུ་འཛག་པས། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ནི་ཆེ་བྱེད་པ། །ཚོ་ག་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱུར་གྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་སྤྱི་བོར་མཐོ་གང་ཅམ་དུ་མ་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་བསམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་དུ་བསྐྱོམ། དེའི་འོག་དུ་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་ལྷུང་དུ་བལྟ་བ་བསམ་སྟེ། ལྷ་བ་ཨོ་ཡིག་དང་བཅས་པ་ལས་རིགས་ལྷའི་ངོ་བོ་བདུད་ཅི་ཁ་དོག་སྐྱ་སྐྱ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་བབས་པས་རང་གི་སྤྱི་བོར་ནས་ཞུགས་ཏེ་རྒྱ་མཐོལ་གྱི་བར་གང་སྟེ་ལུས་གཟི་བཞིན་དང་ལྷན་པར་བསམ་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་ཆེ་རིང་ཞིང་། བད་མི་འབྱུང་། སྐྱ་དཀར་དང་། གཉེར་མ་སོགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་ཆེད་སྒྲིག་བཤའ་བཤུགས། བསྐྱེད་རིམ་འདི་ལ་ཉིང་འཛིན་གསུམ་དང་། ལྷན་འཕྱོར་བཞི་ཚང་བར་བཤའ། ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི། དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན། དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན། ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །ལྷན་འཕྱོར་བཞི་ནི། ལྷན་འཕྱོར། རེས་སུ་ལྷན་འཕྱོར། ལེན་དུ་ལྷན་འཕྱོར། ལྷན་འཕྱོར་ཆེན་པོ་དང་བཞི་པོ། །

དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་ནི། ཚོགས་ཞིང་གི་མགོ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིག་མ་འདུ་བའི་བར་ནི། དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན། ལུས་གྱི་མངལ་དུ་

རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དབང་བསྐྱུར་རྒྱས་བཏབ་གྱི་  
བར་ནི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཡིན། མཚོན་པའི་མགོ་ནས་བཟུང་  
སྟེ་གཏོར་འབྲུལ་གྱི་བར་ནི་ལས་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་འདུ་ཞིང་ལས་རྒྱལ་མཚོག་དངོས་ནི་ཞི་  
ལོགས་ལས་སྐྱབ་པའི་ཚོ་གཏོ།།

རྣམ་འགྲུའ་བཞེར་འདུ་ཚུལ་ནི། ཚོགས་ཞིང་གི་མགོ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་དོ་རྩེ་འདྲིན་  
པ་བསྐྱེད་པའི་བར་ནི་རྣམ་འགྲུའ་ཏུ་འདུ་ཞིང་རྣམ་འགྲུའ་དངོས་ནི་རྒྱ་དོ་རྩེ་འདྲིན་པའི་  
རྣམ་འགྲུའ་རོ། །འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འདྲིན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྩེ་ས་སུ་རྣམ་འགྲུའ་རོ། །ཡུམ་གྱི་  
མངས་ཏུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རང་རང་གི་གནས་སུ་  
བཀོད་པའི་བར་ནི་ཕྱིན་ཏུ་རྣམ་འགྲུའ་རོ། །སྐྱེ་མཚེད་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནས་བཟུང་  
སྟེ་གཏོར་འབྲུལ་གྱི་བར་ནི་རྣམ་འགྲུའ་ཚེན་ལོ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལམ་དང་སྐྱོར་ཚུལ་ནི། ཚོགས་ཞིང་གི་མགོ་ནས་ཚད་མེད་བཞི་  
བསྐྱོམ་པའི་བར་ནི་ཚོགས་ལམ་དང་མཐུན། སྐགས་གཉིས་གྱི་དོན་བསྐྱོམས་པ་ནས་  
འཇམ་དབལ་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མ་བསྐྱེད་པའི་བར་ནི་སྐྱོར་ལམ། ཉི་མ་དེ་ལས་འོད་འསྐོ་  
བ་ནས་དབག་ཚད་སྟོང་སྐག་བརྒྱུར་བྱས་པའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་གྱུར་པའི་བར་ནི་  
མཐོང་ལམ། དེའི་སྟེང་ཏུ་རྩྭ་ཡིག་མཐོང་ག་བསྐྱེད་པ་ནས་རྣམ་ཅིག་ཏུ་འདུས་ཉེ་དོ་རྩེ་  
ལ་ཐིམ་པའི་བར་ནི་སྐྱོམ་ལམ། འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འདྲིགས་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པ་ནི་མི་  
སྟོབ་ལམ་དང་། སྐྱོར་ཚུལ་དེ་དག་གི་སྐྱུར་གཞི་ལམ་སྐྱུར་འདོག་ཚུལ་ནི། འགོ་བ་བཟང་  
པོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པའི་སོག་མ་ནས་འཆི་བའི་སྤ་ལོགས་གྱི་སྐྱིག་རྒྱ་འཆར་  
ཁ་མའི་བར་ནི་གཞི་དུས་གྱི་ཚོགས་ལམ། འཆི་དུས་གྱི་སྐྱིག་རྒྱ་ནས་བར་དོ་བས་མངས་  
ཏུ་འཇུག་ཁ་མའི་འོད་གསལ་གྱི་བར་ནི་གཞི་དུས་གྱི་སྐྱོར་ལམ། མངས་ཏུ་ཞུགས་མ་ཐག་

པའི་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་མངལ་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་མ་རྫོགས་བར་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་མཐོང་ལམ། མངལ་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ནས་སྤྱིར་མ་བཅས་ཀྱི་བར་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སློབ་ལམ། ཕྱི་རོལ་དུ་བཅས་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་མོ།།

བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་ལུགས་ཀྱི་ས་བཅུ་བཞི་དང་སྐྱུར་ཚུལ་ནི། ཚོགས་ཞིང་གི་མགོ་ནས་འཇམ་དབལ་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མ་བསྐྱེད་པའི་བར་ནི་ས་དང་པོ་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་དང་སྐྱུར། ཉི་མ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོ་བ་ནས་འོད་ཟེར་དབག་ཚད་སྟོང་ཐལ་བརྒྱུར་ལྲབ་པའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བར་ནི་ས་གཉིས་པ་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ཡིག་མཐོང་ག་བསྐྱེད་པ་ནས་རྩོམ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྭ་ཡིག་གིས་མཚན་པའི་བར་ནི་གསུམ་པ་རྩི་མེད་དང་། བཞི་པ་འོད་བྱེད་དང་། ལྷ་པ་འོད་འཕྲོ་བ་དང་། དུག་པ་སྐྱུར་དགའ་དང་། བདུན་པ་མངོན་གྱུར་དང་། བརྒྱད་པ་རིང་དུ་སོང་བ་དང་། དབྱུ་པ་མི་གཡོ་བ་དང་། བཅུ་པ་ལེགས་པའི་སློབ་སྐྱོས་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་ཆམས་དང་། སྐར་ཀྱི་རྩོམ་ཉེ་ལས་རྩོམ་སྤྱོད་ལྟེ་མའི་གཟུགས་སྐྱོས་པ་ནས་ཚུར་མ་བསྐྱུས་ཀྱི་བར་ནི་བཅུ་གཉིས་པ་དཔེ་མེད་ཀྱི་ས་དང་། འོད་ཟེར་དེ་ཆམས་སྤྲོན་ཅིག་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་རྩོམ་ལ་ཐེམ་པ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་ས་དང་། འབྲས་བུ་རྩོམ་ལྟོག་པ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པ་ནི་བཅུ་བཞི་པ་ཀུན་དུ་འོད་རྩོམ་ལྟེ་མའི་ས་དང་སྐྱུར་བར་གསུངས།

སྐྱུར་གཞི་ས་བཅུ་བཞིར་འཛོག་ཚུལ་ནི། འགྲོ་བ་བཟང་པོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པའི་ཐོག་མ་ནས་བར་དོ་བས་མངལ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་འོད་གསལ་གྱི་བར་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་དང་པོ་དང་། མངལ་དུ་ལུགས་མ་ཐག་པའི་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་མངལ་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་གཉིས་པ་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་སྐབས་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་



གསུམ་པ་རྗེ་མེད་དང་། རྒྱ་བ་གསུམ་པ་ཅི་གཞི་དུས་གྱི་ས་བཞི་པ་དང་། རྒྱ་བ་བཞི་པ་ཅི་  
གཞི་དུས་གྱི་ས་ལྔ་པ་དང་། རྒྱ་བ་ལྔ་པ་ཅི་གཞི་དུས་གྱི་ས་དྲུག་པ་དང་། རྒྱ་བ་དྲུག་པ་ཅི་  
གཞི་དུས་གྱི་ས་བདུན་པ་དང་། རྒྱ་བ་བདུན་པ་ཅི་གཞི་དུས་གྱི་ས་བརྒྱད་པ་དང་། རྒྱ་བ་  
བརྒྱད་པ་ཅི་གཞི་དུས་གྱི་ས་དབུ་པ་དང་། རྒྱ་བ་དབུ་པ་ཅི་གཞི་དུས་གྱི་ས་བརྒྱ་པ་དང་།  
རྒྱ་བ་བརྒྱ་པ་ཅི་གཞི་དུས་གྱི་ས་བརྒྱ་གཅིག་པ་དང་། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་མགོ་འཇུག་  
བསྐྱུར་བ་ནས་སྲིར་མ་འཕུལ་བའི་བར་ཅི་གཞི་དུས་གྱི་ས་བརྒྱ་གཉིས་དང་། མངལ་ནས་  
སྲིར་འཕུལ་བ་ནས་སྲིར་མ་བཅས་གྱི་བར་ཅི་གཞི་དུས་གྱི་ས་བརྒྱ་གསུམ་པ་དང་། སྲིར་  
བཅས་པ་ཅི་གཞི་དུས་གྱི་ས་བརྒྱ་བཞི་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཡང་སྐྱུང་གཞིའི་ལེན་པ་ལོ་ཅི་འཛམ་བུ་སྲིད་པའི་མི་མངལ་སྲིམ་ཁམས་དྲུག་ལྟན་  
གྱི་མིར་སྲིམ་འགྲུར་གྱི་འཛམ་བུ་སྲིད་པ་དེས་ལུས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་སྲིམ་པ་ལེན་ན། དལ་  
འགྲོར་གྱི་ཚོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྟན་ཞིང་ཁམས་དྲུག་ལྟན་གྱི་མིར་སྲིམ་པ་ལེན། གནས་  
གང་དུ་སྲིམ་པ་འཛིན་ན། སྲིམ་ལུགས་རི་ནས་དབུས་གྱི་སྲིད་གི་བར་ཉེ། དེོས་སུ་ན་འཛམ་  
བུ་སྲིད་གི་དབུས་སྲིད་འདྲིར་རོ། །ལས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསགས་པས་སྲིམ་པ་ལེན་པ་ནི།  
ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ལས་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་མིའི་ལུས་  
སྲིམ་པ་ལེན་པ་ལ། སྲིམ་པའི་སྲིད་པོ་མ་དོར་བར་མི་རླུང་བས། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སྲིད་  
སོགས་གྱི་སྲིད་ཞེན་ཞི་བར་བྱས་ནས་ལེན་ནོ། །སྲིམ་པའི་སྲིད་པོ་དོར་ནས་སྲིམ་པའི་ལུས་  
ཚོབ་པའི་བར་དེར་བར་དོ་མེད་པར་མིར་མི་སྲིམ་པས། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྗེས་སུ་འེན་  
ཏུ་སྲིམ་པ་རྒྱུང་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བར་དོ་འཛིན། བར་དོ་བ་དེས་ལུས་རགས་  
པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལས། ལས་གྱིས་འཕངས་པ་ལྟར་འཛམ་བུ་སྲིད་པའི་དལ་འགྲོར་གྱི་  
ལུས་རགས་པ་ཚོབ་འོང་། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་བསྐོས་པ་ལ་སྐྱུར་ན། འདྲིར་ཡང་སྲིད་



བྱེད་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་སྐྱགས་པ་དེས་ལུས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི། སྐྱལ་སྐྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོ་རྗེ་འདྲིལ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱུར་སྐྱེ་བ་ལེན། གནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་འདྲིལ་པ་ནི། དོ་རྗེ་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་ཀྱི་བར་ཉེ། དངོས་སུ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གདན་དབུས་མའི་སྐྱེད་དེར་རོ།།

ལས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསགས་པས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱག་མཚོད། སྐྱོམ་བཟུང་ཚོགས་ཞིང་ལ་ཚོགས་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་གྱིས་སོ། །དེ་སྟར་སྐྱེའི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་པོ་མ་དོར་བར་སྤང་དུ་མི་རུང་བས། རྗེས་གཞིག་གི་སྐྱེད་རིམ་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་སྐྱེའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་ཞི་བར་བྱས་ནས་ལེན་ནོ། །སྤྱི་མའི་ཐ་མལ་བའི་སྤང་པོ་དོར་ནས། སྤྱི་མའི་སྐྱེ་སྐྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པའི་བར་བར་མ་དོའི་ལམ་མེད་པར་ལྷ་སྐྱུར་མི་སྐྱེ་བས། སྟོང་བ་བསྐྱོམས་པའི་འོག་འབྲས་ཀྱི་དོ་རྗེ་འདྲིལ་སྐྱེད་མ་རྗེས་གོང་དུ་རྒྱ་དོ་རྗེ་འདྲིལ་པ་ལ་ཕོངས་སྐྱུར་ལྡང་བ་དགོས། སྐྱུ་ཐ་མལ་བའི་མིག་གི་སྐྱོད་ལུལ་དུ་མ་རྒྱུར་བ་དེ། ཡིད་དོར་རགས་པའི་སྐྱེ་སྐྱུ་ཁོ་བོའི་དབང་པོ་སྐྱལ་སྐྱུ་དོ་རྗེ་འདྲིལ་སྐྱེད་དུ་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ།།

དེ་སྐྱེ་དུའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་ཆེ། ཉེན་ཞག་གཅིག་ལ་སྐྱབ་བཞིར་བཅད་དམ། སྐྱབ་གསུམ་བཅད་ནས། སྐྱབ་སྐྱབ་དུ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱོམ་པ་ན་ལོ་གཅིག་ལས་མི་རིང་བར་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བཤའ། སྐྱབ་བཞིར་བཅད་ནས་སྐྱབ་སྐྱབ་དུ་བསྐྱོམ་ཆེ། སྐྱབ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཕོང་སྐྱབས་ཡོད་ན་སྐྱབ་བཞི་ག་ལ་སྐྱུ་བ་ཐབས་རྒྱས་པ་རེ་བསྐྱོམ་པ་བྱུ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་རྒྱུ་རི་བས་བཤའ་བ་སྟར་རམ། ཡང་ན། སྐྱབ་ཐོག་མཐར་གཉིས་རྒྱས་ལ། བར་པ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་བྱུ་བ་ཆེན་སྐྱབ་ཞབས་གྱིས་བཤའ་བ་སྟར་རམ། སྐྱབ་དང་པོ་རྒྱས་

ལ་ཐ་མ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་གྱིས་བཞེད་པ་སྣང་རལ། གེལ་  
 བ་བྱུང་ན་བཞི་ག་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པའི་ཚོ་ག་ཨ་མུ་ཀ་རས་བཤའ་པ་གང་རུང་བྱ། ལས་  
 དང་པོ་བའི་ཚེ་ཚོགས་ཞིང་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གནད་དུ་ཆེ། ལྷོ་རྒྱ་དེ་དག་བསྐྱེད་  
 རིམ་ཐུན་བཞེད་བསྐྱོམ་ན་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱུངས་ཏེ། རྫོགས་རིམ་གྱིས་སྐྱོན་བྱེད་  
 དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷག་པའི་ལྷས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་  
 དང་། བདུད་གྱི་བར་ཆད་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་དང་།  
 ལས་གྱི་སྐྱིབ་པ་འདག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཆི་ཆེ་སྣ་དང་དཔའ་  
 བོ་དཔའ་མོས་བསུས་ནས་གྱི་ནང་གི་མཁའ་སྐྱོད་དུ་འཁྲིད་པ་དང་། ཞི་སོགས་གྱིས་ལས་  
 རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་པ་རི་ལྷར་འདོད་པ་འགྲུབ་ཅིང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱན་འགྲུབ་པ་སོགས་  
 བན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་ཡོད་ཅིང་ཁྲུད་པར་དུ་འཛིགས་བྱེད་ལ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་  
 ཁྲུད་པར་སྣ་སོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་སྣུར་དུ་སྐྱོབ་པ། འདིའི་རྣལ་འབྱོར་ཅམ་བྱས་  
 པ་ལ་ཡང་བདུད་དང་བདུད་རིགས་གྱི་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། འདིའི་རྒྱུད་ནས་  
 བཤའ་པའི་ལས་རབ་འབྱམས་དག་ཀྱང་བསྐྱོན་སྐྱུབ་རབ་འབྱིང་ཅི་རིགས་ཅམ་བྱས་པས་  
 ཀྱང་སྣུར་དུ་འགྲུབ་པ། འདིའི་སྐྱུབ་པ་པོ་དག་ལ་སྐྱོས་བསམ་ཆེར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་།  
 ཚོས་ཀུན་ཤེས་པ་སྣུར་དུ་འབྱུང་། ལྷ་གཞན་ལས། འབྱོན་རྒྱལ་གྱི་ཆོན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ།  
 རྒྱ་གར་གྱི་ལྷ་ལི་ཏ་སོགས་ནས་བརྒྱུད་པར་མ་ཟད། འདིར་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་  
 ལ་ལྷ་ཞི་ཁྲོ་གཉིས་ཀས་མངོན་སུམ་དུ་དབང་བསྐྱུར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། གདམས་པ་མ་  
 ལུས་པ་བསྟན། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་དང་མ་ཡལ་བར་གྲུབ་སྐྱོབ་གཅིག་ནས་  
 གཅིག་བརྒྱུད་གྱི་གདམས་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་འདི་ལ་བསྐྱོན་སྐྱུབ་ཅུང་ཟད་དེ་ཅམ་བྱས་  
 པས་ཀྱང་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་མཚན་རྟགས་མངོན་སུམ་དུ་འོང་བ་སྤོང་བས་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་

བས། དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཅན་བས་མི་སྡོག་པའི་དད་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། དབང་རྣམ་པར་  
དག་པའི་སྡོད་ལྷགས། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྐྱེད་བ་གཞིར་བྱས་ཏེ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་  
འདི་མཐར་འབྱུང་བར་བྱས་ནས་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་ཏེ། དགོ་ལེགས་ཀྱི་མཚན་མས་  
སྡོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷུབ་པ་ཞིག་བྱའོ། །ཞེས་མཁས་མཚོག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་  
བས་བཤའ་བ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །

དེ་ལྟར་དཔལ་རྩོམ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ཐབ་མོའི་རིམ་  
བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཅུ་པར་དམ་བཅས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་  
བཤའ་ཐིག་ལ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་བྱུར་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །ཡེ་ཤེས་  
ལྷ་ལྷན་སྟོབས་བཞི་ཚད་མེད་བཞི། །བདེ་ཆེན་སྐྱུ་མའི་སྲིན་པོ་ཚོ་སྐྱུར་ཤར། །དཔལ་  
ཆེན་རྩོམ་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི། །རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་འཁྲིད་བཤའ་ཐིག་ཏོ། །  
ཞེས་དཔལ་རྩོམ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྐྱུ་གསུམ་ལོར་བུའི་  
བར་མཚོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དཔྱོད་ལྷན་དར་ཉན་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་།  
དད་ལྷན་ནང་ཆེ་དགོ་སྟོང་ཚོས་འཕེལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཞེད་། རང་གི་དད་པས་ཀྱང་  
ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ། རྩོམ་འཇིགས་བྱེད་ལྷན་མཚོས་མཚན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བའི་སྟོན་  
མེ་དང་། བཏུ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་སྟོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཚན་པའི་  
བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྟེ་མ་དང་། ཡང་དེས་མཚན་པའི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་  
གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་པོ་དང་། ལྷ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཚོག་གི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ལྷང་  
སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་ཚོས་ལྷན་གྱིས་མཚན་པའི་འཇིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་  
གཅིག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ཡང་དེས་མཚན་པའི་ཐིག་ཐོ་རྒྱས་པ་དང་། བསྐྱེད་བ་འཇམ་  
དཔལ་མཉེས་བྱེད་དང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་འཇིགས་མཚན་

བའི་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱལ་བཟང་འཇུག་ངོགས་དང་། ཐང་སག་བ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་  
 མཚོ་ས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། བད་དཀར་འཛིན་བ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ས་མཛད་  
 བའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་གཉེར་མཛོད་དང་། མཁས་མཚོ་ག་དག་དབང་བུ་མས་བ་རིན་  
 པོ་ཆེ་ས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཟ་མ་ཉོག་གི་སྒྲིབ་པོ་དང་། རྩོམ་འཆར་མཁན་ཆེན་རིན་  
 པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དབལ་འཁྱོར་དབལ་བཟང་པོ་ས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་གཟིངས་  
 དང་། མཁས་དབང་ཡེ་ཤེས་སྐྱལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཀུན་ལེ་དགའ་སྟོན་  
 སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་རྟོག་གྲུས་ཤིང་། གཅིག་ལས་གསལ་ཁ་མ་བུར་བ་གཅིག་ཤོས་ལས་  
 ཁ་བསྐྱར་སྟེ། ལྷ་མ་དམ་བ་དུ་མའི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་པོར་བསྟེན་པའི་མཐུས། ལམ་འདིའི་  
 ཉམས་ལེན་ལ་མོས་པ་མི་དམན་པའི་ཤུག་བཅུན་ཚོ་བཟང་ལྷན་གྲུབ་བམ་མིང་གཞན་སྟེག་  
 བའི་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དད་བཅོན་ཤེས་རབ་སུན་སུམ་ཚོགས་བ་  
 དག་སྟོང་ཚོ་བཟང་ཤེས་རབ་པོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཀུན་མཁུན་  
 ཚོང་ཁ་པའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་བ་སྟོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་  
 རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་བ་དང་། ཡང་སྟོས་སུ་སྐྱལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཉེ་ལམ་  
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་མ་འཛིགས་མཛད་རྩོམ་པོ་འཕང་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །།



༡༡། །དཔལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཟབ་ལམ་རིམ་བ་  
གཉིས་བ་རྗོགས་རིམ་སྐྱ་གསུམ་ཐེམ་སྐྱས་  
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་བ་སོ། བརྗེ་ཉ་སྒོ་བཟང་ལྷན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་སོ།  
བརྗོད་བྱ། དཔལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྗོགས་རིམ།





༡༡། །དཔལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་ཟབ་ལམ་རིམ་བུ་གཉིས་བརྗོན་གསེར་རིམ་  
 ལྷ་གསུམ་ཐེམ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་གྲུ་ཏུ་མཚུ་རྗེ་ལྷ་ཡ། རྒྱལ་ཀུན་མཐེན་རབ་གཅིག་བསྐྱེས་འཇམ་དཔལ་  
 དབྱུངས། །མ་རུངས་བདུད་དཔུང་འཛོམས་མཛད་གཤེན་རྗེའི་གཤེད། །དེ་ཉིད་མི་གཟུགས་  
 ལྟར་བསྐྱོ་བཟང་གྲགས། །དབྱེར་མེད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལ་འདུད་དོ། །བྱུང་ཚོས་ལྷ་ལྷན་  
 འཇིགས་མཛད་དོ་རྗེ་ཡི། །ཟབ་ལམ་གཉིས་བརྗོན་གསེར་རིམ་ཉམས་ལེན་ཚུལ། །རྒྱུད་དང་  
 རྒྱུད་འགྲེལ་སྒྲ་མའི་མན་རག་བཞིན། །གསལ་བར་འཆད་དོ་ལས་གྱི་གཤེན་རྗེས་སྐྱོངས།།

འདིར་སྐྱེས་བུ་དང་ལྷན་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སར་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་བསྐྱོད་  
 བར་བྱེད་བའི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་རིམ་བུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྐྱེད་བའི་རིམ་བུ་ནི་རྒྱས་བར་  
 རྒྱུད་ཏུ་བཤད་ཐིག་ལ། དེ་ནི་གཉིས་བརྗོན་གསེར་རིམ་འཆད་བུལ། ས་བཅད་གསུམ་གྱི་སྐོ་  
 བས་བཤད་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རིམ་ལྷ་བསྐྱེས་གསལ་ལས། དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་  
 ལམ་དང་ནི། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་བུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་དངོས་པོའི་  
 གནས་ཚུལ། ལམ་བསྐྱོད་བའི་རིམ་བུ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་བའི་ཚུལ་གསུམ་སོ།།

དང་པོ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ། ལྷས་གྱི་གནས་ཚུལ། སེམས་གྱི་གནས་  
 ཚུལ། ལྷས་སེམས་སྐྱབ་མོང་བའི་གནས་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོའི་  
 གནས་ལྷགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ལྷས་དང་སེམས་གྱི་གནས་ཐབས་ལ། །རགས་དང་སྐྱ་

དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ། །སྤྲ་མོང་དབྱེར་མེད་རིམ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་ལྷན་པ་  
ལ་ལྷན་རགས་བ། ལྷན་སྤྲ་བ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལྷན་ཏེ་གསུམ་ཡོད། གཉིས་བ་སེམས་  
ལ་ཡང་སེམས་རགས་བ། སེམས་སྤྲ་བ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་གསུམ་ཡོད། གསུམ་བ་  
ལྷན་སེམས་སྤྲ་མོང་བ་ལ། རགས་བའི་ལྷན་སེམས་སྤྲ་མོང་བ། སྤྲ་བའི་ལྷན་སེམས་  
སྤྲ་མོང་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ནི། རྣམ་སྤྲོན་གྱི་འབྲུང་ལྷན་རགས་བ་  
ནི་ལྷན་རགས་བ་ཡིན། ལྷན་ལ་གནས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་ནི་ལྷན་སྤྲ་བ་ཡིན།  
སྤྲ་བ་བཞིའི་སེམས་གྱི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལྷན་ཡིན།  
ཐིག་རྣམ་སྤྲོ་ལྷན་ཏེ་སྤྲོ་ལྷན་ལེ་རྣམས་ནི་སེམས་རགས་བ་ཡིན། ཅ་ཉོན་  
ལྷན་ཉོན་ཉི་ཤུ། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྣམ་པ་དང་མཚུངས་སྤྲ་གྱི་སེམས་རྣམས་  
ནི་སེམས་སྤྲ་བ་ཡིན། སྤྲ་བ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་  
སེམས་ཡིན། རགས་བའི་ལྷན་སེམས་ཚོགས་བ་ཅན་ནི་རགས་བའི་ལྷན་སེམས་སྤྲ་  
མོང་བ་ཡིན། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལྷན་སེམས་ངོ་བོ་  
གཅིག་པ་ནི་སྤྲ་བའི་ལྷན་སེམས་སྤྲ་མོང་བ་ཡིན།

ཡང་གནས་སྐབས་པའི་ལྷན་སེམས་གཉིས་དང་། གཉུག་མའི་ལྷན་སེམས་གཉིས་  
ཏེ་ལྷན་བཞེར་ཡོད་པའང་ཤེས་དགོས་ཤིང་། གནས་སྐབས་པའི་ལྷན་ནི་གང་ཞེ་ན། སེམས་  
ཅན་སྤྲོ་འཆི་བྱེད་པའི་ཆེ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་ལྷན་དེ་ལ་རགས་བ་གནས་སྐབས་པའི་  
ལྷན་ཞེས་བ་དང་། གནས་སྐབས་པའི་སེམས་ནི་སྤྲོ་ལྷན་ལེ་རྣམས་དང་། ཅ་ཉོན་ལྷན་  
ཉོན་ཉི་ཤུ་དང་། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྣམ་པ་དང་མཚུངས་སྤྲ་གྱི་སེམས་རྣམས་  
དང་། ལྷན་མཚེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་རྣམས་སོ། །སྤྲ་བ་གཉུག་  
མའི་ལྷན་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སྤྲོ་ལེ་འཆི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་

ཡིན་ན་སྤྱི་བ་གཏུག་མའི་ལུས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལྷན་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་བཞོན་  
 བར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཏུག་མའི་ལུས་མ་ཡིན་ཏེ།  
 དེ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་སེམས་དང་འབྲལ་  
 ཏུ་མི་རུང་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་དེ་ལ་གཏུག་མའི་ལུས་ཞེས་བརྗོད། གཏུག་མའི་ལུས་  
 དེས་གཞིའི་དུས་སུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལྡེད། ལམ་གྱི་དུས་སུ་གཞུགས་སྐྱའི་རྒྱ་ལྡེད་པ་ཡིན་  
 ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ལྷན་ཐོར་གྱུར་བ་རང་སྟོག་ལས། །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་མེད་  
 དེ། །རྒྱ་མའི་རྒྱུ་གི་ཁམས་གསུམ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཏུག་མའི་ལུས་སུ་  
 གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་མི་ཤིགས་པའི་རྒྱུར། མི་ཤིགས་པའི་  
 ཐིག་ལེ། འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུར། ལྷན་སྐྱེས་གྱི་རྒྱུར། དེས་དོན་གྱི་ཨ་ལུང་ཞེས་བརྗོད། དེ་  
 ཡང་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོན་དུ་མེད་པས་མི་ཤིགས་པའི་རྒྱུ་དང་། མི་ཤིགས་པའི་  
 ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་སེམས་རགས་པ་རྣམས་སྟོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བ་འདི་ལ་ཐེམ་  
 རས་འོད་གསལ་འཆར་བས་ན་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་སེམས་  
 དང་འབྲལ་མི་རུང་དུ་གནས་པས་ན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་པ་དང་། ཨ་ལུང་མིང་ཚིག་  
 ཐམས་ཅད་གྱི་ཙམ་པ་ཡིན་པ་ལྟར། སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བ་འདི་ནི་རག་མ་ལུས་  
 པའི་འབྱུང་ཁུངས་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་རྒྱུ་ཡི་རྒྱུ་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཙམ་པ་ཡིན་པས་ན་དེས་  
 དོན་གྱི་ཨ་ལུང་ཞེས་བྱའོ།།

མདོར་ན་སངས་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དེས་དོན་གྱི་ཨ་  
 ལུང་ལས་འབྱུངས་པར་གསུངས་ཏེ། མཚན་བརྗོད་ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཨ་ལས་  
 ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་དོན་གྱི་ཨ་ལུང་དེ་ཡི་གཏའི་གཞུགས་དང་ཚིག་གི་  
 རོ་བོར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚིག་

གི་དོ་ཤོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷུང་བའི་རྣམ་འགྲུབ་ཞིག་དབྱངས་གསལ་གྱི་དོ་ཤོར་གྱུར་  
ནས་མགྲིན་པར་སླེབས་པ་ན་དང་གི་བརྗོད་བྱ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པ་ཀུན་  
གྱི་རྒྱ་ཡི་མཚོག་། ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད། སྲིད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་དུས་རྟུག་ཏུ་  
མི་ཤིགས་པ་དང་། རི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་མི་ཤིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བཤད་མ་  
ཐག་པ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་སྲིད་གའི་ཁམས་དཀར་དམར་རོ། །གཉུག་མའི་སེམས་ནི་  
ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྣམ་སེམས་དོ་ཤོ་གཅིག་པའི་ཡ་གྲུབ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་དེ་  
ཡིན་རོ། །དེས་ན་གཉུག་མའི་སྤུས་སེམས་གཉིས་ནི་དོ་ཤོ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ་སྤྲོག་པ་ཐ་  
དད་པའ་ཚུན་འབྲལ་མི་རུང་ཞིང་། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་རྣམ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་དུ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་  
ཤེས་དགོས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་ཅ་རྣམ་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཤེས་  
དགོས་ཏེ། རྒྱད་དོར་འབྲེང་ལས། ཅ་ཡི་རིམ་མེད་དེས་པར་ནི། །ལུང་པོ་ལ་སོགས་མི་  
འབྱུང་ཞིང་། །ལུང་པོ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་  
དང་། རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །འདིག་རྟེན་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་འཁོར། །ཞེས་  
དང་། རིམ་ལྡེ་རྣམ་བཤད་ལས། ཅ་ལ་གནས་པའི་ཁམས་གྱི་དབྱེ་བའང་ཤེས་དགོས་  
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །

དེས་ན་ཅ་རྣམ་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཅའི་རྣམ་གཞག་ལ།  
དོར་འབྲེང་ལས། ལྷ་ལ་ན་དང་ས་ར་ན། །ཨ་མ་རྩ་ཉིའི་ཞེས་བྱའི་མིང་། །དེ་རྣམས་སྟོས་  
པའི་སྟོར་བ་ཡིས། །རིམ་གྱིས་སྤུན་ནི་བརྒྱད་དུ་འགྱུར། །གསུམ་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིར་འགོ། །  
ཐིམ་དང་ལོངས་སྟོན་བདག་པོའི་སྲིད། །རིམ་གྱིས་གངས་ནི་བདུན་ཅུ་གཉིས། །སྐར་  
ཡང་དེས་སྟོ་སྟོར་བ་ཡིས། །རེ་རེ་སྟོང་སྟོང་སྲེ་བ་ཡི། །རྟུག་ཏུ་གངས་ཉིད་འབྱུང་བ་

ནི། །སྒྲིང་ལྷག་བདུན་ཅུ་ཙུམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། མཉམ་སྒྲིང་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་  
 གྱི་རང་བཞིན་ཅ། །སྒྲུམ་ཅུ་ཙུམ་གཉིས་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། ཉི་ཤུ་  
 ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཡིས་ནི། །ཙུམ་གཙོ་མོ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།  
 དེ་ཡང་སྒྲིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཙུམ་གསུམ་ཞེས་པ་དང་། སྒྲིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་  
 པའི་ཙུམ་ལྷ་ཞེས་པ་དང་། སྒྲིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཙུམ་བརྒྱུད་ཅེས་པ་དང་། ཡང་སྒྲིང་  
 གའི་ཙུམ་འདབ་བརྒྱུད་ཅེས་པ་དང་། ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་ཙུམ་ཞེས་པ་དང་། བྱང་སེམས་འབབ་  
 པའི་ཙུམ་སོ་གཉིས་ཞེས་པ་དང་། ཙུམ་བདུན་ཅུ་ཙུམ་གཉིས་ཞེས་པ་དང་། ཙུམ་གཙོ་མོ་བརྗོད་  
 ཉི་ཤུ་ཞེས་པ་དང་། ཙུམ་བདུན་ཅུ་ཙུམ་གཉིས་སྒྲིང་ཞེས་པ་དང་། སྒྲིང་གསུང་ལྷགས་ཀྱི་ཙུམ་ཐ་  
 ལྷན་མང་དུ་བཏགས་པ་རྣམས་ལོ་དགོས་ཤིང་། ལྷན་པར་དུ་ཙུམ་འཁོར་བཞི་ཞེས་པ་དང་།  
 ཙུམ་འཁོར་ལོ་ལྷ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཙུམ་འཁོར་ཆེ་བ་ལྷ་དང་ཚུང་བ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱུད་ཅེས་  
 པ་འདད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཤིང་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

དེ་དག་ལས་སྒྲིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཙུམ་གསུམ་ནི། སྒྲིང་གའི་ཐད་ཀྱི་རོ་  
 མ་རྒྱུང་མ་དབུ་མ་གསུམ་སོ། །སྒྲིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཙུམ་ལྷ་ནི་སྒྲུ་མ་གསུམ་  
 གྱི་སྒྲིང་དུ་ཤར་གྱི་གསུམ་སྒྲོར་ལ། སྒྲོའི་འདོད་མ་གཉིས་བསྐྱེད་པས་ལྷ་ལོ། །སྒྲིང་གར་  
 ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཙུམ་བརྒྱུད་ནི། ལྷ་མ་ལྷ་ལྷེང་དུ་རུབ་གྱི་བྲིམ་ལ། བྱང་གི་གཏུམ་  
 ལོ། དབུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་བདུད་བྲལ་མ་གསུམ་བསྐྱེད་པས་བརྒྱུད་དོ། །སྒྲིང་གའི་  
 ཙུམ་འདབ་བརྒྱུད་ནི་སྒྲུར་བའདད་པའི་ཤར་གྱི་གསུམ་སྒྲོར་ལ། སྒྲོའི་འདོད་ལ། རུབ་གྱི་  
 བྲིམ་ལ། བྱང་གི་གཏུམ་ལོ་བཞིའི་སྒྲིང་དུ། གསུམ་སྒྲོར་མ་ལས་གྲེས་པའི་ཤར་སྒྲོའི་ཙུམ་  
 འདབ། འདོད་མ་ལས་གྲེས་པའི་སྒྲོ་རུབ་གྱི་ཙུམ་འདབ། བྲིམ་མ་ལས་གྲེས་པའི་རུབ་བྱང་  
 གི་ཙུམ་འདབ། གཏུམ་ལོ་ལས་གྲེས་པའི་བྱང་ཤར་གྱི་ཙུམ་འདབ་བཞི་བསྐྱེད་པས་བརྒྱུད་དོ། །

སྣང་གའི་ཙུ་འདབ་བརྒྱད་འདི་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཙུ་འདབ་  
བརྒྱད་དང་དོན་གཅིག་པའོ།།

དེས་ན་སྣང་གར་ཆགས་པའི་ཙུ་བརྒྱད་དང་། སྣང་གའི་ཙུ་འདབ་གཉིས་འདྲེན་  
ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྣང་གའི་ཐང་གྱི་རོ་མ་རྒྱང་མ་དབྱུ་མ་བདུད་བྲལ་མ་བཞི་ནི་སྣང་གར་  
ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཙུ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ཚོན་ཡིན་གྲང་། སྣང་གའི་ཙུ་འདབ་བརྒྱད་གྱི་ནང་  
ཚོན་མ་ཡིན་པའི་སྟེང་། དེ་བཞིན་དུ་སྣང་གའི་ཙུ་འདབ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ཚོན་དུ་གྱུར་པའི་  
མཚམས་གྱི་ཙུ་འདབ་བཞི་ཡང་བསྟེནོ།།

གནས་ཉེར་བཞིའི་ཙུ་ནི། སྣང་གའི་ཙུ་འདབ་བརྒྱད་དེ་དེ་ལས་གསུམ་གསུམ་གྱེས་  
པའི་ཉེར་བཞིའོ། །གསུམ་གསུམ་གྱེས་པའི་དེ་དག་གི་བརྒྱད་ཚོན་གཅིག་ལས་གཙོ་བོར་  
རྒྱང་བབ། བརྒྱད་ཚོན་གཅིག་ལས་གཙོ་བོར་ཐྲག་བབ། བརྒྱད་ཚོན་གཅིག་ལས་གཙོ་  
བོར་ཁུ་བ་བབ་པོ། །སྣང་གའི་ཙུ་འདབ་ལས་གསུམ་གསུམ་གྱེས་པ་དེ་དག་གནས་ཉེར་  
བཞིར་གནས་པའི་མིང་ནི། སྐྱ་མཚམས་སུ་མི་སྟེང་ལ། སྐྱི་བོར་ཐྲག་ཐུག་ལ། རྣ་བ་གཡས་  
ལ་གཙོ་བ་ལ། ལྷག་པར་གཡོན་པ་ལ། རྣ་བ་གཡོན་ལ་སྤྱང་དུ་ལ། མིག་དབྱུས་སུ་རུས་  
སྐལ་སྟེས་ལ། མིག་གཉིས་ལ་སྟོོན་ལ། ཐྲག་པ་གཉིས་ལ་དབང་མ་འདི་བརྒྱད་ལས་གཙོ་  
བོར་རྒྱང་བབ་པོ། །མཚན་ཁུང་གཉིས་ལ་སྟོོན་ལྷན་ལ། ལུ་མ་གཉིས་ལ་འཇུག་ལ། སྣང་  
ལ་གཞོལ་ལ། ལྟེ་བར་རྒྱུ་མ་ལ། སྐྱ་ཅེར་མཚན་མོ་ལ། ཁ་ལ་བསིལ་བྱིན་ལ། མགྱིན་པ་  
ཚ་བ་ལ། འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་རངས་མ་འདི་བརྒྱད་ལས་གཙོ་བོར་ཐྲག་བབ་པོ། །རྟགས་  
གྱི་ཅེར་ལྟོན་དུ་བཟང་མོ། །བཤང་ལམ་ལ་སྐྱེ་བ་ལ། བརྒྱ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་བྱིན་ལ། བྱིན་པ་  
གཉིས་ལ་སྟོོར་བྲལ་ལ། སོར་མོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སྐྱུག་ཅིག་ལ། སོལ་གོང་ལ་ཁུ་བ་ལ། མཐེ་  
བོང་བཞི་ལ་འཚོད་པ་ལ། སུས་མོ་གཉིས་ལ་ཡིད་བཟང་མ་འདི་བརྒྱད་ལས་གཙོ་བོར་

ལྷ་བ་བབ་པོ། །བྱང་སེམས་བབ་པའི་རྩ་སོ་གཉིས་ནི། གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩའི་སྟེང་དུ།  
 སྟོང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་བསྟན་པས་སོ་གཉིས་སོ། །འདི་ལ་ཡུལ་སོ་  
 གཉིས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། རྩ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩ་  
 རེ་རེ་ལས་གསུམ་གསུམ་གྱིས་པས་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །རྩ་བདུན་མི་ཉིས་སྟོང་ཞེས་  
 པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྩ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་རེ་རེ་ལས་སྟོང་སྟོང་དུ་གྱེས་པའོ། །སྐྱེ་  
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་པ་ནི། རྩ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཤས་ཆེར་  
 འབབ་པའི་རྩ་རྣམས་ལ་སྐྱུའི་རྩ་དང་སྟོང་སྟོང་གི་རྩ་ཞེས་དང་། དམར་པོ་ཤས་ཆེར་  
 འབབ་པའི་རྩ་རྣམས་ལ་གསུང་གི་རྩ་དང་རྩལ་གྱི་རྩ་ཞེས་དང་། ལྷང་ཤས་ཆེར་འབབ་  
 པའི་རྩ་རྣམས་ལ་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་དང་ཐུན་པའི་རྩ་ཞེས་བཏགས་སོ། །

རྩ་འཁོར་བཞི་ནི། སྐྱེ་བོར་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་པ། མགིན་  
 པར་ལོངས་སྟོང་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ། སྟོང་གར་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་  
 བརྒྱད་པ། ལྟེ་བར་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་རེ་བཞི་པ་ཡོད་པ་དེའོ། །རྩ་འཁོར་ལྷ་ནི།  
 ལྷ་མ་བཞིའི་སྟེང་དུ་གསང་གནས་སུ་བདེ་སྟོང་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་པ་ཡོད་པ་  
 བསྟན་པས་རྩ་འཁོར་ལྷ་ཞེས་སོ། །ཡང་རྩ་འཁོར་ཆེ་བ་ལྷ་དང་ལྷང་བ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་  
 ཅས་པ་ནི། ལྷ་མ་ལྷའི་སྟེང་དུ་སྟོན་མའི་དབུས་སུ་ལྷང་འཁོར་རྩ་འདབ་དྲུག་པ། མགིན་  
 སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མེ་འཁོར་རྩ་འདབ་གསུམ་པ། རོར་བུའི་དབུས་ན་རྩ་འཁོར་འདབ་  
 མ་བརྒྱད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་བསྟན་པས་བརྒྱད་དོ། །དེ་ཡང་ལྷང་འཁོར་མེ་འཁོར་ནི་དོར་  
 འཕྲོང་ལས་བཤད་ཅིང་། རོར་བུའི་འཁོར་ལོ་མན་སྟེ་ལས་བཤད་དོ། །རྩའི་གཙོ་བོ་བརྒྱ་  
 ཉི་ལུ་ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་བོའི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས། མགིན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྩ་  
 འདབ་བཅུ་དྲུག་སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྩ་འདབ་བརྒྱད། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྩ་འདབ་རེ་



བཞི་རྣམས་བསྐྱེམས་པས་བརྒྱ་དང་ཉེ་ལྷོད། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རླུང་དང་བྱང་སེམས་  
གཙོ་བོར་འབབ་པས་ན་ཅའི་གཙོ་བོར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལས་བསྐྱུས་ན། ཡུལ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་གཙོ་བོ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་བསྐྱུས་ན།  
གནས་ཉེར་བཞིའི་ཅ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སོ་དང་སེན་མོ་བསྐྱེད་བ་སོགས་ཁམས་ཀྱི་ཉེན་  
བྱེད་པའི་སྲིད། ཡང་དེ་ལས་བསྐྱུས་ན། རོ་རྒྱུད་དབྱེ་མ་གསུམ་གཙོ་བོ་དང་། དེ་གསུམ་  
ཀྱི་ནང་ནས་དབྱེ་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རོ་རྒྱུད་གི་རླུང་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་  
བྱས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འཆར་བའི་སྲིད་རོ། །དབྱེ་མ་  
ལའང་སྐྱོང་གའི་ཐད་ཀྱི་དབྱེ་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་འཇུག་གནས་འཕོ་  
གསུམ་དེ་ནས་བྱེད་ཅིང་། ལམ་ལའང་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱོང་གའི་དབྱེ་མའི་ནང་  
དུ་འཆར་བའི་སྲིད་རོ།།

ཡང་མཚོན་པའི་ཅ་ཞེས་པ་དང་། འགོག་པའི་ཅ་དང་དུས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་པ་རྣམས་  
གང་ཞེ་ན། མཚོན་པའི་ཅ་ཞེས་པ་ནི། སྐྱོང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོགས་ཀྱི་ཅ་འདབ་  
བཞི་ལ་མཚོན་པའི་ཅ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་འདབ་དེ་བཞིའི་ནང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིའི་རླུང་  
རྒྱ་ཞིང་། གཟུགས་སྐྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་འབབ་པས་ན་མཚོན་པའི་ཅ་ཞེས་པ་དང་།  
ཡུལ་ལྔ་འབབ་པའི་ཅ་ཡང་ཞེས་བྱའོ། །འགོག་པའི་ཅ་དང་དུས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་པ་ནི། བོང་  
དུ་བཤད་པའི་བདུད་བྲལ་མའི་མིང་ཡིན། དེ་ཡང་གཞི་ལ་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་བདུད་  
བྲལ་མའི་ནང་ནས་རླུང་དང་བྱང་སེམས་མི་འབབ་པར་མ་ཟད། ཅ་གཞན་ཀྱི་ནང་ནས་  
རླུང་དང་བྱང་སེམས་འབབ་པ་ལ་བགོགས་བྱེད་པས་ན་འགོག་པའི་ཅ་ཞེས་པ་དང་བདུད་  
བྲལ་མ་ཞེས་བརྗོད། འོ་ན་བྱང་སེམས་མི་འབབ་པའི་ཅ་ལ་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་ཅ་སོ་  
གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སྟེ་བྲང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལམ་གྱི་དུས་སྟེ་བྱང་སེམས་འབབ་པ་ལ་

སོགས་པར་གསུངས། འཆི་བའི་དུས་སུ་དེའི་ནང་ནས་རླུང་དང་བྱང་སེམས་འབབ་པས་  
ན་དུས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱིང་གའི་མཚམས་བཞིའི་ཅ་འདབ་ཀྱི་ནང་ནས་བཤའ་གཅི་ཁྱ་  
ཁྱག་བད་ཀན་ལྷ་འབབ་པས་ཅ་འདབ་དེ་བཞི་ལ་བདུད་ཅི་ལྷ་འབབ་པའི་ཅར་གྲགས་སོ།།

ཡང་རོ་མའི་ནང་ནས་ཁྱག་བབ་ཅིང་མའི་རླུང་རླུ། རླུང་མའི་ནང་ནས་ཁྱ་བ་བབ་  
ཅིང་རླུང་གི་རླུང་རླུ། རོ་རླུང་རེ་རེ་ནས་སློག་སྤར་གཉིས་ཀ་རླུ་བར་བཤའ། གཞི་ལ་འཆི་  
དུས་མ་གཏོགས་དབུ་མའི་ནང་ནས་རླུང་རླུ་བ་མེད་དེ། རོ་རླུང་གི་མདུད་པ་དམ་པོས་  
བསྐྱམ་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཅ་འཁོར་གཞན་ཡོད་སར་མདུད་པ་རེ་རེ་དང་། སྤྱིང་གའི་ཅ་  
འཁོར་ལ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ཏེ། རོར་འབྲེང་ལས། དེ་ལ་དབྱེ་བར་  
དཀའ་བ་ཡི། །དབུས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དགྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞི་  
ལ་འཆི་བའི་དུས་སུ་དབུ་མའི་ནང་ནས་རླུང་རླུ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཅ་  
མདུད་གྲོལ་བའི་སྤྱིར། དབུ་མའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། དབུ་མ། ཨ་མ་རླུ་ཏི། ལྷགས་གྱི་  
ཅ། ལྷན་པའི་ཅ། ལྷ་གཅན་གྱི་ཅ། མིམ་པའི་ཅ། གཉིས་སྤངས་གྱི་ཅ་ཞེས་པ་དང་། རོ་  
མའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། རོ་མ། ར་ས་ན། གསུང་གི་ཅ། འཛོན་པའི་ཅ། ཉི་མའི་ཅ།  
ཤེས་རབ་གྱི་ཅ། སོངས་སློད་གྱི་ཅ། ལུལ་གྱི་ཅ་ཞེས་དང་། རླུང་མའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་  
ནི། རླུང་མ། ལྷ་ལ་ན། ལྷའི་ཅ། གཞུང་བའི་ཅ། ལྷ་བའི་ཅ། ཐབས་གྱི་ཅ། བདག་པོའི་ཅ།  
སྤྱིང་སློབས་གྱི་ཅ་ཞེས་བཤའ་དོ།།

ཅའི་ཆགས་རིམ་ནི། ཐོག་མར་པ་མའི་ཁམས་དཀའ་དམར་གྱི་དྲངས་མ་ཁྱ་ཁྱག་  
གཉིས་གྱི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ལྷགས་པ་དེའི་སྤྱི་ནས་སྤྱིས་མ་ལྷ་བུ་གཅིག་ཆགས་ཤིང་།  
དེ་ལས་རིམ་གྱིས་སྤྱིང་གའི་ཐད་གྱི་རོ་རླུང་དབུ་མ་གསུམ་ཆགས། དེའི་རྗེས་སྤྱིང་གའི་  
ཅ་འདབ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུར་པའི་ཤའ་གྱི་གསུམ་སྟོར་མ། ལྷའི་འདོད་མ་གཉིས་

ཆགས། དེའི་རྗེས་ལྷན་གྱི་ཁྲིམ་མ། བྱང་གི་གཏུམ་མོ། དབྱུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་  
པའི་བདུད་བྲལ་མ་གསུམ་ཆགས། དེ་རྗེས་སྣོང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་མཚམས་བཞིའི་ཅ་  
འདབ་བཞི་ཆགས། དེ་ནས་སྣོང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་ལས་གསུམ་གསུམ་དུ་གྲུས་པའི་  
གནས་ཉེར་བཞིའི་ཅ་དང་ཅ་འཁོར་གཞན་རྣམས་དང་། ཅ་ཉེར་བཞི་ལས་གྲུས་པའི་ཅ་  
བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། དེ་དག་ལས་གྲུས་པའི་ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྣོང་རྣམས་ཤིང་གྲུས་  
ཆགས་པའོ།།

ཅ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་ཤེས་དགོས་པ་ནི། དབྱུ་མ་རོ་རྒྱུང་  
གསུམ་དང་། ཅ་འཁོར་ཆེ་བ་ལྷ་རྣམས་བསྐྱར་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་བཤམ་པ་ལ། དབྱུ་མ་ནི། སྣོམ་  
ཚད་གོ་སོག་ཅམ། མདོག་གྱི་སྣོ་ནང་དམར་ལུས་གྱི་དབྱུས་བྲང་ཐད་དུ་སྐལ་ཆེགས་ལ་  
ཅུང་ཐད་ཉེ་བར་གནས་པ། ཡར་སྣེ་ནི་སྣོ་བོར་སྐྱེ་བས་ནས་མདུན་སྡོགས་སུ་དུད་དེ་སྐྱེ་  
མཚམས་གྱི་དབྱུས་ཐད་དུ་གནས་པ། མར་སྣེ་ནི་རྟགས་གྱི་བྱ་ག་དང་ཁ་ད་ཚད་དུ་གནས་  
པའོ། །རོ་མ་ནི། དབྱུ་མའི་གཡས་སུ་འབྱར་ཞིང་སྣོམ་ཚད་གོ་སོག་ཅམ། མདོག་དམར་པོ།  
ཡར་སྣེ་ནི་སྣོ་བོར་སྐྱེ་བས་ནས་མདུན་སྡོགས་སུ་དུད་དེ་སྣོ་བྲུག་གཡས་པའི་ཅ་བར་ལྷག་  
མར་སྣེ་ནི་རྟགས་གྱི་བྱ་ག་དང་ཁ་ད་ཚད་དུ་གནས་པའོ། །རྒྱུང་མ་ནི། དབྱུ་མའི་གཡོན་  
དུ་འབྱར་ཞིང་སྣོམ་ཚད་གོ་སོག་ཅམ། མདོག་དཀར་པ། ཡར་སྣེ་ནི་སྣོ་བོར་སྐྱེ་བས་ནས་  
མདུན་སྡོགས་སུ་དུད་དེ་སྣོ་བྲུག་གཡོན་པའི་ཅ་བར་ལྷག་མར་སྣེ་ནི་རྟགས་གྱི་བྱ་ག་དང་  
ཁ་ད་ཚད་དུ་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་རོ་རྒྱུང་གཉིས་གྲུས་དབྱུ་མ་ལ་མདུད་པ་དགྲིས་ཚུལ་  
ནི། གསང་གནས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཐད་གྱི་དབྱུ་མ་ལ་རོ་མས་གཡས་ནས་གཡས་སྐྱོར་དུ་  
ལན་ཅིག་དགྲིས་པ། རྒྱུང་མས་གཡོན་ནས་གཡོན་སྐྱོར་དུ་ལན་ཅིག་དགྲིས་པ། དེ་ནས་  
བྲང་བོར་ཡར་སོང་སྟེ། ལྷེ་བའི་འཁོར་ལོའི་ཐད་གྱི་དབྱུ་མ་ལ་རོ་མས་གཡས་ནས་གཡས་

སྐྱོར་དུ་ལན་ཅིག་དགེས་པ་དང་། རྒྱུ་མས་གཡོན་ནས་གཡོན་སྐྱོར་དུ་ལན་ཅིག་དགེས་  
 པ་དང་། དེ་ནས་ཡར་བྱང་པོར་སོང་སྟེ་སྟོང་ཁའི་འཁོར་ལོའི་ཐད་ཀྱི་དབྱུ་མ་ལ་རོ་མས་  
 གཡས་ནས་གཡས་སྐྱོར་དུ་ལན་གསུམ་དགེས་པ་དང་། རྒྱུ་མས་གཡོན་ནས་གཡོན་  
 སྐྱོར་དུ་ལན་གསུམ་དགེས་པ། དེ་ནས་བྱང་པོར་ཡར་སོང་སྟེ་མགྱིན་པའི་འཁོར་ལོའི་ཐད་  
 ཀྱི་དབྱུ་མ་ལ་རོ་མས་གཡས་ནས་གཡས་སྐྱོར་དུ་ལན་གཅིག་དགེས་པ་དང་། རྒྱུ་མས་  
 གཡོན་ནས་གཡོན་སྐྱོར་དུ་ལན་གཅིག་དགེས་པ་དང་། དེ་ནས་བྱང་པོར་ཡར་སོང་སྟེ་སྟོང་  
 བའི་འཁོར་ལོའི་ཐད་ཀྱི་དབྱུ་མ་ལ་རོ་མས་གཡས་ནས་གཡས་སྐྱོར་དུ་ལན་གཅིག་དགེས་  
 པ་དང་། རྒྱུ་མས་གཡོན་ནས་གཡོན་སྐྱོར་དུ་ལན་ཅིག་དགེས་པའི་མདུད་པ་རྣམས་ཡོད་  
 ཅིང་། མདུད་པ་དེ་དག་གིས་དགེས་ཚུལ་ནི་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ལྟེ་བའི་སྟེང་ཅམ་ནས་  
 རོ་མས་དགེས་པ་དང་། འོག་ཅམ་ནས་རྒྱུ་མས་དགེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཐད་  
 བས་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་རྩ་འདབ་ཀྱིས་པ་དང་། ཀྱིས་ཚེའང་རྩ་འདབ་འགའ་ཞིག་ནི་རོ་  
 རྒྱུ་གཉིས་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་སོང་བ་མཁས་བྱུང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་བཤད། རོ་རྒྱུ་གཉིས་  
 ལ་རྒྱུ་གང་བས་དབྱུ་མ་ལ་བཅོར་ཞིང་། དབྱུ་མའི་ནང་དུ་རྒྱུ་རྒྱུང་བས་ཞར་བའི་རྣམ་པ་  
 ཅན་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཐ་མལ་བའི་དུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རྩ་ལམ་སྟོང་བ་  
 སོགས་བསྐྱོམ་དུས་སུ་རྩ་མདུད་རྣམས་སྟོད་དེ་གྲོལ་བར་བསམ་པ་དང་། རོ་རྒྱུ་གཉིས་  
 ཞར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དབྱུ་མ་རྒྱུ་མ་བྱས་པ་ལྟར་ཁོང་སྟོང་མ་ཞར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་  
 དུ་གསལ་འདེབས་དགོས་སོ།།

ཡང་སློབ་རྩ་ཞེས་པ་ནི། རྩ་དབྱུ་མ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྩ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སློབ་རྩ་  
 དེའི་དབྱིབས་དང་གནས་ཚུལ་ནི། མགོ་བོར་བྱ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། མགྱིན་པར་གཞོན་ཏུ་  
 མའི་ཏུ་མ་འབྲེལ་དང་། སྟོང་གར་བ་ཡི་མིག་འབྲེལ་དང་། ལྟེ་བར་བརྒྱ་འབྲེལ་དང་། གསང་

གནས་ན་དོ་རྗེ་འདྲ་བ་དང་། རྗེར་བྱའི་ཚེ་ན་ཟར་མའི་མེ་ཉོག་དང་ཕྱི་དབྱིབས་འབྲ་བ་ཞིག་  
སྐལ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དོས་ལ་བརྟེན་ཉེ་གནས་བ་ཡིན། དབུ་མ་རོ་རྒྱུང་གསུམ་གཤང་སློབ་  
ཅ་དེ་ལ་བརྟེན་ཉེ་གནས་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བཤའ། ལོང་དུ་བཤའ་བའི་བདུད་  
བྲལ་མ་ནི། དབུ་མ་དང་སྐྱེན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་། མར་སྟེ་སྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་ལ་ལྷུག་ཡར་  
སྟེ་མགྱིན་པའི་ཐད་དུ་བསྐྱེད་ས་ནས་ཚུང་ཟད་གྲུག་པར་གསུངས་སོ།།

སྟེ་པོའི་ཅ་འཁོར་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི། ལྷན་རྒྱ་དང་ཐོད་པའི་བར་ཅམ་གྱི་  
དབུ་མ་ལ་རོ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱིས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་དབྱིས་པའི་མཚམས་ནས་གྲེས་པའི་ཅ་  
འདབ་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱུད། དེ་ལས་བརྒྱུད་ལྷུག་དེ་ལས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། ལ་དོག་སྣ་  
ཚོགས་པ། སྟེ་མ་ལྷ་འདྲུག་མ་སྟེ་མ་ལོས་ཅམ། ལྟེ་བ་གྲུ་གསུམ་པ། དབྱིབས་གདུགས་  
ལུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །མགྱིན་པའི་ཅ་འཁོར་ལོངས་སྟོན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི། མགྱིན་པར་ཨོལ་  
མདུད་གྱི་ཐད་ཅམ་དུ་རོ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་མདུད་མཚམས་ནས་ཅ་འདབ་བཞི།  
དེ་ལས་བརྒྱུད། དེ་ལས་བརྒྱུད་ལྷུག་ལ་དོག་དམར་སོ། ལྟེ་བ་ལྷུམ་སོ། དབྱིབས་གདུགས་  
མགོ་མཚུག་བརྒྱུད་བ་ལྟ་བུའོ། །སྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི། ལུ་མ་གཉིས་  
གྱི་བར་དབུས་ཐད་དུ་རོ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་གསུམ་དབྱིས་པའི་མཚམས་ནས་ཅ་  
འདབ་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱུད། ལ་དོག་དཀར་སོ། ལྟེ་བ་གྲུ་གསུམ་པ། དབྱིབས་གདུགས་  
ལུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། ལྟེ་བའི་བྲུག་པའི་ཐད་དུ་རོ་  
རྒྱུང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་དབྱིས་པའི་མཚམས་ནས་ཅ་འདབ་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱུད། དེ་  
ལས་བརྒྱུད་ལྷུག་དེ་ལས་སོ་གཉིས། དེ་ལས་རེ་བཞི། ལ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ། ལྟེ་བ་ལྷུམ་  
སོ། དབྱིབས་གདུགས་མགོ་མཚུག་བརྒྱུད་བ་ལྟ་བུའོ། །གསང་བའི་ཅ་འཁོར་བདེ་སྟོང་གི་  
འཁོར་ལོ་ནི། འདོམས་གྱི་སྐུ་དཀར་ནག་གི་མཚམས་གྱི་ཐད་དུ་དབུ་མ་ལ་རོ་རྒྱུང་གིས་

མདུད་མཚམས་ནས་གྲུས་པའི་རྩ་འདབ་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱད། དེའི་སྐྱོགས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་  
ལ་ལྷ་ལྷ་སྟེ་ཉི་ལྔ། མཚམས་ཀྱི་བཞི། གྲུས་གཞིའི་བརྒྱད་དེ་སོ་གཉིས། ཁ་དོག་དམར་  
པོ། ལྷེ་བ་གྲུ་གསུམ་པ། དབྱིབས་གདུགས་སུབ་བ་ལྷ་བུའོ། །རྩ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་  
ཐམས་ཅད་དབུ་མ་ལ་རྒྱལ། དེ་ཡང་རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་རོ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་  
ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱུག་སྟེ་དབུ་མ་ལ་རྒྱལ་བར་བཤད།

རྩ་འཁོར་དེ་དག་ལས་སྤྱི་པོའི་རྩ་འཁོར་ལ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བ་ནི། བདེ་  
བའི་རྟེན་ཀྱུན་ལྷ་བུའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་སྤྱི་པོར་གནས་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད། མགྲིན་  
པའི་རྩ་འཁོར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བ་ནི། རོ་དུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་  
མགྲིན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད། ལྷིང་གའི་རྩ་འཁོར་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བ་ནི།  
ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་སྤྱིང་གར་གནས་  
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད། ལྷེ་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་སྤྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བ་  
ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱུལ་གཞི་གཏུམ་མོའི་མེ་གཙོ་བོར་ལྷེ་བར་གནས་པས་དེ་ལྟར་དུ་  
བརྗོད། གསང་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བ་ནི། ལུགས་འབྲུང་ལུགས་  
སྐྱོག་གི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་གཙོ་བོར་གསང་གནས་ནས་སྐྱོང་བས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་དོ།།

རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་རྩ་དེ་དག་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་གི་དབྱེ་བ། མགོན་  
རྒྱུད་། ཁམས། ཁ་དོག །སྤྱི་རྩུལ། རྒྱ་རྩུལ། གནས་རྩུལ། བྱེད་ལས་རྣམས་རི་ལྷ་བུ་ཞེ་  
ན། དབྱེ་བ་ནི། སྤོམ་འབྲུང་ལས། འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་བཞེན་བ་སྟེ། །ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་བཅུ་  
ཡང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་བཞེན་བ་ཞེས་བ་ནི། རྣམ་  
ཤེས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་ལོང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་། དཔེར་ན་  
ཞ་བོ་མིག་ཅན་ལོང་བ་རྟེན་ཅན་དང་བཅས་ཉེ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་བརྩེ་ཡང་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། རྒྱུད་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྷ་དང་།  
ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷ་སྟེ་བརྩེ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྷ་ནི། སློབ་འཛིན། ལྷ་རྩེ་  
སེལ། རྱེན་རྒྱ། མཉམ་གནས། རྩེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་རྒྱུད་ལྷ་ལོ། །ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷ་ནི།  
རྒྱ་བ། རྣམ་པར་རྒྱ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ། དེས་པར་རྒྱ་བ་སྟེ་ལྷ་ལོ། །རྒྱུད་  
བརྩེ་མིང་འདི་དག་ནི་དོ་རྟེ་སྟོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུགས་ཡིན། རྒྱུད་དོར་འཕྲེང་དང་། དགོངས་པ་  
ལྷ་སྟོན་གྱི་ཡུགས་ལ། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྷ་འི་མིང་སྤར་དང་འདྲ་ཡང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷ་  
ལ། ལྷ་དང་ཏུས་སྤལ་ཅར་ས་པ་དང་། །ལྷ་ས་ལྱེན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་པ་རྣམ་  
མིང་ཏུ་བཏགས། ཡང་དོར་འཕྲེང་ལས། བཏར་གཟུང་སོགས་གཟུང་བའི་རྒྱུད་ར་བཞི་  
དང་། འཛིན་པའི་རྒྱུད་ར་བཞི་སྟེ་རྒྱུད་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་གསུངས་ཀྱང་། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་  
གི་རྒྱུད་བརྩེ་པོ་འདིའི་ནང་ཏུ་འདུ་བར་བཤམ་དོ། །ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷ་དང་སློབ་འཛིན་  
རགས་པ་སྟེ་རྒྱུད་ཏུག་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ཏུག་གིས་ལུས་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་འཛིན་པའི་  
རྒྱུད་ཏུག་ཅེས་པ་དང་། ལུས་ཏུག་གསལ་བར་སྤར་བའི་ཆ་ནས་བཟུང་བའི་རྒྱུད་ཏུག་ཅེས་  
འཛོག་པར་རྒྱུད་དོར་འཕྲེང་ལས་བཤམ།

མགོན་པོ་གང་གི་རྒྱུད་ཡིན་པ་ནི། སློབ་འཛིན་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུད་། ལྷ་རྩེ་སེལ་  
རིན་འཕྲུང་གི་རྒྱུད་། རྱེན་རྒྱ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་། མཉམ་གནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་།  
རྩེ་བྱེད་རྣམ་སྤར་གི་རྒྱུད་ཏུ་བཤམ། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷ་མགོན་པོ་གང་གི་རིགས་སུ་  
གཏོགས་པ་ནི། ཁ་དོག་གི་སྟོན་ས་འཛོག་པར་བཞུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། མཁས་  
མཚོག་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ནི་རྒྱ་བ་རྣམ་སྤར་། རྣམ་པར་རྒྱ་བ་རིན་འཕྲུང་། ཡང་དག་  
པར་རྒྱ་བ་འོད་དཔག་མེད། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་དོན་གྲུབ། དེས་པར་རྒྱ་བ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུད་  
ཏུ་བཤམ། ཁམས་ནི། སློབ་འཛིན་རྒྱ། ལྷ་རྩེ་སེལ་ས། རྱེན་རྒྱ་མེ། མཉམ་གནས་རྒྱུད་།



ཁྱབ་བྱེད་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྲུ་བཤད། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྡེ་ཁམས་ནི། རྒྱ་བ་ས། རྣམ་  
བར་རྒྱ་བ་ཚ། ཡང་དག་བར་རྒྱ་བ་མ། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་རྒྱང་། དེས་བར་རྒྱ་བ་ནམ་མཁའི་  
ཁམས་སྲུ་བསོད་གྲགས་བས་བཤད། ཁ་དོག་ནི། སློག་འཛིན་དཀར་པོ། རྒྱུ་སེལ་སེར་  
པོ། རྱེན་རྒྱ་དམར་པོ། མཉམ་གནས་ལྡང་ནག །ཁྱབ་བྱེད་སློན་པོ། རྒྱ་བ་དམར་པོ། རྣམ་  
བར་རྒྱ་བ་སློན་པོ། ཡང་དག་བར་རྒྱ་བ་སེར་པོ། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་དཀར་པོ། དེས་བར་རྒྱ་  
བ་རྒྱང་ཁྱུར་བཤད་དོ།།

ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་བཅུ་ལྡེ་རྒྱུ་ལྡེ་ལྟེ། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྲུར་མ་  
ཐག་བ་ནས་འགོ་བཅུམས་ཉེ། རྒྱ་བ་དང་པོ་ལ་སློག་འཛིན་སྲ་བ་ལས་སློག་འཛིན་རགས་  
བ་སླེ། དེའི་ཆེ་མངལ་གྱི་སེལ་སེར་ཅན་དེའི་ལུས་ཉིད་རྣམ་བ་ལྟ་བུར་ཡོད། རྒྱ་བ་གཉིས་བ་  
ལ་སློག་འཛིན་རགས་བ་ལས་སྲུར་སེལ་སླེ། དེའི་ཆེ་རྒྱང་ལག་བཞི་དང་མགོའི་འབྲུང་པོ་  
དོད་པས་རུས་སྲུལ་ལྟ་བུར་ཡོད། རྒྱ་བ་གསུམ་བ་ལ་སྲུར་སེལ་ལས་མཉམ་གནས་སླེ།  
དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་ལྷ་ཚང་ལ་རྒྱང་ཟད་སྲུར་བ་ཐག་ཚོད་ལྟ་བུར་ཡོད། རྒྱ་བ་བཞི་བ་ལ་  
མཉམ་གནས་ལས་ལྱེན་རྒྱ་སླེ། དེའི་ཆེ་ལུས་སློད་རྒྱང་ཟད་རྒྱས་བ་སེར་གའི་རྣམ་བ་ལྟ་  
བུར་ཡོད། རྒྱ་བ་ལྔ་བ་ལ་ལྱེན་རྒྱ་ལས་ཁྱབ་བྱེད་སླེ། དེའི་ཆེ་ལུས་མིའུ་བྱང་གི་རྣམ་བ་ལྟ་  
བུར་ཡོད། རྒྱ་བ་དྲུག་བ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ལས་རྒྱ་བ་དང་འབྲུང་བ་ས་ཡང་སླེ། རྒྱ་བ་བདུན་བ་  
ལ་རྒྱ་བ་ལས་རྣམ་བར་རྒྱ་བ་དང་འབྲུང་བ་ཚུ་ཡང་སླེ། རྒྱ་བ་བརྒྱད་བ་ལ་རྣམ་བར་རྒྱ་བ་  
ལས་ཡང་དག་བར་རྒྱ་བ་དང་འབྲུང་བ་མེ་ཡང་སླེ། རྒྱ་བ་དགུ་བ་ལ་ཡང་དག་བར་རྒྱ་བ་  
ལས་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་དང་འབྲུང་བ་རྒྱང་ཡང་སླེ། རྒྱ་བ་བཅུ་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་ལས་དེས་བར་  
རྒྱ་བ་དང་འབྲུང་བ་ནམ་མཁའ་ཡང་སླེ། དེའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་སྲུབས་སློང་རྣམས་འབྲུང་དོ།།

དེ་དག་གི་ཅ་བའི་གནས་ཚུལ་ནི། སློག་འཛིན་སླིང་ག། རྒྱུ་སེལ་གསང་གནས།

ཤེན་རྒྱ་མགྲིན་པ། མཉམ་གནས་ལྟེ་བ། འབྲེལ་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་བར་གནས་  
བར་བཤད། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྡེའི་རྩ་བའི་གནས་ནི། ལྷིང་གའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བཞི།  
བདུད་བལ་མ་སྟེ་ལྷ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྡེ་པོ་དེ་དག་ལྷིང་གའི་  
རྩ་འདབ་ལ་བརྒྱུད་དེ་སློལ་ལྷར་གནས་པར་བཤད་དོ། །རྒྱ་བ་ནི་མིག་དང་། རྣམ་པར་རྒྱ་  
བ་རྣ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་སྣ་དང་། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་སྟེ་དང་། དེས་པར་རྒྱ་བ་ལུས་  
ལ་འབྲེལ་བར་གནས་པར་བཤད་དོ།།

རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་བཅུའི་རྒྱ་རྩལ་ནི། སློབ་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་ཚེ། རོ་  
རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ནས་སྣ་ལུག་གཉིས་ཀར་མཉམ་དུ་བར་མ་ཆད་པར་དགུ་བརྒྱ་སྟག་གཅིག་  
དལ་བར་རྒྱ་བའོ། །ལྷར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་ཚེ། རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ནས་སྣ་ལུག་གཉིས་  
ཀར་བར་མ་ཆད་པར་དགུ་བརྒྱ་སྟག་གཅིག་དལ་ཏུ་རྒྱ་བའོ། །ཤེན་རྒྱའི་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་ཚེ།  
རོ་མ་ནས་སྣ་ལུག་གཡས་པར་དགུ་བརྒྱ་སྟག་གཅིག་བར་མ་ཆད་པར་དགུ་ཏུ་རྒྱ་བའོ། །  
མཉམ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་ཚེ། རྒྱུད་མ་ནས་སྣ་ལུག་གཡོན་པར་དགུ་བརྒྱ་སྟག་གཅིག་  
བར་མ་ཆད་པར་དལ་བར་རྒྱ་བའོ། །འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི། དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ལ་སྣ་  
སྟོར་རྒྱ་རྩལ་རྒྱུད་གཞན་དང་འབྲེལ་བར་བཤད་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་  
གཞིའི་དུས་སུ་སྣ་སྟོར་ནས་མི་རྒྱུ་བའོ། །ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལས། རྒྱ་བ་མིག་སྟོར་རྒྱ།  
རྣམ་པར་རྒྱ་བ་རྣ་བའི་སྟོར་རྒྱ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་སྣ་སྟོར་རྒྱ། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་སྟེ་ལ་རྒྱ།  
དེས་པར་རྒྱ་བ་སྟེ་མཆེད་ལ་རྒྱ་བའོ། །རྒྱུད་བཅུ་མངལ་དུ་ཆགས་པར་བཤད་ཀྱང་། མ་  
བཅས་ཀྱི་བར་དུ་སྣ་སྟོར་འབྲུང་འབྲུག་མི་བྱེད་ཅིང་། བཅས་མ་ཐག་ས་ནས་སྣ་སྟོར་འབྲུང་  
འབྲུག་བྱེད་པར་བཤད་དོ།།

ཡང་འབྲེལ་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་བཞི་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་རི་ལྷོ་རྒྱ་རྩལ་

རྒྱལ་པར་ཞེས་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དགོངས་པ་ལྷུང་སྟོན་ལས། གོས་དཀར་ལ་སོགས་བཞུས་  
 བཤད་པ། །བརྒྱ་ཕྱག་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་ལྷ། །བཞི་པོ་ལེགས་པར་བསྐྱེས་པ་ཡིས། །སྦྱོར་  
 བཞིས་བསྐྱུས་པས་བརྒྱ་ཕྱག་དགུ། །དགུ་བརྒྱ་དག་ཏུ་གང་བསྟན་པ། །ཉི་ཤུ་ཙ་བཞིའི་  
 རིམ་གྱིས་ནི། །དེ་ནས་སོ་སོར་བྱུང་བ་ལས། །ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་རྒྱུག་བརྒྱ་འོ། །ཞེས་དང་།  
 གོས་དཀར་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་དུ། །སྟོང་དང་བསེག་མ་ཐད་ཀ་འོག་མེ་དང་རྒྱུང་དང་  
 དབང་ཆེན་དང་། །རྒྱ་སྟེ་སོ་སོའི་དགྱིལ་འཁོར་འོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་དོར་འབྲེང་ལས།  
 གཡས་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས། །མེ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཁ་དོག་དམར་  
 ཞིང་གསལ་བ་འདི། །བརྒྱ་མགོན་པོ་རྒྱ་བ་འོ། །གཡོན་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས། །  
 རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྲ་བ། །ལྷུང་མེར་དག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ། །ལས་གྱི་མགོན་པོ་རྒྱ་  
 བ་འོ། །གཉིས་ཀ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས། །གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ། །དབང་  
 ཆེན་གྱི་ནི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད། །རིན་ཆེན་མགོན་པོ་རྒྱ་བ་འོ། །དཔ་ཞིང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་  
 ཁམས། །དག་ཅིང་ཤེལ་ལྷུང་སྣང་བ་ནི། །རྒྱ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དོ་རྗེ་མགོན་  
 པོ་རྒྱ་བ་འོ། །ལུས་ཀུན་ལ་ནི་གནས་པའི་རྒྱུད། །བྲ་བ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་འོ། །འདི་ནི་རྣམ་  
 སྣང་འོ་སོ་སྟེ། །འཆི་བའི་ལུས་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤམ་  
 བའི་རྒྱལ་ཏུ་བཤད་པར་བྲ་སྟེ། །དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སོ་རངས་ནས་གྲེན་རྒྱ་འོད་  
 དཔག་མེད་གྱི་རྒྱུད་གཙོ་བོར་བྲས་པ་འགོ་བརྩམས་ཏེ་རྒྱ་བའི་དབང་ཏུ་བྲས་ནས། །སོག་  
 མར་མའི་མེ་གོས་དཀར་མའི་རྒྱུད་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྷ་ནི་སྣ་རྒྱུག་གཡས་པའི་སྟོང་  
 འོས་ནས་དག་ཏུ་རྒྱུའོ། །དེའི་རྗེས་མའི་རྒྱུད་སྟོལ་མའི་རྒྱུད་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྷ་ནི་  
 སྣ་རྒྱུག་གཡས་པའི་ཕོགས་ལས་དག་ཏུ་རྒྱུའོ། །དེའི་རྗེས་མའི་ས་སྐུན་མའི་རྒྱུད་གངས་  
 ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྷ་ནི་སྣ་རྒྱུག་གཡས་པའི་དབུས་ཐད་ནས་དག་ཏུ་རྒྱུའོ། །དེའི་རྗེས་མའི་

ཚུ་སྣ་མ་གཉིད་རྒྱུ་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ལྟེ། ལྷ་འཇུག་གཡས་པའི་འོག་ངོས་ནས་འགྲུ་  
རྒྱུའོ། །དེའི་བཞི་གཉིད་རྒྱུ་གངས་བསྐྱོམས་པས་དགུ་བརྒྱ་སྟག་གཅིག་ལྟེ། རྒྱུ་རྒྱུ་འོད་  
དཔག་མེད་གྱི་རྒྱུ་རྒྱ་ཚུལ་ཡིན་པས་བཞི་གཉིད་གཡས་ནས་འགྲུ་རྒྱུ་བ་ནི་འབྲ་ཡང་།  
ལྷ་འཇུག་གི་སྤྱིར་དང་ལོགས་དང་དབྱུང་དང་འོག་ངོས་ནས་རྒྱུ་བ་བཞི་ལྷ་མོ་བཞིའི་དབྱེ་  
བས་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ལྷུང་བྱངས་པའི་སྤྱིར་དང་བསེག་དང་ཐད་ཀ་འོག་ཅེས་པའི་དོན་  
ལྟོ། །འོག་མ་རྣམས་ལའང་འགྲུའོ། །

རྒྱུ་རྒྱུ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་རྒྱུ་དགུ་བརྒྱ་སྟག་གཅིག་དེའི་རྗེས་སུ། མཉམ་གནས་  
དོན་འཇུག་གི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་རྒྱ་ཚུལ་ལྟེ། མོག་མར་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་སྐྱོམ་མའི་རྒྱུ་གངས་  
ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ལྟེ། ལྷ་འཇུག་གཡོན་པའི་ལོགས་ནས་དཔ་བར་རྒྱུའོ། །དེ་རྗེས་རྒྱུ་གི་ས་  
སྟུན་མའི་རྒྱུ་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ལྟེ། ལྷ་འཇུག་གཡོན་པའི་དབྱུང་ཐད་ནས་དཔ་བར་  
རྒྱུའོ། །དེ་རྗེས་རྒྱུ་གི་རྩ་སྣ་མ་གཉིད་རྒྱུ་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ལྟེ། ལྷ་འཇུག་གཡོན་པའི་  
འོག་ངོས་ནས་དཔ་བར་རྒྱུའོ། །དེ་རྗེས་རྒྱུ་གི་མེ་གོས་དཀར་མའི་རྒྱུ་གངས་ཉིས་བརྒྱ་  
ཉེར་ལྔ་ལྟེ། ལྷ་འཇུག་གཡོན་པའི་སྤྱིར་ངོས་ནས་དཔ་བར་རྒྱུའོ། །

དེ་རྗེས་ཐུར་སེལ་རིན་འབྲུང་གི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་རྒྱ་ཚུལ་ལྟེ། མོག་མར་སའི་  
ས་སྟུན་མའི་རྒྱུ་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ལྟེ། ལྷ་འཇུག་གཉིས་ཀའི་དབྱུང་ཐད་ནས་འགྲུ་  
རྒྱུའོ། །དེ་རྗེས་སའི་རྩ་སྣ་མ་གཉིད་རྒྱུ་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ལྟེ། ལྷ་འཇུག་གཉིས་ཀའི་  
འོག་ངོས་ནས་འགྲུ་རྒྱུའོ། །དེའི་རྗེས་སའི་མེ་གོས་དཀར་མའི་རྒྱུ་གངས་ཉིས་བརྒྱ་  
ཉེར་ལྔ་ལྟེ། ལྷ་འཇུག་གཉིས་ཀའི་སྤྱིར་ངོས་ནས་འགྲུ་རྒྱུའོ། །དེ་རྗེས་སའི་རྒྱུ་སྐྱོམ་མའི་  
རྒྱུ་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ལྟེ། ལྷ་འཇུག་གཉིས་ཀའི་ལོགས་ནས་འགྲུ་རྒྱུའོ། །དེའི་རྗེས་  
མོག་མར་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་རྒྱ་ཚུལ་ལྟེ། མོག་མར་རྒྱའི་རྩ་སྣ་མ་གཉིད་

རྒྱུད་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ནི་རྣ་བུ་གཉིས་ཀའི་འོག་ངོས་ནས་དལ་བར་རྒྱུའོ། །དེ་  
རྗེས་རྒྱུའི་མེ་གོས་དཀར་མོའི་རྒྱུད་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ནི་རྣ་བུ་གཉིས་ཀའི་སྟེང་  
ངོས་ནས་དལ་བར་རྒྱུའོ། །དེ་རྗེས་རྒྱུའི་རྒྱུ་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ནི་  
རྣ་བུ་གཉིས་ཀའི་འོག་ངོས་ནས་དལ་བར་རྒྱུའོ། །དེ་རྗེས་རྒྱུའི་ས་སྐྱུན་མའི་རྒྱུད་གྲངས་  
ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ནི་རྣ་བུ་གཉིས་ཀའི་དབུས་ཐང་ནས་དལ་བར་རྒྱུའོ། །

དེ་ཡང་གྲུབ་རྒྱུ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་རྒྱུད་གཙོ་བོར་བྱས་ཆེ། དེའི་འཁོར་བུ་མཉམ་  
གནས་སྤར་སེལ། སྟོག་འཛིན་གསུམ་ཡང་རྣམ་བུ་རྒྱ་བའོ། །དེའི་ཆེ་གཙོ་བོའི་རྒྱུད་གྲུབ་  
རྒྱུའི་ཁ་དོག་དམར་པོ། འཁོར་གྱི་རྒྱུད་མདོག་ནི་མཉམ་གནས་དམར་ལྗང་། སྤར་སེལ་  
དམར་སེར། སྟོག་འཛིན་དཀར་དམར་བུ་རྣམ་བར་བཤད་པ་ནི། གྲུབ་རྒྱུའི་ཁ་དོག་དམར་  
པོ་དེ་འཁོར་གཞན་གསུམ་ལ་འབྲེས་པའི་དོན་ནོ། །མཉམ་གནས། སྤར་སེལ། སྟོག་འཛིན།  
རེ་རེ་ནས་གཙོ་བོར་བྱས་ཆེའང་འཁོར་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་དང་། མདོག་འབྲེས་རྒྱུའི་གྲུབ་རྒྱུའི་  
རྒྱབས་གྱིས་བསྐྱེའོ། །འཁོར་བུ་རྒྱ་རྒྱུའི་དེ་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་ལས། འཁོར་ཡང་ཁྱད་པར་  
དག་ཏུ་སྟོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་རྣམ་གྲུབ་རྒྱུ་སོགས་མགོན་པོ་བཞིའི་རྒྱུད་བསྟོན་མས་  
པས་སུམ་སྟོང་དང་དབུག་བརྒྱ་ཡིན་ལ། མགོན་པོ་བཞིའི་རྒྱུད་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ལན་  
དབུག་ལྷལ་པས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དབུགས་རྒྱུད་གི་གྲངས་ཉི་ལྷི་ཆིག་སྟོང་དབུག་བརྒྱ་འབྲུང་  
ངོ། །འདི་འཕོ་ཆེན་ཉེར་བཞི་འཕོ་རྒྱུད་གོ་དབུག་ཅེས་བཤད་པའང་ཤེས་སྟོན། །གོང་བུ་ཞག་  
གཅིག་གི་ཐོ་རངས་ནས་གྲུབ་རྒྱུའི་རྒྱུད་འཕོ་བཅམས་པར་བཤད་པ་དེ་མཚོན་པ་ཅམ་  
ཡིན་གྱི། ཞག་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐོ་རངས་ལ་གྲུབ་རྒྱུ་འོད་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཞག་སོ་སོའི་ཐོག་མར་རྒྱུད་གང་ཐོག་མར་འོང་རྒྱུའི་ནི། སྟོན་འབྲུང་ལས།  
དཀར་པོ་རྣམས་གྱི་ཆེས་གཅིག་ནས། །ཡང་དག་བཅམས་ཉེ་ཉིན་གསུམ་རྒྱུད་། །རྒྱ་བ་

ལ་རྒྱ་ཐུན་མེད་ལ། །དེ་ནས་ཉིན་གསུམ་ཉི་མ་ལ། །ཡོངས་རྒྱུའི་ཚུལ་གྱིས་རི་སྲིད་  
རྒྱུད། །དཀར་པོའི་ཚེས་ནི་བཙུག་པོའི་བར། །ཞེས་དང་། །ནག་པོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་  
ནས། །བཙུག་པོའི་ཉི་མ་གསུམ་ཏུ་རྒྱུད། །ཉིན་པར་བརྗོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི། །རི་སྲིད་ཚེས་  
ནས་བཙུག་པོའི་བར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཟླ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་ཚེས་  
གཉིས་ཚེས་གསུམ་ལ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཐོག་མ་དང་། །ཚེས་བཞི་ལྷན་ལ་འོད་དཔག་  
མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཕྱེལ་བ་སོགས་སོ།།

རྒྱུད་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ནི། །ཐ་མལ་བ་ལ་གཞིའི་དུས་སུ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་  
རྒྱུད་གིས་བྱེད་ཅིང་། །འཁོར་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། །རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་ལམ་  
ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་མའི་སྐུ་དང་། །གཟུགས་སྐུའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྷའི་  
བྱེད་ལས་ནི། །སོག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་དབང་པོའི་སྐོར་འཛིན་པ་དང་། །ཚེ་  
བསྐྱེད་པ་སོགས་ཚེའི་བྱ་བ་བྱེད། །ལྷན་པོའི་གྱིས་ཁྱེད་ལྷན་ལྷན་གཅི་སོགས་འཕེལ་  
འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད། །བྱེད་རྒྱུས་རྒྱུད་ལྷོད་དུ་འཛིན་ཞིང་ཟས་ཟ་བ་དང་དག་སྐྱ་བ་སོགས་  
ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད། །མཉམ་གནས་ཀྱིས་ཟས་སྐོམ་གྱི་དྲངས་སྡོགས་འབྱེད་ཅིང་དྲངས་མ་རྣམས་  
ལུས་ལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད། །ཁྱེད་བྱེད་ཀྱིས་ལུས་གཡོ་འགྲུལ་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་  
བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷའི་བྱེད་ལས་ནི། །རྒྱ་བས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་  
མཚོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད། །རྣམ་པར་རྒྱ་བས་རྣ་བས་སྐྱ་སོས་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད། །ཡང་  
དག་པར་རྒྱ་བས་སྐྱ་ཤེས་ཀྱིས་རི་ཚོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད། །རབ་ཏུ་རྒྱ་བས་སྐྱ་ཤེས་ཀྱིས་རོ་  
སྐོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད། །དེས་པར་རྒྱ་བས་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ།།  
ཁྱེད་པར་དུ་རྣམ་འབྱོར་པས། །ཅ་བའི་རྒྱུད་ལ་དོར་བཞུས་བྱས་པས་ལས་བཞི་སོགས་  
ཐུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་དང་སྐྱེ་ལུས་འགྲུབ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་



རྒྱས་འགྲུབ། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལ་རྫོང་བརྒྱས་བྱས་པས་མངོན་ཤེས་ལྷ་ཐོབ་ཅིང་ཡུལ་  
རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲུང་རོ།།

ཐེག་ལེའི་རྣམ་གཞག་བཤའ་བ་ནི། རྫོང་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། ལྷིང་གའི་བརྒྱའི་སྐབས་  
མཁའ་ལ། །ཡེ་ཤེས་རྫོང་རྗེ་ཉག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་  
བ་ལོན་དུས་པ་མ་གཉིས་ལས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྫོ་  
རྗེ་སྟེ། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་བཞུགས་  
གནས་ལོ་བྱང་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ལོ་བྱང་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་འདི་གཉིས་ལས།  
ཡར་མར་དང་སྐྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་འབེལ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས།  
ལྷིང་གའི་རོ་རྒྱུད་དབུ་མ་གསུམ་དང་། ལྷིང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་  
གཞན་སྐབ་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་ལོ་བྱང་ལྟ་བུའི་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་  
དེ་གཉིས་ནི་ལྷིང་གའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པའི་སྟེ་བའི་སྐབས་སྣོད་གི་ནང་  
དུ་རི་སྟོང་འཚོའི་བར་དུ་མི་ཤིགས་པར་གནས་པའོ། །དེས་ན་ལྷིང་གའི་ཐེག་ལེ་དཀར་  
དམར་དེ་གཉིས་ལ་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། མི་ཤིགས་པའི་དོན་ཡང་  
དུས་ཉག་ཏུ་མི་ཤིགས་པ་དང་། རི་སྟོང་འཚོའི་བར་དུ་མི་ཤིགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།  
སྤྲ་མ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཡིན་ལ་གོང་དུ་བཤའ་བེན། སྤྲི་མ་ནི་ལྷིང་གའི་ཐེག་ལེ་  
དཀར་དམར་འདིའོ།།

ལྷིང་གའི་ཐེག་ལེ་དཀར་ལོ་ལས་འབེལ་ཆ་གཅིག་སྐྱེ་བོར་སོང་སྟེ་བདེ་ཆེན་གྱི་  
འཁོར་ལོའི་སྟེ་བར་གནས་པ་ལ་ཉི་ཞེས་པ་དང་། རི་སོང་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ལྷིང་གའི་ཐེག་  
ལེ་དམར་ལོ་ལས་ཆ་གཅིག་སྐྱེ་བར་སོང་སྟེ་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་སྟེ་བར་གནས་པ་ལ་  
ཨ་ཡིག་ཞེས་པ་དང་། ཚངས་པའི་མེ་དང་། ཨ་མུང་དང་། གཏུམ་མོ་ཞེས་པའོ། །དེས་



ན་སྐྱེ་བོའི་རྩ་འཁོར་ནི་ཁམས་དཀར་པོའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། ལྷེ་བའི་རྩ་འཁོར་ནི་  
ཁམས་དམར་པོའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བོའི་ཁམས་དཀར་པོ་ནི་རང་འཕེལ་  
ཞིང་། དབྱལ་བ། རྒྱ་ཉིའི་མར་སྒྲ། འོར་བུའི་དབྱུས་སོགས་གནས་གཞན་དུ་ཡང་ཁམས་  
དཀར་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད། ལྷེ་བའི་ཁམས་དམར་པོ་ནི་རང་འཕེལ་ཞིང་། མགྲིན་པ་  
གསང་གནས་སོགས་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུ་ཡང་ཁམས་དམར་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད།  
སྐྱེ་བོར་ཁམས་དཀར་པོ་དང་ལྷེ་བར་ཁམས་དམར་པོ་གནས་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་གཙོ་  
བོར་གནས་པའི་རྒྱུ་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱི། སྐྱེ་བོར་ཁམས་དམར་པོ་དང་། ལྷེ་བར་ཁམས་  
དཀར་པོ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ།།

ཡང་ཐེག་ལེ་ལ་གཉིད་འབྱུག་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ། མི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ།  
སད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་དང་བཞི་དང་། ལུགས་  
ཀྱི་ཐེག་ལེ། གསུང་གི་ཐེག་ལེ། སྐྱེའི་ཐེག་ལེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་  
པ་རྣམས་བཤད་ན་གཉིད་འབྱུག་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་ནི། སྤྱིང་ག་དང་འོར་བུའི་དབྱུས་ན་  
གནས་ཤིང་། ལྷོད་ཀྱི་རྒྱུང་རྣམས་སྤྱིང་གར་འདུས་པ་དང་། སྤྱད་ཀྱི་རྒྱུང་རྣམས་འོར་བུའི་  
དབྱུས་ན་འདུས་ཆེ་གཉིད་འབྱུག་འབྱུང་བར་བཤད། ཐེག་ལེ་དེ་ལ་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་ཡང་  
ཞེས་བྱའོ། །མི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་ནི། མགྲིན་པ་དང་། གསང་གནས་སུ་གནས་  
ཤིང་། ལྷོད་ཀྱི་རྒྱུང་རྣམས་མགྲིན་པར་འདུས་པ་དང་། སྤྱད་ཀྱི་རྒྱུང་རྣམས་གསང་གནས་  
སུ་འདུས་ཆེ་མི་ལམ་འཆར་བར་བཤད། ཐེག་ལེ་དེ་ལ་གསུང་གི་ཐེག་ལེ་ཡང་ཞེས་བྱའོ།།  
སད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་ནི། དབྱལ་བ་དང་། ལྷེ་བར་གནས་ཤིང་། ལྷེ་གི་རྒྱུང་རྣམས་  
དབྱལ་བར་འདུས་པ་དང་། སྤྱད་ཀྱི་རྒྱུང་རྣམས་ལྷེ་བར་འདུས་ཆེ་གཉིད་སད་པར་བཤད།  
ཐེག་ལེ་དེ་ལ་སྐྱེའི་ཐེག་ལེ་ཡང་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་

ཅི། ལྷོ་མོ་དང་། གསང་གནས་སུ་གནས་ཤིང་། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་  
བ་བསྐྱེད་པས་ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་  
ཐིག་ལེ་ཡང་ཞེས་བྱའོ། །ཐིག་ལེ་བཞི་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་དང་ཚུར་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཞིག་  
གཞན་ཡོད་པ་ནི་སྤར་རིག་འདི་དགའ་སྟོན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཏུན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་  
གནས་ཚུལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པས། རྫོགས་  
རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན། སེམས་  
ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤར་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་གཞུགས་སྤྱིའི་བསྐྱེད་པ་གཞི་  
དང་ཤིན་ཏུ་སྤར་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྤྱིའི་བསྐྱེད་པ་གཞི་དང་། ཤིན་  
ཏུ་སྤར་བའི་རྒྱུད་སེམས་དོ་མོ་གཅིག་པ་ནི་རྒྱུད་འཇུག་གི་བསྐྱེད་པ་གཞི་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་  
ཚེད་དུ་ཡིན། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་  
འགོ་དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་དང་ལྷ་མའི་རྣམ་འབྱོར་གཉིས་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། ལམ་  
ཀྱི་དངོས་གཞི་རྣམ་འབྱོར་བཞི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་  
རྒྱུད་བ་སྟོན་རྒྱུད་དང་པོ་དང་། དཔལ་དོ་རྗེ་འདིགས་ཀྱི་དུ་དུ་ལའོར་དུ་དབང་བཞི་  
རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྐྱེད་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྟོན་པ་ཚུལ་  
བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བ་སྟོན་རྒྱུད་གཉིས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྤར་གསུམ་མཐར་  
ཕྱིན་པའམ། ཐ་ན་སྤྱི་གསུམ་ལམ་འབྱོར་ཡིད་དོན་ལམ་གྱིས་འཆར་བུས་པའི་ཚད་དུ་  
བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་རྒྱུད་གསུམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་གང་ཟག་གིས། རྫོགས་  
རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགོ་དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་དང་། ལྷ་མའི་རྣམ་

འགྲོར་གཉིས་ལས། རྩོར་སེམས་བསྐོམ་བརྒྱས་བྱ་ཚུལ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁམ་སེང་  
 གླིའི་སྟེང་དུ་སྐྱ་ཚོགས་བརྒྱ་དང་ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ། རང་གི་བྱིན་ཅན་ཅ་བའི་  
 ལྷ་མ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཁོད་པ་ལ་སྐྱ་མ་ཡི་དམ་  
 སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དབའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྦྱོང་སྦྱར་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ཉེ་  
 བཞུགས་བར་གྱུར་བར་གསལ་བཏབ་ཚུལ་འདི་ནི་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།  
 རྒྱབས་ཡུལ་དེ་དག་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས། དཀོན་མཆོག་གི་  
 གསུམ་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་དམོལ། །བྱང་ཚུབ་གནས་  
 ལ་དམོད་པར་བསྐྱེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་ཡང་དག་བསྐྱེད། །ཅེས་ལན་གསུམ་སོགས་  
 བརྗོད་རྗེས། མདུན་གྱི་རྒྱབས་ཡུལ་རྣམས་རང་ལ་ཐེམ་བར་གྱུར་བར་བསམ་མོ། དེ་ནས།  
 རང་གི་སྤྱི་བོར་པོ་ལས་བརྒྱ་དང་། ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ལས་དོ་  
 རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་སྟེ་བ་ལ་རྩྱུ་གིས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། འདུས་ཡོངས་  
 སུ་གྱུར་བ་ལས། དོ་རྗེ་སེམས་དབའ་སྦྱ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་སྤྱག་གཉིས་ཀྱིས་  
 དོ་རྗེ་དང་བྱིལ་བྱ་འཛིན་པ། ཡུམ་དོ་རྗེ་བསྟེམས་མ་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་སྤྱག་གཉིས་  
 ཀྱིས་མི་སྤྱག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འཇུད་པ། གཉིས་ཀའང་དར་གྱི་ན་བཟའ་དང་རིན་  
 པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྐྱ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་པ། ཡབ་དོ་རྗེའི་སྤྱིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་  
 ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་འབྲེལ་ཡི་  
 ཤེས་པ་སྦྱོར་བྱངས། གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། སྤྱང་ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་  
 འཕྲོས། དབང་གི་སྐྱ་རྣམས་སྦྱོར་བྱངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་ལ་  
 མདོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་ཤེས་  
 ཀྱི་བདུན་ཅིས་གང་བའི་བུམ་པ་ཐོགས་ནས། ཨོ་སར་ཉ་སྤྲ་ག་ཉ་ཨ་རྩི་ཤེ་ཀ་ཉ་ས་མ་

ཡ་སྤྱི་ཡི་རྒྱུ། ཞེས་དབང་བསྐྱར། ལྷ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་གང་། མི་བསྐྱོད་བས་དབྱ་  
བརྒྱན་བར་གྱུར་བར་བསམ་ལ། རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཆེ་འདིའི་ས་མ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་  
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་བར་གྱུར་བར་གསལ་བཏབ་ལ། བཙོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་  
སེམས་དབང་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་གསྐྱིབ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་  
ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་བས། ལྷི་  
བོའི་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་སྤྱི་ལས་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་ཡབ་ཡུམ་བྱང་རེ་བྱངས་མེད་བྱང་  
སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཡབ་ཡུམ་བྱང་རེ་འཁོད་བར་གྱུར་བར་བསམ་མོ།།

དེ་ནས་སྐྱར་ཡང་འདི་སྐད་དུ། བཙོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་བདག་དང་  
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་གསྐྱིབ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་  
དག་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་བས། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་གསལ་གང་ལྟར་ལ་རྒྱུ་ཡི་ག་གི་མཐར་  
ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྤྱི་གསལ་འབྲེང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས། བདུན་ཅིའི་རྒྱན་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྐྱོར་  
མཚམས་ནས་སྤྱི་ན་ར་ར་བྱང་སྟེ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས།  
ཐོག་མེད་ནས་བསགས་བའི་སྤྱི་གསྐྱིབ་ཐམས་ཅད་སོལ་ཁུ་དང་དུད་ཁུ་དང་། རྣམ་ཐག་  
གི་རྣམ་བར་རྐང་མཐེལ་དང་འོག་སྐོ་གཉིས་ནས་སྤྱིར་ཐོན་ཏེ་ལུས་ཤེས་སྐོང་སྤྱིས་ས་  
ལྟར་དུངས་ཤིང་གསལ་བར་གྱུར་བར་བསམ་བའི་ངང་ལས། ཚི་བརྗོ་སུ་ས་མ་ཡ་ཞེས་  
སོགས་ཡི་ག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་སོགས་སེམས་མ་ཡིངས་བར་བརྒྱ་བ་ནི། ཡས་འདེད་ཀྱི་  
དམིགས་བས་བརྒྱ་ཚུལ་ལོ།།

ཡང་དེའི་མཐར། བཙོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་བདག་དང་སེམས་ཅན་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་གསྐྱིབ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་བར་

མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱི་  
བོའི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལྷན་སྐྱི་སྐྱུགས་ཀར་རྒྱ་གདན་ལ་རྩྭ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་  
པའི་སྐྱུགས་འཕྲེང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས། བདུད་ཅིའི་རྒྱན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱོར་མཚམས་  
ནས་སྐུ་ན་ར་ར་བྱུང་སྟེ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ཀར་  
མཐིལ་གྱི་བར་དུ་གང་བས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་ཡར་བཏེགས་  
ནས་སྐྱི་གཙུག་དང་བ་སྐྱའི་བྱ་ག་ནས་སྐྱིར་ཐོན་ཏེ་ཡུས་ཤེས་སྐྱོར་སྐྱིས་བ་ལྟར་དྲངས་  
ཤིང་གསལ་བར་གྱུར་པར་བསམ་པའི་ངང་ནས་ཡིག་བརྒྱ་སྟར་བཞེན་བརྒྱ་བ་ནི། མས་  
འདེད་ཀྱི་དམིགས་པས་བརྒྱ་ཚུལ་ལོ།།

ཡང་དེའི་མཐར་བཙམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་ཀྱི་སྐྱིབ་སྐྱིབ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་  
གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱི་བོའི་དོ་རྗེ་  
སེམས་དཔའ་ལྷན་སྐྱི་སྐྱུགས་ཀར་རྒྱ་གདན་ལ་རྩྭ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྐྱུགས་  
འཕྲེང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས། བདུད་ཅིའི་རྒྱན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱོར་མཚམས་ནས་སྐུ་ན་ར་ར་  
བྱུང་སྟེ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་  
པའི་སྐྱིབ་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་སྤྲིང་གར་ནག་སྤང་དེའི་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ་ཐོག་པས་ཐལ་  
སྤང་ལ་སྤུ་ཚུ་བྲག་པོ་ཐོག་བ་ལྟར་བཞེག་ནས་ཀར་མཐིལ་གཉིས་དང་འོག་སྐྱོ་གཉིས་ནས་  
སྐྱིར་ཐོན་ཏེ་ཡུས་ཤེས་སྐྱོར་སྐྱིས་བ་ལྟར་དྲངས་ཤིང་གསལ་བར་གྱུར་པར་བསམ་པའི་  
ངང་ནས་ཡིག་བརྒྱ་སྟར་བཞེན་བརྒྱ་བ་ནི། ཡུང་འདེད་ཀྱི་དམིགས་པའི་བརྒྱ་ཚུལ་ལོ།།

ཡང་དེའི་མཐར་བཙམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་དང་སེམས་ཅན་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱིབ་སྐྱིབ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་

མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་  
 བོའི་དོན་རྗེ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་ལྷ་གདན་ལ་རྩྭ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་  
 བའི་སྤྱགས་འཕྲེང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་དབག་ཏུ་མེད་པ་འགྲོས་པའི་ཆ་གཅིག་  
 རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ནས་ཞུགས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་  
 ཟེར་གྱིས་ཁྲབ་པས། སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤུང་སྤང་ན་མར་མེ་བཏེགས་པ་ལྟར་གར་  
 སོང་ཆ་མེད་དུ་ཡོང་ནས། ལུས་ཤེལ་བུམ་ཇི་མ་མེད་པའི་ནང་དུ་མར་མེ་བརྒྱག་པ་ལྟར་  
 དུངས་གསལ། ལམ་གྱི་ཉོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཤིང་། འོད་ཟེར་  
 ཆ་གཅིག་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་དབག་ཏུ་མེད་པ་འགྲོས་པའི་ཅེ་མོར་མཚོན་པའི་སྣ་མོ་མཚོན་པ་  
 ལྷ་ཚོགས་ཐོགས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྤྲས་བཅས་ལ་མཉེས་པའི་  
 མཚོན་པ་འབྲུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ནས་དོ་  
 རྗེ་སེམས་དབའ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་རྩྭ་ཡིག་སྤྱགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ་པས།  
 དོ་རྗེ་སེམས་དབའ་དེ་རྣམས་གཟི་བརྗེད་དང་མཐུ་སྟོབས་སྤུང་སྤུང་ཚོགས་པར་གྱུར་པར་  
 བསམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་སོགས་སེམས་མ་ཡེངས་པར་བརྒྱའོ།།

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་བཞི་རེས་མོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡིག་བརྒྱ་ཅེ་བུས་སུ་བརྒྱས་པའི་  
 མཐར། བདག་ནི་མི་ཤེས་རྣོངས་པ་ཡིས། །དམ་ཚིག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་ཉམས། །རྣམ་  
 མགོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །གཙོ་བོ་དོན་རྗེ་འཇིན་པ་སྟེ། །སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་  
 ཉིད་ཅན། །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །དོན་རྗེ་སེམས་དབའི་ཞལ་ནས་རིགས་  
 ཀྱི་བྱ། ཁྱིད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་ལོ། །ཞེས་  
 གསུངས་ནས་སྐྱེ་བོའི་དོན་རྗེ་སེམས་དབའ་ཡབ་ལུས་དགྱེས་བཞིན་དུ་རང་དང་སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ལ་ཐིམ་པས། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོ་གསུམ་དང་དོན་རྗེ་སེམས་

དཔའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དབྱེད་མེད་ཏུ་བྱས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་  
ལྟར་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཏུ་གཤེགས་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ།།

མཐུག་ཏུ། དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱར་ཏུ་བདག་པོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འགྲུབ་གྱུར་ནས།།  
འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི། །སྤྲིག་སྤྲིབ་མ་ལུས་སེམས་བར་ཤོག་ཤོག་ལེགས་བསྟོ་  
སྟོན་བུའོ། །འདི་ལ་སྟོབས་བཞི་ཚང་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་ལས། འདོད་པ་སྦྱིང་གར་བཞག་བྱས་  
ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་བྱ་བར་འདོད་ན། གོང་ཏུ་བསྐྱེད་  
རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཤའ་བ་ལས་ཤེས་པར་བུའོ། །མཁས་པ་དག་གི་ཡིག་ཆ་ལ། ཡིག་  
བརྒྱ་བརྒྱ་བའི་སྐྱབས་སུ་གཞན་དོན་གྱི་དམིགས་པ་གསུམ་དང་། རང་དོན་གྱི་དམིགས་  
པ་སོ་སོར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། རྫོང་དམན་རྣམས་ལ་ལག་ཏུ་གྲང་  
བདེ་བར་དགོངས་ཏེ་དམིགས་པ་ཐུག་གཅིག་ཏུ་རྗེས་ཏེ་བྱ་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་  
ལས། འདིར་བྱི་མ་ལྟར་བྱས་སོ།།

དེ་ཡང་ཡིག་བརྒྱ་མོ་རངས་རེ་ལ་ཉེར་གཅིག་རེ་འདོན་པས་ལྟར་བའི་འཕེལ་ཁ་ཚོད་  
པ་དང་། འབྲུམ་སྐྱབས་བརྒྱས་ན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་འདག་པར་རྒྱུད་སྦྱིང་པོ་རྒྱན་ལས་  
གསུངས། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་  
པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་སྤངས་པ་དང་། ཉེས་པ་བྱེད་པའི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་འདག་པ་  
དང་། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བརྟན་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་  
རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་གསུངས། ཡང་མཉམ་སྦྱོར་ལས། ཡིག་བརྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིང་པོར་བཤའ། འཚོ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས་པས་རང་  
གི་ལྷག་པའི་ལྷའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱར་ཏུ་འགྲུབ་ཅིང་བརྟན་པར་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་ཀུན་  
སྦྱིང་དང་། མཁས་པ་ལྷུ་བཤེས་གཉེན་གཉིས་གྱིས། དངོས་གྲུབ་བརྟན་པ་དང་། ཡི་



དམ་གྱི་སྣ་རང་ལ་ཉེ་བར་འདོད་པ་དག་ཡིག་བརྒྱ་ལ་མན་རག་ལྟར་འབད་པ་གནད་དུ་ཆེ་  
བར་གསུངས། མན་རག་ལྟར་འབད་པའི་ཚུལ་ཡང་འདིའི་ལུང་དང་དམིགས་ཁྲིད་ལེགས་  
པར་མཐོན་ཏེ། རུན་བཞི་སོགས་བཅད་དེ་སེམས་མ་གཡེངས་པར་གོང་གི་དམིགས་པ་  
བཞིན་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས། གཞན་ཡང་འདིའི་སྐབས་སུ་སྣང་བ་བདེ་སྟོང་དུ་བསྐྱེད་པ་  
དང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གསང་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ལ་འབད་པ་ནི་གཉེན་སོ་ཀུན་ཏུ་  
སྟོང་པའི་སྟོབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་འཇམ་བཞད་རིན་སོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ།།

ལྷ་མའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་གང་དང་གང་  
བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱང་། སྤྱིབ་སྤྱང་ཚོགས་གསོག་གི་ཚོགས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པས་  
སྤྱིབ་སྤྱང་གི་ཚོགས་ཀྱི་གོང་དུ་སོང་ཟེན་ལ། ཚོགས་བསགས་པ་ལ་ནི་ལྷ་མའི་རྣམ་འབྱོར་  
ལ་བརྟེན་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེལ་ས། འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ལྷག་  
པའི་ལྷ་ནི་གཅིག་ལུ་ཉིད། །མན་རག་རབ་ཏུ་སྟེར་བའི་སྤྱིར། །རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་དེ་བས་  
ལྷག་ཁེས་དང་། །ཞལ་ལུང་ལས། །རྗེ་འདི་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྤྱབ་སོ་གཞན་ལ་མཚོན་  
པ་ལེན། །དེ་ཡི་དེ་མཉེས་རང་གི་རྒྱད། །ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་དག་གྲེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་  
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུང་དང་སོའི་དོན་ནི། །རང་ལ་ཚོས་སྟོན་པའི་ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ནི་  
སྟོབ་མར་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལས་ཀྱང་བཀའ་འདྲིན་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།  
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོབ་མ་དེ་ལ་ཚོས་དངོས་སུ་མ་བསྟན། ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་  
སྟོབ་མ་ལ་ཚོས་སྟོན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལས་བཀའ་འདྲིན་ཆེས་ལྷག་  
པའི་ཚུལ་རྗེ་བཞིན་བསམས་ནས་སྟོབ་མས་ལྷ་མ་དེ་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཆང་དུ་དངོས་སུ་བསྟོན་  
ནས་གསོལ་འདེབས་སྤྲུལ་མཚོན་གང་བྱས་ན། སྤྱིག་པ་འདག་པ། བད་གདོན་བར་ཆད་  
ཞི་བ། ཆེ་བསོད་ཚོས་ལོར་རྒྱས་པ། ཚོགས་རྒྱ་ཆེར་གསོག་པ། ཉམས་ཉོགས་སྤྱར་དུ་

རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་སོགས་བྱིན་རྒྱལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་མཚོད་  
སོགས་བྱེད་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་བར་གདོན་མི་བཟོ།།

དེ་ལྟར་བྱིན་རྒྱལ་ཆེས་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལྷུང་  
གཉིས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡང་། རང་ལ་ཚོས་སྟོན་པའི་སྐྱ་མ་ལ་  
སྟོབ་མས་གསོལ་འདེབས་ཕྱག་མཚོད་གང་བྱས་ན་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་དེའི་  
ལུས་ལ་ཞུགས་ཏེ། སྟོབ་མས་ལུས་བའི་མཚོད་པ་བཞེས་ནས་སྟོབ་མ་དེའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱོར་  
བ། ཉན་གདོན་བར་ཚད་ཞི་བ། ཆེ་བསོད་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། ཚོགས་རྒྱ་ཆེར་གསོག་ཏུ་  
བརྟུག་པ། ཉམས་ཉོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་སོགས་བྱིན་རྒྱལ་སྟོལ་བ་ལ་གདོན་  
མི་བཟོ།། སྐྱ་མ་མ་དབྱ་བར་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེར་  
ལུས་ན། དེ་དག་ལ་ལུས་བའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དེ་དག་  
གིས་མཚོད་པ་དེ་དག་བཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། ལོངས་སྦྱོད་པའི་བསོད་ནམས་  
ཀྱང་ཐོབ་མི་ཐོབ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་དེ་དག་གི་བྱིན་རྒྱལ་ཀྱང་སྟོབ་མ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་  
ངེས་པ་མེད་པར་བཤད། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་མ་མ་དབྱ་བར་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་སོགས་  
ལ་གསོལ་འདེབས་ཕྱག་སྦྱོར་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་། དེ་དང་དེ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་  
ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གིས་རྒྱུར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས།  
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་དེ་དག་ལ་མཁྱེན་བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་ལོན་ཉན་མངའ་  
བས། དེ་དག་གིས་སྟོབ་མ་དེ་ཉིད་མི་མཁྱེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མཁྱེན་ཡང་མི་བཅེ་བ་ཡང་  
མ་ཡིན། བཅེ་ཡང་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པའི་རུས་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ལོན་ཀྱང་སྟོབ་མ་  
རང་གི་སྐྱ་མ་ལ་ཁ་དམས་ནས་དེ་ལས་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལོན་  
ཉན་ཆེ་བར་བསམ་སྟེ་ཕྱག་མཚོད་སོགས་བྱས་ན། སངས་རྒྱལ་དེ་དག་ལ་མཁྱེན་བཅེ་

ལུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏྱན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་དེ་ཉིད་ཐོབ་མི་ལུས་པ་ཡིན་  
ཏེ། ས་བཏ་གྱིས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་ཚ་ཡང་། །མེ་ཤེལ་མེད་པར་མེ་མི་འབྱུང་། །དེ་  
བཞིན་སངས་རྒྱས་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱང་། །སྐྱ་མ་མེད་པར་འཇུག་མི་ལུས། །ཞེས་གསུངས་  
པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྷང་དེའི་དོན་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་མེ་ཤེན་པར་འདོད་ན།  
ཉི་མ་ལ་མེ་ཤེལ་བསྟན་ལ། མེ་ཤེལ་ལ་སྐྱ་བ་བསྟན་པས་ཉི་མའི་འོད་མེ་ཤེལ་ལ་བརྒྱད་  
ནས་སྐྱ་བ་ལ་མེ་འཇུག་པར་ལུས་པ་ཡིན་གྱི། མེ་ཤེལ་དོར་ནས་ཉི་མ་ལ་སྐྱ་བ་རི་ཅམ་  
བསྟན་ཀྱང་མེ་འཇུག་པར་མི་ལུས་སོ།།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན། སྐྱ་མ་  
སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་སྐྱ་མ་ལ་ཕྱག་མཚོད་གསོལ་འདེབས་སོགས་བྱས་ན།  
སངས་རྒྱས་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་སྐྱ་མ་ལ་བརྒྱད་ནས་སྐྱོབ་མ་ལ་འཇུག་པར་ལུས་གྱི། སྐྱ་མ་  
དོར་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་རི་ཅམ་ཕྱག་མཚོད་གསོལ་འདེབས་བྱས་ཀྱང་། བྱིན་རྒྱལ་ས་  
འཐོབ་མི་ལུས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་ཕྱག་མཚོད་  
སོགས་བྱ་དགོས་གྱི། སྐྱ་མ་ཐ་མལ་དུ་བལྟ་བའི་མེ་ཤེལ་ལྷན་གྱི་བ་ལ་བསྟན་པ་དང་འདྲའོ།  
དེས་ན་མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ལས། སྐྱ་མ་ལ་ཞིང་གི་མཚོག་ །ཡོན་ཏྱན་གྱི་  
གཞི། བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ། ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། དངོས་  
བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཞེས་སོགས་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་མཐུན་པར་གསུངས་  
ཤིང་། སྐྱ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་རྣམས་སུ་ཡང་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་འབྲིང་  
བསྟུས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སོ་མཛད་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གནད་ཆེ་བར་དགོངས་སོ།།

ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་སྐྱ་མཚོད་དུ་  
ལྷགས་པ་འདི་ཉིད་སོག་བོད་ཀྱི་ལ་ཆེས་དར་བ་ནི། མི་རེ་ལ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་རེ་བྱིན་

ས་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཀྱང་། དེར་སང་དེ་ཉིད་གདམས་ངག་གི་  
མཚོག་ཏུ་མི་འདྲིན་པར་བན་སྤྲུག་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བཅི་བའི་ཚོད་དུ་འདུག །རང་ཅག་  
ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཚོགས་བསགས་སྤྱི་བ་སྦྱོར་གི་ཞིང་ལ་ལྷ་མ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་  
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པས། ད་ལྟ་དེ་ཉིད་འཚོ་ལ་  
སྤྱིར་དུ་ཉི་མ་འབྲུམ་གྱི་སློབ་མེ་ལག་ཏུ་ཐོགས་ཏེ་རབ་འབྲུམས་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་ན་བཅའ་  
ཡང་ཉེད་པའི་སྐྱབས་གཏན་ནས་མེད་དོ།།

དེས་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་གང་དང་གང་བསྐྱོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་  
སེམས་གང་དང་གང་ལ་སྤྲུག་མཚོད་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་། དུལ་དེ་ཉིད་རང་གི་ལྷ་མ་  
དང་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟས་ནས་བྱ་བ་གནད་ཆེ་བས། རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་ཐོག་མ་འདིར་  
ཡང་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡང་། སྤྱོད་མོང་དུ་ལྷ་མ་རྩོ་  
རྩོ་འཆང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་ལུགས་དང་། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་  
དང་། བདེ་ཆེན་འབར་བ་སོགས་གཙོ་བོར་བྱེད་ན། འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་  
ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་ལུགས་དང་། རང་གི་བསྐྱོམ་བྱའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྟར་བསྐྱོམ་  
ལུགས་རྣམས་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱོམ་ཆེ་འང་མདུན་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྤྱི་བོར་བསྐྱོམ་  
པ་དང་། ཐོག་མར་མདུན་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ་སྤྲུག་མཚོད་སོགས་བྱས་པའི་མཐར་སྤྱི་བོར་སྤྱོད་  
བྱངས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སོགས་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཤེས་རབ་དང་  
བདེ་ཆེན་འབར་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་ལུགས་དང་། རང་གི་བསྐྱོམ་བྱའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྟར་བསྐྱོམ་  
པ་གཉིས་སྤྲུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཚུལ་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་པའི་རྩེས་སུ་  
འབྲང་སྟེ། བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡང་ཐོག་མར་རང་གི་མདུན་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ་སྤྲུག་མཚོད་སོགས་  
བྱས་པའི་མཐར། སྤྱི་བོར་སྤྱོད་བྱངས་ཏེ་འདོད་དོན་གསོལ་བ་དང་། དེ་རྩེས་སྤྱིར་གར་



མ། །གྲི་ཐོད་འཛིན་བས་ཡབ་ལ་འབྱུང་བར་གྱུར། །ཅེས་སྒྲ་མ་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་  
 རྣམ་པར་ཞལ་བྱུག་ཡོངས་རྫོགས་སེམས་དབང་སྤུམ་བཅེགས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་  
 བ། དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒོས་ཡག་པོར་གསལ་བཟབ་ལ། དེ་ཡི་  
 སྤྱི་མགྲིན་བྱུགས་ཀ་སྟེ་བ་གསང་གནས་སྤེལ་ཅེ་འདབ་འཁོར་ལོར་རིམ་པ་བཞིན། མོ་  
 དཀར་ལྷུང་མར་སྤྱི་སྒོན་སྤྱི་སེར་དང་། །དུ་ཡིག་ལྡང་གྱུ་རྣམས་གྱིས་མཚན་བར་གྱུར་  
 བར་བསམ། བྱུགས་ཀའི་སྤྱི་ལས་འོད་ཟེར་སྤྱོགས་བརྒྱུར་འཕྲོས། །ཀྱུལ་བ་སྤྲས་བཅས་  
 སྤྱབས་ཡུལ་སྤྱན་བརས་ཏེ། །མདུན་གྱི་སྒྲ་མ་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ། །ཐིམ་བས་སྤྱབས་  
 ཡུལ་ཀུན་འདུས་འོ་ལོར་གྱུར། །པར་བསམ། སྤྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་འཛིགས་བྱེད་  
 གྱི། །མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོས་སྤྲས་སྤྱོལ། །བཟླ་བས་མི་ངོམས་མཐོང་བ་ཅམ་  
 གྱིས་གྲང་། །དད་པའི་སྤྱི་ལོར་གཡོ་བའི་གཟི་བརྗིད་ལྡན། །པར་བསམ། སྤང་པོ་རིགས་  
 ལ་ཁམས་བཞི་སྤྱི་མོ་བཞི། །སྤྱི་མཆེད་སེམས་དབང་ཡན་ལག་ཁོ་པོའི་དབང་། །བ་སྤྱི་  
 དག་བཅོམ་ཉི་མེ་མེག་སྤྱོད་ཉིད། །བ་སྤྱིའི་ཁྱུང་རེར་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བཞུགས། །  
 པར་བསམ། ཐོས་བས་མི་ངོམས་གསུང་དབྱངས་དུག་ཅུ་ནི། །ཐོས་བ་ཅམ་གྱིས་སྤིད་ཞིའི་  
 འཛིགས་བ་འཕྲོག། །གངས་མེད་གདུལ་བུའི་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་བཅས། །དྲི་མ་སེལ་  
 བྱེད་རེས་དོན་བདུད་ཅི་ཡིན། །པར་བསམ། མཁུན་བཅེའི་དབང་ལྡན་ཟབ་ཡངས་བྱུགས་  
 མཚོག་ནི། །རི་ལྷ་བ་ལ་རྟུ་ཅུ་མཉམ་བཞག་གྲང་། །རི་སྤྱིད་ཚོས་ཀུན་ལག་མཐེལ་སྤྱི་  
 ཅུ་བཞིན། །མངོན་སྤུམ་མཁུན་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རྫོགས། །པར་བསམ་བ་སོགས་  
 མདོར་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱི་གསུང་བྱུགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་  
 ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་བསམ། སྤང་ཡང་བསྤྱར་ཏེ་གསལ་འདེབས་ཚུལ། །ཡོན་ཏན་  
 སྤང་པོ་སྒྲ་མ་འཛིགས་བྱེད་དེ། །སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཞུགས་བརྟན་འདྲ། །དྲངས་



ཤིང་གསལ་བ་གཡའ་དག་དགུང་སྟོན་བཞིན། །མདུན་གྱི་གདན་ལ་མངོན་སུམ་བཞུགས་  
བར་གྱུར། །ཅེས་གསལ་སྒྲ་དང་དད་པ་ཤུགས་བྲག་བྱང་བྱང་གི་བར་དུ་དལ་བུས་གསལ་  
བཏབ་ལ། དེ་ལ་བྱུག་འཚལ་བའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་བས། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་  
འདུས་བའི་སྐྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་གི་དེན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་།  
གཞུགས་མཚོག་མཚོག་ཏུ་བྲག་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོན་པ་སྒྲ་མའི་སངས་རྒྱལ་  
རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བྱུག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་དང་།

མཚོད་བའི་ཡན་ལག་ལ་མཚོད་པ་བཞི་ལས། ཕྱིའི་མཚོད་པ་ནི། རང་གི་སྤྱིང་ག་  
ནས་མཚོད་ལྟ་མཚོད་རྣམས་ཐོགས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ་མཚོད་བར་བསམས་ལ།  
ཚུ་བཞི་ཉིད་སྟོད་འདོད་ཡོན་སྟུང་དང་། །རིན་ཆེན་བདུན་སོགས་སྟུང་མའི་མཁོ་དགུའི་  
རྣམ། །ཁྱད་བར་གསུམ་སྟུང་མཚོད་བར་བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ། །སྒྲ་མ་འདིགས་བྱེད་སྟུང་  
ཚོགས་རྣམས་ལ་འབྲུལ། །ཞེས་དང་། ཉན་གི་མཚོད་པ་ནི། ཡང་ཡེ་ཤེས་སྟུང་རང་བཞིན་  
གྱི་བདུད་ཅིས་གང་བའི་ཐོད་པ་ཐོགས་བའི་སྟུང་མོ་རྣམས་སྟུང་སྟུང་སྟོས་ཏེ་མཚོད་བར་  
བསམས་ལ། རིགས་སྟུང་ཡབ་ཡུམ་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི། །དངོས་གྲུབ་དགུག་གསལ་ཤ་  
སྟུང་བདུད་ཅི་སྟུང་། །དོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་ཉོགས་སྟུང་བྲས་ཏེ། །སྒྲ་མ་འདིགས་བྱེད་སྟུང་  
ཚོགས་རྣམས་ལ་འབྲུལ། །ཞེས་དང་། མཚོད་སྟུང་རྣམས་སྤྱིང་གར་བསྟུངོ། །གསང་བའི་  
མཚོད་པ་ནི། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱུག་རྒྱ་གཞོན་ཏུ་མ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་  
འོང་བ་མཚོན་ཉིད་དང་སྟུང་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ། །སྒྲ་མ་འདིགས་བྱེད་གྱི་ཡུམ་ལ་  
ཐེམ་བས། །སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་སྟུང་བར་ཞུགས་བའི་སྟུང་སྟུང་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་སྟུང་  
ལས་ཀྱང་ཆེད་སྟུང་པ་དེས་སྒྲ་མའི་སྟུང་ལ་གནས་བའི་སྟུང་ཐམས་ཅད་མཉེས་ཤིང་ཚིམ་བར་  
བསམས་ལ། ཡིད་འོང་ལང་ཚོའི་དབལ་འདིན་དུག་ཅུ་བཞིའི། །འདོད་བའི་སྟུང་ཅུའི་ཡོན་



ཉན་ཚང་བ་ཡི། །བཅུ་དྲུག་ལོ་ལོན་མངོན་སྲུག་སྲུག་རྒྱ་རྣམས། །ལྷ་མ་འདྲིགས་བྱེད་ལྷ་  
ཚོགས་རྣམས་ལ་འབྲུལ། །ཞེས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་ནི། ལྷ་མ་ཡབ་ཡུམ་དང་  
ལྷ་མའི་སྐུ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སྲུང་གསང་བའི་མཚོད་པའི་སྐབས་སུ་  
སྲོང་བའི་ལྷ་ན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེས་སྲོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། བདེ་སྲོང་དབྱེར་  
མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྲུང་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་ཏུ་སྲུང་པར་བསམ་ལ། སྐྱིབ་བྲལ་ལྷན་སྐྱེས་  
བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཚོས་ཀྱུན་རང་བཞིན་སློབ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས། །དབྱེར་མེད་  
ལྷན་གྲུབ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་མེས། །ལྷ་མ་འདྲིགས་བྱེད་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་འབྲུལ། །  
ཞེས་སྲི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་བཞི་འབྲུལ།

སྐྱིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། དུག་གསུམ་དབང་གིས་སྒོ་གསུམ་སྐྱིག་པའི་  
ལས། །མི་དགོ་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་ཉེ་བ་ལ། །སོ་སོར་ཐར་དང་བྱང་མེས་ས་རིག་  
འདྲིན་གྱི། །བསྐྱབ་གསུམ་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །འབྲུང་པར་ལྷ་མ་  
མཚོག་གསུམ་དཀོར་ལ་སྤྱད། །སྐུ་ལ་བསྐྱོས་ཤིང་གསུང་བཅག་སྲུགས་དགྲུག་སོགས། །  
མི་བཟང་དཔུལ་བའི་མེ་ནང་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལས། །གང་བྱས་སྦྱིང་ནས་འགྲོད་པ་བྲག་པོས་  
བཤགས། །ཞེས་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟར་འགྲོད་མེས་བྲག་པོས་བརྗོད། །

རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི། རང་གཞན་སྐྱེ་འབྲས་མཐའ་དག་གི་དགོ་ཅ་  
ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བའི་བསམ་པས། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མཚོན་མ་ཀྱུན་བྲལ་  
ཡང་། །ཞེས་སོགས་བརྗོད། ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། མདུན་  
གྱི་ལྷ་མས་མཚོན་པའི་སྲོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་  
ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བའི་བསམ་པས། ལུལ་བྱང་མཁའ་བཟུང་བཅའི་རྒྱ་འདྲིན་འབྲུམ་  
དབྱིགས་ཉེ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད། ལྷ་རྣམས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་

ཡན་ལག་ལྷོ། མདུན་གྱི་ལྷ་མ་དང་སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་བ་མ་  
སྟོང་གི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲོད་པས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་  
འདེབས་པའི་བསམ་བསལ། དོ་རྗེའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་འཆི་མི་མངའ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་བརྗོད།  
བསྐྱོ་བའི་ཡན་ལག་ལྷོ། ཡན་ལག་སྤྲ་མ་དུག་གི་དགེ་རྩ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་  
ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་རྗེ་བཙུན་ལྷ་མས་མི་  
འབྲུལ་བར་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་སྟོན་ལམ་འདེབས་པའི་ཚུལ་དུ། དེ་ལྟར་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་  
དཀར་དགེ་བའི་ཚོགས། །ཞེས་སོགས་བརྗོད།

དེ་རྗེས། མཚུལ་འབྲུལ་བར་མཁས་པ་དུ་མས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིའི་མཚུལ་ལྷོ།  
ཚོམ་བུ་སོ་བདུན་མ་སོགས་རྒྱས་པའམ། བསྐྱུ་ན། ས་གཞི་སྟོས་གྱིས་བྱུགས་ཤིང་མེ་  
ཉོག་བཟམ། །ཞེས་སོགས་དང་། བར་གི་མཚུལ་ལྷོ། རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་པོར་ཐོན་ཉེ་  
མཁའ་འགྲོ་མ། །ཤི་ཐོད་འཛིན་པར་གྱུར་ནས་ཤུགས་སྤྱོད་ཚོགས་སྤེལ། །བགས་བ་ས་  
གཞི་བྱང་ཁོག་རི་རྒྱལ་ཁག་ཆེན་མཚོ། །མགོ་པོ་རྣམ་རྒྱལ་ཁང་བཟང་མིག་གཉིས་ཉི་རྩ་  
ལྷུང་། །སོག་དཔྱི་སྤིང་བཞི་རྒྱུད་སྤིང་ཐུན་སྤིང་ལོར་བུ། །གཟུགས་སོགས་འདོད་  
ཡོན་ཤུ་ཆེས་སྤྱོད་ཚོགས་མཚོད་སྤིན་གྱུར། །ལྷ་མ་སྤྱོད་པ་འདོད་དཔྱའི་མཚུལ་འདི་འབྲུལ་  
བས། །བཞེས་ནས་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་གྱིས་རྫོབས་ལ་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །ཞེས་དང་། གསང་  
བའི་མཚུལ་ལྷོ། རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་རོ་ལངས་མ། །འཇུག་པའི་བདེ་ཆེན་རོ་  
པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས། །རི་རབ་ཉི་རྩ་སྤིང་སོགས་གྱུར་པ་འདི། །ལྷ་མ་འཛིགས་བྱེད་སྤྱོད་  
ཚོགས་རྣམས་ལ་འབྲུལ། །ཞེས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚུལ་ལྷོ། མཚོད་ཡུལ་མཚོད་  
མཁའ་མཚོད་པའི་མཚུལ་སོགས། །ཚོས་ཀུན་བདེན་སྟོང་སྤྱོད་པ་མི་ལམ་བཞིན། །བསྐྱོམས་  
བས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མཚུལ་འདི། །ལྷ་མ་འཛིགས་བྱེད་སྤྱོད་ཚོགས་རྣམས་ལ་འབྲུལ།

ཞེས་མཚུལ་བཞི་འབྲུལ། དེ་ནས་བསྟོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་སྟུང། །སྐྱུ་བཞིའི་མངའ་  
བདག་སྐྱབས་གསུམ་ངོ་པོ་རིགས་བརྒྱའི་དབལ། །ལྷང་རྟོགས་མངོད་འཛིན་སྤང་ཁམས་  
སྐྱེ་མཆེད་ལྟའི་རང་བཞིན། །བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་དབལ་མངའ་སྐྱེ་མ་ཡི་དམ་སྟུ། །སངས་  
རྒྱལ་བྱང་སེམས་དབའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་སྤྱང་མའི་ཚོགས་ལ་འདུད། །ཅེས་སྐྱེ་ནང་གསང་  
བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟོད།

སྟོན་མཚམས་འདིར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་སོགས་  
ཀྱིས་བྱང་སྐྱེ་བ་བྱུང་། སངས་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ཀུན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་  
སྐྱབས་སྐྱེ་བ་བྱུང་བར་བཤད། དབལ་ལྡན་ཅ་བའི་སྐྱེ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྐྱེ་བོར་  
བསྐྱེད་སྟེང་བཞུགས་ལ། །བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོའི་སྟོན་སྟེང་བསྐྱེད་སྟེ། །སྐྱུ་གསུང་སྐྱབས་  
ཀྱི་དངོས་བྱུབ་སྐྱེ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མདུན་གྱི་སྐྱེ་མ་འཛིགས་  
བྱེད་ལབ་ལྷུ་གཤམ་གཤམ་དང་བཅས་པ་རང་གི་སྐྱེ་བོར་བཞུགས་པར་སོས་ལ། འདོད་དོན་  
གསོལ་བ་ནི། སྐྱེ་མ་ཀུན་འདུས་སྐྱེ་མ་གཤམ་ཆེད་ཀྱི་གཤམ་དུ། །སྐྱེ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་  
བ་འདེབས། །ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་སྐྱེ་མ་གཤམ་ཆེད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་སངས་རྒྱལ་མ་སྐྱེ་མ་  
དམ་ཚོས་མ་སྐྱེ་མ་དགེ་འདུན་མ་སྐྱེ་མ་ཚོས་སྐྱེད་མ་སྐྱེ་མ་སྐྱབས་གནས་མ་སྐྱེ་  
མ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བར་ཆད་བསྐྱོབ་ཏུ་གསོལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་  
བྱུབ་སྐྱེ་ཏུ་གསོལ།

སྟོན། ཀྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་པོ་འདི་སྐྱེ་མ་ཡི་དམ་སོགས་ཚན་པ་རེ་རེའི་མཚུགས་ཏུ་  
སྐྱུར་ཏེ། གཤམ་སྐྱབས་འགྲོ་བོས་བ་སྐྱུ་གཤམ་ཞིང་མཆི་མ་འབྲུགས་ཀྱི་བར་དུ་ལན་མང་  
གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐར། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་མ་སྐྱེ་མ་གསོལ་བ་འདེབས་  
སོ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་བྱུབ་ཀྱང་བར་ལམ་གྱི་སྟོན་འགྲོ་བསགས་སྐྱུར་གྱི་

མན་ངག་བསྐྱེན་ནས་དངོས་གཞི་རྣམ་འབྱོར་བཞིའི། །ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་ཟུ།  
འིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག་སྒྲ་མ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། །སྐྱབས་གནས་མ་སྒྲ་མ་གསོལ་བ་མ  
གསོལ་བ་མ་བྱད་པར་ཅ་བདེ་རྒྱུང་འཇམ་དམིགས་གསལ་བ། །བདེ་བྱོད་འབར་སོགས་  
ཉམས་རྟོགས་བྱད་པར་ཅན། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་ཟུ། །འིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག་སྒྲ་  
མ་མ་སྐྱབས་གནས་མ་སྒྲ་མ་གསོལ་བ་གསོལ་བ་མ་མདོར་ན་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་  
ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ། །མི་སྟོབ་བྱང་འཇུག་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ། །མ་ལོར་ཆ་ཚང་རྒྱད་ལ་  
སྐྱེ་བ་ཟུ། །འིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག་སྒྲ་མ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། །ཅེས་མཇུག་གི་སྟོན་ཀྱང་གྲུག་  
འདིས་ལན་མང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐར། །སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི།  
སྟོར་མཚམས་ནས་བྱུང་བདུད་ཅིས་ལུས་གང་བས། །འགལ་རྒྱེན་ནད་གདོན་སྤིག་སྤིབ་  
ཀུན་བྱང་སྟེ། །ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པར་གྱུར། །ཅེས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱུང་  
གི་དམིགས་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོན།

དེ་རྗེས། །སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་དང་མང་གྱུར་སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྤིག་སྤིབ་ཀུན་སྐྱུངས་ཏེ། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་  
གྱི་འིན་རྫོབས་སྐྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། །སྒྲ་མའི་སྐྱེ་  
བོའི་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས། །འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་སྐྱེ་བོར་ཐེམ། །ལུས་གྱི་ནང་  
གང་ལུས་གྱི་བྱི་མ་དག། །བུམ་དབང་ཐོབ་ཅིང་སྐྱལ་སྐྱེའི་རྒྱས་པ་འཛོག། །སྒྲ་མའི་མགྱིན་  
པའི་ལྷ་ལྷུང་ཡིག་དམར་པོ་ལས། །འོད་དང་བདུད་ཅི་དམར་པོ་མགྱིན་པར་ཐེམ། །ལུས་གྱི་  
ནང་གང་ངག་གི་བྱི་མ་དག། །གསང་དབང་ཐོབ་ཅིང་ལོངས་སྐྱེའི་རྒྱས་པ་འཛོག། །སྒྲ་མའི་  
ཐུགས་ཀའི་རྩི་ལྷུང་ཡིག་སྟོན་པོ་ལས། །འོད་དང་བདུད་ཅི་སྟོན་པོ་སྐྱེང་གར་ཐེམ། །ལུས་  
གྱི་ནང་གང་ཡིད་གྱི་བྱི་མ་དག། །ཤེར་དབང་ཐོབ་ཅིང་ཚོས་སྐྱེའི་རྒྱས་པ་འཛོག། །སྒྲ་མའི་

གནས་ལྗེའི་ཡི་གེ་སྐྱ་ལྡ་ལས། །འོད་དང་བདུད་ཅི་སྐྱ་ལྡ་གནས་ལྗེར་ཐེམ། །ལུས་ཀྱི་ནང་  
གང་སྐོ་གསུམ་ཁྱི་མ་དག། ཚིག་དབང་ཐོབ་ཅིང་བྱང་འཇུག་ལུས་པ་འཛོག། ཅེས་དམིགས་  
པ་གསལ་བར་དམིགས་ཉེ་དལ་བྱས་བརྗོད་ཅིང་།

དེ་རྗེས། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྣང་གང་བརྒྱའི་སྣང་  
བཞུགས་ནས། །བཀའ་ཤིན་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་  
ལུབ་སྐྱལ་དུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱ་མ་མཚོག། །འོད་དུ་ལྷུ་ནས་ཚངས་  
ལུག་ནས་ལྷགས་ནས། །སྣང་གང་སྐྱ་མ་རང་སེམས་སྤྱི་ཡིག་གསུམ། །དབྱེད་མེད་སྤྱི་གི་  
ནམ་པར་གནས་པར་གྱུར། །དེ་ཡང་བརྒྱ་མེད་ཁྱི་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་སྣང་གའི་ཅ་  
འདབ་བརྒྱད་ལ་ཐེམ་པ་དང་། རྒྱ་གདན་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་སྣང་གའི་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་ལ་ཐེམ་པ་  
དང་། ཉེ་གདན་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་སྣང་གའི་ཐེག་ལེ་དམར་པོ་ལ་ཐེམ་པ་དང་། རྒྱ་མ་འཛིགས་  
བྱེད་ཡབ་ལུམ་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་ལ་ཐེམ་ཞིང་། རྒྱང་སེམས་དེ་ཉིད་  
དོ་བོ་སྐྱ་མ་འཛིགས་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པ་སྤྱི་ཡིག་གི་ནམ་པར་གནས་པར་བསམ་མོ།

ཡང་འཁྲིད་ཡིག་ལྟར་ན། སང་ཁྱི་བརྒྱ་ལྡ་ཉེ་ནམས་ཐེམ་ཚུལ་སྤར་དང་འབྲེལ། ལྷན་  
པར་ནི་སྣང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་སྐྱ་ཚོགས་བརྒྱར་གྱུར་པ་དང་། ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་  
རྒྱ་ཉིའི་གདན་དུ་གྱུར་ཉེ་སྐྱ་མ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ལུམ་རྒྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་ཐེམ་  
པས། རྒྱང་སེམས་དེ་ཉིད་སྤར་གྱི་པར་རྒྱ་ཉེ་མའི་གདན་ལ་སྐྱ་མ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ལུམ་  
དུ་སྤར་བཞིན་བཞེངས་པར་བསམ་མོ། །ལུགས་འདི་གཉིས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ།  
མཐར། བདག་གྱུར་དེར་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །འཇུག་དཔལ་དཔལ་པོས་དབྱེས་  
བཞིན་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་ཉོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །སྐྱ་གསུམ་གོ་  
འཕང་བདེ་སྐྱག་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། །ནམ་མཁའ་རི་སྤྱི་སྐྱ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཁ་སྐྱོར་

བདུན་ལྔ་ལོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ནས། །མཐའ་དག་འགོ་འདི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ལ། །སྐད་  
ཅིག་ཉིད་ལ་བདེ་སྐྱབས་འགོད་པར་ཤོག། །ཅེས་སྒྲོམ་ལམ་གདབ་པོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབས་བཞེས་  
བཅད་དེ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པས་སྐྱེ་ལམ་དུ་སེང་ཁྲིར་བསྐྱད་པ་དང་། འབྲུའི་ཆར་འབབ་  
པ་དང་། ཚུ་མིག་གསར་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ལྷ་མ་དགུས་ནས་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གནད་  
བ་སོགས་ཉགས་འབྲུང་བར་བཤད་པས། ཉགས་དེ་དག་བྱུང་བྱུང་གི་བར་དུ་འདི་ལ་ཆིག་  
བསྐྱེལ་བྱ། ལྷ་མའི་རྣམ་འགྲུབ་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ནི་བགོགས་སེལ་སོགས་འདོན་གང་གི་  
སྐབས་སུ་ཡང་གཞན་ལས་མཚོག་དུ་གྱུར་པའི་གདམས་ངག་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་  
ཚུལ་སོ་སྟེ་བྱ་དང་། རྗོར་བུ་རིན་སོ་ཆེ་ལག་དུ་ཚུད་པ་ཡིན་པར་བཤད་པས། སྐལ་བ་དང་  
ལྷན་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིང་ལ་གཅེས་པར་བྱུངས་ཤིག དེས་ན་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲོམ་འགོ་  
རྗོར་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས་དང་། ལྷ་མའི་རྣམ་འགྲུབ་གཉིས་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

༥ གཉིས་པ་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་རྣམ་འགྲུབ་བཞི་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་  
འགྲུབ་བཞི་རིམ་ལས། དབྱིབས་དང་སྒྲགས་དང་དམ་ཚིག་དང་། །རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཞེས་  
བྱ་བས། །སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་ཀྱོལ་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་  
འགྲུབ། དམ་ཚིག་གི་རྣམ་འགྲུབ། དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུབ། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་  
འགྲུབ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་  
དང་། གཏུམ་མོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། ལྷུང་བུམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། སྤྱིང་གར་རྗོ་རྗེའི་  
བཞུས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཞི་ལས། སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་འགྲུབ་ཡིན་ལ།  
ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུབ་དངོས་སོ།།

དེ་བཞི་ལས། ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་ལ། གནད་བཞི་དང་ལྷན་པའི་  
སྐོ་རྣམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། གནད་བཞི་ནི། དུས་ཀྱི་གནད། ལུས་ཀྱི་གནད།



རྒྱུང་གི་གནད། དུལ་གྱི་གནད་བཞི་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡན་བསྐྱེད་གསལ་ལས། ལུས་དང་དུས་  
དང་དུལ་རྒྱུང་གི་གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་  
ལས་དུས་གྱི་གནད་ནི། རོ་རངས་རིག་པ་དྲངས་པའི་དུས་དང་། ལྷོ་རོ་མའི་རྒྱུང་གྲུབ་རྒྱ་  
གཙོ་ལོར་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་། དུས་  
གཞན་ལའང་མི་རུང་བ་མེད་དོ།།

ལུས་གྱི་གནད་ནི། རོར་འཕྲེང་ལས། སྐབས་ལོ་བདེ་བའི་སྟན་འདུག་སྟེ། །ཤིག་གཉིས་  
སྣ་ཅེར་གཏང་བྱས་ལ། །སྣ་ནི་སྟེ་བའི་ཚད་དུ་བཞག་། །སྤག་གོང་མཉམ་ལ་སྟེ་རྟེན་སྦྲུང་།  
སོ་དང་མཚུ་ནི་བདེ་བར་བཞག་། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་དང་ལོར་  
བསྐྱེད་། རྟེན་པ་རྣམས་སྦྱིལ་བྱུང་། ཤིག་སྣ་ཅེར་གཏང་བ། སྤག་གོང་གཉིས་མཉམ་པར་  
གནས་པ། མཚན་པ་རྩེད་ཟད་བཀུག་པ། མཚུ་དང་སོ་རང་བསམ་སུ་བཏང་བ། ལག་པ་  
གཉིས་སྟེ་ལོག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་རྣམ་སྐྱེད་གི་ཚོས་བདུན་དང་ལྟན་དགོས་པར་  
རྗེ་འཇམ་བཞད་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་གསུངས་པ་དང་། མཁས་པ་ལ་ལས། ཚོས་  
བདུན་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྟེ་རྟེན་ལ་སྦྲུང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། ལོང་གི་རོར་འཕྲེང་གི་ལུང་ཚིག་  
དུ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ཚོས་བདུན་ནམ་ཚོས་བསྐྱེད་ཚང་བར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་དགོས་སོ།།

རྒྱུང་གི་གནད་ནི། རོར་འཕྲེང་ལས། དབུགས་གྱི་འཇུག་རྩལ་སྟོན་ནས་ནི། །རྩེད་  
ཟད་རྩེད་ཟད་ཚོས་བྲལ་བ། །རྗེ་སྟོན་པ་བཞིན་འཇུག་རྩལ་ནི། །སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་བྱུང་  
ལེགས་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུང་དལ་བྱས་འབྲུང་འཇུག་གྲེད་ཅིང་། རྒྱུང་  
རོ་དགུ་སྤྲུགས་སུ་བསམ་དགོས་པས། དེའི་རྩེད་ནི། སྦྲུང་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་སྐྱེད་གི་ཚོས་  
བདུན་ནམ་བསྐྱེད་གིས་འདུག་ལ། གཡས་གྱི་རྩ་རོ་མའི་མར་སྟེ་གཡོན་གྱི་རྒྱུང་མའི་ནང་  
དུ་བཅུག་པར་བསམས་ལ། སྣ་བྲུག་གཡས་ནས་རྒྱུང་ནང་དུ་རྩལ། རྩལ་རྒྱུང་དེ་རོ་མའི་



ནང་ནས་རྒྱང་མར་འཕོས་ཏེ་སྣ་སྟོ་གཡོན་བར་སྐྱེ་བས་བར་བསམས་ལ། སྣ་བྱག་གཡོན་  
ནས་དལ་བྱས་རྒྱང་སྤྱིར་འབྲུད་པ་ལན་གསུམ་བྱས་བས། ཅ་རྒྱང་མའི་ནང་གི་རེངས་ལ།  
འཁྱམ་ལ། ཞར་བ། རལ་བ། བད་དང་། ཚང་ཚིང་སོགས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ཐོན་ཏེ།  
རྒྱང་མའི་ནང་ཐམས་ཅད་དྲངས་ཤིང་གསལ་བར་གྱུར་བར་བསམ། དེ་རྗེས། གཡོན་གྱི་  
ཅ་རྒྱང་མའི་མར་སྟེ་གཡས་ཀྱི་རོ་མའི་ནང་དུ་བརྟུག་བར་བསམས་ལ། སྣ་བྱག་གཡོན་  
ནས་རྒྱང་ནང་དུ་རྟུབ། རྟུབ་རྒྱང་དེ་རྒྱང་མའི་ནང་ནས་རོ་མར་འཕོས་ཏེ་སྣ་སྟོ་གཡས་བར་  
སྐྱེ་བས་བར་བསམས་ལ། སྣ་བྱག་གཡས་ནས་དལ་བྱས་རྒྱང་སྤྱིར་འབྲུད་པ་ལན་གསུམ་  
བྱས་བས། ཅ་རོ་མའི་ནང་གི་རེངས་ལ། འཁྱམ་ལ། ཞར་བ། རལ་བ། བད་དང་། ཚང་  
ཚིང་སོགས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ཐོན་ཏེ། རོ་མའི་ནང་ཐམས་ཅད་དྲངས་ཤིང་གསལ་  
བར་གྱུར་བར་བསམ།

དེ་རྗེས། རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀའི་མར་སྟེ་སོལ་མཚུ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྐྱབ་མཚུ་གཉིས་  
བརྟུག་པ་ལྟར་དབྱ་མའི་ནང་དུ་བརྟུན་བར་བསམས་ལ། སྣ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱང་ནང་  
དུ་རྟུབ། རྟུབ་རྒྱང་དེ་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དབྱ་མར་འཕོས་ཏེ་སྣ་སྟོ་གཉིས་ཀར་  
སྐྱེ་བས་བར་བསམས་ལ། སྣ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་དལ་བྱས་རྒྱང་སྤྱིར་འབྲུད་པ་ལན་གསུམ་  
བྱས་བས། ཅ་དབྱ་མའི་ནང་གི་རེངས་ལ། འཁྱམ་ལ། ཞར་བ། རལ་བ། བད་དང་། ཚང་  
ཚིང་སོགས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ཐོན་ཏེ། ཅ་དབྱ་མ་ནང་ཐམས་ཅད་དམར་ཞིང་སྐྱམ་པ་  
བྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བ་ལྟ་བུ། དྲངས་ཤིང་གསལ་བ་ཏེ་ལ་མར་གྱི་མར་མེ་ལྟ་བུ། འཇམ་ཞིང་  
མཉེན་བ་བརྒྱའི་འདབ་མ་ལྟ་བུ། དང་ཞིང་འབྲོངས་པ་ཚུ་ཤིང་གི་སྟོང་ཕོ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཁྱད་བར་  
བཞི་ལྟ་དུ་གྱུར་བར་བསམ་མོ།

ལུས་ཀྱི་གནད་ནི། མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནང་ལྟར་གསལ་བའི་སྟེ་བའི་ཅ་

འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྐྱོམ་བར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་གཏད་བཞི་ལེགས་པར་ཤེས་རྗེས། ལྟེ་བར་བསྐྱུན་ཚུལ་ལ་ཐོག་མར་ཅ་ལམ་  
སྐྱུངས་ནས་གཏད་དུ་བསྐྱུན་དགོས་པས། ཅ་ལམ་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། མོ་རངས་སོགས་ཀྱི་དུས་  
སྟུ། ལྟན་བདེ་བ་ལ་རྣམ་སྐྱེད་གི་ཚོས་བདུན་དང་ལྟན་པར་འདུག རྒྱུར་རོ་དགུ་སྟགས་སུ་  
བསལ་རྗེས། ཅ་འཁོར་ཡོད་པའི་དབུ་མའི་མདུད་པ་རྣམས་ལྟོད་དེ་གྲོལ་བར་བསམས་  
ལ། རང་ཉིད་འདིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཡུམ་བཅས་སམ་ཡང་ན། རང་ཉིད་  
རྒྱུད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྗོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྱི་གྱུག་དང་ཐོད་  
བ་འཛིན་ཅིང་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྟན་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱུར་བཞེངས་  
པར་གྱུར་བར་གསལ་བཏབ། རང་གི་སྣྲིང་གའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་དབུས་ཀྱི་  
རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་རོ་མོ་རང་གི་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱུར་སེམས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐིག་ལེ་སྟོན་  
སོ་ཡུངས་འབྲུ་ཚམ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད། དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཅན་འོད་འཚོར་  
བ་དེས། རྒྱ་ཉིའི་ནང་ནས་ཡར་སོང་སྟེ་དབུ་མའི་ཡར་སྟེར་སྟེབས་ལ་དབྱལ་བའི་ཐད་  
ནས་བྱེད་སྲིད་ཐོན་པར་བསམ། སྲིད་ཐོན་པ་དེའི་འོད་ཀྱིས་སྲི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་  
གསལ་བར་བྱས་ཉེ་རང་སྣྲིང་སྐྱུར་གསལ་བའི་མ་ཉེའི་ཞལ་སོགས་དབྱིབས་མདོག་ཕྱག་  
ཞབས་ཕྱག་མཚན་མཐའ་དག་གསལ་བར་མཐོང་བར་བསམ།

དེ་ནས་ནང་དུ་ལྟོག་སྟེ་སྲི་བོའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྟེབས་ནས་ཡར་བལྟས་པས་  
དབུ་མའི་ཡར་སྟེ། མར་བལྟས་པས་མགྲིན་པའི་ཅ་འཁོར། ལྷོགས་མཚམས་སུ་བལྟས་  
པས་སྲི་བོའི་ཅ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་མདོག་བྱ་ག་ཉར་རེ་བ་རྣམས་གསལ་བར་  
མཐོང་བར་བསམ། དེ་ནས་སྐྱུག་བྱུག་གི་ནང་དུ་སྟན་མ་ལྟར་བ་ལྟར་ཉི་མི་མི་སོང་སྟེ།  
མགྲིན་པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྟེབས་ནས་ཡར་བལྟས་པས་སྲི་བོའི་ཅ་འཁོར། མར་

བལྟས་པས་སྤྲིང་གའི་རྩ་འཁོར། ལྷོགས་མཚམས་སུ་བལྟས་པས་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་  
གྱི་དབྱིབས་མདོག་བྱ་ག་ཉར་རེ་བ་རྣམས་གསལ་བར་མཐོང་བར་བསམ།

དེ་ནས་སྤར་བཞིན་མར་ཉི་མི་མི་སོང་སྟེ། སྤྲིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྟེབས་  
ནས་ཡར་བལྟས་པས་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར། མར་བལྟས་པས་ལྷོ་བའི་རྩ་འཁོར། ལྷོགས་  
མཚམས་སུ་བལྟས་པས་སྤྲིང་གའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་གྱི་དབྱིབས་མདོག་བྱ་ག་ཉར་རེ་བ་  
རྣམས་གསལ་བར་མཐོང་བར་བསམ། དེ་ནས་སྤར་བཞིན་མར་ཉི་མི་མི་སོང་སྟེ། ལྷོ་བའི་  
རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྟེབས་ནས་ཡར་བལྟས་པས་སྤྲིང་གའི་རྩ་འཁོར། མར་བལྟས་པས་རྒྱ་  
ཉིའི་མར་སྟེ། ལྷོགས་མཚམས་སུ་བལྟས་པས་ལྷོ་བའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་དབྱིབས་མདོག་  
བྱ་ག་ཉར་རེ་བ་རྣམས་གསལ་བར་མཐོང་བར་བསམ། དེ་ནས་ཡར་སྤྲི་བོའི་བར་དང་།  
མར་ལྷོ་བའི་བར་རེས་མོས་སུ་ཡང་ཡང་སོང་སྟེ་ཡར་བལྟ་ཚུལ། མར་བལྟ་ཚུལ། ལྷོགས་  
མཚམས་སུ་བལྟ་ཚུལ་རྣམས་སྤར་བཞིན་ཡང་ཡང་བསྐོམ་སྟེ་གསལ་སྤྲང་ཐོན་པར་བྱའོ།།

རྩ་ལམ་སྤྲང་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་ན་མི་གསལ་ཡང་། བོད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་དག་  
མན་དག་གིས་བྱས་པར་གསུངས། རྩ་ལམ་སྤྲང་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་། དགས་པའི་  
རྒྱང་སེམས་སུ་འདོད་པ་དང་། འིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་སུ་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་  
ཡོད་པ་ལས། ལྷོ་མ་དེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་སྤྲང་དུ་སྤྲེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་འཇམ་  
བཞད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

དེ་སྤར་རྩ་ལམ་སྤྲངས་རྗེས། དེ་སྤར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་དངོས་ནི། རྣམ་འགྲུབ་  
བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། མཁའ་འགྲོའི་ཕོ་བྲང་ཚུ་སྟེས་དབུས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་  
སྤྲོད་བ་ཡིས། །ཁམས་གསུམ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་དོན། །རྣམ་འགྲུབ་ཆེན་པོ་དཔལ་གསོ་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁའ་འགྲོའི་སོ་བྱང་ཞེས་པ་ནི། ལྟེ་བའི་ཙྰ་  
འཁོར་ཡིན་ཞིང་ཚུ་སྐྱེས་དབྱུས་ཞེས་པ་ནི། ཙྰ་འཁོར་དེའི་ལྟེ་བའི་དབྱུས་སུ་ཞེས་པའི་དོན་  
དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྐྱོར་བ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནི། ཙྰ་འཁོར་དེའི་ལྟེ་བའི་དབྱུས་སུ་  
ཐབས་ཉེ་ཡབ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཡུམ་དོ་རྗེ་རོ་ལངས་མ་གཉིས་ཁ་  
སྐྱོར་བར་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱོར་མཚམས་ནས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་དང་།  
ཁམས་གསུམ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་དོན། །ཞེས་པ་ནི། འོད་ཟེར་དེས་རྒྱ་བ་བརྒྱད་གྱི་སེམས་  
ཅན་དང་། མི་རྒྱ་བ་སྣོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པས་དེ་དག་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་རང་ལ་ཐེམ་  
པ་སོགས་སྤྱད་རིམ་གྱི་དོན་དང་། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ངལ་གསོ་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། སྤྱད་  
རིམ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྟེ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་བར་བྱས་ནས་  
ངལ་གསོ་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལ་འདི་ལྟར། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་  
དཔལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་གྱིས་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཇིན་པ་ཡུམ་  
དང་བཅས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པར་གྱུར་པར་སྤར་གསལ་བཏབ་པ་དེ་བསྐྱར་གྱིན་གསལ་  
བཏབ་ལ། ལྟེ་བའི་ཐད་གྱི་དབྱུ་མའི་མདུད་པ་སྣོད་དེ་གྲོལ་བར་བསམ་པའི་ངང་ནས། རང་  
དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་གསལ་བའི་ལྟེ་བའི་ཙྰ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་གྱི་དབྱུ་མའི་ནང་དུ་སྤར་  
ཙྰ་ལམ་སྤང་བའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་གནས་པ་འོད་དུ་ལྷུ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྷ་མ་ཡི་  
དམ་རང་གི་ཤིན་ཏུ་སྤར་བའི་རྒྱང་སེམས་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་  
དཔལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་མ་ཉེའི་ཞལ་ཅན་ཐོལ་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ལ་ཁོ་ཞལ་ཅན་  
དུ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་གཤེད་དམར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ལྷགས་འདིར་མ་ཉེའི་ཞལ་ཅན་  
དུ་བྱེད་པ་གནད་ཆེ་བར་གསུངས། ཆེ་ཆུང་ཆོན་གང་བའམ་སྟན་མ་ཅམ་གྱི་ཚད་དང་ལྷན་



ཡུམ་བཅས་སུ་གྱུར་བར་བསྐྱོམ། དེ་ནས་སྣོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་བ་དེ་  
དག་རྗེ་གསལ་རྗེ་གསལ་དུ་སོང་སྟེ་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་སྣུར་གསལ་  
བ་ལ་ཐིམ་བར་བསམ། བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་སྣུར་གསལ་བ་དེ་དག་གྱུར་རྗེ་གསལ་རྗེ་  
གསལ་ལ་སོང་སྟེ་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་  
བ་ལ་ཐིམ། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ། ཡེ་ཤེས་  
སེམས་དཔའ་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ་ཐིམ་བར་གྱུར་བར་བསམས་ལ། རྩྭ་དཀར་  
པོ་དེ་ཡང་རོ་པོ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་  
དུ་མོས་ནས་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་བ་ཡུན་མི་སྤང་བར་བསམ། དེ་རྗེས་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་  
ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་དེའི་ཞབས་ཀྱི་ལྷ་ནི་ཉ་ལ་ཐིམ། ཉ་ནི་ཉའི་མགོ་པོ་ལ་ཐིམ། ཉའི་མགོ་  
པོ་རྒྱ་ཚེས་ལ་ཐིམ། རྒྱ་ཚེས་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ། ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་ལ་ཐིམ་བར་མོས་ནས་རྒྱ་ད་  
ལ་སེམས་ལྷགས་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམ།

དེ་ནས་རྒྱ་ད་ཞབས་ནས་ཡར་རིམ་བཞིན་བསྐྱུས་ཏེ་རྒྱ་དའི་ཅེ་མོ་དེ་ནི་སྐྱ་སྐྱ་མོའི་  
ཅེར་ཆགས་པའི་རྩལ་རྒྱུང་གཅིག་གི་ཚད་དུ་ལྷུས་པར་མོས་ནས་དེ་ལ་སེམས་ལྷགས་བ་  
བཞིན་བྱས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམ་པའི་མཐར། རྒྱ་དའི་ཅེ་མོར་རྩལ་རྒྱུང་གི་ཚད་དུ་ལྷུས་  
བ་དེ་ཡང་མི་སྤང་བར་འོད་གསལ་སྣོད་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་བར་མོས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་  
སྣམ་པའི་དོན་ལ་ཅི་རུས་སུ་མཉམ་བར་བཞག་གོ། དེ་ཡང་དམིགས་བ་གཏོད་ཡུལ་སྤར་  
རྒྱ་ད་ཡོད་པའི་གནས་དེ་ལས་མ་འཆུག་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤང་བ་མ་ཤར་བ་ཞིག་དགོས་  
པར་གསུངས། དེ་སྤང་རྒྱ་ད་ཡང་མི་སྤང་བའི་འོད་གསལ་ཉིད་ལ་སེམས་འཛིན་མ་སྤང་ན།  
རྒྱ་ད་མ་བསྐྱུས་བར་རྒྱ་ད་ལ་སེམས་འཛིན་བར་བཤད། དེ་སྤང་རང་ཉིད་དམ་ཚིག་སེམས་  
དཔའ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱོམ་བ་ནས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་བར་ཡང་ཡང་བསྐྱུར་གྱིན་

བསྐྱོམ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པས་འོད་གསལ་བཅའ་ཐབས་སྲུ་སྲུ་བ་དང་།  
བག་གསལ་སེལ་གྱི་ཡང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་སྲོང་བས་གྲུབ་བར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་  
གསུངས་པས། འདི་ལ་ཞག་དུ་མ་དང་། སྐྱབ་དུ་མར་བར་མ་ཚད་བར་འབད་དགོས་སོ།།

ལྷེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྲུང་རིམ་འདི་ལ། མཁས་པ་ལ་ལས། ལྷོད་བཅུད་  
ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བར་བསྐྱེད་ཏེ་རྩུ་ཡིག་དཀར་པོ་མ་བསྐྱེད་བར་འཇོག་པའི་  
ལུགས་གཅིག་དང་། ཡང་མཁས་པ་མང་སོས། ལྷོད་བཅུད་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་  
སྲུང་བའི་ལུགས་གཉིས་བཞད་བ་ལས་འདིར་སྲི་མ་ལྟར་བྱས་སོ། །ལུགས་སྐ་མ་ལྟར་  
གསུང་བ་པོ་ལྷ་བཅུན་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་སློབ་གྲོས། མཁས་པ་ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་སོགས་  
གྱིས་རྩུ་ཡིག་མི་སྲུང་བར་བཞེད་པ་ནི། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། ལྷེ་བའི་ཚུ་སྲུམ་བརྒྱའི་  
དབུས། །ཡུངས་ཀར་ཅམ་དུ་བརྟན་བྱས་གང་། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་དགོངས་ཏེ་དེ་  
ལྟར་དུ་བཞེད། ལུགས་སྲི་མ་ལྟར་གསུང་བ་པོ། རྒྱལ་བ་སློབ་བཟང་དོན་གྲུབ། རྗེ་འཇམ་  
བཞད་རིན་པོ་ཆེ། མཁས་པ་སློབ་ལྟན་དབང་པོ། མཁས་པ་རྣམ་གཉི། མཁས་པ་ཐང་སག་  
པ། ལྷ་མ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ། མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་སོགས་གྱིས། འོད་གསལ་  
གྱི་བར་སྲུང་བར་བཞེད་པ་ནི། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། ལྷེ་བའི་ཚུ་སྲུམ་བརྒྱའི་དབུས།  
ཡུངས་ཀར་ཅམ་དུ་བརྟན་བྱས་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་མཇུག་དུ། འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་  
གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་ནི། རྒྱད་པར་དུ་འཇམ་བཞད་རིན་  
པོ་ཆེས་ལྷོད་བཅུད་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་སྲུང་བ་ནི། འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་གྱུར།  
ཅེས་པའི་དགོངས་དོན་གྱི་མཐིལ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

ཡང་ལ་ལས་ལྷེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཞེས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ནི། གཞུང་  
གི་དངོས་བསྐྱེད་གྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཤེད་དམར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྐལ་



འདིར་མ་ཉེའི་ཞལ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་གནད་ཆེ་བར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།  
ཡང་སྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་མཁས་པ་ལ་ལས་རོ་ལངས་མ་སྟོན་མོར་བཤད་  
གྲང་། འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་དགག་སྟེ་རོ་ལངས་མ་དཀར་མོར་བཤད། ཡང་སྟེ་  
བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་སྤྱད་པ་ཀའི་རྩི་ཡིག་དཀར་པོ་ལ་གདན་ཡོད་བར་བཤད་  
བ་དང་། ཡོད་པ་ལའང་ལ་ལས་ཉི་གདན་དུ་བཤད་བ་དང་། ལ་ལས་རྒྱ་གདན་དུ་བཤད།  
འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩི་དཀར་པོ་དེ་ལ་གདན་མ་བཤད་  
དོ། །སྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་བོངས་ཚད་སྟན་མ་ཅམ་རྒྱུད་དུ་བསྐྱོམ་དུ་མ་སྤྱབ་  
ན། ཆེ་བ་ཚོན་གང་ཅམ་བསྐྱོམ་དགོས། དེ་ཡང་ཅ་དབུ་མའི་ཁོང་སྟོང་རྒྱུད་ཡང་ཁབ་མིག་  
ནས་རི་ཆེ་བ་མཐོང་བ་སྟུང་དཔེར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་བས་ཚོག་པར་གསུངས། རྩི་དཀར་  
པོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྟོང་ག་དང་སྟེ་བ་གང་དུ་བསྐྱོམས་གྲང་རུང་བར་བཤད་དོ། །

དེ་སྟུང་རང་དམ་ཚོག་སེམས་དཔའ་འདྲིགས་བྱེད་ཡབ་ལུམ་དུ་བསྐྱོམས་པ་ནས་  
རྩི་ཡིག་གི་རྒྱ་ད་འོད་གསལ་སྟུང་བའི་བར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་ནས་སེམས་དམིགས་བ་  
ལས་རྒྱུད་ཟད་གྲང་མི་གཡོ་བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུག་ཚར་སྟོང་སྤྱབ་ན་རྒྱུད་སེམས་  
འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་དང་ཐིམ་པ་  
གསུམ་གྱི་ཉགས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་བཤད་དེ། དགྲེས་དོར་སྟོང་འགྲེལ་ལས། བསམ་  
བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཉི་མ་གཅིག་པས་ཡོངས་སུ་བརྟག་། །གལ་ཏེ་ཉགས་ནི་  
མ་རྒྱུད་ན། །དེ་ཆེ་ང་ཡི་རྩོན་ཚོག་ཡིན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལས་དང་པོ་བས་གྲང་  
ཉམས་ཚད་བྱས་ན་དེ་སྟུང་འོང་བར་གསུངས་པས་བསྐྱོམ་གྱི་ཚད་དང་བསྐྱོམ་རྩི་ཡི་དེ་  
འདྲ་བ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །

དེ་སྟུང་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་ཉགས་ནི། ལྷ་སྤྱག་གཉིས་ཀ་ནས་

རྒྱུ་མཉམ་རྒྱ་ཤིང་མཚོངས་འབྱུང་། རྒྱུ་དབུ་མར་གནས་པའི་རྟགས་ནི། ལྷ་བྲུག་གཉིས་  
ཀྱི་རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་སྟོ་བ་མི་འགྲུལ་བ་གཉིས་འབྱུང་། ཡང་བྱིང་བ་བསགས་པས་  
ལྷ་བྲུག་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཀྱང་སྟོ་བ་འགྲུལ་བས་དེ་གཉིས་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ།།

རྒྱུ་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནི། ཞལ་ལྷང་དང་། སྟོད་བསྐྱུས་སོགས་ལས་  
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུ་གི་རྟགས་བཞི་དང་། ལྷང་མཆེད་ཉེར་  
ཐོབ་འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ལས། ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནི། སོས་ཀ་  
ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ས་ལ་སོག་པས་རྒྱ་གྱི་གྲང་རེག་ཉི་མའི་འོད་གྱི་ཆ་རེག་དང་སྤང་བ་  
ལས་རྒྱུ་སྤྱང་བའི་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར། རྒྱ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནི། དུ་བ་  
སྤྱང་བའམ་གྲོང་ཆོ་ཆེན་པོའི་སྟེང་དུ་ཞག་འབྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར། མེ་རྒྱུང་ལ་ཐིམ་  
པའི་རྟགས་ནི། མཁའ་སྤང་མེ་ཁྲིལ་ཉེ་སྤྲིན་བུ་མེ་ཁྲིལ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར། རྒྱུ་སྤྱང་བ་  
ལ་ཐིམ་པར་ཚོམ་པའི་རྟགས་ནི། མར་མེ་རྟེན་མེད་རྒྱུང་གིས་མི་བསྐྱོད་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་  
འཆར། རྒྱུ་སྤྱང་བ་ལ་ཐིམ་ཆེ་སྤྱང་བའི་རྟགས་ནི། ལྷོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་རྒྱ་འོད་  
གྱིས་ཁྲབ་བ་ལྟ་བུའི་དཀར་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་འཆར། ལྷང་བ་མཆེད་བ་ལ་ཐིམ་ཆེ་མཆེད་  
པའི་རྟགས་ནི། ལྷོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་གྱིས་ཁྲབ་བ་ལྟ་བུའི་དམར་ལམ་གྱི་  
སྤྱང་བ་འཆར། མཆེད་བ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་ཆེ་ཉེར་ཐོབ་གྱི་རྟགས་ནི། ལྷོན་གནམ་གཡའ་  
དག་ལ་སྟོད་སྐྱག་འཕྲུག་པོས་ཁྲབ་བ་ལྟ་བུའི་ནག་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་འཆར། ཉེར་ཐོབ་དེའི་  
དཀྱིལ་དུ་བྲན་མེད་ཅིག་འབྱུང་ཡང་སྟོན་མེད་དེ། བྲན་མེད་ཅི་ཅམ་ཆེ་བ་ལྟར་འོད་གསལ་  
ཡང་དེ་ཅམ་ཆེ་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་ཆེ་འོད་གསལ་  
གྱི་རྟགས་ནི། ཐོ་རངས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་གི་རང་མདོག་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བ་འཆར་རོ།།

རྟགས་དེ་དག་འོ་ཤེས་ཉེ་རྟགས་འབྱུང་འབྱུང་གི་བར་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

ཉེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་འདི་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སོགས་འདོན་དང་། བགོགས་སེལ་  
ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་བས་སྟོ་བ་རྒྱང་གིས་ཁེངས་བ་ལྟ་བུའི་མི་བདེ་བ་བྱུང་ན། རྗེས་  
གཞིག་གི་སྐྱུད་རིམ་གྱི་དམིགས་བ་ཡང་ཡང་བྱས་བས་རྒྱང་དེ་ནི། རྒྱང་དེ་དབུ་མར་  
ཞུགས་ཏེ་ཐེམ་བ་ཡིན་ན་གཏུམ་མོ་བྱུང་བར་ཅན་འབར་བ་དང་། སླིག་རྒྱ་སོགས་ཐེམ་  
ཉལས་འཆར། རྒྱང་དབུ་མར་ཐེམ་བ་མ་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་བྱས་བའོལ་བའི་རྒྱང་གཞིལ་བ་  
ལྟར་སོང་ཞིང་། གཏུམ་མོ་སླིག་རྒྱ་སོགས་མི་འཆར། གང་ཟག་འགའ་པོར་བདེ་ལོད་པལ་  
བ་སྐྱེ་བར་ཡང་བཤད་དོ།།

དམིགས་ཉེན་རྒྱུ་ཡིག་གམ་དེའི་རྣམ་པ་སེམས་འདྲིན་བ་ལྟ་བུའི་ཚེ། དམིགས་  
བ་མ་གསལ་ན། དམིགས་ཉེན་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་རྣམ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ། དེས་  
ཡུང་མ་གསལ་ན། དམིགས་ཉེན་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་འཕྲོས་ཏེ་ཅ་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་  
འབྲེལ་ཅིང་གསལ་བར་བྱས་བར་བསྐྱོམ། དམིགས་ཉེན་སར་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུའི་རྣམ་བ་འཆར་  
རམ། དམིགས་ཉེན་ལ་སེམས་མི་གནས་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་བ་བྱུང་ན་དམིགས་ཉེན་གསལ་  
ཞིང་སྐྱེ་བའི་ནང་དུ་རང་སེམས་ཞུགས་ཏེ་དམིགས་བ་གོས་སུ་ཤོན་བ་ལྟར་བསྐྱོམ། ཡང་  
དམིགས་ཉེན་དེ་ལ་རྣམ་བ་མི་འཆར་ན་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་དམིགས་ཉེན་དེ་ཉིད་གནས་  
བར་མོས་ལ་དེ་ལ་སེམས་འདྲིན་གནས་པའི་ཉམས་བྱུང་བ་ན། དམིགས་ཉེན་དེའི་རྣམ་བ་  
གསལ་བའོལ་གྱིན་བསྐྱོམ། ཡང་རི་ལྟར་བསྐྱོམས་ཡུང་དམིགས་ཉེན་མི་གསལ་བ་དང་།  
ཅུང་ཟད་གསལ་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཡལ་བ་དང་། དམིགས་ཉེན་དུམ་བུར་ཆད་བ་དང་། ལྷས་  
བསྐྱམས་བ་དང་། བམ་ཞིང་རུས་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ལྟ་དང་སྐྱ་མ་གང་རུང་གི་སྐྱེ་ལ་ནག་  
འོག་ཡོད་པར་མིས་ན། རྒྱ་མ་ཡི་དམ་དང་ཚོས་འདིའི་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉལས་ཡིན་  
བས་བསྐྱོམ་འཕྲོ་བའོལ་ཏེ་དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱེས། དམ་ཚིག་དོ་རྗེའི་བསྐྱོམ་བསྐྱེས།

ལྷ་མའི་རྣམ་འབྲོར་བསྐྱོམ་པ་དང་། རང་གིས་དབང་ལེན་པའི་ཚོ་ག་སོགས་ལ་ཅི་བྱས་  
སྲུ་འབད་རྗེས་སྦྲར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

དམིགས་པ་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་གསལ་ཡང་ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་དམིགས་པ་མི་གསལ་  
བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། དཀོར་སྐྱིབ་ཟས་སྐྱིབ་མི་གདོན་ཅན་དང་། ལྷ་མ་ལ་དམ་ཚིག་སེལ་ཡོད་  
པ་རྣམས་དང་འབྲུད་པའི་ཉུགས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་འཇོམ། ལྷ་མ་དང་ཚོས་འདྲིར་དད་  
པ་ལྷགས་དག་བསྐྱོམ། དམ་ཚིག་དོ་རྗེའི་བརྒྱུས་པ་བྱ། ལུས་སྟོད་དེ་རྒྱུར་རོ་དགུ་སྲུགས་  
སྲུ་བསལ་ནས་སྦྲར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

ཡང་བསྐྱོམ་པ་སྦྱིང་ནས་མི་འདོད་ཅིང་གཡེང་བ་སོགས་ལ་དགའ་ན་འཁོར་བའི་  
ཉེས་དམིགས། ཐར་པའི་ཕན་ཡོན། རྒྱད་པར་དུ་འཆི་བ་མི་ཉུག་པ་དམ་པར་བྱའོ། །སེམས་  
དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་དུས་སྲུ་ལུས་མི་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་། འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱས་ཆེ་སྟོད་  
སྦྱང་དུ་བྱུག་པ་དང་། དགྲིས་པ་ལྟ་བུའི་མི་བདེ་བ་བྱུང་ན་དེ་ནི་ཙུ་བགེགས་ཡིན་པས་དེ་  
སེལ་ཐབས་ནི་ལྷེ་བའི་དམིགས་རྟེན་རྩྭ་ཡིག་གསལ་བཏབ། རྩྭ་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཤིན་ཏུ་  
འཚོར་བའི་འོད་ཟེར་སྟོམ་གྱི་བ་ཐག་ལྟ་བུ་ཙུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་ཁང་བཟང་གི་  
བུ་གར་ཉི་ཟེར་ལྷགས་པ་བཞིན་ཙུ་ནང་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་ཙུ་ཆད་པ་འབྱུང།  
ཞར་བ་གསོ། འཁྲུམས་པ་བརྒྱུད། དེངས་པ་མཉེན་པར་བྱས་ཏེ་འོད་ཟེར་རྒྱུར་འདུས་  
ནས་རྩྭ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་པས་སེལ་ལོ། །ཡང་ལུས་ཏུ་ཅང་སྦྱིབ་དང་། ཏུ་ཅང་  
ཡང་བ་ཡེར་ཡེར་པོར་སོང་བ་དང་། མགོ་འཁོར་བ་དང་། འཐམས་པ་སོགས་བྱུང་ན་  
རྒྱུད་བགེགས་ཡིན་པས། དེ་སེལ་ཐབས་ནི། ལྷེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་སྟོམ་གྱི་བ་  
ཐག་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོམ་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་ནས་ཙུ་འདབ་སོ་སོའི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་ལུན་ཁུང་ན་  
མར་མེ་བཏེགས་པ་ལྟར་ཙུ་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས། ཙུ་ནང་ན་ཡོད་

པའི་རྒྱང་དངུལ་ཚུ་འབྲིལ་བ་ལྟ་བུའམ་དུ་བ་འབྲིལ་བ་ལྟ་བུ་སྡོ་བུར་དེ་ཡོད་པ་རྣམས་རྟོ་  
ཁབ་ལེན་གྱིས་སྐྱགས་སུ་བྲངས་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱས་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་ནས་ལྟེ་བའི་རྫོ་ལ་སིབ་  
སིབ་འཐིམས་པས་དྲངས་སིང་སིང་དེ་བར་སོང་བ་བསམ་བས་སེལ་ལོ།།

ལུས་ཀྱི་སྡོད་སྐྱད་གང་དུ་ཁབ་ལུག་པ་ལྟ་བུའི་ལུག་གཟེར་བྱུང་ན་དེ་ཡང་རྒྱང་  
བགོགས་ཡིན་པས་དེ་སེལ་ཐབས་ནི། ལུག་གཟེར་གང་དུ་ཡོད་པའི་གནས་དེ་དང་ལྟེ་  
བའི་རྫོ་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཅ་གཅིག་ལུག་པ་ཐལ་ལེར་ཡོད་པར་བསམ་ལ། ལྟེ་བའི་  
རྫོ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་སྡོམ་གྱི་བ་ཐག་ཙམ་སྡེ་མོ་སྐྱགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅ་དེའི་  
ལུ་ག་ནས་སོང་ལྟེ་རྒྱང་ལུག་དེ་སྐྱའི་ནས་བར་སྡོ་གེར་དེ་འདུག་པའི་རྟེན་བར་འོད་ཟེར་གྱི་  
སྐྱགས་ཀྱིས་བཏབ་ནས་རྒྱར་བྲངས་ཏེ་ལྟེ་བའི་རྫོ་ཡིག་ལ་རོ་མེད་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་བས་  
སེལ་ལོ། །ཡང་ལུས་ཀྱི་སྡོད་སྐྱད་གང་དུ་ཁོལ་བུར་ན་བའམ། ལ་བམ་འབུར་བའམ་  
སྐྱངས་སོགས་བྱུང་ན་དེ་ཡང་རྒྱང་བགོགས་ཡིན་པས། དེ་སེལ་ཐབས་ནི། དེ་གང་དུ་ན་  
བའི་གནས་དེ་དང་ལྟེ་བའི་རྫོ་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཅ་གཅིག་ལུག་པ་ཐལ་ལེར་ཡོད་  
པར་བསམ་ལ། ལྟེ་བའི་རྫོ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་སྡོམ་ཏེ་ཅ་དེའི་ལུ་ག་ནས་ལུགས་ཤིང་ཅ་  
ནང་དུ་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁུབ་པ་དེས་ནང་རྒྱང་དང་བཅས་པ་རྒྱར་འདུས་ནས་ལྟེ་བའི་རྫོ་ལ་  
རོ་མེད་དུ་ཐིམ་ལ། རྫོ་དེ་ཡང་རྒྱ་ཉིའི་ནང་གི་ནས་མཁར་འཇམ་ཡལ་བ་ལྟར་སོང་བར་  
བསམ་བ་ཡང་ཡང་བུས་བས་སེལ་ལོ།།

ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲིག་སྐྱལ་སོགས་སོག་ཆགས་སྤ་མོ་ལུགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་  
དང་། སོག་ཆགས་དེ་དག་གིས་ཟ་བ་དང་། སོས་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འོད་སྐྱང་གྱི་  
ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱད་འདུག་སྐྱམ་པའི་ཉམས་བྱུང་ན། རྒྱང་ནང་དུ་ཅུང་ཟད་འདུས་གྱང་  
ཡག་སོར་མ་འདུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མི་འདྲིགས་པར་ལྟེ་བའི་རྫོ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་

ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་འཕྲོས་ཏེ་རྒྱུད་སྤྲིག་སྐྱུལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་དག་བཀུག་སྟེ་སྟེ་བའི་  
རྒྱུ་ཡིག་ལ་རོ་མེད་ཏུ་བེམ་ཞིང་། རྒྱུ་དེ་ཡང་དབྱ་མའི་ནང་གི་ནམ་མཁར་འཇམ་ཡལ་བ་  
ལྷར་མི་དམིགས་པར་བསམ་པས་ཉམས་སྐྱར་དེ་དག་ཞི་ཞིང་རྒྱུད་དབྱ་མར་ལེགས་པར་  
འདུ་བའོ། །ཡང་སྐྱུལ་སྐྱར་ཁ་འཇམ་ཚོན་སྐྱར་ཁ་དང་། འདུ་སྐྱར་ཁ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ནང་  
ཏུ་རྒྱུར་འཇུག་པ་ལྷ་བྱའི་ཉམས་སྐྱར་ན། རྒྱུད་སྐྱུར་ཏུ་འདུ་བའི་རྣགས་ཡིན་པས་ལེགས་  
ཤིང་། དེ་ལ་མི་འཇིགས་པར་བསྐྱོམ་ཚུལ་སྐྱར་ལས་ཀྱང་ཆེར་འབད་ཅིང་། ལྷན་པར་ཏུ་  
རྗེས་གཞིག་གི་སྐྱེད་རིམ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་རྒྱུད་སྐྱུར་ཏུ་འདུ་བའོ། །

ཡང་ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྲིག་རྒྱུ་དང་། འོད་ཟེར་དང་། རླུ་ཤང་དང་ཕྱོག་སྐྱར་དང་།  
སྤྲིག་སྐྱུལ་སོགས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་འགོ་བའི་ཉམས་སྐྱར་ན་རྒྱུད་འདུ་དཀའ་བའི་རྣགས་ཡིན་  
པས། རྒྱུད་དེ་རྒྱུར་འདུས་ཐབས་ནི། ལྷེ་བའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་འཆེར་བའི་རྗེ་མོ་  
ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་འཕྲོས་ཏེ་ཅ་ནང་གི་རྒྱུད་དང་། ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་འགོ་བའི་སེམས་ཅན་སོགས་  
དེ་དག་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱིས་རྒྱུར་བཀུག་སྟེ་སྟེ་བའི་རྒྱུ་ཡིག་ལ་བེམ་པར་ཡང་ཡང་  
བསམ་པས་རྒྱུད་འདུ་བའོ། །ཡང་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་ཆེ་སྐྱ་བྱག་གི་རྒྱུད་  
འགགས་པ་དང་། ལུས་ཐག་པས་བསྐྱམས་པ་འདྲ་བ་བྱུང་ན། ལུས་དང་དབྱགས་གཉིས་  
ཀ་ཏ་ཅང་བསྐྱམས་ཏུག་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས། དེ་སེམས་ཐབས་ནི། ལུས་ཅུང་ཟད་ལྡོད་ལ་  
དམིགས་པ་མ་ཤོར་བའི་ངང་ནས་སྐྱ་བྱག་ནས་རྒྱུད་ཆེད་ཏུ་གཉེར་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱས་  
པས་སེམས་ལོ། །གཤམ་གཅི་འདོར་དཀའ་བ་དང་ཏ་ཅང་འདོར་སྐྱ་བ་བྱུང་ན། ལུས་སེམས་  
ཀྱི་རྒྱུད་འཇམ་པའི་རྣགས་ཡིན་པས། དེ་སེམས་ཐབས་ནི། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དམིགས་  
ནས་འོག་སྐྱོ་འབྱེད་བཅུམ་བྱས་པས་སེམས་ལོ། །ཡང་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བཞེན་པའི་  
དོར་བསྐྱམས་བྱས་པས་ཀྱང་སེམས་ལོ། །ཡང་མིག་ལོང་བ་དང་། རྣ་བ་འོན་པ་སོགས་བྱུང་

ན། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་རེངས་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། དེ་སེལ་ཐབས་ནི། གནས་དེའི་ཡན་  
ལག་གི་རྒྱང་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོང་བརྒྱས་སྤྲོ་འཇམ་བྱས་པས་སེལ་ལོ། རྫོང་བརྒྱས་བྱ་ཚུལ་  
ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཡང་རྒྱང་ཤ་སྐྱགས་ཀྱི་མཚམས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཁོལ་བྱར་སྐྱངས་ནས་  
ན་ན། དེ་སེལ་ཐབས་ནི། རྒྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོལ། གང་ན་བ་བདེ་བའི་རོ་བོར་མོས་  
ལ། རང་དང་། རྫོགས་གཉིས་ཀས་གང་ན་ས་དེར་སེམས་གཏད་དེ་རྒྱང་ནང་ཏུ་འཛིན་ཏེ།  
རྒྱང་འཛིན་མ་སྐྱབ་པའི་མཚམས་ནས་གཉིས་ཀས་མཉམ་ཏུ་གཏོང་། རྫོགས་དེས་སྐྱངས་  
བའམ་ན་ས་དེར་ལག་བས་མཉེད་ཅིང་སྐྱངས་ནད་རྒྱང་དང་བཅས་བ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་  
འཐེབ་བ་སྐྱར་ཡལ་བར་བསམ་བས་སེལ་ལོ།།

ཡང་ན་སྐྱངས་བ་སྐྱ་བུའི་ནད་གཞི་དེ་རྒྱ་མ་ཡི་དམ་ཏུ་བསྐྱོལ་ཚུལ་ནི། བད་གཞི་དེ་  
ཉིད་འོད་ཏུ་ཞུ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་བར་བསམ་ལ། སྟོང་པའི་རང་ལས་རང་གི་རིན་  
ཅན་ཅ་བའི་རྒྱ་མ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྤྱི་བོར་ཨོ། མགིན་པར་ལྷུ་  
སྐྱགས་ཀར་རྩྱི་གིས་མཚན་བར་གྱུར། སྐྱགས་ཀའི་རྩྱི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རྫོགས་  
བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བྱངས་ཏེ་བད་གཞི་སྐྱར་གྱུར་བ་ལ་ཐེམ་  
བར་གྱུར་བར་བསམ་ལ། ཨོ་གྲུ་ཏུ་ཡ་སྐྱེ་ག་ཨཱྀ་སོགས་ཀྱིས་མཚོད། བར་མཚོད་  
གྱུང་འབྱུལ། གཞུགས་མཚོག་མཚོག་ཏུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། བད་གཞི་དེ་ཉིད་ཡི་དམ་ཏུ་  
མོས་ལ་དད་བ་ལྷགས་བྱལ་བོས། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་རྒྱ་མ་གཞིན་རྗེའི་གཞེད།།  
རྒྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་སྐྱངས་འདི་ཡལ་བར་  
མཚོད། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ནད་འདི་ཞི་བར་མཚོད། །ཅེས་ལན་མང་ཏུ་གསོལ་བ་  
བཏབ་པའི་མཐར། ལྷེ་བའི་རྩྱི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱགས་ཀུ་སྐྱ་བུ་འཕྲོས་ཏེ། བད་གཞི་  
དེ་སྐྱར་གསལ་བ་རྒྱང་བྱངས་ཏེ་ལྷེ་བའི་རྩྱི་ཡིག་ལ་ཐེམ་བར་གྱུར་བར་བསམ་བས་ན་བ་



དེ་སེལ་ལོ། །འདིར་ནད་གཞི་སྣ་གསལ་འདེབས་པའི་དོན་ཏུ་ས་བོན་རྩྭ་ཡིག་གམ་ཕྱག་  
མཚན་རྩོམ་ལྷ་བྱ་བསྐྱོམས་ཀྱང་རྒྱང་བར་བཤད་དོ། །

ཡང་སྙིང་ཐད་ཏུ་ལྷག་གཟེར་བྱུང་ན་སློབ་འཛིན་གྱི་རྒྱང་རེངས་པའི་ཉལ་ས་ཡིན་  
བས། དེ་སེལ་ཐབས་ནི། སྙིང་མགོ་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ལྷན་པུ་བྱེད་པའི་གིས་གྲུས་  
བར་བསམས་ལ། གྲུས་པ་དེའི་ནད་ནས་རྒྱ་སེར་དང་རྒྱང་ཐོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཡལ་  
བ་ལྷན་གྱུར་བར་བསམ་སྟེ་ཤེས་པ་སྟོན་ཏུ་བཞག་པས་སེལ། དེས་མ་སེལ་ན། ལྷོ་བའི་  
གཏུམ་མོའི་མེ་གྲུབ་ཏུ་འབར་ཏེ་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། སྙིང་བསྟེན་གས་བར་གྲུས་ཏེ་བདེ་  
སྟོང་གི་དོ་བོར་གྱུར་བར་བསམ་ཞིང་ཤེས་པ་སྟོན་པ་ཡུན་རིང་ཏུ་གྲུས་པས་སེལ། དེས་  
ཀྱང་མ་སེལ་ན། སྙིང་སློབ་ཅ་དང་བཅས་པ་དམར་ཅན་གྱིས་བྱུང་ནས་ནམ་མཁའ་བསྐྱེད་  
བའམ། ས་འོག་ཏུ་སྐྱེས་པ་བསྐྱོམས་པས་སྙིང་རྒྱང་ཞིའོ། །ཡང་སྙིང་སྟོང་སང་གི་རྣམ་བར་  
བསྐྱོམ་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡི་དམ་གྱི་དོ་བོར་བསྐྱོམས་པས་སྙིང་རྒྱང་གྱུར་ཏུ་ཞི་བ་དམ་པ་ཏུ་  
མའི་སྟོང་གྲུབ་ཡིན་པར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཤིང་། སྙིང་རྒྱང་ཅན་གྱི་མི་  
ཐ་མལ་བས་ཀྱང་སྙིང་ལྷ་མ་ཡི་དམ་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་སྙིང་རྒྱང་སོགས་སེལ་བར་མེ་ཚོམ་  
མེད་ཅེས་གསུངས་པས། སྙིང་ལྷ་མ་ཡི་དམ་ཏུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་  
ཚོགས་གྱི་མཚོག་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་ཏུ་བཏང་  
ནས། རང་གི་སྙིང་སློབ་ཅ་དང་བཅས་པ་འོད་ཏུ་ལྷ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་བར་བསམ།  
སྟོང་པའི་ངང་ལས་ལྷ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དཔལ་རྩོམ་ལྷོ་བའི་གས་གྲུབ་དཀར་པོ་མ་  
ཉིའི་ཞལ་ཅན་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་གྱི་གྲུབ་དང་ཐོན་པ་འཛིན་པ་ཡུམ་དཀར་མོ་དང་བཅས་  
པའི་སྐྱེད་གསལ་བར་གྱུར་བར་བསམས་ལ། དེའི་སྤྱི་བོར་ལོ། མགྱིན་བར་ལྷོ་སྐྱེད་གས་  
ཀར་རྩྭ་གིས་མཚན་བར་གྱུར། ལྷགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འགྲོམ། ལྷོགས་བཅུའི་

སངས་རྒྱས་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་དངས་པར་བསམ་ལ། རིམ་རྒྱུ་པོ་རྩི་རང་གི་སྦྱིང་སྦྱར་གསལ་བ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། ཨོ་ཡ་སྐྱུ་ཀ་ཨཱི་སོགས་གྱིས་མཚོད། གཟུགས་མཚོག་མཚོག་ཏུ་སོགས་གྱིས་བསྟོད། དེ་ནས་རང་གི་སྦྱིང་སྦྱར་མ་འདྲིགས་བྱེད་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་གྱི་རོ་བོར་བསམས་ལ། དད་གྲུས་གཏུག་པར་བྱས་པར་བསམ། སྐྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་སྦྱོར་གསལ་བ་ལོག་ཅེས་གཞུང་། སྦྱོར་མ་འདྲིགས་པར་བྱས་པར་བསམ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་སྦྱང་གདོན་བསྐྱོད་ཏུ་གསོལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་སྦྱང་ཞི་བར་མཚོད། །ཅེས་སེམས་མ་གཤེདས་པར་བྱས་པར་བསམ། །སྦྱོར་སོགས་ལན་ལང་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །མཚུགས་ཏུ་སྦྱིང་གའི་སྦྱོར་མ་ཡི་དམ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་འོད་ཏུ་ལྷན་པར་བསྦྱོར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱུར་ཏུ་བདག །སྦྱོར་མ་འདྲིགས་བྱེད་འགྲུབ་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ནད་ཅན་སེམས་སེམས་པར་ཤོག །ཅེས་སྦྱོན་ལམ་གདབ་པོ། །ཡང་ཨོལ་སྦྱོར་ན་ན་གྱེན་སྐྱའི་སྦྱོར་རེངས་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། དེ་སེམས་ཐབས་ནི། ལྷོ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱུ་དབྱེད་ལའི་ནང་ནས་ཡང་སོང་སྟེ་མགྱིན་པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་སྦྱོར་རེངས་དེ་ཉིད་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱིས་སྦྱོར་དངས་ཏེ་སྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་པས་སེམས་པོ།

ཡང་སྦྱོར་བས་སེམས་པའི་སྦྱོར་ནི། མགྱིན་པ་ཉི་མ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་མེ་ལའང་བསྐྱབ་པས་ནད་ཞི། ལག་པ་མེར་བསྐོས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་མཉན་པས་སེམས་པོ། །སོ་བ་སྦྱོར་གིས་ཁེངས་པ་སྐྱུ་སྐྱའི་མི་བདེ་བ་བྱུང་ན། མཉན་གནས་གྱི་སྦྱོར་རེངས་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། དེ་སེམས་ཐབས་ནི། ལྷོ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱུ་བྱུང་སྟེ། སོ་བ་སོགས་གང་ཏུ་སྦྱོར་ཁེངས་པ་དེ་ཉིད་སྦྱོར་དངས་ཏེ་སྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པར་མོས་པ་ཡང་ཡང་བྱས་

བས་སེལ་ལོ། །ཡང་སྐྱོར་བས་སེལ་ཚུལ་ནི། ཚིག་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཤིང་རིང་པོ་ལྷམ་  
བ་ཞིག་བཏང་ལ། དེ་ལ་རས་སམ་སྐྱམ་བུ་ཞིག་གིས་དགྲིས་ཏེ། གསུམ་བ་ལྷན་གྱིས་སྐྱབ་  
ཏེ་རྒྱང་ལག་བཞི་ཤད་གྱིས་བརྒྱུངས་ལ་དྲག་ཏུ་པར་བསྐྱབ་ཚུར་བསྐྱབ་བྱ་ཞིང་། གསུམ་བ་  
ཤིང་གིས་མཉེ། དེ་ནས་གསུམ་བ་ལ་རྗེལ་བ་ཡང་ཡང་བྱ། དེ་གཉིས་སྐྱེལ་མར་བྱ། རྒྱང་  
ཁ་ནས་སྐྱ་བཅས་བཏང་བའམ་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་བཏང་བས་ཁ་ནས་སྐྱ་བའམ་སྐྱ་ནས་ཚུ་  
སྐྱོན་པོ་ཞིག་འབྱུང་བ། མ་བྱུང་ཡང་ཞི་ལོ། །ཡང་ཅ་འཁོར་སོ་སོའི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་  
བྱང་སེམས་ལྟ་བུའང་། མི་དང་མི་མིན་ཡི་དྲགས་སོགས་ལྟ་བུ་འདུག་སྐྱམ་པའི་ཉམས་  
སྒྲིང་ཤར་ན། ཅ་འཁོར་དེ་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱང་འདུ་བའི་རྟགས་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགའ་བ་  
དང་འདྲིགས་པའི་སྒྲིང་བ་མ་བྱེད་པར་གང་སྒྲིང་བ་དེ་ཉིད་སྐྱ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མི་བྱེད་  
པའི་སྐྱར་བསྐྱོམ་ལ། ཅ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་སྐྱེད་པའི་དམིགས་བ་བྱའོ། །

ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམ་བ་དང་། བསྐྱབ་བ་བསྐྱབ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡི་  
དམ་གྱི་སྐྱ་སྐྱ་བུའི་ཞལ་མཚོང་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལྷ་མཚོང་བ་  
དེ་ལ་རྣམ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི། ཡི་དམ་གྱི་སྐྱ་དངོས་མཚོང་བ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་ཉམས་  
སྒྲིང་གི་སྐྱ་མཚོང་བ་དང་། གདོན་གྱིས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ་མཚོང་བ་སྟེ་རྣམ་བ་གསུམ་ལས།  
གང་ཡིན་པ་བརྟག་ཚུལ་ནི། ལུས་དྲང་པོར་སྐྱིལ་བྱང་གིས་འདུག་ལ་མིག་གཉིས་བྱེན་དུ་  
སྒོག་སྟེ་སྐྱིན་མཚམས་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་ཐད་དུ་རྗེལ་ཏེ་གཏད། དེ་ལྟར་གཏད་བཞིན་པས་  
སྒྲིང་མཚོང་བའི་སྐྱ་སྐྱ་དེ་ལ་བལྟ་བར་བྱ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པས་སྐྱ་སྐྱ་དེ་ཉིད་རེ་གསལ་རེ་  
གསལ་དུ་འགོ་བའམ། སྒྲིང་ལྟར་དུ་གནས་པའི་སྐྱ་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱ་སྐྱ་འགོ་བར་མཚོང་  
ན་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱ་དངོས་རང་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་གསོལ་བ་  
བཏབ་ཅིང་རང་ལ་བསྐྱེམ་པའི་སོས་བ་བྱས་ཏེ་སྐྱར་གྱི་བསྐྱོམ་རྒྱན་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

སྤར་སྤར་བརྟམས་པས་ལྷ་སྤྱ་དེ་ཉིད་འགྲུར་སྤོག་མེད་པར་སྤར་སྤར་དུ་གནས་པའམ་སྤར་  
ལས་གསལ་ཞིང་སྤུམ་མདོག་དང་སྤུན་པར་མཐོང་ན་བསྐོམ་པའི་ཉམས་སྤང་གི་ལྷ་ཡིན་  
བས། དེ་ལ་མ་ཆགས་པར་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསྐོམ་ལ་སྤར་གྱི་བསྐོམ་རྒྱུན་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།  
སྤར་སྤར་བརྟམས་པས་ལྷ་སྤྱ་དེ་ཉིད་མདངས་བཟུག་ཉམས་པའམ། གཏན་མེད་དུ་ཡལ་  
བར་སོང་ན་གདོན་གྱིས་སྤུལ་པའི་ལྷ་གཟུགས་ཡིན་པས་བགོགས་བསྐྱད་བྱས་ཏེ་བསྤང་  
འཁོར་བསྐོམ་ཞིང་སྤར་གྱི་བསྐོམ་རྒྱུན་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་  
གདམས་དགེ་སྦྱོར་གང་ལའང་གལ་ཆའོ།།

སྤར་སྤེ་བ་ལ་གནད་དུ་བསྤུན་ཚུལ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་བསྐོམས་པས་དམིགས་  
བ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པོར་གནས་ཀྱང་བདེ་ཤོད་མ་སྐྱེ་ན། བདེ་ཤོད་བསྐྱེད་པའི་པོགས་  
འདོན་ནི། རང་གི་ཡུམ་གྱི་རྣ་གའི་ནང་གི་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྤེར་རྒྱུར་སྤོབ་པོ་རྒྱ་སྤོས་གྱི་དུད་  
བ་སྤར་སྤོ་སྤུར་གྱིས་རྒྱུར་འོངས་ཏེ་རང་གི་རྟགས་གྱི་བུ་གནས་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྤེར་ཞུགས།  
རྒྱུར་དེ་དབུ་མའི་ལམ་ནས་ཡར་སོང་སྟེ་སྟེ་བའི་རྩྱ་ཡིག་ལ་སོགས་པས་རྩྱ་ཡིག་གི་རྣ་ད་  
ལས་གཏུམ་མོའི་མེ་ཁྱད་པར་གསུམ་སྤུན་རྒྱ་ཁབ་ཅམ་འབར་བ་དབུ་མའི་ལམ་ནས་ཡར་  
སོང་སྟེ་སྤྱིང་ག་དང་མགྱོན་པའི་རྩ་འཁོར་བདོལ་ཞིང་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་ལ་རེག་ཅམ་བྱས་  
བས། སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ལས་ཆེར་ཞུ་སྟེ་སྟེ་བའི་རུ་མ་ལས་འོ་མ་ཐིག་ལ་ཁད་  
བ་སྤར་སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ལས་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་མར་སྤུང་ལ་ཁད་པར་ཡུན་  
རིང་དུ་བསྐོམ། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན། སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ལས་ཐིག་ལེ་  
དཀར་པོ་མར་དུ་ཆད་ནས་སྤུང་བ་དེ་སྟེ་བའི་རྩྱ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པས་རྩྱ་ཡིག་གི་རྣ་ད་ལས་  
གཏུམ་མོའི་མེ་ཁྱད་པར་གསུམ་སྤུན་གྱིན་དུ་སྤུབ་སྤུབ་དུ་འབར་ཞིང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་  
པོའི་རོ་མོར་བདེ་མེར་གྱིས་སོང་བར་བསམ། དེས་ཀྱང་བདེ་ཤོད་ཆེར་མ་སྐྱེས་ན་སྟེ་བའི་

རྩྭ་ཡིག་གི་རྒྱ་དུ་ལས་གཏུམ་མོའི་མེ་བྱང་བར་གསུམ་ལྷན་སྤར་ལས་ཀྱང་ཆེར་འབར་  
བས་ཅན་དང་གི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཡང་སྤར་ལས་ཆེར་བྱ་སྟེ་སྟེ་བའི་རུ་མ་ལ་བཞོ་  
བ་ལྟར་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་རྒྱན་སྐྱེ་ན་ར་ར་འཛག་ནས་སྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་ཐེམ་བས་  
རྩྭ་ཡིག་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བདེ་མེར་གྱིས་སོང་  
བར་བསམ། དེས་ཀྱང་བདེ་བོད་ཆེར་མ་སྐྱེས་ན། སྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་གི་རྒྱ་དུ་ལས་གཏུམ་  
མོའི་མེ་བྱང་བར་གསུམ་ལྷན་སྤར་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་འབར་བ་དེས་སྤྱི་བོའི་ཉི་དཀར་  
པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕོག་བས་ཞོ་རྒྱལ་ལ་མདུང་གིས་སུག་བ་ལྟར་བྱང་སེམས་  
དཀར་པོའི་རྒྱན་སྐྱེ་ན་ར་ར་བབས་ཏེ་སྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་ཐེམ་བས། ལྷགས་བསྐྱེགས་  
ཤིན་ཏུ་དམར་ཏུར་མེ་བའི་སྟོང་དུ་འབྱུ་མར་སྐྱེག་བ་ལྟར་གཏུམ་མོའི་མེ་སོབ་སོབ་ཀྱི་སྐྱ་  
དང་བཅས་པ་ཆེས་ཆེར་འབར་ཞིང་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བརྒྱལ་ལ་ཁད་  
དུ་སོང་བར་བསྐྱོམས་བས་བདེ་བོད་འཕེལ་ལོ།།

བྱང་སེམས་དཀར་པོ་བབ་བ་རྒྱང་བས་བདེ་བ་ཤས་རྒྱང་ན་དེ་འཕེལ་ཐབས་ནི།  
ཅ་བདུན་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་བ་མོ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་  
སྐྱེ་སའ་སའ་ཏུ་ཡོད་པའི་གསེབ་ཏུ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ལ་ལ་ཡུངས་འབྱུ་ལྟ་བུ་མང་དུ་  
ཆགས་པ་ནི་དཔེར་ན་མར་ལ་ཡུངས་ཀར་ཆགས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་གི་ཡོད་པ་རྣམས་འོད་  
ཟེར་འབར་ཞིང་འབྱུགས་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་བས་སུ་བ་འཕེལ་ཞིང་བདེ་བ་ཡང་འཕེལ་  
ལོ། །དེ་ལྟར་བདེ་བོད་འཕེལ་ཡང་བྱང་སེམས་འཛག་བགེགས་བྱུང་ན། བྱང་སེམས་  
དཀར་པོ་བྱེད་དུ་སྟོག་ཐབས་ནི། ཀར་བ་སྐྱིལ་གྱང་གྲ། ཀར་སོར་རྣམས་བསྐྱེལ། འོག་  
སྟོའི་ཅ་ཉིང་བས་བཅོང་། སྟོ་བ་སྐྱལ་ཆོགས་ལ་སྐྱེད། ལག་པའི་མཐེ་བོང་གཉིས་ཀྱིས་  
སྟོན་ལག་གི་ཅ་བ་གཞོན་པའི་སུ་རྒྱུར་བཅོང་། སུ་རྒྱུར་བཅོང་བའི་ལག་ངར་བྱང་དབུས་

ཀྱི་ཐང་དུ་བསྐྱོད། ལྷ་ཚུར་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་མ་གཉིས་མཐོང་། མིག་གྲུབ་ལྡོག་ལུས་ཀྱི་  
རྒྱང་ལྷགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་གྲུབ་དུ་བྲངས། དམིགས་པ་སྐྱུག་ལྷག་གིས་འོ་མ་གྲུབ་དུ་  
བརྟུབས་པ་ལྷར་བསམ་པའི་ངང་ནས་དབྱུགས་སྐྱེད་པའི་ལ་ལན་བདུན་ཅུ་འགྲོ་བའི་  
རྒྱ་རིང་པོར་ཉེར་གཅིག་བརྗོད་པས་མར་བབས་པའི་ལྷ་བ་དེ་གྲུབ་དུ་ལྡོག་ནས་སྤྱི་བོར་  
སློབས་པར་བསམ། ལྷ་བ་གྲུབ་དུ་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ་མཚེན་པ་ན་བ་དང་པོ་བ་གྲང་བ་  
འཕྲུང་ངོ། །དེ་ལྷར་ལྷ་བ་གྲུབ་དུ་ལྡོག་གྲང་བྲང་སེམས་ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་བ་རྩ་སོ་སོ་ལ་མ་  
འགྲེམས་ན་ནད་བསྐྱེད་པར་བཤད་པས།

ལྷ་བ་འགྲེམས་ཚུལ་ནི། ལྷ་བ་གྲུབ་དུ་ལྡོག་ནས་སྤྱི་བོར་སློབས་པ་ཐག་དུ་རྒྱ་ཞེས་  
བྲག་དུ་བརྗོད་ཅིང་། ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་རྣམས་རྩ་སོ་སོའི་ནང་དུ་སྐྱར་མདའ་  
འཛོར་བ་ལྷར་སྐྱེ་སྐྱོམ་སྐྱོམ་དུ་སོང་བར་བསམ་པའི་ངང་ནས་རྒྱང་ནང་དུ་དལ་བུས་བརྟུང་  
ལ་མགོ་ལུས་དལ་བུས་སྐྱུག་པར་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་ལྷ་བ་ལྡོག་མི་བྱས་ན་རང་གི་གསང་  
གནས་ཀྱི་དོ་རྗེ་དེ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ནང་བསྐྱུར་བ་ལྷར་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ནས་ཡར་བྲངས་ཏེ་སྤྱི་གཙུག་  
ནས་ཐོན་པར་བསམ་ལ་རྒྱ་ཉེར་གཅིག་བརྗོད་པས་ལྡོག་དེ་རྗེས་འགྲེམས་ཚུལ་སྐྱར་ལྷར་  
བྲ། དེ་ཡང་བྲང་སེམས་ལྷ་བ་ཤས་རྒྱང་ན་བྲང་སེམས་གྲུབ་དུ་འདྲེན་པ་ཅུ་ཀྱིས་ཚོག་གི་  
འགྲེམས་མི་དགོས། བྲང་སེམས་ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་ན་འདྲེན་པ་འགྲེམས་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་  
སོ། །བྲང་སེམས་གྲུབ་དུ་འདྲེན་ཐབས་ལ་སྐྱར་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་སྤྱི་བོ་ནས་མགྲིན་པའི་  
བར་སློབས་པའི་ལྷ་བ་གྲུབ་དུ་བརྗོད་ཐབས་བྲ། དེ་ལྡོག་བྱས་ན་སྤྱིར་གའི་བར་དུ་སློབས་  
པའི་ལྷ་བ་གྲུབ་དུ་ལྡོག་ཐབས་བྲ། དེ་ཡང་བྱས་ན་སྤྱི་བའི་བར་དུ་སློབས་པའི་ལྷ་བ་ལྡོག་  
ཐབས་བྲ། དེ་ཡང་བྱས་ན་ལོར་བྱའི་ཅེར་སློབས་པའི་ལྷ་བ་གྲུབ་དུ་ལྡོག་ཐབས་བྲ། ལ་  
རིམ་གྱིས་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཡང་ནད་དང་གདོན་གྱིས་ལྷ་བ་འཛོག་ན། རང་སྐྱ་མ་གཏིང་



བསྐྱོམས་ལ་བྱ་མོ་གཙང་མས་སྲུལ་བསྐྱིལ་དུ་བཀལ་བའི་སྐྱུད་པ་དམར་པོ་རང་གི་ལུས་  
 གྱི་ཚད་ལས་མི་སྤང་བ་ཙམ་གྱུར་གྲུལ་མམ་བཙོད་གྱི་ཁུ་བས་སྐྱགས་ལ་མདུད་པ་བདུན་  
 བྱས་པ་དེས། ཨོ་ལྷ་ཉ་ར་ལྷ་ཉ་ར་བརྒྱ་ནི་ཤུ་ལྷ་རྩ་ར་ཉི་མི་རྩི་སྤྱོད་སྤྱོད། ཞེས་སྤོང་བཞུས་ལ་  
 བཏབ་ནས། མཚན་ཕྱེད་གྱི་དུས་སྤྱི་དུས་ལ་བཅེངས་པས་འཛེག་པ་གཙོད་དོ། །ཡང་  
 སྤོན་གོམས་དང་བག་ཚགས་གྱིས་ཁུ་བ་འཛེག་ན། བུད་མེད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། མོ་  
 མཚན་ལ་མ་རེག་པ་དང་། ཉལ་བའི་ཆེ་འདོམས་གོས་གྱིས་བཀལ་བས་འཛེག་པ་གཙོད་  
 དོ། །ཡང་དམ་ཆེག་ཉམས་པས་ཁུ་བ་འཛེག་ན། ལྷ་མའི་རྣམ་འབྱེད་བསྐྱོམ་པ་དང་། དམ་  
 ཆེག་དོ་རྗེའི་བཞུས་པ་བྱས་པ་དང་། རང་བདག་འཇུག་ལེན་པས་སེལ་བར་བཤད། ཡང་  
 རྒྱུད་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་། ཚ་ནད་གྲང་ནད་གྱི་བ་དང་གདོན་གྱིས་ན་བ་  
 སོགས་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལྷ་མའི་རྣམ་འབྱེད་བསྐྱོམས་ལ་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱང་  
 གི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བྱ་བ་དང་། འོག་ནས་འཆད་འགྲུར་གྱི་གཏུམ་མོ་བྱིན་རྒྱལ་ས་  
 ཅན་བསྐྱོམ་པ་སོགས་གྱིས་ཞི་བར་ངེས་སོ། །དེས་ན་ལྷེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་རྗེས་  
 གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སོགས་འདོན་དང་བག་གས་སེལ་གྱི་  
 དིམ་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་ལྷེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་ནས་འོད་གསལ་  
 དུ་སྤྱད་པའི་བར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པའི་མཐར་གཏུམ་མོའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རྟོག་བདུན་  
 ལས། གཞན་ཡང་མར་མའི་ཅེ་ཟ་ཞིང་། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གྲུབ་ཆེན་དོན་ཡོད་དོ་  
 རྗེས་བཞེད་པ་དང་། འཇམ་བཞེད་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། བདེ་སྤྱོད་སྤྱུལ་འཁོར་ཚངས་མེས་  
 ལྷ་མཉེས་ཤིང་། །ཙམ་མདུད་ལྷག་འབྱེད་འབར་འཛེག་གཏུམ་མོ་གསུམ། །རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་  
 འཇམ་དབྱངས་རྗེས་བཞེད་ཕྱིར། །ཙམ་རྒྱུག་བཞག་ནས་གཅེས་པའི་གཏུམ་མོ་བསྐྱོམས།།



ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏུམ་མོ་དེ་ཉིད་བསྐོས་པ་ལ། རོག་མར་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་  
རིམ་སྤྱད་བསྐོས་པ་དེའི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས། རང་ཉིད་རྒྱུད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྩོ་  
རྗེ་འཛིགས་ཤེད་ཞལ་གཅིག་བྲུག་གཉིས་གྱིས་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ཡུམ་དང་  
བཅས་པའི་སྤྱད་བཞེངས་པར་གྱུར་པར་གསལ་བཏབ་པ་སྐབས་འདིར་རྟོག་བཏུན་གྱི་  
དགོངས་པ་བཞིན་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་བཞེད་པ་ལྟར། རང་ལུགས་འབྱུང་བ་ལྟར་  
བསྐོས་པར་འདོད་ན། རང་གི་ལུས་གྱི་སྤྱད་རྒྱུད་པ་གཉིས་རྒྱུད་གི་རོ་པོ་དོན་གྲུབ་གྱི་བདག་  
ཉིད། དེ་སྤྱིང་གསར་གནས་གྱུ་གསུམ་མའི་རོ་པོ་སྤྱད་མཐའི་བདག་ཉིད། དེ་སྤྱིང་སྤྱིང་བ་  
རྒྱལ་པོ་ཆུང་པོ་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་བདག་ཉིད། དེ་སྤྱིང་སྤྱིང་གྱུ་བཞི་པའི་རོ་པོ་རིན་འབྱུང་  
གི་བདག་ཉིད། སྤྱིན་མཚམས་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་རྣམ་སྤྱད་གི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐོས་  
མམ་མ་བསྐོས་ནའང་ཚོག་པས་བསྐོས་མ་བསྐོས་གང་ལྟར་ཡང་དེའི་མཇུག་དུ་རང་གི་  
སྤྱི་པོའི་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལའི་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་རྒྱ་གདན་སྐྱ་མ་སྤེད་གཤམས་  
ཅམ་གྱི་འོག་དུ་བདུད་ཅིའི་རོ་པོ་ཉི་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་ལྷུང་དུ་བལྟ་བ་བདུད་ཅི་འཇག་  
ལ་ཁད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམ།

མགྱིན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་འཁོར་ལའི་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་ཉི་གདན་སྐྱ་མ་སྤེད་  
གཤམས་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཨོ་ཡིག་དམར་པོ་མགོ་གཉེན་དུ་བལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་  
པར་གྱུར་པར་བསམ། སྤྱིང་གའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལའི་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་ཉི་གདན་སྐྱ་  
མ་སྤེད་གཤམས་ཅམ་གྱི་འོག་དུ་བདེ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅིའི་རོ་  
པོ་རྒྱ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་ལྷུང་དུ་བལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམ།  
སྤྱི་བའི་སྤྱུལ་པའི་འཁོར་ལའི་དབྱུས་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་ཉི་གདན་སྐྱ་མ་སྤེད་གཤམས་  
ཅམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་གཏུམ་མོའི་མེ་ཨ་ལྷུང་ཤད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དམར་པོ་མགོར་རྒྱ་ཆེས་ཐིག་

མེ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་ལ་ཁད་པ་མགོ་གྱེན་བསྐྱབས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་  
གནས་པར་གྱུར་པར་བསམ། ལྷེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་འོག་དུ་སོང་བཞི་ཙམ་ན་རྩ་དབྱེ་མའི་  
མར་སྡེ་རག་དུང་གི་ཁ་ལྟར་གདངས་པ་ལ་རྩ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་མར་སྡེ་ཚུད་པས་བོད་ཀྱི་ཆ་  
ཡིག་གི་རྩོམ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་གནས་པར་གྱུར་པར་གསལ་བཏབ་ལ། འཁོར་མོ་བཞིའི་  
ཡི་གེ་བཞི་ལ་གསལ་སྒྲུབ་ཐོན་ཐོན་གྱི་བར་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱོན།

ཁྱད་པར་དུ་ལྷེ་བའི་ཡི་གེ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་  
བསྐྱོན་པའི་རྗེས་སུ། སམ་རྒྱ་ལ་ལས། ལས་ཀྱི་རྒྱུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིས། །ལྷེ་བའི་  
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་འབར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏུམ་མོ་གསོ་བ་དང་། འབར་བ་  
དང་། འབར་འཛག་དང་། འབར་འཛག་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱོན་ཚུལ་བཞི་ལས། གཏུམ་མོའི་  
མེ་གསོ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྣ་བྱུག་གཉིས་ཀ་ནས་ནང་དུ་འོང་བའི་རྒྱུང་རྩ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་  
ཡར་སྡེ་ནས་ཞུགས་ཏེ་མར་སོང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུའི་མར་སྡེ་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་མཉམ་  
དུ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་ནས་ཡུང་རྒྱུང་སྣོས་རིང་གི་དུད་པ་ལྟར་རང་གི་ཉགས་ཀྱི་བྱ་ག་  
ནས་ཡར་སོང་སྡེ་རྒྱ་རྒྱུའི་མར་སྡེ་ནང་དུ་ཞུགས། རྒྱུང་དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཏེ་རྒྱ་  
རྒྱུའི་མར་སྡེ་མར་སྡེ་ནང་དུ་སོང་སྡེ་ལྷེ་བའི་གཏུམ་མོ་ཨ་ལྷུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་རྒྱག་  
ཏུ་སོག་པས། ལྷུད་པས་སོལ་མེ་ལ་དལ་བྱས་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་ན་གཏུམ་མོ་དེ་ཉིད་ཆ་  
ཞིང་དམར་ལམ་ལམ་དུ་སོང་ནས་མེ་འབར་ལ་ཁད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་  
བཞིན་པའི་རང་ནས་སྣ་བྱུག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུང་མ་ལ་རིང་བ་དལ་བྱས་བཏུབ་པར་བྱས་  
ལ་གཏུམ་མོ་ལ་སེམས་འཛིན་བར་བྱའོ།

དེ་རྗེས་གཏུམ་མོའི་མེ་སྐར་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྣ་བྱུག་གཉིས་ཀའི་ནང་དུ་འོང་བའི་  
རྒྱུང་རྩ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་ཡར་སྡེ་ནས་ཞུགས་ཏེ་མར་སོང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུའི་མར་སྡེའི་ནང་དུ་

ལྷགས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཉིདེ་ནང་ནས་ཡུང་རྒྱུ་སློམ་རེད་གི་དུད་པ་ལྟར་རང་  
གི་ཉགས་ཀྱི་བྱ་ག་ནས་ཡང་སོང་སྟེ་རྒྱ་ཉིདེ་མར་སྟེ་ནང་དུ་ལྷགས། རྒྱུ་དེ་གསུམ་ག་  
གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཏེ་རྒྱ་ཉིདེ་མར་སྟེ་ནས་ཡང་སོང་སྟེ་སྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་ཨ་མུང་ཤད་གྱི་  
རྣམ་པ་ཅན་ལ་བྲག་ཏུ་སོག་པས། སྤྱད་པས་སོལ་མེ་ལ་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པས་  
གཏུམ་མོ་དེ་ཉིད་སྤར་ལས་ཡུང་ཚ་ཞིང་དམར་ལམ་ལམ་དུ་སོང་སྟེ་མེ་སྟེ་དམར་སེར་  
རྒྱ་ཁབ་བཅུགས་པ་ལྟ་བུ་གྲེན་དུ་འབར་བར་གྱུར་བར་བསམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས། ལྟ་  
བུག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུ་ཆེ་ལ་རིང་བ་བརྒྱབ་པར་བྱས་ལ་གཏུམ་མོ་ལ་སེམས་འཛིན་  
པ་ཡང་ཡང་བྱའོ།།

དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན་འབར་འཛིན་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་  
ནས་ནང་དུ་སོང་བའི་རྒྱུ་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱི་ཡར་སྟེ་ནས་ལྷགས་ཏེ་མར་སོང་བ་དེ་ཉིད་  
རྒྱ་ཉིདེ་མར་སྟེ་ནང་དུ་ལྷགས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཉིདེ་ནང་ནས་ཡུང་རྒྱུ་སློམ་  
རེད་གི་དུད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཉགས་ཀྱི་བྱ་ག་ནས་ཡང་སོང་སྟེ་རྒྱ་ཉིདེ་མར་སྟེ་ནས་ལྷགས།  
རྒྱུ་དེ་གསུམ་ག་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཏེ་རྒྱ་ཉིདེ་མར་སྟེ་ནས་ཡང་སོང་སྟེ་སྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་  
ཨ་མུང་ཤད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སྤར་ལས་ཡུང་བྲག་ཏུ་སོག་པས། སྤྱད་པས་སོལ་མེ་ལ་སྤར་  
ལས་ཡུང་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་ལྟར་གཏུམ་མོ་དེ་ཉིད་ལས་མེ་སྟེ་གསལ་ཞིང་དམར་ལ་ཚ་ཞིང་  
ངར་བ། སྤ་ཞིང་འབྲིལ་བ་སྟེ་བྱུང་བར་གསུམ་དང་ལྷན་ཞིང་རྒྱ་ལྷ་ཡུ་ལྷ་བ་སྟེ་བྲག་ཏུ་འབར་ཏེ། ལྷིང་གའི་  
རྩྭ་ཡིག་ལ་སོག་པས་རྩྭ་ཡིག་དེ་གསུམ་བདུད་ཅིའི་རོ་སོང་མེར་རེ་རེ་སོང་སྟེ་བདུད་ཅི་  
དཀར་སོ་འཛིན་ལ་ཁད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་བར་བསམ། ཡང་མེ་སྟེ་ཆེར་གྲེན་དུ་  
འབར་ཏེ་མགྲིན་པའི་ལྷོ་ཡིག་ལ་སོག་པས་ལྷོ་ཡིག་དེ་ཉིད་ཚ་ཞིང་དམར་ལམ་ལམ་དུ་

སོང་བར་གྱུར་བར་བསམ། ཡང་མེ་ལྷེ་དེ་ལས་ཀྱང་གྲུབ་དུ་ཆེས་ཆེར་འབར་ཏེ་སྤྱི་བོའི་  
ཉོ་ཡིག་ལ་སོག་པས་ཉོ་ཡིག་དེ་ཉིད་བདུད་ཅིའི་ངོ་བོར་ལྷོ་བ་ལས། བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་  
རྒྱུན་སྒོམ་གྱི་བ་ཐག་ལྟ་བུ་མར་པབ་སྟེ་མགྲིན་པའི་ཨོ་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས་ཨོ་ཡིག་དེ་ཉིད་  
བདེ་ཤོད་ཆེ་མི་མི་སྐྱེས་པར་གྱུར་བར་བསམ། ཡང་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱུན་དེ་མར་  
པབ་སྟེ་སྤྱིང་གའི་རྩོམ་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས་རྩོམ་དེ་ཉིད་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྷོ་བས་  
བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་གྱུར་བར་བསམ། ཡང་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱུན་མར་པབ་སྟེ་  
སྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་ཨ་མུང་ཤད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་ཐེམ་པས། མའི་སྟེང་དུ་མར་ཁུའི་ཐིགས་  
པ་ལྷུང་བ་ལྟར་ཚག་སྐྱོད་དང་བཅས་ཏེ་སྣ་བ་ལྷུབ་གྲུབ་དུ་འབར་ཞིང་ཅ་སྟོང་སྐྱེལ་བདུན་ཅུ་  
ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་མེ་འོད་གྱིས་ཁྲབ་ཅིང་གསལ་བར་གྱུར་བར་བསྐྱོམས་ལ་  
སྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་ལ་སེམས་ལྷགས་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་རྒྱང་ནང་དུ་འཛིན། བསྐྱོམ་ཚུལ་  
དེ་ཡང་ཡང་བྱས་ན་ཉམས་སྤང་ལ་བརྟེན་པའི་སྐོག་གྱུར་ཅི་རིགས་ལྷུང་བསྟན་ཐུབ་པར་  
གསུངས། འོན་ཀྱང་དེ་མི་མངོན་ཤེས་མིན་པར་བཤད།

དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན་གཏུམ་མོ་འབར་འཇག་ཁྲད་པར་ཅན་གྱིན་རྒྱབས་དང་  
རྣམ་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ཅ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་དུ་གཏུམ་མོའི་མེ་འོད་གྱིས་ཁྲབ་པ་དེས་  
མངོན་སྲོལ་དང་སྣ་བུ་གཡས་ནས་སྐོག་གི་འོད་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པས་བཅུར་འཕྲོས་ཏེ་  
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད།  
སྤྱོད་པས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤངས་བུ་གཡོན་ནས་ལྷགས། དེ་དག་གི་སྤྱི་  
བོ་མགྲིན་པ་སྤྱིང་ག་སྟེ་བ་རྣམས་སུ་སྤྱིན་ཏེ་སྤྱོད་པས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་པར་གྱུར་  
པར་བསམས་ལ། འོད་ཟེར་དེས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་  
ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་རྒྱུར་བསྐྱེད་ཏེ་རང་གི་སྣ་བུ་གཡོན་ནས་ལྷགས།











ཤིན་ཏུ་སྣང་བ། ཉེ་ཐོབ་ནག་ལམ། སྣང་བ་ཆེན་པོ། འོད་གསལ་སྣོན་གནས། ཐམས་  
ཅད་སྣང་བ། ལྷ་བྱའི་ཉམས་འཆར་བས། དེ་དག་དོ་ཤེས་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་སྤར་  
སད་དུས་སུ་བསྐྱོན་པ་ལེ་འོད་གསལ་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་གཉིད་  
གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་བསྐྱེད་ཏེ་སེམས་བདེ་བའི་རོ་ཐོར་སོང་བའི་བདེ་བ་དེས་སྣང་ཉིད་  
ཉོགས་ཤིང་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེའི་ཆེ་སྤར་  
གོམས་པའི་སྣོན་པས་གྱིས་སྤར་མཆེད་ཉེ་ཐོབ་འོད་གསལ་ཏེ་སྣང་བ་བཞི་རིམ་བ་བཞི་ན།  
དགའ་བ། མཆོག་དགའ། བྱད་དགའ། ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བ་སྟེ་དགའ་བ་བཞིའི་རོ་ཐོར་  
འབྱུང་བར་གསུངས། འདི་ནི་གཉིད་དུས་གྱི་ཚོས་སྐྱེའི་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་སྤར་བར་རྩོམ་བ་ན། སྤར་གྱི་འཕེན་བ་བྲན་པར་བྱས་  
ཏེ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལུང་པོ་རྣེད་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ལོངས་སྐྱོད་རྗེ་འདིགས་བྱེད་  
གྱི་སྐྱར་སྤར་བར་བྱའོ་སྐྱེས་དུ་བསམ་ཞིང་། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལངས་ཆེ། མི་ལམ་གྱི་  
ལུས་དེ་ཉིད་ལུང་པོ་རྣེད་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྟེ་སྟེ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ལུས་  
བཅས་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་པར་བསྐྱོན་པར་བྱའོ། །དེ་སྤར་བསྐྱོན་པས་མི་ལམ་གྱི་ལུས་  
དེ་ཡིད་རྩོར་འདིགས་བྱེད་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་སྟོག་གི་ཉེར་  
ཐོབ་ནག་ལམ། དེ་རྗེས་མཆེད་པ་དམར་ལམ། དེ་རྗེས་སྤར་བ་དཀར་ལམ། དེ་རྗེས་མར་  
མ། དེ་རྗེས་མཁའ་སྤང་མེ་བྱིར། དེ་རྗེས་དུ་བ། དེ་རྗེས་སྐྱིག་སྐྱེ་ལྷ་བྱའི་ཉམས་འཆར་ཆེ།  
ཉོགས་དེ་དག་ལ་མ་འཚུག་པར་དོ་ཤེས་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་སྐྱེ་དེ་ལ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་གསལ་སྤར་  
ཅི་བུས་སུ་བཞག་སྟེ་བསྐྱོན་པ་འདི་ནི་གཉིད་དུས་གྱི་བསྐྱེད་བ་སྐྱོར་གསུམ་ལས་མི་ལམ་  
ལོངས་སྐྱོད་དང་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་སྤར་མི་ལམ་གྱི་ལུས་སྤར་བསྐྱོན་པས་ལས་ལངས་ཏེ། གཉིད་སད་པར་བརྩོམས་

བ་ན་རང་གི་ལྷན་པོ་རྩིང་པ་དེ་སྐྱུལ་སྐྱུ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བར་བསྐོམ་  
བའི་སྐྱེ་བོ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའི་རྩལ་གྱིས་སྦྱིང་གར་ཞུགས་པར་བསམ་བཞིན་  
བའི་རང་ནས་གཉིད་སད་པར་བྱ། གཉིད་སད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱ་བུ་ག་ནས་རྒྱང་  
རྒྱ་ཞིང་། དབང་ཤེས་སྐྱ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ། གར་སྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་  
གྱིས་མེད་པའི་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་། སྦྱོང་བ་དེ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས། བདེ་སྦྱོང་  
དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱའི་ནམ་རོལ་དུ་ཤར་  
བར་གྱུར་པར་བསྐོམ། འདི་ནི་གཉིད་དུས་གྱི་བསྐྱེད་བ་སྐོར་གསུམ་ལས་སད་པ་སྐྱུལ་སྐྱུ་  
དང་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིད་དུས་གྱི་བསྐྱེད་བ་སྐོར་གསུམ་འདི་དག་བསྐོམ་པ་ལ། གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་  
དང་། མི་ལམ་འཛིན་པ་གལ་ཆེ་བས། གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་མན་ངག་ནི།  
གཉིད་དུ་འགོ་ཁར་ད་ནི་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་ངོས་འཛིན་པར་བྱས་ཏེ་གཉིད་གྱི་འོད་  
གསལ་དེ་ལས་མི་ལམ་འོངས་སྐྱར་སྐྱར་བར་བྱའོ་སྐྱུམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་། གཉིད་ལ་  
མངོན་པར་སྐྱོགས་པ་ནས་ལྷེ་བའི་དམིགས་ཉེན་སྐྱ་མོ་ཡར་སོང་སྟེ་སྦྱིང་གའི་རྩྭ་ལ་ཐེམ་  
པར་མོས་ལ། སྦྱིང་གའི་རྩྭ་དཀར་པོའི་མགོ་བྱེན་དུ་བསྐྱེན་པ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་  
བཞིན་བྱས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་དུ་ཡུན་རིང་བསྐོམས་རྗེས། རང་གི་སྐྱུགས་གའི་རྩྭ་ལས་འོད་  
ཟེར་འགྲོམ་སྦྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁར་དང་།  
བཅུད་ཐམས་ཅད་དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་སྐྱུ་གྱུར་པར་བསྐོམ། དེ་ནས་  
སྦྱོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁར་དུ་གྱུར་པ་རྗེ་གསལ་རྗེ་གསལ་དུ་སོང་སྟེ་འོད་དུ་ཞུ་  
ནས་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་སྐྱར་གསལ་བ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ། བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་  
སྐྱར་གསལ་བ་དེ་དག་གྱུར་རྗེ་གསལ་རྗེ་གསལ་དུ་སོང་སྟེ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་ཡུམ་ལ་ཐེམ།

ཡུམ་རང་ལ་ཐེམ། རང་ཡང་སྤིང་གའི་རྒྱུ་ལ་ཐེམ་བར་གྱུར་བར་བསྐྱོམས་ལ། རྒྱུ་དེ་ལ་  
རང་སེམས་ལྷགས་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡུན་རིང་བསྐྱོམ་བཞིན་བས་ཉལ་ལོ།  
གཉིད་དུ་སོང་བའི་སྐབས་སུ་སྐོགས་གཉིད་ཀྱི་ཚོད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས། ཁྱིད་གཉིད་  
དུ་སོང་བ་ཡིན་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འོས་འཛིན་པར་གྱིས་ཤིག་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་  
ཚོས་སྐྱུ་དང་བསྐྱེ་བར་སྐྱོམས་ཤིག །ཅེས་རྒྱ་བའི་ཐད་དུ་སྐྱོག་བར་བྱེད། དེ་ཡང་གཉིད་  
སྐབས་མའི་དུས་སུ་སྐྱུ་ཚུང་ཚུང་སྐྱོག་གཉིད་འཕུག་པོ་བྱུང་ཆེ་སྐྱུ་ཆེས་ཆེར་སྐྱོག་དེ་ལྟར་  
བྱས་པས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འོས་འཛིན་སྐབས་པར་གསུངས་ལོ། །གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་  
ཚོས་སྐྱུ་འི་བསྐྱེ་བ་སོགས་ནི་སྤར་བཤད་ཐེན་ཏོ།།

མི་ལམ་འཛིན་པའི་མན་ངག་ནི། ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སྐྱོ་ན། ཞག་གསུམ་སོགས་སུ་  
མཚམས་དམ་པོར་བཅད་དེ། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྲེལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱོམས་ཏེ་དེ་ལ་  
ལྷག་མཚོད་སོགས་ཀྱང་གོང་ལྟར་གྱི་མཇུག་ཏུ་དད་པ་གཏུང་ལྷགས་ཟག་པོས། ལྷགས་  
གནས་ཀྱུན་འདུས་ཀྱི་དོ་སོ་ལྷ་མ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། དོ་རུབ་  
བདག་ལ་མི་ལམ་མང་པོ་དང་། གསལ་བ་དང་། བཟང་པོ་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་  
ཏུ་གསོལ། མི་ལམ་དེ་དག་ཀྱང་མི་ལམ་དུ་དོ་ཤེས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། མི་  
ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལོངས་སྐྱུར་གྲང་རུས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། མི་ལམ་གྱི་སྐྱུ་  
བསྐྱུར་འགྲོ་འོང་སོགས་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རུས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། མི་  
ལམ་གྱི་དགོ་སྐྱོར་འཕེལ་བའི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ཚང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་  
ཏུ་གསོལ། ཞེས་སུན་དེ་ལ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་གསོལ་བ་ཟག་ཏུ་གདབ། མཇུག་ཏུ་དབང་  
བཞི་ལེན་ཚུལ་སོགས་གོང་ལྟར་བྱ། སུན་མཚམས་སུ་ད་ལྟའི་སྤར་བ་འདི་མི་ལམ་ཡིན་  
སྐབས་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། དོ་རུབ་ཅིས་ཀྱང་མི་ལམ་མི་ལམ་དུ་དོ་ཤེས་པར་བྱའོ་སྐབས་པ་

དང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལྟའི་སྐྱུར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྐྱོར་སྐྱོར་བར་བྱའོ་  
སྐྱུམ་པའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་བཏང་། གཉིད་དུ་འགོ་ཁར་མགྱིན་པར་དམིགས་པ་གཏོང་  
ཚུལ་རྫོགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། རང་  
ཉིད་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་མགྱིན་པའི་ཙུ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ནང་དུ་གི་  
གྲུག་དམར་པོ་སྟེ་བ་ལ་རྩྭ་གིས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འསྐོས། སྐྱོད་བཅུད་ཐམས་  
ཅད་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། འཇིགས་བྱེད་དམར་  
པོ་ཞལ་གཅིག་བྲུག་གཉིས་པ་ཆེ་ཚུར་སྐྱོར་མ་སྐྱོར་ཅམ་གཡས་གི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་  
པ་འཛིན་པ་གསལ་ཞིང་འཁོད་པར་གྱུར་པར་གསལ་ལ་དེ་ལ་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་གཏད།  
དེ་རྗེས། མགྱིན་པའི་ཙུ་འཁོར་གྱི་རྩ་དེ་ཉིད་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་སྐྱོར་མ་ཅམ་  
དུ་གསལ་ཞིང་འཁོད་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ་དེ་ལ་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་གཏད།

དེ་རྗེས། ཐིག་ལེ་དམར་པོ་དེ་ཉིད་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱ་ད་གསལ་ཞིང་  
འཚོར་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ། དེ་ལ་སེམས་ལྷགས་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་  
བཞིན་པས། ལྷ་བྲུག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱང་དལ་བྱས་བཏུབས་ཤིང་། རྒྱང་དེ་ཉིད་མགྱིན་  
པའི་དམིགས་ཉེན་རྒྱ་ད་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ལ་རྒྱང་ནང་དུ་འཛིན། འཛིན་མ་བྱུང་ན་སྐྱ་  
བྲུག་ནས་དལ་བྱས་བཏང་། དེ་ལྟར་མགྱིན་པའི་དམིགས་ཉེན་ལ་སེམས་གཏད་པ་དང་།  
མགྱིན་པའི་རྒྱང་བྲུམ་པ་ཅན་འཛིན་པ་སྐྱགས་པའི་ངང་ནས་ད་ལྟའི་སྐྱུར་བ་འདི་མི་ལམ་  
ཡིན་སྐྱུམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། འོ་རུབ་ཅིས་ཀྱང་མི་ལམ་མི་ལམ་དུ་འོ་ཤེས་པར་བྱའོ་སྐྱུམ་  
པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལྟའི་སྐྱུར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྐྱོར་བསྐྱུར་བར་  
བྱའོ་སྐྱུམ་པའི་འཕེན་པ་དག་ཏུ་བཏང་ནས་ཉལ། གཉིད་དུ་སོང་རྗེས་ལྲོགས་མི་ལམ་གྱི་  
ཚོད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བྱེད་གཉིད་དུ་ལྷགས་ནས་མི་ལམ་དུ་སོང་བ་ཡིན། མི་ལམ་

མི་ལམ་དུ་འོ་ཤེས་བར་གྱིས་ཤིག །མི་ལམ་གྱི་ལུས་འདི་འདྲིགས་བྱེད་དཀར་མོ་ཡུམ་  
བཅས་གྱི་སྐྱུར་སྐྱོན་ལས་ཤིག །གང་འདོད་ཡུལ་དུ་སོང་སྟེ་སློབ་མ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་  
སོགས་གྱི་དྲུང་དུ་ཚོས་ཉོན་ཅིག །དོགས་གཙོད་ལྷུས་ཤིག་ཅེས་བ་ལྟ་བུའི་ཚིག་ན་ཁྱང་  
གི་ཐད་དུ་བསྐྱབས་པ་གཉེད་མི་སད་ཚོད་དུ་བྱས་པས་མི་ལམ་ཟིན་ཐུབ་པར་གསུངས།  
དེ་ལྟར་མི་ལམ་མི་ལམ་དུ་འོ་ཤེས་བར་བྱང་ན། རང་ལྟའི་སྐྱུར་ལྡང་བ་དང་། ལྟར་མེད་བ་  
གསར་དུ་སྐྱུལ་བ་དང་། ལྟར་ཡོད་བ་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བ་དང་། དམ་དང་མེ་ཚུ་གཡང་ས་  
གཅན་གཟན་སོགས་ལ་བག་ཚེ་མེད་པར་འགོ་བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དགའ་ལྡན་ཤུགས་  
སོགས་གང་ལ་དགའ་བའི་ཞིང་རྣམས་སྤྲུལ་ཅོམ་གྱིས་འགོ་བ་དང་། སློབ་མ་སངས་  
རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་བལྟ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་སྤྲུལ་མཚོན་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་བ་དང་། དེ་  
དག་ལས་ཚོས་ཉོན་བ་དང་དོགས་གཙོད་ལྷུ་བ་སོགས་གང་དང་གང་འདོད་ཀྱང་དེ་དང་དེ་  
བྱེད་པའི་འཕེན་བ་བཏང་ནས་གང་འདོད་པའི་བྱ་བ་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་མི་  
ལམ་གྱི་སྐྱུང་བ་འདི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་  
མོ་ཞེས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེའོ།

དེ་ལྟར་སད་དུས་གྱི་བསྐྱོར་བ་སྐྱོར་གསུམ་དང་། གཉེད་དུས་གྱི་བསྐྱོར་བ་སྐྱོར་གསུམ་  
བསྐྱོན་ལས་པའི་རྣམ་འབྲོར་བ་དེས། ལམ་གོང་མའི་ཉོགས་པ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་འཆི་  
དགོས་བྱུང་ཆེ། འཆི་དུས་གྱི་བསྐྱོར་བ་སྐྱོར་གསུམ་བསྐྱོན་ཚུལ་ནི། འཆི་བའི་སྤྱོད་ལ་ནས་  
རང་གི་རྣམ་དང་སྤྲུགས་ལོར་སོགས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སློབ་མ་དང་དགོན་སྡེ་སོགས་ལ་  
བསོད་ནམས་གསོག་པའི་རྒྱུར་སངས་བ་མེད་པར་བཏང་། དེའི་དགོ་ཚུ་སེམས་ཅན་གྱི་  
དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོ། ལུས་ལོངས་སྐྱོད་ཡུལ་འཁོར་གཉེན་གང་ལ་ཡང་ཆགས་  
ཞེན་མི་བྱ། །ཁས་སྐྱངས་པའི་སྐྱོན་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་སྐྱུང་ཐམས་ཅད་བཞགས་

བསྐྱམ་བྱ། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་སོར་ཚུད་པར་བྱ། སྤར་ཞེ་འགས་ཡོད་  
པ་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཞིང་སློ་མཐུན་པར་བྱ། ད་ནི་ཤི་ནའང་སྤོའོ་སྣམ་དུ་ཡིད་  
ལ་བཅགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་བྱས་ལ། འཆི་བ་ལ་བྱ་བ་བྱིམ་དུ་འགོ་བ་སྤར་དགའ་  
བར་བྱ། ཚོས་སྦྱོང་དང་འབྲུང་སོ་ལ་མཚོད་གཏོར་ལུལ་ནས་ལས་བཅོལ་བྱ། ལུས་སྦྱིན་  
ཡང་ཚུལ་བཞིན་བྱོལ།

དེ་ནས་གོང་དུ་བཤད་པ་སྤར་གྱི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ལ། མདུན་གྱི་སྒྲ་མ་  
ཡི་དམ་གྱི་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྱད་མཚོད་སོགས་གོང་སྤར་བྱ་ཞིང་། གོང་གི་གསོལ་འདེབས་  
སྦྱི་འགོའི་མཐར་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱ་ཚུལ་ནི། སྦྱབས་གནས་ཀུན་  
འདུས་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་གཤམ་རྗེས་གཤམ་བཤད་པར་གསོལ་འདེབས་འཆི་བའི་ཆེ་གནད་གཅོད་གྱི་སྤྱད་  
བསྐྱམ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཆགས་སྤར་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་  
ཉོག་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། འཆི་བ་དང་བར་དོའི་འཇིགས་སྤྱད་གི་འབྲུལ་  
སྤར་སྣ་ཚོགས་བཤེན་མེད་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ཏེ་དག་པའི་སྤར་བར་བསྤྱར་བྱས་པར་བྱིན་  
གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། བར་དོ་བར་དོར་དོ་ཤེས་ཏེ་བར་དོའི་ལུས་དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་འཇིགས་  
བྱེད་དཀར་པོའི་སྤྱར་སྤར་བྱས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། སྦྱི་བ་སྦྱི་མར་སྤྱད་སྤྱི་  
མེད་གྱི་ལམ་ཉམས་སྤྱི་མེན་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲུན་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་  
གསོལ། རྟེན་དེར་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་འགལ་སྦྱེན་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་མཐུན་སྦྱེན་ཐམས་  
ཅད་ཚང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། མདོར་ན་འཆི་བ་ཚོས་སྦྱོང་དང་བསྐྱེ་བྱས་པར་  
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། བར་དོ་མོངས་སྦྱོང་དང་བསྐྱེ་བྱས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་  
གསོལ། སྦྱི་བ་སྦྱིལ་སྦྱོང་དང་བསྐྱེ་བྱས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ལམ་སྤྱི་མ་མདོན་  
དུ་བྱས་པ་རྣམས་མི་བཟོད་ཅིང་བཟོན་པ་དང་། ལམ་སྤྱད་མ་མདོན་དུ་མ་བྱས་པ་རྣམས་



རྟེན་དེར་མདོན་དུ་བྱས་ཏེ་བྱང་འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཆེ་དེ་ལ་ཐོབ་ཀྱིས་པར་བྱིན་  
གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་འདེབས་ལན་མང་དུ་བྱས་ཤིང་། གསོལ་འདེབས་  
ཀྱི་ཆོག་སློན་ལས་དུ་འདོན་པར་བསྐྱུར་ཏེ་སློན་ལས་ཡང་ལེགས་པར་བཏབ།

དེ་ནས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བ་ན། རྣམ་འབྲེལ་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། ལུས་ནི་བྱང་པོར་  
བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཡང་ན་སེལ་ཉལ་སྣ་བས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་བྱང་པོར་  
བསྐྱེད་པར་ཉེ་སྤྱིལ་གྱུང་བྱ་བའལ། གཞོགས་གཡས་པ་འོག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་སེལ་ཉལ་སྣ་བས་  
སྤྱ་ཉལ། ད་ནི་འོད་གསལ་འོས་འདྲིན་པར་བྱས་ཏེ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པར་འོད་  
གསལ་ཆོས་སྐྱེད་ཏིང་འེ་འདྲིན་ལ་ཅི་ལུས་སྤྱ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །འོད་གསལ་  
དེའི་རང་ལས་བར་དོ་ལོངས་སྐྱུར་བསྐྱེད་ཏེ་ལོངས་སྐྱེད་རྗེ་རྗེ་འདྲིན་གྱི་སྐྱུར་ལྡང་  
པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་དེས་གྲང་སྐབས་སྐྱོད་པའི་རྟེན་ཁྲུང་པར་ཅན་དུ་བསམ་བཞིན་  
སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་བའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་བྲག་ཏུ་བཏང་ཞིང་། རང་ཉིད་རྗེ་རྗེ་  
འདྲིན་གྱི་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟར་ལུས་དང་བཅས་པར་གསལ་བའི་སྟེ་བའི་  
དམིགས་རྟེན་སྐྱོད་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལས་ནས་ཡང་སོང་སྟེ་སྟོང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་  
ནང་དུ་རྒྱ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། རྒྱ་དེ་ལ་སེམས་ལྷགས་  
པ་བཞིན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོན་པར་བྱ།

དེ་སྐྱེད་བསྐྱོན་པས་རྒྱང་དབུ་མར་ལྷགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ལྷགས་  
པའི་རྟེན་སྐྱེད་ལྟེ་བའི་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱང་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་དང་། གནས་པའི་རྟེན་སྐྱེད་  
སྐྱེད་ལྟེ་བའི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་སྟོ་བ་མི་འགྲུལ། ཐེམ་པའི་རྟེན་སྐྱེད་སྤྱི་བའི་རྒྱ་དུ་བ། ལའང་སྐྱེད་  
མེ་ཁྲིར། མར་མེ། ལྡང་བ། མཆེད་པ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་གྱི་རྟེན་སྐྱེད་རྣམས་འབྱུང་  
བས་དེ་དག་རང་རང་གི་སྐྱབས་སྤྱོད་ཤེས་པར་བྱས་ལ། འོད་གསལ་གྱི་དུས་སྤྱི་སྐྱེད་སྐྱེད་



དུས་དང་གཉིད་དུས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་འོད་གསལ་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་  
པའི་འོད་གསལ་གསུམ་བསྐྱེས་ཏེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་  
བ་སྐྱར་སྐྱར་བྱ། འདི་ནི་འཆི་བ་ཚོས་སྐྱུར་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྡང་བར་ཚོམ་བ་ན་སྐྱར་གི་འཕེན་བ་བྱ་བར་བྱས་ཏེ། སྤང་  
པོ་རྙིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡིད་དོར་ལོངས་སྐྱོད་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་  
བཅས་གི་སྐྱུར་བཞེངས་པར་བྱའོ་སྐམ་དུ་བྱ་ནས། ཡིད་དོར་ལོངས་སྐྱོད་རྗེ་འཇིགས་  
བྱེད་གི་སྐྱུར་བཞེངས་པ་དེ་འབྱུང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་འགག་བ།  
ཡུགས་སྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་འཆར་བ་དུས་མཉམ་བ་འབྱུང་། དེ་རྗེས་མཆེད་པ། ལྡང་བ།  
མར་མེ། ལའང་སྐྱར་མེ་བྱེད། དུ་བ། ལྷིག་རྒྱའི་རྟགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་། འདི་  
ནི་བར་དོའི་ལོངས་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འབྱོར་བ་དེས་སྐྱེ་སྲིད་ལེན་བ་ལ་ཕྱོགས་བ་ན། སྐྱགས་སྡོད་པའི་  
ཉེན་ཁུད་པར་ཅན་དུ་འབྱུང་ངེས་གི་པ་མ་གཉིས་དོ་ཤེས་པ་འོང་བས། དེ་འབྲེལ་པ་མ་  
གཉིས་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་མོས་ཏེ་པའི་སྐྱེ་བོ་ནས་ལུགས། དེ་གཉིས་གི་  
ཁྲ་ཁག་གི་དབྱུས་སུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུར་  
བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །མངལ་གི་སེམས་ཅན་དེས་མེར་མེར་པོ། ལྟར་ལྟར་པོ། གོར་གོར་  
པོ། མཁང་འབྱུར། ཀང་ལག་འབྱུས་པ་ཕོགས་རིམ་གིས་རྫོགས་ནས་སྐྱེ་འོལ་དུ་བཅས་  
པ། གྱིས་པ། གཞོན་བྱ། དར་བབས་གི་ཆེ་ལམ་ལྷག་མ་ཉམས་སུ་སྐྱངས་ཏེ་འཆར་རྒྱ་བ་  
ཡིན་ནོ།། ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་རྗེས་གཞིག་གི་སྐྱུད་རིམ་དང་། གཏུམ་མོ་བསྐྱོམ་  
ཚུལ་འདི་གཉིས་སྐྱགས་གི་རྣམ་འབྱོར་གི་སྡོན་འགྲོ་སྟེ་སྐྱགས་གི་གཞིའི་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་  
བྱའོ། །སྐྱགས་གི་གཞིའི་རྣམ་འབྱོར་འདི་ལ་འོག་སྡོད་སྲ་ཐིག་དང་། གསང་གནས་སྟེ་བ་

སྐྱེད་ག་མཐིན་པ་དབྱལ་བ་གཏུག་ཏོར་རྣམས་སྲུ་འདིགས་བྱེད་རྣམ་ཏུག་བསྐྱོམ་ལྷགས་  
ཡུང་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི། རྒྱུད་དང་ཡུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ནའང་  
ལེགས། མ་བསྐྱོམ་ནའང་རྒྱུད་བས་འདིར་དེ་དག་བཞག་སྟེ་སྟེ་བར་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་ཚུལ་  
རྗེས་གཞིག་གི་སྲུད་རིམ་དང་། གཏུམ་མོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དོ། །སྟེ་བར་གནད་  
ཏུ་བསྐྱུན་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱེལ་གྱི་རྣམ་འགྲུབ་གིས་སྐྱེད་གའི་རྩ་མཐུད་གྲོལ་བ་ལ་  
ཐོག་མར་སྟེ་བར་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་དགོས་པར་མ་ཟད་ནང་ལ་སྐྱུར་བའི་དགོས་པའང་ཡོད་  
དེ། ཞེ་དགུ་མའི་དག་པ་ལས། ཞབས་ནི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། །དུས་བཞི་ཡང་ནི་དེ་  
བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་བཞི་སྟེ་བཅུ་  
ཏུག་པོ་དེ་དག་སྟེ་བའི་དབུ་མའི་ནང་ཏུ་ཐིམ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོག་ཆ་བཅུ་ཏུག་ནི་  
དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་གྱི་ཞབས་བཅུ་ཏུག་ཏུ་འཆར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པར་གསུངས།

སྐྱེལ་གྱི་གཞིའི་རྣམ་འགྲུབ་འདི་ནི། ལུས་དབེན། དག་དབེན། སེམས་དབེན་  
གསུམ་ལས། ལུས་དབེན་སྐྱུ་དོ་རྗེའི་རྣམ་འགྲུབ་ཡིན་ལ། ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་  
པའི་ལུས་དབེན་དང་། རྗོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་  
པའི་ལུས་དབེན་ནི། རྒྱུད་དབུ་མའི་ནང་ཏུ་ཐིམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་  
པའི་སྟོའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བའི་ལུས་དབེན་དང་། རྗོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་ནི།  
རྒྱུད་དབུ་མའི་ནང་ཏུ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོའི་གཟུང་  
རྣམ་ལྟར་ཤར་བའི་ལུས་དབེན་ཡིན། ཕྱི་མ་འདིའི་ལུང་ནི། བམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་  
རྒྱུད་ལས། འགོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་ཉིད། །གང་མཁའ་དག་དང་རི་མོ་  
བཟང་ལྟར་སྣང་། །གང་ཏུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་གཅིག་ཉིད། །གཅིག་གཅིག་ཉམས་  
ནི་ཏུ་མས་གར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ལུས་དབེན་ཞེས་པའི་དོན་ནི།

ལུས་ཐ་མལ་བའི་སྣང་ཞེན་གྱིས་དབེན་བར་བྱས་ཏེ་སྣང་བསྐྱོམ་པའི་དོན་ནོ། །བསྐྱེད་  
རྫོགས་གྱི་ལུས་དབེན་གྱི་བྱང་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས། རམ་ཚེ་རྣམས་དབྱེ་  
མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྐྱེས་  
ཚོ། བསྐྱེད་རིམ་ནས་ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་  
ན་སྣགས་གྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་ཐིམ་ཏོ། །

ད་ནི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དང་པོ་སྣགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་བུམ་  
པ་ཅན་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། རྫོང་རྫོང་བསྐྱོམ་པ་བྱ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣམ་བུམ་པ་ཅན་  
བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་ལས། ཐོག་མར་འབྱུང་བ་དག་དང་ནི། །དེ་ནས་  
རྩལ་དང་དགའ་དང་གཞིལ། །བུམ་པ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་  
བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་འབྱུང་བ་དག་དང་ནི། །ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མར་རྣམ་རྩེ་  
དགུ་སྣགས་སུ་སེལ་བའི་དོན་དང་། དེ་ནས་རྩལ་དང་ཞེས་པ་ནི། རྩེང་རྣམས་སྣ་བུག་ནས་  
མར་རྩལ་པ་དང་། འོག་རྣམས་འོག་ནས་ཡར་འབྲེན་པའི་དོན་དང་། དགའ་དང་ཞེས་པ་ནི།  
རྩེང་འོག་གི་རྣམས་གཉིས་པོ་དེ་སྦྱིང་གར་ཁ་སྐྱར་ཏེ་བཟུང་བའི་དོན་དང་། གཞིལ་ཞེས་པ་  
ནི། རྣམ་དེ་ནང་དུ་འཛིན་མི་སྲུབ་ན་སྣ་བུག་ནས་དལ་བུས་སྦྱིར་འབྱུང་བའི་དོན་དང་། བུམ་  
པ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱ། །ཞེས་པས། གང་དུ་བཤད་པའི་རྩལ་དང་དགའ་དང་གཞིལ་བ་  
ཚུལ་བཞིན་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྣམ་བུམ་པ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་  
པས། དེ་ལྟར་རྣམ་བུམ་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ལུས་སྦྱིལ་གྱང་བྱ། ལག་མཐེལ་གཉིས་  
བུས་མོ་གཉིས་ལ་བཀའ། རྣམ་རྩེ་དགུ་སྣགས་སུ་བསལ་ལ། རང་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་  
ཡབ་ཡུམ་ཅ་གསུམ་འཁོར་པོ་བཞི་སྣན་དུ་གསལ་བའི་སྦྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་མའི་  
ནང་དུ་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་སྣན་མ་སྦྱེད་གཤགས་ཅམ་དང་། དེའི་སྦྱིང་གི་ཐིག་ལེ་དགར་པོ་

སྒྲུབ་མ་སྐྱེད་གཤམ་ཅམ་ཐིག་ལེ་གཉིས་གཟུ་ཁ་སྐྱུར་བ་ལྟ་བུའི་སྟེ་བར་རྒྱ་གདན་རྒྱུད་ཏུ་  
 ལ་རྩྭ་ཡི་ག་དཀར་པོ་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་ཞིག་གསལ་ཞིང་འཚོང་བར་གནས་པར་གྱུར་བར་  
 གསལ་བཏབ་ལ་དེ་ལ་རང་སེམས་ལྷུགས་པ་བཞིན་བསྐོས། དེ་ནས་སྣ་བུག་གཉིས་ནས་  
 རྒྱུད་ནང་དུ་དལ་བུས་བརྟུབས་རྗེས་མཆིལ་མ་སྐྱ་མེད་པ་ཞིག་མེད་པར་བྱ། དེ་ལྟར་བུས་  
 བས་སྟེང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་མར་སོང་སྟེ་སྟེང་གའི་རྩྭ་ཡི་ག་གི་མགོར་སིབ་སིབ་ཐིམ་བར་  
 བསམ། དེ་མ་ཐག་འོག་སྐོ་རྒྱུད་ཟད་བསྐྱུམ་འོག་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཡར་སོང་སྟེ་སྟེང་གའི་  
 རྩྭ་ཡི་ག་གི་ཞབས་གྱུ་ནས་སིབ་སིབ་ཐིམ་བར་བསམས་ལ། སྟེང་འོག་གི་རྒྱུད་གཉིས་  
 རྩྭ་ལ་ཐིམ་པ་ཁ་སྐྱུར་བ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་བུག་མི་སྐྱེད་ཅམ་རྒྱུད་ནང་དུ་ཅི་བུས་སྐྱ་  
 འཛིན། འཛིན་མི་སྐྱུབ་ན་ཁ་ནས་མ་གོར་བར་སྣ་བུག་ནས་དལ་བུས་བུས་ལ་སྐྱག་མ་རྒྱུད་  
 ཟད་ལུས་པ་ལ་སྐྱར་རྟུབ་སྟེ་འཛིན་པ་སོགས་ཡང་ཡང་བྱ། རྒྱུད་འཛིན་པའི་ཡུན་ཚད་ནི།  
 ལག་བས་ལག་བ་མཉེ་བ་ལན་གསུམ། སེ་གོལ་ལན་དུག་གཏོགས་ལ་དགུ་པོ་གཅིག་ཏུ་  
 བཅིས་པའི་ཡུན་སྐུམ་ཚུ་ཅ་དུག་ནི་ཐ་མ། བདུན་ཚུ་ཅ་གཉིས་ནི་འབྲིང་། བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་  
 བེ་རབ་ཀྱི་ཡུན་ཚད་ཡིན་ཏེ། སྐོམ་འབྲུང་ལས། བུམ་པ་ཅན་སྐར་ཤེས་བྱ་ནས། །བདག་  
 ཉིད་སྐྱིལ་མོ་གྱུང་བཅས་ཏེ། །ལག་བ་ལན་གསུམ་མཉེད་བུས་ནས། །དེ་ནས་སེ་གོལ་  
 ལན་དུག་བཏབ། །རི་སྟོང་སྐུམ་ཚུ་ཅ་དུག་པར། །སྐུམ་གྱུར་མཚོག་གི་བཞོན་པར་ནི།  
 བརྒྱད་ཀྱིས་སྐྱག་པའི་བརྒྱ་ཅམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟུང་རོ།

སྐྱིར་བུམ་པ་ཅན་ལ། སྟེང་གའི་བུམ་པ་ཅན་དང་། སྟེ་བའི་བུམ་པ་ཅན་དང་། ལུས་  
 ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གིས་འགོངས་པའི་བུམ་པ་ཅན་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས། ལྷགས་  
 འདྲིར་སྟེང་གའི་བུམ་པ་ཅན་བསྐོས་ཚུལ་ཡིན། སྟེང་གའི་བུམ་པ་ཅན་འདི་སྐྱོར་བ་ཤིན་  
 ཏུ་འཇམ་པོ་བྱེད་པ་ལ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱུད་བུམ་པ་ཅན་བསྐོས་ས་པས་

རྒྱུ་དཔུ་མར་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ལྷགས་པའི་ཉགས་སྣ་ལྷག་གཉིས་ག  
 བས་རྒྱུ་མཉམ་རྒྱུ་ཤེད་མཚུངས། གནས་པའི་ཉགས་སྣ་ལྷག་གི་རྒྱ་བ་ཚད་ཅིང་སྟོ་བ་མི་  
 འགྲུལ། ཐིམ་པའི་ཉགས་སྟེག་རྒྱ། ཏུ་བ། མཁའ་སྣང་མེ་བྱིར། མར་མེ། སྣང་བ། མཆེད་  
 བ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་གྱི་ཉགས་རྣམས་འབྱུང་བས་དེ་དག་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་དོ་  
 ཤེས་བར་བྱས་ལ། དེའི་ཆེ་རང་སེམས་སྟོན་སྟེ་གྱི་དོ་ཤོར་གྱུར་པ་དེས་རང་བཞིན་མེད་  
 པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་  
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་འདི་ནི་སད་ཏུས་གྱི་ཚོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བའོ།  
 འོད་གསལ་དེ་ལས་འངས་ཆེ་བྱུང་པོ་སྟེང་བ་ལས་ཤོ་ས་ལོགས་སུ་ཡིད་དོར་ལོངས་སྐྱ་  
 རོ་རྗེ་འདྲིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་གྱི་སྐྱུར་བཞེངས་བར་བྱེད། དེ་དང་ཏུས་མཉམ་  
 ཏུ་ལྷགས་སྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ། དེ་རྗེས་མཆེད་བ། སྣང་བ། མར་མེ། མཁའ་སྣང་མེ་བྱིར།  
 ཏུ་བ། སྟེག་རྒྱའི་ཉགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་། འདི་ནི་སད་ཏུས་གྱི་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེ་  
 བའོ། །མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལྷང་ཆེ་རང་གི་ཡུང་པོ་སྟེང་བ་སྐྱུལ་སྐྱུ་རོ་རྗེ་འདྲིགས་བྱེད་  
 ཡབ་ཡུམ་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་སྟེང་གར་ལྷགས་  
 བས་རགས་པའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་འདྲིལ། དེའི་ཆེ་སྣ་ལྷག་བས་རྒྱུ་རྒྱ། དབང་ཤེས་སྣ་ཡུལ་ལ་  
 འབྱུག་གར་སྣང་སྟོང་བ། སྟོང་བ་བདེ་བ། བདེ་བ་རོ་རྗེ་འདྲིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱའི་  
 རྣམ་རོལ་ཏུ་བལྟའོ། །འདི་ནི་སད་ཏུས་གྱི་སྐྱུལ་སྐྱའི་བསྐྱེ་བའོ།

རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གཉིད་ཏུ་འགྲོ་ཁར་སྟེང་གའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་སེམས་བརླུང་བ་ཅེ་  
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་བས། རྒྱུ་དཔུ་མར་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། དེའི་ཆེ་  
 ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་ཉགས་སྣང་སྣང་ཤེས་ཏེ། སྣང་སད་ཏུས་སུ་བསྐྱོམས་  
 པའི་འོད་གསལ་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འོད་གསལ་གཉིས་བསྐྱེས་ཏེ་

བདེ་སྣོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་བར་བཞག། འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱའི་  
བསྐྱེ་བའོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྡང་ཆེ་མི་ལམ་ཀྱི་ལུས་དེ་སྤང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་  
ལོགས་སུ་ཡིད་རོར་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ལུམ་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེངས་བར་བྱེད། དེའི་  
ལུགས་སློབ་གི་རྟགས་བདུན་སྟར་སྟར་འབྱུང་བས་དེ་དག་རོ་ཤེས་ཏེ་མི་ལམ་ཀྱི་དགོ་  
སྣོར་སྟར་བཞེན་བསྐྱུར། འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བའོ། །གཉིད་སང་ཆེ་  
སྤང་པོ་རྩིང་བ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ལུམ་དུ་བསྐྱོན་ས་པའི་སྤྱི་པོ་ནས་སྤྱིང་གར་ལྷགས་ཏེ་  
གཉིད་སང་བར་བྱེད། དབང་ཤེས་ལྷ་ལུལ་ལ་འཇུག་དེའི་ཆེ་གར་སྤང་སྣོར་པ། སྣོར་བ་  
བདེ་བ། བདེ་བ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ལུམ་ཀྱི་སྐྱུར་རྣམ་རོལ་དུ་བསྐྱེད། །འདི་ནི་གཉིད་  
དུས་ཀྱི་སྐྱུལ་སྐྱའི་བསྐྱེ་བའོ། །

རྣམ་འབྲོར་པ་དེས་ལམ་ལྷག་མ་མངོན་དུ་མ་བུས་བར་འཆི་བ་བྱུང་ན། སྤྱིང་གའི་  
རྩྭ་ཡིག་ལ་སེམས་ལྷགས་པ་བཞེན་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོན་བར་བྱ། དེ་སྟར་བསྐྱོན་ས་པས་  
རྒྱུད་དབྱེར་མར་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ལྷགས་པའི་རྟགས་སྟར་བྱག་གཉིས་ཀ་  
ནས་རྒྱུད་མཉམ་སྤྱི་ཤེད་མཚུངས་དང་། གནས་པའི་རྟགས་སྟར་བྱག་གི་སྤྱི་བ་ཆད་ཅིང་  
སྣོ་བ་མི་འགུལ། ཐིམ་པའི་རྟགས་སྤིག་སྤྱི་དུ་བ། མཁའ་སྤང་མེ་སྤྱིའ། མར་མེ། སྤང་  
བ། མཆེད་བ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བས། དེ་དག་རང་རང་  
གི་སྐབས་སུ་རོ་ཤེས་བར་བུས་ལ། འོད་གསལ་ཀྱི་དུས་སུ་སྟར་སང་དུས་དང་གཉིད་  
དུས་སུ་བསྐྱོན་ས་པའི་འོད་གསལ་གཉིས་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་ཀྱིས་འཕངས་པའི་འོད་  
གསལ་གསུམ་བསྐྱེས་ཏེ་བདེ་སྣོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་བར་བཞག། འདི་ནི་  
འཆི་དུས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བའོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྡང་ཆེ་སྤང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་  
ལོགས་སུ་ཡིད་རོར་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ལུམ་བཅས་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེངས་བར་བྱེད། དེའི་



ཚེ་ལུགས་སྒྲིག་གི་ཉམས་བརྒྱུ་རོལ་ཉེ་བར་དོའི་དགོ་སྒྲོར་བསྐྱེད་པ་ལྟར། འདི་ནི་འཆི་དུས་  
གི་ལོངས་སྤྱི་བའི་བསྐྱེད་པའོ། །སྐྱེ་བ་ལྷན་ཚེ་ལ་མ་གཉིས་འདིགས་ཤེད་ཡབ་ལུས་དུ་མོས་  
པའི་པའི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲ་ཁྲག་གི་དབྱས་སུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་  
ལེན་པར་ཤེད། འདི་ནི་འཆི་དུས་ཀྱི་སྤྱི་བའི་བསྐྱེད་པའོ། །བུམ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱབས་འདིའི་  
བསྐྱེད་པ་སྐྱོར་དགུ་ལ་འཕེན་པ་བཏང་ཚུལ་སོགས་རྗེས་གཞིག་གི་སྐྱབས་དང་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་དོར་བཞུས་བྱ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་གི་འབྲུང་འཇུག་གནས་གསུམ་སྤྱུགས་ཀྱི་  
གདངས་སུ་ཤར་བར་བསྐྱོམ་པའི་ནམ་འཕྲོར་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་འབྲེལ་དོར་བཞུས་ཀྱི་ནམ་  
གཞག་བཤད་པ་ལ་དོར་བཞུས་སྤྱི་བའི་ནམ་གཞག་ལ་གོ་བ་ཆགས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།  
ཤེ་བྲག་དུ་ལུགས་འདིའི་དོར་བཞུས་བྱ་ཚུལ་ཁུངས་དང་སྤྱད་ནས་བཤད་པ་དང་། དོར་  
བཞུས་དངོས་བྱ་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་དོར་བཞུས་ལ་བསྐྱེད་  
རིམ་པའི་དོར་བཞུས་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་དོར་བཞུས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་  
ནི། ལྷེ་མཚུ་མི་འགྲུལ་བ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱུགས་བཞུ་བ་སྤྱད་ཤེད་པའོ། །གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་  
པའི་དོར་བཞུས་ལ། ཅ་བའི་རྒྱུད་གི་དོར་བཞུས་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གི་དོར་བཞུས་  
བྱ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཅ་བའི་རྒྱུད་གི་དོར་བཞུས་ལ། ལྷེར་གི་ལྷ་རྒྱུད་ལ་  
བརྟེན་པའི་དོར་བཞུས་དང་། འོག་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་དོར་བཞུས་དང་། ལྷེར་འོག་གི་  
རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་དོར་བཞུས་དང་། ལྷེར་འོག་གི་རྒྱུད་གཉིས་སྤྱུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཤེད་  
པའི་དོར་བཞུས་དང་། ལྷེར་འོག་གི་རྒྱུད་གཉིས་འཕྲོས་འདེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཤེད་པའི་དོར་  
བཞུས་དང་། རྒྱུད་གི་འབྲུང་འཇུག་གནས་པ་གསུམ་ལས་གནས་པ་སྤྱིར་གར་ཤེད་པའི་  
དོར་བཞུས་དང་། གནས་པ་སྤྱེ་བར་ཤེད་པའི་དོར་བཞུས་དང་། ཁྲབ་ཤེད་ལ་དམིགས་  
པའི་སྤྱིར་གའི་དོར་བཞུས་ནམས་སུ་ཡོད། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གི་དོར་བཞུས་ལ།



ལྷ་བ་མིག་རྒྱུད་གི་དོར་བཞུས། རྣམ་པར་རྒྱ་བ་ན་བའི་རྒྱུད་གི་དོར་བཞུས། ཡང་དག་པར་  
 ལྷ་བ་རྣ་རྒྱུད་གི་དོར་བཞུས། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་སྟེ་རྒྱུད་གི་དོར་བཞུས། དེས་པར་རྒྱ་བ་ལུས་  
 གི་དེག་བྱ་འདྲིན་བའི་དོར་བཞུས་རྣམས་སུ་ཡོད། དོར་བཞུས་གང་ལ་བྱ་བའི་སྤྲུལ་ས་ལ་  
 རྩུ་ཉོ་གཉིས་ལ་བྱེད་པ་བཤད་རྒྱུད་དོར་འཕྲེང་གི་ལུགས་དང་། ཚོ་ལྷ་རྩུ་གསུམ་བྱེད་  
 བའི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། འདུས་བའི་རྒྱུད་ལྷི་ལ། དུས་འཁོར་གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་  
 སོགས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། ལུགས་སྤྱི་མ་འདི་ལ། རྒྱུད་གི་འབྲུང་འཇུག་གནས་གསུམ་  
 གི་གདངས་དང་སྐྱར་རྩུལ་ནི། དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ལ། ཚོ་ཡིག་གིས་འཇུག་པ་དང་།  
 རྩུ་ཡིག་གིས་འགོག་པ་དང་། ལྷ་ཡིག་གིས་འབྲུང་བས་ཉེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་  
 བྱང་ཏུ་འཇུག་པ་ཚོ་གྱི་གདངས་དང་། བྱང་ཏུ་གནས་པ་རྩུ་གི་གདངས་དང་། ལྷིར་འབྲུང་  
 བ་ལྷ་ལྷེ་གདངས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ལུགས་འདི་ལ། གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཚོ་  
 ཡིག་གིས་ནི་འཇུག་པ་དང་། །ལྷ་ཡིག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གནས། །རྩུ་ཡིག་གིས་ནི་  
 འབྲུང་བར་ཡང་། །རྣམ་འབྲོར་མཐོང་ལག་ལས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་བྱང་ཏུ་  
 འཇུག་པ་ཚོ་གྱི་གདངས་དང་། བྱང་ཏུ་གནས་པ་ལྷ་ལྷེ་གདངས་དང་། ལྷིར་འབྲུང་བ་རྩུ་  
 གི་གདངས་སུ་བྱེད་པའོ། །འདུས་བའི་ལུགས་ལའང་སྤྱི་མ་ལྟར་བཤད་དོ། །

ཡང་ལུགས་འདིའི་འབྲུ་གསུམ་གྱི་དོར་བཞུས་ནི། དུས་གསུམ་དང་སྐྱར་རྩུལ། ལྷ་  
 གསུམ་དང་སྐྱར་རྩུལ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་དེ། འདྲིགས་བྱེད་ཞེ་དགུ་མའི་དག་པ་ལས།  
 དུས་གསུམ་དག་པ་སྐྱ་གསུམ་མོ། ཞེས་དང་། གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། འབྲུང་  
 བ་ཚོས་གྱི་སྐྱ་ཡིན་ཉེ། །གནས་པ་མོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ། །འཇུག་པ་སྐྱལ་བའི་སྐྱ་  
 ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ཡང་དུས་གསུམ་དང་སྐྱར་རྩུལ་ནི། རྒྱུད་དབྱེ་  
 མའི་བྱང་ཏུ་འཇུག་པ་འདས་པ། བྱང་ཏུ་གནས་པ་ད་ལྟ་བུ། ལྷིར་འབྲུང་བ་མ་འོངས་པ་ལ་

སྐྱོར་ཞིང་། སྐྱ་གསུམ་དང་སྐྱར་ཚུལ་ནི། ཚུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་སྐྱལ་སྐྱ་ཨོ་གྱི་གདངས་  
 དང་། བྱང་དུ་གནས་པ་ལོངས་སྐྱ་ལྷུང་ཡིག་གི་གདངས་དང་། ལྷིང་འབྲུང་བ་ལྷུགས་ཚོས་  
 སྐྱ་རྩི་གི་གདངས་སུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱལ་སྐྱ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན། སྐྱ་ཞལ་བྲག་རགས་  
 བའི་རྣམ་པ་ཅན་བཞིན་དུ། སྐྱལ་སྐྱ་ཡང་ཞལ་བྲག་རགས་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གདུལ་བྱ་  
 ལ་སྐྱང་བས་དེ་མཚོན་བྱེད་ཨོ་མོ། །གསུང་ལོངས་སྐྱ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་འདིས་ཐེག་པ་  
 ཚེན་པོའི་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྐྱོད་བས་ན་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ། དེ་མཚོན་  
 བྱེད་ལྷུང་ལོ། །ལྷུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་སྐྱ་མཚོན་བྱེད་རྩི་ལོ། །ཨོ་ལྷུང་རྩི་ཡི་གེ་  
 གསུམ་འདི་ལ་སྐྱགས་གྱི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱིང་པོ་སོགས་སྐྱགས་ཐམས་ཅད་འདུ་བར་  
 གསུངས་པས། འདི་ལ་དོར་བཞུས་བྱེད་ན། ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱགས་ལ་བསྐྱེན་པ་བྱ་  
 བའི་པན་ཡོན་ཀྱང་ཐོབ་གསུངས། དེ་ཡང་སྐྱགས་གྱི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྐྱར་  
 འདུ་བར་བཤད་ཅིང་། ཨོ་ལྷུང་རྩི་དེ་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྐྱིང་སྐྱིང་པོའམ་ས་པོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་  
 མཚན་གྱིས་སོ། །དེས་ན་ལྷ་གང་དང་གང་གི་གནས་གསུམ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་  
 དགོས་པའང་དེ་ཡིན། ཡི་གེ་གསུམ་དེ་རེ་རེ་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་གསུམ་ལས་བྱུབ་པ་ཡིན་  
 ཏེ། ཨོ་ནི་ཨ་ལྷུ་མ་གསུམ་ལས་བྱུབ། ལྷུ་ནི་ཨ་ཨ་ས་གསུམ་ལས་བྱུབ། རྩི་ནི་ཨ་ལྷུ་མ་  
 གསུམ་ལས་བྱུབ། འབྲུབ་ཚུལ་ནི། ལྷུ་ཨ་ལ་བྱིན་པས་ཨོ་རུ་གྲུར། དེ་ལ་མ་ཐེག་ལེར་བྱིན་  
 པས་ཨོ་དང་། ཨ་ལྷུང་གཉིས་མཚུངས་ཏེ་སྐྱ་མ་རིང་པོར་བྲས་ཏེ། ལྷི་མ་ལྷིས་ལ་སས་རྣམ་  
 བཅད་བྲས་པས་ལྷུང་དང་། ཏ་ལ་ལྷུ་བྱིན་པས་རྩི་དང་དེ་ལ་མ་ཐེག་ལེར་བྱིན་པས་རྩི་ལོ། །

མཚོན་ཚུལ་ནི། ལྷ་མེད་གྱི་སྐྱགས་འདིར། ཨོ་གྱི་ཨས་སྐོག་འདིར་མཚོན། ལྷས་  
 བྱིན་རྒྱ་མཚོན། མས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་མཚོན། མཚོན་དོན་དེ་སྐྱར་བྱེན་པའི་སྐོ་ནས་  
 སྐྱི་ཐོར་ཨོ་ཡིག་བཞོད་དེ་བསྐོས་པས། སྐོག་འདིར། བྱིན་རྒྱ། བྱང་སེམས་དཀར་པོ་

གསུམ་སྐྱེ་ལོའི་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱུང་སྐྱེ་དབྱུང་མར་ཐིམ་བ་ལས། འོད་གསལ་  
 ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་སློན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་  
 ལྷུང་ཨ་དང་པོས་སློག་འཛིན་མཚོན། ཨ་གཉིས་བས་བྱེན་རྒྱ་མཚོན། སས་ཟུར་སེལ་  
 མཚོན། མཚོན་དོན་དེ་ལྟར་བྲན་བའི་སློན་ནས་མགྱེན་བར་ལྷུང་ཡིག་བཀོད་དེ་བསྐྱོམས་  
 བས་སློག་འཛིན། བྱེན་རྒྱ། ཟུར་སེལ་གསུམ་མགྱེན་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་  
 དབྱུང་སྐྱེ་དབྱུང་མར་ཐིམ་བ་ལས་འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་སློན་  
 བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས། ཡང་རྩྭ་གི་ཉམ་ཟུར་སེལ་མཚོན། ལྷས་བྱེན་རྒྱ་མཚོན།  
 མས་སློག་འཛིན་མཚོན། མཚོན་དོན་དེ་ལྟར་བྲན་བའི་སློན་ནས་སྤྱིང་གར་རྩྭ་ཡིག་བཀོད་  
 དེ་བསྐྱོམས་བས། ཟུར་སེལ། བྱེན་རྒྱ། སློག་འཛིན་གསུམ་སྤྱིང་གའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་  
 ལོའི་དབྱུང་སྐྱེ་དབྱུང་མའི་ནང་དུ་ཐིམ་བ་ལས། འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་  
 འཆར་བའི་སློན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་མཚོན་དོན་  
 བྲན་བའི་སློན་ནས་གནས་གསུམ་དུ་བཀོད་ཀྱང་རུང། འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ཡེ་  
 ཤེས་འཆར་བའི་སློན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། འབྲུ་གསུམ་འདི་ལ་བརྟེན་  
 བའི་རྣོང་བཟུངས་བྱ་ཚུལ་འདི་ནི་རྣམ་དང་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་འབྲོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོན་ཅུ་  
 ལྷུང་བ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །

རྣོང་བཟུངས་དེ་དག་གྱེད་བའི་དགོས་པ་ནི། གཙོ་བོར་ཅ་མདུད་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་དང།  
 རྱེ་བྲག་ཅུ་ཅ་བའི་རྣམ་གྱི་རྣོང་བཟུངས་བྱས་པས། ཅ་མདུད་གྲོལ་བར་མ་ཟད་ཆེ་ཟད་བའང་  
 བསྐྱིང་བར་བྱས་པ་དང། ཡན་ལག་གི་རྣམ་གྱི་རྣོང་བཟུངས་བྱས་པས། རྒྱ་ཉིར་རྣམ་སྤྱད་  
 བར་མ་ཟད་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་མངོན་ཤེས་ལྷའང་ཐོབ། མིག་སོགས་དབང་པོ་  
 ལྷའི་ནད་སེལ་བར་བྱས་པར་གསུངས་པ་དང། གཞན་ཡང་རྣོང་བཟུངས་བྱས་པས་ལྷ་ལ་

བསྐྱེད་པ་བསྐྱུལ་བའི་དགོས་པ་སྣུག་དང་བཅས་པ་འབྲུག་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་  
སྦྱོང་བ་ལ་བརླམས་བརྗོད་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པ་དང་། བྱང་དང་གདོན་ལ་  
སོགས་པའི་བསྐྱུང་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། གཙོ་བོར་རྒྱ་ཉིའི་མཁུན་པ་ལོལ་བར་  
ལུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། རྫོང་བརླམས་འདི་ནི་རྒྱུར་  
གི་རྣམ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མང་དུ་བྱུང་བར་གསུངས། དེས་ནི་རྫོང་བརླམས་སྤྱིའི་  
རྣམ་གཞག་ལ་གོ་བ་ཆགས་ཚུལ་རྩུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱགས་འདིའི་རྫོང་བརླམས་བྱ་ཚུལ་ཁྱད་པར་སྤྱར་ནས་བཤད་  
པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་བཞིའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལས། བངས་པར་བྱ་རོག་མི་གྲག་པར། །འཇུག་  
གནས་འབྱུང་བའི་རྒྱང་གང་ཡིན། །སྦྱོང་སྣུག་གཅིག་གིས་བཟང་བར་བྱ། །སྐྱབ་པོས་སྐྱ་  
དང་བྲལ་བར་ནི། །འབྲུམ་སྣུག་གཅིག་གིས་རྫོགས་པ་ན། །ཆེ་བཤད་པ་ཡང་ལོ་སྟུ། །  
འཚོ་བ་འདི་ལ་ཟེ་ཚོམ་མེད། །སྦྱིང་གའི་རྒྱ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས། །ཡུལ་སོགས་དམིགས་  
བས་མི་སྤྱེད་པས། །རྒྱུང་གི་སྦྱོར་བ་གོམས་བྱེད་ན། །མངོན་པར་ཤེས་པའང་འཚོབ་པར་  
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་། བངས་པར་བྱ་རོག་མི་གྲག་པར། །ཞེས་  
པ་ནི། མོ་རངས་རིག་པ་དྲངས་པའི་དུས་སུ་བསྐྱོམ་པ་གལ་ཆེ་བའི་དོན། དུས་གཞན་  
ལའང་མི་རྩུང་བ་མེད་དོ། །འཇུག་གནས་འབྱུང་བའི་རྒྱང་གང་ཡིན། །སྦྱོང་སྣུག་གཅིག་  
གིས་བཟང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། དབྱུགས་རྒྱང་ནང་དུ་འཇུག་པ། བང་དུ་གནས་པ། ཕྱིར་  
འབྱུང་བ་གསུམ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་བསྐྱོམ་པ་སྐྱེད་པའི་སྦྱོང་སྣུག་གཅིག་གི་ཚོད་  
ཙམ་བྱ་བའི་དོན་དང་། འདི་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་འདི་ལས་མང་རྒྱུང་ཅི་རིགས་བྱས་  
ཡུང་རྩུང་བར་མངོན། །སྐྱབ་པོས་སྐྱ་དང་བྲལ་བ་ནི། །ཞེས་པ་ནི། རྫོང་བརླམས་བྱེད་མཁན་  
དེས་རྫོང་བརླམས་བྱེད་ཆེ་འབྲུ་གསུམ་དག་ཏུ་གསལ་བར་བརྗོད་པའང་མ་ཡིན། །ལུབ་ལུས་



ལྷན་གྲུབ། །དེ་ཡང་ཉན་བ་ནི་རང་གི་སྤྱིང་གའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་གི་རང་སེམས་རྒྱ་ཡིག་དཀར་  
པོའི་ནམ་བུ་ཅན་དེས་ཉན་བ་ལྷན་མོས་བ་ཡིན་གྱི། ལུས་པའི་ནང་དུ་ལུང་ལུང་སློབ་པའི་  
སྐྱ་ལུས་པའི་སྤྱི་ནས་ཉན་བ་ལྷན་མི་བྱ། དཔེར་ན་རང་ལུས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་  
གནས་པའི་སྤྱིང་ནས་རྒྱང་ཐོག་བས་ཨོ་གྱི་གདངས་དང་། རྒྱང་ནང་དུ་གནས་ཆེ་ལྷན་འེ་  
གདངས་དང་། རྒྱང་དེ་སྤྱིར་ལྷན་ཆེ་རྒྱ་གི་གདངས་སྤྱད་པ་ལ་ནང་ནས་ཉན་བ་ལྷན་  
གྲུབ། །ཡང་དམིགས་ཉེན་རྒྱ་ཡིག་ལ་སེམས་འབྲུལ་མེད་དུ་གནས་བཞིན་པའི་རང་ནས་  
བྱེད་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱང་འགོ་འོང་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་སེམས་འབྲུང་བ་ལྷ་བུ་ཡང་མི་བྱ། ཡང་  
རྒྱང་དེ་ཉིད་དུ་མའི་ནང་ནས་འགོ་འོང་བྱེད་པར་མོས་བ་ཞིག་དགོས་བ་ཡིན་གྱི། ལུས་  
ཀྱི་ཁོག་བུ་ཅན་གྱི་ནང་ནས་རྒྱང་འགོ་འོང་བྱེད་པར་མོས་བ་ནི། ཉན་ས་དང་མཛོད་ལས་  
གསུངས་པའི་རྒྱང་བསྐྱང་བ་ཅན་དང་ལྷན་པར་མེད་ཅིང་། རྒྱང་དུ་མར་སྤྱད་བ་ལ་མི་  
བན་བས་དེ་ཡང་མི་བྱ།

ཡང་རྒྱང་གི་འགོ་འོང་དུ་མའི་ནང་ནས་བྱེད་པར་མོས་ཀྱང་ཅ་མདུད་མཚམས་  
གྱི་ནང་ནས་བྱེད་པར་མོས་ན་རྒྱང་དུ་མར་སྤྱད་ལུས་ཀྱང་ཅ་མདུད་གོལ་བ་ལ་ཆེས་  
མི་བན། ཅ་མདུད་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་མ་གོལ་ན་ཅ་མདུད་གཞན་གོལ་  
ཀྱང་སེམས་དབེན་མཐར་སྐྱབ་གི་འོད་གསལ་མི་འཆར་བས། སྤྱིང་གའི་ཐད་གྱི་དུ་  
མའི་ནང་ནས་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་འཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་ལས། ཐོག་མར་སྤྱེ་བ་ནས་རྫོང་  
བརྒྱས་བྱེད་པའི་ལུགས་ཞིག་ཀྱང་བཤད་དོ། །རྒྱང་གི་སྤྱིར་བ་གོལས་བྱེད་ན། །མངོན་  
པར་ཤེས་པའང་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བ་ནི། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་གི་རྫོང་བརྒྱས་བྱས་  
པས། རྒྱང་དུ་མར་སྤྱད་པར་མ་ཟད་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་དབང་པོ་ལྷའི་མངོན་  
ཤེས་ཀྱང་འཕྲོག་པར་བསྐྱབ་པའོ། །



གསུམ་པ་ལྷགས་འདྲི་རྣོ་བ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དངོས་བྱ་ཚུལ་ནི། ལྷགས་  
སྐྱིལ་བྱང་བྱ། ལག་པ་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་ཚུང་རོ་དབྱ་སྐྱགས་སུ་བསལ། རང་  
དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ལུམ་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྷན་དུ་གསལ་བའི་སྒྲིང་གའི་ཅ་  
འཁོར་གྱི་དབྱ་མའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་སྐྱ་མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་དང་། དེའི་སྒྲིང་  
དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྐྱ་མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་ཐིག་ལེ་གཉིས་གཏུ་ཁ་སྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་  
བར་རྒྱ་གདན་ཚུང་དུ་ལ་རྩྱི་ཡིག་དཀར་པོ་ལྷངས་འབྱུ་ཅམ་ཞིག་གསལ་ཞིང་འཚོར་བར་  
གནས་པར་བྱུར་བར་བསམས་ལ་དེ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བསྐྱོམ། དེ་ནས། སྒྲིང་  
གའི་རྩྱི་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་རྒྱང་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་སྐྱ་ལྟ་དང་བཅས་བ་སྐྱོས་ཤེད་གི་དུད་  
བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེན་དུ་སྐྱི་བོའི་བར་དུ་དབྱ་མའི་ལམ་ནས་སོང་། དེ་ནས་རྒྱང་མར་ལོག་  
ཚེ་ཨོ་གྱི་གདངས་གྱིས་སྒྲིང་གའི་རྩྱི་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། ཐིམ་རྗེས་ལི་ཉིང་སུ་བཏབ་པ་  
སྐྱར་ལྷུ་འི་གདངས་གྱིས་གནས་པར་བསམ། དེ་རྗེས་རྒྱང་ཕྱིར་བྱུང་ཚེ། རྩྱི་གི་གདངས་  
གྱིས་སོང་བར་ལོས་པ་སོགས་རྒྱང་གི་འཇུག་གནས་ལྟར་གསུམ་འབྱུ་གསུམ་གྱི་གདངས་  
སུ་ཤར་བར་བསྐྱོམ་སོ། །

དེ་ཡང་སྐྱ་བྱག་གི་རྒྱང་ཕྱིར་བྱུང་ཚེ། སྒྲིང་གའི་རྩྱི་ཡིག་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱང་འོད་  
ཟེར་དང་བཅས་བ་དེ་ཉིད་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ནས་མགྱིན་པའི་ཅ་འཁོར་དང་། སྐྱི་བོའི་ཅ་  
འཁོར་རྣམས་སུ་བྱིན་ཉེ་སྐྱི་བོའི་ཅ་འཁོར་ནས་སྐྱ་བྱག་གི་སྐྱོར་ཕྱིར་ཐོན་པར་ལོས་པ་  
དང་། སྐྱ་བྱག་གི་རྒྱང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཡང་། སྐྱ་བྱག་ནས་སྐྱི་བོའི་ཅ་འཁོར་དང་།  
སྐྱི་བོ་ནས་མགྱིན་པའི་ཅ་འཁོར་དང་། མགྱིན་པ་ནས་སྒྲིང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་སྒྲིང་བར་ཤིམ་  
པ་བཞིན་བརྒྱུད་དེ་རྩྱི་ཡིག་ལ་ཐིམ་པར་ལོས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱང་གི་འཇུག་འཇུག་  
གནས་གསུམ་ལུན་ཚོད་མཉམ་པོར་བྱ་ཞིང་། ལེགས་པར་བྱང་བ་དང་གནས་པ་ལུན་



རིང་ཚམ་བྱའོ། །ཐོག་མར་རེ་ཞིག་རྒྱང་གི་གདངས་ལ་སྐྱགས་སྐྱའོས་བ་ཚམ་ལས་མི་  
ཡོང་བ་ཡང་གོམས་པའི་མཐར། བར་ལ་མོས་བ་ཚམ་མིན་བར་རྒྱར་ལ་རྒྱང་གི་གདངས་  
ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སྐྱ་འཆར་བའི་གསུང་གི་ང་རྒྱལ་འཕྲོས་བ་འབྱུང་ངོ་། །འབྱུང་  
འཇུག་གང་རྒྱང་རེའི་ཡུན་ཚད་དང་མཉམ་པའི་གནས་བ་ཞི་དང་ཕོར་ཆེད་དུ་བྱ་དགོས་  
ལ། དེ་གོམས་བ་ཡུན་བསྐྱིངས་བ་ན་མཚམས་ཤིག་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་མི་དགོས་པར་ངང་  
གི་ངང་གིས་གནས་བ་ཞིག་འོང་ངོ་། །འབྱུང་བ་ན་སྐར་ཡང་གོམས་བ་བསྐྱིངས་བས་  
གནས་བ་རེ་རིང་རེ་རིང་དུ་འགོ། དེའི་གནད་ཀྱིས་ལྷང་འཇུག་གཉིས་རེ་སྤང་དུ་སོང་ནས།  
མཐར་རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་གི་རྒྱ་བ་སྐྱ་ལོ་ཡང་ཕོག་ནས་གནས་བ་འབའ་ཞིག་བར་འགྲོའོ།

དེ་ནས་གནས་བས་རྒྱང་རྒྱ་ཉིར་ཐིམ་ནས་སྐྱབ་སྐྱེས་འབྲེལ་ཞིང་སྣོང་བ་རྣམས་  
འཆར་ངོ་། །མདོར་ན་ཐབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་རྒྱ་ཉིར་ཐིམ་བ་དང་དེར་ཞུགས་  
པའི་རྒྱང་གིས་གཏུམ་མོ་སྐར་ཉེ་སྐྱབ་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེས་བ་དེས་སྣོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་  
བདེ་སྣོང་སྣོང་རྩལ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དེ་འདྲའི་བདེ་སྣོང་སྣོང་བ་མེད་ན་རྒྱུད་སྤེལ་ག་  
གསུམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་མཐ་ཆད་ཀྱི་སྣོང་ཉིད་བསྐྱོམ་རྩལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་  
བས་སྐྱབ་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་མཐའ་ཅིག་རྟེན་ནས་བདེ་སྣོང་སྐྱར་ཉེ་བསྐྱོམ་བ་དང་། རྒྱང་  
གཡོས་ཉེ་དེ་ལས་ལངས་བ་ན་སྐར་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་བསྐྱོམ་བ་  
སྤེལ་མར་བྱའོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་དོར་བརྒྱས་བྱ་ཚུལ་འདི་ནི། བོང་གི་དོར་བརྒྱས་  
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྩ་བའི་རྒྱང་གི་དོར་བརྒྱས་དང་། དེ་ལའང་གཉིས་ལས། རྟེན་གི་སྐྱ་  
རྒྱང་ལ་བརྟེན་པའི་དོར་བརྒྱས་དང་། གནས་བ་སྣོང་གར་བྱེད་པའི་དོར་བརྒྱས་གསུམ་  
ག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོག་སྐོའི་རྒྱང་ལ་བརྟེན་པའི་དོར་བརྒྱས་ནི། དམིགས་  
ཉེན་རྒྱུ་ཡིག་དཀར་ཕོ་སྤར་སྤར་བསྐྱོམས་ལ། ཉུགས་ཀྱི་ཚེ་ནས་རྒྱང་ནང་དུ་འཇུག་བ་

ཨོྲི་གདངས་དང་། དམིགས་རྟེན་ལ་རྒྱུ་ཐིམ་ནས་གནས་པའི་སྐྱ་ལྷུང་གདངས་  
དང་། དམིགས་རྟེན་ལས་རྒྱུ་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་ཅེར་བུར་བའི་སྐྱ་རྩྭ་གི་གདངས་སྤྱད་པ་  
བར་བསྐྱོམ་མོ། །འདི་ནི་དབྱུ་མའི་མར་སྐྱེ་འབྱེད་པ་དང་། རོད་བསྐྱེད་པ་དང་། གཏུམ་  
མོའི་མེ་སྐར་བ་ལ་བྱུང་ཆེད་།

སྤྱིར་ལོག་གི་རྒྱུ་གཉིས་ལྟག་སྐྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྣམས་ཀྱི། དམིགས་  
རྟེན་རྩྭ་ཡིག་དགར་པོ་སྐར་སྐར་བསྐྱོམས་ལ། སྤྱིར་རྒྱུ་སྐྱ་བྱུག་ནས་མར་ནང་དུ་འཇུག་  
པ་དང་མཉམ་དུ་ལོག་རྒྱུ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་ཅེ་ནས་ཡར་ནང་དུ་འཇུག་ སྤྱིར་ལོག་གི་རྒྱུ་  
གཉིས་ཀའི་སྐྱ་ཨོྲི་གདངས་ཀྱིས་འོངས་ཏེ་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། ཐིམ་  
རྗེས་དེ་གཉིས་ཀ་ལྷུང་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ། དེ་རྗེས་སྤྱིར་རྒྱུ་སྐྱ་སྐྱོར་ཐོན་  
ཚོ། ལོག་རྒྱུ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་ཅེར་བུས་མཉམ་དུ་ཐོན། དེ་ཡང་སྤྱིར་ལོག་གི་རྒྱུ་གཉིས་  
ཀ་རྩྭ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་འབྱུང་བར་མོས་པ་སོགས་བྱའོ། །སྤྱིར་ལོག་གི་རྒྱུ་གཉིས་  
འབྲོས་དེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྣམས་ཀྱི། དམིགས་རྟེན་རྩྭ་ཡིག་དགར་པོ་སྐར་སྐར་  
བསྐྱོམས་ལ། སྤྱིར་རྒྱུ་སྐྱ་བྱུག་ནས་ནང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱ་ཨོྲི་གདངས་ཀྱིས་དམིགས་  
རྟེན་ལ་ཐིམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་ཏེ་དམིགས་རྟེན་ལས་ལོག་རྒྱུ་ཕྱིར་རྟགས་  
ཀྱི་ཅེར་བུ་གི་གདངས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་བསམ། ལོག་རྒྱུ་ཕྱིར་ཐོན་པ་དེ་རྒྱུ་མ་ལོག་  
ཚམ་ཀྱི་ཡུན་དེར་སྤྱིར་རྒྱུ་སྤྱིར་གར་ལྷུང་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ། དམིགས་  
རྟེན་ལས་རྒྱུ་སྐྱ་སྐྱོར་རྩྭ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་རྟགས་ཅེ་ནས་ལོག་  
རྒྱུ་ནང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱ་ཨོྲི་གདངས་ཀྱིས་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། སྤྱིར་  
རྒྱུ་ཕྱིར་ཐོན་པ་དེ་རྒྱུ་མ་ལོག་ཚམ་ཀྱི་ཡུན་དེར། ལོག་རྒྱུ་སྤྱིར་གར་ལྷུང་གདངས་  
ཀྱིས་གནས་པར་བསམ་པ་སོགས་བྱའོ། །འདི་གཉིས་ལས་ལྟག་སྐྱོད་ནི་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་

ལུགས་དང་འགྲོས་དེད་ནི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ལུགས་སུ་གྲགས། གནས་པ་ལྟེ་བར་བྱེད་ན་  
དམིགས་ཉེན་ཡང་ལྟེ་བར་བཀོད་པ་སོགས་ཤེས་དགོས། ཡང་སྤར་སེལ་ལས་བྱེད་མ་  
ཉན་ན་གསང་གནས་ནས་བྱ་ཚུལ་དང་། མཉམ་གནས་ལས་བྱེད་མ་ཉན་ན་ལྟེ་བ་ནས་བྱ་  
ཚུལ་དང་། གྲེན་རྒྱ་ལས་བྱེད་མ་ཉན་ན་མགྲིན་པ་ནས་བྱ་ཚུལ་དང་། མི་ལམ་འཛིན་པའི་  
ཆེ་ཡང་མགྲིན་པ་ནས་རྫོང་བརྒྱས་བྱ་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་བར་བྱའོ།།

ལྷན་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྫོང་བརྒྱས་ལེ། ལྷིང་གར་དམིགས་ཉེན་རྒྱུ་ཡིག་དཀར་  
པོ་སྤར་སྤར་བསྐོས་ལ། ལྷི་གཏུག་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་རྩལ་ཆོགས་རྣམས་དང་  
ལུས་གྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་ཅ་རྣམས་སྤྱིང་གའི་དབྱུ་མ་ལ་ལྷག་པ། ལྷི་སྤོ་རྫོང་  
སྤར་ཅ་བ་ནས་ཅེ་མོའི་བར་སྤུ་གུ་ཏ་རེ་ཡོད་པར་གསལ་བཅའ་ལ། ལྷ་ག་དེ་དག་ནས་  
ནང་དུ་འོངས་པའི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ཨོ་གྱི་གདངས་གྱིས་དམིགས་ཉེན་ལ་ཐིམ་བར་མོས་  
པ་དང་། ཐིམ་རྗེས་ལྷུང་འི་གདངས་གྱིས་གནས་བར་མོས་པ་དང་། ལྷར་རྒྱང་ལྱིར་འབྱུང་  
ཆེ་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱུ་གི་གདངས་གྱིས་འབྱུང་བ་སོགས་མོས་པ་སྤར་སྤར་  
བྱའོ། །འདི་ལ་བཙེན་ནས་རྒྱང་དབྱུ་མར་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱུང་ན། རྫོང་བརྒྱས་  
སྤར་མ་དག་ལས་སྤོང་པ་བཞི་གསལ་ལུགས་ཆེ་བས་སེམས་དཔེན་སྤུར་དུ་བསྐྱེད་དོ།།

ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ་རྫོང་བརྒྱས་ལས། ལྷ་བ་མིག་རྒྱང་གི་རྫོང་བརྒྱས་ལེ། དམིགས་  
ཉེན་རྒྱུ་ཡིག་སྤར་སྤར་བསྐོས་ལ་མིག་གཉིས་གྱི་ཅའི་ཅ་བ་དམིགས་ཉེན་ལ་ལྷག་པ།  
ཅེ་མོ་མིག་འབྲས་གཉིས་གྱི་དབྱུ་མ་སུ་བྱ་ག་ཏ་རེ་ཡོད་པར་གསལ་བཅའ་ལ། མིག་སྤོ་  
ནས་ནང་དུ་འབྱུག་པའི་རྒྱང་ཨོ་གྱི་གདངས་གྱིས་དམིགས་ཉེན་ལ་ཐིམ་བར་མོས། ཐིམ་  
རྗེས་ལྷུང་འི་གདངས་གྱིས་གནས་བར་མོས། དེ་རྗེས་དམིགས་ཉེན་ལས་རྒྱུ་གི་གདངས་  
གྱིས་ལྱིར་མིག་སྤོ་ནས་ཐོན་བར་མོས་པ་སོགས་བྱའོ། །རྣམ་པར་རྒྱ་བ་རྣ་བའི་རྒྱང་གི་

རྣོ་བ་རྒྱས་ཅི། དམིགས་རྟེན་རྩུ་ཡིག་སྲར་ལྟར་བསྐྱོམས་ལ། རྣ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཅེ་ཅ་བ་  
དམིགས་རྟེན་ལ་བྱུག་ལ། ཅེ་མོ་རྣ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་ག་དང་ཁ་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་གསལ་  
བཏབ་ལ། རྣ་བའི་སྐོ་ནས་རྒྱུ་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ལོ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་དམིགས་རྟེན་  
ལ་ཐིམ་པར་མོས། ཐིམ་རྗེས་ལྷུང་འི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་མོས། དེ་རྗེས་དམིགས་  
རྟེན་ལས་རྒྱུ་རྩུ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་རྣ་བའི་སྐོ་ནས་ཐོན་པར་མོས་པ་སོགས་བྱའོ།།

ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་སྐྱེ་རྒྱུ་གི་རྣོ་བ་རྒྱས་ཅི། དམིགས་རྟེན་རྩུ་ཡིག་སྲར་ལྟར་  
བསྐྱོམས་ལ། རྣ་ཅེ་ཅེ་ཅ་བ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱུག་ལ། ཅེ་མོ་རྣ་བྱུག་གཉིས་དང་ཁ་མཉམ་  
དུ་ཡོད་པར་མོས་ལ། རྣ་བྱུག་ནས་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ལོ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་དམིགས་  
རྟེན་ལ་ཐིམ་པར་མོས། ཐིམ་རྗེས་ལྷུང་འི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་མོས། དེ་རྗེས་དམིགས་  
རྟེན་ལས་རྒྱུ་རྩུ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་རྣ་སྐོར་ཐོན་པར་མོས་པ་སོགས་བྱའོ།།

རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་སྐྱེ་རྒྱུ་གི་རྣོ་བ་རྒྱས་ཅི། དམིགས་རྟེན་རྩུ་ཡིག་སྲར་ལྟར་བསྐྱོམས་  
ལ། རྣ་ཅེ་ཅེ་ཅ་བ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱུག་ལ། ཅེ་མོ་སྐྱེ་ཅེ་དང་ཁ་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་བསམ།  
སྐྱེ་ཅེ་ནས་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ལོ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་པར་མོས།  
ཐིམ་རྗེས་ལྷུང་འི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་མོས། དེ་རྗེས་དམིགས་རྟེན་ལས་རྒྱུ་རྩུ་གི་  
གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་སྐྱེ་ཅེ་ནས་ཐོན་པར་མོས་པ་སོགས་བྱའོ།།

དེས་པར་རྒྱ་བ་ལུས་རྒྱུ་གི་རྣོ་བ་རྒྱས་ཅི། དམིགས་རྟེན་རྩུ་ཡིག་སྲར་ལྟར་  
བསྐྱོམས་ལ། ལུས་ཀྱི་ཅེ་ཅེ་ཅ་བ་ཐམས་ཅད་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱུག་ལ། ཅེ་མོ་ཐམས་ཅད་  
བ་སྐྱེ་བྱ་ག་དང་ཁ་མཉམ་དུ་གནས་པར་མོས་ལ། ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་བྱ་ག་ནས་ནང་དུ་  
འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལོ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་པར་མོས། ཐིམ་

རྗེས་ལྷན་པོའི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་མོས། དེ་རྗེས་དམིགས་ཉེན་ལས་རྒྱུད་རྒྱུ་གི་གདངས་  
ཀྱིས་སྤྱིར་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་ཐོན་པར་མོས་པ་སོགས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཅ་བ་དང་  
ཡན་ལག་གི་དོར་བརླས་བྱ་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ནས་དེ་དག་སྐབས་གང་ལ་དགོས་པ་རྣམས་  
བྱ་ཞིང་། ལྷན་པར་དུ་སྦྱང་གའི་ཅ་མདུད་ལོལ་ཆེད་དུ་སྦྱང་གི་སྣ་རྒྱུད་ལ་བཏེན་པའི་སྦྱང་  
གའི་དོར་བརླས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལྷན་བྱེད་  
ལ་དམིགས་པའི་དོར་བརླས་ལ་འབད་བསར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་དོར་བརླས་བྱས་པས་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཞུགས་  
པའི་ཉུགས་སྣ་བྱུག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུད་མཉམ་རྒྱུ་ཤེད་མཚུངས་དང་། གནས་པའི་ཉུགས་  
སྣ་བྱུག་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་སྟོ་བ་མི་འགྲུལ་བ། ཐིམ་པའི་ཉུགས་སྦྱིག་རྒྱུ་དུ་བ། མཁའ་སྤྱང་  
མེ་ཁྲིའ། མར་མེ། སྤང་བ། མཆེད་བ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་གྱི་ཉུགས་རྣམས་འབྱུང་  
བས། དེ་དག་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་དོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེའི་ཆེ་རང་སེམས་སྣན་སྦྱེས་  
བདེ་ཆེན་གྱི་དོ་ཐོར་གྱུར་བ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། ཡུལ་  
ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་  
པར་བཞག་འདི་ནི་སད་དུས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱིའི་བསྐྱེད་བའོ།།

འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་ཆེ་ལུང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡིད་དོར་ལོངས་  
སྤྱོད་རྗེ་འདིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་སྦྱར་བཞེངས་པར་བྱེད། དེ་དང་དུས་  
མཉམ་དུ་ལུགས་ལོག་གི་ཉེར་ཐོབ། དེ་རྗེས་མཆེད་བ། སྤང་བ། མར་མེ། མཁའ་སྤྱང་མེ་  
ཁྲིའ། དུ་བ། སྦྱིག་རྒྱུའི་ཉུགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་། འདི་ནི་སད་དུས་ཀྱི་ལོངས་  
སྤྱོད་བསྐྱེད་བའོ། །མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལྷང་ཆེ། རང་གི་ལུང་རྩིང་སྦྱུལ་སྦྱུ་འདིགས་བྱེད་  
ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐོམས་པའི་སྤྱི་བོ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱང་གར་ཞུགས།

རྣམས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱུ་འདྲིལ། དེའི་ཚེ་སྣ་ལུག་ནས་རྒྱུང་རྒྱ། དབང་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་ལ་འཇུག  
གང་སྣང་སྟོང་བ། སྟོང་བ་བདེ་བ། བདེ་བ་དོ་རྩེ་འདྲིལས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱའི་རྣམ་  
རོལ་དུ་བརྟའོ། །འདི་ནི་སང་དུས་ཀྱི་སྐྱེལ་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བའོ།།

རྣམ་འབྲོར་བ་དེས་གཉིད་དུ་འགོ་ཁར་སྟོང་གའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་སེམས་བརྒྱུང་བ་ཅེ་  
གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་བས། རྒྱུང་དབུ་མར་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། དེའི་ཚེ་ལྷགས་  
གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་རྟགས་སྣར་སྣང་ཤེས་ཏེ་སྣར་སང་དུས་སྐྱེ་བསྐྱོམས་པའི་འོད་གསལ་  
དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འོད་གསལ་གཉིས་བསྐྱེས་ཏེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་  
གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་བར་བཞག་འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བའོ། །འོད་གསལ་  
དེ་ལས་སྣང་ཚེ། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དེ་སྤང་པོ་རྩྭ་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སྐྱུ་ཡིད་འོར་དོ་རྩེ་  
འདྲིལས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་བར་བྱེད། དེའི་ལྷགས་སྟོན་གི་རྟགས་  
བདུན་སྣར་སྣང་འབྱུང་བས་དེ་དག་འོ་ཤེས་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྟོར་སྣར་བཞིན་བསྐྱུང་།  
འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་ཕོངས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བའོ། །གཉིད་སང་ཚེ་སྤང་པོ་རྩྭ་བ་སྐྱེལ་སྐྱུ་དོ་རྩེ་  
འདྲིལས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱོམས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནས་སྟོང་གར་ལྷགས་ཏེ་གཉིད་སང་བར་  
བྱེད། དབང་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་ལ་འཇུག་དེའི་ཚེ་གང་སྣང་སྟོང་བ། སྟོང་བ་བདེ་བ། བདེ་བ་  
དོ་རྩེ་འདྲིལས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱའི་རྣམ་རོལ་དུ་བརྟའོ། །འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐྱེལ་  
སྐྱུའི་བསྐྱེ་བའོ། །རྣམ་འབྲོར་བ་དེས་ལམ་སྟོན་མ་མའོན་དུ་མ་བྱས་པར་འཆི་བ་བྱུང་  
ན། སྟོང་གའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་སེམས་ལྷགས་པ་བཞིན་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་བར་བྱ། དེ་སྣར་  
བསྐྱོམས་བས་རྒྱུང་དབུ་མར་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ལྷགས་པའི་རྟགས་སྣ་  
ལུག་གཉིས་ག་ནས་རྒྱུང་མཉམ་རྒྱུ་ཤེད་མཚུངས་དང་། གནས་པའི་རྟགས་སྣ་ལུག་གི་རྒྱ་  
བ་ཚད་ཅིང་སྟོ་བ་མི་འགྲུལ། ཐིམ་པའི་རྟགས་སྟོན་རྒྱ། དུ་བ། མཁའ་སྣང་མེ་བྱིར། མར་



མེ། ལྷང་བ། མཆེད་བ། ཉེད་ཐོབ། འོད་གསལ་གྱི་ཉྐགས་རྣམས་འབྱུང་བས། དེ་དག་རང་  
རང་གི་སྐབས་སུ་ངོ་ཤེས་བར་བྱས་ལ། འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་སྤར་སད་དུས་དང་གཉིད་  
དུས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་འོད་གསལ་གཉིས་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འོད་  
གསལ་གསུམ་བསྐྱེད་ཏེ་བདེ་སྟོང་དབྱེད་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་བར་བཞག འདི་ནི་  
འཆི་དུས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱའི་བསྐྱེད་པའོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་སྤང་ཆེ་ཕུང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་  
ས་ལོགས་སུ་ཡིད་ངོར་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེངས་བར་བྱེད།  
དེའི་ཕྱགས་སྟོག་གི་ཉྐགས་བདུན་ངོ་ཤེས་ཏེ་བར་དོའི་དགེ་སྟོང་བསྐྱུར། འདི་ནི་འཆི་  
དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེད་པའོ། །སྐྱེ་བ་སྤང་ཆེ། བ་མ་གཉིས་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་  
ཡུམ་དུ་ལོས་པའི་པའི་སྐྱེ་བོ་ནས་ལྷགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱུ་ཁྱེད་གི་དུས་སུ་བསམ་  
བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་བར་བྱེད། འདི་ནི་འཆི་དུས་ཀྱི་སྐྱུལ་སྐྱའི་བསྐྱེད་པའོ། །

འདི་ནི་རྣམ་འབྱོར་བཞི་ལས་སྐྱགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་ཐིག་ལ།  
སྐྱགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་དོར་བཞུས་འདི་ནི་དབེན་བ་གསུམ་ལས། དག་དབེན་གྱི་ངོ་བོ་  
གསུང་དོ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན། ཡན་ལག་དུག་ལས་སྟོག་ཚོལ་གྱི་ཡན་ལག་གྱུང་ཡིན། དག་  
དབེན་ཞེས་པ་ནི། དག་གི་ངོ་བོ་རྣུང་ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་གྱིས་དབེན་བར་བྱས་ཏེ་གསུང་གི་  
ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །

༄ གཉིས་བ་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་འབྱོར་ནི། རིམ་ལྡེ་ལས། སྐྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་  
ལས། །བྱུང་མེད་སྐྱུ་མ་བྱུང་བར་འཕགས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། །གསལ་བར་  
འདི་ལས་མཚོན་བར་གྱུར། །ཅེས་དང་། རྣམ་འབྱོར་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། བསྐྱའི་ནམ་  
མཁའ་དོ་རྗེ་ཡི། །སྐྱེ་བས་མནན་པའི་གནས་དག་ཏུ། །དོ་རྗེ་སྐྱུལ་གྱུང་དག་གིས་སེམས། །  
འོར་བུའི་ནང་དུ་སོན་བལྟ་ཞིང་། །ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ལ། །ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་



སྟེ། །ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཆགས་བྱལ་མིན། །དབྱ་མར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་  
 ཚེ་རྣམ་འབྲོར་ཡེ་ཤེས་མཐའ། །དེ་ལ་གནས་བྱ་འགྲུར་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།  
 སྤྱིའི་ཐབས་བྱུག་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་བསྟེན་པའི་ངང་ནས། རང་གི་ཐབས་  
 རྟོར་བརྒྱུས་དང་། བྱམ་པ་ཅན་དང་། རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་གསུམ་གའམ་གང་རྩུང་  
 གི་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འབྲོར་ཡིན། དེ་ལ་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་འབྲོར་ཞེས་པ་  
 དང་། སྤྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྣམ་འབྲོར་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དམ་ཚིག་གི་རྣམ་འབྲོར་  
 ཞེས་པ་ནི། བྱུག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྦྱོར་  
 བའི་རྣམ་འབྲོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཏུ་བརྗོད་པར་གསུངས། སྤྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྣམ་  
 འབྲོར་ཞེས་པ་ནི། ལྷན་བ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱུར་བའི་རྣམ་འབྲོར་ཡིན་པས་  
 དེ་ལྟར་ཏུ་བརྗོད། དེ་འདྲའི་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་འབྲོར་དངོས་བསྐྱོམ་ཚུལ་རྣམས་བཤད་  
 པ་ལ། ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་སྐབས་གང་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་། སེམས་དབེན་གྱི་ངོ་བོ་དང་།  
 བསྐྱེད་ཚུལ་དགོས་པ་སོགས་ལ་གོ་བ་ཆགས་ཚུལ་དང་། ལུགས་འདིའི་དམ་ཚིག་གི་  
 རྣམ་འབྲོར་དངོས་བསྐྱོམ་ཚུལ་རྣམས་བཤད་པ་ལས།

ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་སྐབས་གང་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ནི། སྟོས་བཅས་སྟོས་མེད་ཤིན་ཏུ་  
 སྟོས་མེད་གྱི་རྣམ་འབྲོར་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་རྣམས་ཐོག་མར་  
 གསུང་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་རྒྱ་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་པར་གསུངས། འོ་ན་སེམས་  
 དབེན་གྱི་སྟོང་བ་རྣམས་འདྲེན་རེས་ལ། ལས་རྒྱ་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་  
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་ཐོག་མར་གསུང་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་རྒྱ་ངེས་  
 པར་བསྟེན་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་དབེན་སྟོང་བ་རྣམས་འདྲེན་རེས་ལ་  
 ལས་རྒྱ་མེད་ཏུ་མི་རྩུང་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཐོག་མར་ལས་རྒྱ་ལ་

བསྟེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་དེས། སྤྱིས་སྲུ་  
 སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་སྦྲར་ཡང་ཡང་འདྲེན་བ་ལ། ལས་རྒྱ་བསྟེན་གྲང་རུང་། ལས་རྒྱ་  
 མ་བསྟེན་གྲང་ཡེ་རྒྱ་བསྟེན་བས་གྲང་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་རྣམས་འདྲེན་བར་གསུངས་  
 བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། གང་ཞིག་ཚུ་སྤྱིས་དོ་རྗེ་སྦྱོར། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་གྲུར་  
 བ། །ལན་ཅིག་ཅམ་ཞིག་སྦྱོང་ནས་གྲང་། །རྣམ་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུབ་བར་འབྲུར། །  
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་ལས་རྒྱ་མ་བསྟེན་ན་འཆི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་  
 འདྲ་བ་ཞིག་མི་འཆར་བས། སེམས་དབེན་དབེན་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་དགོས་  
 ཀྱི་སྐྱབས་དེར་སྦྲར་ལས་རྒྱ་བསྟེན་དགོས་བར་གསུངས། བཤད་མ་ཐག་པའི་རིམ་ལྡེ་  
 ལྷུང་གི་དོན་ལ། ལ་ལས་བསྐྱབ་བ་འདྲིན་བ་དང་། མ་ཞིང་གི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དབང་པོ་གཉིས་  
 སྦྱོར་བ་མེད་གྲང་མཉམ་བར་བཞག་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྤྱེ་ཞེས་འདོད་བ་ནི་མི་འཐད་  
 ཅེས་མཁས་བ་དག་གིས་བཀག་ཐེན་ལགས། བསྟེན་བྱའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། ཡེ་རྒྱ་དང་། ལས་  
 རྒྱ་གཉིས་ལས། ཡེ་རྒྱ་ནི་རྣམ་འབྱོར་བ་རང་ཉིད་ལས་ལོགས་སྲུ་མེད་ཀྱི། རྣམ་འབྱོར་བ་  
 རང་གི་རྟོག་བས་རང་ལ་ཕྱུམ་འབྲུད་བར་མོས་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱུམ་དེ་ལ་ཡེ་རྒྱ་ཟེར།

ལས་རྒྱ་ནི། སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འབངས་པའི་བྱ་མ་དང་རྩ་ག་སོགས་བྱད་མེད་ཀྱི་  
 གཟུགས་སྤུང་རགས་བ་སོགས་དང་ལྡན་པའོ། །ལས་རྒྱ་དེ་ལ་ལམ་མཐོ་དམན་གྱི་དབྱེ་བ།  
 ལྡན་སྤྱིས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་མ། ཞིང་སྤྱིས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་མ། སྤྱགས་སྤྱིས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་མ་  
 གསུམ་དང་། ཚ་དབུ་མའི་མར་སྤྱིའི་དབྱིབས་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ། བརྟ་ཅན། དུང་  
 ཅན་མ། སྤང་པོ་ཅན། རི་དུགས་ཅན་བཞི་ཡོད། དེ་དག་ལས་ལྡན་སྤྱིས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་  
 མ་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ལྷུང་འཇུག་ཅི་རིགས་ལ་གནས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མ་ཡིན།  
 ཞིང་སྤྱིས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་མ་ནི། དབེན་གསུམ་དང་སྤྱུ་ལུས་ཅི་རིགས་ལ་གནས་པའི་རྣམ་

འབྲུང་མ་ཡིན། ལྷགས་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུང་མ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་འབྲུང་  
མ་ཡིན་པར་གསུངས། བརྒྱ་ཅན་ནི། ཅ་དབུ་མའི་མར་སྡེ་མེ་ཉོག་བརྒྱའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་  
ཡོད་པས། ཅ་དེ་ཁ་ཤིན་ཏུ་བཙལ་སྤྲོ་ཞིང་འབྱེད་པར་སྤྲོ་བས་ཕྱག་རྒྱ་མཚོག་ཏུ་གསུངས་  
པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཅ་མར་སྡེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པས་ཡར་སྡེའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་ནི་རྩ་བའི་མེ་ཉོག་  
ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །བརྒྱ་ཅན་དེའི་ཉལ་ནི། བཞིན་རས་རྒྱུ་ཞིང་མརྩེས་པ་  
ཡིད་དུ་འོང་བ། སྐད་ངང་པའི་སྐད་ལྟར་སྤྲོ་བ། ཁ་དང་ཟླ་ག་ནས་བྱི་ཞིམ་ལྟོ་བ། བརྒྱའི་  
འགམ་དང་རྐང་པའི་བོལ་རུས་སྤལ་གྱི་རྒྱབ་ལྟར་མཐོ་བ། རྐང་མཐིལ་རུས་སྤལ་གྱི་ལྟོ་  
བ་ལྟར་མཉམ་པའོ། །

དུང་ཅན་མ་ནི། ཅ་དབུ་མའི་མར་སྡེ་དུང་དཀར་གྱི་ཁ་ལྟ་བུ་འབྲིལ་ཞིང་སྐྱབ་ལ་  
རིང་བ་སོགས་ཡོད་པས་དེའི་ཉལ་ལ་ཅའི་ཡར་སྡེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་སྐྱ་རིང་བ་སོགས་  
ལས་དུང་ཅན་མའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱང་པོ་ཅན་མ་ནི།  
ཅ་དབུ་མའི་མར་སྡེ་གཡོན་ནས་གཡས་སུ་འབྲིལ་བའི་རྣམ་པར་ཡོད་ལ། དེའི་ཉལ་ས་  
ཅ་དེའི་ཡར་སྡེ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུད་མེད་དེའི་སྐྱ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྲིལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་  
སོགས་ལས་དེ་སྐྱང་པོ་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལོ། །རི་དྲགས་ཅན་མ་ནི། ཅ་  
དབུ་མའི་མར་སྡེ་རི་དྲགས་སྤྱི་བའི་ལྟོ་བ་འབྲུ་བར་བཅུ་ཞིང་བཅེངས་པའི་གོར་བུའི་རྣམ་  
པ་ཅན་དུ་ཡོད་པས་ཅ་དེའི་ཁ་ཤིན་ཏུ་འཚོལ་དཀའ་བས་དེ་ནི་རྣམ་འབྲུང་པའི་སེན་ཚེས་  
བཙལ་དགོས་པ་སོགས་གསུངས་སོ། །མར་སྡེ་དེའི་ཉལ་ལ་ཡར་སྡེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་  
རི་ཚོ་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་ལུས་གཞན་ལས་སྤོམ་པ་སོགས་ཡིན་ལོ། །དབུ་མའི་མར་སྡེ་  
ཁབ་ལྟར་སྤྲོ་ཞིང་རིང་བ། འཁྲང་བ་ནི་བཟང་། དབུ་མའི་མར་སྡེ་སྤོམ་པ་དང་། ལྱང་བ་དང་  
སྡོད་པ་ནི་ངན་ལོ། །དེ་དག་གི་ཅའི་མར་སྡེ་བཙལ་ཐབས། ཅ་ཁ་སྤྱེ་བའི་ཉལ་ས། དེ་ལ་

སྣང་ལོག་གི་རྒྱབ་མདུན་གང་ནས་བསྟོད་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་བར་ཤེས་དགོས་བའང་ཡོད།  
 ལས་རྒྱ་དེ་དག་གི་ལོ་གྲངས་ནི་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་མ་ལས་གཞོན་པ་དང་། སུམ་ཅུ་  
 མ་ལས་ཞུན་པ་རྣམས་ནི། རང་གི་རྩ་སད་བར་བྱེད་མི་རུས་བའམ། རང་གི་རྩ་སད་བར་  
 བྱེད་རུས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་རྩ་སད་པའི་རྒྱུ་དུ་འགོ་མི་རུས་བས་དེ་ཉིད་སྤང་བར་གསུངས།  
 རྒྱད་པར་ལོ་གྲངས་བརྒྱ་གཉིས་མ་ནི་གཏུམ་མོ་ཤལ་བ་མ་ཉམས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་  
 མཚོག་ཡིན་པར་གསུངས། ལས་རྒྱ་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་པའི་སྐྱུ་རྩལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རེ་  
 བཞི་ཚང་ན་དངོས་བྱུང་སྐྱུར་བར་གསུངས། ཡོན་ཏན་རེ་བཞི་ནི། འཇུག་པ། ལོ་བྱེད་པ།  
 འདྲིའམ་བའམ་སོ་འདྲེའམ་པ། སེན་མོས་འདྲེའམ་པ། ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པ། སིད་  
 གྱི་སྐྱ་སྐྱོགས་པ། སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ། སྣང་ན་འདུག་པ་བརྒྱད་དང་། བརྒྱད་པོ་རེ་  
 རེ་ལ་འཇུག་པའི་འཇུག་པ་སོགས་བརྒྱད་རེ་སྐྱུར་བས་ཡོན་ཏན་རེ་བཞིས་རྒྱ་ཉིད་མར་  
 ལྷ་འགྲེངས་བར་བྱེད་པའོ།།

དེ་ལྟར་སེམས་དབེན་ཡི་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན་པའི་དགའ་བ་བཞི་  
 ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་སྟོག་གི་རིམ་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བའལ་བ་རྣམས་དང་  
 མི་འབྲས་སྟེ། སྤར་བའལ་བ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བོ་ནས་བྱང་སེམས་ཉལས་ཀྱི་ཅེའི་བར་དུ་བབ་  
 པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་། ཉལས་ཅེ་ནས་སྐྱེ་བོའི་བར་  
 སྟོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་མས་བརྟན་ཀྱི་དགའ་བཞིར་འཛོག་ཚུལ་བའལ། བའལ་  
 བ་དེ་དག་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཡོད་པས། འདིར་སེམས་དབེན་གྱི་ཡི་ཤེས་  
 བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་དང་མི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་། གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་  
 བས་སྣོང་བ་བཞིར་འདྲེན་དགོས། དེ་འབྲའི་སྣོང་བ་བཞི་འདྲེན་པ་ལ་རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་  
 རྣམས་ལུས་ཀྱི་སྣོད་སྣོད་ཐམས་ཅད་ནས་སྣོང་གར་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་དང་མཐུན་པར་

ལྷགས་འབྲུང་གི་དགའ་བ་བཞི་སྟེ། སྤྱིང་ག་ནས་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་སྤྱིང་གྲུས་པའི་  
ཚེ་ལྷགས་སྟོག་གི་དགའ་བ་བཞི་སྟེ། སྤྱིང་བསྐྱེད་ལས། རོ་རྗེ་བསྐྱེད་སྟོམས་  
པར་ཞུགས་པ་ལས་སྤྱི་བོ་ནས་བཅམས་ཏེ་ཅ་བདུན་མི་ཉིས་སྟོང་ལས་བྱང་སེམས་འདྲ་  
བས་ཆགས་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་དང་། ཆགས་པ་བར་མའི་རིམ་གྲིས་བབ་པོ། །ཞེས་  
གསུངས་པ་སྟེ་རོ།།

སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ཐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་ཚུལ་དང་། བསྟེན་བྱའི་ཕྱག་  
རྒྱའི་ནམ་གཞག་དང་། རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་སྤྱིང་གར་སྐྱེད་ཚུལ་དང་། དགའ་བ་བཞི་  
སྟེ་ཚུལ་དེ་སྟེ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བསྟེན་ནས་སྤྱི་རྒྱའི་སེམས་དབེན་གྱི་རོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་  
ཞེ་ན། སེམས་དབེན་གྱི་རོ་བོ་ནི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་བདེ་  
སྟོང་གི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱང་ཡིན། སེམས་དབེན་གྱི་ཚོས་  
ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་གྱིས་སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་དོན་  
སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་ཉོགས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས།  
འོད་གསལ་གྱི་མ་འདི་འོག་དུ་འཆད་དོ། །རིམ་ལྡེ་ལས། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།  
གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་འགྲུང། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི། སྤང་  
བ་བདེ་སྟོང་གི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། མཆེད་པ་བདེ་སྟོང་གི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་  
ཡེ་ཤེས། ཉེར་ཐོབ་བདེ་སྟོང་གི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཡིན་པས། སེམས་  
དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་འོད་གསལ་བདེ་སྟོང་གི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་དམ།  
ཅིའི་སྤྱིང་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཞེས་བཤད་ཅེ་ན། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱི་ལུས་  
ཚུན་ཆད་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མི་སྤྱི་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཞེས་བཤད་  
གྱི། དཔའི་འོད་གསལ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ།།

འོ་ན་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདྲིའི་དཔེ་འོད་གསལ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་སེམས་དབེན་  
ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱེད་མ་མི་འདུ་ཞེ་ན། བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱེད་  
བར་བཤད་པའི་སྲིད། འོ་ན་སྐབས་འདྲིའི་ཉེར་ཐོབ་རིམ་པོ་དཔེ་འོད་གསལ་ཡིན་ནམ་  
ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཐོག་མར་དབྱ་བཅས་ཀྱི་ཉེར་ཐོབ་དང་།  
བར་དུ་དབྱ་མེད་ཀྱི་ཉེར་ཐོབ་དང་། ཐ་མར་དབྱ་མེད་སངས་པའི་སྐབས་གསུམ་ཡོད་པ་  
ལས། ཐོག་མ་དང་བར་བ་གཉིས་ནི་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ཀྱང་དཔེ་འོད་གསལ་མ་ཡིན། ཐ་མ་  
ནི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་སུ་མིང་དུ་བཏགས་པའི་དཔེ་འོད་གསལ་ཡིན་ཀྱང་ཉེར་  
ཐོབ་ཀྱི་ནག་ལམ་གྱི་ཉམས་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིམ་ལྡན་ལས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་  
ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནི། དཔེ་འོད་གསལ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཆར་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་  
ཞེས་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སེམས་དབེན་དེ་ཉིད་དུས་མཚམས་གང་ནས་ཐོབ་ཅེ་ན། ལོང་དུ་བཤད་པའི་སྲིད་  
ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་གའི་ཅ་མཐུད་གྲོལ་ཏེ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ནམས་སྣང་གའི་མི་  
ཤེས་པའི་ཐོག་ལེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་མཚམས་ནས་སེམས་དབེན་ཐོག་མ་ཐོབ། ལྲུབ་བྱེད་  
ཀྱི་རྒྱུད་རྩོམ་ཆད་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་མ་ལུས་པ་སྣང་གའི་མི་ཤེས་པའི་ཐོག་ལེ་  
ལ་ཐོབ་ཆོ། སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་ཐོབ། འཕྲོག་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་ནམས་སྣང་  
གའི་མི་ཤེས་པ་ལ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདྲིའི་སྤྲིག་རྒྱ། དུ་བ། མེ་བྲིད། མར་མེ་ལྟ་བུའི་  
ཏྲགས་བཞི་སྟོན་དུ་སོང་ནས། དེ་རྗེས་སྣང་བ་དཀར་ལམ་གྱི་ཏྲགས་ཤར་ཆོ། དཀར་  
ལམ་གྱི་ཉམས་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་དུ་མ་ཞེན་པར་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་  
ཚུལ་དུ་སེམས་དབེན་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། དེ་རྗེས་མཆེད་པ་དམར་ལམ་གྱི་ཏྲགས་  
ཤར་ཆོ། དམར་ལམ་གྱི་ཉམས་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་དུ་མ་ཞེན་པར་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་

ཐོར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་དབེན་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། དེ་རྗེས་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་གྱི་རྟགས་ཤར་ཆོ། རྟག་ལམ་གྱི་རྟགས་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་དུ་མ་ཞེན་པར་བདེ་སྡོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་ཐོར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་དབེན་ཉེར་ཐོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། ཉེར་ཐོབ་འདིའི་སྡོང་དུ་བྲན་བཅས་དང་། སྡོང་དུ་བྲན་མེད་དུ་སོང་། དེ་རྗེས་བྲན་མེད་སངས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཤར་ཆོ། ཉམས་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་དུ་མ་ཞེན་པར་བདེ་སྡོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་ཐོར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་གསལ་འཐོབ་ཐོ།།

སེམས་དབེན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སེམས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཐ་མལ་བའི་སྣང་ཞེན་གྱིས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྡོང་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། སེམས་འདི་ལ་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ན་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ལམ་གྱི་ངོ་ཐོར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་སློབ་ཆུ་སོགས་རྟགས་བརྒྱད་ཤར་ཆོ། བྲན་པ་གསུམ་ལྟ་བུ་བྱ་ཚུལ་གལ་ཆེ། འོ་ན་སྣང་བ་གསུམ་ལམ་གྱི་ངོ་ཐོར་བསྐྱེད་ཚུལ་མ་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་མ་རུས་ན་ཉེས་དམིགས་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་ཞེ་ན། སྣང་བ་གསུམ་དེ་ལས་སྣང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ་དང་། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བརྒྱ་དང་། ཉེར་ཐོབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་ཏེ་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། ཀུན་རྟོག་དེ་དག་ལས་འཛིན་ལྟ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟེ། ཉོན་མོངས་དེས་ལས་བསགས་ནས་སྲིད་ཅེ་ནས་མཁར་མེད་གྱི་བར་དུ་ཡང་ཡང་འབྲུམས་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པས། །མི་ཤེས་ལུན་པས་ཁེབས་པས་ནི། །དགོ་དང་མི་དགོའི་ལས་བྱས་ནས། །འགྲོ་བ་ལྟར་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །མཚམས་མེད་ལ་སོགས་བྱས་



ནས་ནི། །དམྱལ་བ་ལ་སོགས་འཚོད་པར་འགྱུར། །སྐྱེན་སོགས་དགོ་བ་བྱས་ནས་ནི།  
།མཐོ་རིམ་ལ་སོགས་དགོ་བུ་མཚོད། །སྐྱེ་བ་དཔག་མེད་སྟོང་སྟག་ནི། །འདྲིར་ནི་ཡང་  
དང་ཡང་སོབ་པ། །འདྲི་ནི་སྟོན་ལས་རྣམས་སྐྱེན་ཞེས། །ཚོངས་བ་རྣམས་ནི་སྐྱ་ངན་གྱེད།།  
ཅས་གསུངས་པའི་སྟེང་།

སྣང་བ་གསུམ་དེ་ཉིད་ལས་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ཚུལ་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་ཀྱས་ན། བན་  
ཡོན་ནི། སྣང་མཆེད་སོབ་གསུམ་ལས་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལས་དཔའི་འོད་གསལ་  
འཚར། དཔའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལྷན་དང་། དེ་རྗེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་  
དང་ལྷན་འཇུག་གི་སྐྱ་ལྷན་ནས་རྗེ་རྗེ་འཚར་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་གྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་  
ཉིད་ལས། རང་བཞིན་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །གང་གིས་སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་པ། །དེ་ཉིད་  
ཤེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཅན། །སྲིད་པའི་གཞེས་ལས་སྟོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་  
སྟེང་། མདོར་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་བདག་འཛིན་དེ་འཁོར་བར་འཁོར་གྱེད་དང་། ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་  
བག་ཆགས་འཛོག་གྱེད་དུ་ཡང་ཤེས་ནས་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱེན་སྣང་བའི་སྣ་  
བ་རྣམ་དག་སྐྱ་ཐག་ཚོད་དགོས། སྣ་བ་དེ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་མ་བསྐྱེད་ན་ཡེ་  
ཤེས་ཚོས་སྐྱའི་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་བར་མཐོང་ནས་ཀུན་རྟོག་གཡོ་གྱེད་  
གྱི་རྒྱུད་དུ་མར་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། བདེ་བ་དེ་ཡང་སྟོང་བ་  
བཞིའི་ངོ་བོར་མ་བསྐྱེད་ན་ལོངས་སྐྱའི་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་བར་མཐོང་ནས་  
སྣང་བའདད་པ་སྣང་སྣང་མཆེད་སོབ་གསུམ་དཔའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་བདེ་སྟོང་ཡེ་  
ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་སྣང་ན་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་འདི་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་གྱི་  
དགའ་བ་དེ་སྟོང་བ་དང་སྣང་ནས་གོམས་པར་གྱེད་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཐིན་གྱི། དེ་ལས་



བསྐོས་ཚུལ་ནི། ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་གཉིས་ལས། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐོས་ན་བརྒྱ་  
ཅན་སོགས་ལས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལས་ལྷན་མོང་བས་རྒྱད་སྐྱད་བ་སོགས་  
སྡོན་འགྲོའི་རིམ་བུ་བརྒྱབ་ཏུ་བཅུག་ནས། རང་གི་ལག་པའི་སོར་མོས་ལས་རྒྱའི་ལྷ་ག་  
ཡང་ཡང་མཉེད་པས། དེའི་བྱ་རོག་གདོང་གི་དབྱས་ནས་ཅ་དབྱ་མའི་མར་སྟེ་གོ་སོག་ལྷ་  
བྱ་ཞིག་སྲིབ་སྐྱབ་ཆོ། དུམ་གྱི་དབྱ་མའི་མར་སྟེ་དེ་ཉིད་རང་གི་དོ་རྗེའི་བྱ་གར་བཅུག་རང་  
གི་དོ་རྗེ་ལས་རྒྱའི་ལྷ་གར་བཅུག་ནས་ཁ་སྐྱར་བྱ། འདི་ནི་ཅའི་དོ་རྗེ་སྲིབ་སྐྱབ་ཞེས་བྱའོ།།

ཡེ་རྒྱ་ཡིན་ན། ཅའི་སྲིབ་སྐྱབ་ཀྱང་འདི་དམིགས་པས་བྱ། ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་གང་ཡིན་  
གྱང་། དམིགས་པ་བྱ་ཚུལ་དངོས་ནི། རང་ཉིད་གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་སྐྱེ་མདོག་  
མཐེང་ནག་ཞལ་བྱག་ཡོངས་རྫོགས་སམ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ་བྱག་རྒྱ་ཡུམ་དོ་རྗེ་  
རོ་ལངས་མར་གསལ་བ་དང་མཉམ་པར་སྐྱར་བའི་ཡབ་རང་གི་སྲིབ་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་  
རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་མི་ལིགས་པའི་ཐིག་ལའི་གོ་སར། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་འདིགས་བྱེད་  
དཀར་པོ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་བྱགས་ཀར་ཉིང་འེ་འདྲིན་སེམས་དབང་འཕྱོ་ཡིག་ཡུངས་  
འབྲུ་ཅམ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་གནས་པར་གྱུར་པར་བསྐོས། དེ་ནས། རང་དང་  
བྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ནས་རྒྱང་སྡོས་རེད་གི་དུད་པ་ལྷ་བྱ་སྡོ་སྐྱར་ཉེ་སོང་ནས་  
ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཅ་གཉིས་འབྲུད་མཚམས་སུ་རྒྱང་གཉིས་བྱགས་འབྲུད་དེ་འབྲིལ་ལེར་གནས་  
པར་གྱུར་པར་བསམ། འདི་ནི་རྒྱང་གི་དོ་རྗེ་སྲིབ་སྐྱབ་ཀྱང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས། དུམ་གྱི་རྒྱ་  
ཉིའི་ནང་ནས་རྒྱང་སྡོས་རེད་གི་དུད་པ་ལྷ་བྱ་སྡོ་སྐྱར་ཉེ་སོངས་ནས་རང་གི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་  
ཞུགས། ཡར་སོང་སྟེ་རང་གི་སྲིབ་པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྟེབས་པར་བསམ། རང་གི་རྒྱ་  
ཉིའི་ནང་ནས་གྱང་སྡོས་རེད་གི་དུད་པ་ལྷ་བྱ་སྡོ་སྐྱར་ཉེ་སོང་ནས་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་བྱ་གར་  
ཞུགས། ཡར་སོང་སྟེ་ཡུམ་གྱི་སྲིབ་པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྟེབས་པར་བསམ། རང་གི་སྲིབ་

པོ་ནས་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་དང་། ཡུམ་གྱི་སྲི་པོ་ནས་ཐེག་ལེ་དམར་  
པོ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་མར་བབ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྡེའི་རྒྱང་གཉིས་འབྲང་  
མཚམས་སུ་སྐྱེའམ་ཉེ་གཏུ་དཀར་དམར་གཉིས་ཁ་སྐྱར་བའི་ཚུལ་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་  
བར་བསམ། འདི་ནི་ཐེག་ལེའི་རྩོ་རྩེ་སྲིལ་གྱུང་ཞེས་བྲལོ། །དེའི་དུས་སུ་རང་གི་ཡིད་གྱི་  
ཤེས་པ་དེ་དབྱུ་མའི་ཁུ་བ་བབ་པའི་བདེ་བའི་རོ་བོར་སོང་བ་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་  
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རུལ་ཙམ་ཡང་མེད་སྟུམ་པའི་ངང་དུ་སྤྱང་རེ་བཞག་ནས་ཚོས་སྲིའི་རོ་  
བོར་སོང་སྟུམ་པ་བྲས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་འདི་ནི་བདེ་སྟོང་གི་སྲིལ་གྱུང་ཞེས་བྲལོ། །

སྲིལ་གྱུང་བཞི་བྱ་ཚུལ་ནི། གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས། རྩོ་རྩེ་སྲིལ་གྱུང་དག་གི་  
སེམས། །རྩོར་བུའི་ནང་དུ་སོན་བལྟ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས།  
དེ་ལྟར་སྲིལ་གྱུང་བཞིའི་དམིགས་པ་བསྐྱོམས་རྗེས་སྐྱར་སྐྱོང་གའི་ཉིང་རེ་འཛོན་སེམས་  
དཔའི་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ་རང་སེམས་འཁྲུགས་པ་བཞིན་བརྟུང་སྟེ། ལྷོ་མས་འཇུག་ལ་  
གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས། ཡུམ་གྱི་སྟོང་སྤྱད་བར་གསུམ་དང་ཤ་ལྷགས་དུས་པ་ནམས་  
སུ་ཡོད་པའི་ཅ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བ་ནམས་སྐྱོང་གའི་དབྱུ་མ་ལ་ལྷག་པ་བྲལེ་སྟོ་རྒྱ་ལྟུའི་  
ཅ་བ་ནས་ཅེ་མོའི་བར་སྐྱ་བུ་ཏུ་རེ་ཡོད་པའི་ཅེ་མོ་ཐམས་ཅད་བ་སྐྱའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་  
དང་ཁ་མཉམ་དུ་གནས་པ་ལ་རྒྱང་ནམས་རྩ་ཁའི་ཐེལ་པ་ལྟར་སྟོ་སྟོམ་སྟོམ་དུ་གནས་པར་  
གྱུར་བར་བསམ། དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་བ་སྐྱའི་བྱ་གའི་ཁ་སྟོ་སྟོམ་སྟོམ་དུ་གནས་པའི་རྒྱང་དེ་  
དག་ལས་སྟོམ་རེར་གྱི་དུད་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱང་ལ་མོ་རྒྱར་སྐྱོང་གའི་སྟོགས་སུ་འོང་བའི་སྐྱ་ཨོ་  
གྱི་གདངས་དང་། རྒྱང་དེ་སྐྱོང་གའི་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ་ཐེམ་ཞིང་གནས་པའི་སྐྱ་ལྷུའི་  
གདངས་དང་། ལྱིར་འབྲུང་བའི་སྐྱ་རྩྭ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བར་བསྐྱོམ་པའི་ཁྲུབ་བྲེད་ལ་  
དམིགས་པའི་རྩོར་བརྒྱས་འདི་ཡང་ཡང་བྲ། དེ་ནས་སྐྱར་སྐྱར་སྐྱུ་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་

འཇུག་པའི་ངང་ནས། རང་ཉིད་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་སེམས་དཔའ་སྲུང་བཅེགས་ཡུམ་དང་  
བཅས་པའི་སྤྲོད་གར་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྤོད་བརྟུན་ཐམས་ཅད་ལ་  
ཕོག་པས། སྤོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་དག་པའི་  
གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། བརྟུན་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་  
ཏེ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གྱུར། སྤོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་བ་  
རྣམས་བརྟུན་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྣང་གསལ་བ་ལ་ཐེམ། བརྟུན་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྣང་གསལ་  
བ་དེ་དག་ཡུམ་ལ་ཐེམ། ཡུམ་རང་ལ་ཐེམ། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་  
དཔའ་ལ་ཐེམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཉིང་དེ་འཇིག་སེམས་དཔའ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ་  
ཐེམ། རྩྭ་གི་ཞབས་ཀྱི་ལྷ་ཉི་ཉེ་ལ་ཐེམ། ཉི་ཉི་ཉེའི་མགོ་བོ་ལ་ཐེམ། མགོ་བོ་རྩེ་ཚེས་  
ལ་ཐེམ། རྩེ་ཚེས་ཐིག་ལེ་ལ་ཐེམ། ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་ལ་ཐེམ། རྒྱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པ་འོད་  
གསལ་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམ།

དེ་སྣང་ཕྱིའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟེན་པའི་ངང་ནས་ནང་གི་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་ལ་དམིགས་  
པའི་དོར་བརྒྱས་དང་། རྗེས་གཞིག་གི་སྤྲད་རིམ་གཉིས་རེས་མོས་སུ་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་གི་  
རྣལ་འབྱོར་རྩེ་བ་དུག་གས། བརྟུན་གཉིས་སམ། བཙོ་བརྟུན་བར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བཤད། དེ་  
སྣང་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པས་ཅ་མདུད་མ་ལུས་གོལ། ལྷེ་བའི་གཏུམ་མོ་ཡང་སྤར་བས་ཅ་  
སྤོང་ཕྲག་བདུན་ཅུའི་ནང་གི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་རྣམས་ལྷེ་བའི་བདེ་བ་སྤྲ་མ་དག་ལས་  
ཚེས་སྣུག་ཏུ་འབྱུང་། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྣམ་རྣམས་སྤྲོད་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་  
ལ་ལྷགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ལྷགས་པའི་རྟགས་སྤྲ་བྱུག་གི་རྣམ་མཉམ་དུ་ཤེད་  
མཚུངས་པ་རེས་ཅན་དུ་བྱེད་པར་དེ་འབྱུང་། གནས་པའི་རྟགས་སྤྲ་བྱུག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གི་  
རྒྱ་བ་ཚད་ཅིང་སྟོ་བ་མི་འགྲུལ་བ་དེ་འབྱུང་། ཐེམ་པའི་རྟགས་སྤྲིག་རྒྱ། དུ་བ། མེ་ཁྲིར།

མར་མེ་ལྷ་བྱའི་ཉམས་བཞི་སོང་སྐབས་ལུས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་  
ཅ་སྟོང་ཐུག་བརྟན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བརྒྱུད་དེ། སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་རིམ་ལ་གསུམ་  
ཡོད་པའི་སྤྱི་རིམ་དང་པོར་བྱས་པ་ལ་སྐྱེ་བས་ཚེ། དགའ་བ་དང་སྣང་བ་དཀར་ལམ་སྟོང་  
པ་འཆར། རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་དེ་དག་སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་རིམ་ལ་གཉིས་པར་སྐྱེ་བས་ཚེ་  
མཚོག་དགའ་དང་། སྣང་བ་དམར་ལམ་ལོན་ཏུ་སྟོང་པ་འཆར། ཅ་འདབ་རིམ་ལ་གསུམ་  
པར་སྐྱེ་བས་ཚེ། བྱང་དགའ་དང་སྣང་བ་ནག་ལམ་སྟོང་ཆེན་འཆར། མི་ལོགས་པའི་ཐིག་  
ལའི་ནང་ཏུ་སྐྱེ་བས་ཚེ་སྣན་སྤྲེས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་  
ལྷ་བྱའི་ཉམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་འཆར་རོ།།

དེའི་དུས་སུ་དགའ་བ་བཞི་སྟེ་དང་བྱང་པར་སྣན་སྤྲེས་ཀྱི་དགའ་བའི་དུས་སུ་སེམས་  
བདེ་བའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཚམ་ཡང་  
མེད་སྟམ་པའི་རང་ཏུ་སྣང་དེ་བཞག་ནས་ཚོས་སྤྱི་ངོ་བོར་སོང་སྟམ་པར་བྱས་ཅེ་གཅིག་  
ཏུ་འཛོག་ འདི་ནི་སད་དུས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱི་བསྐྱེད་པའོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་སྣང་ཆེ་སྤང་  
པོ་རྟེན་པ་ལས་ལོ་ས་ལོགས་སུ་ཡིད་ངོར་ལོངས་སྤྱོད་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་  
བཅས་ཀྱི་སྐྱར་བཞེངས་པར་བྱེད། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཏུ་ལུགས་སྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ། དེ་  
རྗེས་མཆེད་པ། སྣང་བ། མར་མེ། མཁའ་སྣང་མེ་ཁྲེད། ཏུ་བ། སྤྱི་བརྒྱའི་ཉམས་རྣམས་  
རིམ་བཞིན་འབྱུང་། འདི་ནི་སད་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱི་བསྐྱེད་པའོ། །མཉམ་བཞག་དེ་ལས་  
སྣང་ཆེ་རང་གི་སྤང་པོ་རྟེན་པ་སྤྱལ་སྤྱོད་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱི་  
པོ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རྩལ་གྱིས་སྟོང་གར་ཞུགས། རགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་འཛོག་  
དེའི་ཆེ་སྤྱོད་ལུགས་རྒྱུད་རྒྱ། དབང་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་ལ་འཇུག་གང་སྣང་སྟོང་པ། སྟོང་པ་  
བདེ་བ། བདེ་བ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་བལྟོ། །འདི་ནི་སད་



དུས་ཀྱི་སྐྱེལ་སྐྱའི་བསྐོ་བའོ། །རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་གཉིད་དུ་འགོ་ཁར། ལྷིང་གའི་རྩྭ་ཡི་ག་  
ལ་སེམས་བརྒྱུང་བ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐོམས་པས་རྒྱུང་དགུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་  
འབྱུང་། དེའི་ཆེ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་ཉུགས་སྐར་ལྟར་ཤེས་ཏེ། སྐར་སད་དུས་  
སྐྱེ་བསྐོམས་པའི་འོད་གསལ་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གྱིས་འབངས་པའི་འོད་གསལ་གཉིས་  
བསྐོས་ཏེ་བདེ་སྟོང་དགུར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་བར་བཞག། །འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་  
ཚོས་སྐྱའི་བསྐོ་བའོ།།

འོད་གསལ་དེ་ལས་སྐར་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལུང་པོ་རྩིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་  
སྐྱེ་ཡིད་དོར་འདིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པར་བྱེད། དེའི་ཆེ་ལུགས་  
སྐྱོག་གི་ཉུགས་བདུན་སྐར་ལྟར་འབྱུང་བས་དེ་དག་པོ་ཤེས་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྐྱོར་སྐར་  
བཞིན་བསྐྱུང་། འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱའི་བསྐོ་བའོ། །གཉིད་སད་ཆེ་ལུང་པོ་རྩིང་  
པ་སྐྱེལ་སྐྱེ་འདིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐོམས་པའི་སྐྱི་བོ་ནས་སྐྱིང་གར་ཞུགས་ཏེ་གཉིད་  
སད་པར་བྱེད། དབང་ཤེས་སྐྱེ་ཡུལ་ལ་འཇུག་དེའི་ཆེ་གར་སྐྱུང་སྟོང་བ། སྟོང་བ་བདེ་བ།  
བདེ་བ་རྣེ་རྣེ་འདིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱའི་རྣམ་འོལ་དུ་བསྐྱེད། །འདི་ནི་གཉིད་དུས་  
ཀྱི་སྐྱེལ་སྐྱའི་བསྐོ་བའོ།།

དེ་སྐྱུར་སད་དུས་དང་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐོ་བ་སྐྱོར་དུག་བསྐོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་  
བ་དེས། ཆེ་འདིར་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་པར་འཆི་དགོས་བྱུང་ཆོ།  
འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐོ་བ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཆེ་འདིར་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་ཐོབ་  
ན་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐོ་བ་མི་དགོས་སོ། །དེ་བྱ་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཆེ་  
འདིར་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་ཆེ་འདིར་འཆང་  
རྒྱ་བར་དེས་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ལ་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐོ་བ་མི་དགོས། ཆེ་འདིར་འཆང་



རྒྱ་བའི་རྣམ་འབྲུར་པ་དེ་ཡང་ཆེ་འདིར་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་དེར་ལམ་ལྷག་མ་མངོན་དུ་བྱས་  
ཉེ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱའོ།  
ཁོ་འདིར་སེམས་དབེན་ཐོག་མ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་། མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་  
མ་ཐོབ་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེ་འདིར་མ་ཐོབ་པའི་རྣམ་འབྲུར་པ་འདི་ནི་  
བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་དགོས། དེ་ཡང་ཆེ་འདིར་  
མཐར་འཆི་བའི་ཆེ་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མ་ཐོབ་ནས་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་དུ་སྐྱུ་  
ལུས་སུ་ལྷང་། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་དེར་ལམ་ལྷག་མ་མངོན་དུ་བྱས་ཉེ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་  
འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

ཆེ་འདིར་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་དངོས་གང་ཡང་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སེམས་དབེན་རྗེས་  
མཐུན་པ་ཐོབ་ན་སྐྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལྷང་བྱས་པས། རྣམ་འབྲུར་པ་དེས་འཆི་བའི་  
ཆེ་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་སྐྱོར་གསུམ་བསྐྱོམས་པའི་སྣོབས་ཀྱིས་བར་དོར་སྐྱུ་ལུས་རྗེས་  
མཐུན་པར་ལྷང་། ལྷང་ཚུལ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་གནད་ནི། འོད་གསལ་ལས་ལྷང་ཆེ་སྤོང་  
གའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དབྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དཀར་པོ་དེ་ལ་སེམས་  
ཁྲིག་གི་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་ལེ་འོག་མ་གདན་དང་། ལྷེང་མ་གོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་ལུས་  
འདི་ལས་སྤྱི་དོལ་དུ་འབེན་པའི་དབང་གིས་ལྷང་བར་བཤད་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་སྐྱེ་  
གནས་མཚོག་དུ་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལེན་པའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་དབེན་རྗེས་མཐུན་པ་  
དང་། སེམས་དབེན་དངོས་ཀྱི་ཆ་ཅམ་ཞིག་གིས་མི་དོམས་པར་སེམས་དབེན་རྫོགས་  
པར་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱི་ནང་གི་ཐབས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེར་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་  
སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་རྒྱ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་དེ་ཉིད་  
རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པ་ལ་ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་གང་རུང་བསྐྱེད་ཞིང་



ཤེད་མཚུངས་པ་དེས་ཅན་དུ་ཐེངས་པ་དེ་འབྱུང་། གནས་པའི་རྟགས་སྣ་བྲུག་གཉིས་ཀྱི་  
རྒྱང་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་ལྟོ་བ་མི་འགྲུལ་བ་དེ་འབྱུང་། ཐེམ་པའི་རྟགས་སྣེ་གྲུ། དུ་བ། མེ་  
ཁྲིར། མར་མེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་བཞི་སོང་སྐབས་ལུས་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་  
རྣམས་ཅ་སྟོང་ཐག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བརྒྱུད་དེ། སྤྱིང་གའི་ཅ་འདབ་རིམ་  
པ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱི་རིམ་དང་པོར་བྱས་པ་ལ་སྤྱིབས་ཆེ། དགའ་བ་དང་སྣང་བ་དགར་  
ལམ་སྟོང་པ་འཆར། རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་དེ་དག་སྤྱིང་གའི་ཅ་འདབ་རིམ་པ་གཉིས་པར་  
སྤྱིབས་ཆེ་མཆོག་དགའ་དང་། སྣང་བ་དམར་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་འཆར། ཅ་འདབ་རིམ་  
པ་གསུམ་པར་སྤྱིབས་ཆེ་བྱུང་དགའ་དང་སྣང་བ་ནག་ལམ་སྟོང་ཆེན་འཆར། མི་ཤིགས་  
པའི་ཐེག་ལའི་ནང་དུ་སྤྱིབས་ཆེ་སྣོན་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་  
གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་འཆར།

འོད་གསལ་འདི་ནི་སྣུ་ལུས་ཀྱི་བསྐྱུབ་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་  
གསལ་མཐར་ཐུག་དངོས་ཡིན། དཔེའི་འོད་གསལ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་གཉིས་སྣང་སྤྲ་མོ་  
མ་དག་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་ནམ་མཁའི་མདོག་འབྲ་  
བའི་ཉམས་འཆར་གྱི། དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་ཉམས་དེ་མི་འཆར་བ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།  
དཔེའི་འོད་གསལ་འདིའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་  
ཉམས་འཆར་བ་དེ་ལ་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ་ཞིག་འོང་། དེའི་རང་ལས་སེམས་གཡོ་བ་  
ཅུང་ཟད་བྱུང་ན། འོད་གསལ་ལས་སྣང་བར་རྩོམ་པ་ཡིན་པས་མཚམས་དེ་ནས་དབྱིབས་  
ཀྱི་རྣམ་འབྲོར་ཞེས་པ་སྣུ་ལུས་སུ་སྣང་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དམ་ཆོག་གི་རྣམ་  
འབྲོར་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གསུམ་པ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་འབྲོར་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་



ཡང་སྐྱོབ་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གོང་དུ་སྐྱོན་པའི་བྱེད་པར་བཅོ་ལྟ་ནི། རྒྱུའི་བྱེད་པར། དུས་ཀྱི་བྱེད་པར། གནས་  
ཀྱི་བྱེད་པར། རོ་བོའི་བྱེད་པར། ཁ་དོག་གི་བྱེད་པར། དབྱིབས་ཀྱི་བྱེད་པར། མཐོང་ཚུལ་  
ཀྱི་བྱེད་པར། རོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་བྱེད་པར། དུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པར། འཕེན་  
པའི་བྱེད་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར། དཔེའི་མཚོན་པའི་བྱེད་པར། མཚན་གྱི་ཀླུ་  
གངས་ཀྱི་བྱེད་པར། དེས་ཚིག་གི་བྱེད་པར། དུལ་ཚད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཉེ་བྱེད་པར་བཅོ་ལྟ་  
ཡོད། དཔེ་བཅུ་གཉིས་ནི། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ལས། རྒྱུ་མ་ཚུ་རྒྱ་མིག་ཡོང་རྒྱ།  
མི་ལམ་རྒྱ་འི་མིག་འཕྲུལ་འཇམ། རྫོག་དང་ཚུ་བྱུང་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་  
པ་ལྟར། རྒྱུ་ལ། ཚུ་རྒྱ། མིག་ཡོང། རྫོག་རྒྱ། མི་ལམ། བག་ཚའི་རྒྱ། འི་ཟེའི་གོང་བྱེད།  
མིག་འཕྲུལ། འཇམ་ཚོན། རྫོག་ཚུ་བྱུང། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཉེ་དཔེ་བཅུ་  
གཉིས་སོ། །ལུགས་འདྲིར་བཤད་པའི་དཔེ་ལྟ་ནི། མི་ལམ། རྒྱུ་ལ། ཚུ་རྒྱ། ཚུ་བྱུང། མེ་  
ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་ལྟོ། །ཡིག་ཚུང་ལས་བཤད་པའི་མཚུངས་ལྟན་ལྟ་ནི།  
མ་དག་པའི་རྒྱུ་ལུས་དེ་ལ་མི་ལམ་དང་མཚུངས་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། ལྟར་བ་མཚུངས་པ། ལྟ་བ་  
པ་མཚུངས་པ། ང་རྒྱལ་འཕོ་བ་མཚུངས་པ། ལོགས་སུ་སྤྱེ་བ་མཚུངས་པ། སྐར་ལུས་ལ་  
འཕྲུག་པ་མཚུངས་པ་དང་ལྟོ། །བྱེད་པར་ལྟ་ནི། གང་ནས་ལྟར་བའི་གནས་ཀྱི་བྱེད་པར།  
གང་ལས་ལྟར་བའི་རྒྱུའི་བྱེད་པར། གང་གིས་ལྟར་བའི་འཕེན་པའི་བྱེད་པར། གང་གི་ཚེ་  
ལྟར་བའི་དུས་ཀྱི་བྱེད་པར། གང་གི་རོ་བོར་ལྟར་བའི་རོ་བོའི་བྱེད་པར་ཉེ་ལྟོ། །

སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་བཤད་པའི་བྱེད་ཚོས་བཞི་འོག་ཏུ་འཆད། གོང་གི་དེ་དག་ཤེས་  
ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ། འདུས་པའི་ལུགས་ལ་དེམ་པ་གསུམ་པའི་རྒྱུ་ལུས་འདྲི་ལ་  
བྱེད་པར་བཅོ་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྒྱུའི་བྱེད་པར་ནི། དེམ་པ་གསུམ་པའི་རྒྱུ་ལུས་

སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱ་སེམས་ཅམ་ལས་འགྲུབ། གཉིས་  
 བ་དུས་གྱི་བྱེད་པར་ནི། སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལྷན་སྡོག་ཏུ་ཤར་བའི་  
 ཉེར་ཐོབ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འགྲུབ། གསུམ་བུ་གནས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། རྣམ་འགྲུབ་པའི་  
 འཕེན་བས་སྐྱེད་གའི་རྒྱ་ཉིའི་དབྱུང་གྱི་ནང་དང་སྤྱི་རོལ་ཅི་རིགས་སུ་ལྡང་རྒྱང་ཡང་།  
 ལུས་རགས་བུ་འདི་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྤྲེལ་སྤང་བ་ནི་གདམས་ངག་གི་མཚོག་  
 ཡིན་པར་ཡིག་རྒྱུད་ལས་གསུངས། བཞི་བ་རོ་བོའི་བྱེད་པར་ནི། རྒྱ་སེམས་ཅམ་ལས་  
 གྲུབ་པའི་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་བ་མེད་པའི་འཇམ་ལུས་ཡིན། ལྷ་བུ་ཁ་དོག་གི་བྱེད་པར་ནི།  
 སྡོག་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དཀར་པོ་  
 ཡིན། རྣམ་བུ་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། འདུས་བུ་ལ་དོ་རྗེ་འཆང་ཞལ་གསུམ་སྤྲུག་རྣམ་  
 བུ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷན་པས་འདིར་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་སྤྲུག་ཡོངས་རྫོགས་ལུས་བཅས་སམ།  
 ཞལ་གཅིག་སྤྲུག་གཉིས་བུ་ལུས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་བུ་ཅན་ཡིན། བདུན་བུ་མཐོང་ཚུལ་གྱི་  
 བྱེད་པར་ནི། ལྷ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེས་ཀྱི་མིག་ལུས་དུ་མི་སྤང་བའོ། །བརྒྱུད་པ་འོད་ཟེར་  
 འཕྲོས་པའི་བྱེད་པར་ནི། ལྷའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གངས་མེད་པར་སྤང་བར་བྱེད་པའོ། །  
 དགྲུ་བུ་ལུས་ལ་ལོངས་སྤོད་པའི་བྱེད་པར་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཚང་ཞིང་ཡན་ལག་གི་  
 རྒྱུ་ལྷ་དང་ལྷན་པའོ། །བརྒྱུ་བུ་འཕེན་པའི་བྱེད་པར་ནི། འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་འཕེན་  
 པའི་སྣོབས་ཀྱིས་འགྲུབ།

བརྒྱུ་གཅིག་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་ནི། རྣམ་མཁའི་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་པས་  
 འོད་པའི་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་བསམ་བུ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་  
 དེ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱུན་པ། ལྷ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེས་  
 རྣམས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ལུས་དུ་མི་མཐོང་བ། ཚངས་དང་བརྒྱུན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲུག་



བྱ་བའི་འོས་སྤྱོད་ལ། ཚེ་འདྲིར་འཚང་རྒྱ་བ་སོགས་ཡོན་ཏེ་ཚང་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་  
ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། གནས་དང་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས། །མཁའ་ལ་སྐྱད་ཅིག་དག་  
གིས་རྙེད། །ཅེས་དང་། ལྷ་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་མཚོད། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུག་གྱེད་  
འགྲུར། །ཞེས་དང་། བདེ་ཆེན་བྱུག་གྱེད་ཆེན་པོ་ནི། །རང་ཉིད་རྗེས་སྤྱོད་ལ་བར་འགྲུར།  
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཅུ་གཉིས་པ་དཔེའི་མཚོན་པའི་བྱུང་བར་ནི། དཔེ་གོང་དུ་  
བཤད་པའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་མཚུངས་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཚད་དོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་མཚོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི། བདག་གྲིབ་བརྒྱུལ། ཀུན་རྫོབ་  
བདེན་ལ། ལྷ་མའི་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་ རི་བའི་སེམས་ཅན། རྫོང་རྗེའི་སྤྱོད་ཞེས་  
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྤྱོད་མ་ཉིད། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་  
ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་རི་བའི་སེམས་ཅན་འགྲུར། །རྫོང་རྗེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་  
པ་ལྟར་རོ། །བཅུ་བཞི་པ་དེས་ཚིག་གི་བྱུང་བར་ནི། །འཕོ་སྤྱོད་དུ་ཐ་སྤྱོད་དུ་འདོགས་པའི་  
གཞིར་འགྲུར་བའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་སེམས་དེ་ལ་བདག་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་  
ཡིན་ལ། བདག་དེ་ཉིད་གྲིབ་གྱིས་བརྒྱུལ་ཏེ་ལྷའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་པས་ན་བདག་གྲིབ་བརྒྱུལ་  
ཞེས་བརྗོད་དོ། །བཙུན་པ་ལྷན་ཚང་གྱི་བྱུང་བར་ནི། ཐོག་མ་དཔེའི་འོད་གསལ་རྗེས་མ་  
ཐག་ཏུ་ཤར་བའི་ལྷགས་སྤོག་གི་ཉེར་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐ་  
མ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྤྱོད་ཁ་མའི་ལྷགས་འགྲུང་གི་ཉེར་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་  
གནས་པ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མདོན་དུ་བྱས་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་  
འགོ་བཤོ། །གོང་གི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་མཚུངས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་སྤྱོད་པ་དང་  
མཚུངས་ཚུལ་ནི། ལྷ་མས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དེ་ཤར་དུས་དོས་བཅས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་སྤྱོད་  
ལྷས་འདི་ཡང་ཤར་དུས་དོས་བཅས་མ་ཡིན། གཉིས་པ་ཚུ་རྒྱ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། མཁའ་



ལ་རྒྱ་བ་གཅིག་ཤར་ཡང་། དེའི་གཟུགས་བརྟན་ཚུ་རྒྱ་ལྗི། ཚུ་གང་དུ་ཡོད་པའི་སར་དུ་མ་  
ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་བཞིན་སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ལུལ་དུ་དུ་མ་  
ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱུལ་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་མིག་ཡོར་དང་མཚུངས་ཚུལ་ལྗི། མིག་ཡོར་ཞེས་  
པ་གྲིབ་མ་ཡིན་ལ། གྲིབ་མ་དེ་མཚོན་ཆ་མེ་ཚུ་ལ་སོགས་པས་བཅད་ཅིང་གཞིག་དུ་མེད་  
པ་བཞིན་སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་མཚོན་ཆ་སོགས་ཀྱིས་གཞིག་དུ་མེད་པའོ།།

བཞི་པ་སྤྲིག་རྒྱ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ལྗི། སྤྲིག་རྒྱ་དེ་མི་རྟག་པ་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་  
བཞིན་སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ལོ། །དེ་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཤར་  
ཚེ་འཇམ་ཡལ་བ་སྣང་འགྲོ་བས་མི་རྟག་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཁས་པ་འགས་  
གསུངས། ལྷ་པ་མི་ལམ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ལྗི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་  
ལས་བྱུང་བ་དང་། ལུང་སོ་རྩིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྤེ་བ་དང་། སྣང་ལུང་སོ་རྩིང་པ་  
ལ་འཇུག་པ་བཞིན་སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་དཔའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་།  
ལུང་སོ་རྩིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྤེ་བ་དང་། སྣང་ལུང་སོ་རྩིང་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་  
དང་ལྡན་པའོ། །དུག་པ་བྲག་ཆའི་སྐྱ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ལྗི། བྲག་ཆའི་སྐྱ་དེ་བྲག་དང་ཐ་  
དད་ཡིན་ཀྱང་བྲག་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་ལུང་སོ་རྩིང་པ་དང་རྟེན་ཐ་དད་དུ་  
གནས་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་པའོ། །བདུན་པ་ནི་ཟའི་གྲོང་ཁྲེང་དང་མཚུངས་ཚུལ་ལྗི། ནི་  
ཟའི་གྲོང་ཁྲེང་དེ་གནས་ཁང་དང་སྤྲེ་སོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་རིགས་སུ་སྣང་བ་སྟུང་། སྐྱུ་  
ལུས་འདི་ཡང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སམ་གཙོ་བོ་ཅི་རིགས་  
ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བའོ། །བརྒྱད་པ་མིག་འཕྲུལ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ལྗི། མིག་འཕྲུལ་གཅིག་  
ཡིན་ཀྱང་དུ་མར་སྣང་བ་བཞིན། སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་སྐྱུལ་པ་དུ་མ་སྟོན་པའོ། །དགུ་པ་འཇམ་  
ཚོན་དང་མཚུངས་ཚུལ་ལྗི། འཇམ་ཚོན་དེ་ཁ་དོག་སེར་སྟེ་སོགས་སོ་སོར་སྣང་བ་བཞིན།

སྐྱུ་ལྷུས་འདི་ཡང་མ་འདྲེས་བར་སོ་སོར་སྤང་བའོ། །བཅུ་བ་སྟོག་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི།  
སྟོག་དེ་སྐྱོན་གྱི་གསེབ་ནས་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྟོན་བ་བཞིན། སྐྱུ་ལྷུས་འདི་ཡང་སྤང་བོ་རྙིང་  
བ་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྟོན་བའོ། །བཅུ་གཅིག་བ་ཚུ་བྱར་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། ཚུ་བྱར་  
དེ་ཚུ་ལས་བར་མ་ཆད་བར་སོལ་དེ་བྱར་བ་བཞིན། སྐྱུ་ལྷུས་འདི་ཡང་སེམས་དབེན་དཔའི་  
འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ལས་ཚོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་བར་འབྱུང་། བཅུ་གཉིས་བ་  
མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། མེ་ལོང་ནང་དུ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་  
གཟུགས་བརྟན་ཤར་ཆེ། ཡན་ལག་ཉིང་ལག་མཚན་དཔེ་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་ཤར་བ་  
བཞིན། སྐྱུ་ལྷུས་འདི་ཡང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་མཚན་དཔེ་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུབ་བོ། །

ལུགས་འདིའི་དཔེ་ལྟ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ལ། དང་པོ་མི་ལམ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི།  
མི་ལམ་གྱི་ལྷུས་ཁྱད་བར་ཅན་དེ་རང་རྒྱ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་  
སྤང་བོ་རྙིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྤེལ་ནས་འགོ་ཡང་། སྤར་སྤང་བོ་རྙིང་བ་ལ་འཇུག་བ་  
བཞིན་སྐྱུ་ལྷུས་འདི་ཡང་རང་རྒྱ་དཔའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་སྤང་བོ་རྙིང་  
བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྤེལ་ནས་འགོ་ཡང་སྤར་སྤང་བོ་དེ་ལ་འཇུག་བའོ། །གཉིས་བ་  
སྐྱུ་མ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། སྐྱུ་མས་སྐྱུ་ལ་བའི་མི་དེ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་བ་ཅན་དུ་སྤང་  
ཡང་ཤ་རུས་དོས་བཅས་མ་ཡིན་བ་བཞིན་སྐྱུ་ལྷུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་སྤང་ཡང་ཤ་རུས་  
དོས་བཅས་མ་ཡིན། གསུམ་བ་ཚུ་རྒྱ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། རྒྱ་བ་གཅིག་ཤར་ཡང་དེའི་  
གཟུགས་བརྟན་ཚུ་གར་ཡོད་ཀྱི་སར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་བཞིན། སྐྱུ་ལྷུས་འདི་  
ཡང་རང་གི་གདུལ་བྱ་གར་ཡོད་ཀྱི་སར་སྐྱུ་ལ་བ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་བའོ། །བཞི་བ་ཚུ་  
བྱར་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། ཚུ་བྱར་དེ་ཚུ་ལས་བར་མ་ཆད་བར་སོལ་གྱིས་བྱར་བ་བཞིན་  
སྐྱུ་ལྷུས་འདི་ཡང་དཔའི་འོད་གསལ་ལས་ཚོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་བར་བྱུང་། ལྟ་

བ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། མེ་ལོང་ནང་གི་རྫོ་རྗེ་སེམས་  
དཔའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་མཚན་དཔེ་ཆ་ཤས་ཅིག་ཅར་དུ་ཤར་བ་བཞིན། ལྷ་ལུས་འདི་  
ཡང་མཚན་དཔེ་ཞལ་བྱལ་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པོ།།

ཡིག་རྒྱུད་ལས་བཤད་པའི་མཚུངས་ལྡན་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལྷང་བ་མཚུངས་བ་ནི།  
མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བ་བཞིན། ལྷ་ལུས་འདི་ཡང་དཔའི་  
འོད་གསལ་ལས་ལྷང་། གཉིས་བ་གྲུབ་བ་མཚུངས་བ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་རྒྱུད་སེམས་  
ཅམ་ལས་གྲུབ་བ་བཞིན་ལྷ་ལུས་འདི་ཡང་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའོ། །གསུམ་  
བ་དང་རྒྱལ་འཕོ་ཚུལ་མཚུངས་བ་ནི། མི་ལམ་གྱི་མི་དེ་ཡིད་གྱི་ལུས་དེར་དང་རྒྱལ་འཕོ་བ་  
བཞིན། ལྷ་ལུས་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལུས་དེར་དང་རྒྱལ་འཕོ་བའོ། །བཞི་བ་ལོགས་  
སྤྲ་སྤྲེ་བ་མཚུངས་བ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལུས་རགས་བ་ལས་ལོགས་སྤྲ་སྤྲེ་བ་བཞིན།  
ལྷ་ལུས་འདི་ཡང་ལུས་རགས་བ་འདི་ལས་གོ་ས་ལོགས་སྤྲ་སྤྲེ་བའོ། །ལྷ་བ་སྤྲར་ལུས་ལ་  
འཇུག་བ་མཚུངས་བ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་སྤང་པོ་རགས་བ་ལ་སྤྲར་འཇུག་བ་བཞིན།  
ལྷ་ལུས་འདི་ཡང་ལུས་རགས་བ་ལ་སྤྲར་འཇུག་པའོ།།

ཡིག་རྒྱུད་ལས་བཤད་པའི་བྱུང་བར་ལྷ་ལས། དང་པོ་གང་ནས་ལྷང་བའི་གནས་གྱི་  
བྱུང་བར་ནི། ལྷ་ལུས་འདི་སྤྲོད་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་གི་ཁམས་དཀར་དམར་གཏུ་  
ཁ་སྤྲར་བ་སྤྲ་བའི་དབྱུས་ནས་ལྷང་བའོ། །གཉིས་བ་གང་ལས་ལྷང་བའི་རྒྱའི་བྱུང་བར་  
ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ལས་ལྷང་བའོ། །གསུམ་བ་གང་གིས་ལྷང་བའི་འཕེན་  
པའི་བྱུང་བར་ནི། དཔའི་འོད་གསལ་ལས་རྒྱུད་གཡོས་ཆེ་དེ་ནི་ལྷ་ལའི་སྤྲར་ལྷང་བར་  
བྱའོ་སྤྲམ་པའི་འཕེན་པའི་སྤོབས་གྱིས་ལྷང་བའོ། །བཞི་བ་ལྷང་བའི་དུས་གྱི་བྱུང་བར་  
ནི། སེམས་དཔེན་མཐར་བུག་གི་དཔའི་འོད་གསལ་འགག་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷང་

བཤོ། །ལྷ་པ་གང་གི་ངོ་བོར་ལྷང་བའི་ངོ་བོའི་བྱང་པར་ནི། ལྷང་སེམས་བདེ་སྟོང་གཉིས་  
སྲུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྐྱུར་ཤར་བའི་ངོ་བོར་ལྷང་བཤོ།

སྟོང་བསྐྱུས་ལས་བཤད་པའི་བྱང་ཚོས་བཞི་ནི། དབེན་གསུམ་མན་ཚད་ལ་གནས་  
པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་  
སྟོང་བྱང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པ། ལྷ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་བཤས་འོངས་པ། བར་སྤྱིན་  
ཐེག་པའི་ས་བཅུའི་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་མི་  
ལུས་བ་སྟེ་བྱང་ཚོས་བཞི་དང་ལྷན་བཤོ། །ཡང་སྐྱུ་ལུས་པ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་  
ཀྱི་གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱང་རང་གི་སྐྱུ་ལུས་དང་འབྲ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། སྟོང་  
བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱ་རྒྱང་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་འབྱུང་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་  
ལྷ་ལས། སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་འཛིན་གནས། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲ་བར་མཐོང་། །ཞེས་  
གསུངས་པ་ལྷར་ངོ། །ཡང་རྣམ་འབྱོར་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་བེམ་པོ་  
མ་ཡིན་ལ། །ཤ་དང་ཁྲག་ཀྱང་ང་མ་ཡིན། །བདེན་མིན་རྒྱན་བཤ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མལ་མ་  
ཡིན་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ། །དྲངས་ཤིང་གསལ་ལ་སྟོག་པ་མེད། །ལུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཡིན་  
ཏེ། །ཞེས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འདི་ནི་བེམ་པོ་དང་ཤ་ཁྲག་མ་ཡིན། །ཤ་ཁྲག་གི་ལུས་ལྷ་བྱར་སྐྱང་  
ཡང་དེར་བདེན་པ་མ་ཡིན་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་ཀྱི་ལུས་དངོས་སུ་ཡོད་པས་དེར་རྒྱན་བཤ་མ་  
ཡིན། འདི་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱུ་མ་ཡིན་པར་སྤྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་  
ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན། འདི་ནི་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྷར་གསལ་ལ་སྐྱུའི་ཚ་རྣམས་མ་འདྲེས་  
པས་སྟོག་པ་མེད་པ། མཚན་དང་དཔེ་བྱང་ལ་སོགས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་  
ཀུན་དང་ལྷན་པར་གསུངས་སོ། །

རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་འདི་ཐོབ་ན། བར་སྤྱིན་ཐེག་པ་པས་བསྐྱུལ་བ་གྲངས་

མེད་གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་དོད་ཐུབ་བྱེད་པས། སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་  
 བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཆེར་བསགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་གསུངས། དེས་  
 བ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་བས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ཏེ་ཚོགས་  
 གསོག་ལ་འབད་དགོས་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་དགོས་ཤིང་། སྐྱུ་ལུས་  
 པ་འདིས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ཆེ་ཚོགས་གསོག་ལ་དེ་ལྟར་འབད་མི་དགོས་པའི་  
 རྒྱད་པར་གསུངས་སོ། །སྐྱུ་ལུས་པ་དེས་ཡབ་ལུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་ངང་  
 བས་སྟོང་གའི་རྒྱད་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ལྷགས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འོད་  
 གསལ་ལས་ལངས་ཆེ་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་གནས་པ་དང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱར་གནས་མི་དགོས་པའི་  
 ཆེ་ཕུང་པོ་རྟེན་པ་ལ་ལྷགས་ཏེ། གདུལ་བྱར་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། བཟའ་བརྟུང་ལ་ལོངས་  
 སྟོན་པ་དང་། ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་ངང་བས་ཏིང་ལེ་འཇིན་བསྐྱོམ་  
 པ་སོགས་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མཚན་མ་  
 བཞུན་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པས་མཚན་མ་  
 བྱུང་ཚུལ་ནི། སྐྱུ་ལུས་པ་དེའི་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཀུན་རྫོབ་སྟོས་བཅས་ཀྱི་  
 ལྡང་བ་ཅི་ཅམ་ཤར་ཡང་དེ་མ་ཐག་བཅད་ཀྱིས་གཙོད་པ། འོད་གསལ་དུ་ལྷགས་པ་ལས་  
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་སོགས་ཉགས་ཀྱང་པར་ཅན་འབྱུང་བའོ། །དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་  
 འཕྲོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

བཞི་པ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འཕྲོར་ནི། གཉིས་སྤང་ཕྱ་མོ་དག་ནས་དེ་ཁོ་ན་  
 ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འཕྲོར་བཞིའི་དེ་  
 ཁོ་ན་ཉིད་ལས། འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱིར་  
 འོད་གསལ་ལ་གཞིའི་འོད་གསལ། ལས་ཀྱི་འོད་གསལ། འབྲས་བུའི་འོད་གསལ། ལུམ་

གྱི་འོད་གསལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ། རོན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་སོགས་དོན་དངོས་  
 དང་མིང་བཏགས་ཅམ་གྱིས་མང་དུ་བཤད་པ་ལས། སྐབས་འདིའི་འོད་གསལ་ནི་ལམ་གྱི་  
 འོད་གསལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། རོན་གྱི་འོད་གསལ་གསུམ་ག་ཡིན་  
 རོ། །འོད་གསལ་དེ་དུས་གང་གི་ཆེ་མངོན་དུ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚན་  
 མ་ཐོབ་ཆེ། ཐོ་རངས་གཡའ་དག་པའི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་དེ། འདུས་པའི་  
 རྒྱུད་ལས། རྒྱ་རངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི། །བསྐྱེད་པ་མཚོག་གི་བསྐྱུབ་པར་འགྱུར། །  
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། ཕྱིའི་  
 ཐབས་ལས་རྒྱ་དང་སྒར་ལྟར་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པའི་རང་ནས་ནང་གི་ཐབས་རིམ་འཛིན་  
 དང་རྗེས་གཞིག་གི་རྒྱུད་རིམ་གང་རུང་བྱས་པས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེལ་ས།  
 མན་དག་ཐོབ་པའི་སྐོབ་མ་ཡིས། །དེ་ནས་ནམ་འགྲོར་ནམ་གཉིས་བསྐྱུབ། །རིམ་པོར་  
 འཛིན་པའི་རིམ་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་གཞིག་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རིམ་འཛིན་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།  
 དང་པོར་སྐོད་བཅུད་རང་ལ་མི་བསྐྱུབ་པར་རང་གི་ལྷས་རིམ་པོ་འོད་གསལ་དུ་སྐྱུད་པ་ནི།  
 རིམ་འཛིན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་། དང་པོར་སྐོད་བཅུད་རང་ལ་བསྐྱུས་ནས་དེ་རྗེས་རང་  
 ཉིད་རིམ་འཛིན་བཞིན་འོད་གསལ་དུ་སྐྱུད་པ་ནི་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་ཏེ།  
 དེ་ཉིད་ལས། མགོ་བོ་ནས་ནི་རྐང་པའི་བར། །རི་སྤིད་སྤིང་གར་བྱིན་པའི་བར། །ནམ་  
 འགྲོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིམ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱ་  
 ཉིད། །དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། །བྱི་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད། །རྗེས་སུ་  
 གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་དེ་  
 མངོན་དུ་བྱེད་ཅ་ན། མེ་ལོང་ལ་ཉ་བཏབ་པ་དེ་མཐའ་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་ཡལ་བ་ལྟར་སྒར་



གྱི་སྐྱུ་ལུས་དེ་ཡང་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་མི་སྣང་བར་ཡལ་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་གྱི་  
རོ་བོར་སོང་བའི་རྒྱུ་མཉམས་དེ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བ་ལྟར་དབྱེར་  
མེད་དུ་སོང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་འཕྲོད་  
བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། རི་སྣང་དབྱུགས་རྒྱུ་མེ་ལོང་ལ། །རི་སྣང་ཐིམ་བར་བལྟ་བར་  
བྱ། །ཞེས་དང་། རིམ་ལྡེ་ལས། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འདྲིན། །ཡང་དག་མཐའ་ནས་རྣམ་  
བར་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དེ་ཡལ་ནས་དོན་གྱི་འོད་  
གསལ་དུ་བརྟུག་པའི་ཆེ། །ལྷན་ཉེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དེ་ཐག་མེད་གྱི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་ནས་གཞུགས་  
སྐྱེའི་ཉེར་ལེན་བྱེད། རྒྱུ་དེ་དང་རོ་བོ་གཅིག་པའི་མཉམས་དེ་ཐག་མེད་གྱི་མཉམས་སྐྱུ་གྱུར་  
ནས་ཚོས་སྐྱེའི་ཉེར་ལེན་བྱེད། སྐྱུ་གཉིས་གྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་མཉམ་གཞག་ཆེག་སྐྱིལ་དུ་  
བྱས་པས་ཤེས་སྐྱིབ་སྤྲོ་ལོངས་སྟོང་བ་ལ་སྟོབས་ལྷན་དུ་འགྱུར་རོ། །

དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་ཐབས་དངོས་ནི། སྣང་གྱི་སྐྱུ་ལུས་བ་  
དེས་མཚན་མ་གོང་དུ་བཞག་བ་ལྟར་མཐོང་བ་ན། མོ་རངས་གཡའ་དག་གི་དུས་སྐབས་  
ཉིད་རྩི་རྩེ་འདྲིགས་བྱེད་མཉམས་དབའ་སྐྱེས་བཅེགས་ལུས་དང་བཅས་པའི་སྟོང་གའི་རྩི་  
ཡིག་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྟོང་བརྟུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་སྟོང་གྱི་འདྲིག་  
ཉེན་ཐམས་ཅད་གྱི་མ་དག་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ཏེ་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར།  
བརྟུད་གྱི་མཉམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སྐྱིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ཏེ་རྩི་རྩེ་འདྲིགས་བྱེད་ཡབ་  
ལུས་དུ་གྱུར། སྟོང་གྱི་འདྲིག་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་བརྟུད་གྱི་མཉམས་  
ཅན་ལྟར་གསལ་བ་ལ་ཐིམ། བརྟུད་གྱི་མཉམས་ཅན་ལྟར་གསལ་བ་དེ་དག་ལུས་ལ་ཐིམ།  
ལུས་རང་ལ་ཐིམ། རང་དམ་ཚིག་མཉམས་དབའ་ཡེ་ཤེས་མཉམས་དབའ་ལ་ཐིམ། ཡེ་ཤེས་  
མཉམས་དབའ་ཉིང་དེ་འདྲིན་མཉམས་དབའ་རྩི་ཡིག་དཀར་པོ་ལ་ཐིམ། རྩི་གི་ཞབས་ཀྱི་སྐྱུ་



བྱི་ཉ་ལ་ཐེམ། ཉ་ཉི་ཉའི་མགོ་བོ་ལ་ཐེམ། མགོ་བོ་རྒྱ་ཚེས་ལ་ཐེམ། རྒྱ་ཚེས་ཐེམ་ལེ་ལ་  
 ཐེམ། ཐེམ་ལེ་རྒྱ་ད་ལ་ཐེམ། རྒྱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པར་འོད་གསལ་སྣོད་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་  
 པར་སྤར་སྤར་བསྐྱོན་པས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཞུགས་  
 པའི་ཉགས་སྣ་བྱུག་གི་རྒྱུད་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་པ་དེས་ཅན་དུ་ཐེངས་པ་དེ་འབྱུང་།  
 གནས་པའི་ཉགས་སྣ་བྱུག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་ཚད་ཅིང་སྟོ་བ་མི་འགྲུལ་བ་དེ་འབྱུང་།  
 ཐེམ་པའི་ཉགས་སྣེ་ག་རྒྱ། དུ་བ། མེ་བྱེད། མར་མེ་སྟ་བུའི་ཉགས་བཞི་སོང་རྗེས། ལྷན་  
 བ། མཚེད་བ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་ནམས་དེམ་གྱིས་འབྱུང་། འོད་གསལ་གྱི་དུས་སྟེ་  
 རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་  
 པ་རུལ་ཅམ་ཡང་མེད་སྟུམ་པའི་རང་དུ་སྤར་དེ་བཞག་ནས་ཚོས་སྐུའི་ངོ་བོར་སོང་སྟུམ་  
 པ་བྱས་ནས་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོན་པས་སྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་བའི་རྒྱུད་སེམས་དེ་  
 དང་སྣོད་བ་ཉིད་གཉིས་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་པ་སྤར་ངོ་མཉམ་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བ་དོན་གྱི་  
 འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ལུགས་འབྱུང་གི་ཉེར་ཐོབ་འགག་པ། མ་དག་པའི་  
 རྒྱ་ལུས་འཇམ་ཡལ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་དག་པ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྣོད་ཉིད་  
 མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་འབགས་པར་སོང་བ། ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི་  
 དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ། ལུགས་རྒྱ་མེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་  
 ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་།།

འོད་གསལ། ཡང་དག་མཐའ། མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་བ་སོགས་མིང་གི་ནམ་གྲངས་  
 ཡིན་ལ། མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་བ་དེ་ལ། ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་ནང་གི་མངོན་བྱང་གཉིས་སྟེ་  
 གསུངས་པའི་བྱང་པར་ནི། འོད་གསལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཆོ། ཕྱིའི་རྒྱ་ཉི་སྟག་གསུམ་ལས་  
 འདས་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སྟེ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་། ནང་གི་སྤར་

མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འདས་པའི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་ནང་གི་མངོན་བྱང་དུ་མིང་དུ་  
བཏགས་སོ། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་  
པའི་མདོག་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པར་མི་འཆར་ཡང་སྟོམ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་གཡའ་དག་པ་  
ལ་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད། རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འདི་སྐགས་སྐྲ་མེད་ཀྱི་མཐོང་  
ལམ་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ས་བརྩ་  
བ་བས་ཀྱང་རང་ལམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་བར་དུ་འབགས་པ་  
ཞིག་ཡིན་ཏེ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ། ས་རང་ལམ་གྱིས་ས་བརྩ་བ་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་བར་སོང་  
ཡང་། ལྷང་བ་གསུམ་གྱིས་གཉིས་སྐྱང་སྤོང་དག་པར་བྱེད་རུས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་  
མ་ཐོབ་པས་རང་ལམ་ཁོ་ནས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་མི་རུས། དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་བྱང་  
སེམས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་སྐགས་ལམ་སྐྲ་མེད་ལ་འཇུག་ འཇུག་  
ཚོའང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་བ་འདི་ནས་འཇུག་པར་བཤད།

དེ་ཡང་མར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་རང་ལམ་ཁོ་ནས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་མི་རུས་པའི་ཤེས་  
བྱེད་ཀྱི། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་རྣམས་སུ་ཡང་། །མགོ་དང་  
རིན་ཆེན་སོགས་བྱིན་པས། །སྐྱང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་སྲིད། །བྱང་ཚུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་  
འགྱུར། །མཐའ་ཡས་བསྐྱལ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་སོགས་ཀྱིས། །  
སྐྱང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་སྲིད། །བྱང་ཚུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །མཐའ་ཡས་བསྐྱལ་  
བ་རྣམས་སུ་ཡང་། །སྐགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །སྐྱང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་སྲིད། །  
བྱང་ཚུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །སྐྱང་བ་གསུམ་པོ་དག་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་  
ཉིད་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཚུལ་  
ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན། །འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་

མི་ཐོབ་སྟེ། །ནམ་མཁའི་ངོས་སྐྱུང་མཚོག་གྲུང་པ། །འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིག  
འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས། །རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ཚེ་  
རབ་དགའ་དོ་རྗེ་སྟེ། །ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེས་ན་མར་སྲིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ས་ལམ་བཟོད་པ་དེ་དག་གྲུང་མཐར་སྟགས་  
ལྷ་མེད་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང་། སྐབས་གྲང་ས་བཅུ་པའི་སྐབས་དང་། དེ་ལའང་སྐྱེ་བ་  
གཅིག་ཐོགས་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལས། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་དང་། འཇུག་བྱའི་  
སྟགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལའང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་  
དང་། རྫོགས་རིམ་ལའང་རིམ་བུ་ལས་བཞི་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་ནས་  
འཇུག་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ཡང་པར་སྲིན་ཐེག་པ་བས་རང་ལམ་དོར་ནས་སྟགས་  
ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ལམ་ལ་སྟགས་ལམ་བསྐྱོན་པ་བཏབ་པ་ཡིན། སྟགས་ལྷ་  
མེད་རང་ལམ་གྱིས་བཟོད་ཚུལ་སྲིད་བཏང་བ་ནི། དབང་དང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྫོགས་  
རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་། དག་དབེན་དང་། སེམས་དབེན་དང་། སྐྱུ་ལུས་དང་། དོན་གྱི་  
འོད་གསལ་དང་། སློབ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྲོན་དུ་སྟུང་སྟུང་  
མ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དབང་བཞི་ལས་དང་པོ་གཉིས་སྲོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པ་  
དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་སྲོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པ་དང་། རྫོགས་  
རིམ་ལ་ལྷ་ལས་རིམ་བ་དང་པོ་གསུམ་སྲོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པ་ནི། །སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་  
གྲུང་སེམས་ཚེན་པོས་སྟགས་ལ་འཇུག་པའི་བྱང་ཚོས་སོ། །རིམ་བུ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་  
འོད་གསལ་དེ་ནམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འབྲོར་འདི་ནི་ཡན་ལག་དུག་ལས་འཛིན་པའི་  
ཡན་ལག་སྟེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རང་དབང་རིན་ཚེན་དག་པ་ཡི། །གཟུང་བ་  
འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཉེ་

རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་འགྲུབ་བཤམ་བཞིན་ཏེ།

རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་འགྲུབ་དེ་ལས་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཏེ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུ་  
 འགྲུབ་ཚུལ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། རི་ལྟར་དྲངས་པའི་ཚུ་སྐྱུང་ལས། །ཉ་དག་སྐྱུར་དུ་སྐྱུང་བ་  
 ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས། །སྐྱུ་ལུས་བྲ་བ་འབྱུང་བར་བཤམ། །ཅེས་  
 དང། སྐྱུ་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྣམ་འགྲུབ་བཞིའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལས། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་དེ་  
 མཐོང་དང། །གང་གིས་ཐོས་དང་བྲན་ཅོམ་གྱིས། །བསམ་བ་རྫོགས་མཛད་བྱང་འཇུག་  
 སྐྱུ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱུར་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་  
 གྱི་སྐྱུར་སྐྱུང་བར་བྱའོ་སྐྱུར་པའི་འཕེན་བ་བཏང་བས། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལངས་བ་  
 བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞེན་བར་གྱུར་པའི་རྐྱུར་འོད་ཟེར་ལྔ་བས་ཉེར་ལེན་དང་འོད་  
 གསལ་གྱི་སེམས་དེས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྟེན་བྱས་བ་ལ་བཏེན་ནས་ཕྱང་ལོ་རྟེན་བ་ལས་  
 གོ་ས་ལོགས་སུ་དོ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་བ་རིགས་འབྲ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དག་པའི་སྐྱུ་  
 ལུས་དོ་རྒྱུ་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་སྐྱུར་  
 དངོས་གནས་ལ་བཞེངས་བ་དེ་འབྱུང་། དེའི་ཚེ་ལུགས་ལྗོགས་གི་ཉེར་ཐོབ་འཆར་བ། རིམ་  
 བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགག་བ། རང་རྐྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་དག་བཅོམ་བར་  
 ལྟར་བ། ཉོན་སྐྱིབ་སྐྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་བ། དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དངོས་གནས་  
 ལ་ལངས་བ། སྐྱངས་བ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་བ་རྣམས་མཉམ་དུ་འབྱུང་། དེ་རྗེས་མཆེད་བ།  
 ལྷང་བ། མར་མེ། མེ་བྲིས། དུ་བ། སྐྱིག་རྐྱུའི་ཏྲགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་འཆར། དོན་གྱི་  
 འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྗོགས་ཏུ་འཆར་པའི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྐྱིག་རྐྱུ་འདིའི་བར་ནི་རྗེས་  
 བྲན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། རྐྱུད་སྐྱི་མ་ལས། རྗེས་བྲན་གང་ཞིག་རྣམ་བསྐོམས་བ། །དེ་  
 དང་འབྲ་བར་སྐྱོམ་བར་བྱ། །རྗེས་སུ་བྲན་བ་ཞེས་བཤམ་དེ། །སོ་སོར་སྐྱུར་བ་དེ་ལས་

སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

རིམ་པ་བཞི་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་འགག་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་བྱང་  
འཇུག་འདི་ནི། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་ལས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་  
ཡིན་པ་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ལའང་གཙོ་བོ་ལས་གཉིས་དང་། སྤངས་ཉོགས་གཉིས་  
ཏེ་བཞི་ལས་བྱང་འཇུག་པལ་བ་དང་། སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡིན། སྤངས་པ་  
བྱང་འཇུག་གི་དོན་ནི། ཉོན་སྐྱིབ་མ་ལུས་བར་སྤངས་པ་དང་། དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་གཉིས་  
དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། འཁོར་བ་དང་ནི་སྲ་བཅའ་དང་། །རྟོག་  
བ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན། །གང་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་པ། །བྱང་དུ་འཇུག་ཅེས་དེ་ལ་  
བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་འཇུག་པ་འདིས་སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ཅིང་།  
ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་ཐེན་ཀྱང་། ཉོགས་པ་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་ཅིང་། །ཤེས་སྐྱིབ་མ་སྤངས་པས་  
ཉོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ཚུལ་དང་། །ཤེས་སྐྱིབ་སྟོང་ཚུལ་གཉིས་ལས། ཉོགས་པ་བྱང་  
འཇུག་ཐོབ་ཚུལ་ནི། སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་  
བཞག་སྟེ་བསྐྱོན་པས་སྐྱིག་ཀྱང་། དུ་བ། མེ་ཁྲིར། ལྷང་བ། མཆེད་བ། ཉེར་ཐོབ། འོད་  
གསལ་གྱི་ཉོགས་ནམས་འཆར། འོད་གསལ་འདིའི་དུས་སུ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་། དོན་  
གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྲ་མ་སྐྱུ་དང་གྱི་མ་སྐྱུགས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་འབྲེས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་  
དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས། སྐྱུ་སྐྱུགས་དེ་གཉིས་པོ་མཉམ་དབྱེར་མེད་དུ་དངོས་གནས་ལ་  
སོང་ཆེ། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་ཉོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་མར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།  
དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་གྱི། །ནམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་ནི། །གང་དུ་  
ཡང་དག་འབྲེས་གྱུར་པ། །བྱང་དུ་འཇུག་པ་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བྱང་འཇུག་པ་དེ་འོད་གསལ་དེ་ལས་སྤང་བར་ཚོམ་པ་ན། སྤང་བོ་རྟོང་བ་ལས་གོ་

ས་ལོགས་སུ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུར་བཞེངས་པར་བྱའོ།།  
སྟམ་པའི་འབེན་པ་བཏང་བས་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལངས་ཆོ། ལྷུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་གོ་  
ས་ལོགས་སུ་དངོས་གནས་ལ་སྤར་གྱི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཏུ་གནས་ཀྱང་  
ཡིད་དོར་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པ་འབྲ་བ་འབྱུང་། དེ་དང་ཏུས་མཉམ་  
ཏུ་ལྷགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་འཆར། དེ་རྗེས་མཆེད་པ། ལྷུང་བ། མར་ལེ། མེ་ཁྲིར། ཏུ་  
བ། སྒྲིག་རྒྱུའི་རྟགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་འཆར། དེ་ནས་བྱང་འཇུག་པ་དེས་རྒྱང་སེམས་  
ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་ལུས་དེ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངར་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་  
སྐྱལ་བ་ཏུ་མ་མཛད་དོ།།

མཉམ་གཞག་དེ་ལས་སྤར་བར་འདོད་ན། ལྷུ་བྱང་གིས། ཡང་དག་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་  
ནི། །འབད་པས་སྤུས་ས་སྤང་པོ་ཡི། །རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་  
ལྟར། རང་གི་སྤང་པོ་རྙིང་པ་སོགས་སྤང་པོ་རྙིང་པ་གང་ཏུང་ཞིག་དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ལབ་  
ཡུམ་ཏུ་བལྟས་པའི་སྐྱེ་པོ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རྩོམ་གྱིས་སྤྲོང་གར་ཞུགས་ཏེ་རྟེན་  
དེ་ལ་གནས་ནས་གཏུལ་བྱར་ཚོས་སྟོན་པ། ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། བཟའ་  
བཏུང་ལ་ལོངས་སྟོད་པ། རི་དྲུགས་གཤོར་བ་སོགས་མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་  
འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་སྟོད་པ་རི་ལྷ་སུ་ཞིག་ལ་འཇུག་ཅེ་  
ན། རིམ་སྤུ་ལས། རི་ལྷར་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་དག། །རི་ལྷར་རྒྱང་མ་དེ་བཞིན་སྲིང་།།  
རི་ལྷར་སྤྲད་འཚོང་དེ་བཞིན་མ། །རི་ལྷར་བམ་ཟེ་དེ་བཞིན་གདོམ། །རི་ལྷར་སགས་པ་དེ་  
བཞིན་གོས། །རི་ལྷར་སྤུབ་མ་རིན་ཆེན་དང་། །རི་ལྷར་ཆང་དང་དེ་བཞིན་གཅི། །རི་ལྷར་  
བཟའ་བ་དེ་བཞིན་བཤའ་། །རི་ལྷར་བྲི་བཟང་ག་སྤར་དག། །རི་ལྷར་བཤའ་ལས་བྱུང་བའི་  
བྲི། །རི་ལྷར་བསྟོད་པ་བྱེད་པའི་ཚིག། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཉི་སྟོད་པའི་ཚིག། །དག་པོ་དོ་རྗེ་ཅན་

དེ་བཞིན། །རི་ལྷར་ཉིན་མོ་དེ་བཞིན་མཚན། །རི་ལྷར་མི་ལམ་དེ་བཞིན་མཚོང། །རི་ལྷར་  
 འདིགས་པ་དེ་བཞིན་གནས། །རི་ལྷར་བདེ་བ་དེ་བཞིན་སྐྱབ། །རི་ལྷར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་  
 ལྷ། །མནར་མེད་མཐོ་རིས་དེ་བཞིན་ཉ། །དེ་བཞིན་སྤྲིག་དང་བསོད་ནམས་སོ། །དེ་ལྷར་  
 ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཅན། །དོགས་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བྱེད། །སྤངས་པས་བརྟུལ་ཞུགས་  
 ཀྱང་བསྐྱབས་ནས། །སྤུང་སྤུང་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར།  
 གསེར་དང་བོང་བ་མཉམ་པ་ཞེས་པ་སྟོན་པ་ལྷ་བུའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྟོན་པ་ནི་འདི་ལྷར་  
 སྟོབ་པའི་རྒྱང་འདུག་ལ་གནས་པའི་ནམ་འབྲོར་བ་དེས། དེས་འགའ་བདག་ཉིད་ལ་གཅེས་  
 པར་བལྟ་བ་བཞིན་དག་ལ་ཡང་གཅེས་པར་བལྟ་བ་དང་། དེས་འགའ་དག་ལ་དགར་བལྟ་  
 བ་བཞིན་རང་ལའང་དགར་བལྟ་བ་དང་། དེས་འགའ་རྒྱང་མ་ལ་ངོ་ཚ་མེད་པར་སྟོན་པ་  
 བཞིན་སྲིང་མོ་ལའང་ངོ་ཚ་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། དེས་འགའ་སྲིང་མོ་ལ་འདྲེས་པ་བཞིན་  
 རྒྱང་མ་ལའང་འདྲེས་པ་དང་། དེས་འགའ་སྤྲད་འཚོང་མ་ལ་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་པ་བཞིན་  
 མ་ལའང་དེ་ལྷར་དུ་སྟོན་པ་དང་། དེས་འགའ་མ་ལ་འདྲེས་པ་བཞིན་སྤྲད་འཚོང་མ་ལའང་  
 འཚོ་བསྟེན་པ་དང་། དེས་འགའ་བྲམ་ཟེ་ལའང་གདོལ་བ་འདྲ་བར་མི་གཙང་བར་བལྟ་བ་  
 དང་། དེས་འགའ་གདོལ་བ་ལའང་བྲམ་ཟེ་འདྲ་བར་གཙང་བར་བལྟ་བ་དང་། དེས་འགའ་  
 རང་གི་བགས་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་བཞིན་གོས་རྩལ་པོ་ཡང་གཅེས་པར་འདྲིན་པ་དང་།  
 དེས་འགའ་གོས་རྩལ་པོ་ཡང་གཅེས་པར་མི་འདྲིན་པ་བཞིན་རང་གི་བགས་པ་ལའང་  
 གཅེས་པར་མི་འདྲིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐབ་མ་དང་རིན་པོ་ཆེ་མཚུངས་པར་བལྟ་བ་  
 དང་། ཚང་དང་རྗེ་ཚུ། བཟའ་བ་དང་བཤང་བ། ག་བྱར་གྱི་རྗེ་དང་བཤང་བའི་རྗེ། བསྟོད་  
 ཚིག་དང་སྟོད་ཚིག་མཚུངས་པར་བལྟ་བ་དང་། དག་པོ་སོགས་འདིག་ཉེན་པའི་ལྷ་དང་  
 རོ་རྗེ་འཆང་ཡང་མཚུངས་པར་བལྟ་བ་དང་། ཉིན་མོ་ལས་བྱེད་པ་བཞིན་མཚན་མོ་ཡང་



ལས་བྱེད་པ་དང་། མི་ལམ་མི་བདེན་པར་བརྟུ་བ་བཞིན་མཐོང་ཐོས་ཀྱིན་ཀྱང་མི་བདེན་  
 པར་བརྟུ་བ་དང་། དེས་འགའ་སྤང་བའི་དགའ་ལ་འདིགས་པ་བཞིན་མཐོང་བ་གྲོགས་ལའང་  
 འདིགས་པ་དང་། དེས་འགའ་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་སྐྱུག་བསྐྱལ་བའང་འདོད་པ་དང་།  
 དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་བདེ་བ་ཡང་མི་འདོད་པ་དང་། དགའ་དང་བྱ་  
 ལའང་མཚུངས་པར་བརྟུ་བ་དང་། མཉམ་མེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་མཐོ་རིམ་གྱི་བདེ་བ་  
 མཚུངས་པར་བརྟུ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་ལ་སྤང་བྱུང་མི་ཞེན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་སྤང་  
 བྱུང་མི་ཞེན་པ་དང་། མདོར་ན་མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འདིན་  
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་ནའང་མཉམ་གཞག་ཏུ་  
 གོམས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་ལས་མ་གཡོས་  
 པར་གང་ཤར་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་བྱུང་འཇུག་བདེ་བ་  
 ཆེན་པོའི་ངང་དུ་ཤེས་ནས་དོགས་པ་མེད་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་  
 རང་བཞིན་སྤངས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤྱད་པས་སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེ་རྒྱས་སུ་སོང་  
 བས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས།

སྟོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་པ་དེས་ཤེས་སྤྲིབ་སྟོང་ཚུལ་ནི། སྤར་སྟོབ་མ་སྟོང་བའི་ལམ་  
 གསར་པ་ལ་སྟོབ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། རིམ་ལྡེ་ལས། བྱུང་འཇུག་གོ་འཕང་ལ་གནས་པའི།  
 སྟོབ་བཞིན་པ་ཡི་རྣམ་འབྱོར་ཆེ། །བྱུང་འཇུག་པ་དེ་གོམས་གྱུར་པས། །སྟོབ་པའང་དེ་  
 དང་གཉིས་སུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤར་བསྐྱབས་ཟེན་པ་གོམས་པར་བྱེད་  
 པས་ཉོགས་པ་རྗེ་རྒྱས་སུ་སོང་བས་ཤེས་སྤྲིབ་སྟོང་དགོས་ཤིང་། བསྐྱབས་ཟེན་པ་གང་  
 གོམས་པས་ཤེས་སྤྲིབ་སྟོང་ཞེ་ན། སྤར་བཤད་པའི་སྐྱུ་སྐྱགས་གཉིས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་  
 སོང་བ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཉིང་དེ་འདིན་ཤེས་སྤྲིབ་སྟོང་དབྱེར་གཉེན་པོར་བྱས་

ཉེ་བསྐྱོན་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་སྤང་བུ་ཤེས་སྐྱིབ་སྤོང་བྱེད་ལམ་གཉིས་སྤོང་  
 གཉེན་དུ་སྤོང་ཚུལ་ནི། གཉིས་སྤང་བསྐྱུལ་པའི་བག་ཚགས་ཤེས་སྐྱིབ་དེ་ལ། ཚེན་པོའི་  
 ཚེན་པོ། ཚེན་པོའི་འབྲིང་། ཚེན་པོའི་རྒྱང་དུ་གསུམ་དང་། འབྲིང་གི་ཚེན་པོ། འབྲིང་གི་  
 འབྲིང་། འབྲིང་གི་རྒྱང་དུ་གསུམ་དང་། རྒྱང་དུའི་ཚེན་པོ། རྒྱང་དུའི་འབྲིང་། རྒྱང་དུའི་  
 རྒྱང་དུ་གསུམ་སྟེ་སྤོང་དགུ་བྱས་པ་ལ། དེ་དེ་དེའི་གཉེན་པོར་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་དོན་  
 གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་དོ་བོ་དབྱེད་མེད་དུ་སོང་བའི་འོད་གསལ་གྱི་སྟོག་མ་ནས་སྤོང་  
 པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བར་སྐྱོན་ལམ་རྒྱང་དུའི་རྒྱང་དུ། རྒྱང་དུའི་འབྲིང་། རྒྱང་  
 དུའི་ཚེན་པོ་གསུམ་དང་། འབྲིང་གི་རྒྱང་དུ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་ཚེན་  
 པོ་གསུམ་དང་། ཚེན་པོའི་རྒྱང་དུ། ཚེན་པོའི་འབྲིང་། ཚེན་པོའི་ཚེན་པོ་གསུམ་སྟེ་སྤོང་  
 དགུའི་སྤོང་གཉེན་དུ་བྱས་ཉེ་བསྐྱོན་པས་ཤེས་སྐྱིབ་དང་པོ་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་མི་སྤོང་  
 ཟུང་འདུག་འཕྲོ་བ་པའི་མཚན་མ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ།།

མཚན་མ་རྟེན་ལྟར་རྟེན་དམ་ཞེ་ན། སྤེས་བུ་ནུས་སྤང་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་རངས་པ་  
 དགེ་བ་རང་གིས་འཕེལ་བ། ས་ནུས་པ་དུག་ཏུ་གཡོ་བ། བདུད་ཀྱི་གནས་སུ་ཆ་ལང་ལྟ་  
 བུའི་སྐྱ་སྐྱོག་པ། སྤོགས་བརྒྱུར་བསྐྱུལ་པའི་མེ་ལྟ་བུའི་སྤོང་མདའ་ལྟར་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་  
 མཚོ་ཚེན་པོ་བསྐྱུགས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་དང་། གནམ་དོ་ལྟར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བསྐྱུལ་པའི་མེ་  
 དཔུང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་འབར་བ་དང་། ལུག་རྒྱ་སྤེ་གནས་ཀྱི་སྤིང་པོས་ཁམས་  
 གསུམ་གང་བ་དང་། ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་བྱེད་འདུག་སོགས་སྟེ་ནུས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་  
 བའི་བུ་དང་བུ་མོ་སྟོགས་དང་བཅས་པ་འོངས་ནས་ནུས་འབྱོར་པ་དེ་ལ་མི་ཚང་སྤིང་བུ་  
 སོགས་དོལ་མོའི་སྐྱ་དང་། མངོས་པའི་མེ་ཉོག་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་མཚོད་ཅིང་། ཨ་ལ་ལ་  
 དང་། རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་ཞེས་ཅ་ཅའི་སྐྱ་སྐྱོག་པར་བྱེད་པར་གསུངས། སྤོང་བའི་ཟུང་འདུག་



འབྲུང་། རོ་རངས་ཐ་མའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོས་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་  
པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་མ་ལུས་པར་བཅོམ་སྟེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་  
འོད་གསལ་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐེལ་  
དུ་སྐྱུ་དུ་ར་རྫོན་པ་བཞག་བཞིན་གཟིགས་པའི་རྣམ་མཁྲིལ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། སློབ་  
པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེའི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་དེ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་  
བདུན་ལྡན་གྱི་སྐྱུར་གྱུར་པ། གདུལ་བུའི་དོན་དུ་སྐྱུལ་སྐྱུ་གྲེ་བ་ཐེར་འབྲུམ་ཅིག་ཅར་དུ་  
སྟོན་བྱས་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རོ་པོར་སངས་རྒྱས་  
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་དག་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཚེས་  
གྱི་སྐྱུ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་ཞེས་བྱའོ། །

གོང་གི་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ནི། འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་སྐྱུ་དང་། ཁ་སྐྱོར་དང་།  
བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པ་  
དང་། འགོག་པ་མེད་པ་དང་བདུན་ཡིན་ཏེ། དག་དབང་གྲགས་པས། འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་  
དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། །སྤྱིང་རྗེས་དེས་གང་རྒྱན་མི་འཆད་དང་འགོག་  
པ་མེད། །ཡན་ལག་བདུན་བཤད་དོན་དང་ལྡན་པ་བསྐྱུབ་བྱ་འདིར། །བདག་འདོད་ཆོད་  
མས་འོངས་བསྐྱོམ་སྟོ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་  
ལས་འོངས་སྐྱུ་ནི། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་མཚན་དཔེས་  
སྐྱས་པའི་སྐྱུར་སྐྱང་བའི་ལྟ་སྐྱུ་ཡིན། ཁ་སྐྱོར་ནི། འོངས་སྐྱུ་དེས་རང་དང་མཚུངས་པའི་  
ལྟ་མོ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི། འོངས་སྐྱུ་དེས་ཡུམ་དང་སྐྱུར་  
བ་ལས་བྱང་བའི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེ་ལ། ཐག་པ་མེད་པ། འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་དུ་གནས་པ་དང་  
ལྡན་པའོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་འོངས་སྐྱུ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་

ནས་གྲུབ་པའོ། །སློང་རྗེས་ངེས་གང་ལོ། དམིགས་མེད་སློང་རྗེ་ཚེག་པོ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་  
ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ལྷར་འབད་ཚོལ་ལ་མི་སྟོལ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱན་དུ་མངོན་  
པའོ། །རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལོ། ལོངས་སྐྱ་དེ་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་སྟོག་པ་མ་  
ཡིན་པར་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བུ་གང་དུ་ཡོད་པར་སྐར་ནས་དོན་དེ་རྒྱན་མི་འཆད་པའོ། །  
འགོག་པ་མེད་པ་ལོ། ལོངས་སྐྱ་དེ་ལྷ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་དུས་ཉག་ཏུ་བཞུགས་པའོ། །

འདི་ཉིད་ཞིབ་པར་སྐར་རིག་འཛིན་དགའ་སྟོན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། དེ་  
འབྲེལ་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་མི་སྟོལ་པའི་རྒྱང་འཇུག་རྩོམ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་གོ་  
འཕང་ཐོབ་པ་ལ། ལམ་འདྲིའི་སྐབས་པ་པོས་ལམ་སྐྱོན་མོང་བས་རྒྱུད་སྐྱེད་བ་སྟོན་དུ་བཏང་།  
དེ་རྗེས་སྐྱ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལས་ཡི་དམ་འདྲིའི་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱུར་བ་  
ཤེགས་པར་ཐོབ། དེ་རྗེས་དབང་དུས་སྐྱ་ཁས་སྐྱེད་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྟོལ་བ་གཅེས་  
པར་བསྐྱུར་བ། དེ་རྗེས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཡིད་ལོར་སྐྱ་གསུམ་དུ་འཁྲེང་བུས་པའི་  
བསྐྱེད་རིམ་སྐར་ལས་ལ་བསྐྱེད། དེ་རྗེས་སྐྱེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྗེས་གཞིག་གི་སྐྱེད་  
རིམ་དང་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ། དེ་རྗེས་སྐྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་བུམ་པ་ཅན་  
རྩོམ་པའི་བསྐྱེད་པས་སློང་གའི་རྩ་མཐུད་ཐོལ་བར་བྱེད། དེ་རྗེས་སྐྱེ་ནང་གི་ཐབས་གཉེས་  
དང་ལྷན་པའི་དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པས་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་  
བྱེད། དེ་རྗེས་སེམས་དབེན་མཐར་སྐྱབ་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་  
དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱ་ལུས་སྐྱ་ལྷང་། དེ་རྗེས་སྐྱ་ལུས་དེ་བསམ་  
གཏན་གཉེས་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པས་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་བཞི་  
པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་རྗེས་འོད་གསལ་དེ་ལས་འཕེན་པའི་སྟོབས་  
ཀྱིས་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་སྟོབ་པའི་སྐར་པ་རྒྱང་འཇུག་གི་སྐྱུར་བཞེདས། དེ་རྗེས་སྐར་ས་

པ་རྒྱུ་འཇུག་པ་དེས་སྐྱུར་བ་དེ་སྟོང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྟོབ་པའི་རྟོགས་པ་རྒྱུ་  
འཇུག་ཐོབ། དེ་རྗེས་རྟོགས་པ་རྒྱུ་འཇུག་པ་དེས་སྤྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལ་བརྟེན་  
པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་སྤྱིབ་མ་ལུས་པར་བཅོམ་སྟེ་  
མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུ་འཇུག་གི་སྐྱུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། གཏུལ་བྱ་ཐ་  
མལ་བའི་དོན་དུ་མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་མཛད་པ་སྟོན་ཅིང་། ཅུ་བའི་ལོངས་སྐྱུ་དེ་ནི་འཁོར་  
བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རིགས་འབྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་བཞུགས་པའོ།།

རྫོགས་རིམ་སྐྱུན་བཞེར་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རིམ་ལྡེ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་  
པར་ལེགས་གནས་ཤིང་། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་  
སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱུས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་  
བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་རྗེས་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ལེགས། འོན་ཀྱང་  
རིམ་པ་དང་པོ་མ་བརྟན་བར་དུ་དེ་ལ་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པའི་ཞར་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་  
མས། ཡང་ན། རྟན་དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་ནས་སྐྱུ་སྤྱི་མ་གསུམ་ལ་རྫོགས་རིམ་  
བསྐྱོམ་པའམ། བསྐྱེད་རིམ་ལྡེ་རགས་ཀྱི་རྫོགས་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། རྟན་བཞི་  
ལ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམས་པ་ལྟ་བུས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པ་རི་ཅམ་ཐོབ་ཆད་  
ལ་དབག་སྟེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

སྐགས་ལུགས་ལས་ལམ་གྱི་དབྱེ་བསྐྱེད་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་བརྗོད་ན། བརྟན་གཉིས་  
དང་སྐྱུ་འཇུག་པས་བཞག་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ནི། མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་དང་། བར་སྤྱིན་ལུགས་  
ཀྱི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་ས་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་བཅུ་གཉིས་  
སོ། །རྗོད་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་བཞག་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ནི། ཀུན་ཏུ་འོད། བདུད་ཅི་འོད།  
ནམ་མཁའི་འོད། རྗོད་འོད། རིན་ཆེན་འོད། བརྗོད་འོད། ལས་ཀྱི་འོད། དཔེ་མེད་ལ།



དཔེ་བྲལ་ས། ཤེས་རབ་འོད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། སོ་སོའི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་ས་  
སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། མངོན་སྲོད་ལས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་ནི། རབ་དགའ་སོགས་  
ས་བཅུའི་སྟེང་དུ། དཔེ་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ལྡན། རྫོ་རྫོ་ས་གསུམ་བསྐྱེད་པས་བཅུ་གསུམ་དང་།  
མན་སྟེའི་ལུགས་ཀྱི་བཅུ་གསུམ་ནི། བར་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་དང་འབྲས་སྟེ་ལས་དང་པོ་པའི་  
ས་དང་། མོས་སྲོད་ཀྱི་ས་དང་། རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་མི་སྟོབ་  
ས་ཀུན་ཏུ་འོད་བསྐྱེད་པས་ས་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱེད། ཡང་ཨ་བྱས་མངོན་སྲོད་ཀྱི་དགོངས་  
པ་ལྟར། རབ་དགའ་སོགས་ས་དགུ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ས་བཅུ་བ་ཅམ་དང་། ས་བཅུ་པའི་  
ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། མི་སྟོབ་ཀུན་ཏུ་འོད་དམ་  
རྫོ་རྫོའི་ས་བསྐྱེད་པས་བཅུ་གསུམ་དུ་ཡང་བྱེད་དོ། །འདིའི་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་  
དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ནི་མངོན་སྲོད་ལས་བཤད་པའི་དཔེ་མེད་དང་། ཡེ་ཤེས་  
ལྡན་གཉིས་དང་དོན་གཅིག་གོ།

རྫོར་འབྲེང་ལས། དབང་བསྐྱུར་རེ་རེ་ས་རེ་འོ། །ཞེས་བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་།  
དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་དང་སྲོད་བར་གསུངས་པའི་ས་བཅུ་བཞི་ནི། མོས་སྲོད་  
ཀྱི་ས་དང་། རབ་དགའ་སོགས་དགུ་དང་། ས་བཅུ་བ་ཅམ་དང་། ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་  
གྱི་ལམ་དང་། ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་  
བཅུ་བཞིར་བྱེད། ཡང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྐྱེད་  
པ། །ས་གྲུང་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་  
བཅུ་གསུམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་འཇུག་བཅུ་བཞི་པར་འཇོག་དགོས་པར་བཤད། དེས་  
ན་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལྟར་ན། སྲོད་ལམ་བོད། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཚོས་མཚོག་བཞི་  
རེ་ལ་ས་གསུམ་རེ་ཐ་སྟོན་དུ་བཏགས་པའི་བཅུ་གཉིས་དང་། དེའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་



བསྐྱེད་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་པར་བྱེད་པས། ཟུང་འཇུག་པ་བཅུ་བཞི་པར་དོན་གྱིས་བྱེད་  
དགོས་པར་བཤམ།

སྐྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཚེ་ཐ་མའི་དོན་གྱུར་ནས། །བཟོད་པ་ཚོས་  
མཚོག་དབང་དུ་ནི། །རབ་འབྱིང་སྐྱོར་བ་བཅུ་གཉིས་ཉེ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཅུ་གསུམ་  
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེད་པ་  
ལུགས་འདིར་ས་བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་གསུམ་དང་། བཅུ་བཞི་ཞེས་པ་མི་འདྲ་བ་མང་  
དུ་བཤམ་གྱིང་། སར་སྤྱིན་ལུགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བགྲངས་པའི་བཅུ་གཅིག་པ་  
ཀུན་ཏུ་འོད་ལས་གོང་ན་ཡོད་པར་བཤམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་མངོན་སྐྱོད་ཀྱི་ས་  
བཅུ་གསུམ་ལས། ས་བཅུ་གཅིག་པ་དཔེ་མེད་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་གཉིས་  
ནི། སར་སྤྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྐྱེད་པ་སྐྱེད་ཀྱི་ས་  
ལམ་འདིས་སར་སྤྱིན་ཐེག་པའི་ས་ལམ་གྱི་དོན་ལྷན་བྱེད་ཚུལ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་པར་  
སྤྱིན་ཐེག་པའི་ས་བརྒྱུད་པ་མན་གྱི་ལམ་རྣམས་དོན་ལྷན་བྱེད། རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་  
དཔེན་དང་། དག་དཔེན་གྱིས་ས་དགུ་པའི་དོན་ལྷན་བྱེད། སེམས་དཔེན་དང་སྐྱེད་ལུས་  
གཉིས་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་སྐྱོད་དོན་ལྷན་བྱེད། འོད་གསལ་དང་སྟོན་པའི་ཟུང་འཇུག་གིས་  
ས་བཅུ་པའི་སྐྱོད་དོན་ལྷན་བྱེད། མི་སྟོན་པའི་ཟུང་འཇུག་གིས་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་  
དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་པར་དོན་ལྷན་བྱེད་ཚུལ་འདི་སྐྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་རོ། །  
སྐྱེད་པ་སྐྱེད་ཀྱི་ལམ་སྐྱེད་པ་མཚོམས་ནི་པ་རྒྱུད་ལྟར་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་  
ཐོབ་པ་ནས་སེམས་དཔེན་སྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཁ་མའི་བར་ནི་ལུགས་འདིའི་ཚོགས་ལམ་  
དང་། སེམས་དཔེན་སྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཁ་མའི་  
བར་ནི་ལུགས་འདིའི་སྐྱོར་ལམ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ནས་ཤེས་སྤྱིབ་

སྐྱོར་དགུའི་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་སྐྱོམ་ལམ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཁ་མའི་བར་ནི་ལྷགས་  
འདྲིའི་མཐོང་ལམ་དང་། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་ཡིན། སྐྱོམ་ལམ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་  
རྒྱ་ནས་ཆེན་པོ་སྐྱོབ་བ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བར་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱོར་དགུ་  
ནི། ལྷགས་འདྲིའི་སྐྱོམ་ལམ་ཡིན་ལ། ས་གཉེས་བ་ནས་ས་བརྒྱ་པའི་བར་རིམ་བཞིན་  
སྐྱར་བའི་ས་དགུ་ཡང་ཡིན། མི་སྐྱོབ་པའི་རྒྱུ་འཇུག་ནི་མི་སྐྱོབ་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་  
གྱི་ས་ཡང་ཡིན་ནོ།།

འདྲིར་སྐྱས་ལ། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཚོ། །རྣམ་དཔྱོད་  
ས་འཛིན་དབང་པོས་བསྐྱབ་ལས་ཐོན། །ཟབ་ལམ་རིམ་བ་གཉེས་པའི་རྒྱ་གསལ་འདྲི། །སྐྱོ་  
བཟང་རིང་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱད་གསོས་སྐྱ་བསྐྱུན། །འབྲིན་རྒྱལ་ས་གཉེར་ཆེན་མ་ཉེའི་ཞལ་ཅན་  
གྱི། །ཟབ་ལམ་རིམ་བ་གཉེས་པའི་རྣམ་འཕྲོར་བཞིའི། །ཐེམ་སྐྱས་ལ་བརྟེན་རྒྱུ་འཇུག་པོ་  
བྲང་དུ། །བཟོད་ཚུལ་ལུང་རིགས་དུ་མས་བརྒྱན་དེ་བྱས། །འདི་ལ་འགལ་འཁྲུལ་ལོངས་བ་  
ཅི་མཆིས་ལ། །རྒྱ་མ་ལྷ་དང་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ལ་འཆགས། །མན་ངག་ཞལ་ཤེས་ཏེ་ཅང་  
གསལ་བྲགས་བར། །མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །དགེ་བ་འདི་  
ཡིས་ཆེ་འདྲིར་ལྷགས་འདི་ལ། །རིམ་གཉེས་ལམ་གྱི་རྟོགས་བ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །འཇམ་  
དཔལ་དཔལ་པོའི་པོ་འཕང་མངོན་བྱས་ཏེ། །འགྲོ་ཀུན་ལམ་འདིས་རྣམ་དུ་གྲོལ་བྱེད་ཤོག།

ཟབ་ཆོས་འདི་རྒྱ་མེད་དབང་མ་ཐོབ་བ་སོགས་སྐྱོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་དགོས་  
སོ། ། ཞེས་དཔལ་འདོམས་འདྲིའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཟབ་ལམ་རིམ་བ་གཉེས་བ་རྟོགས་རིམ་སྐྱ་གསུམ་  
ཐེམ་སྐྱས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྒྱ་མ་དམ་བ་རྣམས་གྱི་བཀའ་འདིན་གྱིས་ལྷགས་འདྲིར་ཐོས་  
བསམ་གྱི་སྐྱོ་རྒྱུ་ཟད་འདྲིས་ཤིང་བསྐྱོམ་བ་སྐྱར་རྒྱས་ལ། ཀྱི་སྐྱོ་ཆོས་རྗེ་སྐྱོ་བཟང་སྐྱུན་  
གྲུབ་བཅ། མིང་གཞན་སྐྱེག་པའི་དོམ་ཞེ་ཞེས་བྱ་བས། དཔེན་ས་བ་རྒྱལ་བ་སྐྱོ་བཟང་དོན་

ལྷན་ཁྲིམ་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། རྗེ་ལྷ་བཅུ་ལྟེན་ལོ་ཆེ་རྒྱ་མཚོ་སློབ་ལྷན་དཔལ་  
བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། བཏུ་ཆེན་སློབ་ལྷན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་  
རྫོགས་རིམ་དང་། མཁས་མཚོ་གསལ་ལྷན་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། རྗེ་  
འཇམ་དབྱེངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། ཐང་སག་པ་དངོས་  
ལྷན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། ལྷན་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཆོས་ལྷན་  
གྱིས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། མཁས་མཚོ་གསལ་གྱི་ཉིས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་  
དང་། མཁས་དབང་ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་གྱིས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། རྗེ་དག་དབང་  
བྱམས་པས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཁས་མཚོ་གསལ་བཟང་བསྟན་  
འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་  
རྫོགས་རིམ་དང་། གཞན་ཡང་མཁས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་རྒྱུང་ཉེར་གཅིག་དང་། བཏུ་  
ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་རིམ་ལྡེ་རྣམ་བཤད་དང་།

དོ་རྗེ་འཆང་སྐྱམ་པ་མཁས་ཆེན་བས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་གཟིངས་  
དང་། མཁས་པ་ཐང་སག་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། རི་  
ཁོད་པ་དག་དབང་བྱམས་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཚོ་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་སོགས་ལ་ལྷ་རྟོག་  
ཞིབ་པར་བྱས་ཏེ་རིགས་པས་ཀྱང་ཡང་ཡང་དབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་བས་སློབ་ལྷན་གྱི་སྤྱང་བ་  
རྒྱུང་ཞིག་རྗེས་ཆེ་རྗེ་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེའི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཞིར་བྱས་ཤིང་། ལོ་དུ་  
སློབ་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་ལེགས་པར་བརྒྱུན་ཏེ་སྤྱང་བའི་ཡི་གེ་པ་ཉི་ཚོས་  
ལ་སློབ་མིག་རྒྱས་པ་གྲུ་ལྡེ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལྷན་དཔྱོད་ཡངས་པའི་གྲུ་ལྡེ་དག་དབང་  
དང་རྒྱས་གཉིས་སོ། །།

སྤྱིར་སྐྱབ་བསྟན་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་།།

སྐོས་ལྷ་སེར་ཚོད་པན་འཆང་བ་ཡི།།

དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པ།།

སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལྗེས་ཅིག །

མད་བྱང་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་བྱིས་ས་དང་ལྡན།།

རྒྱལ་མེད་རྒྱལ་སྐྱོད་པའི་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཅན།།

བདེ་སྤྱོད་མཚོག་གི་རིམ་གཉིས་རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད།།

སྤྱོད་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མངལ་བར་ཤོག །

ཚུལ་བྱིས་ས་གཙང་ཞིང་མང་དུ་སྤོས་པ་དང་།།

བྱང་སེམས་འབྱོར་ས་ཤིང་ལྷ་སྤྱོད་གཙང་བ་སོགས།།

སྤྱོད་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ལ།།

བསྐྱེས་ལྡན་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་འབྱོར་ས་བར་ཤོག །

### དཔར་བྱང་སློབ་ཚིག་གི་

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རྩོམ་གཅིག་ཏུ།།

གཞོན་པའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།།

ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།།

ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སློ་མོ་སློང་ཐུག་བཟུ།།

གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །

རེས་ལེགས་འོར་བུའི་མཚོན་ལ་དབང་འགྱུར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྐྱབས་གྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུས་པའི་སྐྱོད་ཤིག་སྤྱོད་མི་བཟད་  
བས་གངས་སྤོངས་ཚོས་ལྟན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་  
དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་བར་བྱས། ལྷོགས་དང་སྤོགས་ན་རྒྱལ་ཐུག་མཚོན་ཆ་སོགས་  
གདུག་པའི་གཞོན་འཚེ་གྱུ་གྱུའི་སློང་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སློ་ཀུན་ནས་ལྡ་བའོའི་རྒྱུད་  
ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྗོད་པ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་སྤོགས་བོད་ཁ་བ་ཙན་དུ་བསྟན་པའི་  
མེ་རོ་སྐར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཉེ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་སྤོངས་འདྲིང་ཡང་སྐབ་པའི་བཞེད་དགོངས་  
དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འདྲེན་གྱིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སློབ།  
རྣམ་འདྲེན་ཤུག་མེད་འེང་ལུགས་སློ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲུལ་ཡུལ་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་  
ཚེད་དུ་དམིགས། བང་བསྟན་གྱུ་བ་མཐའ་རིས་མེད་གྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱབ་དང་བསྐྱབ་འགྱུར་  
གང་ལའང་རྒྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བ་སྡོམ་སློབ་ཚིག་ཏུ་ཤུག་ཤིང་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་སྤོ་བཟད་  
བསྟན་འདྲིན་རྒྱ་མཚོས་རྒྱར་བའོ།། དགེ་འོ།། །།

With bad advisors forever left behind,  
From paths of evil he departs for eternity,  
Soon to see the Buddha of Limitless Light  
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings  
of Samantabhadra's deeds,  
I now universally transfer.  
May every living being, drowning and adrift,  
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

**\* The Vows of Samantabhadra \***

I vow that when my life approaches its end,  
All obstructions will be swept away;  
I will see Amitabha Buddha,  
And be born in His Western Pure Land of  
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,  
I will perfect and completely fulfill  
Without exception these Great Vows,  
To delight and benefit all beings.

**\* The Vows of Samantabhadra Avatamsaka Sutra \***

書 號：TI902

詳細書名：《吉祥大威德金剛之生圓次第彙集》

作 者：西藏諸大學者

宗 派：藏傳格魯巴

類 別：密續典籍

用 途：尊勝寺以及各寺院僧眾學習密續之教科書，須受過灌頂者方適宜閱讀修學。

提供單位：印度達蘭沙拉尊勝寺

提供日期：2013 年



## DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue  
accrued from this work  
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,  
repay the four great kindnesses above,  
and relieve the suffering of  
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts  
generate Bodhi-mind,  
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,  
and finally be reborn together in  
the Land of Ultimate Bliss.  
Homage to Amita Buddha!

## NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《 藏文：吉祥大威德金剛之生圓次第彙集 》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

**The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation**

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: [overseas@budaedu.org](mailto:overseas@budaedu.org)

Website: <http://www.budaedu.org>

**This book is strictly for free distribution, it is not for sale.**

ཡུལ་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱོད་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོར་བསྐྱུར་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

Printed in Taiwan

5,000 copies; April 2013

TI902 - 11174